

lyžařství

ROČNÍK 58 ● LEDEN 1972 ● Kčs 2,50

1

Ať je olympijský rok 1972 rokem šťastným a úspěšným pro skokany R. Höhnla a Jiřího Rašku (obrázek na titulní straně) a ať se běžkyně Helena Šikolová usmívá v Sapporu tak spokojeně jako po MS ve Vysokých Tatrách

Foto: Alexandr Toth

Vstupujeme do olympijského roku 1972

JÁN MRÁZ, predseda Čs. zväzu lyžiarov

Ako predseda Čs. zväzu lyžiarov dostal som úlohu ukončiť jeden lyžiarsky rok a uviesť druhý. Je to príjemná povinnosť, ak môžete zaznamenať, že rok 1971 bol rokom tvorivej práce, ktorá doniesla ovocie. Verím, že sa na tomto pozitívnom vývoji podieľala tiež riadiaca práca vo vedení Čs. zväzu lyžiarov, ktorú chceme stále zlepšovať a zdokonaľovať.

Vkročili sme do roku 1972. Tento vstup sme sprevádzali stiskom rúk a želaním, aby nový rok zachoval zdravie a rozmnožil úspechy človeka v práci, lebo práca vždy bude jeho najvernejšou družkou a zmyslom života. Vkročili sme do roku, v ktorom mládež celého sveta napíše jeden z najskvelejších manifestov radosti, mieru a čestného športového boja na olympijských hrách. Pre nás lyžiarov budú ZOH v Sappore oným sviatkom roku 1972. K nim sa upínali naše myšlienky už od chvíle, keď dohasinal olympijský oheň v Grenobli, k nim sa zameriavala štvorročná práca pretekárov, trénerov, lekárov, funkcionárov. A toto veľké úsilie človeka, sprevádzané úspechmi, ale aj nezdarmi, stálym hľadaním toho najlepšieho receptu na najvyšší výkon, má onedlho vydať záverečný účet.

Nemôžeme robiť prognózy, s akou kvalitou úspechov sa vráti čs. reprezentácia zo zimných olympijských hier. No zodpovedne môžeme povedať, že všetci, ktorí mali starostlivosť o olympijský štart reprezentanta v svojej funkcii, urobili maximum, aby čs. športovec bol vyzbrojený nielen vysokou hodnotou výkonnosti, ale aj morálne, spoločensky a politicky, aby maximálne zosobňoval predstavu o socialistickom športovcovi. Nikdy predtým nebola starostlivosť o reprezentanta taká komplexná a tak jasne cieľavedomá.

Naša úloha na zimných olympijských hrách nebude ľahká. Zastihuje naše vrcholové lyžiarstvo v rozmachu, ktorý sa celkom jasne prejavil na ZOH v Grenobli a ešte vypuklejšie na pamätných majstrovstvách sveta vo Vysokých Tatrách v roku 1970. Vývojová krivka, ktorá stále stúpa, by teda mala byť potvrdená aj v Sappore — aspoň si to želáme. Z tohto hľadiska sme tiež dávkovali zodpovedajúci objem i kvalitu predolympijskej prípravy. Nemôžeme však vyhrávať pred bitkou, môžeme ale chcieť a musíme mať zapálené srdcia pre to, aby sme obhájili dosiahnuté pozície alebo ich pokiaľ možno ešte rozmnožili. Verím, že v tomto smere vydajú naši reprezentanti zo seba všetko. Opakujem však, že ich čaká ťažká práca.

Zimné olympijské hry v Sappore budú stáť v popredí pozornosti celého lyžiarskeho roka ako hlavná udalosť vrcholového športu. Poznáme cenu medailí, ale v ich trblítení by nemalo zanikať to, čo je najvlastnejším zmyslom športu a jeho najužitečnejším obsahom: zdravie spoločnosti, regenerácia síl, pracovná schopnosť i brannosť a predovšetkým radosť z pohybu a pekný osobný pocit človeka. Mám na myslí i lyžiarsky šport pestovaný v najširších radoch lyžiarov, detí a mládeže predovšetkým. Slovom, lyžiarsky masový šport, šport troch miliónov tých, ktorí sa s príchodom zimy postaví na lyže. Uznesenie XIV. zjazdu KŠČ nám kladie na srdce, aby táto základňa ešte zmohutnela a aby sme ju povzniesli na vyššiu kvalitu, aby sme s odbornou starostlivosťou prenikli až k základom lyžiarskeho hnutia. Na túto náročnú úlohu nestačíme sami, aj keď sme na druhej strane dosiaľ nevyčerpali vo vlastných radoch všetky rezervy k rozvoju pohybovej aktivity spoločnosti prostredníctvom lyžiarskeho športu. Treba spolupracovať so školstvom, SZM, ROH, Zväzarmom a ďalšími spoločenskými organizáciami Národného frontu. Verím, že úprimnou, partnerskou deľbou práce — ktorú napokon XIV. zjazd KŠČ zreteľne naznačoval — sa dokážeme vyrovnáť i s týmto náročným poslaním pre zdravie nášho ľudu. Aj to bude istý vrchol nášho snaženia ako ZOH v Sappore.

Rozhodnutí nášeho ľudu bylo jednoznačné: jsme pro politiku a program Komunistické strany Československa, vyslovený na XIV. sjezdu KŠČ, máme důvěru v kandidáty Národní fronty. Výsledek listopadových voleb do zastupitelských orgánů všech stupňů nenechal nikoho na pochybách: společnost se konsolidovala. Ve volbách vyhrály zdravý rozum, touha po jednotě, víra v jistotu. Bylo to vítězství, jež se očekávalo, ale přesto překvapilo.

NASTAL čas práce

S vavřímem vyšli z tohoto plebiscitu o kvalitách člověka, jemuž byla svěřena čestná zastupitelská funkce, také kandidátů z řad lyžařů. Nebylo jich málo a už okolnost, že byli povoláni, svědčí o autoritě i kreditu, které si lyžařský sport získal v naší vlasti. Ale volby byly jen začátkem, svědectvím o postoji společnosti. Teď nastal čas práce, která jedině může dát smysl i obsah svěřenému mandátu. Vždycky se snadněji program vyhlásuje než se uskutečňuje, ale myslím, že se můžeme zaštitit důvěrou ve zvolené poslance: vědí sami nejlépe, že jediným soudcem jejich funkčního období budou činy, konané ve jménu voličů a pro ně, a proto se právem můžeme domnívat, že volební program vedou bezpečně k cíli se samými splněnými položkami, a v tom jim budeme rádi nápomoeni.

Lyžaři, kteří se stali poslanci, budou mít svůj štít ještě těžší, protože kromě vlastní poslancecké práce na ně čeká ještě úkol tak trochu „stavovský“ — pomáhat rozvíjet sport lyžařů, který je i jejich sportem, jejich láskou. Lze mnoho užitečného vykonat, a kdyby se snad lyžařský poslanec soustředil jen na to, že bude v okruhu poslanců-kolegů přesvědčivě popularizovat lyžování jako jeden z nejhodnotnějších sportů pro zdraví naší společnosti a uvádět jeho realitu do obecného povědomí, udělá dobrou práci. (1)

SAPPORO

Americký publicista James P. Sterba navštívil začátkem listopadu — 92 dní před zahájením zimních olympijských her — Sapporo a své dojmy, některé skutečně překvapující, popsal v následující reportáži.

Střed města byl plný hluku a přeplněny buldozery, hromadami šterku, parními válci, sklady cementu a vším možným, co patří ke stavbám.

Obří bílé ředkvičky již byly sklizeny z okenních říms a teras. Brzy se objeví, naložené ve zvláštních nádobách, po celém městě.

Byla zde slabá příchut skandálu a vůbec žádný sněh.

Takové je Sapporo, město s více než miliónem obyvatel na ostrově Hokkaido na japonské severní hranici, několik desítek dnů před zahajovacím ceremonielem 11. zimních olympijských her — posedlé šílenou činností, drsně a syrově.

Na letišti Chitse, které ještě stále není dokončeno, taxikáři ani nenapadne pomoci uložit zavazadlo, ani neotevře kufr svého auta, ačkoliv by tam zavazadlo patřilo spíše, než aby tísnilo cestujícího na zadním sedadle. V padesátiminutové jízdě do města se řidič vyrovná chladnokrevností a ledabylostí svým smutně proslulým kolegům v Tokiu.

Jízda stojí 7,95 dolaru a peníze případnou na konto společnosti, která vedle taxiků vlastní i obchodní domy, kuželníky, nálevny a práva na prodej Coca-Coly.

Vítř zvedá na hlavní třídě prachové víry z pískového a šterkového podkladu, který teprve čeká na dlaždičské party. Děšť změní ulici v bahnitou stoku.

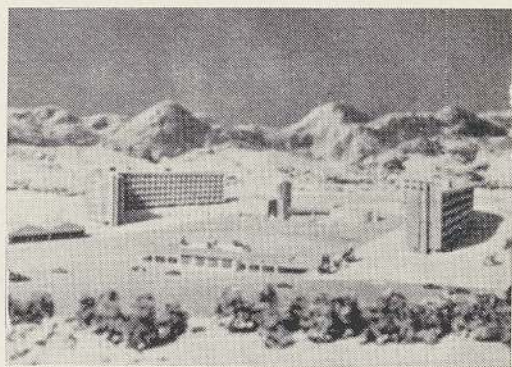
„Je to trochu nepohodlné,“ říká mladá průvodkyně z olympijského organizačního výboru, „ale připravení budeme včas“.

Nekulturnost a nedorozumění mají odstranit povinné kursy. Tisíce dobrovolných průvodců, taxikářů, prodavačů a dokonce i děvčat z barů se pečlivě učí o hodinách angličtiny.

Změt hrbolatých, stále ucpaných ulic v městě obcházejí nové dálnice v hodnotě dvaceti miliónů dolarů a podzemní dráha.

Dva členové týmu japonských lyžařských trenérů, kteří byli obviněni, že dovolili nepravděpodobné využití 10 000 dolarů z tréninových prostředků, muselo rezignovat. Představitel organizačního výboru jen doufá, že radikální studenti nepoužijí výbušnin, které zmizely z univerzitní laboratoře, proti členům pohotovostních oddílů japonské bezpečnosti, kteří budou pomáhat pořadatelům při soutěžích.

K omezení kouře a sazí, které obvykle chrlí naftová kamínka a pece v chladných zimních měsících, podnítilo město velkou kampaň za rozšíření ústředního topení, což bylo v Sapporu, stejně jako ve většině japonských měst, při poválečné průmyslové konjunkturu opomenuto.

Současný obraz olympijské vesnice se už blíží snímku jejího projektu

Nedaleko hlavního dějiště her už však je na ústřední topení napojeno 21 větších budov.

V parcích a kolem cest se objevily stovky nových stromů a keřů; představitelé města doufají, že sněh — který přece musí přijít — zakryje některé nedostatky.

mění tvář

Všech 14 sportovních zařízení, kde se bude v únoru odehrávat 35 olympijských soutěží, je již měsíce dokončeno, avšak pozorovací místa a lóže pro funkcionáře a novinářské kabiny se ještě budují.

Olympijská vesnice, která bude hostit 2300 sportovců a trenérů 38 až 40 zemí, je hotova z 95 proc., oznámil olympijský tiskový mluvčí Joši Akijama. Nevypadá ale tak.

Delegace 16 sportovců, 4 trenérů a 10 novinářů, včetně špičkové rychlobruslařky Pil Hwa Han se očekává z KDR. Akijama potvrdil, že možná přijede i skupina pozorovatelů z Pekingů.

Tiskové středisko a pracovní místnosti, rozložené v délce přes jeden kilometr podél cesty z olympijské vesnice, jsou hotové z devíti desetin, tvrdí Akijama. Nezdá se to však. Na zimních olympijských hrách má být přes 3000 novinářů a techniků.

Při zahajovacím ceremoniale se očekává 5. února na otevřeném rychlobruslařském stadiónu asi 50 000 diváků, včetně japonského císaře Hirohita.

Dělníci na stadiónu postavili dlouho stoupající platformu, po níž se poslední běžec štafety, nesoucí pochodně, zapálenou 28. prosince 1971 ve zříceninách stadiónu v řeckém Altis, dostane na vrcholek proti císařské lóži, kde zažehne olympijský oheň.

Nyní stojí velká nádoba na olympijský oheň — pozlacený bronzový dar japonských rotariánů — zakryta plastickým obalem v ranním dešti.

(vb)

Znovu na turné

Turné čtyř můstků v NSR a Rakousku — dnes Inter-sportturné — je jeden z největších a nejtěžších závodů na světě. Způsobuje to právě ona rozdílnost můstků, dále skutečnost, že se v krátkém intervalu překonávají značné vzdálenosti. Závodníci jsou vystaveni tlaku vysokých fyzických a psychických nároků.

Turné uvádí novou sezónu a signalizuje, kdo má šanci sáhnout po medailích na mistrovství světa nebo na olympijských hrách. Potvrzuje to celá galerie vítězů: Kirjonen, Kan-konen, Recknagel, Horst Qoeck, Wirkola, Raška, ale i těch, kdož vyhráli jednotlivé závody. Mezi nimi se setkáváme stále ještě s Daliborem Motejlkem, který dodnes drží rekord můstku v Bischofshofenu — 103 m z roku 1964. Ale jsou tu ještě další: Kamenskij, Šanov, Konovalenko, Napalkov, Bělousov, Przybyla. Poslední vítěz turné — Jiří Raška byl do té doby jeho korunným princem. Uváděl pořadí, ale několikrát ho pád na jednom můstku připravil o vítězství.

Již dlouhá léta se zúčastňujeme těchto závodů. V minulosti startovali za ČSSR jen tři závodníci — bez výrazných úspěchů a považovali jsme umístění mezi první desítkou za mimořádnou událost. Vzpomínám si docela živě, jak v roce 1959, kdy jsem dělal trenéra reprezentantů a vedoucího výpravy, se mě zeptal jeden z pořadatelů v Bischofshofenu, zdali se cítím spokojený s výsledky našich borců. Odpověděl jsem, že se cítím spokojený. On však pravil, že nesmím být příliš skromný. Dnes se změnila situace. Čs. skokani se stali magnetem závodů a pořadatelům nedělá žádné potíže, přihlásíme-li sedm reprezentantů a ještě dva vedoucí. Poslední ročník byl pro nás dosud nejúspěšnějším, protože

Můstek na Bergiselu v Innsbrucku

kromě vítěze jsme měli pět závodníků v první desítce. V Innsbrucku to vypadalo jako na mistrovství ČSSR — tři reprezentanti Československa na

stupních vítězů. Ať letošní turné provází čs. reprezentanty stejnými úspěchy.

JOSEF SKRBEK,
předseda skokanského úseku

Skandinávský recept

Prý toho je plná Skandinávie: odeberou člověku asi litr krve a po čtyřech měsících mu ji vrátí. Transfúzní pochod zvýší tvorbu červených krvinek, což zvyšuje výkonnost. Po návratu krve do těla nastane optimální zvýšení, potrvá asi týden a je charakterizováno růstem výkonnosti asi o 20 procent. S tímhle „receptem“ chtějí skandinávští lyžaři vyrukovat do Sappora.

Zajímavé je, že jsme se o „skandinávské tajné zbrani“ dozvídali až z druhé ruky. Já

až z třetí. Na začátku informace byl trenér západoněmecké běžkyně Mrklasové, který byl na krátké návštěvě v Československu a skandinávskou story vyprávěl ústřednímu trenéru našich lyžařů B. Tvrzníkovi — s příslušným komentářem: „Je to svinstvo! Vypumpovat člověka! Nikdo mě k tomu nedonutí!“

Bohouš Tvrzník prodal mně, jak koupil, a taky s komentářem: „Chápal jsem rozčilení ing. Mrklase. Ve vztahu ke svěřenkyni není jen trenérem, ale i manželem. Myslím si však, že každý trenér musí skandinávskou metodu odsoudit, protože trenér musí být ve své práci především člověkem. To to je nebezpečná hra se zdravím!“

A pak jsem zůstal sám s novinkou a bylo mi smutno. Z to-

◀ Mrklasová při startu na Sliachi

ho, kam až si troufáme zachá-
zet, abychom sportovní výkon
dostali na vyšší úroveň, aby-
chom jedného mohli povýšiť
nad druhého v honbe za ví-
tězstvom. Nešťítíme se pojedná-
vat se základní hodnotou lid-
ského organizmu, sahať po je-
ho krvi, na níž má snad prá-
vo len lekář, a všelijak s ní
manipulovať. Hned trebas or-
ganismus nepocíť křivdu, jež
se nad ním páše, ale určitě se
začne bouřit, budou-li se po-

kusy opakovať. Zdraví bude
ohroženo.

Vím, že sport musí jít stále
výš, že něco takového je sa-
mou jeho podstatou, smyslem,
a je to ušlechtilý program. Ho-
voří se o hranici lidských mož-
ností. To není přesně ohrani-
čená čára. Zůstávají stále ještě
rezervy, jež budou tlačit spor-
tovní výkon nahoru. Hledejme
je však v typových zvláštnos-
tech sportovce, hledejme je v
nářadí, s nímž zachází na spor-

tovišti, hledejme je v dokona-
lejších drahách nebo tratích a
vědecktějších tréninkových me-
todách. Zastavme se však před
zášahem, jenž chce brát z pod-
staty člověka nelidským způ-
sobem. Jinak se dostaneme na
scesti s sportem. Věřim, že
sportovní medicína zařadí
skandinávský recept tam, kam
patří: mezi zakázané povzbu-
zující prostředky. Sport nesmí
být klamán. Šarlatáni v něm
nemají místo... -nj-

Poznatky a poučenia z Ga-Pa

Najnovšia technika v strede pozornosti IX. kongresu INTERSKI

Podat' v krátkosti ucelenejší a jasnejší prehľad o súčasnej
zjazdovej technike a jej náviku vo svete, ako nám ho ukázal
medzinárodný kongres predpokladá zaoberať sa iba tým, čo bolo
v ukázkach podstatné a charakteristické. Pritom nechceme sa
uspokojit' iba vonkajším popisom ukážok, ale získané poznatky
konfrontovať s ďalšími údajmi z odborných článkov a literatúry
a z osobných pohovorov po kongrese. Zovšeobecnenie poznatkov,
doplnené vlastnou analýzou môže nám pomôcť aj kriticky zhod-
notiť videné a poznať celkovú tendenciu vo vývoji zjazdovej
techniky.

Moderná technika zmeny
smeru zjazdu je, ako ukázal
posledný kongres, charakteris-
tická väčšou diferenciaciou, vy-
plývajúcou z potreby jej prís-
pôsobenia špecifickým pod-
mienkam terénu a rýchlosti.
Základné biomechanické požia-
davky (nadľahčenie, vytočenie
lyži, rozloženie váhy, atď.) zo-
stávajú. Technika sa však prís-
pôsobuje zmenám v kontakte
lyže — sneh, daným zvláštnos-
ťami profilu svahu (vlny, hr-
boly, „vangle“, terénny zlom a
pod.), ako aj požiadavka rých-
losti a stability.

Zo zamerania na rýchlosť sa
vyvinul „zrýchlený švih“ —
Jet-vigare, Jetschwung, ktorý
predviedla vo svojich jazdách
značná časť zúčastnených ná-
rodov. V princípe ide u tohoto
druhu švihu o využitie účinné-
ho striedania svalovej kon-
trakcie medzi agonistami a an-
tagonistami, ktoré je charakte-
ristické takmer pre všetky
športové pohyby. Zjednoduše-
ne označujeme tento pohyb ako
náprah, ktorý v našom prípade
sa uplatňuje ako vystriedanie

jedného švihu, švihom druhým
do opačného smeru, t. j. ako
dynamický protišvih. Veľmi za-
ujímavo ho charakterizuje Joubert,
keď hovorí, že „... proti-
švih účinkuje ako mostík, kto-
rý vhodí lyžiara do nového švi-
hu“ (Joubert G.: Pour apprendre
soi même à skier, str. 127,
Grenoble, 1970).

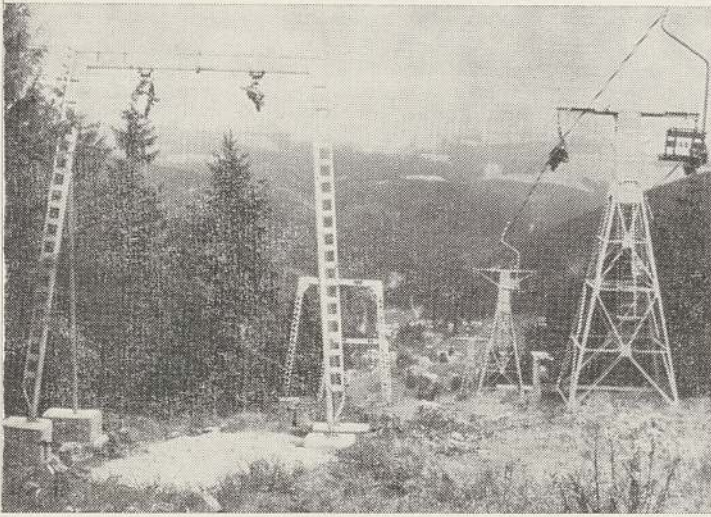
Z protišvihu vyplýva aj švih
s rotačným predtočením (anti-
cipation), ktorý sa niekedy v
teórii nesprávne oddeľuje od
vlastného protišvihu. Nacvičo-
vanie rotačného predtočenia
zdôrazňovali trochu odtrhnute
od jeho funkcie pri zmenách
smeru zjazdu vo svojich uká-
zkach Taliani. Na druhej strane
sme boli svedkami bezdôvod-
ného zanedbávania tohto prv-
ku u Rakúšanov. Zdá sa však,
že len v teórii, pretože v pra-
xi sa pri rakúskych ukázkach
na kongrese v technike obja-
vuje. (Nie však u Wellentech-
nik.)

Správne funkčne začlenená
bola táto technika v náviku
zmien smeru zjazdu u Francú-
zov. Tvorí tu súčasť moderného

znožného švihu zameraného na
rýchlosť [Jet-virage].

Na využití protišvihovej tech-
niky je založené aj začlenenie
švihu z prívratu dolnej lyže do
metodiky náviku znožných
švihov. (Nacvičovala ho pre-
važná väčšina národov, zúčast-
nených na ukázkach.) Krátke
spriečenie dolnej lyže (prívrat)
a z tejto polohy odraz tu v pod-
state plní úlohu protišvihu aj
keď iba jednou, avšak rozho-
dujúcou zafázenou (vonkaj-
šou) lyžou.

Klasický jet-virage sa ďalej
vyvíja a upresňuje. Prax totiž
ukázala — a treba povedať, že
biomechanická teória tu trochu
zaostala — že rázne zakonče-
nie protišvihu nie je z hľadiska
rýchlosti a tiež stability
(najmä v členitom teréne) naj-
účinnější, pretože spôsobuje
náhle zvýšenie trenia na úrovni
lyži a teda aj pribrzdenie
jazdy. Ukázalo sa, že krátke
predĺženie zakončovacej fázy
oblúka pomocou posunutia lyži
predkolením (bérkami) dopre-
du v zmysle pokračovania po
dráhe oblúka, vedie k plynu-
lejšiemu prechodu z jedného
oblúka do druhého. Nasadenie
ďalšieho švihu je ako by one-
skorené avšak plynulejšie, pre-
tože nie je tak energické, tvr-
dé, ale postupne zaoblené, bez
ostrých prechodov. Lyže sa po-
hýbajú po trochu dlhšom ob-
vođe, čo sa prejavuje väčším
vystieraním nôh do strán. Pre
túto techniku nemáme zatiaľ

Ze stavby nového vleku na Pláně ve Špindlerově Mlýně

u nás zaužívaný presný termín. V nemčine nesie názov Schleudertechnik — vo francúzštine najnovšie dostáva označenie Virage S - t. j. S švih, odvodené od tvaru stopy lyží na snehu.

V ukázkach jednotlivých národov sa objavili aj niektoré techn. zvláštnosti, ako Klamerschwing, Schrittschwung (švih s odšľapnutím), Innenkischschwung (švih po vnútornej lyži) apod. Nebudeme sa nimi zaoberať, pretože vybočujú z celkového vývoja modernej zjazdovej techniky.

Hovorili sme vyššie ako vývoj v zjazdovej technike dospieva dnes k určitej diferenciacii. Tento vývoj treba akceptovať, pretože znamená ďalšie zdokonalenie techniky zjazdu na lyžiach. Z metodického hľadiska však si treba uvedomiť, že osvojenie diferencovanej techniky je možné až po zvládnutí jednoduchších spôsobov zmien smeru zjazdu, a že teda môže byť obsahom až vyššej fázy výcviku. Cvičencovi musí byť najskôr daný všeobecný základ a tým je pre osvojovanie zmien smeru zjazdu základný spôsob prevedenia oblúka.

Odpoveďou na diferenciaciu v zjazdovej technike je teda všeobecná požiadavka nácviku základného švihu — Grundschwung — [Kruckenhauser

nastolil požiadavku Grundschwungu už v r. 1966]. Potrebu základného švihu si uvedomovali na kongrese takmer všetky národy. Na porovnávacích jazdách sa však ukázalo, že nie je všetkým jasné, čo sa má pod základným švihom rozumieť. Zatiaľ čo Rakúšania pod ním jednoznačne rozumeli švih z obojstranného prívratu, iní sa domnievali, že by ním mal byť jednoduchý znožný švih alebo švih z rozšírenej stopy. Väčšina však potom prijala v zásade názor, že švih z prívratu by mal byť základnou formou zmeny smeru zjazdu, pretože sa v ňom uplatňujú všetky základné pohybové prvky, ktoré tvoria biomechanickú podmienku uskutočnenia aj ostatných druhov oblúkov, t. j. nadľahčenie, odraz, prenesenie váhy, aktívne otáčanie vonkajšej nohy (vtlačenie kolena), zapichnutie palice, paralelné vedenie lyží.

Stručné pojednanie, ktoré tu uvádzame, prirodzene nemôže plne vyčerpáť alebo riešiť všetku problematiku, ktorá bola ukázkami na kongrese v Garmisch-Partenkirchenu nastolená. Predpokladáme, že bude predmetom ďalšej diskusie. Upozorňujeme v tejto súvislosti čitateľov, že podrobnejší obraz o prevedenej technike na kongrese môžu získať jednak

z metodického listu vydaného CSL a jednak z filmu, ktorý natočili amatérsky členovia čs. delegácie na kongrese.

Záveru a poznatky z kongresu bude treba uplatniť aj v našej metodickej práci.

Vyplyvajú z nich najmä tieto základné požiadavky.

1. Vyhnuť sa a vylúčiť v budúcnosti v základnom zjazdovom výcviku zdôrazňovanie a „fetišizáciu“ iba jedného pohybového prvku v komplexnom pohybe pri zmene smeru zjazdu a podceňovanie iného. Vedie to k neprírodným pohybom a nevytvára sa vhodný základ pre prechod na nácvik diferencovanej techniky.

2. Nácvik moderného zrýchleného švihu (Jet-Technik) ako aj vyrovnávacieho švihu (Wellentechnik) musí sa definitívne začleniť do osnov základného zjazdového výcviku, pretože predstavuje v elementárnej aj vrcholovej forme najekonomickšie riešenie pohybovej úlohy v špecifických, avšak najčastejšie sa vyskytujúcich podmienkach zjazdu v teréne [napr. na zjazdovkách].

Tým, že táto technika je súčasne charakteristická pre závodné lyžovanie, vytvárajú sa podmienky k plynulému naviazaniu na výcvik závodný, čo najmä u mládeže je veľmi dôležité. **MILOSLAV ZALEŠÁK**

Podpora inak

Nie je tajomstvom, že výrobci lyží v Rakúsku boli a aj sú hlavnými podporovateľmi rakúskych sjezdárov. Nové smernice FIS o amaterizme, prijaté na kongrese FIS v Opatiji v máji tohoto roku, zakazujú individuálnu reklamu pretekárov. Nie je však zakázaná podpora napr. štátnym družstvám. Z týchto nových pravidiel vychádzal aj Rakúsky lyžiarsky svät, ktorému sa podarilo vytvoriť tzv. „lyžiarske združenie“ (Austria Skipool), ktorého členmi ďalej sú: zástupcovia štátu reprezentovaného Ministerstvom školstva a financií, Obchodnej komory a zástupcovia výrobcov lyžiarskej výstroje a výzbroje. Združenie bude disponovať značnými finančnými prostriedkami a podporovať predovšetkým rakúskych vrcholových zjezdárov. (rm)

Lyžařský vlek na Petrovy kameny

Nejvyšší horstvo Moravy, vlastně moravské Krkonoše — Jeseníky! Krásné hory, ale také zanedbávané. V tom spojují svůj osud s Krkonošemi. Podle některých se na ně dokonce zapomíná ještě víc než na první české hory. Věrně však, že i tady se křivdy napravit.

Čas zhojí rány JESENÍKŮ

Poskytují nespočetné možnosti pro zimní sporty a rekreaci. Mají široké zázemí návštěvníků — z celé Moravy, ale i z východních Čech. I přes zmíněné nedostatky jsou stále víc vyhledávány. Zimní ruch se soustřeďuje ve střediscích v Malé Morávce - Karlově, Ovcárně, na Červenohorském sedle, v Ramzové, Petříkově a v řadě dalších míst, kde se postavily lyžařské vleky a kam je také poměrně dobré vlakové nebo autobusové spojení. Nedostačující ubytovací kapacita brání rozvoji lyžařského ruchu o víkendech a o prázdninách. Zájemci o delší pobyt naleznou možnost ubytovat se v chatách ÚZ ČTO Ostrava, RaJ a Jednoty — ale opět jen omezeně a pobyt je záhodno zabezpečovat už v podzimních měsících. Určitá rezerva zůstává snad v podnikových chatách ROH, které nejsou vždy plně obsazeny.

Jeseníky nabízejí lyžování od

prosince do dubna — pro začátečníky i dobré lyžaře. Závodníci mají k dispozici více méně jen tréninkové svahy, tratě jsou zatím vytyčeny jen v plánech. Podaří-li se realizovat projekt „Vidlí“, dostane Morava zimní středisko na potřebné úrovni. Ale to je ještě hudba budoucnosti.

Letos se zahájila výstavba I. etapy sedačkové lanovky na Šerák v úseku Ramzová—Černava. Po jejím dokončení vznikne tady další středisko s výhodným autobusovým i vlakovým spojením. Sedačková lanovka nebude sloužit jen sjezdářům, kteří využijí vybudovaných sjezdovek, ale také jako transportní zařízení pro lyžaře turisty. Vždyť od železničního nádraží vyveze zájemce až do nadmořské výšky 1300 m skoro až na hřeben Jeseníků. Odtud se nabízejí lyžařské túry — jen si vybrat. Nejoblíbenější z nich povede směrem na Kepník (1424 m), Vřesovou studánku (1313 m) a Červenohorské sedlo (1011 m), kam ústí autobusová linka.

Jeseníky jsou vůbec obrov-

Dukla B. B.: zatím nejtvrdší příprava

Byl jsem požádán redakcí časopisu *Lyžařství*, abych odpověděl na otázku, jak jsou připraveni naši skokani na nastávající zimní sezónu. Chtěl bych však nejdříve seznámit čtenáře s historií našeho skokanského družstva.

Vzniklo 1. 1. 1966 tím, že byli odveleni čtyři skokani společně se mnou do Banské Bystrice a tím vytvořili základ našeho současného družstva. Byli to skokani: Oldřich Balcar, Bohumil Doležal, Miloš Peřich, Václav Jakoubek. Za pomoci ostatních oddílů Armádního střediska Dukla B. B. a orgánů města Banská Bystrica vybudovalo si družstvo zimní středisko na Králíkách s můstkem, který má normovaný bod 70 metrů. Po vytvoření základních tréninkových podmínek bylo

třeba řešit otázku výběru a doplňování branců, které se zvláště po federativním uspořádání naší republiky stalo problémem číslo jedna, protože přednostní výběr branců z českých zemí dostala Dukla Liberec. Naše družstvo bylo prakticky odkázáno na přísun branců ze Slovenska, protože jsme se soustředili na zkvalitnění výchovy skokanů z řad mládeže především z Banské Bystrice a nejbližšího okolí, což je vlastně jediné centrum výchovy skokanů na Slovensku.

V roce 1970 jsme založili lyžařský oddíl při VTJ Dukla Banská Bystrica se zaměřením na klasické disciplíny, jehož cílem bylo zkvalitnění výchovy vlastních branců skokanů. Nemalelou měrou přispělo naše družstvo k celkovému rozvoji skokanské disciplíny na Slovensku, a to jak v práci v orgánech SLZ, ale i při organizaci skokanských závodů, zejména vytvoření Slovenské ligy mládeže.

Na výroční schůzi lyžařského oddílu po skončení zimní sezóny 1970—1971 byla zhodnocena vedením VTJ Dukla B. Bystrica práce našeho lyžařského oddílu i docílené výsledky konstatováním, že druž-

ským rezervoárem hřebenovek, které čekají, abychom je objevovali. Co byste řekli túře po hlavním hřebenu z Kralického Sněžniku až po Skřítek v délce sedmdesáti kilometrů? Polovina vede po holém hřebenu nad hranici lesa, fantastické výhledy do okolí! Poměrně velká vzdálenost záchytných bodů, chat a bud, nutí samozřejmě k opatrnosti.

Jeseníky mají tedy dostateč-

ný prostor, aby mohly přijímat zatížení přelidněných hor. Jen potřebují, aby se začalo stavět, hlavně ubytovací objekty. Zpracovaný rajónový plán, založený na minimální devastaci přírody a dodržující zásady její ochrany, otevře snad cestu k šťastnější budoucnosti krásných moravských hor.

návštěvníky a vyrovnávat tak

ZDENĚK ZERZÁN

Lyžařský kurs nastupuje před chatou Barborka

stvo skokanů jako jediné v AS Dukla B. B. splňuje kritérium reprezentace ČSSR na evropské a světové úrovni. Sedmičlenné družstvo se podílí třemi příslušníky v reprezentaci ČSSR. Výsledky našeho mládežnického družstva byly rovněž velmi úspěšné. Získali jsme první tři místa v přeboru mladšího dorostu ve skoku a první místo v závodě sdruženém v kategorii mladšího dorostu. Dále se náš lyžařský oddíl podílel na uspořádání 11 závodů ve skoku. Nedostatkem se zvláště projevily ve finančním zabezpečování lyžařského oddílu. Je třeba říci, že „střecha VTJ Dukla B. B.“ se v tomto směru neosvědčila, protože je bez jakékoliv podpory od armády ČSTV. Současnou snahou lyžařského oddílu je získat členství v cívilní TJ Dukla Banská Bystrica.

Tréninkový plán na zimu

jsme začali plnit na soustředění v Dudincích 1. 6.—14. 6. 1971. Další příprava probíhala v Králíkách a v Banské Bystrici, kde jsme současně začali s tréninkem na umělé hmotě. V přípravě s družstvem ČSSR jsou tři naši reprezentanti Kojedžka, Doležal a Lidák. Stejně systematicky a poctivě se připravuje naše mládežnické družstvo. V kategorii žáků je vede Vlado Čunderlík a v kategorii dorostu, kde máme tři členy v juniorském reprezentativním družstvu, Štefan Slivka. Je možno říci, že letošní příprava skokanů byla nejkvalitnější a nejtvrditelji od doby založení družstva.

MIROSLAV MARTINÁK,

trénér skokanů

Dukla Banská Bystrica

Tomu tleskame

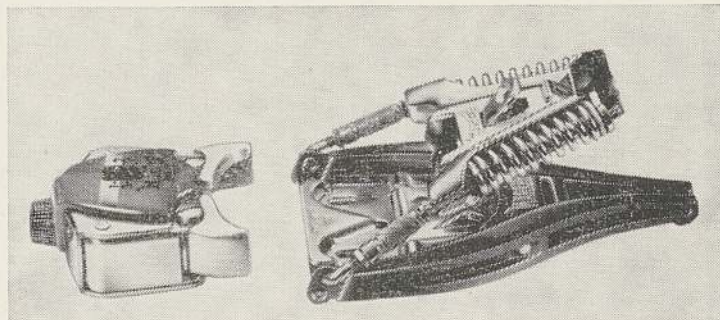
Už neraz sa dokázal vrelý a úprimný vzťah pracovníkov Vládného výboru pre cestovný ruch SSR pre potreby slovenských lyžiarov. Účasť a podpora významnejších podujatí, pochopenie a citlivý prístup pri riešení rozvoja lyžovania v oddieloch, pri budovaní zariadení v lyžiarskych centrách, pomoc pri organizovaní pretekov, to je len malý diel z úprimnej snahy a záujmu o spoločnú vec.

Najnovšie prisľúbil tento orgán, že bude každoročne odmenovať ten lyžiarsky oddiel na Slovensku, ktorý zvíťazí v súťaži o „Vzorný oddiel ČSZTV“. A odmena nebude na zahodenie. Kompletný lyžiarsky vlek aj s montážou. Dĺžka vleku bude vyhovovať požiadavkám víťazného oddielu.

Podmienky súťaže vyhlási predsedníctvo SLZ na svojom zasadaní v decembri 1971 a budú zverejnené v Spravodaji SLZ. (es)

SNÍH, chutnající soli

Chemik ze Savojska jménem J. P. Toussint analyzoval vzorek sapporského sněhu a konstatoval, že sníh má vysokou a stálou vlhkost bez ohledu na teplotu nebo vlhkost ovzduší. Nakupen zůstává velmi „vzdušný“, a i když je velmi chladno, nemrzne do nějaké masy, neztvrdne a není tedy kompaktní. Jinak sapporský sníh chutná výslovně soli! M. Toussint uzavřel studia tím, že je třeba použít odlišného mazání či jiných prostředků než v Evropě. Podrobnosti si Francouzi uchovávají jako tajnost! Ostatně francouzským chemikům se podařilo „vyrobit“ sníh odpovídající vlastnostem sněhu ze Sappora a v současné době už na něm dokonce francouzské lyžařsky a lyžaři pokusně jezdí. A první poznatek? Těžko se na něm brzdí, a to pryj je dobře. (abc)

Marker M 4 — novinka, označovaná jako vynikající výrobek především konstrukcí čelisti

SVĚTLA a STÍNY jednoho setkání

Už jsem byl na několika setkáních reprezentantů výroby lyžařské výbroje s obchodníky, servisními pracovníky, lyžařskými odborníky a také sportovními novináři, ale to poslední mě chytlo nejmíň u srdce. Tenhle seminář, na němž se vyměňovaly zkušenosti mezi celou řadou partnerů v zájmu bezpečnosti lyžařského provozu a zdraví na horách, se stal letos více méně jen monologem. Chyběli tu někteří naši výrobci, nepřijel Sport z Nového Města n. M., postrádali jsme skutečskou Botanu — z těch tradičních a nejnámějších. Nevím, proč...

Tematika se zúžila na lyžařské vázání markrovského původu. V téhle rovině registrovala mariánskolázeňské setkání jeden pozoruhodný úspěch: před rokem vyhlášený program výroby bezpečnostních vázání firmy Marker v naší licenci národním podnikem Filmový průmysl Barrandov byl splněn. Statečným a pro věc zapáleným pionýrům z Barrandova se podařil husarský kousek. Za rok tu je slíbený Turimat a Simplex super — patní bezpečnostní mechanika a bezpečnostní špička. Uvědomíme-li si, co překážek se stavělo v cestu náročného výrobě, která musela ctít zákon nejvyšší kvality, kolik lidí a firem se muselo přesvědčovat, aby kooperovali, v jakých komplikovaných vztazích se rodila licenční produkce, měli bychom smeknout klobouk před dílem, které se podařilo. Úspěch barrandovského Filmového průmyslu zastiňuje poněkud skutečnost, že obchod objednal poměrně malý počet Turimatů. Zdá se, že skutečné zně výrobce budou až v tomto roce, kde se na trhu objeví Rotamat FD s patní automatikou. Počítá se, že cena bude asi o třetinu nižší než stojí importovaný výrobek Markra. V sublicenční výrobě dodá brněnský Drukov do obchodů dětské bezpečnostní vázání Marker Junior. Podaří-li se obstarat devizy na nákup dílů pro špičku, mohla by dětská verze bezpečnostního systému v naší licenci proniknout do obchodů ještě koncem zimy.

V kratičkém „extempore“ se k monologu o vázání přidala firma UWEX a pochlubila se novým downhillem. Tenhle typ sjezdových brýlí má vnitřní stranu skel potaženu speciální vrstvou, absorbující vlhkost a zabraňující pocení brýlí. Prodávát se bude v prodejně Pragoimpo v Praze.

A to bylo všechno z Mariánských Lázní. Snad až příště si porozprávíme o tom, jak lyžařská výbroj i výstroj mohou napomoci lyžařově pěknému pocitu na lyžích a jeho zdraví, z trochu širšího pohledu...

-nj-

Slovenskí združenáři sa ozývajú

Nech to znie akokoľvek čudne, v disciplíne, v ktorej sme na majstrovstvách sveta vo Vysokých Tatrách získali titul svetového šampióna, akosi prešlapujeme na mieste. Nepoznám podrobnejšie pomery v ČSR a tak mi dovoľte povedať niekoľko slov o tejto disciplíne na Slovensku.

Do roku 1971 boli združenáři len akýmsi nevitánym ľavo-bočkom skokanov. Z ich milosti sa im z času na čas ušlo aj niekoľko korún na krytie najnutnejšej činnosti, ktorá podľa toho aj vyzerala. Je vôbec obdivuhodné, ak za takýchto podmienok združenársky šport vôbec nezanikol. Hádám len vďaka niekoľkým nadšencom, medzi ktorých patrí aj býv. pretekár Ján Hanus, vedúci združenárskeho úseku SLZ:

„Združenársky úsek začal svoju činnosť r. 1971, kedy bol predsedníctvom SLZ schválený čiastočný rozpočet na činnosť a výcvikové sústredenie mládeže. Úsek nie je organizačne vybudovaný a zatiaľ celú našu činnosť sústreďujeme na vytvorenie kádra pretekárov, ktorým chceme zabezpečiť dobré podmienky pre výkonnostný rast. Rozvoj a úroveň združenárskej disciplíny je závislý od úrovne riadenia, materiálneho vybavenia, ale hlavne na dostatočnom počte trénerov a ich kvalifikácii. Žiaľ práve v tejto kardinálnej otázke sme na tom zle.“

Na Slovensku veľmi málo pretekárov prešlo na trénerskú prácu so žiadúcou kvalifikáciou. A bez kvalifikácie nie je možné prijať trénera z povolania, ktorý by vedel zabezpečiť výkonnostný rast pretekárov. V tom je zaujímavý rozdiel v porovnaní napr. so zjazdármi. Tí si vedeli zabezpečiť dostatok bývalých popredných pretekárov na funkcie trénerov. A tých trénerov - združenárov potrebujeme veľmi súrne. Te-

raz sa vytvorili na Slovensku štyri združenárske centrá: Štrbské Pleso, Banská Bystrica, Tatranská Lomnica a Kremnica. Žiaľ, len v ČH Štrbské Pleso pôsobí tréner Peter Bayer. Ten sa stará o družstvo dospelých a vytvára predpoklady pre družstvo juniorov. K tomu sa mu „ušla“ ešte zodpovednosť za organizačné záležitosti.

„Nemáme zatiaľ nikoho, kto by túto nutnú administratívu robil. Samozrejme je našim cieľom — po stabilizovaní kádru dobrých pretekárov — vybudovať celú štruktúru úseku organizačne i kádrove.“

Je žiadúce, aby sa tak stalo čím skôr. V Banskej Bystrici je dobrý zázemie mladých chlapcov - združenárov, no prakticky bez vedenia (po odchode Bayera do V. Tatier). Hádám ich úspechy pohnú svedomím Bystričanov. Získanie titulu majstra ČSSR v kategórii mladších dorostencov Vladimírom Slivkom z Dukly B. Bystrica, deviate miesto Miroslava Blahušiaka zo Seliac a desiate

Zdena Bubelínyho z Brezna, by malo byť impulzom.

Podobná je situácia v Tatranskej Lomnici. Tu vybudovali nový mostík P-20 m, chlapcov súcich a nádejných celá kopa, no taktiež niet trénera. A to napriek pochopeniu funkcionárov miestnej TJ Tatran, ktorá je ochotná poskytnúť potrebnú pomoc, pravda, za predpokladu, že lyžiari si zabezpečia svoju činnosť po stránke odbornej.

V meste vynikajúcej lyžiarskej tradície — v Kremnici sa v poslednom čase našli dvaja obetavci. Okrem J. Tamášfyho, ktorý už začal trénovať s najmladšími žiakmi, prejavil záujem o trénerskú prácu aj ing. Ľudovít Fusko. Títo dvaja sú ochotní obnoviť starú slávu Kremnice v pretekoch združených.

Ako vidieť slovenskí združenári nespia. Začínajú sice akosi nemeslo, no veríme, že nájdu dostatok pochopenia tak v orgánoch zväzu, ako aj v STO. Veľmi by im pomohlo, keby sa

povolila výnimka a bol prijatý tréner z povolania bez predpísanej kvalifikácie, niektorý z osvedčených trénerov pracujúcich s mládežou. Podmienkou by malo byť získanie potrebnej kvalifikácie dodatočne. Bolo by na škodu vecí nevyužiť záujem mladých chlapcov o túto disciplínu, pomerne slušne vybudované potrebné zariadenie. Investované prostriedky treba zúročiť. Platí to najmä o oblasti Vysokých Tatier. No nielen tam. Najnovšie sa pripravuje výstavba vo Svite, v Štrbe a Ždiari. Nič čudného! Popularita lyžovania po „našich“ majstrovstvách sveta prináša svoje ovocie. Nám veru chutí. A združenári? Tu sú v kocke najdôležitejšie úlohy:

1. Zabezpečenie trénerov a zvyšovanie ich kvalifikácie
2. Organizačne a kádrove zabezpečiť činnosť úseku
3. Dobudovať štruktúru športových základní združenárov vo Vysokých Tatrách, Banskej Bystrici, Kremnici.

K. EIDLPEŠ

Lyžařská stanice roku 2000

Flaine leží mezi Ženevským jezerem a Mont-blankem. Najdete tam „směs“ sportu, kultury, umění, pohodlí a báječných nápadů. Stanice je nejen hypermoderní, ale také navýsost účelná.

Před lety se vypravil nejvýznačnější francouzský „sněhový badatel“ Emile Allais s týmem zkušených borců objevovat lyžařská střediska a s pomocí vrtulníku, džipu a lyžařských bot objevil dvě dokonalá místa: Courchevel a La Plagne. Mistrovským kouskem byla třetí FIAINE. Tehdy stálo jen pár srubů v údolí ve výšce 1600 m. Dnes je v nejnovějším a nejmodernějším sportovním zimním středisku Alp řada hotelů a penzionů pro 2000 návštěvníků, kteří se mohou podle chuti vyřádit na 60 kilometrech báječně udržovaných drah nebo v romanticky střídavě členitém terénu pro lyžařské túry. Ve dne na lyžích, večer zas kulturně či jinak.

K parádním drahám vede mezi výškami 1600 a 2500 m rychlá sedesátimístná lanová dráha (ujíždí rychlostí 60 km/hod.) a dvanáct sedačkových výtahů. Obě zařízení jsou s to dopravit za hodinu 7930 lyžařských nadšenců nahoru. Na dopravních prostředcích neznačí zbytečný nával. Ve Flaine nepotkáte ba ani neucítíte auta či autobusy anebo jejich pach, protože parkují před závorami u vstupu do obce. Kuchyně a tepelná zařízení zásobuje energetická centrála na zemní plyn. Tedy čisté a zdravé prostředí!

A vyhlídky? Stačí jen, že veliká okna báječně zařízeného snack-baru vedou přímo směrem k Montblanku, jehož zářící stavivo je vzdáleno pouhých 15 km. Sjezdy jsou „prostorné“, jemné, měkké a zdaleka nebezpečné, v případě potřeby osvětlené. K nejoblíbenějším patří „Diamant Noir“ (Černý diamant) a „Mephisto“. Diamant je 3000 m dlouhý, Mephisto 5000 m, plný rozkoše a potěšení. Ta dráha s ďábelským jménem je zkrátka a dobře nebeský požitek.

Přírodní kluzišťe na „Forum“ je uloženo uprostřed horské stanice; nechybí ani bobová dráha s lanoukou. Boby lze vypůjčit. Sníh je od 15. prosince do 1. června, někdy i déle. Na 8 km značkových cest láká k procházkám. Samozřejmě nechybí náležitě vybavené nákupní středisko, středisko kulturní, sportovní obchod, módní obchod, holič a kadeřník, knihkupec, banka, k pohodlí i potěše či zábavě snackbary, noční kluby, restaurace, diskotéky, umělecká galerie, sály pro kulečník, prostory pro bowling, stolní tenis, studio pro koncerty, divadlo, kino, varieté.

Dvě věci chybí Flaine, aby odpovídala požadavkům roku 2000: krytý plavecký bazén (je plánován na sezónu 1972—73) a víc lidí, kteří by mluvili taky jinou řečí než francouzsky.

JAN CHMELÁŘ

dlouhé asi 300 metrů a má tvar rohlíku. Devět vývodů (tři pro slalomový svah a šest pro běžecský mikroterén) dodává vodu a vzduch pro sněhová děla. Obě dráhy jsou osvětleny, takže si s chutí můžete zalyžovat i ve večerních hodinách.

Lyžařskému prostoru věvodí správní budova, v jejíž hospodářské části nalezneme trafostanici a dva kompresory, dále tam jsou šatny, umývárny, prostě kompletní hygiena. Společenskému sektoru budovy věvodí stylově zařízená hala s barovým pultem a plápolajícím krbem. Na krytí investičního nákladu na celé lyžařské středisko — bylo to čtyři a půl miliónu korun — se podílely prostředky městského výboru ČTO v Praze a vládního výboru pro turistický ruch. Lyžařský prostůrek budou využívat školy k výcviku, pražské lyžařské oddíly a samozřejmě také veřejnost. Po Londýnu, západním Berlíně a Kolíně nad Rýnem se stala Praha čtvrtým evropským velkoměstem, jež umožní jezdit na lyže — přímo do města... (nj)

Na lyže do Prahy

TJ Slavia VŠ Praha dala pěkný dárek studentskému svátku a také listopadovým volbám: dne 17. listopadu otevřela lyžařské středisko v Motole, jež umožní Pražanům lyžovat v době, kdy jeho okolí je bez sněhu.

Postará se o to šest houfnic sněhových děl, jež vychrlí za 24 hodin asi 30 cm sněhu na slalomový svah a běžecskou dráhu, klesne-li teplota alespoň pod minus dva stupně. Slalomový svah je dlouhý asi 130 metrů a v horní části má sklon více než 30 stupňů. V zázemí jsou dva malé vleky. Kapacita svahu nemá přesáhnout 150 lyžařů. Běžecské kolečko je

Základní lyžařský výcvik - a co dál?

Touto otázkou se zabývalo mnoho lidí na celém lyžařském světě. Je v ní vlastně skryta věčná otázka jakéhokoliv sportu, co má vlastně dělat dál sportovec, když zvládne základní dovednosti sportu, a stále mu to nestačí k vnitřní spokojenosti, k dokonalému prožitku.

Ruku v ruce s tímto snažením výrobci lyžařské výzbroje a výstroje chrlí na lyžařský trh stále nové a promyslenější výrobky, aby ještě více uspokojili lyžaře spotřebitele, aby prostřednictvím svých závodníků posunuli lyžařskou prestiž národa zase o kousek dále a v neposlední řadě aby na tomto pokroku vydělali. Výrobky, zvláště v poslední době, velmi výrazně ovlivnily techniku závodního sjezdování a odtud se určité technické prvky promítají do základního výcviku. Cyklus se uzavírá, ale může se stát, že dříve než nový prvek pronikne k základně, objeví se ve světě nový. Vše se vyvíjí velmi rychle.

Metodikům nezbyvá než tento rozvoj respektovat a reálně uvažovat, co má a co nemá všeobecnou platnost, co má nebo nemá význam pro lyžařského konzumenta, jejichž řady se neustále zvětšují a co více, v úrovni umění se stále více rozcházejí. Považujeme za svou povinnost uspokojit všechny, od začátečnicků až po vyspělé lyžaře, vysvětlit jim, ukázat a naučit je všem cvikům základního lyžování i sportovního lyžování, včetně nových moderních druhů oblouků. Že se nepodaří všem cvičitelům zvládnout moderní formy oblouků, je více než pravděpodobné, ale teorii a výuku by postupně měli zvládnout všichni ti, kteří se cítí stále dosti „mladí“. A to jsou snad lyžaři, nejenom tedy cvičitelé, všichni.

Zúčíme-li problém, naznačený v nadpisu, na problematiku sjíždění, a dále na změny směru sjezdu, pak do změny směru sjezdu v základním výcviku náleží oblouky z pluhu, oblouky snožmo a krátké v základní formě provedení, oblouky z přívratu nižší lyží a vyšší lyží, oblouk ze široké stopy (přestoupením), opět v základní formě. Všechny tyto oblouky lze provést na běžné turistické lyži i bez spodního tahu,

což ovšem není výhodou. V některých těchto cvicích jsou uplatněny prvky torzní techniky (torze těla pro zahájení otáčení lyží v některých typech oblouků), rotační techniky (souhlasný otáčivý pohyb horní části těla při zahajování oblouků), techniky přestoupení z lyže na lyži (od přenášení váhy těla až po úplné přestoupení z lyže na lyži u oblouků z přívratu a ze široké stopy). V současné době nejsou zatím uplatněny v základním výcviku prvky moderní techniky, která se vyznačuje kromě jiného vysoce aktivním vystřelováním a otáčením nohou při jejich napínání a tím i otáčení lyží do následujícího oblouku snožmo, tedy při jeho nasazení. Tato moderní technika je úzce spjata s dokonalou výzbrojí (vysoké boty, obzvláště vysoké vzadu), velmi vysokou fyzickou připraveností, určitou vyježděností a vysoce vypěstovaným pohybovým pocitem.

Odlíšíme záměrně „techniku“ od „oblouku“ zúženého pojmenování. „Technika oblouků“ jako taková může zahrnovat řadu pohybových prvků

pro nasazení a vedení oblouků a může z ní být vyvinuta řada variabilních forem oblouků, a to zvýrazněním či potlačením některého pohybového prvku. „Oblouky“ jako takové jsou pak podčleněním různých technik a jsou upraveny pro potřebu výuky do přijatelných forem pohybu s přesným vymezením průběhu pohybů vzhledem k funkčnímu využití cviku. Lyžař pak po zvládnutí školních forem oblouků přizpůsobuje tyto pro různé variabilní podmínky a podle svých schopností řeší tyto podmínky momentálně nejvýhodnější technikou.

Ale ne všichni mají stejné předpoklady a podmínky pro zvládnutí veškeré techniky (oblouků) v nejdokonalejší formě. Pokud by se někdo chtěl rázem a bez předchozího základního výcviku dostat na mistrovskou úroveň moderních oblouků, pozná, že se mu tato meta stále víc vzdaluje. Zdá se beze vsí pochyby, že postupně zvládnutí „školy“, jemných forem pohybů základní techniky oblouků a pak teprve na příhodné výzbroji a s dobrou kondicí se pustit do nácviku moderních oblouků, přinese rychleji úspěch a větší radost z pohybu.

Příště si povíme o tom „co dál?“.

Ing. MIROSLAV CHLOUBA

Lyžaři na Monte Kaolino

Horu s oním názvem nenaleznete v Dolomitech, nýbrž v Hirschau v Horní Falci. Je jen 120 m vysoká a její sjezdová dráha měří 170 m, leží v nadmořské výšce 407 m a lyžovat na ní můžete i v parném létě. A když na jejím „sněhu“ upadnete, ani si nenamočíte kalhoty. Nanejvýš se vám do bot dostane trochu písku. Sníh není ve formě vloček, ale zrnek a je to odpad, přesněji odpadový produkt porculánového průmyslu z těsné blízkosti: kaolínový písek.

Lyžařský klub, kterému dala horní společnost materiál k použití, tam postavil výtahy, vleky, upravil dráhu, která má 30 slalomových branek, a zapůjčuje speciální lyže, poněkud širší a vybavené zvláštní vrstvou, nadšencům, kteří si nechtějí pokazit lyže normální. Na úpatí „hory“ byl vybudován kemping a plavecký bazén a zájem je opravdu veliký. Dráha je vždy ráno a večer kroupena a pak to na ní jezdí jako na oleji. Ossi Reichert, olympijská vítězka v obřím slalomu v roce 1956, si ji vyzkoušela a doporučuje jí: „Dá se na ní báječně jezdit, moc jsem byla spokojena.“ Jen je nutno se NÁLEŽITĚ obléci, protože kdybyste jeli řekneme v plavkách a upadli, pak ten sníh setsakramentsky pálí na kůži.

-abc-

Zjazdári ČSSR

Dňa 17. 10. 1971 odišla výprava lyžiarov-zjazdárov z Prahy do Rakúska, v počte 24 osôb, z toho 1 vedúci, 3 tréneri, 10 mužov a 10 žien. Účel cesty — pokračovať v plánovanom výcviku na snehu, tréning slalomu a obr. slalomu.

Cestovalo sa šiestimi autami cez České Budějovice — Linz — Salzburg — Kaprun. Cesta za krásneho počasia prebehla v poriadku a po ubytovaní cieľ výpravy v Kaprune — hotel Tanhauser, mohlo sa započat s vlastným tréningom.

Kaprunský ľadovec s vrcholom Kützsteinhorn 3204 m má 2 lyžiarske vleky a 1 dvojseďačku. Celoročné snehové pole je rozlohou tak veľké ako 3X Lomnické sedlo vo Vys. Tatrách. Teda je to terén pre ideálny tréning obrovského slalomu a slalomu. A to bol náš cieľ. Ak si k tomu predstavíme slnečné počasie po celý týždeň a prachový sneh s tvrdým podkladom, našla tam celá výprava tie najideálnejšie podmienky. V hoteli bolo dobré ubytovanie i strava. Všetky tieto okolnosti prispeli k dobrej pohode celej výpravy a preto samotný tréning prebiehal za max. úsilia najazdiť čo najviac bránok slalomu a obrovského slalomu.

Tréner mužov Ján Vedral (z rod. dôvodov chýbal Hampl) zameral tréning bez časového merania, nie s častým prestavovaním figúr, ale zámerom jazdiť vo veľkých „korytách“, teda v podmienkach, ktoré očakávajú členov družstva — okrem Pažouta — v losovacích skupinách medzinárodných závodov.

Ženy pod vedením trénera Zacharidesa a Kráľa už jazdili väčšinou na meraný čas. Tento zámer volili preto, aby ich prinútili k max. vypätiu.

Ku koncu týždňa bolo na všetkých účastníkoch vidieť dávky silného tréningu. Zdá

Snehové pole na kaprunskom ľadovci

na Kaprune v Rakúsku

sa, že pre budúcu sezónu je v dobrej forme Milan Požout ale aj Sochor, ktorému nové lyže zn. Blizzard ohromne vyhovovali. Aj on by v nastávajúcej sezóne mal mať dobré výsledky. Ostatní muži aj ženy tvoria dobrý kolektív a ak sa uskutoční celá plánovaná príprava, musíme aj v zjazdárskych disciplínach pokročiť vpred.

V priebehu týždňa malo kontrolné sústredenie A družstvo zjazdárov mužov a žien Rakúska. Tréneri pripravili trate obrovského slalomu i slalomu vždy včas tak, aby začiatok kontrol začal v hodine štartov medzinárodných závodov, teda o 9.00 hod. Absolútna disciplína a snaha od každého dosiahnuť čo najlepší čas ukazovala, že celé družstvo je už dnes vo vrcholnej forme. O tom je presvedčený i Toni Sailer, keď v najnovšom čísle Ski Welt tipuje pre Weltcupsieg in der Saison 71—72“ za ženy Annemarie Pröhl a mužov Davida Zwillinga. Pri pohľade na rakúske družstvo možno usudzovať, že má pravdu.

Mali sme možnosť overiť si, že v technike nezaostávame ani my, žiaľ chýba nám vyjazdenosť, keď počet najazdených

km aj brán družstva Rakúska a ČSSR sa diametrálne líšia. To im dáva sebavedomie. Ak naši zjazdári a zjazdárky podajú na medzinárodných závodoch výkony aspoň z 80 % výkonov v tréningu, musí prísť výsledok.

Z pozorovania som usúdil, že i v zjazdových disciplínach sa posúva veková hranica hodne smerom k mládeži. Na ľadovci boli v príprave žiaci Rakúska, Juhoslávie a junióri NSR. Keď dáme podobné možnosti aj našim žiakom — ktorých úroveň je dobrá — budeme mať možnosť širšieho výberu pre reprezentáciu. Dnes je všeobecne známe, že pre špičkový výkon nestačí tréning počas zimnej sezóny, príp. suchá príprava v telocvični. Vieme, že naši skokani dosiahli vynikajúce medzinárodné úspechy vďaka umelej hmote, zjazdári musia využiť možnosti lyžovania v lete v Zmrzlej doline alebo na ľadovcoch. To plne potvrdil aj týždeň intenzívneho tréningu zjazdárov ČSSR v Kaprune.

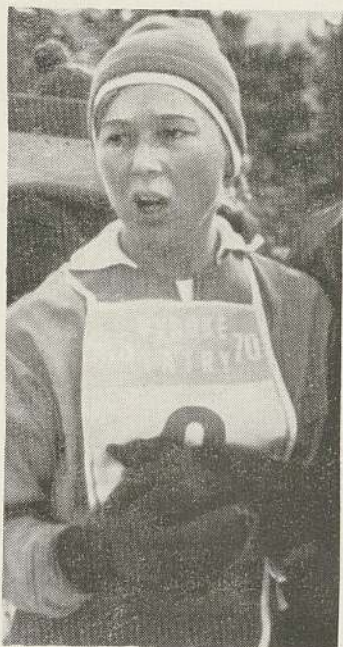
JOZEF KIŠA,
vedúci družstva zjazdárov
ČSSR

Už je nám jasné, proč

Ve dnech 13.—21. srpna bylo lidové družstvo S. Nové Město n. M. s několika vybranými dorostenci na cyklistickém zájezdě. Tentokrát bylo jeho cílem středisko lyžařského sportu v NDR, městečko Klingenthal. Prostřednictvím známých se nám podařilo zajistit ubytování. Všichni účastníci si vzali volno z řádně dovolené a rovněž pobyt v NDR si hradili z vlastních prostředků. Příspěvek oddílu činil pouze úhradu nocležného, dále se nám podařilo zajistit úhradu doprovodného vozidla z prostředků OV ČTO.

Hned první den našeho pobytu v NDR jsme trénovali a obhlíželi terén. Stravovali jsme se ve sportovním lyžařském středisku Dynamo Klingenthal, kde jsme se setkali se známými tvářemi z lyžařské stopy, jako je Klause, Gross, Hauptová, Ungerová, Philippová a dalšími předními běžci a běžkyněmi NDR. Trenér Erich Ast nám hned nabídl pomoc a možnost společného tréninku.

Prohlédli jsme celý sportovní areál, který patří výhradně lyžařům a který jsme našim přátelům v NDR záviděli. Mají k dispozici kompletní sportoviště se všemi vymoženostmi moderního sportovního tréninku lyžaře, počínaje standardními

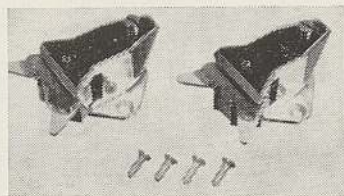
Ungerová, členka běžeckého týmu NDR

tratěmi v terénu, přes speciální posilovárnu, tělocvičnu, hřiště na odbíjenou, košíkovou, kopanou, tříkilometrový okruh s umělou hmotou, okruh pro trénink na kolečkových lyžích a konče krásnou saunou a bazénem. Je to prostě ideální komplex tělovýchovných zařízení. To všechno jsme měli k dispozici. Při takové úrovni tréninku, morálce závodníků a perfektně propracovaném systému nám bylo jasné, proč v NDR dosahují tak vynikajících výsledků na lyžích. Zvláště jejich péče o mládež a dorost je vynikající.

Také jsme se dohodli, že uskutečníme přátelské utkání v kopané. Vedoucí střediska dal svolení a tak jsme si ve středu 18. 8. 1971 zabojovali. Střetnutí s Dynamo Klingenthal, jež nastoupilo v čele s Klausem a Grossem, jsme vyhráli 4:3. Jako výborní playeri se ukázali Štefl, Miluška. Po utkání jsme strávili společně večer, v jehož průběhu jsme se vzájemně dohodli na navázání sportovní družby mezi našimi oddíly a našim přátelům již předali předběžné pozvání na mezinárodní závody ve dnech 4.—6. 2. 1971 v Novém Městě na Moravě.

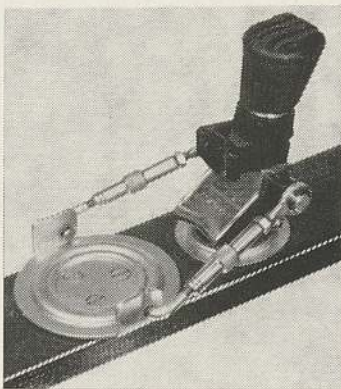
Domů jsme přijeli unaveni, ale šťastni. V průběhu 8 dnů jsme najezdili 945 km na kole a pak jsme ještě trénovali speciálně. Domnívám se však, že největším kladem akce bylo navázání přátelství mezi sportovci dvou socialistických států, které se jistě bude prohlubovat a které odpovídá socialistickému poslání naší tělovýchovy.

PETR HONZL, trenér základny v Novém Městě na Moravě

Patový automat po našem

Výrobní družstvo Lověna předložilo novinku zimní sezóny 1972 — pojistné bezpečnostní patové vázání SKIMAT CATAPULT. Patový lyžařský automat dostal dvě zlaté medaile — v Bratislavě na výstavě sportovních potřeb a za nejlepší družstevní výrobek v roce 1971. Neméně pozoruhodné jsou závěry testů, prováděných v NSR a uveřejněných v časopisu Alpinismus. Z 11 zkoumaných vázání zaznamenal patový automat Skimat catapult stejné výsledky jako vítěz zkoušených bezpečnostních vázání Tyrolia Clix.

Naše lyžaře bude zajímat jeho cena. Špička SKIMAT (obr. 1) stojí 98 Kčs a SKIMAT CATAPULT (obr. 2) 170 Kčs, celkem 268 Kčs. Se špičkou SKIMAT za 98 korun se může montovat vázání značky ROLL, které stojí 73 Kčs, tedy 171 korun. Toto vázání neuvolní patu při pádu napřed, nahrazuje vlastně nemoderní a překonané nepojistné lankové vázání. Na patový automat SKIMAT CATAPULT poskytuje družstvo LOVĚNA záruku jednoho roku v případě, že nedojde k poškození vázání zjevným a neodborným zásahem. Záruční opravy provádí výhradně výrobní závod, tj. Lověna, Praha 2, Vratislavova 27, na základě předložení záručního listu řádně vyplněného. S dodávkami na trh se začalo už koncem roku.

RUDOLF STORKÁN

Školní mládež ze Špindlerova Mlýna se řadí na start sjezdového závodu

KDY KONEČNĚ ?

Około výkonnostních tříd v lyžování

Již několik roků se tvrdí, že jednotná sportovní klasifikace, a zvláště podmínky pro plnění vyšších výkonnostních tříd, nijak nepřispívají k růstu výkonnosti závodníků - lyžařů. Naopak — rozšiřováním počtu závodů nižší úrovně se podmínky dále zlehčují, narůstá jejich počet, ale snižuje se kvalita. Přitom došlo v posledních letech i k rozdílnému přístupu odborných úseků Svazu lyžařů ČSR, k stanovení podmínek pro udělování I. výkonnostních tříd a tím k nesprávnému poměru výkonnostních tříd mezi jednotlivými disciplínami.

I běžecký úsek Československého svazu lyžařů — pod tlakem růstu počtu I. VT ve sjezdových disciplínách, kde podmínky I. VT bylo možno splnit i na divizních závodech — byl nepřímo přinucen rozšířit počet závodů pro získání I. VT i na závody II. ligy; při tom si byl vědom, že se snižuje nejen jejich kvalita, ale nesprávně je vyjádřen i vzájemný poměr ve výkonnosti závodníků I. VT.

Při rozšiřování počtu závodů o výkonnostně méně hodnotné závody měli možnost i závodníci průměrné výkonnosti splnit podmínky I. VT. A to přece nebyl a není smysl ani účel jednotné sportovní klasifikace.

Stojí za to uvést počty mistrovských a I. VT v ČSR v roce 1971 ve skoku: 8 MT/13 I.

VT, v závodě sdruženém 8 MT/3 I. VT, v běhu žen 5 MT/53 I. VT, v běhu mužů 9 MT/94 I. VT, ve sjezdových disciplínách žen 17 MT/58 I. VT, ve sjezdových disciplínách mužů 20 MT/223 I. VT. Na Slovensku splnili limit mistrovské třídy v běhu 4 muži a 2 ženy. I. VT byly uděleny 22 mužům a 12 ženám a II. VT dokonce jen 15 mužům a 6 ženám, což ukazuje na rozdílnost podmínek I. VT i v národních svazech.

Podle počtu mistrovských a I. VT v jednotlivých disciplínách by se dalo usuzovat, že sjezdové disciplíny ve výkonnosti výsoké převyšují ostatní, ačkoliv se to na mezinárodních závodech neukazuje. Nebo by se dalo soudit, že výkonnostní špička sjezdařů se nijak výrazně neodlišila od průměru, jest-

liže 223 závodníků splnilo limit I. VT.

Domnívám se, že uvedené rozdíly v počtu mistrovských I. VT mezi jednotlivými disciplínami vznikly převážně z nerovnoměrných technických podmínek pro mistrovskou a I. VT. Protože systém JSK neposkytuje správný přehled o skutečné výkonnosti, přikročily všechny disciplíny k sestavení celostátních žebříčků podle výsledků dosažených závodníky na předem stanovených kvalifikačních závodech. Žebříčky jsou daleko věrnějším obrazem sil. Domnívám se, že by bylo daleko spravedlivější vůči závodníkům, aby z celostátního žebříčku byla udělována nejen mistrovská, ale i I. VT. Kromě objektivnějšího vyjádření výkonnosti prvotřídních závodníků bychom zjednodušili administrativu.

V roce 1971 se I. VT potvrzovaly z výsledků 36 (!) sjezdových závodů, 10 běžeckých, z 10 závodů ve skoku a ze 7 závodů sdruženého. Jakou práci dalo shromáždit jen výsledky ze všech závodů. A když se to jakž takž podařilo, vydal SL ČSR seznam těch závodníků, kteří splnili technické limity pro I. VT. Potom závodníci museli posílat členské průkazy se Záznamem o činnosti sportovce národním svazům, které do nich třídu zaznamenaly a průkaz vrátily. Při tom je nutné vést ještě zvláštní evidenci mistrovských i I. tříd. Na jejím podkladě vydají pak národní svazy seznamy závodníků, a to pro všechny disciplíny (podle JSK to má být do 31. 8.). Termín se však nedodrží a tak se přidělavají různé dodatky a doklady.

Není toho papírování kolem výkonnostních tříd víc než dost? Oč jednodušší by bylo udělovat I. VT z celostátních žebříčků jednotlivých odborných úseků. Dostali by je skutečně prvotřídní závodníci a ne ti, co jsou jen průměři. Stačil by k tomu jen jediný seznam (celostátní žebříček), v němž by se podle bodového vyhodnocení uvedlo, že např. závodníkům na 1. až 10. místě se uděluje mistrovská třída a závodníkům na 11. až 50. místě se uděluje I. VT. Potvrzení o Záznamu o činnosti sportovce by mohl provést již přímo lyžařský oddíl a vyhlášení no-

sitelů mistrovských a I. VT by se mělo dít slavnostně na aktech a výročních schůzích.

Snad stojí za úvahu, aby se „příslušná místa“ podívala hlouběji na systém JSK, přehodnotila jej a rozhodla buď

pro kvalitu nebo masové plnění I. VT — ale potom ve všech disciplínách. Konstatuji, že mě k tomuto příspěvku vyprovokovala právě „nečinnost“ zmíněných orgánů. Marné byly připomínky na plenárním zasedá-

ní Svazu lyžařů ČSR v prosinci r. 1970 i v říjnu 1971.

A lcta běží — vážení!

F. TÁBORSKÝ

Putování do ráje lyžařů

Znovu se objevuje Zdeněk Ciller nejen jako trenér, ale i jako autor. Tentokrát píše „Lyžařství“ ze švédské Kiruny a znovu se vrací k denkové formě jako nejoblíbenějšímu způsobu publicistického vyjádření.

11. LISTOPADU: po formalitách na Svazu a hovorech s novináři odcházíme spát v hotelu Meteor. Pozdě v noci jsem probuzen. Nějaký dotírající mladík vnikl do pokoje děvčat. Rázně zakročuji.

12. LISTOPADU: v 8.20 startuje letadlo do Stockholmu a odtud letíme do Kiruny. Na místě jsme ve 23.30 trochu vyhládlí. Babuška, mluvící rusky, nás v campu zaopatřuje výživou a čajem. Je milá. Nevím, jak by se tvářilo naše pohostinství, kdybychom v tuto dobu požádali o jídlo a pití...

13. LISTOPADU: seznamujeme se známým terénem, se starým známým panem Bu, vedoucím campu, se starou dobrou Kirunou. Venku leží asi 25 cm sněhu, teploměr ukazuje -10 stupňů, kromě našich běžců a běžkyň tu jsou 4 Bulhaři+trenér, 4 Poláci a 6 Polek na běžkách. Biegunová si stěžuje na nemocné ledviny.

14. LISTOPADU: pocity po prvním tréninku mají děvčata výborné — s výjimkou Heleny. Brzdím Cillerovou a Chlumovou, chtěly by toho moc na začátek. Soužití obou čs. týmů je dokonalé. Přivezl jsem dvě státní vlajky. Jednu, veličanskou, jsme k překvapení ostatních vztyčili při slavnostním nástupu před campem. V řadě stožárů vlaje jako jediná. Dovolil jsem si nejdříve pana Bu. Litoval, že nám nemůže posloužit jinak než souhlasem, naši vlajku v inventáři nemají. Druhou, menší vlajkou přizdobujeme pokoj děvčat, kde uskutečňujeme týmové hovory, poslou-

cháme domov skrz éter a jsme s ním spojeni i magnetofonovým páskem, z něhož vystupují hlasy těch, které mají děvčata tak ráda: Gott, Matuška, Sodomá, Hála a tak dále. Nevíte, jak je krásné, když můžete být v tak daleké cizině propojeni s domovem...

15. LISTOPADU: v terénu je proti minulým létům daleko víc běžeckých stop. Jsou nosné a pečlivě upravené. Pohybují se na nich i švédští vojáci a nelze říci, že by kvalita stopy nějak trpěla. Jsou zajímaví tím, že každý má na levé kapse stejnokroje vyšívané své jméno a že mají vlasy až ke krku nebo na ramena. Ve švédské armádě se prý jde s módou a je dovoleno nosit, co se komu líbí. Upravujeme speciální kolečko pro výcvik. Všichni z tábora nás ostře sledují a vědí o každém kroku. Taky se moc vypyřádávají. Po nás vcházejí do stopy další. Nevídaná frekvence! Cirkusová manéž hadr!

16. LISTOPADU: potřebovali jsme koupit kroužky na hole. Stojí 13 švédských korun, je to víc než loni. Ceny stoupají. To, co nám dříve vyráželo dech, posuzujeme dnes ve Švédsku daleko střízlivěji. Venku sněží a je taková milá vánoční pohoda. Trénink zanechává stopy. Každého z nás „tuhle bolí, tady píchá“. Trochu na to zapomínáme při stravě, která je vynikající, a v sauně, jež příjemně uvolňuje. V ní se taky člověk leccos dozví. Student, který v létě processoval Československo — přivydělával si na cestování jako topič na naší

lokotivě — mě požádal, zda si může přivést svou dívku do sauny. Poseděla bez ostychu a můj známý zavedl trocnu rozpacitě řeč na hokejové události. Právil, že odřeknuté utkání nebylo „jair“ krokem a že švédská mládež posuzuje gesto „starých pánů“ velmi kriticky. Byl to „nezdravý přístup“, jež by vedení švédského hokejového svazu mělo rychle napravit.

17. LISTOPADU: zase padá sníh a trio sněžných skútrů s doprovodným zařízením se dává do práce hned ráno. Stopy jsou perpektivní. V příloze posílám prospekt mechanismu, který rýsuje stopy. Zhotovuje jej firma SPAR-KÄLLE AB - BJURKHOLM, váží 25 kg a stojí 525 švédských korun. Věřím, že naše schopné ruce dokážou něco podobného udělat daleko levněji. Tréninkový den byl náročný, byly to dvakrát dvě a půl hodiny na sněhu. Děvčata přiznávají únavu. Navazují kontakt s lékařem sdruženářů dr. Balcarem ve Finsku.

18. LISTOPADU: zase sněží, špatnou noc měl náš lékař dr. Milan Jirásek, bolí ho zánět v ruce. Vyhledáváme místního lékaře. Ošetření stálo 35 švédských korun. Celý camp je už obsazen. Přijeli elitní armádní běžci a biathlonisté a pečuje o ně znamenitě kirunská posádka. V noci přicestovala výprava běžců a běžkyň z NDR. Sedm běžkyň a mezi nimi dvě juniorky na MS v Itálii. Každé družstvo má svého lékaře. Něco takového se mi nepodařilo doma obhájit. Přivezli si s sebou i laborantku — je to sestra Gabriely Hauptové. Příprava družstva NDR je založena na junkčním posunu. Začali brzy a s intenzitou. Teoreticky se dostavuje dříve také pokles, způsobený namáhavou

práci v únavě. Po této jízi má dojit k trvalému růstu výkonnosti. Víme tedy, oč „kráčí“ a budeme pozorní. Sdružení NDR odcestovali na jiné místo ve Švédsku, kde budou také skákat.

19. LISTOPADU: slušně jsem se omluvil štábu švédských novin, jenž si přál fotografovat Helenu Šikolovou s Grimmerem a Lestanderem. Děvčata si nepřejí publicitu, zejména ne před startem, a tohle dodržíme také v Sapporu. Trochu mi dělá starosti, že si stěžují na bolesti v zádech po tréninku.

Jsem přesvědčen, že jde o přechodný úkaz a že příčinou bude jednostranná námaha.

Osvědčují se nám horské slunce a solux. Oboje jsme si přivezli z domova. Sledovali jsme společně s dr. M. Jiráskem trénink družstva NDR. Enzymatickou metodou zjišťují krevní LACTAP, to jest hladinu kyseliny mléčné v krvi po tréninku. Metodu známe, nepovažujeme ji za jediný recept na mistra světa, jsme tedy klidní.

Faktem zůstává, že systém práce v oblasti vrcholového sportu NDR je precizní, poučný a příkladný. Ale ani my neponecháváme nic náhodě. Večer jsme pozváni k předsedovi IFK Kiruna panu Olssonovi. Cestou se stavíme na letišti, kam byl avizovaný příjezd Jána Mráze, předsedy Čs. svazu lyžařů v doprovodu tajemníka FIS S. Bergmana a Anny Šulekové. Čekali jsme marně. Na návštěvě nás čekalo překvapení — krajan dr. Žárek. V Kiruně zastupuje přednostu interního oddělení.

Vydělává dost peněz — 9000 švédských korun. Košile a ručníky prý nepere, ale zahazuje a kupuje nové. Cítí se opuštěný, říká, že peníze nejsou všechno. Má mercedes a stýská se mu po domově. Chtěl by se vrátit domů s novým moskvi-

čem, aby mohl dostat náhradní součástky. Vypadal vyčerpaný. „Tady vás úplně vyloučí“ — hovořil. Stále s sebou nosí vyšilačku a je nepřetržitě spojený s nemocnicí. Lidí s rakovinou čekají prý několik týdnů v pořadníku na operační zákrok. Na jedné straně moderní nemocnice, helikoptéry a nevím co všechno ještě — a na druhé lidi umírají, protože se dostanou pozdě na řadu! No, hodně štěstí, krajaně, nezavídím Vám...

20. LISTOPADU: v poledne přijela Anna Šuleková. Jsme kompletní. Jan Mráz musel něco vybavit ve Falunu a přicestuje později. Po tréninku jsme zase nodně unaveni...

21. LISTOPADU: běháme v třeskutém mrazu — -25 stupňů. Zítřejší má být podle předpovědi ještě víc. Polské reprezentantky požádaly dr. Jirásku o ošetření omrzlin. Jedna z jejich běžkyň leží s teplotou. Ale taky naše děvčata nejsou dobrá. Dopustil jsem se několika chyb, cítím, že není něco v pořádku. Všechno jsem probral. Věřím, že se napětí vyrovná. Buď si vyčítat, že jsem neudělal účinnou prevenci proti nachlazení. Tři čs. reprezentantky pocitují obtíže a zdají se být nemocné. Jsem rozladěn. Zjišťuji, že jsem ještě nenašel své svěřenky tomu, aby přinutily vlastní organismus k obraně. To jsem možná trochu „přehnal“, ale přesto věřím, že něco takového člověk dokáže vypestovat. Myslím jsem, že to už ovládneme. Dva roky nebyla děvčata nemocná. Chodím a přemýšlím. Venku je krásná polární záře. Říkám si: musí to být zase dobré.

22. LISTOPADU: přijel Jan Mráz, předseda Čs. svazu lyžařů. Ale tady je taky mráz, a pořádný a našemu Mrázovi dělá starosti. MUDr. Jirásek mu naměřil teplotu přes 38 stupňů a obstarává léčení horních cest

dýchacích. Jeho návštěva nás moc potěšila. Večer svolává poradu, přesto že by měl ležet na lůžku. Projednáva s námi každou maličkost, související se startem v Sapporu. Jinak pondělky jsou tady velmi nudné. Všechno je mimo provoz, včetně dostupných saun.

23. LISTOPADU: intenzita dnešního našeho tréninku byla vysoká. Děvčata jsou dobrá, vrací se mi nálada. Družstvo NDR pracuje stejným způsobem jako loni. Každý třetí den tréninkové závody. Vedení týmu — je to sedm lidí — se shromáždilo kolem táboráku na sněhu. Je to od nich mazané! Jinak by asi všichni vedoucí zkameněli při teplotách —24 stupňů — jako v té pohádce. U ohně se zastavují také závodníci a kromě tepla vstřebávají různé pokyny. Zřetelně kladou důraz na práci ve stoupání. Vyplývá to z charakteru tratí v Sapporu, jejichž profil mají v NDR stabilně programovaný i při spiroergometrickém testování reprezentantů.

24. LISTOPADU: přijel hranať autobus se švédskou armádou. Opět polovina biathlonistů. Prohánějí se na „kolečku“ na jezeře. Hruza, jak jsou na tom technicky špatně! Odvolává děvčata z hlediště, aby nekoukala špatné návyky. V duchu blahořečím našim trenérům a tomu, že doma není něco takového možné. Jen se podívejte na naše žáky, jak jsou technicky dobří už v začátcích. Člověk má takový dobrý pocit, když srovnává... Večer posíláme telegramy domů. Vždyť pozitivní jsou už volby!

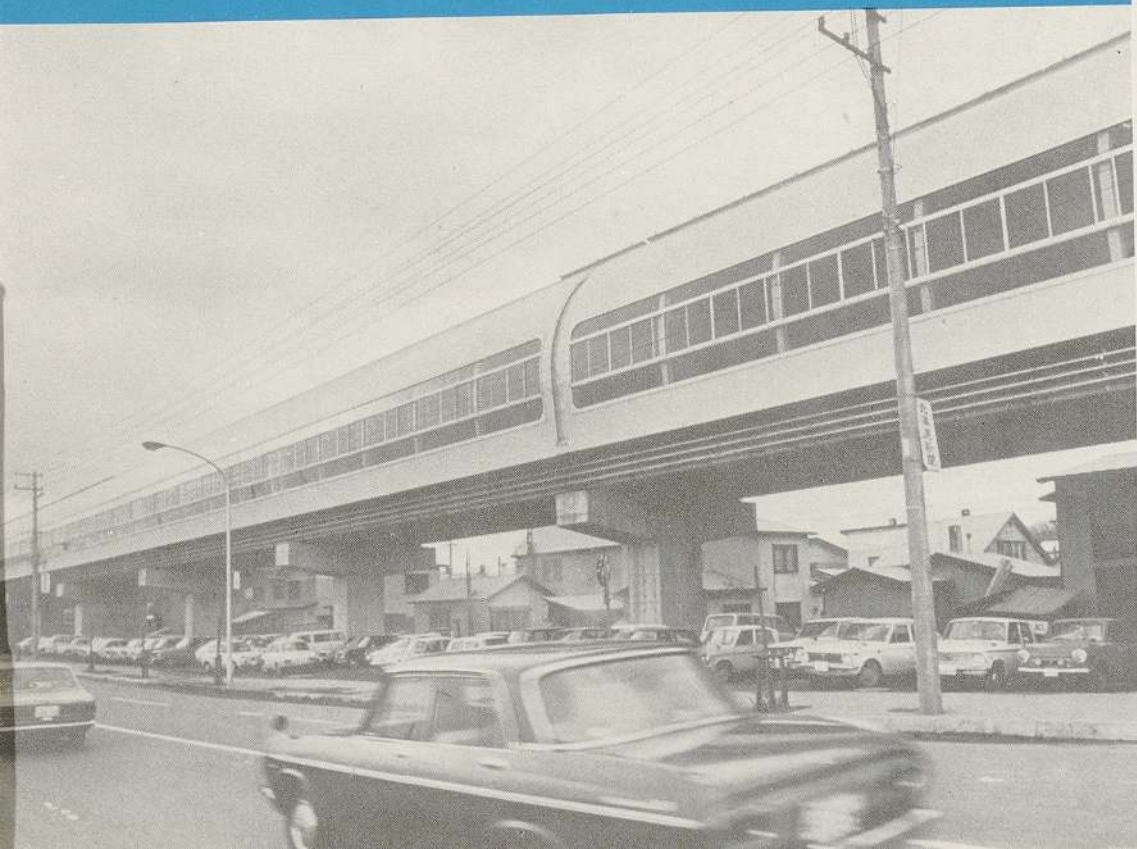
Snímky přispěli do tohoto čísla Miroslav Hladík, Josef Žáček, Arnošt Klam, Zdeněk Zeržán, Ladislav Zacharides a Jiří Nejedlo.

LYŽAŘSTVÍ

Vydává Československý svaz tělesné výchovy v nakladatelství Olympia v Praze. Zástupce šéfredaktora tělovýchovných časopisů Alfréd Janeček. Vedoucí redaktor časopisu Jiří Nejedlo. Řídí redakční rada: M. Beran, předseda, B. Tvrzník, Fr. Lauer, ing. M. Chlouba a K. Eidpes. Redakce: Praha-Karlín, Sokolovská 140. Telefon 82 92 65. Redakční uzávěrka: K 5. dni předchozího měsíce. Vychází jednou za měsíc. Vytiskla Stráž, tiskařské závody, n. p., Karlovy Vary. Rozšiřuje Poštovní novinová služba. Cena 2,50 Kčs. Informace o předplatném podá a objednávký přijímá každá pošta i doručovatel. Objednávký do zahraničí vyřizuje PNS — ústřední expedice tisku, odd. vývoz tisku, Jindřišská 14, Praha 1. Uzávěrka tohoto čísla byla 6. prosince 1971.

DVAKRÁT ZE SAPPORA: Noční pohled na nejfrekventovanější třídu města a záběr elektrické rychlodráhy.

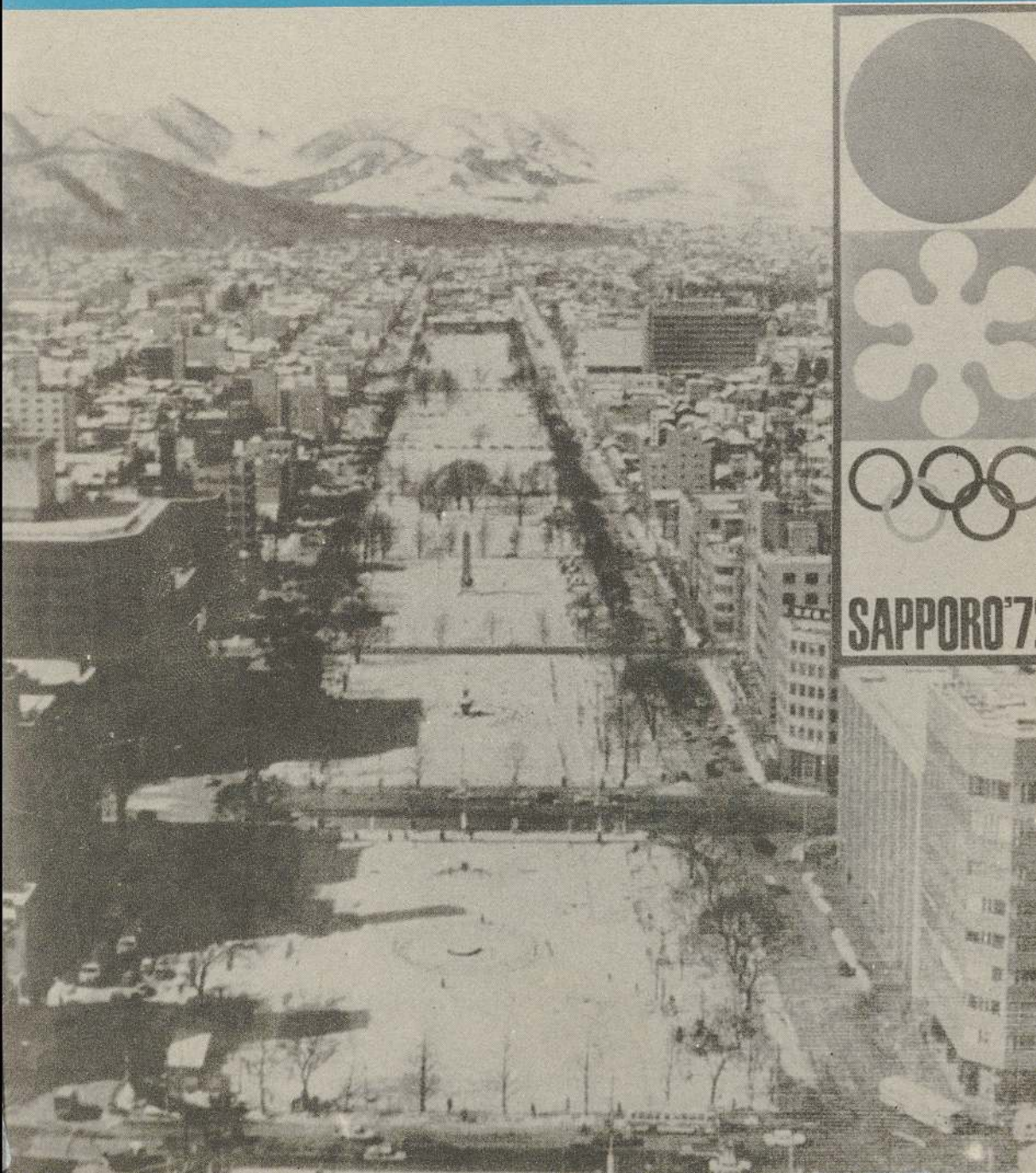

S blahopřáním do nového roku lyžařů přispěla Jiřina Kárníková: aby splnil všechny naše tužby v reprezentační rovině a aby rozdával jen samou radost tam, kde lyžování pěstujeme pro vlastní potěšení

lyžařství

ROČNÍK 58 ● ÚNOR 1972 ● Kčs 2,50

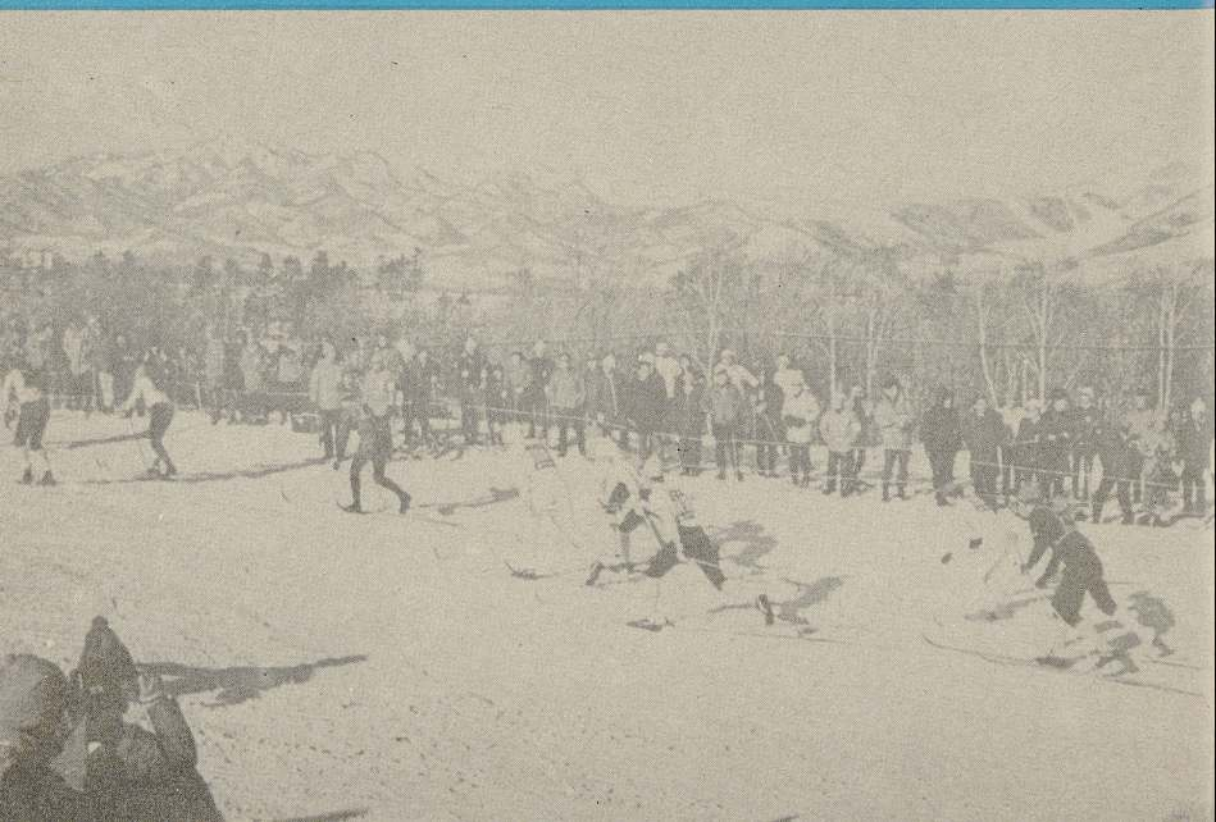
2

The logo for the 1972 Winter Olympics in Sapporo. It features a large solid black circle at the top. Below it is a stylized white snowflake on a black background. Underneath the snowflake are the five interlocking Olympic rings. At the bottom of the logo is the text "SAPPORO'72" in a bold, sans-serif font.

Devadesátka v Okurajamě — údajně nejkrásnější můstek na světě. Na tomto místě budou startovat štafety na ZOH v Sapporu

RÉPREZENTANTI-DIPLOMATÉ

Morální a společenská odpovědnost lyžařské výpravy na ZOH

S velkou radostí uvítali českoslovenští sportovci rozhodnutí Mezinárodního olympijského výboru na jeho zasedání v Římě v roce 1964, kterým bylo japonské město Sapporo pověřeno uspořádáním XI. zimních olympijských her 1972.

Českoslovenští sportovci mají mnoho přátel mezi sportovci země vycházejícího slunce, jak je Japonsko nazýváno. Sportovní styky se neustále mezi ČSSR a Japonskem rozšiřují. Je nám sympatická japonská preciznost, píle a důslednost ve sportovní přípravě, ale i skromnost v podmínkách přípravy, která vede japonské sportovce k vysokému sportovnímu mistrovství.

Českoslovenští sportovci se proto těší na setkání s japonskými přáteli, na podmínky, které pro tak významnou soutěž vytvořili, na známou japonskou pohostinnost.

Nezadržitelně se blížil den zahájení ZOH. Dne 3. února 1972 vzplanul olympijský oheň, aby se pak plně rozvinuly olympijské soutěže. Československá vlajka zavlála na stožáru 21. ledna 1972, kdy do Sappora přiletěla přes Moskvu a Tokio velká část československých olympijské výpravy a její vedení.

Českoslovenští lyžaři, kteří budou ve velkém počtu v ní zastoupeni, si položili látku pro tyto olympijské hry velmi vysoko. Chtějí čestně obstát v tak významné světové soutěži. Ukázat celému světu morální a sportovní převahu reprezentantů socialistického Československa. Proběhly prve světové soutěže, které naznačují, že získat některou olympijskou medaili nebude lehké.

Jednotlivé státy a národy již jmenovaly své reprezentanty. Také Československý svaz lyžařů jmenoval širší družstva v jednotlivých disciplínách, která byla v tak zvané řízené olympijské přípravě. Ve spolupráci s ÚV ČSTV, oddělením vrcholového sportu a odbornými komisemi ÚV ČSTV zabezpečil významu ZOH odpovídající podmínky přípravy. Bylo zajištěno sportovní vybavení světových parametrů. K tréninku se používalo moderní techniky. Na odpovídající úrovni bylo lékařsko-pedagogické sledování. Nic tedy nestojí v cestě k tomu, abychom na ZOH dokázali, že jsme udělali vše pro dobrou přípravu a splnili i poslední podmínku — stanovenou našim ÚV ČSTV — získat ve všech disciplínách umístění do 6. místa.

Jsmo přesvědčení, že na základě dobrého průběhu přípravy a odpovědnosti, se kterou k ní naši reprezentanti přistupovali, bude v našich silách více.

A právě o té odpovědnosti reprezentanta bychom dnes chtěli říci několik slov. Již v před-

cházejících článcích, zaměřených k ZOH, jsme vysvětlili, proč účast a úspěch na OH 1972 má pro ČSSR velký význam. V atmosféře, která nám nebude vždy příznivá, chceme proto dokázat, že Československá socialistická republika má zájem na přátelských vztazích a soužití s ostatními národy a státy. Jsme ochotni poskytnout pomoc sportovcům — a to bez podmínek politických — rozvojovým zemím. Chceme a svými postoji budeme dokladovat sounáležitost se všemi socialistickými státy. Toto přiznání se čs. sportovců k internacionalismu je výrazným znakem naší sportovní reprezentace.

A právě do této oblasti se přesunuje odpovědnost reprezentanta socialistického Československa. Svými postoji, společenským vystupováním, jednáním bude totiž dokumentovat kulturnost, ale i společenskou vyspělost našich národů.

Byli jsme v minulosti svědky, že se odpovědnost reprezentanta viděla jen a jen v dosažení sportovních výsledků. Pomíjeli se společenské aspekty naší účasti ve světových soutěžích. Naši reprezentanti půjdou do sportovních soutěží XI. ZOH s pevným odhodláním zvítězit. Daleko většího vítězství dosáhneme, bude-li sportovní úspěch dokumentován i úspěchem společenským.

Socialistická společnost vytváří pro naše reprezentanty optimální podmínky pro zajištění přípravy. Naše vláda, stranické a společenské instituce se zajímají stále více o oblast tělesné výchovy. Tato péče socialistické společnosti nás zavazuje k odpovědnosti za sportovní přípravu. Že si tuto odpovědnost lyžařští reprezentanti uvědomují, dokladuje i velká účast a zainteresovanost, aktivní činnost ve volební kampani k volbám do národních výborů a zákonodárných orgánů ČSSR. Hodnotíme proto výsledky výchovného procesu v této oblasti velmi vysoko. Lyžařská veřejnost je přesvědčena, že naši reprezentanti udělají vše, aby československá výprava byla na ZOH úspěšná, aby byla v souladu s aspekty zahraniční politiky naší socialistické vlasti.

Naznačili jsme, o jakou odpovědnost reprezentantů-diplomatů ve sportovním dresu jde. Že se nejedná, jak tomu bylo v minulosti, o odpovědnost svazující ruce i nohy. Ale o odpovědnost, mající základ v normálním životě občana socialistického státu, v jeho kulturnosti a společenském sebevědomí, jako o odpovědnost, plynoucí z poměru k socialistické společnosti, v níž má velkou podporu a záštitu.

Budou-li naši reprezentanti takto chápat své poslání a odpovědnost, pak toto může vést jen k jednomu závěru — dosáhnout co nejlepších sportovních výsledků.

MILOSLAV BERAN,
člen předsednictva Čs. svazu lyžařů

Finišující SAPPORO

S přibližujícím se datem zahájení Zimních olympijských her se zvyšovalo tempo závěrečných prací na sportovištích ZOH i v samotném Sapporu. Zaznamenejme poslední etapy finišujícího olympijského města.

1. prosince 1971: „Lze říci, že příprava XI. bílé olympiády je v hrubých rysech skončena“ — prohlásil generální tajemník organizačního výboru Tamoo Sato. „Hlavní sportovní objekty si vyžádaly nákladu 26 milionů dolarů. Předpokládáme, že se her zúčastní 2300 sportovců ze 42 zemí a 1700 zahraničních novinářů. Na zahajovacím ceremoniálem bude přítomen císař Hirohito, korunní princ Akihito, předseda vlády Sato a další členové kabinetu. Organizační výbor si přeje, aby hry v Sapporu vytvořily atmosféru důvěry. Proto jsme vybudovali společnou olympijskou vesnici, společnou jídelnu, prostě co nejvíce možností dáваме, aby sportovci mohli vytvořit jednu velkou rodinu.“

Pamětní medaile XI. ZOH a pro změnu trochu módy, inspirované Sapporem

15. prosince: Do dějiště XI. ZOH už přijel první sportovec ze zahraničí. Je jím australský rychlobruslař Lynch, který bude taky prvním obyvatelem olympijské vesnice. Ta bude otevřena 12. ledna. V nejbližších dnech se slavnostně zahájí provoz nové podzemní dráhy, která spojí střed města s olympijskou vesnicí. V místech, kde opouští město, je vedena ve velkých průhledných rourách, chránících vlakové soupravy před nepohodou. O bezpečnost a pořádek se bude starat 3600 policistů. Očekává se návštěva hlav zahraničních států. Zatím máme v Sapporu 4000 lůžek. Uvažuje se o tom, aby další návštěvníci mohli bydlet v parnicích v přístavu Otara jako v plovoucích hotelech.

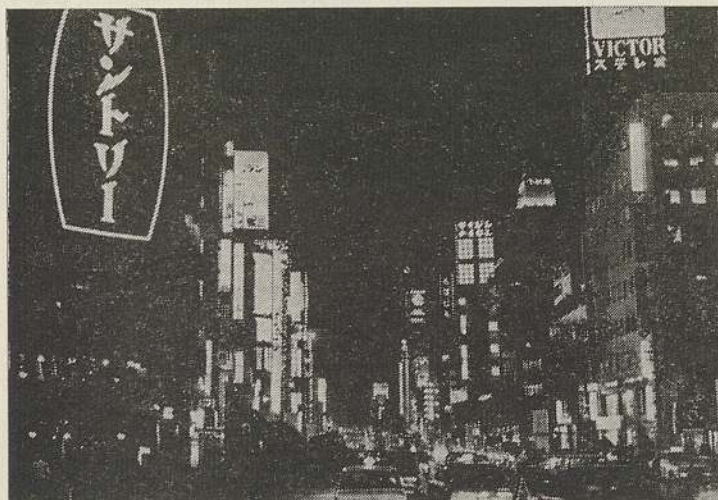
3. ledna 1972: Příprava na olympiádu skončena, olympij-

ská vesnice je připravena k slavnostnímu odevzdání závodníkům. Ženy budou bydlet v jedenáctiposchodových domech, muži v devatenáctiposchodových. Hotova je rovněž restaurace. V sále, jenž je rozdělen na čtyři části, mohou sportovci ochutnávat jídlo z jídelničky, který si vyberou. Přímo u olympijské vesnice je divadlo, mezinárodní klub, kina, obchody, pošty, telefony, banka, sauny, prostě všechno, co sportovci nezbytně potřebují. Přihlásilo se více než 2000 překladatelů.

12. ledna: Olympijská vesnice byla slavnostně otevřena.

-nj-

Noční obraz jedné z hlavních tříd v Sapporu

Když stáli v druhé řadě

Nezáviděníhodný úděl skokanů po Intersport-turné

Skokanské turné na můstcích v Rakousku a NSR působilo na nás jako šok. Zvykli jsme si vidět čs. reprezentanty mezi prvními a teď tam nejednou stáli až v druhé řadě. Co se to stalo?

Často jsem slyšel vyslovovat jméno Jáchym Bulín v souvislosti s nezdary. Budu tvrdit, že se na osobu trenérova střílí od boku, nepřesně. A chce-li někdo jeho hlavu po způsobu fotbalistů, musím upozornit, že takové způsoby léčby nemože, jež napadla tým, jsou nedůstojné lyžaře. To není krize trenéra, to je psychická krize družstva, jež chtělo moc, ale při prvním neúspěchu kleslo k zemi a nenalezlo sílu vstát. To není nic nového ve sportu.

Chceme-li přece jen dělat nějakou sondu v příčinách porážky, musíme jít trochu dál, než za léta, ohraničená Bulínovým vedením. Souvisí to s výměnou skokanské generace. Co dělali v NDR nebo v Sovětském svazu? Posílali zcela koncepčně své mladíky na velké závody, aby si přibrušovali ostruhy a vůbec jim nevadilo, že jejich umístění bylo až na přičkách s dvoucifernou číslovkou před nimi. A z těchto začátečníků, vydávajících se na zkušenou do světa, se najednou stali skokani, o nichž se mluví na čelných místech. Kalinin ze Sovětského svazu, Wozipiwo, Glass, Kolik je jich takových. My jsme naproti tomu sbírali vavříny se zkušenými, byt' pozvolna přece jen stárnoucími borci, ale jen velmi poskrovnu jsme mysleli na ty, kdož přijdou po nich. Pravda, nebyly jich hned celé zástupy, ale určitě by se našli takoví, kteří už před léty měli okusit atmosféru velkého závodu. Ochutnali ji až letos, ale nedokázali spolknout a vstřebat. Tak ona mladá vlna, jež zachraňovala prestiž jiných skokanských států, jestliže se starší borci těžko dostávali na výsluní, v našem případě nesplnila své poslání, vlastně je ani nemohla splnit, protože šla přímo do ohně, aniž by se jej před tím alespoň dotkla.

Vyvstává taky jedno možné vysvětlení pro neúspěšný vstup do sezóny. Nezafixovali jsme návyky na můstcích s umělou hmotou, na nichž naši reprezentanti odskákali možná světový rekord ve kvantitě přípravy, tak silně, že jim zůstali zatížení i na sněhových můstcích? Nebo nevydali jsme na nich příliš mnoho sil?

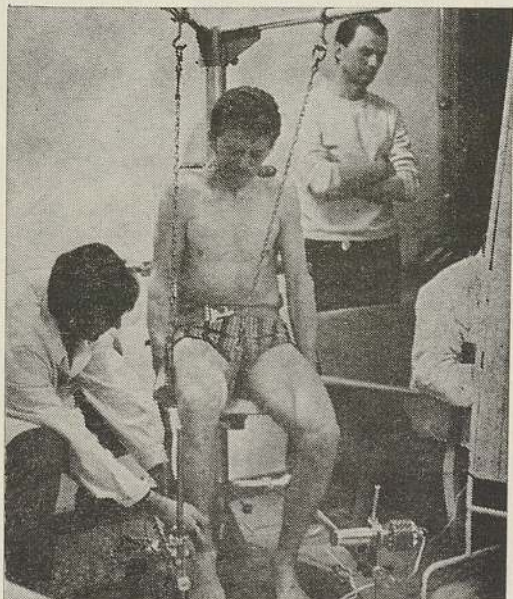
Ale vraťme se ještě k prosincovému tréninku na můstcích v tatranském „areálu snů“. Domnívám se, že za takové frekvence závodníků našich a skokanů ze zahraničí, nebyl trénink něčím, co bychom mohli nazvat ideálem přípravy. Ale musíme se na druhé straně smířit s tím, že Vysoké Tatry byly vlastně jediným sněhovým ostrovem v holé střední Evropě, a že jsme nemohli odřící pohostinství, jestliže nás o to žádali ze zahraničních lyžařských

svazů. Trénink našich týmů však poněkud trpěl. To si nezastříme.

Také je možné zamýšlet se nad námitkou, že po vydatném tréninku na hmotě jsme příliš brzo přešli na velký můstek s $P=90$ m. Někteří odborníci o něm tvrdí, že jeho profil je poněkud jiný než na můstcích německo-rakouského turné a to dává do přímé souvislosti s našimi nezdary. O věci je možno diskutovat. Ale v Tatrách šlo o to, že naši skokani měli poměrně málo času na obnovování technických prvků skoku na středním můstku. Na něm začíná škola, na něm se získává jistota. Také zařazení dvou kontrolních závodů na velkém můstku a jednoho na středním nemuselo být zcela šťastným řešením. Jen vzpomeňme, jak nejistí a nespí nám připadali naši reprezentanti při závodech na $P=90$ metrů. Nebylo to také tím, že neměli dosud zcela zatvřít můstek střední?

Tyhle všechny myšlenky byly v nás v době těsně po rakousko-německém turné. Přáli jsme našim reprezentantům, aby se jim podařilo vyjít z krize, zotavit se, získat sebedůvěru a jistoty. Věřili jsme, že se jim vrátí forma, již udivovali a zjednávali si autoritu skokanského světa, věřili jsme, že neodkryli rezervy a že je v sobě najdou ve dnech, kdy šlo o všechno. Taková vzrušená byla doba před více než měsícem, tak jsme tenkrát hledali tajemství prvního výpadku. Ve všech úvahách bylo jedno společné: že to na ZOH bude lepší.

JIRÍ NEJEDLO

Těžce zkoušený Zbyněk Hubač

„Starý lev“ chce do Japonska

Ve svých 33 letech je Rakušan Karl Schranz — „starý lev ze St. Antonu“ a „jeden z největších sportovních veteránů“ — starým profesionálem.

Sjezdářina je nákladným sportem, nabízí však zkušeným profesionálům bohaté odškodnění a Schranz se nemusí obávat o svoji budoucnost. V St. Antonu má svoji dvacetipokojovou chatu a nemá těžkosti s obstaráním jakékoliv práce v lyžařském světě, kde je jeho jméno spojováno s vítězstvím.

Již tři poslední léta prohlašují jeho přátelé i řada lyžařských expertů, že je Schranz příliš starý pro tento sport mladých lidí, a tato tři poslední léta zase dvojnásobný vítěz Světového poháru tvrdí, že jeho

čas by měl přijít po Zimních olympijských hrách 1972. Zlatá medaile by skvěle doplnila stovky různých trofejí, které získal za patnáct let aktivního závodění.

Jestliže to Schranz v únoru dokáže v japonském Sapporu — a on věří, že ano — pak to bude jeho čtvrtá olympiáda. Rakušan převzal od Toniho Saillera — trojnásobného olympijského vítěze z roku 1956 — titul prvního sjezdaře v zemi, avšak když dosáhl svých vrcholných let, musel se spokojit s druhým místem v Evropě.

Jak jsou připraveni lyžaři DUKLY Liberec

Vstoupili jsme do olympijského roku s četnými zástupci v olympijských družstvech jak v řadách závodníků, tak i trenérů. Čtyřletý tréninkový cyklus vyvrcholil začátkem února v japonském Sapporu a byli bychom rádi, aby i naši příslušníci obstáli v olympijských bojích co nejčestněji.

Kromě olympioniků máme však v našich družstvech skokanů, sdruženářů, běžců a sjezdařů další perspektivní závodníky. Ve snaze zkvalitnit tréninkový proces přijali jsme druhé trenéry — Jiřího Kofátku k družstvu běžců a Josefa Kutheila k družstvu sdruženářů. Tito trenéři pracují podle pokynů trenérů Jaroslava Honcína a Štefana Oleksáka, kteří současně zastávají funkce trenérů státních a olympijských družstev běžců a sdruženářů.

V Armádním středisku DUKLA Liberec se snažíme vytvořit širší komplexní systém materiálních, kádrových, organizačních a obsahových předpokladů k zajištění přípravy vrcholového sportovce. Mnohé se nám již podařilo, ale zbývá ještě celá řada složitých úkolů k vyřešení. Tréninkový proces byl obohacen o řadu cenných poznatků především z oblasti

psychické odolnosti a lékařsko-pedagogického sledování, což přispívá k zdokonalování racionálního systému sportovního tréninku.

Tréninkové plány přípravného období byly ve všech družstvech splněny a u jednotlivců i vysoce překročeny. Výsledky kontrolních testů a laboratorních měření ukazují na velmi dobrou trénovanost. Podstatně se zlepšila ideově výchovná práce a prostřednictvím besed, instruktáží a v letošním roce i předvolebních schůzí se i široká veřejnost seznamuje s našimi úkoly a cíli, čímž se upevňuje a rozšiřuje morální podpora veřejnosti. Setkání s olympioniky, zorganizované našim střediskem v listopadu v Parku kultury a oddechu v Liberci mělo příznivý ohlas a dobrou návštěvu. Liberecká veřejnost popřála tímto způsobem šťastnou cestu olympionikům k je-

jich bojům a těší se na opětné setkání po této vrcholné události. Je to jistě posilou i pro naše závodníky, když cítí, že jim drží palce celé město a jistě i všechen náš lid.

Kromě přípravy závodníků se DUKLA Liberec připravuje na sezónu jako pečlivý pořadatel vrcholných soutěží. Společně s TJ Ještěd připravuje Mezinárodní závody ve skoku na lyžích v Liberci a Špindlerově Mlýně a Mistrovství ČSSR v běžeckých disciplínách a ve skoku na lyžích. Příprava těchto podniků je sice časově velmi náročná, ale jejich společenský význam pro město a celý náš stát vyváží vynaloženou námahu.

V začátku je zatím naše práce s mládeží. Začali jsme se skokany a postupně chceme tuto činnost rozšířit na všechny disciplíny. Naše skokanské družstvo mládeže je nyní osmičlenné a hodláme jej rozšířit na 20 členů po 4 náborových závodech na sněhových můstcích 27.—30. XII. 1971.

MILOSLAV BĚLONOŽNÍK,
trenér lyžařů Armádního střediska Dukla Liberec

Protože jen málo sjezdářů je jako Francouz Jean-Claude Killy.

V Grenoblu na ZOH v roce 1968 prohrál Schranz ve slalomu soubor s Killym za podivných okolností, v mlze. Nyní Schranz nazývá svojí „mlhou“ Avery Brundageho, 84letého předsedu Mezinárodního olympijského výboru. Vleklé a vyčerpávající Brundageho úsilí směřuje k tomu vyloučit starého profesionála — a s ním i řadu mladých — z olympijských soutěží.

Schranz má pro Brundageho odpověď — a můžeme citovat z anglických, francouzských nebo západoněmeckých pramenů: „Měly by se změnit řady. Dokonce i církev se snaží modifikovat svůj systém. A ten je mnohem starší než olympijské regule. A důležitější.“

„Podle řádů není sportovcem nikdo,“ tvrdí Schranz. „Já jsem jen vršek pyramidy. Proč odstraňovat vršek bez podstatných změn v základně? Chcete-li porazit strom, nestačí odříznout jednu větev!“

Schranz a s ním řada odborníků dokazují, že lehcí atleti — olympijský sport číslo jedna — se značně odlišují od sjezdářů. Avšak jediný podstatný rozdíl je v tom, že dostávají méně peněz.

Schranz si sestavil rozsáhlý seznam pochoutek — jako jsou obrázky švýcarského lyžařského týmu na zápalkových krabičkách a Isabella Mirová, nabízející lyžařské brýle francouzské výroby, atd., atd. — „pro případ, že se mi něco stane,“ a že mu bude znemožněno jeho poslední vystoupení v Sapporu. („Jestliže to udělají, pak si vezmu advokáta a poženou to k nejvyššímu soudu.“)

Schranz neříká, co bude dělat, až budou ZOH 1972 za námi. Závody Schranze s Killym by mohly být zajímavé. V minulosti prohlašoval, že by se rád stal trenérem rakouského reprezentačního celku. Dokonce se rozhodoval přepsat olympijské řady. Schranz je prostě starý profesionál.

Tažení na Sapporo po „americku“

„Právě teď“ je způsob myšlení reprezentačních sjezdářů USA. „Právě teď“ — je okamžik pro muže, aby se hluboce nadechli, uklidnili a soustředili se na své vlastní tvrzení, že jsou vítězové. Soustředění... Soustředění... Soustředění... Soustředění...

Od okamžiku, kdy skončila minulá sezóna Světového poháru, převzali sjezdáři Spojených států nový program přípravy, který vedle tělesného tréninku věnoval mnohem větší pozor-

nost duševnímu rozpoložení. Konečným cílem programu bylo vybudovat v lyžařích pevnou sebedůvěru, že přivezou ze Sappora olympijské medaile.

Duševní cvičení začala v červnu v tréninkovém táboře alpského lyžařského týmu USA v Bendu ve státě Oregon.

„Tři nebo čtyři dny nás učil v táboře psychiatr autosugescí. Učil nás, jak se soustředit.“ vypráví Bobby Cochran, který v jeho devatenácti letech pozvažuje jeho trenér za nejlepšího závodníka ve sjezdu ze všech reprezentantů Spojených států.

„Klíčová slova jsou 'right now' (právě teď). Soustředíte se na malý bod — třeba na hrudku sněhu — a začnete rytmicky dýchat, pak řeknete „právě teď“, a tak se dostanete do stavu, kdy nevnímáte okolí.“

Cochran tvrdí, že mu to pomohlo stát se lepším lyžařem.

„Předtím jsem se někdy bál nějakého místa na trati a zapomínal jsem se soustředit na celou dobu sjezdu. Nyní je to snadné — jsem soustředěn na každou část trati — kde mám stopu, jak se obrátit, jak klást lyže. Na nic nezapomínám.“

„Poté, kdy řeknete „právě teď“, můžete se dostat na 10 až 20 vteřin do hypnotického stavu. Vaše myšlení se zpomalí a uklidníte se,“ říká Eric Poulson, první lyžař týmu pro obří slalom. Podle jeho názoru to může některým členům týmu pomoci, sám o sobě si tím však není příliš jist.

Karen Budgeová, jedna z nejlepších lyžařek Spojených států prohlašuje, že nikdy neměla jakékoliv potíže s duševní přípravou. „Ale chlapci mají často horké chvíle, když myslí na to, aby byli dobří,“ tvrdí Budgeová a dodává: „To prostě záleží na životních zkušenostech. Moji rodiče mě nikdy neupustili z náručí na zem.“

Američan Palmer na závodech v Sestriere

-vb-

Pěšky jako za vozem

Cestování se stalo módou posledních let. Cestuje se ze zájmu poznávat cizí země nebo doplňovat šatník (ob tři roky), ale také pro provádění určitých lidských činností. K tomu patří i sport a v něm lyžování a v tom lyžování sjezdové disciplíny.

Zeměpisná poloha nás po první světové válce oddělila od alpských velehor, a zima přichází rok od roku později a později a trénovat je potřeba více a více. Tedy za sněhem se musí tam, kde je. Letos jej bylo zatím poskrovnou, pokud tedy vůbec napadl. U nás napadl již na Martina, ale to bývají vánoce na blátě, což se potvrdilo.

Za tréninkem vyjelo letos k závěrečné přípravě celkem 20 členů státních družstev mužů i žen. Trénink začal 14. 11. v neděli v Cervinii. A protože nebylo v té době mnoho vysněžených míst na mapě Alp, byli zde mimo nás Rakušané s 50 (!) závodníky, NSR s 30, samozřejmě domácí Italové nespočítatelně, Španělé a několik dalších jezdců více méně soukromě. K tomu řada turistů, kursy cvičitelů a blázinec, že větší si nelze představit. Nakonec pomocí vysílaček a dobré vůle bylo přece jen možné uskutečnit plánovaný sjezdový trénink, který v celkovém sumáři představuje 120 km sjezdu a skoro stejný počet kilometrů volné jízdy za 6 tréninkových dní. Pasivem bylo zranění Pažouta a Reitmayera, která oba sjezdače vyřadila na několik dní z tréninku. Přesun z Cervinie na Kaprun je práce na 10 hodin autem nebo vlakem, pokud ovšem nepropukne stávka. V tom případě se doba přepravy prodlouží přibližně o polovinu a obtížnost s vícerym přestupováním s plnou polní se zdvojí až ztrojnásobí. Zvláště, když počasí se obrátí jako karta po půlnoci. Přesto jsme se ve zdraví setkali všichni v neděli 21. listopadu na Kaprunu

Miloslav Sochor a Milan Pažout

společně s dalšími devíti družstvy v rámci mezinárodního tréninkového tábora. První dny neskýtaly mnoho důvodů k radosti a zvláště, když v úterý snad nebylo jediného člena výpravy, který by neomrzl. K lyžování však patří nejen slunce a prachový sněh, ale i mlha, kdy je vidět sotva z branky do branky obřího slalomu, vítr a sněh. stručně slot. V takovém případě říkají vojenské řady, že pes hledá 1 hodinu, psův 2 hodiny, ale lyžař musí trénovat od 9 do 12 a po obědě znovu. Vždyť těžce na cvičišti, lehce...

Na konci přišla první prověrka. První závod sezóny v obřím slalomu, o jehož kvalitě hovoří bodová přírůžka FIS 3,26. Zde jsme mohli být spokojeni s 9. místem Pažouta, ale i s 18. a 27. místem Sochora a Heczke, kteří startovali na konci 115členného pole závodníků. To bylo také poslední místo společné přípravy. Dále se již rozjeli závodníci na místa jednotlivých závodů. Výpravu opustili po zranění Dudev a Reitmayer, jehož rameno po pádu v Cervinii nejevilo podstatného zlepšení. Dudev se zranil při tréninku slalomu poslední den.

Prvním místem nové soutěže jednotlivců i družstev Evropského poháru měl být Courchevel, známá moderná mezi světovými lyžařskými středisky. Měl být, ale nebyl, což jsme se

dověděli až na místě a tak tedy zpět 1400 m výškového rozdílu a 28 km cesty střídavě na sněhu a ledu na pneumatikách připomínajících spíše obličej dítěte než starce. A dále stejnou cestu opět vzhůru o dvě údolí dál. Toto putování však bylo dobré podstoupit. Být v Menieurs je zážitek. Moderní středisko co do uspořádání hotelů, obchodů, lanovek i tratí včetně úpravy. Interiéry všech hotelů a míst, které jsem měl možnost vidět, přes modernost působí příjemně, jak se říká po rakousku — gemütlich. Technickým ředitelem střediska je bývalý reprezentant galského kohouta Leo Lacroix. Vlastní terén připomíná trochu Krkonoše v oblasti Dvoraček. Jen trochu vyšší a o něco více lanovek a vleků, celkem 18(!). Umístění našich nespĺnilo moje představy a očekávání a tak body do Evropského poháru jsme nezískali.

Z Les Menieurs do Val d'Isère je 3 hodiny autem, pokud je to VW 1200 a veze tři osoby s výbavou na měsíční pobyt a cca 14 párů lyží na střese. Jinak je to blíž.

Val d'Isère jako obvykle první dny slunce, perfektně upravená trať pro trénink a obava, zda se opět na závod změni počasí. Tak tentokrát tomu tak nebylo. Počasí jasné, noční mrazíky —18 °C. po celý týden. Na startu vše, co je na světě nejlepší. Předjezd sám J. C.

Killy. Stále stejný, jen mírně movitější. Dobře upravených tratí jsme nedovedli využít...

Vlastní výsledky jsou pro mnohé překvapením. Vítězové Nor Haker v obřím slalomu se rozhodně na stupních vítězů nečekal, stejně jako kmet mezi sjezdáři Karel Schranz ve sjezdu. Ten znovu dokázal, že je zde a že se s ním musí počítat.

Z Val d'Isère vedla naše cesta do Sestriere, místa tradičního 37. ročníku Arlberského Kandaharu. Tentokrát jsem byl dokonale zklamán. Špatná organizace, s úpravou technicky náročné a rychlé tratě začali pořadatelé až v den prvního tréninku. Po dvou nezdařených pokusech o trénink musel být nakonec sjezd anulován. Rozhodnutí jury bylo naprosto správné. Ve slalomu se představil v nejlepším světle Američan Palmer, překvapení loňského závodu ve Sv. Mořici. Perfektní jízdou si dovedl již v prvním kole získat přesvědčivý náskok a odsunout loňského slalomáře č. 1 Augerta na druhé místo. Dalším překvapením je umístění Rolanda Thoeniho před Gustavem Thoenim.

Ze Sestriere na zpáteční cestě jsme absolvovali ještě obří slalom v Gaspoggiu, součást Evropského poháru. Ani zde pořadatelé nevěnovali patřičnou pozornost tratě, takže počínaje druhou skupinou to bylo více hledání cesty k cíli mezi kameny, než závod. Desáté místo Pažout znamenalo první body do soutěže o Evropský pohár.

VE VÝZBROJI

nedošlo k podstatným změnám. Většina lyžařských firem pokračuje ve vývoji a hledání. S novinkou se objevili Švýcaři. Asi ve dvou třetinách lyže mezi vázání a špičkou umístili dutý (ve směru jízdy) komolý jehlan, jenž má zabránit případnému křížení lyží při přejezdu terénních nerovností. V sortimentu vázání přišel s novinkou Marker: je to špička s typovým označením M 4. Ostatní značky pokračují zatím ve zdokonalování stávající konstrukce. Obleky — hlavně pro sjezd mají hladkou povrchovou úpravu pro zmenšení odporu vzduchu, což při setinových rozdflech v cíli není nepodstatné. Celkově jde vývoj výzbroje

a výstroje plynule pomalu vpřed a rozdíl mezi našimi výrobky a zahraniční špičkou se pozvolna zvětšuje.

V TECHNICE

pokračuje dále individualizace. Jízda ve slalomových disciplínách je dynamičtější, atletičtější, se snahou po nejkratší stopě v přesně vykrojeném krátkém oblouku, z něhož vy-

jíždí závodník s těžištěm za místem opory na lyžích. Napomáhají tomu také vysoké boty s opěrkou. Trup je však nakloněn vpřed a jeho poloha se v průběhu oblouku nemění. Typický je výjezd po vnitřní lyži z oblouku. Taktizování neexistuje. Tréninku je tolik, že rozdíl mezi prvními jsou minimální a přibrzdění, zaváhání nebo jízda pod hranicí možnosti znamená ztrátu pozice.

PŘEHLED VÝSLEDKŮ

Kaprun — obří slalom 25. II. 1971 — 115 startujících

1. Bleiner — RAK	1,03,92	1,05,55	2,09,47
2. Rofner — RAK	1,04,41	1,05,21	2,09,62
3. Pechtl — RAK	1,03,77	1,06,27	2,10,04
9. Pažout — ČSSR	1,06,08	1,07,16	2,13,24
18. Sochor	1,06,34	1,08,35	2,14,69
28. Heczko	1,07,49	1,09,50	2,16,99
44. Švitorka	1,10,74	1,11,98	2,22,72
46. Dudeř	1,09,76	1,13,11	2,22,87
48. Vojtěch Martin	1,11,98	1,11,65	2,23,63
55. Konštacký	1,13,42	1,13,29	2,26,71

Petřfk a Krajňák nedokončili.

Les Menuires — obří slalom 4. 12. — EC — 95 startujících

1. Pechtl — RAK	1,47,36	1,46,38	3,33,74
2. Heckelmiller — NSR	1,48,72	1,47,60	3,36,32
3. Rieger — NSR	1,49,93	1,47,90	3,37,83
21. Pažout — ČSSR	1,52,12	1,50,29	3,42,33
45. Heczko	1,54,01	1,52,98	3,46,99
46. Sochor	1,53,42	1,53,60	3,47,02

Petřfk nedokončil

Slalom

1. Augert — FRA	51,93	54,74	106,69
2. Bachleda — POL	51,99	55,16	107,15
3. Schmalzl — ITA	52,43	55,61	108,04
32. Pažout — ČSSR	57,41	59,58	116,99

Heczko, Sochor, Petřfk diskvalifikování.

Val d'Isere — obří slalom 9. 12. — WC — 108 startujících

1. Haker — NOR	1,33,47	1,26,08	2,59,55
2. Augert — FRA	1,33,92	1,25,98	2,59,90
3. Duvillard — FRA	1,34,65	1,26,24	3,00,89
35. Pažout — ČSSR	1,37,64	1,30,60	3,08,24

Sochor nedokončil.

Sjezd 12. 12. — WC — 93 startujících

1. Schranz — RAK	2,06,58
2. Messner — RAK	2,06,87
3. Daetwiler Mich. — ŠVY	2,06,90
70. Pažout — ČSSR	2,14,57
75. Sochor — ČSSR	2,16,74

Sestriere — slalom 19. 12. — WC — 96 startujících

1. Palmer — USA	57,97	57,33	115,30
2. Augert — FRA	58,94	56,90	115,84
3. Rofner — RAK	59,35	56,80	116,15
38. Pažout — ČSSR	64,25	61,37	125,62
41. Sochor	66,33	62,07	128,40

Gaspoggio — obří slalom — EC — 95 startujících

1. Schmalzl Hel. — ITA	1,27,33	1,26,09	2,53,42
2. Schmalzl Eber. — ITA	1,28,59	1,25,34	2,53,93
3. Schnieder — ŠVY	1,28,87	1,25,11	2,53,98
10. Pažout — ČSSR	1,29,86	1,26,05	2,55,91
25. Sochor	1,32,45	1,30,91	3,03,36

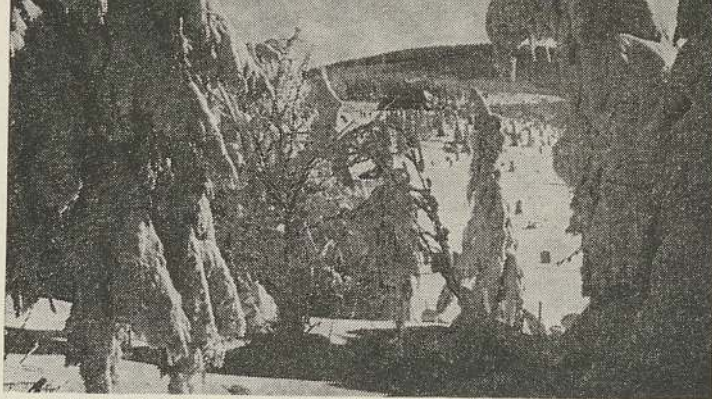
JAN VEDRAL

NA LYŽE

V prospektech bývají Orlické hory nazývány „koutem klidu a ticha“. Jindy se volí jiné přívlastky a jiná označení, ale všechny mají jedinou snahu — zdůraznit, že tyto hory jsou poměrně málo navštěvované a doposud nejsou přeplněny jak vleky, tak návštěvníky. Ale člověk, který se vypraví do Deštného nebo do Říček, si odnese úplně opačný dojem. V těchto dvou obcích jsou totiž v Orlických horách jediné sjezdovky a větší vleky, a tak se nápor zimních návštěvníků soustřeďuje sem. Kromě těchto dvou míst jsou sice kratší vleky ještě v Olešnici, ve Zdobnici a v Rokytnici, ty však uspokojí jen skutečně nenáročného lyžaře-záčiťáčky. Kdo chce tedy do Orlických hor za skutečnými sjezdy, musí do Deštného či do Říček. Autobusové spojení do obou obcí je dobré, není jedna nesnáž by mohla návštěvníka překvapit — v celých Orlických horách je omezená možnost ubytování, proto je nutné si noclehy vždycky zajistit předem.

Deštné i Říčky nabízejí poměrně bohatý výběr tratí. V obou obcích je jak závodní, tak i turistická sjezdovka, k nimž vedou lyžařské vleky. Obě závodní sjezdovky uspokojí i náročného lyžaře, zatímco obě sjezdovky turistické zvládnou i průměrný lyžař. Pro úplně začátečníky je jak v Deštném, tak v Říčkách dost kratších vleků s nenáročnými loučkami, takže se společnost, která do jednoho ze středisek přijede, může rozdělit podle zdatnosti jednotlivců na několik skupin a každý si přijde na své.

I když oba sportovní areály jsou kvalitní a dále se rozšiřují, přesto bych v Orlických horách zvláště upozornil na možnosti turistiky. Celé hřebeny jsou totiž přímo ideálními běžeckými terény. Mírné vršky v rozmezí 900 až 1100 metrů nad mořem, na nichž každý prudký sjezd či stoupání můžeme objet, nebo naopak, leckde si můžeme zvolit zase kratší směr s prudším sjezdem, jsou jako stvořené pro běžky. Klid a ticho lesních cest i dálky prozářené sluncem, které se

Pohled k Turistické chatě od Šeráku

do Orlických hor

před námi objeví na mnoha pasekách, okouzlí snad každého návštěvníka. A právě zde, již dva kilometry od vleků a sjezdovek, je ticho a klid. Jsou sice i frekventovanější trasy, ale je zde i mnoho cest, kde si budete muset prošlápnout stopu sami.

Turisté a běžci si sice mohou zvolit své trasy podle mapy, ale snad nebude zbytečných pár rad k volbě výletu. Celý hřeben sleduje známá Jiráskova horská stezka, která kdysi vedla po otevřených pláních, dnes je však skryta v lese a k výhledům musíme odjíždět na nedaleké paseky. Nejfrekventovanější je mezi Turistickou chatou na Šerlichu a vrcholem Velké Deštné, ale i její další partie stojí za to, aby je člověk projel. Zvolíme si tedy výlety podle tří nejvýznamnějších středisek v Orlických horách.

Olešnice v Orlických horách může sloužit jako výchozí místo výletu na Vrchmezí, Turistickou chatu a Šerlišský mlýn. K cestě na Vrchmezí bych poradil jednu změnu — Jiráskova stezka totiž stoupá dost prudce, a tak je daleko lepší se držet modré, která nás dovede asi 2 km od vrcholku Vrchmezí, ovšem poněkud mírnější a schůdnější cestou. Stoupání asi 350 m z Olešnice na hřeben však musíme překonat tak jako tak. Když dorazíme po modré na hřeben, stočíme se doleva po zelené, která nás dovede až na vrchol Vrchmezí. Máme-li štěstí, čeká nás hezký

výhled. Na severozápadě Náchod s vrchem Dobrošovem, severněji od něj nápadný Bor s dlouhým rovným hřebenem a při dobré viditelnosti vidíme na severozápadním obzoru Krkonoše (výrazný vrchol Sněžky a nalevo od něj Studniční, Luční a Černá hora). Pod příkrovem sněhu ani nerozeznáme rozvaliny na polské straně vrcholku (vrcholem vede státní hranice, která pak jde v blízkosti Jiráskovy stezky až na Turistickou chatu). Před více než sto lety tu byla postavena hospoda, vlastně první hřebenová chata v Orlických horách. Sloužila až do druhé světové války a nyní se její zbytky rok od roku stále více rozpadají. Zpět můžeme jet po červené (asi 1,5 km se vracíme souběžně se zelenou, po níž jsme přijeli) a dál, zvládnutým terénem až na Turistickou chatu. Asi 2 km před chatou je louka Bukáčka, přírodní rezervace, která však v zimě je jenom hezkou zasněženou loučkou. Od Turistické chaty máme jako na dlani Velkou a Malou Deštnou a na východním obzoru pohoří Kralického Sněžníku. K Šerlišskému mlýnu vede od chaty krátký sjezd po modré, po níž se u mlýna stočíme doprava a mírným stoupáním dojedeme na hřeben, kde jsme modrou opustili ráno.

Nejčastějším výletem z Deštného bývá okruh přes Luisino údolí na Velkou Deštnou (nejvyšší bod Orlických hor — 1115 metrů) a na Turistickou chatu. Jako jeho výchozí bod můžeme označit Luisino údolí,

kam se dostaneme buď po silnici ze Zákoutí nebo od horní stanice vleku ČTO po červené značce. Ze Zákoutí vystoupíme na Luisino údolí zhruba 200 m výšky a dalších 250 nás čeká při výstupu po zelené na Velkou Deštnou. Toto stoupání je již o něco prudší, ale zato nás odmění rozhledem z paseky, která je o něco výš než v jeho polovině. Otevře se před námi pohled do údolí, v němž leží Deštné, dále do kraje k Opočnu a k Hradci a na obzoru opět vidíme Krkonoše. Okolí vrcholku Velké Deštné je orientačně poněkud složitější, a tak mohou dát jedinou radu — držet se tyčí, které udržuje Horská služba. Krátce za vrcholem navazuje zelená značka na Jiráskovu stezku, která nás dovede lesem a pasekami, z nichž jsou hezké výhledy (musíme na ně ovšem trochu odbočit) až na Turistickou chatu. Na vrcholku Vrchmezí jsme si připomněli počátek turistického ruchu vůbec — před sto lety byli pochopitelně Němci nejčastějšími návštěvníky, a to z kladské strany hor. Turistická chata na Šerlichu nám zase připomene počátky české turistiky. Při otevření Jiráskovy stezky v roce 1921 se v kruhu kolem Aloise Jíráska zrodil návrh vybudovat českou hřebenovou chatu. Na podzim roku 1925 byla otevřena pod názvem Masarykova chata. Odtud můžeme sjet k Šerliškému mlýnu buď po modré, nebo z Bukáčky po zelené, případně si můžeme výlet prodloužit až k Vrchmezí a do Deštného sjet po modré opět přes Šerlišký mlýn.

Řičky nám mohou nabídnout nejméně ideální okruh, začínající na rozcestí, kde se dělí cesta od Rokytnice směrem k centru Říček (kde je jediná restaurace) a směrem ke sportovnímu areálu. Půjdeme po modré značce a po cestě dlouhé asi 4 km, na níž překonáme stoupání necelých 300 metrů, dojdeme na hřeben, kde se opět napojíme na Jiráskovu stezku. Naše modrá pokračuje s červenou doprava, kam si můžeme zajet na Anenský vrch (lidově zvaný Arnoštka). Stojí za to si ten kousek cesty zajet, protože z vrcholu se nám otevře jeden z nejhezčích rozhledů v Orlických horách. Na východě je před námi Kralický Sněžník

a na jihovýchodě Suchý vrch, kterým Orlické hory končí. Ještě jedna zajímavost je blízko pod vrcholem — dva bunkry z roku 1938, které jsou přístupny veřejnosti. Prohlídku je však potřeba objednat předem u některého z lesníků v Říčkách. Na Anenském vrchu se otočíme a pojedeme zpět po červené přes Komáří vrch, odkud je opět pěkný výhled, na rozcestí lidově zvané Pěticestí. Naznačená cesta vede vlevo na Zakletý, odkud můžeme sjet zpátky do Říček, Jiráskova pak dále po hřebenech. Pojedeme-li po Jiráskově stezce dál necelý kilometr, dojdeme ke Kunštátské kapli. Zatímco nám Turistická chata připomněla počátky české turistiky, připomene nám Kunštátská kaple počátky osídlení hřebenů našich hor vůbec. Začátkem 17. století si ji zbudovali dřevaři v místech, odkud během léta jen málokdy scházeli do vesnic. Původní dřevěnou stavbu nahradila počátkem minulého století stavba zděná, která je dnes nejvýše položeným objektem v Orlických horách. Kaple byla v dezolátním stavu a je zásluhou ONV v Rychnově nad Kněžnou, že ji velkým nákladem uvedl do dnešního stavu, kdy sice chybí vnitřní výzdoba, ale celý objekt je důstojně upraven.

Poslední výlet, na nějž upozorním, není již okruh, ale hřebenovka z Deštného do Říček či zpět (pro zdatné lyžaře je pěkný výlet udělat si cestu v obou směrech za jeden den). Z Deštného je východiskem rozcestí za vrcholem Velké Deštné (cestu k němu jsem již popsal), kde se zelená z Luisina údolí napojuje na Jiráskovu stezku. Na Turistickou chatu zde odbočujeme vlevo, na Řičky mírně vpravo. Jedeme po červené zvlněnou lesní cestou až po Čertův důl (asi 4 km od Velké Deštné) a pokračujeme po ní dál až na Kunštátskou kapli, Zakletý a do Říček.

A jsme opět na Pěticestí, kde mezi cestou na Zakletý a Jiráskovou stezku vedou ještě dvě další cesty. Jedna spadá dolů do Zdobnice, druhá vede přibližně po vrstevnici a souběžně s Jiráskovou stezkou prochází první úsek hřebene mezi Říčkami a Deštným, až po Čertův důl. Je to tzv. bunkrov-

ka, jedna z mnoha cest, které byly v našich horách postaveny před rokem 1938. Stejně tak jako značené cesty proplétají se celými hřebeny Orlických hor cesty neznačené, ale k výletům po nich je třeba dobré znalosti terénu a smysl pro orientaci. Přestože je nenajdete v žádné turistické mapě, musím se o nich zmínit. Tak třeba bunkrovka ze Zákoutí na Velkou Deštnou nabízí jedny z nejhezčích rozhledů v celých horách a bunkrovka v okolí Sedloňovského vrchu (lidově zvaného Černý kříž) je na orientaci dokonce lehčí než značená turistická cesta v tomto úseku. Dále — bunkrovka mezi Pěticestím a Čertovým dolem je daleko lépe sjízdná než souběžně s ní vedoucí Jiráskova stezka. Chtěl bych vám proto bunkrovky doporučit, pomohou vám objevit opět nové krásy našich hor, ale před výletem po nich doporučuji poradu se členy Horské služby. Jejich stanice je v Deštném v dolní stanici vleku ČTO, v Říčkách pak na poleščí či u vleku.

Tolik tedy pár rad pro výlety po Orlických horách a pro volbu sjezdovek. Víím, že jimi nepřiblížím Orlické hory nijak dokonale, tak jako krajinu dovede vystihnout jen málokterý popis. A tak bude pro poznání Orlických hor skutečně nejlepší si na ně zajet. Jsem si jist, že zastihnete-li na jejich hřebenech hezký den, budete se do nich vracet častěji a na každém výletu objevovat něco nového. Protože hřebeny Orlických hor, i když dosud málo navštěvované, mají člověku se smyslem pro přírodu skutečně co nabídnout.

JAN HÉGR

▼ Dojezd závodní sjezdovky v Deštném

U nás rok hojnosti?

Alespoň to slibuje n. p. Sport Praha. Tím, že se loni zahájil provoz v novém závodě v Novém Městě na Moravě, se teprve v letošním roce dají do pohybu příslušné kapacity a lyže přestanou být nedostatkovým zbožím. Hovoří se o předělu v československé produkci. Neuspokojené poptávky občanů, „nemáme“ prodavaček, když jsme si chtěli koupit lyže pod vánoční stromček — to všechno už má platit minulostí. N. p. Sport se obrátil k domácím spotřebitelům. Říká: „Nebude problémem koupit si takové lyže, jaké kdo požaduje.“ A to má platit už v tomto roce. Má být (snad poprvé) rokem dostatku lyží všech druhů.

Teď několik čísel, jež by měla podpořit prognózu: loni vyrobil n. p. Sport 303 tisíce párů lyží, z toho tuzemský trh odebral 208 tisíc. V tomto roce to bude 355 tisíc párů a na domácím trhu 245 tisíc. A na konci pětiletky? To už národní podnik dosáhne produkce 460 tisíc párů a z toho přijde 330 tisíc pro vnitřní trh. Značný podíl exportu je vyvolán potřebou vydělat devizy na dovoz strojů a materiálu. Ještě sympatičtější je prognóza výroby běžek. V loňském roce se vyrobilo 59 600 párů (32 tisíc pro tuzemsko), letos to bude 83 500 (40 600 párů pro tuzemsko). To množství by mělo dostačovat pro domácí potřebu konzumních běžek. Počítá se, že by se mohl omezit či dokonce vyloučit jejich dovoz ze zahraničí.

Věříme, že se podstatně zlepší poměry na našem trhu v sortimentu lyží pro masovou a rekreační účel. Možná, že malý dluh zůstane v oblasti závod-

ních lyží pro výkonnostní a špičkový sport. Lze doufat, že také dětské závodní lyže (běžky a skočky) přestanou být problémem. Našel se recept pro jejich distribuci do oddílů. Cesta vede přes objednávku v prodejně Drobného zboží, kde si lyže zanesou do své bilance. S potvrzením odtud se zájemci vydají do n. p. Sport v Novém Městě na Moravě, kde požadované dětské závodní lyže dostanou. Ejhle, našla se cesta ve složitých křížovatkách pochodu zboží mezi výrobou a odběratelem.

Zcela kritická je situace v opravárenském servisu. Lhůty — zejména ve velkých městech — jsou neúnosné. Zaostáváme však také v půjčování lyží. Hledíme nápravu trochu velkoryseji. Zdá se, že tuhle obrovskou propast by mohly částečně vyplnit také hospodářská zařízení jednot, hledající v současné době novou náplň. Tady se nabízí šance pro ně! -nj-

PRO MISTRY. Dokonalým zpracováním a bezvadnou povrchovou úpravou zaujaly na podzimním lipském veletrhu lyže vyráběné Genossenschaft des holzverarbeitenden Handwerks e.G.m.b.H. Annaberg-Buchholz. Jedná se o 36X slepené běžky, mající při délce 210 cm váhu 680—710 g. Preparovaná, vodotěsná hikorýskluznice je opatřena hranou prakticky nehořlavou. Lyže byly úspěšně vyzkoušeny na juniorském mistrovství v Le Brasus, jakož i na MS ve Fallunu, kde na nich získal závodník NDR Gerd Klause zlatou medaili v běhu na 30 km. Přítomný finský výrobce, pan Järvinen bezúspěšně nabízel vítězi 10 párů „järvinenek“ za jeho běžky.

RAKOUSKÁ ŠKOLA V SSSR

Je to již počtvrté, co představitelé rakouské lyžařské školy předváděli na Kavkaze lyžařskou techniku. Při této příležitosti se konal sraz všech vedoucích trenérů lyžování ze Sovětského svazu v kavkazském pohoří. Rakouští učitelé si pozvání velmi vážili, neboť se o ně již několik let Francouzi marně pokoušeli. Ku krytí nákladů instruktorů přispívají vlivná rakouská místa, mezi jiným také výrobce lyží firma Kneissl. -ah-

A jak v zahraničí

KONKURENCE NA TRHU LYŽÍ. Rakouský Fischer chce do roku 1974—1975 zvýšit produkci lyží na 1,5 mil. párů ročně, Blizzard Mittersvill na 300 000 párů. Francouzský Rossignol hodlá dosáhnout do roku 1972 výroby 500 000 párů. Očekává se, že dojde ke koncentraci mezi výrobci lyží, jichž je v NSR asi 50 a v Japonsku 200, ve Francii 40, ve Švýcarsku 30—35, v Itálii 15, a k fúzím firm.

LYŽE ELAN DO SSSR. Jugoslávská firma ELAN BEGUNJE vyrábí nyní přibližně 350 000 párů lyží ročně, z kterých cca 80 % je určeno pro vývoz. Mezi

hlavní odběratele patří: Švýcarsko, NSR, Itálie, skandinávské země a USA. Za zmínku stojí objednávky ze socialistických zemí, zvláště z ČSSR a SSSR. SSSR se zajímá o dodávky špičkových modelů lyží, tj. o plastické a celoplastické lyže, mimo skokanských lyží.

ATOMIC V KURSU. Rakouský ATOMIC (majitel A. Rohmser), jehož továrna je ve WAGRAIN, otevírá další továrnu v ALTENMARKT/PONGAU. Její kapacita se má v období tří let postupně zvyšovat a koncem třetího období bude Atomic schopen vyrábět celkem 400 000 párů lyží.

Rastie nová skokanská generácia na Slovensku

Vysoká úroveň v skoku na lyžiach bola zaznamenaná na Slovensku v rokoch 1940—49. V tom čase bolo na Slovensku 40—50 skokanov, ktorí boli schopní s úspechom skákať na veľkých mostíkoch s krit. bodom do 70 m. Po tomto veľmi úspešnom období, keď v tom čase na vrchole svojich výkonností niektorí pretekári skončili aktívnu činnosť a nebolo takých organizátorov a trénerov, ktorí by sa boli starali o výchovu ďalšej generácie, nastal zákonite úpadok v skokanskom lyžiarskom športe na Slovensku. Najväčší útlm v tejto disciplíne sa pohyboval medzi 50.—60. rokom, kedy na konci tohoto obdobia bola skokanská disciplína už na vyhynutí. Mostíky, ktoré taktiež v tomto období zchátralí a neboli už použiteľné, dopomohli k tejto nepriaznivej situácii. V rokoch 60. boli na Slovensku len 2 lyžiarske mostíky, a to v Banskej Bystrici s kritickým bodom 28 m a 90 m.

Obrat k lepšiemu nastal až v roku 1961, kedy vznikali Športové základny. Ako pri všetkom, tak aj pri zakladaní nových SZ dochádzalo k rôznym ťažkostiam organizačného, materialového, ale hlavne kadrového rázu. V tomto čase boli prijímaní tréneri z povolania v individualných športoch. A tak som i ja začal pôsobiť. Ako bývalý skokan som si vytvoril družstvo mládeže vo veku 10—12 rokov pri lyžiarskej SZ v B. Bystrici, kde táto disciplína mala dobrú tradíciu a tu bol predpoklad pre jej ďalší rozvoj. Žiakom bolo 15—20. Pozoruhodnejších výsledkoch sme sa dočkali až v roku 1965, kedy prvýkrát získal dorastenec Peter Schlank titul prebora ČSSR v kategórii ml. dorastu v Jáchymove. Aj ostatní skokani dosiahli popredných miest a tak sa to začalo z roku na rok zlepšovať a rozrastať. V rokoch 1966 a 1968 získal titul dorast. prebora Lepko Jozef, v roku 1968 sme sa presadili na celoštátnom prebore žiactva, kde v kategórii ml. žiakov vyhral Emil Babiš a Jozef Rusko bol na 3. mieste. Tieto dosiahnuté úspechy mladých sloven-

ských skokanoch boli veľkou vzpruhou do ďalšej našej činnosti. Niektorí mladí pretekári na základe svojich dobrých výsledkov boli zaradení do jun. družstva ČSSR a reprezentovali na ME juniorov (Hýsek, Šimo, Lepka a Urbas).

V sezóne 1971 sme zaznamenali doposiaľ najväčších úspechov v histórii skokanskej disciplíny na Slovensku. V kategórii ml. dorastu na prebore ČSSR v T. Lomnici stáli na stupni víťazov len pretekári skokani zo Slovenska, víťaz E. Babiš, Tánčoz a Rusko a do 10. miesta sme mali ešte ďalších troch pretekárov. Aj v združenom preteku v kategórii ml. dorastu sme získali titul prebora ČSSR — Vlad. Slivka. S úspechom nás reprezentovali naši mladí skokani a medzinárodných pretekov v NDR. V kategórii dospelých zaznamenali najlepšie výsledky Doležal, Kodejška, Lidák, Kliment. Na Mátraháze bol Ján Urbás na 5. mieste a zanechal za sebou veľa výborných skokanov z iných štátov. Ján Kliment dokázal v niektorých domácich, ako i zahraničných pretekoch, že nám rastie veľmi dobrý skokan z mimoriadne krásnym štýlom.

Na základe veľmi dobrých výsledkov boli zaradení do reprezentácie ČSSR v kateg. dospelých skokani: Kodejška, Doležal a Lidák, tj. 25 % z celkového počtu reprezentantov. Neskoro boli zaradení do predolympijskej prípravy pre Saporo. V reprezentačnom celku ČSSR juniorov sú: Babiš, Tánčoz a Rusko, tedy 37,5 % všetkých reprezentantov juniorov.

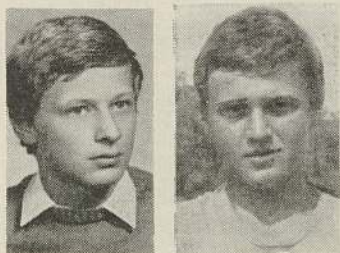
Úspechy hľadáme predovšetkým v zriadení Slovenskej ligy mládeže pre kategóriu žiakov a dorastencov. Táto súťaž prebieha už 5 rokov, a to v lete i v zime. V zime je to vždy 5 kol, z ktorých sa vyberajú tri najlepšie. Víťazi sú po skončení súťaží odmenení. V lete taktiež prebieha 3-kolová súťaž Slovenskej ligy mládeže, ale len jednotlivcov žiakov a dorastencov na umelej hmote. Súťaže sa zúčastňujú oddiely Dukla B. Bystrica, Stavomontáže Selce, DPaML zo Žiliny, Tatran T. Lomnica, Baník Kremnica, Sokol Králiky, Tatran Hronov a Most. Brezno.

J. Tánčoz a J. Rusko

V jednotlivcoch sa pohybuje účasť okolo 70 % pretekárov. Najlepšími dodávateľmi talentov pre celkový rozvoj skokanskej disciplíny je lyžiarsky oddiel Stavomontáže Selce. Pre zlepšenie spomínanej súťaže v tomto roku pristúpime k vyššiemu stupňu výkonnosti tým, že kategória dorastu bude súťažiť na väčších mostíkoch, nie ako tomu bolo doposiaľ, že pretekali so žiakmi na jednom mostíku.

V posledných 5 rokoch sa veľmi zlepšila situácia vo výstavbe nových lyžiarskych mostíkov. Dnes máme sedemnásť: Banská Bystrica P=28 a 55 m položené um. hmotou a P=90 m, Selce P=30 m a 50 m, V. Tatry P=33-55-70-90 m, Králiky P=22-70 m, Kremnica P=32 m, Hronov P=30 m, Harmanec P=25 m, Brezno P=22 m, Svit P=20 m, Júr P=28 m. Vo výstavbe sú mostíky v Sl. Lupči P=20-35-50 m, Králiky P=35 m. Sú prevážne postavené na základe najnovších noriem a tak zodpovedajú pre

Vl. Slivka a E. Babiš

tréning i pretek. Brzdou rozvoja disciplíny je lyžiarsky areál v B. Bystrici na Žltom piesku. Tu, okrem toho že mostíky sú položené umelou hmotou, nič neposkytujú skokanom, aby mohli šport prevádzať na patričnej úrovni. Nieto žiadnych sociálnych zariadení, není ani osvetlenie mostíkov, a ďalších potrebných vecí, ktoré v iných strediskách sú samozrejmosťou. Pretekári skokani aj bežci, ktorí vo veľkej väčšine trénujú v tomto areáli, nemajú strechu nad hlavou. Pri tréningoch v období október a november, keď sa počasie zhoršuje a deň skrakuje, musia sa vyzliekať v búde, kde je sklad pre rôzny materiál. V búde není teplo ani svetlo. To pretekárov znechucuje a preto dochádzka v tomto období býva obmedzená. Trvá najmenej 5 rokov, čo sa už doviezol nejaký elektromateriál, aj rýha na polozenie kábľa bo-

la vykopaná, ale mostíky ešte dodnes nie sú osvetlené. Lyžiarská sedačka, ktorá sa bubduje na veľkom lyžiarskom mostíku na Srnkovej, by lepšie poslúžila skokanom na Žltom piesku, kde každý skokan odskáče ročne či už na hmote, alebo na snehu okolo 200 skokov. Na Srnkovej sa prakticky robieval len jeden pretek do roka a posledné tri roky sa neuskutočnil žiaden.

Pre skokanskú disciplínu máme pomerne málo rozšírený káder pracovníkov funkcionárov. V poslednom čase sa začali aktivizovať organizátori v miestach, kde tento šport aj v minulosti sa robil, alebo kde sú priaznivé podmienky: Ružomberok, Štrba, Svit, Júr, Slov. Lúča, v okolí Čadci, Hronec, Jasenie, Podkonice, Bratislava.

ŠTEFAN SLIVKA,
tréner skokanov, ved. ŠZ

Kto bol Ján Bezrouk?

Chlap ako kremeň. Aktívny lyžiar, horolezec, motorista. Človek s horúcim srdcom, verný a oduševnený bojovník za sociálnu spravodlivosť. Jeho nenávisť k fašizmu ho priviedla do radov bojovníkov proti utlačovateľom. Už od samého začiatku SNP sa dal plne k dispozícii štábu partizánskej brigády, sídliacej na zvolenskom hrade.

Využíva výborne znalosti Nízkyh Tatier a blízkej Poľany a robí spojku. Po dočasnom zatlačení bojovníkov SNP do hôr ostal vo Zvolene. Ako podozrivého z účasti na povstaní ho častejšie vypočúvali, no jeho priamu účasť na odboji sa gestapákam nepodarilo dokázať. Nie, Bezrouk neprezradil, napriek mučeniu a týraníu pri výsluchoch. Až zrada hyeny v ľudskej podobe ho zničila. Udanie na POHG a Ján Bezrouk je zatknutý práve pred vianocami, 15. decembra 1944.

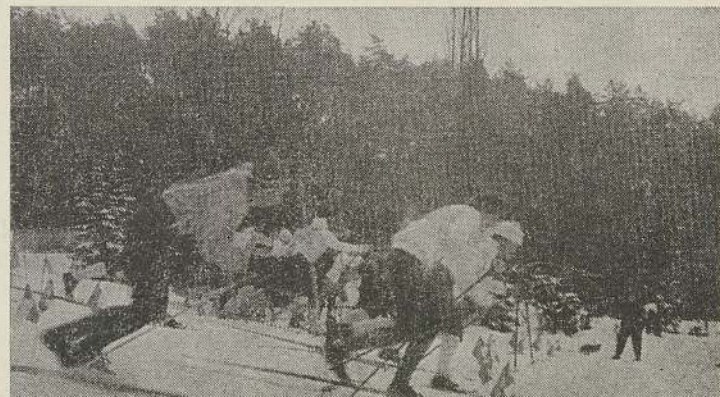
Po druhý raz sa ocitol na zvolenskom hrade. Tentoraz ako väzeň gestapa trpel v mučiarňach za svoje presvedčenie. On, rodák z Moravskej Bukoviny, svojou krvou spečatil bratstvo našich národov Čechov a

Slovákov v dobách najťažších skúšok. Nepomohlo ani beštiálne mučenie. Partizán-hrdina Ján Bezrouk nezradil.

Ešte raz videli verného kamaráta niektorí z jeho známých. To vtedy, keď ho na nákladnom aute, dobitého na nepoznanie, spolu s ostatnými väzňami prevážali do Kováčovej. Tu ho koncom decembra 1944, alebo v prvých dňoch januára 1945 spolu so 114 vlastencami, po ďalšom mučení, zavraždili. Nezradil!

V jeho ménu sa konal bežecký pretek na Sliachi od 14. do 16. januára. -es-

Start štafet na Sliachi v r. 1970

Finále Beskydské ligy mládeže

V sobotu 13. listopadu 1971 skončil na můstku s umělou hmotou ve Frenštátě p. Radh. „na Horečkách“ první ročník čtyřkolové soutěže Beskydské ligy mládeže ve skoku na lyžích, jehož pořadatelem byl lyžařský oddíl TJ MEZ Frenštát.

Poslední kolo této soutěže bylo zpestřeno startem olympijského družstva Maďarska, jehož člen Antal Zambó z Dózsa Budapešt zvítězil v kategorii mužů před Pastuškem z TŽ Třinec a Kremlem z ČH Vysoké Tatry. Rovněž člen juniorského družstva Maďarska mladičká Gábor Gellér z SC Budakozsi vyhrál v kategorii žactva před domácími Filipem a Vaškem z TJ MEZ Frenštát. V kategorii dorostu zvítězil Cieslar před Bobkem st., oba z TŽ Třinec, před Pavlem Raškou z TJ MEZ Frenštát. Za mrazivého podzimního počasí přihlíželo závodu jen 150 diváků.

Konečné pořadí společné kategorie mladšího a staršího žactva (ročník 1961—68):

1. Bobek Jan (TŽ Třinec) 490 b.,
2. Filip Radan (MEZ Frenštát) 486,
3. Vašek Zdeněk (MEZ Frenštát) 456,
4. Brzuchanský Jos. (TŽ Třinec) 432,
5. Heczeko Lad. (TŽ Třinec) 419,5,
6. Morcinek Jos. (TŽ Třinec) 411,5,
7. Černoch Radomír (MEZ Frenštát) 391,5,
8. Solanský Ondřej (TJ Rožnov) 377,
9. Sekyra Zdeněk (TJ Rožnov) 364,
10. Elšík Petr (MEZ Frenštát) 356,5.

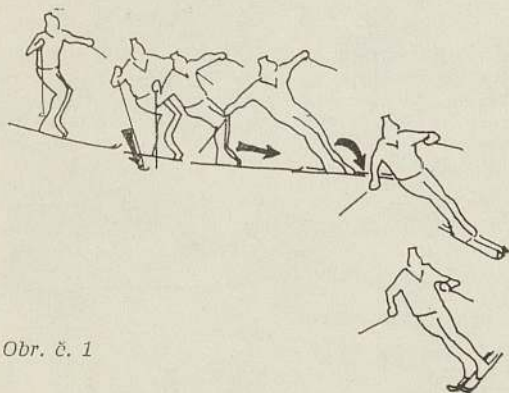
Konečné výsledky společné kategorie mladšího a staršího dorostu (ročník 1957—54):

1. Cieslar Pavel (TŽ Frenštát) 600 b.,
2. Bobek Jaromír (TŽ Třinec) 588,
3. Raška Pavel (MEZ Frenštát) 575,
4. Niedoba Jan (TŽ Třinec) 546,
5. Turoň Vladislav (TŽ Třinec) 519,5,
6. Mrkva Miroslav (MEZ Frenštát) 503,
7. Klímek Jan (TŽ Třinec) 495,
8. Sladký Lad. (MEZ Frenštát) 471,5,
9. Seidl Oldřich (Zbrojovka Vsetín) 460,
10. Mikunda Vlad. (TJ Rožnov) 457.

-js-

Základní lyžařský výcvik a co dál? (I.)

V posledním čísle našeho časopisu jsme se snažili osvětlit problematiku obsahu základního lyžařského výcviku a oddělit ji od dalšího lyžařského „vzdělávání“. V současné době nemáme však dostatek vlastních zkušeností s tím, abychom mohli jednoznačně stanovit, v které úrovni základního lyžařského výcviku může žák přejít úspěšně k nácvičování nových forem oblouků nebo lépe k nácvičování moderní techniky oblouků. Zatím se zdá, že uplatnění moderní techniky v masovém provádění sportu musí vycházet z těchto předpokladů:

Obr. č. 1

- prvky moderních oblouků nacvičovat funkčně, tj. na speciálních a vhodných tvarech terénu,
- nacvičovat je po zvládnutí hrubých forem v základním výcviku pohybu a cviků,
- fyzická speciální připravenost se zdá být nutná,
- první pokusy lze provést na průměrné sjezdové výzbroji,
- pro dobrého a zdatného lyžaře nebude moderní technika problémem.

Jiná je problematika nácvičování této techniky u nadané mládeže, zaměřené speciálně na sjezdování. Podmínky jsou v tomto případě zcela jiné a daleko příznivější. Všechny prvky musí být záměrně vyučovány co nejdříve a ihned hledáno jejich využití na tratích.

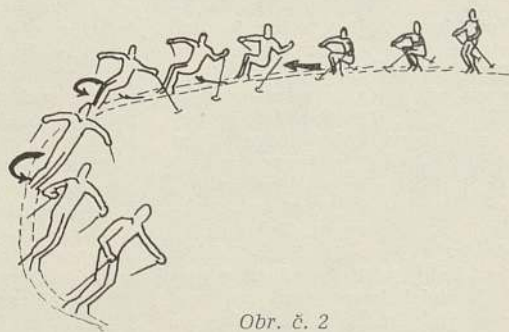
V moderní technice zatáčení se vyskytují některé nové technické prvky, které ve „škole“ zatím nejsou. Tyto prvky mohou být použity v řadě různých oblouků buď ve fázi nasazení nebo vedení oblouku.

První z těchto oblouků je **oblouk zrychlený** (obr. 1). Je to v podstatě oblouk snožmo, který nasazujeme ze záklonu, jenž má formu mírného přisednutí. Lyžař se opírá velmi vydatně o nižší hůl, kterou zapichuje stranou daleko pod nižší lyží na úrovni špičky boty. Hůl se stává středem okamžitého otáčení, částečně odlehčuje lyže — v důsledku opory. Těžiště se přemísťuje při opoře směrem dovnitř oblouku, což umožňuje zcela nový způsob změny hran (z jedné na druhou) tím, že bérce se předkopnou se současnou rotací obou končetin do oblouku. Tím se do oblouku dostanou špičky lyží, které byly odlehčeny v důsledku záklonu a předkopnutí bérců vpřed a do oblouku. Tím jsou lyže uvedeny do vzpřímené polohy, přičemž zřejmě míra vzpřímení je dána velikostí impulsu a záměrem lyžaře, těžiště lyžařovo se po po-

otočení lyží dostane do příhodné polohy vůči lyžím, na které působí odpory sněhu, a lyže se otáčejí více či méně samovolně v oblouku. Lyžař dalšími impulsy a změnou zatížení a hranění reguluje další jízdu v oblouku.

Tento kvalitativně nový prvek, tj. záklon s širokou oporou o hůl a předkopnutí bérců do oblouku, mění podstatně způsob nasazení oblouků. Do oblouku se napřed otáčejí špičky po plochách a teprve na konci pohybu nohou se nepatrně odsouvají patky lyží. Tato technika je vhodná do hlubokého sněhu, avšak při příliš hlubokém sněhu není ideální příliš silná opora o hůl. Stejně dobře lze tuto techniku použít při obloucích na boulovaté trati, kde je její použití ještě namáhavější než na rovném terénu.

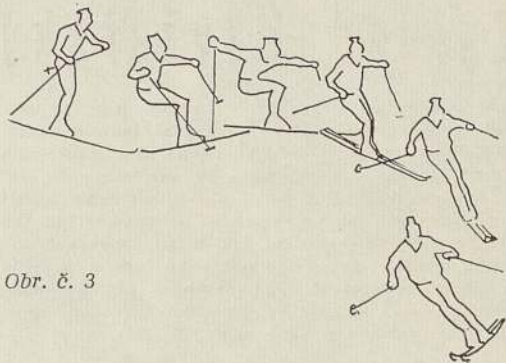
Pro jízdu v hlubokém sněhu se výtečně hodí obdobná technika, kterou popíšeme na **oblouku s přisednutím** (obr. 2). Zase „školní“ forma oblouku, při které se ještě zvětší záklon při nasazení až do přisednutí. Opora o hůl je obdobná jako dříve, špičky lyží se snadněji dostávají na povrch, kdy lyže musí dostat rotační impuls v důsledku opory o hůl a bočního odtlačení lyží pod tělem spojeného s rotací nohou. Tento pohyb bočního odtlačení může být spojen ještě s předkopnutím bérců. Zatížené lyže (v důsledku jejich bočního odtlačování) se zabojují ve fázi vedení do sněhu, odkud je zase zdvihneme ke konci oblouku zatížením patek lyží. Potápěním a vyplaváváním lyží si vlastně vytváříme uměle boulovatý terén, na kterém trup snižováním a zvyšováním postoje vlastně boule a dolky vyrovnává a tím si lyžař usnadňuje otáčení lyží. Tento způsob jízdy v obloucích lze provádět v pomalé rychlosti. Obvzhláště jednoduchý je na krátkých lyžích (175 cm pro muže, 165 cm pro ženy a mládež). Pro oblouky tohoto typu je třeba upozornit na jeden velmi důležitý prvek, který je značně usnadní. Je to okamžité „oddělení“ horní části těla od dolních končetin v okamžiku přetížení na konci ukončeného předcházejícího oblouku, tj. úplné uvolnění svalstva, které svým napětím vytváří z masy lyžaře jeden celek, v okamžiku ukončení oblouku. Toto uvolnění svalstva spolu se záklonem vystřeluje lyže dopředu, při čemž se obdobná činnost objevuje i v rovině horizontální, která způsobuje otáčení lyží do následujícího oblouku. Tato diferenciace napětí a uvolnění v přesném okamžiku je však dosti náročným prvkem.

Obr. č. 2

Velmi obtížná a fyzicky náročná je technika **oblouků při přejíždění nerovností** (obr. 3), obzvláště při rychlé jízdě. Vytvářelý kontakt lyží se sněhem vyžaduje značný postřeh a koordinaci všech pohybů. Platí zásada maximálního pokrčení na vrchu boule s oporou o hůl a otáčení lyží rotací pokrčených nohou v okamžiku, kdy lyže mají na bouli nejmenší plošnou oporu. Při sjíždění odvrácené strany boule obloukem se nohy odtlačují stranou ven z oblouku a zároveň otáčejí lyžemi dále do oblouku. V dolíku je lyžař téměř narovnan a nechává se ztláčit následující boulí do okamžitého záklonu, aby zase na vrcholu další boule nasadil další oblouk na druhou stranu. Vnější strana trupu v důsledku delší opory o hůl a doznění torzního pohybu trupu z přecházejícího oblouku předchází až do spádnice otáčení lyží souhlasným směrem se zahajovacím obloukem.

Syntézy těchto prvků lze použít při velmi rychle řezaných krátkých obloucích za sebou. Provedení je již značně náročné a vyžaduje velkou pohyblivost a jemné diferencování pohybů. Tento způsob provádění oblouků lze použít na boulich, v hlubokém sněhu i v závodě. V zásadě se lyže otáčejí okolo osy nohou rotační prací pokrčených nohou, přičemž celkový postoj je blízký poloze těla v sedě s předklonem trupu. Odlehčování vztyčováním a pokrčování je nepatrné, horní část těla je spíše pasivní. Otáčení lyží v oblouku je trvale aktivní

Obr. č. 3

v průběhu celého oblouku. Využívá se hlavně otáčení nohou spolu s oporou o hůl a odtlačování nohou stranou spolu s předkopnutím a rotací dolních končetin včetně rotace věrců. Pohyby následují rychle za sebou, fáze vedení lyží v oblouku odpadá.

Pro začátek to snad stačí. Snad už víme — a co dál? Příště ještě několik specialit, kdyby ta letošní zima byla přece jen dlouhá.

Ing. MIROSLAV CHLOUBA

Putování do ráje lyžařů (II.)

Z kirunského deníku trenéra Zdeňka CILLERA

25. LISTOPADU: Ráno po snídani jsme se rozloučili s předsedou Čs. svazu lyžařů Jánem Mrázem. Taky jsem si ověřoval systém, podle něhož se sleduje trénink švédských běžců. Je to docela jednoduché. Záznam o tom, kdo kdy a kolik trénoval, napíše běžec do knížky, uložené v kovové schránce asi 3 km za Kirunou. Podobně se zapisují horolezci ve svých vrcholových knížkách. Trochu jsme diskutovali se šéftrenérem družstva NDR Braunem. Řekl mi, že jeho družstva nebudou vystavena tlaku kvalifikačních závodů. Je třeba důvěřovat lidem, kteří byli vybráni. Je lhostejné, zda bude Klause či Grimmer jezdit do ZOH v Sapporu na desátém nebo patnáctém místě. Rozhodující je podle Brauna, aby jeden nebo druhý přivezli z Japonska medaili. Větší šance dával v Kiruně Klausemu, který byl rychlejší než Grimmer. Také přišel dopis z Rovaniemi od MUDR. Ivo Balcara. Naše výprava tam prý obdržela pozvání trénovat ve středním Švédsku. Podobnou

možnost nabízel sekretář FIS Bergman Ján Mrázovi pro nás. V Rovaniemi je údajně málo sněhu. Šestý smysl mi říká, že není něco v pořádku. Musím na to přijít, ještě než usnu.

26. LISTOPADU: Celý dnešní den uběhl tak rychle, že ani nebyl čas něčeho si povšimnout. Trochu mi pokazilo náladu to, že nové běžecké boty Botas, jež jsme vyfosovali před odjezdem do Kiruny, jsou po absolvování 300 km ve třech případech k nepoužívání.

27. LISTOPADU: Venku zuří vichřice a museli jsme upustit od rozcvičky. Vstávám do toho fofra a okamžitě mě napadlo, co se stalo s naší vlnkou. Utíkám ven a říkám: „Jestli je pryč, nemá cenu jezdit do Sappora, bude-li tam, máme šanci.“ Stála tam v té vichřici jako plechová a zářila ve svých barvách do zběsilé nepohody. Byli jsme rádi a vezmeme si ji pro štěstí s sebou do Sappora. Pak se siberie trochu uklidnila a odpoledne jsme vyjeli do tundry. Normální dávka — 25 kilometrů. Mezitím se MUDR.

Jirásek mohl stát slavným. Kompenzoval přípravu našich běžců v tělocvičně a potom zapnul saunu na plný ceres, až se polámala rozvodna. Široko daleko nikdo. Jako v sobotu. Tak běhal a prosil celý zoufalý někoho, kdo by saunu uvedl do pořádku. Málem začal šilhat od toho, jak sledoval, zda nad baráčkem nevyšlehl červený kohout, nebo zdale nejdou hasiči. Vzhlížel dokonce k nebi v domnění, že by mohli přijít odtamtud; švédští hasiči jezdí totiž k požáru helikoptérou. Nakonec to dopadlo dobře. Někdo se smíloval a saunu dal do pořádku. Tak sešlo i ze zatykače. Jsme rádi, kdo by nás léčil.

28. LISTOPADU: Všechno nejlepší z družstva NDR odcestovalo na závody. Večer s sebou přivezli totální vítězství. Prostě vyhráli, co se vyhrát dalo. Zdá se mi, že ve srovnání s loňským stoupla výkonost běžců naešlo severního souseda skoro o třídu. Loni v tuto dobu samé porážky, a letos přímo triumfují. Jinak všude začíná vánoční pohoda, za okny září svíčky nebo hvězdy, do jídelny

nám instalovali dva vánoční stromy. Dívám se ven a vidím, jak bílý zajíc okusuje keře přímo pod okny. Je to pěkně vy-pasený macek.

29. LISTOPADU: Odpoledne děvčata procvičila polské reprezentantky, které trénovaly na ne zrovna nejlépe namazaných lyžích. Po dvou pětikilometrových okruzích to polské dívky „složily“. Pak jsme si znovu vyběhli do tundry. A vrátili jsme se se standardními 25 kilometry v nohou.

30. LISTOPADU: Ráno nám zase přimrzlo a tak ve stopě je docela pěkný rachot. Poprvé mě tady bolí nohy. Nechce se mi věřit, že od tréninku. Formu mám jako bič. Tak přemýšlím. Možná, že to je vinou tanečních prvků, jímž jsme večer trochu holdovali. Byl jsem sám na šest našich dívek, a to není málo na člověka, který má „k tanci nohy necvičené“. Na zítřejší kontrolní závod jsem vytyčil trať. Přiblížila se opět jedna hodina sportovní pravdy. Přesně podle našeho olympijského programu pod kódovým označením TC - S-9 (tréninkový cyklus - Sapporo — 9. února) vytvořím režim dne tak, aby odpovídal onomu 9. února, kdy ženy poběží v Sapporu pětku. Večer jsme losovali: Milena Cillerová pojede jako první, Helena Šikolová jako poslední.

1. PROSINCE: Tady jsou výsledky: 1. Chlumová 20,42, 2. Šikolová 21,43, 3. Šuleková 22,00, 4. Bartošová 22,01, 5. Labašková 22,07, 6. Cillerová 23,00. Výsledek považuji za dobrý. Je v souladu s tréninkovým zatížením. Čas, kdy bude třeba prásknout do koní, nás teprve čeká.

2. PROSINCE: Krásný přemrzlý prašan — bezvadná stopa. Obrovský měsíc skoro na dosah ruky nám celý den bloudí nad hlavami. Dopolední i odpolední trénink měl vynikající úroveň. Odpoledne to byla samozřejmě tundra a tam se stala tahle zajímavá příhoda: Anna Šuleková se nám vytratila z „háku“ a najednou se ve stopě ocitla sama proti Janu Fajstaverovi, který proti ní sjížděl prudký kopec. Měl hodně starostí sám se sebou a tak Annu zbadal, až když byla přímo před ním. Stačil ještě rozláhnout nohy a slovenská dívka ho krásně podjela. Hon-

za prý ani nevěděl, s kým měl tu čest. Všude, kudy projíždíme, malují do sněhu vedle stopy naše vlaječky. K tomu označení směru jízdy. To je československá orientace v tundře.

ZAJÍMAVOST: Navštívil nás pan Pinpen. Je prodávčem a má rád naše hokejisty. Přijel Citroenem, ale před bungalovem zapomněl zabrzdít, když vystoupil z vozu, a to jeho autíčko se pěkně rozjelo po svaahu. Pan Pinpen měl štěstí, neboť měkce přistálo ve vysoké návěži prachového sněhu. Ten pán je — jak bývá ve Švédsku zvykem — velmi šetrný. Za nákupem levnějšího masa jezdí až do Finska, což reprezentuje vzdálenost 250 km. Prý se mu to vyplatí.

Všem se nám stýská po domově, ale po důkladné úvaze a navázaných kontaktech s naší vlastí, kde zatím nejsou dobré podmínky k přípravě, prodlužujeme pobyt v Kiruně o týden. Dělán potřebná organizační opatření a zároveň prosíme domov o zaslání očkovací látky proti Hong-Kong chřipce. Je už ve Finsku a nechceme nic ponechat náhodě.

3. PROSINCE: Družstvo NDR se přesunuje do středního Švédska, kde bude pokračovat v tréninku. Důvod: změna prostředí, odreagovat Kirunu, kde už po 15. hodině odpoledne je totální tma.

4. PROSINCE: Včera večer jsme byli pozváni do sauny pana Tana. Je to manžel švédské reprezentační běžkyně Barbary Tano, která je t. č. v mezinárodním tréninkovém táboře ve Sv. Mořici ve Švýcarsku. S ní je tam ještě finská běžkyně Pusula, Nor Groeningen, západní Němci, Japonci a další. Sauna byla bezvadná, ale to pozvání pořádně se zapotit bylo jen záminkou pro to, aby nám rodina Tano ukázala svůj nový dům. Všechno je prakticky a moderně zařízené, počínaje automatickým olejovým vytápěním a konče sprchovou armaturou, na níž je stupnice od 5 st. C do 60. Stačí pouhé nastavení a okamžitě teče tak teplá nebo tak studená voda, jak si jí kdo přeje. V malé sportovní hale nechybí samozřejmě stůl na ping-pong, bicykl, do jehož pedálů se šlape se zátěží, činky. Lyží jsem tam viděl devět párů bez vázání a

jedenáct párů už kompletně připravených, jen na ně stoupnout. A byly to samé prominentní značky. A to vůbec nebudu hovořit o lyžařské výstroji. Musím prostě konstatovat, že se švédský lyžařský svaz vskutku všestranně stará o materiální vybavení svých reprezentantů. Všechno jsem „ošmíroval“, ale náladu mi to nepokazilo. Je dobré vědět a mít přehled. Nadbytek nemusí být ještě všechno.

Ráno jedeme asi hodinu cesty od Kiruny a děláme další závod. Na náročné, velmi rychlé trati a za teploty minus 10 st. C. Tady jsou výsledky: 1. Budná 19,01, 2. Durajová 19,02, 3. Chromiková (všechny Polsko), 19,20, 4. Šikolová 19,22, 5. Chlumová 19,23, 8. Cillerová 20,19, 9. Labašková 20,33, 10. Šuleková 20,42. Rozdílení cen se konalo v moderním kostele. Na závody jsme šli nepřipravení, polské družstvo neproti tomu celý týden „intervalovalo“, odpočívalo a vyladovalo formu. Pěkně jsme si to večer všechno rozebrali. Že jsme dostali po nose, nás mrzí jen tak sportovně. Budeme si to však dobře pamatovat. Fajn bylo také to, že jsme prohráli, ale přesto jsme před soupeřem zůstali kompaktním a docela se usmívajícím kolektivem — s písničkou na rtech.

5. PROSINCE: Dnes si trochu „odfrkneme“. Všichni, aniž by k tomu bylo třeba slov, začínáme mít touhu po domově. Propočítali jsme, že příprava v Kiruně, pobyt a strava, pochopitelně bez cesty, se prodloužením pobytu zlevňuje a přijde zhruba na stejnou penize jako doma v Tatrách. Denní průměr ujetých kilometrů v tréninku činí 25,2 km, to znamená, že jeden kilometr stál zhruba 1 švédskou korunu. Člověk by se tady brzy naučil takhle kalkulovat. Každý Švéd totiž na něco šetří a musí proto počítat: na auto, na vlastní dům, motorový člun, sněžný skútr a na dovolenou. Zcela zde neprosperují restaurace, kavárny, nebo cukrárny. Zdá se mi, že švédské ženy budou asi velmi náročné. Předseďa lyžařského klubu IFK Kiruna pan Olafsen chce jako nesmírný lyžařský fanda cestovat do Sappora na ZOH. Manželka řekla ano, ale vylepšit bydlení (stra-

vování je vynikající), ke garáží společenskou místnost, dále bar, saunu s odpočívárnou, novou prádelnu, chladicí pult a já nevím, co ještě! Pan Olafsen to spočítal na 35 tisíc švédských korun, a to si provádí veškeré práce sám. Vše se dostane koupit jako stavebnice. A pak měla jeho manželka ještě jeden požadavek: cestovat sama na dovolenou do naší Prahy.

6. PROSINCE: Měníme nepatrně denní režim. Vstáváme dříve, abychom měli více času na trénink. Tým NDR prověřoval svou přípravu na závodech ve středním Švédsku. 15 km muži: 1. Lundback, Švédsko, 51,26 min., 7. Klause, NDR, 52,48 min. 5 km ženy: 1. Lingvist 29,52 min., 2. Ilipää (obě Finsko), 30,47, 3. Fischerová 30,49. V druhém závodě byl nejlepší Fin Mieto, Grimmer z NDR skončil na 5. místě. Závod žen na 7,5 km vyhrála Philipová z NDR. V mužích zcela jasná převaha Švédů, také švédské reprezentantky šlapou velmi dobře. Zajímavá je publicita zdejších lyžařských závodů. Většina novin ze Švédska, které se mi dostaly do ruky, si daleko víc všimla zmíněných závodů než třeba války Indie s Pákistánem. Zdejší tisk taky věnoval pozornost kníru, jenž se stal ozdobou našeho vysokého sympatického Jana Fajstauera. Z Finska přišla zpráva, že Hong-kong už je na švédských hranicích.

7. PROSINCE: Perný den, věnovaný tréninku. Děvčata 36 kilometrů, já 52 kilometrů, to proto, že jsem chtěl uhlídat všechny individuální úkoly. Strávil jsem veškerý čas usilovným rajtováním po tundře. Byl jsem více mrtvý než živý. Tím více proto obdivuji Jardyvy chlapce, kteří podobné dávky absolvují již celý týden a ještě běhají na suchu a řadí 2X—3X v tělocvičně.

Udělal jsem takovou malou

anketu, kdo se na co nejvíce těší, až přijede domů:

Bartošová Alena (moc se jí dnes dařil trénink): na magnetofon a svého manžela.

Čillerová Milena: Na maminku, abych ji potěšila a rozdělila se o zármutek. Na dvoudenní teplo domova.

Chlumová Milena: Na svého chlapce Ládu Rýgla a vánoce, které si udělá dříve.

Labašková Eva: Na dobrý český film a pak domů k rodičům.

Šikolová Helena: Na odpočinek a na trochu lásky.

MUDr. Jirásek Milan: Na přátele, rodinu a fotbalček ve špičce.

Jára Honců: Na rodinu a kamarády.

A já: Na vše, co je mi nejmilejší a co mne uklidňuje, na přátele a práci doma, na štědrovečerní pohodu, krásu našich hor.

8. PROSINCE: Takový obyčejný den. Zahájili jsme ho před snídaní přehledem zpráv z domova, které jsem nahrál včera večer na kazetový magnetofon. Trénink a odpočinek probíhal individuálně. Potkal jsem dva kominíky, ale nenašel jsem jediný knoflík, který bych podržel, a to se mi vymstilo. Při odpoledním tréninku — 20 km, „tandem“ s Milenou Chlumovou, jsem zajel do díry a špička lyže pryč. Přerazil jsem vlastně dva páry, oba patřily mé ženě Mileně a byly to lyže, které fasovala na OH do Sappora. Takže jsem jí je „perfektně“ rozjezdil. Tak nyní převzala iniciativu moje Míla a já musím mlčet. Jediné, co mne utěšuje, je to, že mám přízeň ostatních svěřenkyň alespoň jednou zase na svých straně.

Na stránku proti našim chatičkám se dnes vyrojila školka. Napočítal jsem 40 dětí a každé mělo barevný „pekáč“ z umělé hmoty, na kterém sjíždělo kopeček. Bezvadné, zábavné, provádě-

dně hravě a s plným zaujetím. Když jsme u dětí, tak bych chtěl připojit, že každé malé dítě má na svém oděvu připravenou pásku či šitítek, který při osvětlení jasně upozorní automobilisty, aby zvýšili opatrnost. Děti se prakticky bez těchto světlušek na ulici neobjevují a používají jich i dospělí lidé. Jistě by to potěšilo i naše motoristy. Zrovna tak jako vodotěsné elektrické zásuvky, které je možno pomocí zakoupeného klíčku odemknout a připojit si vyhřívací těleso, které vyhřívá zaparkovaný automobil tak, že je možné i za nesmírně velkých mrazů bez obtíží startovat.

9. PROSINCE: Krásná nová trať využita pro dvoufázový trénink. Vše jsme si pečlivě proměřili a zopakovali. Já osobně jsem velice spokojen, že je to tak, jak to je. Dnes večer mají na zdejší škole Bingo, je to takový jako Mikuláš, ale dárek si každý vytahuje v tombole. Dostane se na každého. Dárky za 2500 švédských korun. Vstupné 3 SK. Občerstvení 2 SK.

10. PROSINCE: Napadlo 15 centimetrů prachového sněhu. Razíme si 20 km stopu a potom ještě upravujeme kolečko na techniku. Odpoledne jsou stopy vymrzlé a trénink na rozloučenou proběhl ve fantastické pohodě.

Hodnocením přípravy družstva žen končí dnešní den a zítra se brzy ráno kolem 04 hodin vydáme na cestu do naší krásné vlasti. Československé reprezentantky vždy dbají na svůj zevnějšek, ale tentokrát přicházejí ke slovu i natáčky pro ty, které milují.

Vůbec nejkrásnější bylo snímání naší vlajky. Stáli jsme tam všichni a byli jsme dojatí. Za zpěvu naší hymny ji spustili Helena Šikolová a Standa Henych. Konce vlajky jsou otřepané a ošlehané větrem, ale vydržela stejně jako my.

LYŽAŘSTVÍ

Vydává Československý svaz tělesné výchovy v nakladatelství Olympia v Praze. Šéfredaktor tělovýchovných časopisů Jan Novotný. Vedoucí redaktor časopisu Jiří Nejedlo. Řídí redakční rada: M. Beran, předseda, B. Tvrzník, Fr. Lauer, ing. M. Chlouba a K. Eidlpes. Redakce: Praha-Karlín, Sokolovská 140. Telefon 82 92 65. Redakční uzávěrka: K 5. dni předchozího měsíce. Vychází jednou za měsíc. Vytiskla Stráž, tiskařské závody, n. p., Karlovy Vary. Rozšiřuje Poštovní novinová služba. Cena 2,50 Kčs. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá každá pošta i doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS — ústřední expedice tisku, odd. vývoz tisku, Jindřišská 14, Praha 1. Uzávěrka tohoto čísla byla 6. ledna 1972.

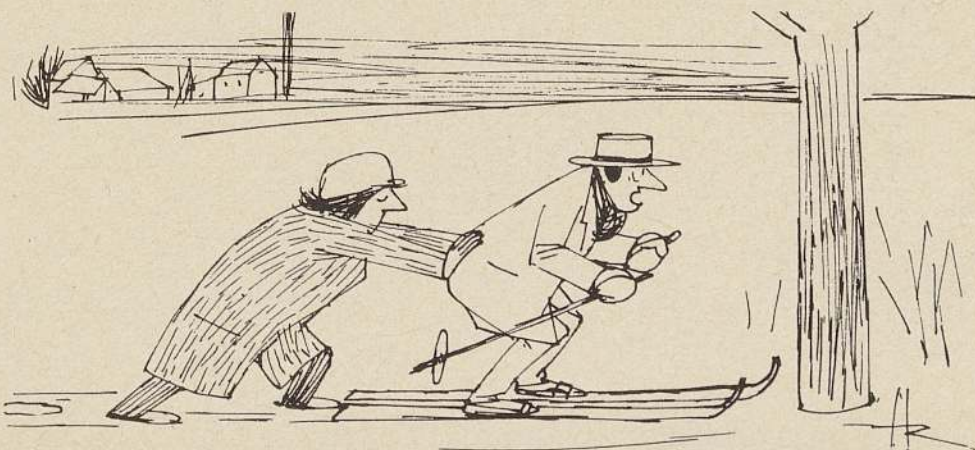
5x ze zahraničního humoru

Ne, to není větrný mlýn, ale tatínek

Podívej se — a bez lyží!

lyžařství

ROČNÍK 58 ● BŘEZEN 1972 ● Kčs 2,50

3

To byl start, v cíli čekala Helenu Šikolovou bronzová medaile, první v běžeckých disciplínách pro Československo v historii ZOH.

Ale bylo jich víc, co čs. lyžařskou reprezentaci dovedli vysoko: sruženář Tomáš Kučera, skokan Jiří Raška, běžec Standa Henych a skokan Karel Kodejška

Lyžařský svět pod olympijskými kruhy

...a olympijský spor FIS s předsedou MOV A. Brundagem byl uklidněn obětováním K. Schranze, lyžaři setrvali pod vlajkou s pěti kruhy a nad XI. zimními olympijskými hrami svítilo slunce. Olympiáda úsměvu — jak si ji představovali zdvořilí japonští organizátoři — se stala skutečností, i když ten úsměv byl možná trochu ztrnulý, protože pod ním ležel stín konfliktů, jež setrvávají. Pod pěti olympijskými kruhy se uzavřel další, z něhož není východisko. Tenhle bludný olympijský kruh obepíná existenční otázku her: amatérskou kvalifikační sportovců.

Všichni si přejeme, aby se věci nazývaly pravým jménem, aby se citlivě reformovaly olympijské řády a ustanovení, ale aby setkání sportovců pod vlajkou s pěti kruhy zůstalo nadále něčím jedinečným a hlubokým v etických kritériích, aby to byla vpravdě olympijská slavnost mládeže ze všech koutů světa. Dojít ke kompromisu nebude snadné...

Ale podívejme se na vlastní soutěžení lyžařů na sjezdových tratích, v běžeckých stopách a na můstcích, jež zůstává nadále ušlechtilé a podmaňující, i když nad ním hrozí rozbroje sportovních diplomatů. Podívejme se na lyžařský svět v Sapporu.

V klasických disciplínách se s určitými výchyly potvrdily běžecké suverenity z památného světového šampionátu ve Vysokých Tatrách 1970. Mám na mysli především Sovětský svaz, zůstávající stále vedoucím státem v běžích. Připomeňme si však, že jeho postavení těžší z větší míry z jednoznačných zisků v ženských disciplínách. V mužské stopě se výrazným způsobem rehabilitovalo Norsko ve srovnání s tatranskou bilancí. Harviken, Tyldum a Myrmo dostali už výkonnostní ekvivalenty v mladší vlně, představované Braaem a Formem. Naproti tomu NDR vyklidila část běžeckých pozic. Patrně to souvisí s indispozicí Grimmera v době ZOH. Ze Středoevropanů se nejčastěji zavěšovali za sovětsko-skandinávský tandem reprezentanti Švýcarska, ale také naši běžci a nestárnoucí Demel z NSR. Soutěž skokanů byla dokonalým obrazem proměňující se formy závodníků a přítom potvrdila, jak se světová skokanská špička rozšiřuje i vyrovnává. Učebnicově to dokládají výsledky závodu na můstku s $P=90$ m, kde nerozhodovaly o čelném pořadí ne půlbody, nýbrž desetiny bodu. A ještě jedno poučení ze skokanských disciplín: daleko perspektivněji vypadají ty státní skokanské reprezentace, které se uměly včas rozhodnout pro omlazení krve. Třebas NDR, SSSR, Polsko. Sdruženářská disciplína byla v Sapporu ve znamení suverenity NDR, jež vypadá nadějně také do blízké budoucnosti.

Podívejme se však na vystoupení lyžařů klasických disciplín v Sapporu argumenty čísel. **Medaile:** 1. SSSR 5-2-1, 2. Norsko 1-3-3, 3. Japonsko 1-1-1, 4. NDR 1-0-2, 5. Švédsko 1-0-0,

6. Polsko 1-0-0, 7. Finsko 0-3-1, 8. Švýcarsko 0-1-1, 9. ČSSR 0-0-1. **Body** (7, 5, 4, 3, 2, 1): 1. SSSR 55, 2. Norsko 41, 3. Finsko 41, 4. NDR 21, 5. Japonsko 18, 6. Švédsko 13, 7. Švýcarsko 10, 8. a 9. ČSSR a Polsko po 8, 10. NSR 8.

V alpských disciplínách se neuvěřitelně proměnilo Švýcarsko. To, co dokázali jeho sjezdáři a sjezdařky, připomíná nějakou erupci. I když se určité signály ozývaly už ze Světového poháru, nikdo nečekal tak jednoznačný triumf ve sjezdu a obřím slalomu. Ptáme-li se na příčiny, musíme je opět hledat v odvaze vystřídat strážu v týmech a okslyčit je mladou krví. Bez významu nebyla také dobrá fyzická a duševní dispozice družstev, navozená nečekaným úspěchem ve sjezdovém závodě. Jako slalomáři se neprosadili, protože tato disciplína příliš žádá technickou zručost závodníků. Vpadl však do ní nečekaně Španěl Ochoa a učinil to způsobem, budícím obdiv i závist. Jakoby odkoukal vznos a vybrané způsoby historického španělského dvora, jakoby v něm žhavé slunce Guadarramy zapálilo nespočet jisker a motorů. V syntéze dravosti a elegance překonala jeho olympijská jízda všechno, co jsme dosud v brankách viděli. Do smutku se zahalila Francie a Rakousko. Nedivme se: žně obou států zchudly a ve spojených silách vydaly úrodu stejnou jako v jednom, docela malém Švýcarsku.

Medaile v alpských disciplínách: 1. Švýcarsko 3-2-1, 2. Itálie 1-1-1, 3. USA 1-0-1, 4. Španělsko 1-0-0, 5. Rakousko 2-2-2, 6. Francie 0-1-1. **Body:** 1. Švýcarsko 39, 2. Rakousko 20, 3. Francie 20, 4. Itálie 17, 5. USA 11, 6. NSR 10, 7. Španělsko 7, 8. Kanada 6, 9. Norsko 2.

Vystoupení čs. reprezentace se hodnotí jako úspěšné. Pravda, v porovnání s tatranským šampionátem se naše bodové konto zmenšilo více než o polovinu. Na MS 1972 jsme získali 20 bodů, v Sapporu 8. Ale to nejsou zcela srovnatelná kritéria, protože výhoda domácího hřiště byla tehdy mimo veškeré pochybnosti. Přesto vidíme výsledky Sappora v příznivém světle. Bezesporý úspěch to byl v souvislosti s vyhlídkami, s jakými jsme do dějiště ZOH odletávali. Forma našich reprezentantů nedávala mnoho nadějí na umístění podle kvalifikačních norem, jež jsme vyhlásili. Proto se musíme na třetí a sedmé místo běžkyň Heleny Šikolové, páté Raškovo na středním můstku a šesté sdruženáře Tomáše Kučery dívat především v morálních kategoriích. Ze se překonali, že šli do boje proti vědomí, že jejich forma není taková, jakou si představovali a že boj člověka s vlastním já nakonec vyhrál. Ale je tu ještě Standa Henych se svým devátým místem na 30 km, je tu bod za štafetu žen i dobrý počinek našeho skokanského týmu na středním můstku. Ale přiznejme si také, že jsme mohli vystoupit ještě o poznání výš.

S dluhem se vrátili biathlonisté. V těchto méně přesvědčivých relacích může znovu vystoupit případ Milan Pažout. V alpských disciplínách jsme chyběli. Na tratích pod horami Teine a Eniva byli však reprezentanti Sovětského svazu, ale i Bulharska a Rumunska a jejich kvalifikace možná nebyla o nic pádnější než našeho sjezdaře. Chci věřit, že by Pažoutovy výsledky docela zapadly do kontextu míst, jež nebyla tak přesvědčivá. Ale to je „moudření“ po bitvě. Vysloveně jsme však doplatili na to, že jsme olympijsky pěstovali jen čtyři běžce. To bylo šetření na nesprávném místě. Ale to se už dostáváme do poloh, kde bychom měli na základu sapporské bilance otevřeně říkat, co musíme udělat, abychom udrželi krok či jej zrychlili a prodloužili. Protože Sapporo 1972 nesmí být to poslední, co jsme dokázali. Obecně to formulujeme třeba takhle: pracovat

ještě intenzivněji a odpovědněji v reprezentační rovině a urychleně dát do pohybu něco, co bylo typické právě pro sapporskou olympiádu: začít od mládí a najít odvahu mu dát příležitost.

Nakonec souhrnně o medailích a bodech za všechny lyžařské disciplíny na XI. ZOH. Medaile: 1. SSSR 5-2-1, 2. Švýcarsko 3-3-2, 3. Norsko 1-3-3, 4. Itálie 1-1-1, 5. Japonsko 1-1-1, 6. NDR 1-0-2, 7. USA 1-0-1, 8. Švédsko 1-0-0, 9. Polsko 1-0-0, 10. Španělsko 1-0-0, 11. Finsko 0-3-1, 12. Rakousko 0-2-2, 13. Francie 0-1-1, 14. ČSSR 0-0-1. Body: 1. SSSR 60, 2. Švýcarsko 49, 3. Norsko 43, 4. Finsko 34, 5. NDR 21, 6. Rakousko 20, 7. Francie 20, 8. Japonsko 18, 9. NSR 17, 10. Itálie 17, 11. Švédsko 13, 12. USA 11, 13. ČSSR 8, 14. Polsko 8, 15. Španělsko 7, 16. Kanada 6.

JIRÍ NEJEDLO

Lyžařské disciplíny na XI. ZOH ve výsledcích

BĚH MUŽŮ NA 15 km

1. Lundbäck (Švéd.) 45:28,24
2. Šimašev (SSSR) 46:00,84
3. Formo (Nor.) 46:02,68
4. Mieto (Fin.) 46:02,74
5. Skobov (SSSR) 46:04,59
6. Lesser (NDR) 46:17,01
7. Demel (NSR) 46:17,36
8. Larsson (Švéd.) 46:23,29
9. Braa (Nor.) 46:25,88
10. Karjalainen (Fin.) 46:27,51
11. Hauser (Švýc.) 46:30,53
12. Voronkov (SSSR) 46:33,43
13. Klause (NDR) 46:34,40
14. Giger (Švýc.) 46:38,36
15. Harviken (Nor.) 46:46,36
16. Tarakanov (SSSR) 46:48,32
17. Kalin (Švýc.) 46:50,31
18. Åslund (Švéd.) 46:58,23
19. Myrmo (Nor.) 47:02,55
20. Backman (Švéd.) 47:22,97
21. Henych (ČSSR) 47:25,81
22. Gehring (NSR) 47:33,78
23. Repo (Fin.) 47:56,16
24. Favre (It.) 47:59,07
25. Hessler (NDR) 48:04,15
26. Gross (NDR) 48:05,86
27. Biondini (It.) 48:10,90
28. Stella (It.) 48:17,14
29. Fajstavr (ČSSR) 48:18,22
30. Michalko (ČSSR) 48:31,44
31. Jeannerod (Fran.) 48:32,42
32. Dpoo (NSR) 48:46,08
33. Staszal (Pol.) 48:46,72
34. Kreuzer (Švýc.) 48:55,37
35. Liimatainen (Fin.) 48:59,90
36. Betz (NSR) 49:00,41
37. Tanifuji (Jap.) 49:06,97

38. Wellner (Rak.) 49:17,97
39. Vandel (Fran.) 49:22,89
40. Nonnes (It.) 49:35,43

BĚH MUŽŮ NA 30 km

1. Vedenin (SSSR) 1:36:31,1
2. Tyldum (Nor.) 1:37:25,3
3. Harviken (Nor.) 1:37:32,4
4. Larsson (Švéd.) 1:37:33,72
5. Demel (NSR) 1:37:45,5
6. Šimašev (SSSR) 1:38:22,5
7. Kälín (Švýc.) 1:38:40,72
8. Klause (NDR) 1:39:15,54
9. Henych (ČSSR) 1:39:24,29
10. Gehring (NSR) 1:39:44,47
11. Åslund (Švéd.) 1:39:45,29
12. Lesser (NDR) 1:39:49,24
13. Lundbäck (Švéd.) 1:39:54,35
14. Hauser (Švýc.) 1:40:14,98
15. Skobov (SSSR) 1:40:14,98
16. Dolganov (SSSR) 1:40:48,85
17. Alfréd Kälín (Švýc.) 1:41:35,34
18. Hassler (NSR) 1:41:37:47
19. Mäntyranta (Fin.) 1:41:40,51
20. Blanc (It.) 1:41:44,32
21. Myrmo (Nor.) 1:42:23,40
22. Hatunen (Fin.) 1:42:27,18
23. Šibata (Jap.) 1:42:30,83
24. Kostner (It.) 1:42:44,06
25. Vandel (Fran.) 1:42:45,88
26. Olliott (USA) 1:43:15,03
27. Klessen (NDR) 1:43:15,99
28. Magnusson (Švéd.) 1:43:26,02
29. Staszal (Pol.) 1:43:35,68
30. Gallacher (USA) 1:43:39,41
31. Ellefsaetter (Nor.) 1:44:2,21
32. Chiocchetti (It.) 1:44:35,03
33. Wachter (Rak.) 1:44:45,67

34. Fajstavr (ČSSR) 1:44:49,45

35. Dopp (NSR) 1:44:51,05
36. Lombard (It.) 1:45:03,72
37. Tanifuji (Jap.) 1:45:37,13
38. Eckert (NSR) 1:45:38,51
39. Pankov (Bulh.) 1:45:50,66
40. Michalko (ČSSR) 1:46:19,36
41. Gesser (Švýc.) 1:46:20,36
42. Gray (USA) 1:46:38,31
43. Hunter (Kan.) 1:46:51,47
44. Kudo (Jap.) 1:47:00,40
45. Cerisey (Fran.) 1:47:03,01
46. Stojanov (Bulh.) 1:47:11,68
47. Okamura (Jap.) 1:47:50,22
48. Walluer (Rak.) 1:48:05,42
49. Faure (Fran.) 1:48:12,19
50. Oholt-Jensen (Kan.) 1:51:14,04
51. Narantungalag (Mong.) 1:51:29,11
52. Namsrai (Mong.) 1:52:14,67
53. Matis (USA) 1:52:18,52
54. Oliver (Brit.) 1:54:10,60
55. Palliser (Brit.) 1:54:39,41

BĚH MUŽŮ NA 50 km

1. Tyldum (Nor.) 2:43:14,75
2. Myrmo (Nor.) 2:43:29,45
3. Vedenin (SSSR) 2:44:00,19
4. Hjermstad (Nor.) 2:44:14,51
5. Demel (NSR) 2:44:32,67
6. Geeser (Švýc.) 2:44:34,13
7. Bölling (Švéd.) 2:45:06,80
8. Šimašev (SSSR) 2:45:08,93
9. Klause (NSR) 2:46:17,43
10. Ellefsaeter (Nor.) 2:46:46,94
11. Larsson (Švéd.) 2:47:59,37
12. Taipale (Fin.) 2:48:24,83
13. Backman (Švéd.) 2:48:53,51

Nor Magne Myrmo na trati sapporské „padesátky“

14. Wenger (Švýc.) 2:49:35,35
15. Pronin (SSSR) 2:49:45,59
16. Klessen (NSR) 2:49:53,01
17. Garanin (SSSR) 2:50:00,78
18. Gross (NSR) 2:50:16,91
19. Fajstavr (ČSSR) 2:51:12,92
20. Gunnar Larsson (Švéd.) 2:51:17,56
21. Blanc (It.) 2:51:25,19
22. Lombard (It.) 2:51:39,65
23. Jaggi (Švýc.) 2:53:00,78
24. Morgan (USA) 2:54:01,52
25. Bioncini (It.) 2:54:28,39
26. Dermon (Švýc.) 2:56:24,21
27. Duklee (USA) 2:56:42,49
28. Pankov (Bulh.) 2:57:12,15
29. Kudo (Jap.) 2:57:42,62
30. Michalko (ČSSR) 2:58:31,83
31. Eckert (NSR) 3:00:08,32
32. Batunen (Fin.) 3:00:41,72
33. Gray (USA) 3:01:15,37

ŠTAFETOVÝ BĚH MUŽŮ 4x10 km

1. SSSR 2:04:47,94 (Voronkov 31:12,52, Skobov 30:55,42, Simašov 32:18,63, Vedenin 30:21,37)
2. Norsko 2:04:57,06 (Braa 31:10,38, Tyldum 30:58,11, Formo 31:18,78, Harviken 31:31,79)
3. Švýcarsko 2:07:00,06 (Alfr. Kälin 31:54,76, Giger 31:40,14, Alots Kälin 31,13,11, Hauser 32:12,05)
4. Švédsko 2:07:03,60 (Magnusson 31:10,56, Aslund 31:59,65, Larsson 31:35,96, Lundbäck 31:17,43)

5. Finsko 2:07:50,19 (Taipale 32:17,19, Mieto 30:54,64, Repo 33:47,89, Karjalainen 30:50,47)
6. NDR 2:10:03,73 (Hessler 32:19,74, Lesser 31:09,53, Grimmer 33:49,31, Klause 32:45,15)
7. NSR 2:10:42,85 (Betz 33:08,14, Hettich 34:06,06, Döpp 32:22,00, Demel 31:06,65)
8. ČSSR 2:11:27,55 (Henyh 32:00,85, Fajstavr 31:51,70, Michalko 33:19,57, Illavský 34:15,43)
9. Itálie 2:12:07,11 (Favre 32:43,49, Blanc 33:13,80, Chiochetti 33:29,66, Kostner 32:40,16)
10. Japonsko 2:13:59,14 (Tanifuži 35:21,60, Šibata 32:39,30, Macuka 33:40,58, Okamura 32:17,66)
11. Francie 2:14:35,98 (Vandel 33:35,28, Jeannrod 33:00,69, Faure 34:35,09, Jobez 33:24,92)
12. USA 2:14:37,28 (Caldwell 33:29,43, Gallagher 33:09,56, Martin 34:47,78, Elliot 33:10,51)
13. Kanada 2:16:56,41 (Kelly 33:30,92, Allen 35:06,61, Jensen 35:34,13, Hunter 32:44,75)

BĚH ŽEN NA 5 km

1. Kulakovová (SSSR) 17:00,50
2. Kajosmaaová (Fin.) 17:05,50
3. Šikolová (ČSSR) 17:07,32
4. Oljuninová (SSSR) 17:07,40
5. Kuntolaová (Fin.) 17:11,67

→
Suverénní Kulakovová

6. Muchačevová (SSSR) 17:12,06
7. Mördreová (Nor.) 17:16,79
8. Dahlová (Nor.) 17:17,49
9. Takalová (Fin.) 17:21,39
10. Fedorovová (SSSR) 17:25,62
11. Endlerová (NSR) 17:32,56
12. Auflesová (Nor.) 17:33,14
13. Budná (Pol.) 17:38,74
14. Fischerová (NDR) 17:41,07
15. Ohlssonová (Švéd.) 17:46,66
16. Bartošová (ČSSR) 17:47,25
17. Möbergeová (Nor.) 17:49,06
18. Rockwellová (USA) 17:50,34
19. Tanová (Švéd.) 17:54,53
20. Hauptová (NDR) 17:55,04
21. Chromiková (Pol.) 17:55,41
22. Cillerová (ČSSR) 17:56,22
23. Majerczyková (Pol.) 17:56,55
24. Mrklasová (NSR) 17:57,40
25. Pusulová (Fin.) 17:59,93
26. Firtnová (Kan.) 18:06,28
27. Chlumová (ČSSR) 18:12,22
28. Ungerová (NDR) 18:13,19
29. Durajová (Pol.) 18:13,43
30. Philippová (NDR) 18:17,02
31. Britchová (USA) 18:18,37
32. Linqvistová (Švéd.) 18:25,88
33. Bodelidová (Švéd.) 18:29,07
34. Takahashiová (Jap.) 18:32,75
35. Firthová (Kan.) 18:36,07
36. Owenová (USA) 18:54,76
37. Ozekiová (Jap.) 19:00,82
38. Imaiová (Jap.) 19:05,73
39. Mahoneyová (USA) 19:15,13
40. Allenová (Kan.) 19:22,70
41. Sanderová (Kan.) 19:30,01
42. Lutkeová (V. Brit.) 19:40,17
43. Akasaková (Jap.) 19:49,74

BĚH ŽEN NA 10 km

1. Kulakovová (SSSR) 34:17,82
2. Oljuninová (SSSR) 34:54,11
3. Kajosmaaová (Fin.) 34:56,45
4. Muchačevová (SSSR) 34:58,56
5. Takalová (Fin.) 35:06,34
6. Dahlová (Nor.) 35:18,84
7. Šikolová (ČSSR) 35:29,33
8. Kuntolová (Fin.) 35:36,71
9. Fischerová (NDR) 35:46,96
10. Šebalínová (SSSR) 35:54,59
11. Budná (Pol.) 35:57,59
12. Anflesová (Nor.) 36:07,08
13. Tanová (Švéd.) 36:29,34
14. Mördreová (Nor.) 36:29,43
15. Durajová (Pol.) 36:32,65
16. Rockwellová (USA) 36:34,32
17. Endlerová (NSR) 36:38,05
18. Hauptová (NDR) 36:38,41
19. Bodelidová (Švéd.) 36:41,52
20. Ungerová (NDR) 36:45,24
21. Chromiková (Pol.) 36:45,39
22. Muttilainenová (Fin.) 36:46,40
23. Ohlssonová (Švéd.) 36:46,50
24. Firthová (Kan.) 36:52,49
25. Takahašiová (Jap.) 36:53,84
26. Chiumová (ČSSSR) 36:59,87
27. Bartošová (ČSSR) 37:01,73
28. Lindquistová (Švéd.) 37:24,76
29. Bergeová (Nor.) 37:33,16
30. Cillerová (ČSSR) 37:40,70
31. Phillipová (NDR) 37:51,76
32. Rothfussová (NSR) 38:03,69
33. Ozekiová (Jap.) 38:07,24
34. Majerczyková (Pol.) 38:19,66

35. Owenová (USA) 38:50,05
36. Mahoneyová (USA) 39:27,95
37. Imaiová (Jap.) 39:33,13
38. Saitová (Jap.) 39:51,61
39. Lutkenová (Brit.) 40:02,73
40. Sanderová (Kan.) 40:25,11
41. Trinanhosmerová (USA) 40:40,56

ŠTAFETOVÝ BĚH ŽEN 3x5 km

1. SSSR (Muchačevová 16:49,20, Oljuninová 16:30,91, Kulakovová 15:26,04) 48:46,15
2. Finsko (Takalová 17:04,93, Kuontolová 16:41,67, Kajosmaaová 15:32,77) 49:19,37
3. Norsko (Auflesová 17:36,75, Dahlová 18:35,66, Moerdreová 15:39,87) 49:51,49
4. NSR (Mrklasová 17:40,22, Rothfussová 17:06,50, Endlerová 15:38,89) 50:25,61
5. NDR (Hauptová 17:37,32, Fischerová 16:50,13, Ungerová 16:01,57) 50:28,45
6. ČSSR (Bartošová 17:35,77, Šikolová 17:06,47, Cillerová 16:33,92) 51:16,16
7. Polsko (Durajová, Chromiková, Budná) 51:49,13
8. Švédsko (Bodelidová, Ohlssonová, Lindquistová) 51:51,84
9. Japonsko (Ozekiová, Takahašiová, Saitová) 53:20,75
10. Kanada (Shirley Firthová, Sharon Firthová, Allenová) 53:37,82
11. USA (Brithová, Owenová, Rockwellová) 53:38,60

17. Miettinen (Švýc.) 212,0 (75,5+75,5)
18. Glass (NDR) 211,8 (78,0+73,5)
19. Kaeyhko (Fin.) 211,8 (76,0+75,5)
20. Kalinin (SSSR) 211,6 (78,5+73,5)
21. Zeglanov (SSSR) 210,0 (73,5+75,0)
22. Schmid (Švýc.) 208,9 (76,5+73,5)
23. Fužisawa (Jap.) 207,8 (81,0+68,0)
24. Krzysztofiak (Pol.) 207,3 (75,5+73,5)
25. Ylianttila (Fin.) 206,6 (76,0+73,5)
26. Wanner (Aust.) 205,0 (77,0+74,0)
27. Pudgar (Jug.) 204,7 (79,5+68,5)
28. Zahnder (Švýc.) 203,7 (76,0+72,0)
29. a 30. Höhnli (ČSSR) 201,6 (73,5+73,5)
- Bachler (Rak.) 201,6 (73,5+73,5)
31. Aschenbach (NSR) 198,5 (74,0+69,5)
32. Pawlusiak (Pol.) 197,9 (73,5+71,5)
33. Skarseth (Nor.) 197,6 (73,5+71,0)
34. Martin (USA) 197,2 (76,0+69,5)
35. Pudgar (Jug.) 197,1 (73,5+73,5)
36. Golser (Rak.) 195,8 (73,0+73,5)
37. Mesec (Jug.) 195,4 (74,0+71,0)
38. Wolf (NDR) 195,0 (77,5+81,0)
39. Gasiencja (Pol.) 194,0 (73,5+72,5)
40. Mezl (Kan.) 192,8 (74,0+70,0)
41. Staele (USA) 192,3 (75,0+71,5)
42. Lundqvist (Švéd.) 191,8 (71,0+68,0)
43. Poirot (Fran.) 188,7 (69,5+71,0)
44. Kvendbo (Kan.) 187,8 (70,5+71,0)
45. Rautionaho (Fin.) 187,7 (73,5+67,0)
46. Göllner (NSR) 185,9 (74,0+66,0)
47. Grosche (NSR) 182,8 (70,0+69,0)
48. Gulyas (Kan.) 181,3 (71,0+70,5)
49. Schwinghammer (NSR) 180,1 (68,5+68,5)
50. Swor (USA 172,0 (67,5+66,0) Startovalo 56 závodníků

SKOK NA STŘEDNÍM MŮSTKU

1. Kasaja (Jap.) 244,2 (84,0+79,0)
2. Konno (Jap.) 234,8 (82,5+79,0)
3. Aočki (Jap.) 229,5 (83,5+77,5)
4. Mork (Nor.) 225,5 (78,0+78,0)
5. Raška (ČSSR) 224,8 (78,5+78,0)
6. Fortuna (Pol.) 222,0 (82,0+76,5)
7. a 8. Kodejška (ČSSR) 220,2 (80,0+75,5)
- Napalkov (SSSR) 220,2 (79,5+76,0)
9. Cakadze (SSSR) 219,9 (77,5+77,5)
10. Štefančič (Jug.) 218,1 (77,0+77,5)
- 11.—13. Hubač (ČSSR) 217,8 (79,0+75,0)
- Prydz (Nor.) 217,8 (80,0+74,0)
- Nordgren (Švéd.) 217,8 (82,5+74,0)
14. Steiner (Švýc.) 217,4 (79,0+76,0)
15. Schmidt (NDR) 217,2 (80,5+75,0)
16. Grünigen (Švýc.) 212,4 (78,0+74,5)

Alena Bartošová, kapitánka týmu běžkyň ČSSR

SKOK NA VELKÉM MŮSTKU

1. Fortuna (Pol.) 219,9 (111+87,5)
2. Steiner (Švýc.) 219,8 (94+103)
3. Schmidt (NDR) 219,3 (98,5+101)
4. Kaeyhokoe (Fin.) 219,2 (95+100,5)
5. Wolf (NDR) 215,1 (107+89,5)
6. Napalkov (SSSR) 210,1 (99,5+92)
7. Kasaja (Jap.) 209,4 (106+85)
8. Pudgar (Jug.) 206,0 (92+97,5)
9. Rautionaho (Fin.) 205,8 (93+99)
- 10. Raška (ČSSR) 204,7 (99+89)**
11. Nordgren (Švéd.) 203,5 (97+92,5)
12. Konno (Jap.) 199,01 (98+88,5)
13. Ylianttila (Fin.) 197,4 (91,5+92)
14. Fudžisawa (Jap.) 197,1 (95,5+86)
- 15. a 16. Hubač (ČSSR) 194,7 (91,5+91,5)**
Prydz (Nor.) 194,7 (85+95,5)
17. Mezl (Kan.) 194,3 (98+89)
18. Pawlusiak (Pol.) 183,3 (87+90)
19. Itagaki (Jap.) 193,1 (90+84)
20. Glass (NSR) 183,0 (91+84)
21. Janin (SSSR) 181,4 (89±87)
22. Zehnder (Švýc.) 181,1 (92,5+84)
23. Pudgar (Jug.) 179,7 (91,5+84)
24. Bachler (Rak.) 179,2 (88,5+89,5)
25. Steele (USA) 177,7 (86,5+89)
- 26. Škoda (ČSSR) 176,3 (89,5+85)**
27. Göllner (NSR) 175,3 (90+87)
28. Mork (Nor.) 173,3 (89+83)
29. Krzysztofiak (Pol.) 173,1 (84+85)
30. Swor (USA) 172,8 (80,5+91,5)
31. Gasienica (Pol.) 171,1 (83+87,5)
32. Žeglanov (SSSR) 170,7 (80,5+90)
- 33.
34. Bjoerneby (Nor.) 167,8 (85,5+81,5)
35. Cakadze (SSSR) 165,2 (93+90)
36. Martin (USA) 163,1 (89+77,5)
37. a 38. Wirkola (Nor.) 162,5 (93+74,5)
Mesec (Jug.) 162,5 (93+74,5)
39. a 40. Wosiptwo (NDR) 159,6 (82+87)
Wilson (Kan.) 159,6 (83+83,5)
41. Lundqvist (Švéd.) 158,9 (84,5+78)

42. Schmid (Švýc.) 156,4 (94,5+89)
43. Golser (Rak.) 153,6 (86+78)
44. von Grünigen (Švýc.) 153,0 (82+78)
45. Kvandbo (Kan.) 152,8 (??+80)
46. Wanner (Rak.) 152,3 (79+83)
47. Berry (USA) 151,7 (79+81,5)
48. Štefančič (Jug.) 145,2 (79+84)
49. Richard (Fran.) 142,2 (77+78,5)
50. Macle (Fran.) 122,8 (76+71)
51. Gaillard (Fran.) 122,7 (72+73,5)
52. Grosche (NSR) 119,6 (84+77,5)

Odstoupili ze soutěže: Kodejška (ČSSR a Schwinghammer (NSR)

ZÁVOD SDRUŽENÝ

1. Wehling (NDR) 413,340
2. Miettinen (Fin.) 405,505
3. Luck (NDR) 398,800
4. Kilpinen (Fin.) 391,845
5. Kazuro (Jap.) 390,200
- 6. T. Kučera (ČSSR) 387,935**
7. Nosov (SSSR) 387,830
8. Berg (Nor.) 384,800
9. Deckert (NDR) 382,970
10. Pöhland (NSR) 381,195
11. Aržuchov (SSSR) 380,185
12. Długopolski (Pol.) 375,860
13. Nakamo (Jap.) 375,055
14. Aasvestad (Nor.) 374,405
15. Araja (Jap.) 374,040
16. Damolin (It.) 372,220
17. Hula (Pol.) 370,525
18. Hartleb (NDR) 369,505
19. Weid (Nor.) 369,505
20. Hettich (NSR) 366,775
21. Devecka (USA) 362,835
22. Zajcev (SSSR) 362,475
23. Andersen (Nor.) 360,315
24. Sasaki (Jap.) 359,945
25. Winkler (NSR) 357,110
- 26. Rygl (ČSSR) 355,755**
27. Kujava (Fin.) 354,385
- 28. Svoboda (ČSSR) 351,605**
29. Drjagin (SSSR) 347,525
30. Morandini (It.) 340,680
31. Gasienica (Pol.) 339,125
32. Gorjanc (Jug.) 337,520
33. Keller (NSR) 336,860
34. Miller (USA) 334,950
35. Gaillard (Fr.) 325,210
36. Israelsson (Švéd.) 323,300
37. Oehlbock (Rak.) 320,710
38. Weed (USA) 313,605
39. Kendall (USA) 303,615

Skok: 1. Nakano 220,5, 2. Miettinen 210, 3. Nosov 201,3, 4. Weh-

Bernard Russi má důvod k radosti

ling 200,9, 5. Araja 199,7, 6. Kacuro 195,1, 7. Kučera 191,8, 8. Sasaki 190,3, 9. Kilpinen 185, 10. Długopolski 184,9, 11. Hartleb 183,9, 12. Deckert 183,4, 13. Aasvestad 183,1, 14. Aržuchov 183, 15. Weid 181,3, 16. Berg 180,4, 17. Luck 178,8, 18. Hula 178,2, 19. Svoboda 175,9, 20. Winkler 175,6, 21. Damolin 175,2, 22. Pöhland 174,8, 23. Andersen 173,3, 24. Rygl 160,4, 25. Kujava 160,2, 26. Zajcev 158,3, 27. Devecka 157,1, 28. Gorjanc 155,8, 29. Gaillard 155,4, 30. Foltman 155,0, 31. Keller 154,0, 35. Drjagin 146,2. **Běh:** 1. Luck 48:24,9, 2. Hettich 49:00,4, 3. Wehling 49:15,3, 4. Kilpinen 49:52,8, 5. Pöhland 49:55,6, Devecka 50:00,0, 7. Berg 50:08,9, 8. Zajcev 50:10,4, 9. Drjagin 50:29,4, 10. Deckert 50:41,4, 11. Morandini 50:43,7, 12. Aržuchov 50:57,0, 13. Damolin 50:58,1, 14. Kučera 51:04,0, 15. Miettinen 51:08,2, 16. Rygl 51:09,2, 17. Miller 51:09,9, 18. Kacuro 51:10,9, 19. Kujava 51:17,0, 20. Israelsson 51:24,9, 21. a 22. Gasienica a Hula 51:29,4, 23. Aasvestad 51:36,2, 24. Długopolski 51:38,5, 25. Weid 51:58,1, 26. Anderson 52:04,8, 27. Nosov 52:08,7, 28. Hartleb 52:14,2, 29. Weed 52:14,2, 30. Keller 52:32,5, 31. Gorjanc 52:40,1, 32. Winkler 52:41,5, 33. Svoboda 53:20,2, 34. Araja 53:29,3, 35. a 36. Gaillard a Oehlbock 53:59,5, 37. Sasaki 54:00,6, 38. Kendall 54:34,0, 39. Nakano 55:41,2.

SJEZD MUŽŮ

1. Russi (Švýc.) 1:51,43
2. Collombin (Švýc.) 1:52,07
3. Messner (Rak.) 1:52,40
4. Sprecher (Švýc.) 1:53,11

5. Haaker (Nor.) 1:53,16
6. Tresch (Švýc.) 1:53,19
7. Cordin (Rak.) 1:53,32
8. Cochran (USA) 1:53,39
9. Loidl (Rak.) 1:53,71
10. Varallo (It.) 1:53,85
11. Anzi (It.) 1:54,15
12. Besson (It.) 1:54,15
13. Thoeni (It.) 1:54,37
14. Lafferty (USA) 1:54,38
15. Rossat-Mignod (Fran.) 1:54,72
16. Orcel (Fran.) 1:54,81
17. Currier (USA) 1:54,96
18. Schlager (NSR) 1:55,05
19. Duvillard (Fran.) 1:55,13
20. Hunter (Kan.) 1:55,16
21. Charvin (Fran.) 1:55,33
22. Tomii (Jap.) 1:55,34
23. Milne (Aust.) 1:55,48
24. Vogler (NSR) 1:55,50
25. Kashiwa (USA) 1:55,80
26. Maxer (Lichten.) 1:55,90
27. Hagn (NSR) 1:56,04
28. Thofte (Švéd.) 1:56,66
29. Lesch (NSR) 1:56,67
30. Frommelt (Lichten.) 1:57,58
31. Tritscher (Rak.) 1:58,05
32. Barrington (Kan.) 1:58,29
33. Varley (V. Brit.) 1:58,53
34. Rollen (Švéd.) 1:59,28
35. Ohtsue (Jap.) 1:59,55
36. Christensen (Nor.) 1:59,71
37. Mapelli-Mozzi (V. Brit.) 2:00,28
38. Robbins (Kan.) 2:00,38
39. Cristea (Rum.) 2:01,26
40. Penev (Bulh.) 2:02,16
41. Womersley (N. Zéland) 2:02,24
42. Blanchaer (Belg.) 2:02,45
43. Bartelski (V. Brit.) 2:02,71
44. Cliffford (Austr.) 2:02,90
45. Resmiev (Bulh.) 2:03,01
46. Grišenko (SSSR) 2:03,19
47. Perner (Arg.) 2:03,69
48. Brenci (Rum.) 2:04,33
49. Ewington (N. Zéland) 2:04,33
50. Finlayson (V. Brit.) 2:06,50
8. Tritscher (Rak.) 3:12,39
(1:32,51+1:39,88)
- 9.—10. Bachleda (Pol.) 3:12,42
(1:34,40+1:38,02)
Penz (Fran.) 3:12,42
(1:33,36+1:39,06)
11. Hunter (Kan.) 3:12,98
12. Loidl (Rak.) 3:14,65
13. Schmalzl (It.) 3:14,72
14. Tresch (Švýc.) 3:14,75
15. Īimura (Jap.) 3:15,34
16. Schmalzl (It.) 3:15,35
17. Cochran (USA) 3:15,54
18. Bleiner (Rak.) 3:15,96
19. Īiba (Jap.) 3:17,23
20. Barrington (Kan.) 3:17,24
21. Ksahiwa (USA) 3:18,13
22. Frommelt (Lichten.) 3:18,65
23. Christensen (Nor.) 3:18,69
24. Marxer (Lichten.) 3:19,70
25. Oliver (Špan.) 3:19,73
26. Cristia (Rum.) 3:19,88
27. R. Thoeni (It.) 3:20,73
28. Mikaelsson (Švéd.) 3:21,65
29. Milne (Austr.) 3:22,20
30. Chaffes (USA) 3:24,22
31. Kavčič (Jug.) 3:25,09
32. Penev (Bulh.) 3:27,33
33. Branci (Rum.) 3:27,40
34. Blanchaer (Belg.) 3:29,38
35. Wilmarley (N. Zél.) 3:30,43
36. Clifford (Austr.) 3:34,25
37. Resmiev (Bulh.) 3:39,82
38. Lazzarini (Argen.) 3:43,68
39. Theodorou (Rec.) 4:02,27
40. Alexandris (Rec.) 4:05,45
41. Nanasca (Filipiny) 4:06,20
42. Shemsh (Iran) 4:06,21
43. Shamshak (Iran) 4:06,88
44. Kalhore (Iran) 4:15,84
45. Kierouz (Libanon) 4:16,30
46. Tambouris (Rec.) 4:18,69
47. Chengcheh Wang (Taj.) 4:35,63
48. Wai-Chong Hwang (Taj.)
4:40,87
9. Palmer (USA) 1:52,05
(57,68+54,37)
10. Bachleda (Pol.) 1:52,26
(57,04+55,22)
11. Neureuther (NSR) 1:52,90
(58,42+54,28)
12. Oliver (Špan.) 1:53,12
(57,61+55,51)
13. Tresch (Švýc.) 1:53,51
(57,90+55,61)
14. Matt (Rak.) 1:53,68
(58,44+55,24)
15. Roesti (Švýc.) 1:54,16
(58,08+56,08)
16. T. Palmer (USA) 1:54,28
(58,78+55,50)
17. Īimura (Jap.) 1:54,83
(57,58+57,25)
18. Kašivagi (Jap.) 1:56,61
(60,19+56,42)
19. Penz (Fr.) 1:56,73
(56,72+60,01)
20. Tritscher (Rak.) 1:56,87
(59,43+57,44)
21. Hunter (Kan.) 2:01,52
(62,02+59,50)
22. Brenci (Rum.) 2:01,58
(61,56+60,02)
23. Mikaelsson (Švéd.) 2:01,72
(61,00+60,72)
24. Gričenko (SSSR) 2:02,67
(62,97+59,70)
25. Furukava (Jap.) 2:03,21
(60,61+62,60)
26. Barrington (Kan.) 2:03,25
(64,02+59,23)
27. Milne (Austr.) 2:05,72
(63,73+61,99)
28. Blanchaer (Belg.) 2:07,36
(65,78+61,58)
29. Varley (Brit.) 2:07,85
(66,31+61,54)
30. Penev (Bulh.) 2:09,68
(66,84+62,84)

SJEZD ŽEN

1. Nadigová (Švýc.) 1:36,68
2. Pröllová (Rak.) 1:37,00
3. Corrocková (USA) 1:37,68
4. Mirová (Fran.) 1:38,62
5. Speiserová (NSR) 1:39,10
6. Mittermaierová (NSR) 1:39,32
7. Zúrbriggenová (Švýc.) 1:39,49
8. Famošová (Fran.) 1:39,70
9. Rauterová (Rak.) 1:39,84
10. Bühlerová (Licht.) 1:40,06
11. Foerlandová (Nor.) 1:40,25
12. Heftiová (Švýc.) 1:40,38
13. Treichlová (NSR) 1:40,62
14. Budgeová (USA) 1:40,68
15. a 16. Jacotová (Fran.) 1:40,73
Totschnigová (Rak.) 1:40,73
17. Soerensenová (Nor.) 1:40,77
- 18 a 19. Oughtonová (Kan.) a
Stumpová (Švýc.) 1:40,92
20. Kreinerová (Kan.) 1:41,00

OBŘÍ SLALOM MUŽŮ

1. G. Thoeni (It.) 3:9,62
(1:32,19+1:37,43)
2. Bruggmann (Švýc.) 3:10,75
(1:33,43+1:37,32)
3. Mattle (Švýc.) 3:10,99
(1:33,44+1:37,55)
4. Hagn (NSR) 3:11,16
(1:33,78+1:38,38)
5. Augert (Fran.) 3:11,16
(1:33,78+1:39,38)
6. Rieger (NSR) 3:11,94
(1:33,86+1:38,08)
7. Zwilling (Rak.) 3:12,32
(1:32,34+1:39,98)

SLALOM MUŽŮ

1. Ochoa (Špan.) 1:49,27
(55,36+53,91)
2. G. Thoeni (It.) 1:50,28
(56,69+53,59)
3. R. Thoeni (It.) 1:50,30
(56,14+54,16)
4. Duvillard (Fr.) 1:50,45
(55,92+54,53)
5. J. N. Augert (Fr.) 1:50,51
(55:77+54,74)
6. Schmalzl (It.) 1:50,83
(56,11+54,72)
7. Zwilling (Rak.) 1:51,97
(57,30+54,67)
8. Bruggmann (Švýc.) 1:52,03
(57,49+54,54)

21. a 22. Christiansenová (Nor.) a Poulsenová (USA) 1:41,25
23. a 24. Steuererová (Fran.) a Ilifeová (Brit.) 1:41,36
25. Hathornová (Brit.) 1:41,42
26. Galicaová (Brit.) 1:41,58
27. Crawfordová (Kan.) 1:41,75
28. Cochranová (USA) 1:41,96
29. Baratová (Špan.) 1:42,37
30. Kasererová (Rak.) 1:42,59
31. Sollanderová (Švéd.) 1:42,97
32. Nagumová (Jap.) 1:43,07
33. Krainarová (Kan.) 1:43,68
34. Šihová (SSSR) 1:43,88
35. Kataginiová (Jap.) 1:44,10
36. Bahrová (NSR) 1:44,22
37. Marcoulová (SSSR) 1:44,48
38. Blackoodová (Brit.) 1:44,61
39. Isaková (SSSR) 1:44,83
40. Okitsuová (Jap.) 1:45,37
41. Okazakiová (Jap.) 1:48,85
9. a 10. Corrocková (USA) 95,76 (47,67+48,09)
- Foerlandová (Nor.) 95,76 (48,01+47,75)
11. Hathornová (V. Brit.) 96,18 (47,46+48,72)
12. L. Kreinerová (Kan.) 97,30 (48,49+48,81)
13. Okazakiová (Jap.) 99,53 (49,47+50,06)
14. Lafforgueová (Fran.) 99,96 (53,70+46,26)
15. K. Kreinerová (Kan.) 100,27 (49,72+50,55)
16. Galicaová (V. Brit.) 100,50 (49,37+51,13)
17. Okicuová (Jap.) 100,67 (50,12+50,55)
18. Mittermaierová (NSR) 101,17 (53,90+47,27)
19. Buehlerová (Lichten.) 101,69 (51,04+50,65)
20. Šichovová (SSSR) 105,81 (53,74+52,07)

OBŘÍ SLALOM ŽEN

1. Nadigová (Švýc.) 1:29,90
2. Pröllová (Rak.) 1:30,75
3. Drexelová (Rak.) 1:32,35
4. Kreinerová (Kan.) 1:32,48
5. Speiserová (NSR) 1:32,56
6. Steuerová (Fran.) 1:32,59
7. Galicaová (V. Brit.) 1:32,72
8. Lafforgueová (Fran.) 1:32,80
9. Treichlová (NSR) 1:33,08
10. Buehlerová (Lichten.) 1:33,15
11. B. Cochranová (USA) 1:33,16
12. Mitermaierová (NSR) 1:33,39
13. Kasererová (Rak.) 1:33,42
14. Hathornová (V. Brit.) 1:33,57
15. Pratteová (Kan.) 1:33,59
16. Jacotová (Fran.) 1:33,61
17. Förlandová (Nor.) 1:34,15
18. Zührbriggenová (Švýc.) 1:34,17
19. Bruslettová (Nor.) 1:34,43
20. M. Cochranová (USA) 1:35,27
21. Mirová (Fran.) 1:35,30
22. Okitsuová (Jap.) 1:35,33
23. Budgeová (USA) 1:35,57

SLALOM ŽEN

1. Cochranová (USA) 91,24 (46,05+45,19)
2. Debernardová (Fran.) 91,26 (46,08+45,18)
3. Steurerová (Fran.) 92,69 (46,12+46,57)
4. Crawfordová (Kan.) 93,95 (46,83+47,12)
5. Proellová (Rak.) 94,03 (46,83+47,20)
6. Behrová (NSR) 94,27 (46,70+47,57)
7. Kasererová (Rak.) 94,36 (46,77+47,59)
8. Boydstonová (USA) 95,59 (47,48+48,11)

Nadigová na ramenou svých krajanů po vítězství ve sjezdu

PSI A LIDÉ

Norský svaz pro lyžování se psy má dnes asi 2300 členů a asi 200 aktivních závodníků. Aktivní provozovatelé tohoto sportu jsou po celé zemi a účastní se závodů, při nichž lyžař běží nebo je tažen psím spřežením. Sportovní a tréninkovou činnost provozuje 25 klubů.

Za rok proběhne asi 20 větších závodů. Všichni závodní psi musí být registrováni v Norske Kennel Klubb a musí mít na každou sezónu startovní osvědčení, potvrzené veterinářem. Závodníci jsou rozděleni do výkonnostních kategorií A, B, C. Kromě toho je třída starých (old-boys) nad 35 let.

Vlastní závod probíhá dva dny a lyžaři se psy musí přenocovat venku. Soutěž zahrnuje také časový závod na 80 km, což vyžaduje skutečně výtečnou formu a kondici. Časy, dosahované na 80 km, se pohybují okolo pěti hodin. Sport má v Norsku velkou budoucnost. Mezinárodně se usku-tečňuje skandinávské mistrovství, jehož se účastní Norsko, Švédsko a Finsko. Vlastní psí spřežení se nakupuje z prostředků Svazu, takže náklady jsou v rámci možností každého lyžaře.

Ze Ski idrett přeložil ing. A. BAUDYS

KRITÉRIUM v brankách a za stolem

Intenzivnější spolupráce
socialistických zemí
v alpských disciplínách

S výjimkou Rakušana Salvetera shráblí chlápce a děvčata z ČSSR všechny nejvyšší pocty III. ročníku mezinárodního juniorského kritéria ve sjezdových disciplínách ve Spindlerově Mlýně. To je dobrá bilance, svědčící o tom, že doma dokážeme být proroky. Ale zůstaňme přesto při zemi. Soupeři našeho sjezdařského mládežníku zatím takového kalibru, aby-chom mohli jásat.

Bylo 11 reprezentačních celků na Juniorkriteriu. Socialistické státy přijely s prvními garniturami. Vítězství nad nimi může být povzbuzující, i když se ví, že ve většině těchto států se dorostenecká kategorie teprve reprezentačně formuje. Rakušané, jako jediní představitelé alpských zemí, přicestovali do Spindlerova Mlýna s týmem, jenž představuje asi druhou nebo třetí reprezentační vlnu země. Proto dávejme správnou proporcii tomu, že jsme nad ní převážně vyhrávali.

Potvrdilo se však, že naše koncepce rozvíjení sportovního mistrovství už od žákovských a dorosteneckých let je správná. V kategorii, jež se předháněla ve Spindlerově Mlýně, představuje osobnost evropského juniorského formátu Anna Droppová. Dokázala to letos především svými výsledky na mistrovství Evropy v Itálii. Spindlerův Mlýň je potvrdil. Z chlapců se zdá být nejlépe disponovaným Miština, i když na Juniorkriteriu nebyl právě nejpřesvědčivější z hlediska výsledků. Jedno se však zdá jisté: v kategorii dorostenců Annu Droppovou stále ještě hledáme. Věřme, že i tady vytvoříme příznivé podhoubí, z něhož by mohla vyrůst výjimečná sjezdařská osobnost.

III. juniorské kritérium znamenalo však úspěch také na

Droppová a Uhrová — dvě z našich nejlepších

diplomatickém poli. Uskutečnila se schůzka zástupců lyžařských svazů ze socialistických států a na ní se dohodlo, že mezinárodní styk na úrovni dorosteneckých sjezdařů a sjezdařek tábora socialistických zemí bude rozšířen o další dva závody. O jeden se přihlásil Sovětský svaz [má se konat na Elbrusu], který mu zamýšlí dát pevné místo v kalendáři — jako už je má naše Juniorkriterium ve Spindlerově Mlýně. Třetí závod by se stěhoval z Polska do NDR, Bulharska či Rumunska. Zintenzivněním vzájemného mezinárodního styku chtějí lyžařské svazy v socialistických státech vytvářet podmínky pro to, aby se vyrovnávaly výkonnostní disproporce mezi lyžaři alpských zemí a socialistickou částí Evropy.

SLALOM CHLAPCI: 1. Salveter (Rak.) 94,2 (46,37 - 47,84), 2. Sochor I. (ČSSR) 94,68 (46,19 - 48,49), 3. Pühringer (Rak.) 95,11 (46,43 - 48,68), 4. Kohoutek (ČSSR) 97,45 (47,38 - 50,07), 5. Höcl (Jug.) 97,50 (47,73 - 49,77), 6. Kaminskij (SSSR) 97,53 (47,59 - 49,94), 7. Šoltýš (ČSSR) 98,36 (48,70 - 49,66), 8. Berger (Rak.) 98,85 (48,36 - 50,49), 9. Diwald (Rak.) 99,93 (50,17 - 49,76), 10. Gahler

(NDR) 100,53 (49,20 - 51,33), 11. Kočan (ČSSR) 100,85, 12. Lehotský (ČSSR) 102,67, 13. Bydlinski (Pol.) 102,84, 14. Bancif (ČSSR) 102,97, 15. Kič (ČSSR) 103,07, 16. Benačka (ČSSR) 103,10, 17. Siska (ČSSR) 103,41, 18. Staszek (Pol.) 104,49, 19. Garstka (ČSSR) 104,70, 20. Kolín (ČSSR) 105,59.

OBŘÍ SLALOM — CHLAPCI:

1. Vala (ČSSR) 1:31,82, 2. Nutz (Rak.) 1:32,04, 3. Sochor (ČSSR) 1:32,94, 4. Dudys (Pol.) 1:32,95, 5. Miština (ČSSR) 1:33,33, 6. Salveter (Rak.) 1:33,98, 7. Bydlinski (Pol.) 1:34,62, 8. Berger (Rak.) 1:34,87, 9. Höcl (Jug.) 1:35,61, 10. Marx (Rak.) 1:35,84, 11. Kmínek (ČSSR) 1:36,17, 12. Wykrota (Pol.) 1:36,25, 13. Burchiu (Rum.) 1:36,45, 14. Zeman (ČSSR) 1:36,91, 15.—16. Blach (Rak.) 1:37,66 a Diwald (Rak.) 1:37,66, 17. Burgess (Rak.) 1:38,13, 19. Reinwarth (NDR) 1:38,24, 20. Bezkurskij (SSSR) 1:38,25.

SLALOM — DÍVKY:

1. Droppová (ČSSR) 106,60, 2. Henglová (Rak.) 106,83, 3. Kuzmanová Dagmar (ČSSR) 108,73, 4. Kuzmanová Soňa (ČSSR) 109,88, 5. Selingerová (Rak.) 111,10, 6. Jociťová (Jug.) 111,87, 7. Perčatkinová (SSSR) 112,76,

8. Škuthanová (ČSSR) 113,36,
9. Uhrová (ČSSR) 113,75, 10.
Krajňáková (ČSSR) 115,68, 11.
Petrovičová (ČSSR) 116,63, 12.
Piersciecková (Pol.) 117,45, 13.
Pičmanová (ČSSR) 118,22, 14.
Duferová (ČSSR) 118,67, 15.
Krausová (NDR) 118,86, 16. Šol-
týsová (ČSSR) 118,94, 17. Sima-
ženková (SSSR) 119,92, 18.
Spassová (Rum.) 119,95, 19.
Suržinová (ČSSR) 120,23, 20.
Dlouhá (ČSSR) 121,04.

OBŘÍ SLALOM — DÍVKY

1. Droppová (ČSSR) 1:35,31, 2.
Uhrová (ČSSR) 1:38,73, 3. Heng-
lová (Rak.) 1:39,09, 4. Selinge-
rová (Rak.) 1:41,30, 5. Kuzma-
nová (ČSSR) 1:41,62, 6. Cihel-
ková (ČSSR) 1:42,42, 7. Bulňo-
vá (ČSSR) 1:42,44, 8. Perčatki-
nová (SSSR) 1:44,41, 9. Kraj-
ňáková (ČSSR) 1:44,58, 10.
Brandlová (NDR) 1:44,68, 11.
Jociřová (Jug.) 1:44,69, 12. Pier-
sciedcková (Pol.) 1:45,58, 13.
Petrovičová (ČSSR) 1:46,17, 14.
Vyčítalová (ČSSR) 1:46,63, 15.
Šudová (ČSSR) 1:46,86, 16. Šos-
valdová (ČSSR) 1:48,11, 17.
Dufferová (ČSSR) 1:49,61, 18.
Kramová (Pol.) 1:49,64, 19. Pič-
manová (ČSSR) 1:50,35, 20. Sur-
žinová (ČSSR) 1:50,66.

DVOJBOJ — CHLAPCI

1. Sochor 11,26, 2. Salveter
16,20, 3. Hölzl 45,20, 4. Berger
47,27, 5. Bydlínski 65,85, 6. Die-
wolce 71,23, 7. Kohoutek 75,62,
8. Šoltys 83,81, 9. Kalinskij
89,96, 10. Kočan 96,41.

DVOJBOJ — DÍVKY

1. Droppová 0, 2. Henglová
27,55, 3. Kuzmanová Soňa 58,73,
4. Uhrová 58,76, 5. Selingerová
62,64, 6. Jociřová 86,57, 7. Per-
čatkinová 89,13, 8. Krajňáková
103,64, 9. Petrovičová 117,13,
10. Piersciecková 117,38. -nj-

LYŽAŘSKÝ SEN, který se stal skutečností

Před rokem — na podzim 1970, se rozhodlo několik nej-
skalnějších lyžařů v TJ Ostroj
Opava, že vzkřísí lyžařský od-
díl. Ten oddíl, který po letech
dobré činnosti různým slučová-
ním a reorganizacemi téměř
zanikl. Rozhodnutí snad před-
cházela mohutná renesance
československého lyžařství, kte-
rá začala dokazovat, že dobří
lyžaři mohou vyrůstat i mimo
vysokohorské prostředí. Ostat-
ně pro konkrétní příklady se
v Opavě nemusí chodit daleko,
neboť dnešní členka reprezen-
tačního družstva žen A. Tušilo-
vá začínala v bílé Opavě, přes-
to, že naše město svůj přídomek
jistě nedostalo v zimě, neboť
vidět zde sněh se stává v
posledních letech neobvyklým
zážitkem.

Proto se v zimě rozjíždějí au-
tobusy ověncené lyžemi k blíž-
kým Jeseníkům. Naším lyžař-
ským domovem je již odedáv-
na Karlov a dlouholetým snem
lyžařů z Ostroje byl vlastní
svah, kde by „lyžařský domov“
nabyl těch nejkonkrétnějších
podob.

Proto jsme hned od počátku
novou éru lyžařského oddílu
spojovali s představou lyžař-
ského areálu na Karlově. Po
skončení sezóny 1970, která by-
la ve znamení náboru žactva,
dostávala tato představa kon-
krétní podobu. Po úspěšných
jednáních na ONV Bruntál a
MNV Malá Morávka jsme si vy-
tkli náročný cíl: do konce roku
postavit moderní lyžařský vlek
v délce 520 m. Zajištěním mi-
nimálních finančních prostřed-

ků od OV ČTO a příslibem do-
tace od KNV Ostrava jsme vy-
řešili poslední překážku.

Začátkem června náš svah
každou sobotu a neděli ožíval
zvuky seker a pil. Do soutěže
OV ČTO o Vzorný oddíl jsme
se přihlásili závazkem odpra-
covat zdarma 5000 brigádnic-
kých hodin. Vyhlásili jsme člen-
skou povinnost 50 hodin. Ozý-
valy se hlasy, že jsou to ne-
reálná čísla. V srpnu jsme zvý-
šili závazek na 8000 hodin, pro-
tože jsme věděli, že zajištění
projekčních a konstrukčních
prací, výroby a montáže celého
vleku, odlesnění a úpravy sva-
hu v šíři 60 m a vybudování
zděné budovy pohonné stanice
představuje více než 10 000 ho-
din. Zároveň naší chloubou by-
lo, že veškeré tyto práce doká-
žeme provést sami.

Atmosféra nadšení přecháze-
la na celé naše okolí a začali
nám pomáhat i ti, kteří na ly-
žích nikdy nestáli. Ukázalo se,
kolik lidí „fandí“ dobré věci
a dobrému kolektivu. A kolek-
tiv se skutečně touto prací a
obětavostí ještě více stmeloval.
Většina z nás se již těšila na
sobotu, přestože na Karlově
často čekala práce, kterou jsme
dělali poprvé v životě. Stali se
z nás skoro zedníci, pokrývači,
tesaři a dřevorubci. Vyřešili
jsme dopravu betonu pro oátky
slouňů ve svahu, vypořádali se
s nedostatkem stavebního ma-
teriálu, nedostatkem finančních
prostředků a po úrvém souště-
ní vleku jsme stáli na svahu a
divili se, že nám to ovravdu
funguje — byl to krásný zá-
žitek. Rázem jsme zapomněli
na všechny potíže, na to, že
jsme letos neměli vlastně ob-
vyklou dovolenou, že nad námi
sem tam někdo zakroutil hla-
vou, když se dozvěděl, čemu vě-
nujeme svůj volný čas.

Dnes víme, že tento krásný
svah s vlekem je místem, kde
si můžeme v zimě říci: „Tak
tadv jsme doma!“

Všem lyžařským oddílům, kte-
ré ještě nikde „doma nejsou“,
můžeme dát radu — dejte do-
hromady pořádnou partu a
zkuste to jako my v Opavě!

Text a foto: ZDENĚK TOMAN

Byli jsme V MADONNĚ

Bylo to první mistrovství Evropy dorostu ve sjezdových disciplínách a čs. mladí reprezentanti byli při tom: chlapi - Vala, Miština a I. Sochor — děvčata: Droppová, Uhrová, Kuzmanová Dáša a Soňa. Trenéři a vedoucí: Jirsa, Zachariades a Klozar.

Závod ve sjezdu se jel na spodní části trati 3Tre, celkem bezpečné a rychlé a vyhrál jej Ital Plank (2260 metrů za 1:26,17, což je hodinový průměr 94 km), 2. Spiess (Rak.) 1:26,40. Naši zajeli průměr: 49. Miština 1:34,21, 54. Vala 1:35,20. Sochor nestartoval, protože měl pohmožděné rameno. V soutěži dívek zvítězila na trati dlouhé 2045 metrů Emonetová (Fr.) 1:14,61, 2. Flechetová (Fr.), 3. Hoferová (It.). Anna Droppová byla sedmá za 1:15,96 a nechala za sebou řadu vynikajících sjezdaček ze Světového nebo Evropského poháru. Také sestry Kuzmanovy absolvovaly mezinárodní křest velmi úspěšně a skončily na 15. a 16. místě se zpožděním 4 vteřin na vítězku. Uhrová byla 25. Dosaže-

Foerlandová a Soerenenová, norské sjezdačky, startovaly také na ZOH v Sapporu

né výsledky byly pro většinu přítomných překvapením a čs. výprava stoupla všeobecně ve vážnosti nehledě na zájem italských novinářů, kteří v Droppové viděli vycházející hvězdu.

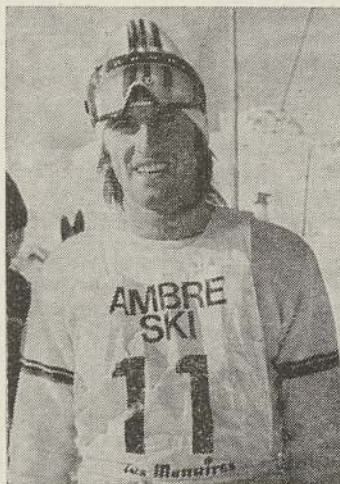
Slalom dívek druhý den vyhrála opět Francouzka Emonetová 71,77 (35,79 - 35,98), 2. Förlandová (Nor.) 71,97 (35,55 - 35,36), 3. Brott Sinová (Nor.) 72,27 (36,16 - 36,11), Droppová byla devátá s 75,43 (37,55 - 37,88), což je rovněž velmi dobrý výsledek, uvědomíme-li si, že nechala za sebou všechny Rakušanky a všechny Švýčarčky. Pěkně zajely také sestry Kuzmanovy - Soňa 13. za 76,96 a Dagmar 17. za 79,08. Uhrová byla 22. - 84,44.

Obří slalom chlapců: 1. Philippe (Fr.) 3:22,74, 41. Sochor 3:29,28, 44. Miština 3:29,32, 46. Vala 3:40,91. Naši mohli zajet daleko lépe. V obřím slalomu dívek měla Droppová ambice na velmi dobré umístění, ale zachytila při bruslení na startu o tyčku, následoval pád a vypnul Marker. Škodál Uhrová byla 21. s časem 1:46,18, Kuzmanová D. 1:47,79 a Kuzmanová S. 1:49,84 — to znamenalo 25. a 27. místo. Uhrová, která startovala ve druhé skupině, vybočila z trati. Droppová byla vylosována do první skupiny. Závod vyhrála Norka Förlandová za 1:37,08 před Švýčarkou Morerodovou 1:37,83 a Francouzku Emonetovou 1:38,85.

Ve slalomu chlapců dojel Miština na 17. místě s časem 106,21 (52,67 - 53,54), což je maximální výkon, který byl v jeho silách vzhledem k vysokému startovnímu číslu. Sochor upadl v hlubokém korytu, stejně tak Vala. Závod vyhrál Rakušan Morgenstern 96,63 (46,42 a 50,21), 2. Jany (NSR) 98,40, 3. Lechner (NSR) 98,65. Z 82 startujících závodníků bylo 48 disqualifikováno nebo závod vzdalo.

Výkony chlapců možno hodnotit jako průměrné. Získaných FIS bodů (Miština 50 za slalom, 56 za sjezd a 56 za obřák, Sochor 53 za obří slalom, Vala 72 ve sjezdu a 60 v obřím slalomu) využije jen Miština, protože Sochor a Vala jezdí posledním rokem v dorostu. Škoda, že se nemohli závodu zúčastnit další tři členové družstva. Mohli bychom být bohatší o další body. Výsledky dívek lze hodnotit jako vynikající a 7. a 9. místo Droppové je nejlepší umístění v dorosteneckých soutěžích vůbec! Velmi dobře zajely také sestry Kuzmanovy. Propříště — protože je pozvána třináctičlenná výprava — by se neměl omezovat počet, neboť takové omezení zákonitě odnesou mladí závodníci, kteří mají v dorosteneckých soutěžích perspektivu. A bez bodů nelze udělat dobrý výsledek.

Ing. VÁCLAV KLOZAR

Jean Noel Augert

Základní lyžařský výcvik - a co dál?

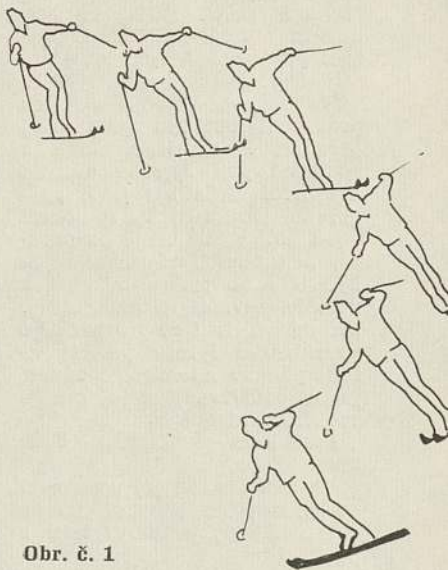
(2. pokračování)

Závěrem předešlého článku jsem slíbil několik „specialit“. Všechny náleží do specializovaného výcviku pokročilých, kde rozšiřují pohybový rejstřík lyžaře a umožňují mu řešit různé situace efektivnějším způsobem.

Nejdříve dlouhý oblouk snožmo s překlopením trupu dovnitř oblouku doprovázený lehkou rotací paže (obr. 1). Kdo umí dobře ovládat své tělo, má vypěstovaný pocit jemných změn hranění a vedení lyží ve větší rychlosti v dlouhém oblouku, může pro zpestření použít tohoto oblouku na plochých až středně strmých svazích pro příjemné povožení. Cvik vyžaduje větší rychlost jízdy. Nasazení oblouku vychází z jemné opory o vnitřní hůl s naklopením celého těla lehce dovnitř oblouku. Tento impuls může být doprovázen pohybem vnější paže po vnější straně oblouku vpřed, který zpomalen (v ramenním kloubu provedená blokáž) spolupůsobí v rotačním převedení přes celé tělo na lyže a podporuje otáčení do oblouku. Všechny tyto

když před tím velmi jemně zvětšené krátkodobé zahranění způsobilo porušení rovnováhy ve smyku a lyžaře „zdvihá“ zvětšená setrvačná (odstředivá) síla do sjezdového postojení s tělem nad lyžemi. Toto je samozřejmě pouze krátká přechodná fáze mezi oblouky, protože další oblouk se nasazuje bezprostředně bez přímých sjezdů mezi oblouky. I zde plynulé a rytmické navazování pohybů sehrává svou kladnou roli pro účinnou a snadnou jízdu.

Další oblouk mající svůj původ v technice závodní, neslouží sice zrychlení jízdy, ale je účinný na ledovém povrchu, kde zabraňuje podjetí branky. Je vyjžděn na zatížené vnitřní lyži na pokrčené vnitřní noze, druhá lyže odjíždí stranou nezatížena po vnitřní hraně. Následující oblouk se začíná na vyšší lyži rotačním pohybem vyšší nohy směrem do následujícího oblouku, přičemž tento pohyb způsobí na vnější lyži změnu hranění a rotační impuls. Vnitřní lyže se s vnější sjíždí podle potřeby, obvykle v okolí spádnice, aby na ní mohla být přenesena váha těla a aby na ní mohl být vyjet oblouk, hrozilo-li by podjetí i v dalším oblouku. Vnější lyže pak odjíždí nezatížena ven z oblouku. Vertikální pohyb těla není velký, jen na začátku při nasazení se lyžař poněkud zvedá. Vertikální (toto slovo ale není nejvhodnější vzhledem ke směru pohybu) pohyb je však

Obr. č. 1

velmi výrazný ve smyslu natahování vnější nohy v oblouku v okamžiku jejího odlehčení. Podle funkce bychom mohli tento oblouk snad nazvat „zachycovací oblouk“ (obr. 2). V podstatě se však o nějakou techniku oblouku nejedná, je to pouze možné dokončení oblouku, který může být nasazen různým způsobem. Popsaný prvek má zamezit pouze podjetí. Tento prvek však je podmíněn velkou silou dolních končetin, protože jedna, a to ještě vnitřní, musí překonat vlastní váhu celého těla znásobenou dynamickými vlivy ze změny směru jízdy.

Jiný oblouk, který však má rychlost jízdy zvětšit a ještě umožnit třeba nadjetí branky, je oblouk z odšlapu (obr. 3). Tento oblouk umožňuje rychlé vyjždění oblouků bez zbytečného vzpříčení lyží, které má vždy brzdicí účinek. Po odrazu z vnější lyže předcházejícího oblouku přenese lyžař celou váhu těla na vyšší lyži, kterou rázným vykročením přemístil do směru (odšlap), kterým chce z předcházejícího oblouku vyjet. Po odrazu následuje vztyčení dopředu nahoru na zatížené vyšší lyži, která podle svého postavení (buď na vyšší hraně, na ploše nebo na nižší hraně) buď zruší rotační impuls z od-

Obr. č. 2

pohyby se provádějí ve vztyčeném postojí, pouze s lehkým pokrčením všech kloubů dolních končetin. Po nasazení oblouku, kdy se lyže jen lehce vychýlily z původní přímé stopy, vede lyžař oblouk dále ve vysokém postojí se zvětšeným náklonem vpřed, aby tím vzdoroval zvětšenému odporu vzduchu (velká rychlost) a ještě zatížil více přední část lyží. V průběhu oblouku jsou zatíženy obě lyže, vnější poněkud více. Je třeba neustále udržovat potřebnou rychlost, protože setrvačování na vnitřních hranách lyží naklopením celého těla dovnitř oblouku není zvláště stabilní. Oblouk se ukončuje zrušením momentu otáčení přechodem do neutrální polohy,

Obr. č. 3

odrazu (první případ, kdy lyže vyjíždí šikmo), nebo tento impuls způsobí pootočení lyže do spádnic, kteréžto otáčení je vydatně podporováno rotační činností vnější zatížené nohy dovnitř oblouku. Zvětšené zatížení přední části lyže toto otáčení usnadňuje. Vnitřní lyže se dříve či později (není to pro provedení oblouku podstatné) přemístí k vnější zatížené a společně pak vyjedou oblouk. Zrychlení může být ještě podpořeno současným odpichem obou holí velmi těsně po odrazu, kde odpích usměrňuje pohyb těla do směru odšlapu a pomáhá zdvihat tělo ze snížení pro odraz. Hodí se pro každého sportovního lyžaře pro zpeštění pohybu na mírném svahu. Je nejpoužívanějším obloukem v obřím slalomu.

Posledním obloukem bude dnes **oblouk na vnitřní lyži** (obr. 4 a 5). Lze jej považovat za prostředek cvičení pocitu rovnováhy vespělého lyžaře a pocitu hranění. Není to speciální oblouk, ale hra a průpravné cvičení. Provádí se přibližně jako klasický krátký oblouk snožmo, jenže namísto odrazu z obou lyží se lyžař odráží z vnitřní lyže ukonečného oblouku na vnitřní lyži následujícího oblouku. Jak je potom oblouk dlouhý, není rozhodující. Není příliš obtížné přejít v dlouhém oblouku až do „holubičky“. Předpokladem je plochý svah a perfektně upravený sníh. A pochopitelně „mít na to“.

To je také základním předpokladem k tomu, abychom se mohli zabývat druhou částí nadpisu tohoto krátkého seriálu.

Ing. MIROSLAV CHLOUBA

Obr. č. 4

Obr. č. 5

Ještě k výpočtu sruženého závodu

Článek, uveřejněný v listopadovém čísle Lyžařství pod titulem „Už konečně definitivní řešení výpočtu sruženého závodu?“ byl napsán v letních měsících, tedy v době, kdy formulace jednotlivých ustanovení Mezinárodního soutěžního řádu (IWO) byly v přípravném stadiu. V té době se uvádělo, že čas vítěze běhu ve sruženém závodu má být ohodnocen 240 body. Teprve při koncipování definitivního textu MSŘ bylo zjištěno, že zásada 220 bodů pro čas vítěze v běhu ve sruženém závodu nebyla kongresem FIS v Opatiji změněna. To bylo v době, kdy listopadové číslo Lyžařství již bylo v tisku a můj článek tudíž vyšel v původním znění. Metodický list,

Úspěšný start juniorů - sruženářů

Ve dnech 7.—9. ledna se zúčastnili junioři mezinárodních závodů v Schonachu - NSR. Čtyřlístek závodníků Balatka, Hlava, Petr Kožíšek a Pospíšil vedl na start trenér Josef Lánský. Závody se plně zdařily. Na startu se sešli mimo nejlepších domácích závodníků také 2 nejlepší junioři z Finska, Itálie, Švýcarska, Rakouska a Jugoslávie. V hlavní soutěži — závodu sruženém obsadil Pospíšil 3. místo, Balatka byl 6., Hlava 10. a Kožíšek 13. Naši junioři startovali také ve vložených závodech — štafetě a skoku prostém. V obou těchto soutěžích docílili 5. místo. Ve štafetě (Balatka—Pospíšil—Kožíšek) je třeba obzvlášť hodnotit umístění, neboť startovalo 25 štafet - seniorů. Naši mladí se nezalekli, bojovali a sklídili tak potlesk mezi diváky, kterých se sešlo na trati několik tisíc. Úspěch byl nakonec korunován při závěrečné soutěži — ve skoku prostém, kde Hlava obsadil pěkně 5. místo. Jak svými výkony, tak také celkovým vystoupením naši mladí nezklamali.

-lá-

Ladislav Matějka

rozeslaný rozhodčím v listopadu loňského roku, vše napravil. Podle nového MSŘ je v závodě sdruženém čas vítěze v běhu ohodnocen 220 body. V tomto smyslu si jistě všichni pořadatelé sdružených závodů a rozhodčí - počtáři opravili údaje obsažené v mém článku. Ostatně jak jsem již v něm uvedl, není pro správné stanovení pořadí závodníků rozhodujícím, zda za základ pro výpočet bodů za běh je použito 240 nebo 220 bodů. **JIŘÍ ČEJKA**

VE STRAKONICÍCH slavili DVOJNÁSOBNĚ

Na místě, které je určeno pro ty, jež zasvětili léta svého života lyžařství a dosáhli ve svém snažení záslužných výsledků, se dnes ocitají dva jubilanti: v závěru roku 1971 oslavili ve Strakoncích padesát let vzorný trenér sjezdářů Ladislav Matějka a vzorný trenér běžců František Kovář, oba nositelé III. stupně veřejného uznání za zásluhy o rozvoj čs. tělovýchovy.

Jako aktivní závodníci a reprezentanti lyžování jižních Čech začali v roce 1938 ve skrovných podmínkách a lyžování zůstali věrni. Po r. 1952, kdy zanechali závodní činnosti, vytvořili ve svém městě lyžařský oddíl běžců i sjezdářů a pod jejich vedením jako trenérů I. tř. vyrostli dobří mladí závodníci. V armádních celcích jezdí Pešl, Žák, Nosek, Půbal aj., někteří se stali členy státních družstev, do vysokoškolských oddílů přešli Maňák, Matějková, Horáček, Horáčková, Šimeček i Fulínová, která se později stala členkou reprezentačního družstva. V současné době má oddíl jednoho juniora a dvě juniorky v reprezentačních družstvech. Oddíl měl v minulém roce jedno dorostenecké družstvo v I. lize sjez-

František Kovář

dařské disciplíny a družstvo běžců dospělých se navrátilo do I. ligy.

Oba trenéři, Kovář a Matějka, zastávají mimo své trenérské práce v lyžařském oddíle TJ ČZ Strakonice i funkce v okrese, kraji i nejvyšším orgánu ČSSR. Jsou také iniciátory soutěže o vzorný oddíl. Členové oddílu TJ ČZ Strakonice odpracovali až dosud v akci „Straně na počest — tělovýchově ku prospěchu“ 4250 hodin na stavbě ubytovny a lyžařského vleku na Kubové Huti; stavba, jejímž investorem je MNV v Horní Vltavici, má být dokončena v r. 1973.

S bilancí těch několika desítek let uprostřed lyžařské rodiny a výsledky práce pro ni mohou být oba jubilanti spokojeni. V dalším pokračování jejich činnosti jim přejeme mnoho úspěchů a stále svěžesti. -red-

Príležitost pro mladé

Když se naši nejlepší sjezdáři a sjezdařky sešli letos k svému prvnému významnému závodu ve slalomu a obřím slalomu I. ligy v Rokytnici n. J., vzpomněl jsem při té příležitosti na seminář trenérů, který se konal 3. října minulého roku v Nymburce: tajemník SL ČSR A. Husák nás na něm seznámil s novými pravidly kongresu FIS v Opatijí. Podle jednoho z těchto usnesení se mohou soutěžit, zařazených do Světového poháru, zúčastnit dívky starší 13 let a chlápčci starší 14 let. Myslím, že i na našich soutěžích bychom měli dát příležitost startu mladým. Než se totiž podle našich pravidel vypracují tak, aby mohli na těchto soutěžích startovat, je jim 17 let, a v tomto věku by už měli startovat na soutěžích v zahraničí. Tuto možnost by měli mít aspoň členové národních družstev, kteří se připravují na ZOH 1980. Případně opatření by snad postihlo jen několik slabších sportovců, věkem starších, na jejichž výkonnostní růst se však už nedá spoléhat. Některý ze slabších oddílů by snad také měl potíže s postavením závodníků do soutěže, jde nám však o více. Přemýšlejte o tom.

JAN ČERMÁK,
trenér ÚLZ Jablonec n. N.

Založení Austria-Skipoolu

Presidium spolkové hospodářské komory se rozhodlo přistoupit do zakládaného Austria-Skipoolu. Řádnými členy jsou Rakouský lyžařský svaz a Rakouská republika zastoupená ministerstvem školství. Mimořádnými členy jsou v prvé řadě výrobci zimních sportovních potřeb. Účelem tohoto sdružení je propagace a podpora lyžařského sportu. Celkový rozpočet ve výši 10. mil. šilinků kryje spolková hosp. komora (3 mil. Sch.), vláda (3 mil. Sch.) a firmy z oboru lyžařství (4 mil. Sch.). Ty firmy, které se smluvně zavázaly k finanční podpoře Austria-Skipoolu, získají právo používat [na 4 roky] ve své reklamě označení „AUSSTATTER DES ÖSTERREICHISCHEN SKITEAMS“.

„To bude vražda“ -

řekla Zofia

Tak se představily na Donovalech: Wladislawa, Zofia a Jozefa

Místo: pokoj zvolenského hotelu Polana, 16,30. Na posteli seděla Wladislawa Majerczyková (16. 6. 1952), dále Zofia Majerczyková (3. 5. 1950), v posteli ležela ještě Jozefa Chromiková (10. 6. 1946), leč nebyl na ni pohled zcela utěšený. Ale na kterou ženu spočíneme se zalíbením, když má v hlavě samé železo v podobě natáček.

„To bude vražda“ — opakovala Zofia — „až se matka dozví, že jsem se nekvalifikovala na ZOH v Sapporu.“

„Ano, buď se staneš obětí ty nebo polské lyžařské předsednictvo za to, že běžkyně vyšle na olympiádu jen čtyři, nikoliv pět včetně tebe“ — dodala Wladislawa.

To bylo takhle. Na Donovalech, kde se na náhradních tratích konal 28. ročník Bezroukova memoriálu, měla Zofia ještě šanci, ale v běhu na 5 km skončila až pátá za Budnou, Durajovou, Chromikovou a Wladislawou Majerczykovou. Ty čtyři před ní dostaly letenky do Sappora. Zofia byla smutná.

„Když si vzpomenu, jaká je rázná a živá. Takový kaprál v sukni. Každého zpucuje. Taková je naše máma“ — glosovala Jozefka Chromiková.

Byť má jiné jméno, patří Jozefka do Majerczykova rodu. Má stejnou krev jako Wladislawa a Zofia, je jejich sestrou, provdanou sestrou. Stejně jako další Ludwika, Maria a pak ještě další tři, až jich bude vedle sebe stát osm. Osm sester Majerczykových! Doce-la slušná řada. Budíž požehnána polská země — roditelka!

a sestry přitakaly

„Bylo nás dohromady deset — vysvětlovala Jozefa — k osmi sestrám patřili ještě dva bratři. Jeden nám umřel. Měl autohavárii. Byl příliš živý. Celý tatínek. Tak se nám nakonec ne-

vrátili oba z toho nešťastného výletu autem.“

ZOFIA: „Doma v Poroninu máme hospodářství. Je to pár kilometrů od Zakopaného. Ta-

ková mírně zvlněná krajina. Všechny jsme musely moc pracovat. Na poli, v chlévě, kde bylo potřeba. K lyžím jsem přišla docela náhodou. Ještě když jsem chodila do základní školy, mi pan učitel natáhl docela obyčejné turistické lyže na nohy a řekl, abych utíkala, co mi nohy stačí. Běžela jsem a vyhrála. Byla jsem taková silná a zdravá, a tak to nebyl žádný div. Tak to byly mé první závody. Pak mě přihlásili do lyžařského klubu v Poroninu — víte, že odtud chodil V. I. Lenin na Rysy — a za rok jsem se stala dorosteneckou mistryní Polska. Viděla jsem nové lidi, nová města, nové hory, bydlela jsem v pěkných hotelích, znamenitě jsem jedla, a tak jsem přišla na to, že je vlastně daleko lepší jezdit na závody než pracovat v hospodářství.

JOZEFA: „Já jsem začala později, až když mi bylo osmnáct a musela jsem se ztraceně ohánět, abych dohonila náskok svých sester. Władena se dostala na lyže jako druhá.“

WLADISLAWA: „Loni jsme vyhrály mistrovství Polska ve štafetě na 3x5 km, ale troufáme si obsadit taky štafetu 4x5 km, která se nyní zavádí, ze zdrojů Majerczykovy rodiny. Je tu ještě Maria. Trochu se nám odrodila a jezdí za akademický klub, ale my ji přitáhneme k domovu. A tak budeme čtyři ve štafetě a titul nám nesmí ujít.“

ZOFIA: „Ale je tu ještě Ludwika. Ta se opravdu vymkla z Majerczykova běžeckého rodu. Nastojte, stala se sjezdářkou a sbírá jeden titul mistryně Polska za druhým. Už jich má sedm. Takže tak zcela nevyšla z rodu...“

WLADISLAWA: „Další tři sestry se věnují zemědělství a lyže si natáhnou jen tak pro radost. Stejně jako náš bratr. Ale i on sbírá medaile, ale dávájí mu je za vynikající chov beranů. A teď víte o nás všechno.“

Ne, ještě všechno nevíme, protože jsme nezaznamenali hlavní událost v Majerczykově rodině. Vystupuje v ní opět matka. Ano ta, která byla odhodlána fyzicky likvidovat polské lyžařské předsednictvo po meči nebo Zofiu, že Majerczykovy sestry pojedou do Sappora jen ve dvou, když tam měly být tři. Matka se totiž proměnila skoro neuvěřitelným způsobem. Ta prostá žena polského zemědělského venkova, trpělivá roditelka, manželka příliš živého hospodáře, se najednou začala zajímat o lyžařský sport. A dělala to s takovým fortelem a tak povitivě, že se z ní nakonec stal trenér, kouč, expert a vedoucí v jedné osobě.

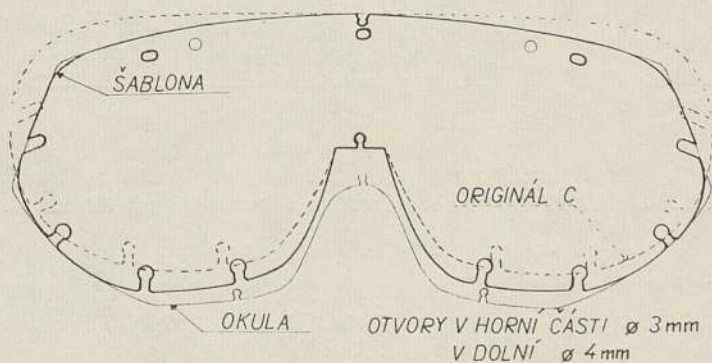
WLADISLAWA: „A jak nás exceruje. To byste koukali. Jezdí s námi od závodu k závodu, povzbuzuje nás, křičí, a když to nestačí, tak vezme píšťalku

a začne do ní mocně foukat ze svých statných plic, že to musí být slyšet na Rysech nebo na Giewontu. Ne, nemáme to s ní lehké a běda, když ji zklameme a nevyhráváme.“

Ale to už byl čas odejít, protože také ostatní děvčata šilhala po natáčkách, neboť byl před nimi večírek na Sliachi a děvčata se chtěla líbit. Vplula tam, měla pěkný make up a přikolorované oči. Tancovala energicky se smyslem pro maximální rozsah pohybu. Jen Zofia měla smutek v srdci, i když na tváři setrvala společenský úsměv. A proto bylo moc hezké od pořadatelů, že jí zvolili „Miss Bezroukův memoriól 1972“. Rána dostala balzám. Takže ta „vražda“, co jí čekala doma v Poroninu, bude přec jen snesitelnější...

JIRÍ NEJEDLO

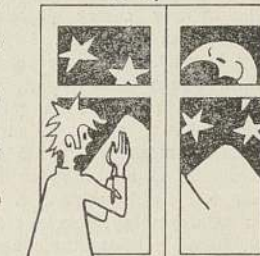
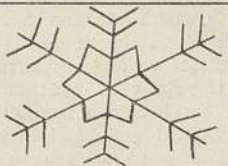
BRÝLE CARRERA se skly z Okuly

Majitelům brýlí CARRERA 100 je určena šablona, podle níž mohou tyto krýle doplnit bílým, zeleným nebo žlutým sklem n. p. Okula (tato skla jsou totiž na našem trhu k dispozici). Není přitom na závadu, že se šablona nekryje s originálem. Brýle změnu přijmou bez jakékoli újmy na kvalitě vidění. Pro bližší postup ještě můžeme poradit vhodný pracovní nástroj: mimo nůžek je vhodný i vrták 3 a 4 mm a pilník (na horách ovšem i nůž). Podobně si mohou upravit skla i majitelé brýlí s užším sklem CARRERA 99.

MARTIN ŽOFKA, Praha 10, Čeljabinská 16

VEZU SI TROCHU
SNĚHU Z MOTOLA

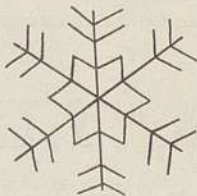

SV. PETŘE,
ASPOŇ NA JEDNU
KRISTIANKU ...

snih...

TŘESU, TŘESU BEZ -
SPADNI JEŠTĚ DNES!
KDES, MŮJ SNÍŽKU, KDES?

Čtenáři piší

Vážení přátelé,

časopis Lyžařství nám pomáhá k činnosti našeho oddílu a informuje o lyžování v ČSSR. V poslední době jsme zvlášť rádi, že se zajímá o výcvik mládeže a začátečnicků. Náš oddíl má 46 členů, z toho 10 cvičitelů, 2 trenéry, 8 žáků pro sjezd a 14 dorostenců v klasice. Teprve druhý rok jsme začali se závodní činností a výsledky v rámci okresu nemáme špatné. Podařilo se nám vybudovat lyžařské sportovní středisko v krásném místě Jeseníků — v Petříkově. Možnosti, které máme, tj. 75 lůžek, lyžařský vlek o délce 280 m, slalomový svah a krásné běžecké tratě, nám umožňují pořádat jakékoliv lyžařské závody. Chybí nám ale několik věcí, které potřebujeme do našeho střediska. Jsou to startovní čísla, praporky pro slalom a obří slalom. Rádi bychom si je opatřili, ale neznáme výrobce. Pomozte nám!

TJ Tatran Litovel, odd. lyžování

Nebezpečná móda

Sjezdovka se stále více stává jevištěm, na němž se demonstrují poslední výkřiky lyžařské módy. Stříbrně se třpytící lyžařské obleky astronautického vzhledu. Jako kalhoty pestré skeans z kordu a lnu kovbojského stylu. Minianoraky přiléhají těsně k tělu. K tomu klobouk a rukavice z liščí kožešiny a podle možnosti lyžařské boty, které se barvou hodí k celému vybavení.

Ale taková sportovní móda — i když je v neustálém pohybu — není tak docela nevinná. V hladkém nylonovém obleku se pád stává krkolomnou skluzavkou, na níž lyžaře nic nezadrží. Krátké anoraky naproti tomu dovolují, aby nám vítr nerušeně profukoval pod pás a způsoboval ledvinové koliky. Už mnozí ctitelé poslední lyžařské módy byli odvezeni ze sjezdovky přímo do nemocnice — nikoliv k chirurgovi, ale na internu. Nebo jak blízko jsme nastuzení, když kalhoty z kordu nejsou vodotěsné a naplň zmrzlé obepínají útlou ženskou nohu.

Opravdu se zdá, že vliv módy předhlonil účelnost. -hor-

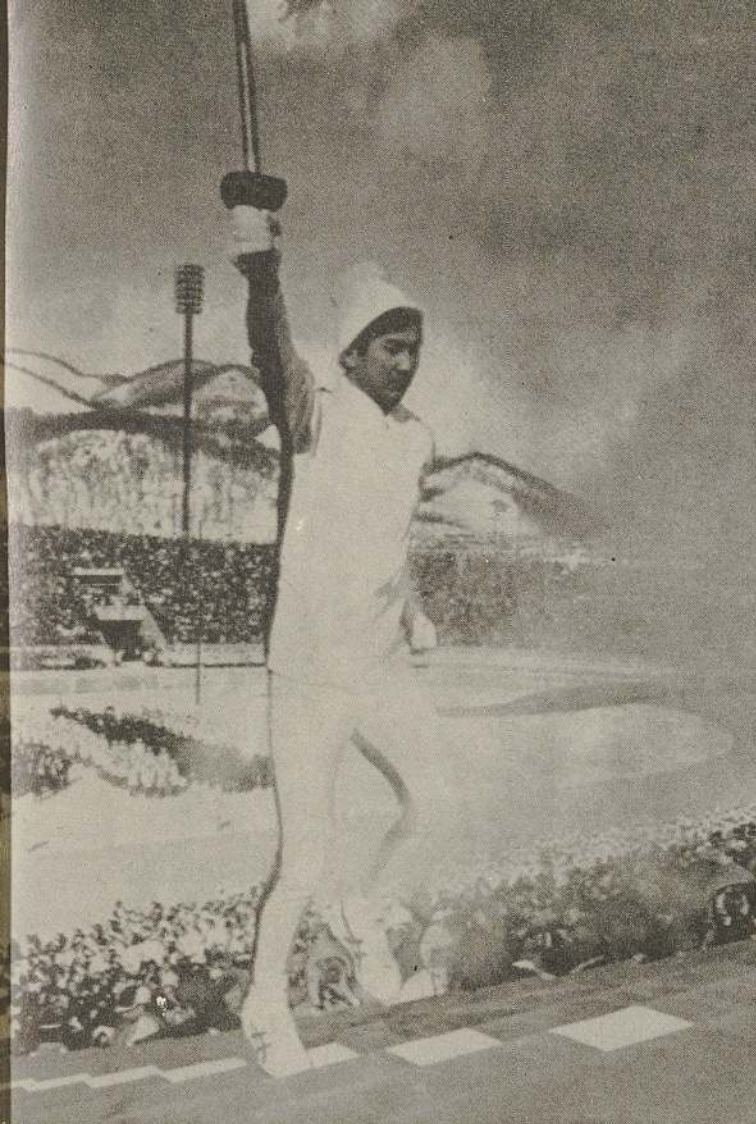
Byli jsme nešťastní z toho, jak macešsky se k nám zachovala zima 1971/1972, a smutek vyznívá i z kreseb Jiřiny Kárníkové.

Tak chudě byly naše hory na snih...

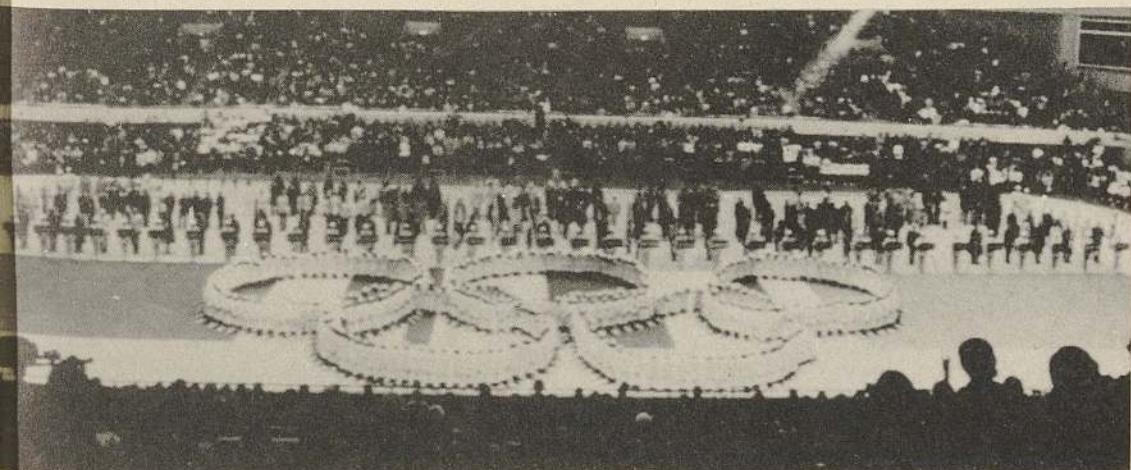
Fotografiemi přispěli do Lyžařství č. 3: A. Toth, J. Zelený, J. Vedral, J. Nejedlo a ČTK

LYŽAŘSTVÍ

Vydává Československý svaz tělesné výchovy v nakladatelství Olympia v Praze. Šéfredaktor tělovýchovných časopisů Jan Novotný. Vedoucí redaktor časopisu Jiří Nejedlo. Řídí redakční rada: M. Beran, předseda, B. Tvrzník, Fr. Lauer, ing. M. Chloubka a K. Eidlpes. Redakce: Praha-Karlín, Sokolovská 140. Telefon 82 92 65. Redakční uzávěrka: K 5. dni předchozího měsíce. Vychází jednou za měsíc. Vytiskla Stráž, tiskařské závody, n. p., Karlovy Vary. Rozšiřuje Poštovní novinová služba. Cena 2,50 Kčs. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá každá pošta i doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS — ústřední expedice tisku, odd. vývoz tisku, Jindřišská 14, Praha 1. Uzávěrka tohoto čísla byla 15. února 1972.

XI. zimní olympijské hry v Sapporu. Tak v radosti začínaly, tak v naději, že olympijská myšlenka přetrvá nárazy vichřic, končily. V roce 1972 zavolá americké město Denver mládež celého světa k čestnému sportovnímu zápolení v zimních sportech.

Malá postavou, velká výkonem a vůlí: Helena Šíkolová v sapporské stopě

lyžařství

ROČNÍK 58 ● DUBEN 1972 ● Kčs 2,50

4

Bronzové medaile, jedna olympijská a druhá od FIS, jež přivezla Helena Šikolová se Sappora, byly cílem fotoreportérů po přiletu našich olympioniků do vlasti. — Na druhé straně obálky blahopřeje Jiřimu Raškovi předseda ÚV ČSTV Antonín Himl, vedle něho předseda ÚV ČTO dr. Miroslav Hlaváček a ing. Julius Chvalný, místopředseda ÚV ČSTV. Dole běžkyně Alena Bartošová v hokejovém obklopení.

čs. lyžiarov na ZOH 1972 v Sapporo

V dňoch 3.—13. februára 1972 konali sa v hlavnom meste japonského ostrova Hokkaido, v Sappore XI. zimné olympijské hry — najväčšia slávnosť zimných športov.

Týchto ZOH za zúčastnila aj dosiaľ najpočetnejšia výprava čs. lyžiarov v počte 23 ľudí, z toho: 1 vedúci, 1 lekár, 4 tréneri a 17 pretekárov. Okrem lyžiarskej výpravy zúčastnilo sa 6 biatlonistov spolu s trénerom, ktorých vyslal ústredný výbor Svázarmu.

Na tieto ZOH sa náš Čs. zväz lyžiarov veľmi svedomite pripravoval a niekedy až tvrdá príprava (napr. u našich bežkyň) priniesla svoje ovocie v podobe úspešného vystúpenia našich lyžiarov. Veď v celej histórii nášho lyžovania bežecké disciplíny, zásluhou našej Helenky Šikolovej, získali po prvýkrát olympijskú medailu, z ktorej sme mali a iste i máme všetci úprimnú radosť. Veľmi pekné bolo aj umiestnenie Helenky v behu na 10 km, kde obsadila 7. miesto a ženskej štafety na 3x5 km, ktorá bola 6. a ktorá, nebyť určitej indispozície Helenky Šikolovej, mohla bojovať aj o 3.-4. miesto. Pochvalu si zaslúži za bojovný výkon Alenka Bartošová, ktorá v štafete na 3x5 km dosiahla na prvom úseku 3. miesto. Vďaka aj za úspešnú reprezentáciu obom našim ďalším reprezentantkám Milenkám — Cillerovej a Chlumovej.

Bežci mali ťažkú úlohu: splniť úlohu predsedníctva ÚV ČSTV a na ZOH sa umiestniť do 6. miesta. Podľa názoru predsedníctva Čs. zväzu lyžiarov a trénera čs. reprezentačného družstva to bolo možné len u štafety za predpokladu, žeby bolo vyslané 5 bežcov. Boli vyslaní len 4 a bohužiaľ splnilo sa to záporné na čo sme predom poukazovali — vážnejšie ochorel štvrtý člen štafety Janko Ilavský. Napred vyskočená platnička, potom chrípka, z ktorej sa nevedel do konca hier dať do poriadku. A tak štafeta, v ktorej opätovne zabehol vynikajúco na prvom úseku Standa Henych na 5. mieste, pokračoval na druhom úseku ako 7. Jan Fajstavr so 6. časom na tomto úseku, priniesol na 6. mieste štafetu Janko Michalko, ešte nie celkom fit bežiaci Janko Ilavský prišiel do cieľa ako 8. s trinástym časom v tomto kole. Niet pochybností, že pri dobrej zdravotnej kondícii Ilavského by naša štafeta bola 6., ba mohla dokonca bojovať o 5. miesto s Fínskom alebo NDR.

Vynikajúci je výkon Standu Henycha na 30 km, kde svojim 9. miestom získal najlepšie umiestnenie čs. reprezentanta vôbec na túto

trať. Aj Janka Fajstavra trápil chrbát a preto nemohol podať výkon, s akým by bol sám spokojný. Je iste pozoruhodné, že pokiaľ takéto trampoty nemal, dosahoval veľmi dobré výkony (napr. jeden z najrýchlejších časov vôbec na posledných 10 km v behu na 50 km). Janko Michalko podal najlepší výkon v štafete. Aj napriek tomu, že sa naši bežci neumiestnili do 6. miesta, boli a sme s ich umiestnením spokojní. Je to najmä výkon Standu Henycha, o ktorom sa odborníci vyjadrovali s uznaním. Tento mladý, ambiciózný pretekár má budúcnosť ešte pred sebou.

Združenári a skokani splnili úlohu umiestnenia do 6. miesta. Tomáš Kučera po skoku, kde bol na 7. mieste, zlepšeným výkonom obsadil celkovo 6. miesto. Škoda, že sa pri skoku zranili ss. Svoboda a Foltman. Mohli podať solídne výkony. Láda Rýgl sa nedostal do svojej „majstrovskej“ formy.

Príjemne sme boli prekvapení výkonom a 5. miestom Jirku Rašku na mostíku P-70 m, ktorého predstihol len Mork a na tomto mostíku neporaziteľní Japonci. Znovu sa ukázal bojovník Raška. Len vplyvom nepriaznivého vetra nezopakoval svoj výkon na mostíku P-90 m, kde pred druhým skokom, ako sa hovorí, mal medailu na dosah ruky. Vplyvom vetra možno posudzovať dosiahnuté výsledky na veľkom mostíku vôbec za diskutabilné. No sú tu také aké sú a takto ich zaznamená aj história. Nesklamali ani ďalší reprezentanti, najmä 7. miesto Karla Kodejšku a 11. miesto Zbyňka Hubača sú veľmi cenné. Rudlo Höhnln nenašiel v Sappore svoje pravú formu a Leošovi Škodovi pomôžu získané skúsenosti na budúcej olympiáde, kde môže pri poctivej práci a pretekárskej skromnosti dosiahnuť dobré umiestnenie.

Umiestnenie našich priateľov - biatlonistov nebolo uspokojivé. Boli handicapovaní aj zánetom oka ich najlepšieho pretekára Pavla Ploca, čo pri streľbe je naozaj veľký handicap. Iste sami svoju účasť podrobne prehodnotia a posúdia v Svázarme ako ďalej do budúcnosti.

Celá výprava tvorila veľmi dobrý kolektív. Vládlo priateľstvo, vzájomné porozumenie a podpora. Bola radosť z umiestnenia toho druhého. V takejto atmosfére sa naozaj dobre pracovalo. Tiež tréneri si počínali dobre. Sú mladí, majú svoju prácu radi a iste dosiahnu v budúcnosti so svojimi sverencami pekné úspechy.

Vystúpenie lyžiarskej časti čs. olympijskej výpravy bolo po každej stránke úspešné. Sme hrdí na našich reprezentantov a na dobrú prácu trénerov. Sme povďační všetkým, ktorí pomáhali vytvárať podmienky pre úspešnú olympijskú reprezentáciu.

Velmi dobré vystúpenie našich lyžiarov ocenilo aj vedenie výpravy tým, že menovalo Helenku Šikolovú zaslúžilou majsterkou športu, Zdeňka Cillera zaslúžilým trénerom a Jardu Honcu spolu so Štefanom Olekšákovi vzornými trénermi. Srdečne všetkým blahoželáme.

Čs. lyžiari sa vrátili zo Sappora domov s pocitom dobre vykonanej práce, s pocitom dobre

splnenej úlohy, ktorú im uložilo predsedníctvo ÚV ČSTV, ale súčasne s predsavzatím, že už teraz hneď treba začať s poctivou prípravou na ďalšie majstrovstvá sveta v roku 1974 a potom na ZOH 1976. Ale o tom ako ďalej si pohovoríme a napíšeme zase inokedy.

Srdečná vďaka Vám — naši čs. olympijskí reprezentanti.

Částečně splněný úkol

Štefan OLEKŠÁK,
trenér sruženáří ČSSR

Podle zkušeností z předolympijských her 1971 a dalších informací bylo rozhodnuto, že odlet do Sappora bude 20. 1. 1972. Na olympijských můstcích a běžeckých tratích jsme zahájili poslední fázi přípravy. Byly před námi dva důležité úkoly: aklimatizace a vyladění sportovní formy. Aklimatizace vlastně spočívala v tom, abychom se vyrovnali s osmihodinovým časovým rozdílem.

Ve dnech 21.—23. 1. 1972 byl můstek uzavřen, proto jsme přípravu zaměřili především na část běžeckou. 24. a 25. 1. jsme absolvovali první skokanské tréninky za velmi dobrého počasí. Potom nám již počasí neprálo — až do závodů. Často sněžilo a byl silný nárazový vítr (3—12 m/s). Doplatil na to Jaroslav Svoboda, který se při tréninku bolestivě zranil a prakticky v Sapporu před závodem netrénoval. Poslední fáze přípravy před vlastním závodem probíhala podle plánů — s menšími úpravami. Úpravu původního plánu ovlivnilo nepříznivé počasí a aklimatizační potíže.

PRŮBĚH ZÁVODU

Dne 4. 2. 1972 přesně v 10,00 hod. odstartoval na můstku s normovým bodem 70 metrů v Mijanomori první závodník — Artukov ze SSSR. Organizátoři, trenéři i závodníci byli spokojeni; závod probíhal hladce. Umoudřilo se také počasí. Hustě sněžilo, vítr však nebyl. Dá se říci, že po předcházejících trénincích jsme měli dojem, že počasí je ideální. Závod probíhal za naprosto regulérních podmínek a měl vysokou sportovní úroveň. Z našich

závodníků podal nejlepší výkon Tomáš Kučera. Průměrný výkon podal Jaroslav Svoboda. Rygl a Foltman výkony podprůměrné. O přední místa ve skoku bojovali Japonci, dále po jednom závodníkovi SSSR, NDR, Finska a ČSSR. Výkony byly velmi vyrovnané a čekalo se, že o konečném pořadí ve sruženém závodě rozhodne jeho druhá část — běh na 15 km. — Závod v běhu probíhal za příznivých povětrnostních a sněhových podmínek. Pro nás byl železkiem v ohni Tomáš Kučera. Ve spolupráci s trenéry Cillerem a Honcu jsme velmi dobře zabezpečili časové kontroly. Časové rozdíly jsme přepočítávali na celkové umístění v závodě sruženém. Kučera byl tedy na trati velmi dobře informován a také statečně bojoval. V tomto závodě jsme se museli sklonit před výkony závodníků NDR, NSR a Finska. Vyrovnané výkony jak ve skoku, tak i v běhu znamenaly zlatou medaili pro Wehlinga z NDR, stříbrnou pro Mietinena - Fin. Velký favorit K. H. Luck z NDR vynikajícím výkonem v běhu získal bronzovou medaili. Tomáš Kučera obsadil velmi čestné šesté místo.

MŮSTEK, TRATĚ, PODMÍNKY

Skokanský můstek je postaven podle moderních parametrů. Je velmi obtížný, ale nedá se k němu vznést žádná kritika. Trochu odlišný byl přechodový oblouk na odrazový stůl. Běžecké tratě odpovídaly terénu, ve kterém byly vytyčeny. Byly členité, lfbivé, značně náročné. Byly velmi pečlivě upravované pomocí mecha-

ce. Rozhodovala zde především fyzická zdatnost. Výzbroj a výstroj byly zabezpečeny v požadovaném množství. Měli jsme určité potíže s kvalitou běžeckých lyží. Nebyli jsme spokojeni s některými věcmi z oblasti výstroje (běžecké kombinézy, oteplovací kombinézy).

VYROVNAT KROK

Podle dlouhodobého plánu byly stanoveny tyto cíle pro ZOH 1972:

— jeden závodník do 5. místa — jeden závodník do 10. místa

I přesto, že umístění Tomáše Kučery za tak silné konkurence je vynikající, musíme konstatovat, že dosaženým umístěním našich závodníků — na 6., 26. a 28. místě jsme splnili tento cíl částečně. Měli jsme ovšem reálné předpoklady tento cíl splnit. Nebýt ovšem zranění J. Svobody a L. Foltmana. Také L. Rygl podal v závodě ve skoku podprůměrný výkon. Ukazuje se, že v závodě sruženém se výkonnostní špička rozšiřuje a snižuje se bodová ztráta na 10., 20. a 30. místě od vítěze. Také výkonnost závodníků na předních místech má značně stoupající tendenci. Abychom nezůstali pozadu, je nutné přípravě reprezentačních družstev věnovat větší pozornost než doposud. Není již možné, aby jeden trenér zabezpečoval družstvo po všech stránkách sám. Dále je nutná úzká spolupráce s lékařem — otázka fyziologie tréninku. Zabezpečit v maximální míře vdeorekord při nácivku techniky Kvalitní podmínky pro přípravu na sněhu jsou pouze na Štrbském Plese. Neúnosné jsou podmínky v Harrachově a Spindlerově Mlýně. Dále je nutné zvýšit popularitu sruženého závodu.

Docela slušný výsledek

Zdeněk CILLER,
trenér běžkyň ČSSR

Reprezentační kolektiv běžkyň se začal formovat až po ZOH v Grenoblu, kde naše děvčata nestartovala. Konec září znamenal přelom v názoru na ženský běh. Ustavením Čs. svazu lyžařů se zlepšily podmínky a porozumění funkcionářů, kteří zejména po roce 1970 dali maximum vrcholovému sportu. Tím chci konstatovat, že — přes drobné obtíže bylo klima přípravy velmi dobré. Naší povinností bylo podpořit toto úsilí dobrou reprezentací v Sapporu, a to se nám do jisté míry podařilo.

Před odjezdem do Sappora, přesněji po návratu z Kíruny narušily špatné sněhové podmínky kvalitu naší přípravy. Tuto okolnost považují za chybu, již jsem se v metodice tréninku dopustil. Místo prodloužení pobytu na kvalitním sněhu ve Švédsku jsme se vrátili domů a trénovali ve vysloveně špatných sněhových poměrech, což nedovolovalo perfektní plnění úkolů. Po technické stránce to byl „fix“, ale po funkční takové zdržení, že se nepodařilo u všech reprezentantek dosáhnout načasování sportovní formy. I při tom, že se družstvu perfektně nedařilo, se prokázalo, že je třeba reprezentantkám důvěřovat. Start bez náročných kvalifikací umožnil maximální koncentraci na reprezentaci v Sapporu. Na přípravě doma se dále nepříznivě projevovalo také to, že vynikající podmínky v Tatrách využívalo mnoho sportovních kolektivů i ze zahraničí, a tak chyběl potřebný klid.

Cesta do Sappora nebyla špatná. Pouze je třeba zdůraznit ukvapenost, s jakou bylo předáno jednotné oblečení: Pozdě zjištěné závady se nedaly odstranit. Vynikající péči a starostlivost projevil o nás úsekový vedoucí lyžařské výpravy Ján Mráz. Pohoda mezi trenéry, lékaři a družstvy byla výborná.

Sportovně a technicky byl průběh ZOH velmi náročný. Klimatizační potíže a viroza, dopro-

vážená teplotou, postihly Bartošovou a Šikolovou. Tato okolnost znásobovala zpoždění v přípravě. Poslední možnost, jak dosáhnout žádoucího efektu, bylo dávkování intenzivní tréninkové zátěže. To se podařilo právě u Bartošové a Šikolové. Cillerovou, která měla před odjezdem na ZOH 18 dnů zvýšenou teplotu, jsem příliš vyčerpal, což hodnotím jako nedostatek tréninkového vedení. Chlumová odevzdala vše, co bylo v jejích silách. Mnoho péče jsme věnovali mazání. Rozhodně se potvrdilo, že sněhové podmínky budou podobné norským. Proto taky tak jednoznačný norský běžecký úspěch na ZOH. Tím však nechci snižovat jejich ostatní práci, techniku jízdy, odhodlání. Úspěch byl zasloužený ve všech směrech. Co spadá do oboru sportovní špionáže, potvrzuje však kvalitu vosků Swix, na nichž norští reprezentanti převážně startovali. Za stejně důležité však považují kvalitní lyže. Několikrát jsem konzultoval naše běžky s norskými. Stejný vosk i technika mazání. Zkoušelo se z prudkého dvacetimetrového svahu, po němž následovala 200 m rovina. Výsledek? Norové jezdili vždy o 30 až 50 metrů dál. Naše družstvo používá výhradně lyži Järvinen délek 195 a 200 cm. Myslím, že bychom měli věnovat více pozornosti této otázce ve vrcholovém sportu. Také příčiny bolesti v zádech, jež napadají členy běžeckých družstev, musíme přesně odhalit! Opakuje-li se to vícekrát, jsme unaveni: lyže, vosky, záda!

Tím víc vystupuje na povrch naše umístění na ZOH.

Za úspěch považují:

3. místo — 5 km — Šikolová [zpoždění 0,66 proc.]
7. místo — 10 km — Šikolová [zpoždění 3,47 proc.]
16. místo — 5 km — Bartošová [zpoždění 4,58 proc.]
6. místo — 3×5 km — Bartošová, Šikolová, Cillerová [zpoždění 5,12 proc.]

22. místo — 5 km — Cillerová [zpoždění 5,56 proc.]

Za dobrý průměr považují:

27. místo — 5 km — Chlumová [zpoždění 7,02 proc.]
26. místo — 10 km — Chlumová [zpoždění 7,87 proc.]
27. místo — 10 km — Bartošová [zpoždění 7,96 proc.]
30. místo — 10 km — Cillerová [zpoždění 9,85 proc.]

Pokrok za čtyři roky usilovného tréninku vykazujeme slušný. Přesto osobně nejsem zcela spokojen. Slušný proto, že ostatní disciplíny nebyly úspěšnější. Nedostatky, které jsem zjistil ve své práci, jsou značné a poučné. Ve srovnání s MS ve Vysokých Tatrách se zlepšila ve všech směrech Bartošová. Výrazně se zlepšila také Šikolová. V závodech na 5 i 10 km představuje světovou extratřídou. Slabší výkon naproti tomu podala na 3×5 km proti tomu, co umí (o 3 procenta). Zlepšila se Cillerová na 5 km o 2,30 procenta, na 10 km zůstala stejná a v běhu na 3×5 km podala slabší výkon o 1,5 procenta. Slabší časy Šikolové a Cillerové v úsecích představují v součtu 4,5 procenta zpoždění. Bez něj by to bylo jasné třetí místo v závodech štafet. Zhruba stejná zůstala Chlumová.

Čekalo se asi více ve štafetách. Proč jsem neuspěl? Bartošová jela o 11 vteřin pomaleji na Muchačevovou než v hladkém závodě, její výkon však přesto hodnotím jako optimální. Šikolová byla o 36 vt. pomalejší na Oljuninovou než v hladkém závodě, kde sovětskou reprezentantku porazila. Cillerová zajela o 15 vt. pomaleji na Kulakovou než v hladkém závodě. Z toho vyplývá, že prognózy byly nesplnitelné. Žádná z reprezentantek nesehalala však tak, aby to třeba v Grenoblu nestačilo na bronzové umístění. Je-li v jedné minutě 25 závodník, pak je věru obtížné určit pravou hodnotu výsledku.

Toto konstatování je nutné, protože znám celou řadu kritických pohledů na naši práci. Prostě lituji. Víím, kde byla chy-

ba. Nepřipravil jsem své reprezentantky třeba na osobní souboje, jež nejsou fair play. Volil jsem osvědčenou taktiku: nejlepší druhý úsek ve štafetě. Stejně kalkulovaly Norky a NDR. Šikolová převzala po Bar-tošové vteřinu před Norskem a dvě vteřiny před NDR. Udávala tempo a střídavě jí soupeřky zezadu šlapaly na paty celé dva kilometry. Nikdo nechtěl do vedoucí pozice. Helena bojovala, až podlehl. V každé štafetě někdo selhal. Šikolová však přesto odevzdala své.

Ano, štafeta žen neuspokojila ty, kteří říkají, že šesté místo

na ZOH tu již bylo dvakrát. Úroveň šla rapidně nahoru. Ano, bylo šesté místo, ale ne 6,12 procent zpoždění za vítězem. Náš výsledek je o 50 procent lepší. Kritizovat je snadné, ale důležité je ukázat, jak to dělat lépe, když to druhý nedokáže. To je vše na adresu těch, jejichž názory jsem vyslechl s porozuměním. Než jsem odjížděl do Sappora, odvrátili se ode mne a ztratil jsem důvěru těch, u nichž jsem to nikdy nečekal. Stačilo pár pofiderních neúspěchů a byl jsem odepisován. Těm, kteří mi to dali najevo, děkuji za otev-

řenost. Na druhé straně srdečně děkuji těm, kteří nám věřili, kteří naše výsledky i snahu oceňují. Bude však nutné udržovat krok a zajistit návaznost. Lecos se musí změnit, aby to šlo stále k lepšímu. Potřebujeme nové, citlivější, obětavé i nadšené talenty. Potřebujeme toho udělat tolik, že je čas, aby se práce ujali noví a nezatížení trenéři, kteří budou pokračovat v naší započaté práci a budou úspěšnější v tom, co se třeba mně nepodařilo. Rozhodně je to obtížná práce. Tak tedy hodně úspěchů v Denver - Colorado!

Závody, hodné olympiády

Jaroslav HONCŮ,
trenér běžců ČSSR

Zásluhou televize a ostatních sdělovacích prostředků jste měli všichni možnost přímo sledovat soutěže 11. ZOH v Sapporu. Přesto jsem byl požádán o napsání několika dojmů, které by vám ještě více přiblížily běžecké soutěže mužů na prvních ZOH, uskutečněných na asijském kontinentě.

Běžecké soutěže stály mimo zájem domácích diváků. Tato skutečnost neubrala nic na velikosti bojů a velikosti výkonů závodníků. Všechny závody mužů byly z hlediska sportovního plně hodny olympijské soutěže. Beze sporu dokumentovaly další progres tohoto sportu i jeho krásu. Všechny boje byly nesmírně tvrdé, ale vedené v duchu příkladné rytířskosti.

Tratě, na kterých tyto nezapomenutelné boje běžců z celého světa probíhaly, byly vrcholem toho, co bylo na tomto poli uděláno jak v přípravě letní, tak i finální. Po celé délce trati byly dvě optimálně hluboké stopy. Na otevřených a návětrných místech byly tratě chráněny proti větru téměř 3 m vysokými zábrany ze silonu. I při velkém množství sněhu, které na tratě v Makomanai spadlo, byly nejen pro závody,

ale i pro trénink vzorně připraveny. Sníh, o jehož kvalitě byly hrůzostrašné zprávy, se ukázal opravdu jiný, než náš krkonošský nebo tatranský (podstatně vyšší vlhkost, odlišná struktura vločky aj.), ale mazání na něj bylo jednodušší než na ten náš. Prakticky každý den byl nejrychlejší Rode - speciál. Tento fakt byl velmi důležitý hlavně vzhledem k rychlému střídání teplot jednak co do místa (až 10 st. rozdíl ve stejnou dobu na různých místech trati) i co do času (během hodiny rozdíl 6 až 8 st.). Opravdu promazané lyže jsem tu v žádném závodě neviděl.

Soutěže — každá ze soutěží byla slavnou, měla svoji specifickou atmosféru, charakter, svého hrdinu — vítěze, ale i hrdiny v poli poražených.

30 km — Charakter této tratě byl určen profilem trati (mírné, až 2 km dlouhé stoupání) a sněhohádem, který byl možný jen na Hokaidu. Hrdinou byl bezesporu Sláva Vedenin, běžec s nejskromnějších a z nejsvědomitějších. Od vítězství na 30 km na MS 70 prakticky nevyhrál větší závod. Na mistrovství v SSSR v r. 1971 byl na tuto trať dokonce ve

druhé desítky závodníků, ale ani tehdy nikdo nepochyboval o jeho úspěchu zde 4. 2. 1972. Ohromného úspěchu dosáhl i náš Standa Henych. Velikost jeho výkonu nejvíce oceňovali severští závodníci a odborníci, kteří nám gratulovali jako k získání medaile.

15 km — Sprint a jenom sprint. Závod mládí, které je odhodláno v příštích letech převzít vládu v běžecké stopě od velikánů dnešních dnů. Prudké stoupání i rychlé sjezdy, to byl prostor pro toto mládí, které si nedalo vzít příležitost. Vítězství Lundbäckova bylo velkolepé, ale i ostatní zanechali velký dojem. Jména Formo, Skobov, Braa, budou jistě ozdobou soutěží příštích let.

50 km — maratón, který měl vše, co má tento závod mít, od profilu trati až po průběh závodu. Geeser ze Švýcarska hodil rukavici všem soupeřům hned po startu. Svůj boj vedl úspěšně až do 45. km. Potom podlehl svému tempu i přesile soupeřů. Zůstal však hrdinou tohoto závodu, stejně jako Vedenin na MS 66 v Oslo. Taktik Tyldum a jeho kamarádi vrátili Norsku nejen slávu, ale i sebedůvěru ztracenou na MS 70. Z našich závodníků bojoval velký závod Fajstavr. Kromě tratě a soupeřů bojoval plných třicet

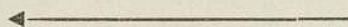

km s bolestmi v zádech. Vítěstvím nad touto bolestí zvítězil sám nad sebou. Jeho výkon v závěru závodu korespondoval jen s výkony Tulduma, Myrma a Vedenina. Jeho výkon na 19. místě je ve zpoždění od vítěze nejlepším výkonem čs. běžce na 50 km na všech OH.

4X10 km. — „Štafeta“, toto slovo jsem slyšel před odjezdem do Sappora ze stovek úst a ve všech možných kombinacích. Většinou bylo toto slovo spojováno s větou „musíte být do 6. místa“. Mnohdy tuto větu vyslovovali lidé, kteří dva roky snahu o účast v tomto závodě zavrhovali. V závodě dali závodníci na toto ultimatum odpověď. — 6. místo bylo v našich silách, avšak alespoň s

minimem — jedním náhradníkem. Ilavský po nemoci nemohl udržet to, co Nenyč, Fajstavr, Michalko vydřeli. Snad na příštích OH budou moci závodníci rozhodovat o svých kvalitách sami a ne proroci od zelených stolů. Závod sám byl fantastickým dramatem.

O zlaté a stříbrné medaili se rozhodovalo až v cílové rovince. Vedenin provedl Härviikenovi totéž, co jemu Mäntyranta v Grenoblu, a získal pro SSSR nejcennější kov. Bronz ukul Švýcarsku též až na stadiónu Hauser a Lundbäckovi, vítězi na 15 km, a vůbec Švédsku, zůstalo jen 4. místo a smutek ve tváři. Stejný boj svedly o předposlední místo štafety Francie a USA. Tento závod byl tedy opravdovým běžeckým festivalem, důstojným vyvrcholením běžeckých olympijských soutěží.

Vjačeslav VEDENIN

Musíme omlazovat družstvo

Příprava na ZOH probíhala podle dlouhodobých tréninkových plánů, vypracovaných ještě před ZOH v Grenoblu. V meziolympijském období jsme některé záměry přehodnotili s ohledem na vyšší tréninkové nároky a kvalitnější proces.

Etapa přípravy na umělé hmotě byla v roce 1971 daleko intenzivnější než v minulých letech. Podle plánu mělo družstvo vstoupit na sněhové můstky už koncem října či začátkem listopadu v Kirovsku, ale z objektivních příčin se tak nestalo, což bylo prvním vážným nedostatkem přípravy. Využili jsme příznivých sněhových poměrů na Štrbském Plese až od 21. listopadu, a tam jsme zůstali do vánoc. Špindlerův Mlýn, záměrně plánovaný, aby skokani měli pocit změny můstku, se neuskutečnil vinou nedostatku sněhu. Hladkému průběhu tatarského výcvikového tábora vadilo počasí a příliš velký počet zahraničních závodníků. Koncem období se uskutečnily kvalifikační závody pro Intersport turné. Kladly velké psychologické nároky na naše skokany a nepovažují za šťastné řešení, že dva ze tří závodů se konaly na můstku s P=90 m.

Jáchym BULÍN, trenér skokanského týmu ČSSR

Slabší výsledky na Intersport turné měly, myslím, dva hlavní důvody: pozdní začátek přípravy a chyba v režii kvalifikačních závodů v Tatrách. Na družstvu byla patrná psychická únava z tatranských zkoušek.

Po příletu do Sappora jsme měli potíže s časovou aklimatizací. Skokani se cítili unaveni a první trénink byl v důsledku toho poznamenán poklesem formy závodníků — s výjimkou Kodejšky. Pomocí videorecorde-ru a každodenních večerních rozborů jakož i usilovné práce kolektivu se výkony začaly zlepšovat těsně před závodem na P=70 m. Jen Höhnl se nedostal z hluboké krize, která měla hlubší příčiny, hlavně psychologického rázu. Vynikající skoky předváděli Japonci, jejich dynamický odraz z velmi nízkého nájezdového postavení udivoval, ale i šokoval.

Výsledky závodu na můstku s P=70 m znáte. Neoddiskutujeme významný úspěch našeho družstva jako celku. Tři závodníci mezi prvními jedenácti jsme nezaznamenali dosud na

žádném MS ani ZOH. Díváme-li se na možnost získat medaile, musíme uznat, že konkurence Japonců byla nad naše síly. Přesto měl J. Raška blízko k bronzové, kdyby se mu povedl první skok stejně jako druhý, a snad i Kodejška, kdyby nezaváhal s odrazem při druhém pokusu. Ale to jsou teoretické úvahy po závodě.

Závod na velkém můstku nám nevyšel. Při tom, že podmínky této soutěže byly na hranici regulérnosti, nemůžeme považovat výsledky Rašky, Hubače i Škody za špatné. Poslední tréninky na velkém můstku slibovaly však bohatší žeň. Štěstí nás tentokrát opustilo. Komu přálo, toho kolísavý vítr vynesl na vzduchovém polštáři nevěřitelně daleko, komu nepřálo, byl větrem nemilosrdně sražen.

Stojí za zmínku připomenout některé novinky. Tréninkové metody, hlavně metody letní přípravy, používané ostatními světovými družstvy, se mi nepodařilo zjistit do detailů. Nejdál se zdají být Japonci, jejichž rychlý, explozivní odraz dává tušit speciální letní přípravu.

Štafety v Sapporu: Durajová (Pol) a Bartošová v čele

Ale oni takové věci jednoduše zahalili mlčením. V organizaci závodů nedošlo k podstatným změnám. Zvýšil se počet pracovníků-techniků, pomáhajících trenérům v jejich práci. Jsou to hlavně kameramani, natáčející různé fáze skoku a předávající informace o situaci, stavu závodu i můstku tam, kam trenér nemůže. Tak se dostávají poslední pokyny až na věž. Běžně se používají různé videorecordery nebo jiné kamery a získané poznatky se ihned předávají závodníkovi. Zlepšily se také podmínky pro závodníky. Na věži jsou místnosti (vytápěné), kde se podává občerstvení a závodník v nich hledá útočiště při nepohodě. Ve stále větší míře se používá různých způsobů pro měření rychlosti, směru a síly větru. Elektrické

měření délek se dosud neprosadilo. Vylepšuje se výzbroj a výstroj. Kombinézy jsou z pružných a pevných materiálů, u bot se projevuje trend k větší jednoduchosti a lehkosti. Lyže se vyrábějí z různých materiálů, ve struktuře skluznic nenastaly větší změny, ale zejména se pracuje na vylepšení skluzu a získání větších rychlostí. Můstky, postavené na hranici povolených norem, zatím nezvyklých pro Evropany, byly těžké, sebemenší chyba v odrazu měla velké následky (v metrech). Odlišné byly i přechodové oblouky na můstku.

Na závěr bych rád připomenul: chceme-li dosáhnout na příštích ZOH uspokojivých výsledků, musíme vytvořit perspektivní družstvo s výhledem na ZOH 1976 a 1980. Máme vě-

kově starší družstvo, které musíme postupně omlazovat. Starší závodníci by měli bez výhrad pomáhat mladším. Tomuto úkolu se musí bezpodmínečně podřídit celé skokanské hnutí jak ve vrcholovém zaměření, tak v práci s mládeží. Ve spolupráci s vědeckými pracovníky musíme najít efektivnější způsob přípravy, především v získávání výbušnosti, rychlosti a rychlostní síly. A rozhlížet se po takových typech chlapců! Ve větší míře by se také měla projevit spolupráce s různými vědeckými kolektivy k vyřešení problémů aerodynamiky, mazání lyží apod. A zapojit psychology, neboť psychické stavy závodníků začínají při stále vyrovnanější světové špičce nabývat na důležitosti. Zkvalitnit tréninkový proces z hlediska techniky (videorecordery, kamery, stroje na měření rychlosti), zlepšit výstroj i výzbroj, vybudovat zimní i letní tréninková centra, zlepšit práci vedení skokanského úseku, vytvářet lepší sociální podmínky reprezentantům i trenérům.

Chvála organizátorům ZOH

Organizace lyžařských soutěží na XI. ZOH v Sapporu byla na výši. Byla to zásluha nejen obětavých a schopných činovníků, ale především příslušníků japonské armády, kteří se na pořádání závodů podíleli zvláště význačnou měrou. Bylo to patrné zejména při závodech ve skoku. Tam jsme Japoncům záviděli velké plachty, kterými po skončení tréninku pokrývali nejen celý nájezd, ale i doskok. Znamenalo to pak mnohem snadnější úpravu můstku. V Sapporu nebylo totiž téměř dne, kdy by nenapadal nový sníh. Proto i za těchto nepříznivých podmínek mohly být můstky připravené v rekordním čase k tréninku. Také jednoduché plechové nádoby s dřevěným uhlím, umístěné v úseku měřičů délek, byly pro nás novinkou. Sloužily prokřehlým činovníkům k ohřátí.

Celkem nepříjemně nás překvapily slabé návštěvy na závodech v klasických disciplínách, zejména v bězích. V hledišti lyžařského stadiónu bylo mnohem víc činovníků, novinářů a fotoreportérů, než platících diváků. Když jsme se dozvídali z oficiálních pramenů, že olympijským závodům přihlíží v jednotlivých dnech 300 lidí, vzpomínali jsme na zaplněné hlediště lyžařského areálu snů při mistrovství světa 1970 ve Vysokých Tatrách. Vzpomínali jsme na ně nejen my, ale všichni lyžařští experti a závodníci, kteří se tatranského MS zúčastnili. Když se o něm při různých příležitostech hovořilo, a vždycky s velkým obdivem, bylo nám dobře u srdce...

Japonci se vyznačovali přesným dodržováním stanoveného

plánu. Ten byl pro ně neměnný a zřejmě se nepodařilo udělat v něm korektury ani činovníkům FIS, i když se to ukázalo jako nutné. Improvizovat prostě neumějí. Všechno má pevný řád. Jinak nikdy neztratili Japonci svou usměvavou tvář. Usmívali se, i když se na ně třeba někteří zahraniční hosté zlobili. Tak opravdu trefně se ZOH v Sapporu říkalo „olympijské hry úsměvů“. Naši lyžaři se těšili velké pozornosti a získali si svým vzorným vystupováním mnoho přátel v Japonsku. Na Hokkaidu nechali také hodně autogramů a odznaků a dostávali mnoho dopisů od japonských přátel. Školní mládež sledovala výkony čs. sportovců s mimořádným zájmem a měla radost z jejich úspěchů. Tak se čs. výprava vracela do vlasti s mnoha pěknými vzpomínkami. Vykonala hodně pro dobrou propagaci naší socialistické vlasti. JAROSLAV TROUSIL

Seveřani šli do sebe

XI. zimní olympijské hry v Sapporu byly ve znamení rehabilitace skandinávských běžců, především Norů a Švédů. Lze říci, že Seveřani se poučili z minulých chyb a nezdarů. Mezníkem se stal rok po tatranském světovém mistrovství. To se, zároveň s promísením starší a mladé krve, začalo podstatně víc investovat do přípravy běžců. Seveřani se snažili aplikovat středoevropské zkušenosti, švédští, finští a norští běžci měli letní a podzimní soustředění, umožnila se jim taky důkladná tréninková práce na sněhu. Dost možná, že rozsah společného tréninku překročil normu, již MOV připouští pro přípravu na ZOH. Skandinávie se také zcela jednoznačně přihlásila ke kolečkovým lyžím, které tvořily hlavní obsah letního a podzimního tréninku. A hned se taky vytvořil orgán pro novou funkci: speciální tratě v lese s asfaltovým povrchem. Něco takového zůstává pro nás stále jen snem. Ale pochopíme, že nelze všechno vybudovat najednou. Méně se však budeme smířovat se skutečností, že jsme patrně byli jediným státem, který v běžeckém světě něco znamená, kde vůbec nebyla dána možnost, aby se běžci na kolečkových lyžích svezli, bez ohledu na to, kde. Obstarat tuto tréninkovou pomůcku bylo nad naše síly! Ale vraťme se do Skandinávie, kde se vloni trénovalo nepoměrně intenzivněji než kdykoliv před tím. Byla to

svým způsobem ctnost z nouze, byla to jediná možná záchrana, jak rehabilitovat severskou běžecskou zvěst. V Sapporu se objevily zřetelné signály, že Skandinávie je na dobré cestě k cíli. Ale to hlavní teprve přijde: až zmužní ti dnešní mladíci Magnussonové, Lundbäckové, Formové, Södergreenové, Braaové a další, kteří se už na sapporských tratích přihlásili o slovo... -nj-

→
Švéd Lundbäck

Švýcarské TAJEMSTVÍ

Říkalo se, že sapporská zimní olympiáda byla tak trochu švýcarskou. Země bílého kříže zaznamenala dost výrazné úspěchy v klasických disciplínách, ale hotovou destrukci způsobily její činy v soutěžích alpského lyžování mezi Rakušany, Francouzi a sjezdaři NSR. Kde kdo se snažil vyzvědit tajemství švýcarského úspěchu. Vždyť přece až dosud hráli švýcarští reprezentanti více méně jen druhé housle v Organizaci alpských států i ve Světovém poháru. Zdá se, že tamní režiséři olympijské přípravy byli velmi prozíraví. Třeba v tom, že letní trénink přenesli do chilských And a tam se připravovali na tratích, které byly navlas podobné olympijským.

Ale mimořádné důležitosti byl vlastně sapporský výzkum na předolympijské generálce. Přivezli z Japonska materiál o několika stech stránkách a v něm byla snad nejdůkladnější zpracována kapitola o voscích. A poznatky se hned realizovaly. O voscích se dozvěděli alpsští sousedi a nelitovali sil, aby se jich zmocnili v rámci sportovní špionáže. Našli prý v nich některé nové, zajímavé komponenty. Ať už to byla špionáž, či jen psychologická válka v alpských zemích, autoritu Helvetie to posílilo. Chci věřit, že i v těch voscích muselo něco být. Nadigová i Russi jeli na nich jako blesk. Ale bylo tu ještě něco, co se švýcarské olympijské režií znamenitě podařilo: byla to odvaha radikálně omladit sjezdařský tým a dát tomuto mládí příležitost! Ti, kdož ve Švýcarsku třímali v rukou peníze na olympijskou reprezentaci země, byli krajně nedůvěřiví a nezdálo se jim rozumné investovat do něčeho, co se podobalo školce. Nakonec se podařilo přesvědčit pochobovače, Sapporo se stalo skutečností a když hry skončily, byl tu přímo triumf, jaký nikdo v zemi nečekal. Ne, opravdu to nedělali špatně, tihle Švýcaři... -nj-

←
Thereze Nadigová, švýcarská „zlatá“

FORMULE 1 na lyžích

FORMULE 1 na lyžích je podle mistra světa automobilů Jackieho Stewarta desetkrát nebezpečnější než za volantem. Jak to vlastně je? Dotázali jsme se v Kufsteinu, kolik firma Kneissel vydává na závodní sport. „V poměru vůči celkovým výdajům je to u nás stejné jako to bylo v továrně Daimler-Benz, když se zúčastnila automobilových soutěží formule 1.“ To jsou slova šéfa závodního oddělení, jinými slovy závodní stáje fy Kneissel Egona Schöpfa, kdysi velmi úspěšného závodníka na lyžích.

A jaká je výchova závodníka? Egon Schöpf: „Člověk a jeho talent — to je začátek. Člověk potřebuje tvrdost, aby vydržel, neboť musí 11 měsíců z dvanácti v roce žít přísně sportovně. To je základ, a proto 80 procent těch talentovaných nakonec odpadne. Kdo se tedy chce stát někým, musí začít závodit už v 11 nebo 12 letech. A mezi 14 až 18 lety se musí rozhodnout: sport nebo škola. Když se upíše sportu, pak zůstane prakticky na úrovni čtrnáctiletého a musí se sám vzdělávat, chce-li učinit zádost společenským požadavkům svého sportu — a k tomu potřebuje zase sílu, tvrdost a vytrvalost.“

Příbuznost závodního lyžařství se závodním automobilismem se vidí také v tom, že už v přípravě jsou přesně určeny dílčí úseky a jejich rychlostní parametry a že v závodě dostane jezdec údaje o mezičasech. To je vynález Schöpfův. Lyžařská konkurence pochybovala o jeho účelnosti, první řízení piloti na sjezdovkách však pochybnosti vyvrátili. Ukázalo se, že i při rychlostech 100 km v hodině lze rozeznat signál a řídit se podle něj.

Důležitá je poloha, postoj, aerodynamické oblečení. Proto testy ve větrných kanálech,

přísný výběr vázání, profilu lyží, odpovídající profilu pneumatik, všechno na přesnost setiny vteřiny, podle plánu. Testy výrobků! Vzpomeňme na letný kilometr na Plateau Rosa. Tam se hledá pravý typ lyží. Špičkový jezdec jich spotřebuje za sezónu asi 40 párů. Asi 25 párů vyřadí hned po testu, takže zbudou tak tři páry na disciplínu. Na jednom závodě, zbylé dva jsou v rezervě. To znamená devět párů. Ostatní — zhruba 30 až 40 párů tvoří sjezdářův fondus...

Nad takovými počty normální lyžař žasne a počítá. Ale nedopočítá se. Protože závodní lyže stojí zhruba dvoj či trojnásobek turistických lyží, a protože k tomu musíme ještě přičíst vázání, boty, hole, oblek, přilby, rukavice. Odhadem tak sto tisíc, dvě stě tisíc devizových korun. Tady bude automobilová formule přece jen o něco dražší, ale to nic nemění na faktu, že lyžování je průmyslovým sportem, stejně jako automobilové závodění, takže je to celkem jedno, jedete-li na sněhu nebo na silnici.

A teď dojmy jednoho z pilotů: „Mám respekt před automobilovými závodníky. Do závodního vozu bych nikdy nevstoupil, i když mi Jackie Stewart při slabé lyžařské chvíli na sjezdovce svěřil, že ten náš sport je desetkrát nebezpečnější než jeho. Snad fyzicky vyžaduje lyžování víc než formule 1 na silnici. Jinak ti dobří musejí být jako lidé sebejistí, poněkud agresivní, trochu se širokými a ostrými lokty, doslova brutální vůči sobě, někdy i vůči jiným. Při vši ctižádosti však zůstává fair play v naší hře. A úspěchy? Dostaví-li se, náramně pomáhají společnosti a ekonomicky. Závodníci jsou zvaní na všechna možná místa, jejich společenská důležitost stoupá. A z toho se dá vyrazit kapitál. Nejen z toho...“

Snad jste poznali, s kým jste měli tu čest. Ano, to byla slova Karla Schranze, prvního pilota stáje Kneissel. Dovedl ze všech kolegů nejdál a nehlouběji těžbu hodnot, již nabízelo průmyslné sportu, jehož byl ctitelem. Kapitál se nehrnul jen z poct, jež nabízelo společenské postavení, byly tu ještě motuálnější zdroje ze všeho, co lze

Exkomunikovaný Karl Schranz

nazvat reklamou, ať už máme na mysli výrobky stáje, v níž byl prominentním jezdcem, či další způsob, jak využívat slavného jména. Schranz nijak neskrýval před světem prebendy, jež mu plynuly ze sjezdového sportu. Hovořilo se o mnoha desítkách tisíc dolarů a Karli jel s tímhle poskvrněným štítem amatéra na ZOH v Sapporu, což se rovnalo harakiri. A taky byl obětován, aby XI. zimní olympijské hry byly zachráněny. Odešel ze scény a doma v Rakousku ho vítali jako národního mučedníka.

Měl nejvíc „másla“ na hlavě — proto musel odejít. Ale zůstal i ti, kdož jsou jím také poznamenáni, a hodně. V tom je tragika dnešního olympijského sportu. Pod pěti olympijskými kruhy se vytvořil další. Je to bludný kruh...

Karl Schranz záviděl tak trochu svým kolegům od volantu, že jsou společensky i kapitálově lépe postaveni než jezdcí formule 1 na lyžích. Nuže teď, na prahu profesionální kariéry, má šanci tenthle handicap vyrovnat. (abc-nj)

Jak jsme na tom s výzbrojí?

Zima, tak skoupá letos, se nachýlila ke konci a začíná období hodnocení výsledků jak špiček našeho lyžování, tak i činnosti celého lyžařského hnutí. Abychom trochu vybočili z tohoto rámce, máme za to, že by bylo účelné, abychom se ohlídlí za uplynulou zimní sezónou úplně jiným pohledem než bývá zvykem — podívejme se, jak bylo o lyžaře postaráno v otázce jeho vybavení.

Hned v úvodu můžeme prohlásit, že letošní zimní období bylo přelomem mezi obdobími trvalé a neuspokojované poptávky a obdobími příštími s plně zásobenými obchody, v nich kupující bude skutečným zákazníkem, který si bude vybírat podle své potřeby a i podle ceny a svých možností.

Začneme sortimentem, v němž nabídka již převýšila poptávku — je to lyžařská obuv. N. p. Botana Skuteč je největším dodavatelem lyžařské obuvi a můžeme říci, že plně pokrývá požadavky všech lyžařských disciplín. Sortiment se rozšiřuje i na speciální boty dětské, tj. dětské skokanské a dětské běžecké boty. S ohledem na předpokládaná malá prodáváná množství, bude výrobce vyrábět a dodávat tuto obuv podle hromadných objednávek zaslaných lyžařskými oddíly. Další dětské boty, a to dětské sjezdové s přezkovými uzávěry budou nyní vzorovány a doufáme, že na příští sezónu se objeví již v prodeji. Vývoj sjezdové obuvi pro dospělé se zaměřuje na využití „pěnění“ bot tzv. „na míru“ polyuretanovou výplní, čímž by se odstranily stesky těch, co si zakoupí novou a různě tlačící obuv, která jim pak značně nepříjemňuje pobyt na horách. Doufáme, že tuzemští dodavatelé potřebných surovin budou nám lyžařům příznivě nakloněni a Botaně dodají vše potřebné. Malé upozornění potřebuje kolekce běžeckých bot — vyrábějí se lehké běžecké boty pro závodní použití i silnější dvojité vhodné pro turistiku na běžkách. Jedno však mají společné, a to unifikovanou špičku podešve, které podle velikosti boty přísluší patřičná velikost pevné nedělené čelisti špičkového vázání, která se přišroubovává pouze třemi šrouby na lyži. Tato unifikace dohodnutá jak s výrobcem, tj. n. p. Botana (ostatní výrobci — hlavně družstvo Poprad Tatry naše opakovaně požadavky nerespektovalo), tak i s výrobcem vázání Družstevním kombinátem v Dražicích nad Jizerou, má své vážné opodstatnění — 3 připevňovací šrouby této čelisti nenaruší pevnost lyže, naproti tomu 4 šrouby děleného vázání přijdou do krajů běžky a dochází k jejich značnému poškozování. Obchod by měl proto objednávat většinu tohoto pevného vázání a pracovníci v prodejnách by měli spotřebitele správně informovat a účelné výrobky doporučovat. Tak jsme se dostali k lyžařskému vázání a u běžeckého zůstaneme ještě touto informací. Družstevní kombinát Dražice připravuje nové provedení špičkového vázání určeného pro závodní účely. Ověřováno bylo i našimi reprezentanty v Sapporu a bude to skutečně „špičkové“ špičkové vázání.

Pro sjezdaře připravila v lyžařském vázání uplynulá sezóna hned několik podstatných překvapení. Jako první se objevila již v listopadu loňského roku hned dvě z pražského družstva Lověna. Je to bezpečnostní patové vázání Skimat Katapult a rychloupínací otočná pata Skimat Roll. Skimat Katapult je vlastně první v Československu vyráběné patové bezpečnostní vázání určené pro lyžaře sjezdaře, což nutno zdůraznit, protože se nehodí pro lyžaře turisty, tj. pro delší chůzi na lyžích. Není to vázání ideální, zvláště z hlediska požadavků poslední doby na jednoduchost a přesnost nastavení vypínacích sil a možnosti jejich snadné vizuální kontroly. Nastavení je u Katapultu podmíněno znalostí systému alespoň podle návodu a individuálnímu odzkoušení. Po správném nastavení však funguje dobře a jeho zavedení na náš trh nutno jen uvítat, vždyť vlastně před tím z tuzemských výrobků nebylo nic a nakonec i otázka ceny není zanedbatelná.

Další překvapení přišlo až těsně před vánocemi. Objevil se nový výrobce, který jak již z jeho názvu je zřejmé, s lyžařinou a vlastně se sportem vůbec, má velmi málo společného. Filmový průmysl Barrandov, výrobce kamer, vyvolávacích a kopírovacích přístrojů a dalšího zařízení pro filmovou techniku, zahájil licenční výrobu bezpečnostního vázání zn. Marker, tj. špičky Simplex Super a lankového vázání Turimat. Tato kombinace byla zvolena z důvodů urychlení zahájení výroby, na příští sezónu se však již počítá se zahájením výroby bezpečnostní paty Rotamat FD. A posledním překvapením letošní sezóny bude opět licenční výrobek, tentokrát z brněnského družstva Drukov — bude to dětské bezpečnostní vázání Marker Junior.

V lyžařských holích sjezdových a turistických máce již dostatečný výběr kvalitativní i cenový, slabinou jsou ještě talíře a jejich upevnění, ale i toto bude dořešeno. Úzkým profilem jsou však běžecké hole. I tento nedostatek budeme v příštím období s výrobcem Dřevotvarem Znojmo řešit.

Úsek nekritizovanější ve všech posledních letech nám zůstal na konec. Jsou to lyže. Máme-li použít prohlášení podnikového ředitele n. p. Sport, tak v příští zimní sezóně bude plně kryta potřeba lyží běžeckých a turistických celodřevěných. Lyží vyšší jakostní třídy, tj. kombinace dřevo a skelný laminát (Polytex a Champion 850 (\$ 40) a 1150 (\$ 50) bude dostatek až v letech dalších. Ani perspektiva vývoje není nikterak slibná. Podnik, který dosáhl světové úrovně skokanskými lyžemi „Sokol“ a běžeckými lyžemi „Triumf“ a „Sapporo“ neuvazuje s vývojem závodních lyží pro sjezdové disciplíny. Problematika je složitá, ale máme za to, že není neřešitelná. Je proto nutné se s tímto problémem urychleně zabývat, aby nám svět příliš „neutekl“.

O situaci v textilní výrobě a v dovozu budeme informovat v některém příštím čísle.

[bur]

Lyžařská akrobacie

Akrobacie na lyžích se vyvíjí především z nadbytku energie a pohybové vyspělosti vynikajících závodníků, někde jako forma zpestření přípravy. Snad lze její zrod v moderním pojetí spatřovat ve vystoupení norských skokanů brí Ruidů na skokanském turné v Americe v r. 1932, kde Birger předváděl salto z upraveného můstku. Nepouštějme se do nejistých prococtví, zda se tu rodí počátky nové sportovní disciplíny. Dnes pomalu nikoho nepřekvapí trojné salto na lyžích a přirozeně ani smrtelný úraz při těchto pokusech. Lyžařské filmy W. Bognera — Rozmarné lyže, Lyžařské opojení apod. nastínily další možnosti v tomto směru.

V našem pojetí lyžařského sportu půjde především o to, kterými prvky lyžařské akrobacie je možno obohatit lyžařskou techniku jak v základním (sportovním), tak i závodním lyžování a především, jaký přínos mohou tyto prvky mít z metodického hlediska.

Teoretickou otázkou by bylo vymezení pojmu lyžařské akrobacie. Chápeme ji zjednodušeně asi tak, že zahrnuje prvky, které se běžně při lyžování nevyskytují a nemají přímé praktické použití. Vzhledem k extrémním situacím, které navodí především závodní sport, zařazuje se hlavně do suché přípravy dostatek obratnosti a akrobacie, dnes navíc z tohoto hlediska trampolína. Tedy prostorová orientace s dokonalým ovládnutím těla v každé situaci. Jsou tedy v suché přípravě mimo „modelované“ prvky a situace navozována i cvičení složitější až extrémní s určitým předpokladem přenosu naučených prvků a získaných návyků a dovedností, i vlastností do vlastního tréninku a závodu. Něco podobného pak může na sněhu řešit i lyžařská akrobacie.

Z hlediska jednotlivých prvků a cvičení a jejich zařazování do výcviku a tréninku budou

mnohde nestejně názory na to, co je ještě průprava, co užité cvičení a co konečně akrobacie. Jízda na jedné lyži je průpravou pro nácvik rovnováhy, za určité situace, kterou si vynutí např. terén, sníh, překážka ap. je určitým cvičením a konečně bude-li to „váha, holubička“, stává se to víceméně akrobacií. Z hlediska praktického zařazování prvků lyžařské techniky tu hraje přirozeně svou podstatnou roli i osobní vyspělost, příp. osobní dispozice. Obrat překročením (vpřed) je pro průměrného lyžaře s určitou kloubní pohyblivostí běžným užitým prvkem, pro ostatní většínou nedostižnou akrobacií. Bude-li jej tedy nevhodně z těchto hledisek zařazovat, pak se stanou nezdramou „selekci“.

Zařazování prvků lyžařské akrobacie do výcviku bude tedy především věcí pedagogického citu cvičitelů s ohledem na situaci vyspělost, terén a sníh, u trenérů a závodníků pak jako často nutný doplněk přípravy, případně jako relaxace a psychologické uvolnění po závodech a sezóně. Následující dělení a výčet je tedy proveden z hlediska určité vnější příbuznosti uvedených prvků bez nároků na metodickou posloup-

Obr. č. 1

nost, kde přirozeně jednotlivé prvky mohou podle interpretace přecházet i do jiné skupiny.

A) Obraty skýtají velké množství možností, vyžadují dobrou koordinaci i kloubní uvolněnost a pohyblivost. Zařazujeme je v pokročilejším stadiu výcviku i u průměrných lyžařů jako „chuťovku“, která zvyšuje celkovou úroveň běžně prováděných a používaných obrátů i celkovou koordinaci. Několik možností:

1. Obraty opakovaně — nepřisunujeme druhou odlehčenou lyži ke stejné noze, která obrat zahajovala, ale pokračujeme ihned do dalšího obratu, takže se lyže na sněhu setkávají jen v protisměrném postavení. Provádíme na rovině, ale i od svahu s důrazem na zajištění holí i případně bez holí při dokonalém provádění, a to přednožením, překročením vpřed i vzad.

2. Kombinace těchto tří obrátů navzájem, např. zahájíme přednožením a druhá, odlehče-

Obr. č. 2

Obr. č. 3

ná lyže pokračuje prednožením vpred, nebo zahájíme překrokom vzad a druhá lyže pokračuje překrokom vpred ap.

3. Obrat „zanožením“ — analógie prednožením — zanožení pravou, postavit lyži na špičku a zvrátit lyži do protisměrného postavení, atd. ...

4. Velmi náročné je provádění obrátů za jízdy šikmo svahem, což by bylo možno zařadit i do skup. B) — prvky za přímé jízdy. Nejtěžší je obrat z jízdy šikmo svahem překročením vpřed od svahu (foto č. 1). Vyžaduje velkou kloubní uvolněnost, koordinaci, odvahu a odraz. Možno provádět i z oblouků ke svahu na vnější lyži. Z jízdy (oblouku) šikmo vpravo na levé, odrazem z levé (z vnější-spodní hrany) obrat překročením vpřed pravou do jízdy vlevo na pravé (do oblouku). V okamžiku překročení je lyžař nakloněn dovnitř obratu a se svahu a zajišťuje se vnitřní holí, ihned po přenesení váhy musí být náklon dovnitř a předklon zrušen, aby lyžař mohl uvolnit odrazovou nohu a připravit ji k dalšímu obratu.

5. Podobně obrat překrokom vzad — po přenesení váhy na nohu, která obrat zahájila a je v protisměrném postavení [jede tedy v původním směru patkou vpřed] je třeba na této provést pozpátku oblouk ke svahu zároveň s přisunutím druhé nohy, takže se lyžař opět pomalu rozjíždí ve srovnání postojí šikmo svahem na opačnou stranu špičkami vpřed. Obrat možno zahájit z jízdy šikmo ke i od svahu.

B) Prvky za přímé jízdy (jízdy šikmo svahem).

1. „Čtivé nohy“. Za přímého sjezdu na mírném svahu v úzké stopě oddělí lyžař kolena (nohy do O) — lyže postavené na vnější hrany se rozjždějí. Na úrovni běžného stoje rozkročeného výrazně protlačí kolena k sobě a vpřed (nohy do X) a lyže se opět sjíždějí. Toto cvičení velmi brzo seznámí i méně pokročilé s funkcí a účinkem kolen vytlačných do strany. Vhodně možno navázat i pohyb kolen stejnostranně vytlačných s kompenzací trupu odklonem.

2. Různé druhy „váha, hulučička“ ap. Volná lyže vodorovně skluznicí stranou, vzad i vzhůru (foto č. 2). Možno pro-

vádět i vázaně tak, že druhý drží volnou lyži prvního, vytvořenou skluznicí vzad před a za vázáním a tak mu zlepšuje rovnováhu, třetí drží obdobně druhého atd., což ovšem předpokládá již vyspělé lyžaře (obr. 1).

3. Jízda „zkřížmo“ — z jízdy po spádnicí, příp. šikmo, přednožením stoj zkřížmo a zano-

žením opět normální sjezdový postoj (foto č. 3). Uvolnění druhé nohy zanožením je nutno provádět v předklonu a s lehkým zajištěním holemi. Dokonalé zvládnutí tohoto prvku i z jízdy šikmo svahem je předpokladem ke zvládnutí obratu překročením od svahu z jízdy šikmo svahem. **IVAN ZÍTEK**

Keby v každej obci...

Trenčianska Teplá a lyžiarci? To predsa nemyslíte vážne — namieta nezasvätený. A predsa. Začalo sa to vlastne vážnejšie príchodom ing. Jána Šveca do funkcie predsedu oddielu. Nevieť ako, ale vydrankal z výboru miestnej Lokomotívy pár korún, obišiel si školy a čo hlavne presvedčil známych, o ktorých vedel, že kedysi holdovali „bielemu opojeniu“ a ešte sa necítia byť tak starí (pokiaľ, pravda, lyžiarci vôbec stárnu), aby sa nedali získať pre mladú myšlienku. Tak vznikol kolektív!

Ono to zavaňa formalitou čo teraz poviem. Prepáčte, neviem to vyjádriť ináč: V kolektíve je sila. Povedzme taký Pavol Masár, alebo Martin Švec koľko zo svojho voľna venujú poteru na lyžičach! A samozrejme zadarmo. No; nie tak celkom, ich odmena je vlastne veľká, povedal by som tá najväčšia akú si človek vie predstaviť. Radosť zo zdravého, silného a milujúceho mladého pokolenia. Vyše 50 detí z obce dáva na prvé miesto v stupnici úcty a lásky práve týchto lyžiarskych nadšencov. Nielen to, vážia si ich aj miestne orgány. Napr. predsa MNV Ondrej Dobiaš spolu s tajomníkom Jánom Ďurďikom sa stretli ostro v súboji s radou MNV, keď išlo o podporu iniciatívy lyžiarov pri svojpomocnej výstavbe vleku s moderným výbojkovým osvetlením. A keď otcovia obce videli nakoniec dielo zrodené z nadšenia a 6000 brigádnických hodín dobrovoľnej práce 80 členov oddielu a odozvanie práve v roku osláv 50. výročia založenia KSČ a FRTJ ako splnený záväzok k týmto jubileám, to už aj pochybovači boli presvedčení! Dobrá vec sa podarila, prišlo aj uznanie zo strany TJ i OV STO v Trenčine. Spokojnosť? Čerta starého! Už myslia na rozšírenie zjazdovky nad obcou a na postavenie jednoduchej chatky, kde by sa mohli zohriať pri šálke čaju, v suchu si navoskovať lyže či opraviť závädu.

Pravda, všetko to vlastne smeruje k jednému cieľu: vychovať uvedomelých občanov tohto štátu a doviest ich aj k športovej výkonnosti. V škole sa súdruh riaditeľ len usmieva, mamky, čo ešte pred pár rokmi frľali na svoje ratolesti, že sa ponevierajú po dedine, sú spokojné. Ich ratolesti ani nemajú času na lumpáčenie. Tých pár obetavých funkcionárov už neprosíka o peniaze. Presvedčili rodičov, aj deti sa vynašli. Idú počas prázdnin na brigády a za získané peniažky kupujú tie obdivované lyže, viazanie, palice a všetko čo k tomu patrí. Nie je vzácnosťou, že si chlapi donesú aj vyše 2000 Kčs.

Teplania sa činia aj v súťažení. V lige mládeže štartujú od jej založenia r. 1963. Sú teda vlastne zakládajúcimi členmi súťaže. A toľ nedávno boli v Beskydách na Husaríku preteký Celosťátneho finále dedinskej mládeže v zjazdových disciplínach. Spomedzi 100 pretekárov ich bolo 15 zo Slovenska a z tých zasa 11 zo Trečianskej Teplej. To čosi hovorí, nie? No, nielen účasť, aj výsledky: Marienka Nováková bola v slalome druhá, Viera Švecová štvrtá a Mária Bartošová piata. Jej staršia sestra Soňa v kategórii starších dorastenciek druhá. A tak by sme mohli vyratúvať aj ďalšie ako Henricha Bartoša, ktorý sa stal majstrom ČSSR v obr. slalome, Petra Ďurecha, Jaroslava Gazdika, Ivana Šveca, Jozefa Ďurigu...

Takto akosi si predstavujem prácu s mládežou. Pravda, k tomu treba aj trochu sebaobetovanie a entuziazmu.

-es-

MISTROVSTVÍ v bojových podmínkách

Kvapem unikající sniž donutil liberecké poradatele 72. mistrovství ČSSK v klasičeských lyžařských disciplínách (jen závod sružený se uskutečnil v Tanvaldu 15. a 16. ledna 1972) přeložit běžecké tratě hlouběji do vnitru jizerských hor. Ale i tam hrozilo, že každou chvíli vykvetou tialky nebo bledule v místech, kde ještě včera ležela spora vrstva sněhu. A podobně tomu bylo na můstcích pod Ještědem, a tak musíme moc a moc děkovat Liberečanům z Ještědu jakožto hlavnímu poradateli, že navzdory vskutku bojovým podmínkám uskutečnili mistrovství v plném rozsahu. Snad ještě nikde se tolik nenadřeli s lyžařským šampionátem jako v Liberci. To byla práce, za kterou by se taky měla udělovat medaile.

Zoufale mokry sniž na tratích a v nájezdové stopě na můstcích bezesporu poznamenal silně výkony závodníků, ale přesto musíme konstatovat, že se ve výsledkových listinách zaznamenala řada nečekaných proher. Sapporstí běžečtí olympionici dostali v běhu na 15 kilometrů za vyučenou od libereckého Karáska. Takovou studenou sprchu nemůže omluvit ani to, že „promazali“. Čest na třicítce a na padesátce zachraňoval Jan Fajstavr. Zdálo se, že liberecký šampionát ho zastihl ve velmi dobré dispozici. V každém případě dává Liberec za pravdu teoriím, že formování národních týmů nebude myslitelné bez aktivnějšího příspěvku mladší generace. V soutěžích žen dvakrát dominovala Milena Čillerová. Říkala mi, že lépe uměla prodát to, co bylo v jejím silách už v Sapporu. Helena Školová, která se zdála nejvíc povolána pro titul mistryně, zůstala za sapporským standardem v běhu na 10 i 5 kilometrů, ale fakt, že zlato zdobilo hruď její oddilové kolegyně, přijímala sportovně, s úsměvem a gratulací soupeřce.

Dvojice na běžkách: A. Topičovská a J. Fajstavr

Ve skokanských disciplínách obhájila starší generace své výsostné postavení, i když útok z pozic později narozených byl už dost zřetelný. Na to, aby se projevil jasným vítězstvím, si však ještě musíme počkat. Není vyloučeno, že zteč půjde z banskobystrického křídla naší skokanské špičky. -nj-

BĚH MUŽŮ NA 50 km

1. Fajstavr (Dukla Liberec) 3:25,57, 2. Červinka 3:27,35, 3. Hrubý (oba Jiskra Mšeno) 3:30,06, 4. Sacký (MEZ Frenštát) 3:31,42, 5. Zuzánek (Ještěd) 3:33,08, 6. Bartoš (Mšeno) 3:33,30, 7. Pachner (Slavia MFF Praha) 3:33,52, 8. Fousek (S. Nové Město) 3:34,40, 9. Valent (Tesla Lipt. Hrádok) 3:37,41, 10. Pospíšil (Ski Jilemnice) 3:38,40, 11. Blažiček (Sp. Svratka) 3:42,28, 12. Holman (Ski Jilemnice) 3:42,59, 13. Kuchař (S. Nové Město) 3:43,35, 14. Sturm (Auto Skoda Vrchlabí) 3:43,41, 15. Bulíř (Slavia VŠ Praha) 3:45,07, 16. Procházka (Slavia MFF Praha) 3:46,25, 17. Chlubna (S. Nové Město) 3:47,00, 18. Kuběnka (DZ Sušice) 3:49,11, 19. Ing. Hrdinka (ČZ Strakonice) 3:51,15, 20. Štěpita (Tesla Lipt. Hrádok) 3:52,04, 21. Spálenský (RH Semily) 3:56,52, 22. Doležal (Jiskra Mšeno) 3:56,54, 23. Ing. Hoffman (Lok. Trutnov) 3:57,11, 24. Tůma 3:37,33, 25. Fiála (oba Ski Jilemnice) 3:59,04, 26. Beran (RH Semily) 3:59,54, 27. Vašek (Ještěd) 4:01,16, 28. Kaván (Lok. Trutnov) 4:01,18, 29. Suchý (Slavia MFF Praha) 4:01,27, 30. Sařaf (Auto Vrchlabí) 4:03,48, 31. Koblížek (Sp. Skuhrov) 4:06,01, 32. Hájek (Ještěd) 4:07,47, 33. Kulda (Avia Čakovice) 4:10,04, 34. Křiška (Slavia K. Vary) 4:11,10, 35. Kocum 4:11,45, 36. Vojtěch (oba Je-

těd) 4:13,66, 37. Hrubý (Ski Jilemnice) 4:13,41, 38. Čermák (RH Semily) 4:14,26, 39. Hanisch (Jiskra Vyšehrad) 4:17,23, 40. Erlebach (Ski Jilemnice) 4:17,59, 41. Michl (Sp. Skuhrov) 4:19,20, 42. Čech (Stav. fak. Praha) 4:19,38, 43. Šabata (Sp. Skuhrov) 4:20,16, 44. Kubeček (Lok. Trutnov) 4:23,34, 45. Melichar (Horol. Liberec) 4:32,30, 46. Vlček (Avia Čakovice) 4:38,03, 47. Hrodek (Lok. Trutnov) 4:43,17, 48. Melichar P. (Hor. Liberec) 4:51,40, 49. Podrábský (Lok. Liberec) 4:54,40, 50. Ing. Luger (Elektr. Mělník) 4:55,57, 51. Machovič (Hor. Liberec) 4:56,50, 52. Mádl (Slovan Varnsdorf) 5:24,15. Přihlášeno 78, startovalo 75, nedokončilo 20, klasifikováno 52 závodníků.

BĚH MUŽŮ NA 15 km

1. Karásek (Ještěd) 59,36, 2. Červinka (J. Mšeno) 1:00,47, 3. Zuzánek (Ještěd) 1:01,05, 4. Rezáč (D. Liberec) 1:01,27, 5. Böhm (Slavia VŠ Praha) 1:01,37, 6. Bieman (J. Mšeno) 1:01,46, 7. Michalko (CH Str. Pleso) 1:01,48, 8.—9. Pospíšil (Ski Jilemnice) a Hrubý (J. Mšeno) 1:02,01, 10. Pavlák (CH Str. Pleso) 1:02,03, 11. Tůma (Ski Jilemnice) 1:02,35, 12. Šaling (CH Str. Pleso) 1:02,42, 13. Fajstavr (D. Liberec) 1:02,48, 14. Smolík (Dukla Vimperk) 1:03,00, 15. Valent (Tesla L. Hrádek) 1:03,14, 16. Bartoš (J. Mšeno) 1:03,22, 17. Procházka (Slavia VŠ Praha) 1:03,34, 18. Matejbus (Tesla L. Hrádek) 1:03,35, 19. Vojáček (ČZ Strakonice) 1:03,44, 20. Fousek (Sokol N. Město) 1:03,49, 21. Doležal (J. Mšeno) 1:03,54, 22. a 23. Žák a Štefl (oba Sokol N. Město) 1:04,07, 24. Greguša 1:04,09, 25. Ing. Illavský (oba CH Str. Pleso) 1:04,22, 26. Sedlák 1:04,27, 27. Soukup (oba J. Mšeno) 1:04,33, 28. a 29. Staroň (CH Str. Pleso) a Tryzna (D. Liberec) 1:04,39, 30. Šaling P. (CH Str. Pleso) 1:04,41, 31. Kraslov (ČZ Strakonice) 1:04,48, 32. Horčíčka (Dukla B. B.) 1:05,09, 33. Petr (Dukla B. B.) 1:05,13, 34. Šaidl (Dukla Liberec) 1:05,27, 35. Holman (Ski Jilemnice) 1:05,32, 36. Bružík (Sn. Smokovec) 1:05,36, 37. Buchar (J. Mšeno) 1:05,47, 38. Sacký (MEZ Frenštát) 1:05,52, 39. Kulík (Dukla Sušice) 1:06,00, 40. Mlynář (Sn. Smokovec) 1:06,09, 41. Hložek (Dukla B. B.) 1:06,43, 42. a 43. Pachner (Slavia MFF Praha) a Schürger (Sn. Smokovec) 1:06,47, 44. Novák (Slavia VŠ Praha) 1:06,51, 45. Rijáček (Dukla B. B.) 1:06,53, 46. Rázl (Slavia VŠ Praha) 1:06,54, 47. Verseghy (Sn. Smokovec) 1:07,17, 48. Ševčík (D. B. B.) 1:07,24, 49. Páříčka (B. Kremnice) 1:07,36, 50. Hrdinka (ČZ Strakonice) 1:08,12, 51. Pavlata (Univ. Brno) 1:08,24, 52. Hrubý (Dukla Liberec) 1:08,54, 53. Škuca (MEZ Frenštát) 1:09,01, 54. Krčil (RH Semily) 1:09,43, 55. Jakubčík (Tesla L. Hrádek) 1:10,23, 56.

Urbanec (Slavia VŠ Praha) 1:10,24, 57, Zálepa (SEBA Tanvald) 1:11,12, 58. Kaňa (Univ. Brno) 1:11, 29, 59. Straka (ČZ Strakonice) 1:11,35, 60. Duriáč (Sp. Dubnice) 1:11,36, 61. Kopřiva (Dukla Liberec) 1:14,35. Umístění na 37., 39., 41., 52., 54., 55., 57. a 60. pořadí byli junioři. Přihlášeno 84, startovalo 76, klasifikováno 61 závodníků.

BĚH MUŽŮ NA 30 km

1. Fajstavr (Dukla Liberec) 1:55,12, 2. Michalko 1:57,43, 3. Pavlát (oba ČH Str. Pleso) 1:57,52, 4. Bleman (J. Mšeno) 1:58,26, 5. Saidl (Dukla Liberec) 1:59,10, 6. Böh m (Slavia VŠ Praha) 1:59,35, 7. Peřina (Dukla Liberec) 1:69,44, 8. Karásek (Ještěd) 2:00,05, 9. Hrubý (J. Mšeno) 2:00,10, 10. Rezáč (Dukla Liberec) 2:00,39, 11. Kubica (Dukla Liberec) 2:00,57, 12. Červinka (J. Mšeno) 2:01,14, 13. Krčil (RH Semily) 2:01,37, 14. Novák (Slavia VŠ Praha) 2:01,53, 15. Lupták ;ČH Str. Pleso) 2:02,01, 16. Henych (Dukla Liberec) 2:02,13, 17. Doležal (J. Mšeno) 2:02,21, 18. Mlynář (Sn. Smokovec) 2:02,48, 19. Tryzna (Dukla Liberec) 2:02,52, 20. a 21. Krasilov (ČZ Strakonice) a Miluška (Sokol N. Město) 2:03,32, 22. a 23. Bružík (Sn. Smokovec) a Zuzánek (Ještěd) 2:02,39, 24. Šaling V. (ČH Str. Pleso) 2:04,24, 25. a 26. Štefl (Sokol N. Město) a Staroň (ČH Str. Pleso) 2:05,14, 27. Bartoš (J. Mšeno) 2:05,18, 28. Valent (Tesla L. Hrádek) 2:05,27, 29. Šaling P. (ČH Str. Pleso) 2:05,47, 30. Procházka (Slavia MFF Praha) 2:06,01, 31. Pachner (Slavia MFF Praha) 2:06,40, 32. Vojáček (ČZ Strakonice) 2:06,43, 33. Škuca (MEZ Frenštát) 2:07,12, 34. Greguška (ČH Str. Pleso) 2:07,32, 35. Žák (Sokol Nové Město) 2:07,50, 36. Hrdinka (ČZ Strakonice) 2:08,14, 37. Pavlata (Univ. Brno) 2:08,32, 38. Soukup (J. Mšeno) 2:09,31, 39. Horčíčka (Dukla B. B.) 2:10,31, 40. Smolík (Dukla Vimperk) 2:10,41, 41. Říjáček 2:10,45, 42. Petr 2:10,46, 43. Ševčík (všichni Dukla B. B.) 2:11,04, 44. Sedlák (J. Mšeno) 2:11,20, 45. Schür-

ger (Sn. Smokovec) 2:11,24, 46. Matejka (Tesla L. Hrádek) 2:11,47, 47. Šmíd (RH Semily) 2:12,21, 48. Kuchař (Sokol N. Město) 2:12,29, 49. Rezáč 2:12,54, 50. Svoboda (oba J. Mešno) 2:13,48, 51. Švanoda (Sokol N. Město) 2:13,52. Přihlášeno 75, startovalo 70, klasifikováno 51 závodníků.

ŠTAFETY MUŽŮ 3X10 km

1. Dukla Liberec I. 2:12,45 (Henych 45,00, Rezáč 44,33, Fajstavr 43,12), 2. ČH Str. Pleso I. 2:13,04 (Šaling V. 45,21, Pavlák 44,35, Michalko 43,08), 3. Ještěd Liberec 2:15,01 (Karásek 44,17, Langmajer 47,16, Zuzánek 44,17), 4. Dukla Liberec II. 2:16,55 (Peřina 46,16, Saidl 44,08, Kubica 46,31), 5. ČH Str. Pleso II. 2:17,36 (Staroň 47,07, Lupták 46,13, Illavský 44:16), 6. Tesla Lipt. Hrádek 2:18,12 (Matejka 47,50, Valent 46,06, Matejbus 44,16), 7. J. Mšeno I. 2:18,17 (Bleman 48,23, Hrubý 45,26, Červinka 44,28), 8. Sokol Nové Město 2:19,47 (Žák 48,36, Miluška 45,07, Fousek 46,04), 9. J. Mšeno II. 2:20,22 (Soukup 48,29, Bartoš 45,41, Doležal 46,12), 10. Slavia VŠ Praha 2:20,55 (Rázl 48,20, Novák 47,24, Böh m 45,11), 11. Ski Jilemnice 2:21,50 (Tůma 49,40, Pospíšil 44,59, Holman 47,11), 12. ČH Str. Pleso III. 2:23,52 (Greguška 48,10, Otčenáš 49,21, Šaling P. 46,21), 13. ČZ Strakonice 2:25,33 (Pála 49,34, Vojáček 47,22, Krasilov 48,37), 14. Dukla B. B. I. 2:26,19 (Horčíčka 51,18, Hložek 47,37, Petr 47,24), 15. Dukla Vimperk 2:27,20 (Smolík 49,01, Procházka 49,18, Sochor 49,01), 16. Sn. Smokovec 2:27,32 (Mlynář 57,01, Schürger 47,54, Versegghy 49,37), 17. Dukla B. B. II. 2:32,11 (Říjáček 50,20, Grnáč 52,39, Ševčík 49,12), 18. Sp. Dubnice 2:37,23 (Duriáč 52,11, Kohút 51,19, Balucha 53,53). Přihlášeno 20, startovalo 19, klasifikováno 18 štafet.

BĚH ŽEN NA 5 km

1. Cillerová 28,17, 2. Bartošová 28,21, 3. Šikolová 28:25 (všechny J. Mšeno), 4. Chlumová (RH Semily) 30,09, 5. Šuleková 30,44, 6. Labašková (obě L. Hrádek) 31,02, 7. Novotná (Ještěd) 31,20, 8. Taschová (T. Lipt. Hrádek) 31,23, 9. Neumanová (Slavia VŠ Praha) 31,26, 10. Rezáčová (Ski Jilemnice) 31,45, 11. Šírová (Slavia MFF Praha) 32,15, 12. Vojtěchová (Ještěd) 32,20, 13. Procházková (Slavia MFF Praha) 32,22, 14. Šimůnková (Slavia VŠ Praha) 32,24, 15. Bružíková (Sn. Smokovec) 32,30, 32,34, 17. Milušková (Sokol Nové Město) 32,39, 18. Šuleková E. 33,00, 19. Staroňová (obě T. Lipt. Hrádek) 33,04, 20. Mrázková (Univ.

Brno) 33,06, 21. Oždianová (Ski 16. Hubáčová (ČZ Strakonice) Jilemnice) 33,15, 22. Wendlerová (RH Semily) 33,17, 23. Bekešová (Sn. Smokovec) 33,20, 24. Langnerová (Sp. Police n. M.) 33,23, 25. Pasíárová (Sn. Smokovec) 33,34, 26. Topičovská (Ski Jilemnice) 33,41, 27. Macháčová (VŠ MFF Praha) 33,44, 28. Vajcová (CHZ Litvínov) 33,45, 29. Baláková (Univ. Brno) 33,55, 30. Erlebachová (Ski Jilemnice) 33,59, 31. Nosková (Slavia MFF Praha) 34,05, 32. Hýsková (J. Mšeno) 34,09, 33. Hnídková (Ještěd) 34,15, 34. Kovaříková (Univ. Brno) 34,24, 35. Preislerová (Ještěd) 34,30, 36. Reseteričová (Sp. Dubnice) 34,48, 37. a 38. Čejková (Lok. Trutnov) a Obšřlová (Seba Tanvald) 35,00, 39. Zemánková (RH Semily) 35,14, 40. Kaplanová (Sokol Nové Město) 35,36, 41. Müllerová 35,51, 42. Zoubková (obě Slavia VŠ Praha) 36,00, 43. Hrdinková (Lok. Trutnov) 37,18, 44. Prosová (Slavia VŠ Praha) 37,20, 45. Procházková (Univ. Brno) 37,25. Závodnice na 8., 16., 18., 23., 24., 32., 38. a 39. místě jsou juniořky. Přihlášeno 50, startovalo 47, klasifikováno 45 závodnic.

BĚH ŽEN NA 10 km

1. Cillerová 43,52, 2. Bartošová 44,36, 3. Šikolová (všechny J. Mšeno) 44,46, 4. Chlumová (RH Semily) 45,41, 5. Labašková (T. Lipt. Hrádek) 46,00, 6. Kofátková (Sokol N. Město) 48,13, 7. Neumanová (Sl. VŠ Praha) 49,44, 8. Šuleková (Tesla L. Hrádek) 49,54, 9. Bružíková (Slovan Smokovec) 49,56, 10. Wendlerová (RH Semily) 50,23, 11. Macháčová (VŠ - SF Praha) 50,30, 12. Novotná (Ještěd) 50,39, 13. Šírová (Sl. MFF Praha) 50,53, 14. Vojtěchová (Ještěd) 51,05, 15. Procházková (Sl. MFF Praha) 51,09, 16. Šimůnková (Sl. VŠ Praha) 51,31, 17. Stará (Sn. K. Vary) 51,31, 18. Milušková (Sokol N. Město) 51,44, 19. Zoubková (Sl. VŠ Praha) 51,45, 20. Kaplanová (Sokol N. Město) 52,23, 21. Staroňová (Tesla L. Hrádek) 53,40, 22. Kovaříková (Univ. Brno) 53,54, 23. Nosková (Sl. MFF Praha) 53,52, 24. Reseteričová (Sp. Dubnice) 54,08, 25. Baláková (Univ. Brno) 54,35, 26. Pasíárová (Sn. Smokovec) 54,38, 27. Müllerová (VŠ SF Praha) 54,46, 28. Oždianová (Ski Jilemnice) 54,50, 29. Hnídková (Ještěd) 55,27, 30. Vajcová (CHZ Litvínov) 55,35, 31. Mrázková (Univ. Brno) 55,45, 32. Čejková 56,52, 33. Hrdinková (obě Lok. Trutnov) 58,39. Přihlášeno 40, startovalo 35, klasifikováno 33 závodnice.

ŠTAFETY ŽEN NA 3X5 km

1. Jiskra Mšeno I. 1:30,35 (Bartošová 30,45, Cillerová 30,08, Šikolová 29,42), 2. Tesla L. Hrádek 1:36,50 (Taschová 33,45, Labaško-

←
Když syn dobře poradí tátovi:
Matoušové pod Ještědem

M. Cillerová —
šťastná mistryně ČSSR

vá 31,35, Šuleková 31,30), 3. Sokol N. Město 1:40,03 (Kaplanová 34,14, Milušková 33,12, Kofátková 32,27), 4. Ještěd Liberec 1:41,20 (Hnídková 35,11, Vojtěchová 34,08, Novotná 32,01), 5. RH Semily 1:42,29 (Wendlerová 34,41, Zemánková 36,28, Chlumová 31,20), 6. Ski Jilemnice 1:43,20 (Oždiánová 36,16, Topičovská 34,08, Rezáčová 32,56), 7. Slovan Smokovec 1:45,32 (Bruzíková 34,35, Pasiárová 34,13, Bekešová 34,44), 8. Univ. Brno 1: 47,01 (Baláfková 36,41, Mrázková 34,26, Kovářková 35,54), 9. Slavia MFF Praha 1:48,52 (Nosková 37,30, Šírová 35,40, Procházková 35,42), 10. Spartak Dubnica 1:54,25 (Wolfová 39,00, Marcoňová 37,34, Sereťirichová 37,51). Přihlášeno 14, startovalo 13, klasifikováno 10 štafet.

BĚH JUNIOREK NA 5 km

1. Bekešová (Sn. Smokovec) 29,27, 2. Obšilová (Seba Tanvald) 29,30, 3. Taschová 29,38, 4. Šuleková E. (obě T. Lipt. Hrádok) 29,42, 5. Topičovská (Ski Jilemnice) 30,09, 6. Hýsková (J. Měšno) 30,25, 7. Zemánková (RH Semily) 30,59, 8. Wolfová (Sp. Dubnica) 31,21, 9. Hubáčová (ČZ Strakonice) 31,22, 10. Langnerová (Sp. Police n. M.) 31,31, 11. Štepitová (Tesla Lipt. Hrádok) 31,38, 12. Stražilová (Sp. Police n. M.) 31,48, 13. Horáčková (Sn. Karlovy Vary) 31,52, 14. Stolínová (J. Měšno) 32,16, 15. Humpová (J. Otrokovice) 32,45, 16. Marcoňová (Sp. Dubnica) 32,57, 17. Soumarová (Lok. Trutnov) 33,40, 18. Schürgerová (Sn. Smokovec) 34,34, 19. Růžičková (Sp. Vrchlabí) 34,54, 20. Michalová (B. Osek) 35,59. Přihlášeno 24, startovalo 22, klasifikováno 20 juniorek.

BĚH JUNIORŮ NA 10 km

1. Pála (ČZ Strakonice) 40,31, 2. Buchar (J. Měšno) 40,57, 3. Hrubý (Dukla Liberec) 41,09, 4. Otčenáš (ČH Štrbské Pleso) 41,59, 5. Gajdoš (Tesla Lipt. Hrádok) 42,11, 6. Hložek (Dukla B. B.) 42,38, 7. Jakubčíak (Tesla Lipt. Hrádok) 42,48, 8. Musil (Sokol Nové Město) 42,49, 9. Krčil (RH Semily)

42,59, 10. Kulfk (Dukla Sušice) 43,02, 11. Zálepa (Seba Tanvald) 43,06, 12. Zahourek (Sn. Karlovy Vary) 43,16, 13. Duriač (Sp. Dubnica) 43,39, 14. Pavlíček (Dukla B. B.) 43,41, 15. Kočí (RH Ústí n. L.) 43,52, 16. Sklenka (Tesla Lipt. Hrádok) 44,05, 17. Dyml (J. Měšno) 44,08, 18. Kohút (Sp. Dubnica) 44,13, 19. Bachorik (ČH Štrbské Pleso) 44,20, 20. Jahoda (J. Měšno) 44,26, 21. Procházka (Dukla Vimperk) 44,53, 22. Trzyna (Ski Jilemnice) 45,01, 23. a 24. Tuláček (B. Osek) a Neuman (Ski Jilemnice) 45,08, 25. Jelínek (Mars Svratka) 45,09, 26. Šimek (Autoškoda Vrchlabí) 45,35, 27. Trčka (Univ. Brno) 45,37, 28. Šmíd (Sp. Police n. M.) 46,49, 29. Horský (Dukla Sušice) 47,23, 30. Grnáč (Dukla B. B.) 48,14, 31. Kučera (RH Pardubice) 49,07, 32. Laciga (VŠ stav. fak. Praha) 51,19. Přihlášeno 34, startovalo 32, klasifikováno 32 juniorů.

SKOK NA LYŽÍCH P-70 m

1. Raška (MEZ Frenštát) 224,8 (71+83), 2. Sláma (Dukla Liberec) 227,2 (79+76,5), 3. Matouš (Dukla Liberec) 212,0 (75+76), 4. Lidák (Dukla B. B.) 210,9 (73,5+76,5), 5. Škoda (Dukla Liberec) 209,6 (76,5+73), 6. Kodejška 208,5 (73+75,5), 7. Doležal (oba B. B.) 207,8 (75,5+71), 8. Divila (MEZ Frenštát) 206,8 (76+73), 9. Rydval 205,2 (76+72), 10. Höhn (oba Dukla Liberec) 203,9 (71+74), 11. Jakoubek (SEBA Tanvald) 199,3 (73+71), 12. Hubač (RH Semily) 194,6 (71+71), 13. Lepko (Dukla B. B.) 186,2 (69,5+66), 14. Berka (Ještěd) 182,9 (70,5+69,5), 15. Urbas (Dukla B. B.) 179,4 (67,5+70), 16. Metelka (Lok. Trutnov) 168,6 (64+65,5), 17. Balcar J. (Dukla Liberec) 167,5 (78,5+72), 18. Rusko 166 (66+65), 19. Kliment (oba Dukla B. B.) 164,1 (61,5+70,5), 20. Peřich (TJ Rožnov) 161,6 (72,5+72), 21. Pleštil (Ještěd) 161,3 (63+66), 22. Balcar Jar. (Sn. Spindlerův Mlýn) 161,2 (64+64), 23. Hrstka (ČH Štr. Pleso) 157,4 (65,5+67), 24. Petrák (Dukla Liberec) 155,3 (63+66), 25. Kreml (ČH Štrbské Pleso) 152,7 (64,5+66), 26. Schlang (Dukla B. B.) 148,8 (63+63,5), 27. Novák (J. Harrachov) 144,9 (62,5+60), 28. Zuffa (ČH Štr. Pleso) 144,5 (61+62,5), 29. Makovec (Ještěd) 144 (58+63), 30. Košťál (Lok. Trutnov) 143,5 (65,5+63), 31. Henych (J. Harrachov) (141,6 (59,5+60), 32. Šimo (ČH Štrb. Pleso) 141,0 (59,5+64), 33. Felix (J. Lomnice) 129,2 (56+60), 34. Jirásko (Ještěd) 116,9 (54+58,5), 35. Louda (Sp. Hodkovice) 114,8 (56+58), 36. Makovec M. (Ještěd) 102,4 (58+57), 37. Havrda (Ještěd) 65,3 (49+50). Přihlášeno 49, startovalo 42, dokončilo 37 závodníků.

SKOK NA LYŽÍCH P-90 m

1. Matouš (Dukla Liberec) 234,2

(108+105), 2. Divila (MEZ Frenštát) 211,7 (101+97), 3. Rydval (D. Liberec) 210,3 (99+98), 4. Raška (MEZ Frenštát) 209,7 (100+95,5), 5. Kodejška (Dukla B. B.) 208,3 (97+97,5), 6. Škoda (Dukla Liberec) 206,2 (106+89,5), 7. Doležal 205,0 (101,5+91), 8. Kliment 201,2 (100+93), 9. Lidák (všichni Dukla B. B.) 199,4 (101+90), 10. Sláma (Dukla Liberec) 197,3 (98+86,5), 11. Urbas 180,1 (90+88,5), 12. Lepko (oba Dukla B. B.) 170,9 (81+90), 13. Höhn (Dukla Liberec) 163,3 (88,5+78,5), 14. Jakoubek (SEBA Tanvald) 145,7 (77,5+80,5), 15. Petrák (Dukla Liberec) 144,8 (81+78,5), 16. Metelka (Lok. Trutnov) 143,3 (81,5+78), 17. Šimo (ČH Štrbské Pleso) 136,8 (81+81), 18. Kreml (ČH Štrbské Pleso) 120,9 (72+76,5), 19. Pleštil (Ještěd) 118,7 (76+72), 20. Hrstka (ČH Štrbské Pleso) 113,1 (68+76), 21. Peřich (TJ Rožnov) 95,5 (86+76,5), 22. Berka (Ještěd) 74,5 (65+70), Přihlášeno 42, startovalo 27, dokončilo 22 závodníků.

ZÁVOD SDRUŽENÝ

1. Kučera T. (Dukla Liberec) 430,1 (běh 217,0 a skok 213,1), 2. Kučera A. (Dukla Liberec) 427,05 (210,5+216,55), 3. Svoboda (J. Měšno) 424,75 (206,1+218,65), 4. A. Zvoněk (TJ Trinec) 412,4 (211,6+200,8), 5. Ryzl (Seba Tanvald) 406,35 (193,4+212,95), 6. Buchta (Slavia VŠ Praha) 399,8 (195,4+204,4), 7. Fejkl (Dukla Liberec) 398,05 (195,4+213,65), 8. Rázl A. (Slavia VŠ Praha) 394,8 (174,8+220,0), 9. Zeman (Dukla Liberec) 388,95 (187,1+201,85), 10. Kreml (ČH Vysoké Tatry) 385,35 (190,7+194,65), 11. Hrska (ČH Vysoké Tatry) 376,95 (201,5+175,45), 12. Rázl J. (Dukla Liberec) 375,35 (181,6+193,75), 13. Zuffa (ČH Vysoké Tatry) 348,75 (196,7+152,05), 14. Meier (Lok. Trutnov) 342,95 (163,6+179,35), 15. Kozený (J. Měšno) 337,45 (163,2+174,25), 16. Seidl (ČH Vysoké Tatry) 336,0 (151,4+184,6), 17. Kučera J. (Slavia VŠ Liberec) 332,85 (159,9+176,95), 18. Vojtěch (Ještěd) 332,7 (181,9+150,8), 19. Štiller (ČH Vysoké Tatry) 326,0 (145,6+174,4).

ZÁVOD SDRUŽENÝ — JUNIORI

Pospíšil (Dukla Liberec) 426,9 (206,9+220,0), 2. Balatka (T. Jiřetín) 414,75 (200+214,75), 3. Hlava (J. Harrachov) 367,55 (176,8+200,8), 4. Kožíšek (Seba Tanvald) 357,8 (151,6+206,2), 5. Kučera V. (J. Harrachov) 352,0 (196,5+155,5), 6. Vokřínek (Dukla Liberec) 340,9 (181,2+159,7), 7. Kožíšek Č. (Seba Tanvald) 325,2 (161,9+163,3), 8. Novotný (Lok. Trutnov) 323,2 (167,1+156,1), 9. Tyl (B. Osek) 310,65 (159,8+150,85), 10. Kuhn (S. Lomnice n. P.) 300,5 (167,5+133), 11. Klesa (TJ Rožnov) 223,3 (130,8+92,5).

Takové byly začátky

Zavedení lyží v Čechách je spojeno se jménem Josefa Rösslera-Ořovského (1869 až 1933). Známy pražský sportovec vyrůstal v idylických dobách začátků našeho sportu, zřetelně ovlivňovaný dobrodružnou četbou, v níž byly také zmínky o lyžích.

V zimě 1886—87 napsal skandinávské firmě Geyde o obrázky a ceníky a podle nich pak objednal dva páry lyží. Vázání na jednom bylo z rákosí (norský model Telemark) a druhé mělo finské řemeny. Poněkud bezradní celníci vyměřili clo ze čtyř kusů — vesel...

Po několika pokusech na dvoře pražského domu se Rössler-Ořovský vypravil s bratrem a pěti kolegy z Bruslařského klubu do parku u Belvederu, další pokusy uskutečnili ve Střimově a v Chuchli a když jim stoupl sebedůvědu, vypravili se dokonce na dvou denní výlet do Řevnic, Mníšku, na Baně a Zbraslav.

Na začátku zimy 1887 založilo 14 lyžařských pionýrů Ski klub při pražském Bruslařském klubu. Rössler-Ořovský si v této době objednal další lyže ve Švédsku. Jedny z nich zdobily dlouhou verandu Českého yacht klubu v Podolí a paní Rösslerová je po smrti manželově darovala čs. tělovýchovnému muzeu v Tyršově domě. Nyní se — spolu s ostatními exponáty — dostanou do nově připravovaného muzea čs. lyžování v Jilemnici. V letech 1894 až 1896 podnikali členové pražského Ski klubu výlety na Krkonoše a Šumavu.

A kdy přišly lyže do Krkonoš? Zřejmě už před zájezdy Pražanů. Jak píše Rössler-Ořovský, dověděl se o jejich existenci český šlechtic Jan hrabě z Harrachů při jedné hostině v císařském paláci ve Vídni v roce 1892 od švédsko-norského vyslance, který mu je doporučil pro práci lesního personálu v hlubokém sněhu. Do té doby se v krkonošské lesnické službě používalo sněžnic (také se jim říkalo krokve nebo kraple - kropě). Měly kulaté rámy, obruče z kosodřeviny, vyplétané provázky nebo řemínky, s kouskem kůže uprostřed. Na tomto místě se upevňovaly k botám. Chůze byla pomalá a nepohodlná.

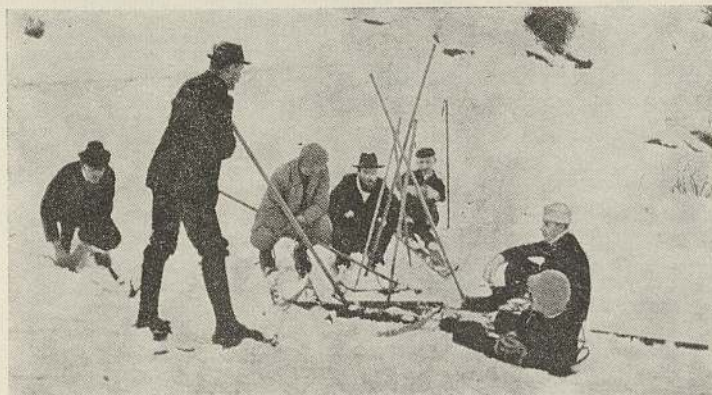
Po návratu z Vídně se rozhodl hrabě Harrach „zavést ski“ v hraběcí lesnické službě a 17. prosince 1892 objednáva dva páry lyží: jeden pár jasanových od Ganzterera z Theenebergu a druhý pár bukových lyží od firmy bratří Thonetů ve Vídni. Cena každého páru byla 11 zlatých. První lyže přišly do harrachovského lesního úřadu v Horní Branně už o vánocích a tady také hned na nich začali jezdit Ferdinand Reich a Ludvík Schmid. Reich píše, že začátky byly žalostné, ale pro obecenstvo velmi zábavné.

Bohumil Hanč

Podle dovezených lyží vyrobil hornobranský kolář Bedřich Soukup v prvních lednových dnech 1893 první pár našich lyží. Ze syrového jasanového dřeva vyřezal tvar lyží, za syrova ohnul, stáhl dřevěnými šrouby a dal vyschnout. Za tyto první lyže dostal tenkrát 40 krejcarů. Později to bylo po 5 zlatých za pár lyží. Spolu s hornobranským sedlářem Štěpánem Sírem, který opatřoval tyto lyže rákosovým vázáním se dvěma řemeny, vedenými přes špičku boty a nárt, zhotovili do jara 1893 39 párů lyží jenom pro harrachovskou lesní správu. Štěpaničtí tvrdí, že to byl jejich sekerník Vondrák, který přivedl na svět první české lyže. Ale také Němci v našem pohraničí tvrdili, že mají zásluhu na zavedení lyžování ve střední Evropě. Udává se například, že v zimě 1878 si přivezl domů syn majitele Petrovky lyže, které jako námožník sehnal někde ve Skandinávii. Zkoušel na nich jezdit, ale protože toho mnoho neuměl a pořádně si natloukl „nos“, uložil lyže na půdu s pocitem, že si domů přivezl věc naprosto zbytečnou.

Mezitím už také branský truhlář Novák vyrobil několik párů lyží pro sebe a pro své

Siesta po lyžařském cvičení v Chuchli roku 1900

Při překážkovém závodě přes kleč...

sousedy. Další lyže pak byly vyráběny v bednárně harrachovské pily v Dolních Štěpanicích. Horní Branné však nelze upřít prvenství v řemeslné výrobě lyží.

V třetím čísle Pražského ilustrovaného zpravodaje (3. dubna 1893) se objevuje zajímavý obrázek, na němž pod vedením důstojníka s tasenou šavlí útočí četa německých vojáků s puškami v rukou. Všichni jsou na lyžích — ale bez holí. Obrázek má titul: Německé vojsko na pochodu sněhovými pláněmi. A pod tím čteme: Němečtí generálové prý myslí na všechno — co kdyby jednou došlo k válce s Ruskem!

V roce 1893 se také konaly první lyžařské závody, které podle F. Chovance můžeme pokládat za začátek závodní činnosti ve střední Evropě. Z nich dva byly v českých zemích: na Kozinci v Jilemnici a v Lukavě u Holešova na Moravě, kde majitel panství, hrabě František Seilern, po vzoru Hraběte z Harrachů, zavedl rovněž lyže pro svůj lesní personál. Třetí závod, největší z nich, byl v rakouském Mürzschlagu.

V Čechách se lyžaření rozmáhalo měrou netušenou. Každou sobotu před půlnocí odjížděla vlakem skupina lyžařů z Prahy do Martinic a Jilemnice

a odtud se pak druhý den podnikaly výlety na Krkonoše. V neděli večer se odjíždělo zpět do Prahy. Pražským lyžařům učarovalo hlavně Benecko. Na Žalém začal tehdejší harrachovský hajný Václavů poskytovat občerstvení lyžařům. Jidelna na Žalém stala se tak jakousi mimopražskou klubovnou.

Výlety na Krkonoše a hlavně na Benecko měly však také velký význam národnostní. Největší snahu, aby se na Benecku zachovala čeština a odolala germanizačnímu tlaku majitelů vrchlabského panství hrabat Morzinů, vyvíjeli právě Rössler-Ořovský, benecský řídící učitel Jan Buchar a branský Ferdinand Reich s vlivnou pomocí českého braběte Jana z Harrachů. Rössler-Ořovský byl později za svoje zásluhy jmenován čestným občanem Benecka.

Když v roce 1895 přišel do Krkonoš první Nor, inženýr Hagbarth Steffens z Kristianie (Oslo), znamenalo to obrat ve výuce jízdy na lyžích. Lyžař jezdil s dvěma hůlkami místo jedné, již se původně používalo k brzdění. Vzájemná spolupráce se Švédy a hlavně s Nory prospěla nesmírně našemu lyžařství.

Dne 16. února 1896 se konaly závody na Žalém. Sestávaly ze dvou disciplín: první byl závod

o mistrovství Krkonoš na 10 km (ze Žalého do Jilemnice). Závod vyhrál H. Bedrník, druhý byl Hron a třetí Lorenc. Druhým číslem byl závod v rychlojždě. Vítězem byl opět jilemnický Bedrník před Hronem, na třetím místě dojel korutanský Bucher. Jilemničtí závodníci Bedrník a Mládek startovali v tomto roce také poprvé za hranicemi, v Alpách u Mnichova a zvítězili nad Nory a Švédy. Protože se tomu tenkrát ve Vídni moc nevěřilo, museli se čeští lyžaři účastnit závodů v Alpách u Vídně. Startovali tu Bedrník, Mládek a Hron. Největší úspěch měl Bedrník, který se stal vítězem velké mezinárodní soutěže. V tu dobu startoval také náš Hanč v saském Annabergu a Rössler-Ořovský byl třetí na závodech v Garmisch-Partenkirchenu.

V roce 1896 se konalo v pražské Stromovce první mistrovství Čech v běhu na lyžích na 1050(?) m. Vyhrál je Mládek z Jilemnice. V dalším roce se konaly první mezinárodní lyžařské závody v Dolních Štěpanicích. Počet lyžařů se zvětšoval a tak se ukázala potřeba ustavit nějakou nadřizenou složku. Proto se 21. listopadu 1903 sešli v Jablonci nad Jizerou zástupci všech tří českých lyžařských klubů: Český Ski klub Praha, Český Ski klub Vysoké nad Jiz. a Český krkonošský spolek Ski v Jilemnici a dali podnět ke vzniku Svazu lyžařů království českého - Svazu lyžařů českých. Prvním předsedou nového svazu byl zvolen řídící učitel z Benecka Jan Buchar (1859—1932), který byl v čele svazu od r. 1903—1907.

Snímky přispěli do Lyžařství č. 4: I. Zidek, ČTK, J. Drhlík, A. Toth a J. Nejedlo.

LYŽAŘSTVÍ

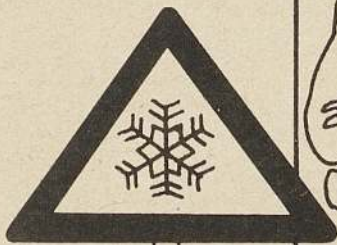
Vydává Československý svaz tělesné výchovy v nakladatelství Olympia v Praze. Šéfredaktor tělovýchovných časopisů Jan Novotný. Vedoucí redaktor časopisu Jiří Nejedlo. Řídí redakční rada: M. Beran, předseda, B. Tvrzník, Fr. Lauer, ing. M. Chloubka a K. Eidlpes. Redakce: Praha-Karlín, Sokolovská 140. Telefon 82 92 65. Redakční uzávěrka: K 5. dni předchozího měsíce. Vychází jednou za měsíc. Vytiskla Stráž, tiskařské závody, n. p., Karlovy Vary. Rozšiřuje Poštovní novinová služba. Cena 2,50 Kčs. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá každá pošta i doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS — ústřední expedice tisku, odd. vývoz tisku, Jindřišská 14, Praha 1. Uzávěrka tohoto čísla byla 6. března 1972.

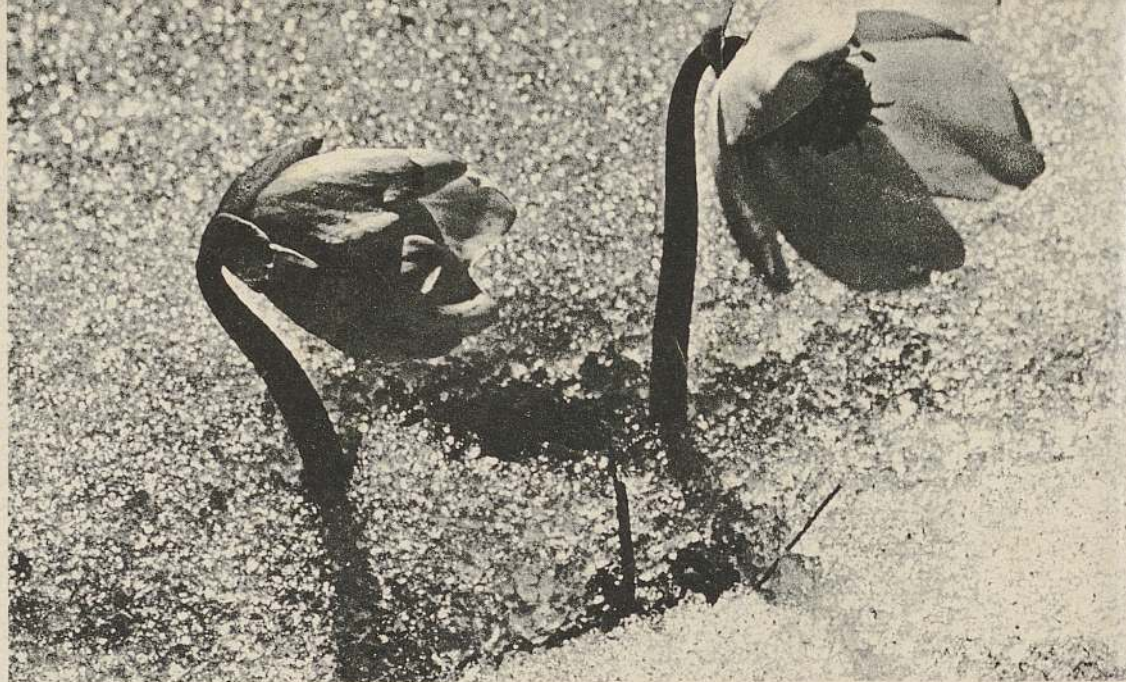

Děti, podívejte se, takhle vypadá sníh ...

Vymyslel největší hit letošní zimy: na hory jediné se sítkou na motýly

Předjaři na horách si letos opravdu pospíšilo: začalo už koncem února

Lyžařství

ROČNÍK 58 ● KVĚTEN 1972 ● Kčs 2,50

5

Propagace tělesné výchovy slovem i činem; předseda ÚV ČTO dr. Miroslav Hlaváček jako velitel hlídky „zakladatelů“ na závodu „Po hřebenech Krkonoš“

V rozvoji masového lyžování čeká nás ještě hodně úkolů, jež jsou při nejmenším stejně důležité jako starost o vrcholový lyžařský sport. A forma závodů je tou nejosvědčenější cestou, jak podchycovat zájem mladých i starších.

Splnit úkoly pětiletky znamená přidat v práci

VLADIMÍR HEŘMANSKÝ

V pětiletém plánu rozvoje tělesné výchovy je lyžování mezi sporty, od kterých se očekává podstatný přínos v rozšíření masovosti a výrazný podíl na výkonnostním růstu. Oba náročné úkoly jsou splnitelné za předpokladu, že se zkvalitní řízení svazových orgánů v lyžování na všech stupních a všestranně zlepši dosaavadní způsob práce počínaje ústředím až do oddílů.

Požadované zlepšení však nemůže přijít samo a jenom proto, že si tak přejeme. Změna systému a stylu práce je závislá na lidech a zejména na tom, jak rychle se dosaavadní funkcionáři budou více orientovat na správně zaměřenou masově politickou, organizační, agitační a výchovnou práci.

Především základní lyžování by mělo stát ve středu jejich každodenní péče. Půjde o to pracovat tak, abychom nejen získávali další zájemce pro lyžování, ale současně připravovali i nové funkcionáře pro vedení kolektivů, kteří dovedou správně naplňovat socialistický systém tělesné výchovy. Ve všem a všude se vyplatí denní úzká spolupráce s našimi partnerskými organizacemi SSM, ROH, Svazarmem, dále se školami, s vedením jednotlivých závodů, JZD, státních statků a lesů apod. Poučení dosaavadními zkušenostmi víme, že k zajištění úzké spolupráce a vzájemné pomoci při náboru i zkvalitňování tělovýchovného procesu nepostačí výzvy nebo písemný styk. Užitek může přinést jen čilý osobní kontakt všech, kteří mají na rozšiřování lyžování a jeho správném provádění zájem. Vzájemná podpora a pomoc v přípravě i pořádání všech akcí se vždycky vyplatí. Rozumný postup třeba i při zpracování společných plánů, a šetrné posuzování kádrových i finančních možností je rovněž nutné. Je známo, že lyžování si přece jenom nějakou korunu vyžádá. Bylo by tedy neodpus-

titelnou chybou ekonomické nároky zvyšovat již u mladých lyžařů a v samých začátcích do neúnosné výše a ve většině případů zatěžovat rodiče dětí tak, že místo pokračování v podpoře musí tuto pro nesplnitelné nároky odmítnout.

Všichni funkcionáři svazu lyžování by si měli lámat hlavu nad tím, jak ještě účelněji organizovat a rozmístovat podniky a z nich především náborové akce. Jak dokonaleji a efektivněji využívat kapacity zkušených instruktorů, aby se mohli v plné míře zužitkovat jejich zkušenosti třeba i v těch krátkých chvílích, kdy je dost sněhu také na méně atraktivních místech než jsou známá horská střediska. Právě tady se často objevují bílá místa. Mnohdy vidíme, jak se lyžařský potěr, na kterém máme zvláštní zájem, plahočí na sněhových plátcích poblíž bydlíště bez odborného dozoru a pomoci, protože všichni zkušení funkcionáři, když se sních objeví, zamíří do hor.

Zamyšlení si také zaslouhuje i lepší využívání možností pro rozvoj lyžování na vesnici. Domníváme se, že není třeba uvažovat, jak i vesnické kolektivy budeme vozit do hor za instruktory, ale naopak. Jde o to docílit stavu, že celé vesnické rajóny budou včas vědět, že v určitém termínu, na známém místě jsou k dispozici zkušenosti lyžařských fachmanů, kteří mohou dychtivcům pomoci při osvojování základů lyžování.

Proč těchto několik úvah na konci sezóny? Proto, aby byl čas k projednání, přípravě a uvážení těchto a dalších věcí do života.

Předsednictvo ÚV SL ČSR připravuje pro orgány ÚV ČTO zprávu o současném stavu lyžování a jeho dalším rozvoji. V materiálu zaujmou významné místo právě ty problémy dotýkající se základního lyžování a získávání dalších aktivních lyžařů, sportu prospěšného a branně hodnotného. Každému dobrému nápadu, každé dobré zkušenosti se jistě dostane podpory, aby se co nejdříve staly majetkem celého lyžařského hnutí. Z tohoto pohledu je třeba současný stav hodnotit a připravovat další perspektivy rozvoje lyžování v ČTO.

Uspokojivé, ale s výhradou . . .

SERGEJ PAVLOV, předseda výboru pro tělesnou výchovu a sport v SSSR

Bilance sovětských sportovců na ZOH v Sapporu je opravdu uspokojivá, a to jak co do počtu medailí, tak také v neoficiální klasifikaci národů (počítá se 7-5-4-3-2-1 bod za prvních šest míst). V obou případech je SSSR jasně na prvním místě.

Za těmito ciframi se skrývají skvělé výkony sportovců, kteří

jsou i světovým tiskem řazeni mezi „hrdiny se Sappora“: Vjačeslav Vedenin, Galina Kulakova, Irina Rodina a Alexej Ulanov. Kdopak si také nevzpomeneme na konečný boj ve štafetě 4×10 km, v níž Vedenin, který před tím získal zlatou medaili na 30 km a bronzovou na 50 km, dohnal ztrátu víc než jedné

minuty na posledního finišmana v norské štafetě a nakonec jej porazil. A co tři zlaté medaile Kulakovové v lyžování, to je přece opravdu vynikající výkon. Celá jedna třetina sovětských účastníků, tedy 33 sportovců, počítáme-li mezi ně i hokejové reprezentanty, se podílela na medailích.

Vodní slalomáčky proměněné v běžky: trenérka Šulcová, reprezentantky Polesná, Novotná a Kapplová

NEÚSPĚCHY JSOU RELATIVNÍ

Přesto musíme konstatovat, že naši sportovci v některých disciplínách předvedli výkony, jež jsou pod jejich obvyklou úroveň. Nejsme spokojeni s úkony našich rychlobruslařek a ani s výkony biathlonistů či skokanů na lyžích. Je možné, že jsme se dopustili v přípravě nebo ve výběru kandidátů, či snad v tréninku v Sapporu samém, chyb. Neúspěchy lze však většinou chápat relativně. Sáňkování je např. v SSSR poměrně ještě mladý sport. Teprve před několika lety jsme vybudovali první sáňkařské dráhy u nás. Do Sappora jsme přijeli, aniž bychom znali své soupeře.

Přijeli jsme se učit a tak lze 12. a 13. místo našich děvčát považovat za vynikající začátek.

NOVÉ ZÁVODNÍ DRÁHY

V alpských disciplínách jsme nebyli schopni soupeřit s těmi zeměmi, v nichž patří tyto disciplíny k tradičním. Avšak ve srovnání s Grenoble jsme učinili pokrok, i když nutno připustit, že zatím jen malý. Samozřejmě, že se vynasnažíme rozvíjet taky u nás alpské disciplíny, budeme stavět a budovat nové závodní dráhy. Špičku se vynasnažíme dohnat a jsme přesvědčení, že to nebude v příliš vzdálené budoucnosti.

CENNÉ STYKY

Japonci opravdu svým úkolům dorostli a uspořádali hry na-prosto bezvadně. Byli jsme přijati neobyčejně srdečně a vedli jsme s japonskými organizátory velmi cenná jednání a hovory. Sjednali jsme dohodu, podle níž sportovci ostrova Hokkaido a nejzazšího východu SSSR budou soutěžit v různých sportech, taky v ledním hokeji a lyžařství. To je jen počátek k rozsáhlým sportovním stykům mezi Japonskem a SSSR.

První poradu svolal prezident FIS M. Hodler na 27. januára. Toto mimoriadne zasadnutie vypočulo dôverné informácie pre-

V Sappore pri zelenom stole

Hoci prvé zasadnutie predsedníctva FIS sa malo uskutočniť až 2. februára, situácia si vyžiadala zvolanie viacerých mimoriadnych porad už pred termínom. Celkom sa počas ZOH uskutočnilo 11 porad predsedníctva FIS.

zidenta Hodlera o situácii v MOV, kde všetci členovia mali snahu zachrániť ZOH — s výjimkou A. Brundageho. Weirova komisia hlasovala v pomere 3:1 za ideu nediskvalifikovať aktívnych pretekárov, ale MOV by po Sappore suspendoval FIS z účasti na olympijskom hnutí a prijal by ji znovu, keď sa amatérske predpisy FIS dajú do súladu s amatérskymi predpismi MOV. Po referátu predsedy rakúskeho lyžiarskeho zväzu dr. Kleea zaujalo predsedníctvo FIS stanovisko, že Schranz neporušuje stávajúce pravidla FIS a preto ho bude podporovať pri dokazovaní olympijskej kvalifikácie. Pokiaľ ide o kritizovaný film, v ktorom vystupuje Schranz a kde údajne bez súhlasu Schranzova sa jeho meno využíva na reklamu, priznal majiteľ filmu, že reklama bola robená bez Schranzova súhlasu. Schranz má — podľa rozhodnutia FIS dať plnú moc rakúskemu lyžiarskému zväzu k eventuelnému trestnému stihaniu firmy. Vzhľadom na to, že pred svojím diskvalifikovaním dal Schranz k dispozícii tlačí, rozhlasu a filmu nepodložené informácie, bolo rozhodnuté ho

varovať, aby takové veci ne-
písal.

Na druhé mimoriadne porade dňa 31. januára bola oznámená diskvalifikácia Schranza zo strany MOV. Schranz nebol diskvalifikovaný v smysle § 26 olympijských pravidiel, ale „z dôvodov etiky a pre jeho nekritické poznámky“. Ako dôležitý dôkaz bola použitá jeho fotografia z časopisu Signal z januára 1972, kde je vyobrazený v drese miestneho klubu AROMA KAFFEE. Hodler ihneď šiel za rakúskymi činovníkmi, aby začal prerokovať veci. Porada bola prerušená.

Tretia mimoriadna porada sa konala dňa 1. februára. Prezident Hodler podal informácie o stave rokovania v prípade Schranza a bolo rozhodnuté žiadať uskutočnenie porady našej kvalifikačnej komisie s kvalifikačnou komisiou MOV.

Dňa 3. februára sa začala prvá riadna porada predsedníctva FIS. Začali sa prerokovávať oficiálne body plánovaného zasadnutia. Ku komplexu kvalifikačných problémov bolo rozhodnuté dať pravomoc kvalifikačnej komisii pri prerokovaní jednotlivých prípadov i mož-

nost trestať po zistení priestupkov. V súvislosti s prípadom Schranz rokoval prezident Hodler s gen. direktorom MOV A. Takacsom o možnosti pripustenia rakúskeho pretekára Roffnera miesto Schranza na ZOH. MOV nesúhlasil. Predsedníctvo FIS zamietlo návrhy zjazdovej a slalomovej komisie na uskutočnení náhradných majstrovstev sveta ve zjazdových disciplínach. Vedľa prípadu Schranz vyskytli sa ďalšie prípady porušovania amatérskych pravidiel: Famosiová a Russel. Famosiová komentovala — podľa Hodlera — pro Radio Luxembourg. Menovaná to poperala, „že len odpovedala na technické otázky.“ Bola suspendovaná až do 10. II. 1972, kedy mala predložiť dôkazy. Prípád zostal nedorešený. Prípád Russela sa neriešil vzhľadom na zranenie pretekára.

DENVER

Za prítomnosti vedúcich pracovníkov OV ZOH 1976 Den-

ver boli prerokované problémy týchto hier. Najväčším je rozmiestnenie jednotlivých disciplín. Organizačný výbor má značné finčné problémy a musí sa prispôbovať požiadavkám súkromého kapitálu. V dôsledku toho asi FIS nezostalo nič iné, ako vziať na vedomie, že

- klasické disciplíny sa budú konať v Steamboat Springs asi 150 míl od Denveru (4 hodiny autom). Evergreen pôvodne vyhladený neprichádza do úvahy pre odpor tamných obyvateľov

- skok bude na veľkom mŕstiku v blízkosti Denveru — asi 40 km

- zjazdové disciplíny budú vo Veil, asi 90 míl — dve hodiny autom

- pre všetkých bude v Denveri zabezpečené náhradné ubytovanie i permanentné letecké spojenie Denver — Steamboat Springs.

PROBLÉMY KOMISÍ

Za predsedu bežeckej komisie FIS bol menovaný B. H. Nill-

sson (Švédsko). Náš kandidát na riadneho člena J. Terezčák môže byť len náhradným členom bežeckej komisie.

V diskusií k Svetovému a Európskému poháru bolo konštatované, že Európsky pohár nemá ešte patričnú úroveň. Prezident Hodler sľúbil našu žiadosť o Svetový pohár v roku 1973 prerokovať v komisii Svetového poháru.

Uskutočnenie „open“ pretekov — tj. súťaží amatérov a profesionálov na paralelnom slalome sa zdá byť ohrozené, pretože MOV je toho názoru, že odporujú smerniciam MOV o amatérizme. V tomto smere chce MOV vysloviť generálnu líniu pre všetky športy.

Zaradenie Svetového poháru v behoch a skokov nie je zatiaľ aktuálne. Aby sa neopakovali prípady oprušovanie amatérskej kvalifikácie, bola menovaná skupina členov predsedníctva — Bergman, Conci, Ito — aby sledovali problematiku ZOH. **JÁN MRÁZ**

Jean Béranger odchází

Vedúci francouzských sjezdarských týmů mužů i žen Jean Béranger oznámil v Praze u příležitosti závodů svoje definitivní rozhodnutí podat demisi. Učinil tak v přítomnosti předsedy francouzské lyžařské federace Martela a před státním sekretářem pro sport a mládež Comitím.

Ke své demisi, která se po neúspěších v Sapporu a ve Světovém poháru i po řadě ostrých kritik čekala, Béranger prohlásil: „Odcházím z osobních důvodů přes to, že mně ministr i předseda projevíli plnou důvěru. Neúspěch v Sapporu vyvolal řetězové reakce. Chtěl bych podotknout, že to byla za deset let moje první porážka. Bylo tu zranění Macchiové, Russela, Rouvierové, byly tu také omyly psychologické. Přesto však naše děvčata zvítězila ve 12 národních závodech z celkového počtu 28, zatímco Rakušanky jen v devíti.“ Na dotaz o svých vlastních plánech Béranger prohlásil, že si dva měsíce odpočine a zaměří se na učení německému jazyku.

Zdůraznil, že se nezaměstnanosti nebojí.

Definitivní řešení otázky trenéra se očekává koncem dubna. Mluví se o návratu Napoleona francouzského lyžování a dřívějšího ředitele týmů, Honoré Bonnetta. On však prohlásil: „Nepřichází vůbec v úvahu, abych se vrátil, znám dobře francouzskou historii, po návratu z Elby přišlo Waterloo. Jsem také vázán ředitelstvím své horské zimní stanice.“ Bonnet pokračoval: „Byly tu chyby, program závodníků se měl pro olympijské naděje ulehčit. Lze být přítelem sportovců, ale musíte mít určitou autoritu. Nikdy jsem např. nedovolil, aby mně některý lyžař tykal. Je to detail, ale má svoji důležitost. Jinak není třeba „Mesiáše“, vždyť máme tolik mladých, kteří touží závodit...“

Hovoří se o řadě kandidátů: Jean Vuarinet, Barnard Favre, či George Joubert, profesor tělesné výchovy a ředitel grenobelského univerzitního klubu, nebo vychovatel Monnod, profesor na lyceu ve Villard-de-

Béranger a Jaccotová

-Lane... Všimněme si kandidáta snad nejvážnějšího — George Jouberta. Je jedním z nejlepších techniků, který např. v případě Russela zdůraznil, že má právo jezdit si svým osobním stylem. Joubertovi žáci získali zlatou a stříbrnou medaili na Universiádě v Lake Placid: Joubert napsal několik úspěšných knih o lyžařství, které byly odborníky náležitě oceněny. I když je na jedné straně mužem „terénu“, je také vynikajícím vychovatelem, pedagogem a mohl by být opravdu tím hledaným „zlatým ptáčkem“.

JAN CHMELÁŘ

Oči jen pro pláč?

Stačilo pročíst několik titulků, jež se objevovaly ve francouzských novinách po katastrofě francouzských sjezdařů na ZOH v Sapporu 1972: „Nejtěžší porážka od Squaw Valley“, „Francouzi nemohou pochopit“, „Když už nám nic nezbyvá“, „Že by oči jen pro pláč?“

Záležitost se dostala i do parlamentu, tam se „živě“ hovořilo o subvencích a podporách, jichž se dostává francouzským lyžařům. A výsledky? Žádné. Urychleně byl vytvořen nový „Comité National Olympique et Sportif Français“.

Pokusme se odpovědět v hlavních bodech na to, v čem vězí neúspěchy Francie na ZOH. Jsou to asi tyto důvody: příprava, nábor, finanční otázka, vybavení, prostředí, smůla, zlepšení soupeřů.

PŘÍPRAVA

Fyzická kondice francouzských sjezdařů byla dlouho citována v odborných kruzích jako příkladná. Letos byla příprava po této stránce ještě intenzivnější. Prakticky byli v soustředění od června a přitom i sněhu bylo dostatek. V listopadu už se dalo ve Val-d'Isère jezdit. Zdá se, že příliš rozptýlili svoje síly. Henri Duvillard např. nemyslel na nic jiného, než na „Světový pohár“. Zcela určitě zanedbal právě sjezd. Švýcaři zaměřili svoje úsilí v přípravě právě na tuto disciplínu a navíc lyžovali a lyžovali. To budiž poučením.

NÁBOR

Francouzská lyžařská federace se chlubí, že má 600 000 registrovaných lyžařů. Kolik z nich však opravdu závodí? Vždyť převážná většina z nich si jen občas jede „zalyžovat“. A registrace jim jen zajistí po-

jistku a skýtá určitou výhodu při použití vleků a výtahů. „Ski français“, oficiální orgán Federace, zveřejnil seznam lyžařů zařazených do kategorií podle věku od 10 do 32 let. Těchto závodníků je 2300 — a to je opravdu málo. Navíc lyžování ve Francii zůstává pořád jakýmsi „uzavřeným kruhem“. Z posledních statistik vyplývá, že na 25 lyžařů je jen jediný z dělnických kruhů.

FINANCE

To je vlastně „nerv“ závodění. Francouzská lyžařská federace je opravdu bohatá. Generální sekretář federace v proslulém čísle „Ski français“ píše: „Kdyby federace byla průmyslovým podnikem anebo podnikem obchodním, blížil by se její rozpočet dvěma miliardám starých franků a patřila by tedy mezi podniky první kategorie na národním poli a mezi podniky kategorie šesté v celosvětovém měřítku.“ Dostává víc než milion nových franků ročně. Přitom koncern dodavatelů této federace, tedy sportovních potřeb, také poskytuje vysoké subvence federaci a ta je rozděluje na „patřičné činitele“, na závodníky. Kolik vlastně dostávají? Těžko říci. Lyžaři jsou na tomto choulostivém poli velmi „zdrženliví“, jako třeba většinoví poslanci, pokud jde o jejich daňové příjmy.

VYBAVENÍ

Je záviděníhodná a Švýcaři je např. kupují ve Francii. Říká se, že Anne-Marie Proellová si přála mít přesně to, co mají Francouzky. A mazání? Chybí jsou tu možné, jak přiznává poradce francouzských národních týmů René Meallet.

PROSTŘEDÍ

Už před Sapporem to zrovna „neklapalo“. Orcel ostře soudil Annie Famoseovou. Tuto zprávu však později dementoval. Jean-Claude Killy prohlásil: „Zodpovědnými jsou funkcionáři a trenéři. Říká se, že některá děvčata už se svými trenéry nemluví a u chlapců je tomu rovněž tak.“ Dne 23. ledna uveřejnila „La Tribune de Genève“ s podpisem Allaina Girouda, svého korespondenta v St. Gervais, prohlášení Françoise Macchiové: „Kouč své práci nerozumí. Řekl mně, abych jela naplno, že dráha je v dokonalém stavu a po dvaceti brankách jsem upadla na obličej, protože dráha byla samá díra.“

SMŮLA

Družstva byla bez účasti Ruselovy, Rouvierové, I. Laforgeoové, F. Macchiové silně handicapována. A nebyl tu nikdo, kdo by zaplnil vzniklé mezery. Macchiová poznala pokles formy už v Grindelwaldu, měla zdravotní potíže. Upadla ve slalomu, znovu spadla v St. Gervais a pak ještě v tréninku v Sapporu a pak přišel další vážný pád, který ji vyřadil ze soutěže. Neznámená to, že už byla unavena?

ZLEPŠENÍ V TÁBOŘE SOUPEŘŮ

Soupeři se určitě zlepšili. Ovšem mimo překvapujícího Španěla Fernandez Ochoa — byli Francouzi poraženi téměř, jež dobře znali: Thoenim, vítězem „Světového poháru“ Rusim, mistrem světa ve sjezdu.

Ani Barbara Cochranová nebyla neznáma. A její sestra Marylin je ostatně mistryní... Francie O Marii-Therèse Nagiové se hovořilo už dříve, ale v „Biorama Ski 72“ Serge a Patricka Langových nefiguruje...

A závěr? Ve Francii chybí lyžování, stejně jako většině jiných sportů, základna, z níž by proslulá pyramida elity mohla čerpat. A ještě horší je skutečnost, že přesto tento sport umožňuje příslušnému průmyslu, aby se rozšiřoval a zvětšoval svoje zisky. Takže sportovci utrpěli pohromu, ale továrníci volají Viktorii. Své vavříny získali, když ne díky Francouzům, tedy díky jiným. **JAN CHMELÁŘ**

←
Už od mládí přivýkat na stupně vítězů...

PLANICKÉ zamyšlení

A byly tu Sloveniales a dolina Planice měla opět svůj velký svátek. Teď už nejen lety vzduchem, teď dokonce o mistra světa v letecké disciplíně. Dolina, kudy chodíval dr. Julius Kuggy na jalovec, přijímala padesátitisícové návštěvy. Byla to národní pouť Slovinska. Slunce, zalévající svými paprsky úbočí hor, nutilo lidi svlékat vrchní ošacení.

Stejně slunce způsobilo však nesmírné komplikace pořadatelům I. mistrovství světa v letech na lyžích. Jemu lze přičíst taky za vinu, že šampionát zůstal torzem. Sníh vlivem tepla mizel doslova pod nohama, jarní teploty zbrzdily to, co je základním požadavkem pro zdárné létání vzduchem — nájezdovou rychlost. Ta se pohybovala hodně pod 110 km, a proto dosahované délky zůstávaly pod očekáváním. Stejně jako v sobotu rozhodla soutěžní jury přerušit i nedělní závod, aby se nájezd a doskočiště dostaly z přímého působení slunce, ale přestávka v neděli se nakonec vymstila. Odpoledne se přidružila další zrada: vítr, a závod se nedokončil. Do mistrovství světa se započítávaly jen výsledky sobotní soutěže, to znamenalo titul pro vynikajícího Steinera ze Švýcarska, bronz pro Jiřího Rašku a páté místo Lidákovo. Triadvacetiletý skokan banskobystričské Dukly byl na mamutím můstku poprvé, ale podroboval si jej jako rozený rutinér. Chceme-li hovořit o ideálu stálé formy, tak to byl Lidák v Planici. Škoda, že nedělní závod byl zrušený. To by se nám naturalizovaný Banskobystričan vrátil s medailí.

Ještě z jednoho zorného úhlu se podívejme na planické výsledky. Znovu se zkušeni borci měřili s mladky, kteří tentokrát navíc vystupovali v rolích leteckých začátečnicků, a znovu to vyhráli tovaryši nad mistry. Myslíte, že je to náhoda?

Odrážet se v rychlostech kolem 110 kilometrů a přistávat

Jaroslav Lidák

ještě o 20 km vyšších — to není maličkost. Teď si promítněte pád do uvedených údajů. Jistě pochopíte, že každý let je tak trochu dobrodružstvím a že na jeho počátku se mohou chvět bránice závodníků. Snad mohou mít i strach. Jemu podlehli třeba japonští reprezentanti v Planici. Ve velkých délkách ztrácejí jistotu a eleganci, jakoby si toužebně přáli přistát, místo aby zvýšili nalehnutí na vzduch v koncové fázi a „natahovali“ další metry, krčili nohy v kolehou, doskakovali těžce, telemark zapoměli doma na Mijanomorí. Nejen na japonském příkladu, ale obecně se na premiéře světového šampionátu v letech na lyžích ukázalo, že se závod vřadí do norem regulérnosti a bezpečnosti ten tehdy, doprovodí-li jej naprosto ideální podmínky sněhové a povětrnostní v jeho průběhu. V požadavech optimálních hodnot sněhu a počasí tkví existenční otázka letů jako sportovní disciplíny, a je docela možné, že s touto otázkou vyrukují do diskuse na úrovni FIS delegáti, kteří lety zatím nemají příliš v lásce. Také v Planici se platila daň a pole závodníků dost prořídlo od pátku do neděle. Přitom byli planičtí organizátoři velmi úzkostliví v názoru na bezpečnost závodu. Vlastně jim můžeme děkovat, že mistrovství nezanechalo hlubší šrámy v pověsti letů i na těle letců. S termínem šampionátu by se však mělo pohnout v každém případě. Konec března sotva může nabídnout kvalitní sníh pro tak náročnou soutěž. -nj-

Lyžařská akrobacie (II.)

Seznamování s lyžařskou akrobacií, kterou jsme v Lyžařství č. 4 uvedli obraty a prvky za přímé jízdy, uzavíráme dnes kotouly, oblouky a skoky.

C. KOTOULY-PŘEVALY. Je zajímavé, že přes to, že je lyžařský sport tak hojný na pády, neobjevuje se běžně v metodice snaha tyto nedobrovolné pády usměrnit a „zpríjemnit“. Tento problém se odvíjí takto: Tělo se odvíjí — u začátečnicků doporučením, aby se lyžař udělal „těžkým“ a tak se nedostal do nežádoucí rotace a kontroloval si lyže. Přes to jsou tato cvičení na určité úrovni viodná.

1. Kotoul od svahu — z jízdy šikmo vpřed kotoul (převal) od svahu přes spodní rameno a záda do jízdy šikmo svahem v původním směru. Nejprve bez holí, později s holemi, které se drží — hlavně spodní — obdobně, jako při „vejci“.

2. Kotoul-převal z oblouku ke svahu. V okamžiku, kdy je oblouk dokončován skoro v úrovni vrstevnice, sedá a lehá si lyžař těsně vedle horní lyže ke svahu, nohy pokračují jakoby v původním oblouku ke svahu vzduchem, přetáče se kolem zad o 360 stupňů a pokládají se na sníh v původním směru, ve kterém si lyžař lehal. Otáčení nohou napomáhá hlava a ramena s tendencí otáčení se svahu. Kontrolujeme snožné vedení lyží vzduchem raději po celou dobu nízko nad sněhem v horizontální poloze a špičky se tedy nesmí dostat na sníh dřívě než paty. Čím prudší svah a rychlejší provedení, tím je toto cvičení snadnější. Nejdříve bez holí, kde ruce mohou otáčení na zádech urychlit oporem o snh.

3. Kotoul napřed — z přímé jízdy z oboustranného odvratu od-

Foto č. 9

Foto č. 10

razem kotoul vpřed — velmi jednoduchý prvek na minilyžích — normální lyže předpokládají větší odraz a složení jako do překotu. Kotoul končí obvykle v sedu. Pro přechod do stole je nutno maximálně přitáhnout patky lyží k hýždím, aby se patky nezapíchy do sněhu, udržet i během kotoulu odvrát a při vstupu přenést váhu jen na jednu lyži, aby bylo možno pokračovat v jízdě. Provádíme bez holí.

D. OBLOUKY — jde vcelku o velmi praktickou dovednost jízdy většinou na jedné lyži, což konečně možno v přeneseném smyslu charakterizovat jako základ lyžování.

1. Reuel — oblouky na vnitřní lyži, volná noha v uzožení až zanožení (holubička v oblouku) a v okamžiku přeskočení na opačnou je možno s ní jít mírným švihem až do přednožení (obdoba polokroužků na bruslích). Předpokladem je umět tyto oblouky nejprve ke svahu, kde v průběhu normálního srovnání oblouku ke svahu nenásilně přenáším váhu na vnitřní lyži, ruším odklon [zlomení v bocích] a celým tělem se toporně nakláním do oblouku, lyži držím zpevněným kotníkem na ploše. Cvičení předpokládá tvrdý, vodivý sníh, táhlý svah bez bouří.

2. Charleston — což jsou krátké oblouky ke svahu na vnitřní lyži (nebo pouze krátké úseky jízdy šikmo na horní), vnější lyže zůstává špičkou na sněhu, kolena u sebe, patka se zdvihá a odklání jako ve zmíněném tanci, tělo se mírně láme v bocích jako při normálním oblouku (foto č. 9). Cvičení zahajujeme z přímého sjezdu v nebrzděném pluhu. Po odraze pravou přijde tato na místo a do polohy levé, která se zvedá uvedeným způsobem a hned z odrazu pravé nohy přeskakuje lyžař na levou nohu na opačnou stranu. Provádíme nejprve s holemi, které zajišťují při prvních pokusech rovnováhu, později rytmicky píchají, později bez holí. Provádíme

na mírném svahu na tvrdším, vodivém sněhu.

3. Oblouky v jízdě pozpátku v oboustranném odvratu — analogie oblouků v pluhu a zároveň příprava pro další cvičení.

4. Hodiny — oblouk z přímého sjezdu o 360 stupňů do přímého sjezdu. Vyžaduje dokonalé vycíť oblouku skoro až vzhůru do spádnice, zde uvolnění hran a dokonalé položení lyží na plochy a hned pokračování otáčení lyží, čemuž napomáhá mírné přenesení váhy vzad a odraz vnější holí. Návčik je vcelku jednoduchý, vyžaduje tvrdý sníh a táhlou bouli, kdy po dokončení uzavřeného oblouku ke svahu nechám vnitřní lyži dosud odlehčenou „odjet“ do mírného odvratu, hned jí zatímím a na ní odjedu zbytek kruhu pozpátku, až špičky směřují dolů. Později provádím rychle, švihem s odlehčením a rotací a odpichem vnější hole.

5. Twist — spojované krátké oblouky na jedné lyži, druhá je špičkou mírně zvednuta, hole píchají v rytmu oblouků. Charakter twistu tento prvek dostává tehdy, jez-

Foto č. 12

dí-li se krátké oblouky v uzažení a trup se zřetelně protínající a volná noha se uvolněně a nezávisle pohybuje. Předpokladem je tedy oblouk na vnější i vnitřní lyži (reuel), příp. charleston. Lyže se vede po celé ploše s mírně zatíženou patkou, je možné ovšem i provedení s vahou na přední části lyže, potom však volná noha je skoro špičkou lyže na sněhu a nemůže se uvolněně a nezávisle pohybovat vzduchem z odvratu do zkříženého postavení, jako v prvním případě.

6. Vlnění ve dvojici — krátké srovnání smyky ve dvojici, která se drží buď za vnitřní ruce v uzažení, ovšem jednodušší je držení stejnojmennými rukama před tělem, kdy jsou partneři těsně vedle sebe a lépe navzájem vycítí potřebný rytmus. Další možné provedení je takové, že větší stojí těsně za menším, drží jej v bocích a jednu lyži má mezi lyžemi předního. Předpokladem pro toto cvičení je dokonalé ovládnutí krátkých srovnání oblouků. Jezdíme samozřejmě bez holí.

7. Housenka — viz foto č. 10 — předpokládá dobré jezdecké. Oblouky je třeba jezdit o větším poloměru, aby zadní nebyl odstředivou silou utřen.

E. SKOKY. Možností je mnoho, s pomocí holí i bez.

1. Terénní skoky kombinované jednoduchým i dvojitým přitažením kolen, roznožka jednoduchá i skok s dvojitým roznožením, bicykl — střídavé přitahování nohou, terénní skok se změnou směru — zahajujeme oblouk až po odraze, vnitřní hůl je o něco déle zapíchnutá, změna musí být úměrná rychlosti. Po dopadu pokračuje lyžař v oblouku — předpokládá to jemnou diferenciaci plochy-hrany a dobrý, upravený, tvrdý sníh.

2. Přednožka: Z mírné jízdy šikmo svahem zapíchnuje lyžař obě hole držené shora nadhmatem ke špičkám lyží, vzpírá se na nich a současně odráží a zvedá nohy do přednosu a jakmile se dostanou za úroveň holí, otáčí lyže kolmo na směr jízdy do jízdy šikmo svahem v opačném směru. Otočení do nového směru zahajují nohy, trup a napomáhá odraz vnější hole, při čemž o vnitřní hůl se opírá lyžař během celého obratu (foto č. 12). Při dostatečném odraze a síle lze tento prvek provádět i z místa.

3. Vějíř: na mírném svahu z jízdy šikmo svahem blízko vrstevnice zapíchnuje lyžař obě hole držené shora nadhmatem ke špičce spodní lyže, vzpírá se na nich současně s odrazem, otáčí se kolem dolů a zvedá patky. Lyže zůstávají špičkami na sněhu a v nejvyšší fázi

ŠKOLA NA LYŽÍCH

přebírají lyže na okamžik podstatnou část váhy. Tato „vyhlídková pozice“ byla ovšem nekončí a paty lyží se vedou po vějíři, lyžař se otáčí kolem špiček a holf o 360 stupňů, takže v okamžiku dopadu jsou lyže v původním směru na druhé straně holf, o které se nyní lyžař odráží, aby jej nestrhly do záklonu.

Nácvik je vhodný především na krátkých lyžích. Nacvičujeme nejprve obrat z rázné zašlápnutého oblouku o 180 stupňů kolem horní hole (drží se normálně) s maximálním přitažením pat k hyždím

Foto č. 14

a se snahou o pevnější opření o špičky lyží (foto č. 14) pak zkoušíme popsané provedení s opřením o obě hole držené nadhmatem pouze o 180 stup. a postupně zvětšujeme úhel otočení.

Další skoky se již více méně vymykají tomuto souhrnu pro velkou náročnost a nebezpečí. Nelze je totiž nacvičovat postupně nebo se záchranou. Buď se povedou, nebo... Předpokládají v jedné osobě dokonalého lyžaře, gymnastu a sebevraha. Jsou to jednoduchá salta s různým držením těla — skrčmo, schylmo, prohnuté, případně dvojně i trojně salto. „Helikoptéra“, tj. skok s celým vrutem kolem podélné osy je další možností, jak vyzkoušet svoji odvalu, obratnost a pevnost kostí a kloubů. To již ponecháme těm vyvoleným, kteří splňují ona tři hlediska.

Snahou těchto několika řádek je vnést trochu „skotačení“ do lyžařského výcviku, ovšem s předpokladem, kdo na to „má“. Každý úraz je totiž nepřijemný a není dosud známo, jak by při podobných „kratochvílích“ úraz posuzovala Státní pojišťovna.

IVAN ZITEK, ŮS ČTO

Po vzoru NDR a dalších socialistických států byla při ZDŠ ve Špindlerově Mlýně zřízena experimentální tříměsíční internátní škola sjezdářů. Jejím účelem bylo umožnit výkonnostně nejlepším a talentovaným mladým závodníkům ve věku povinné školní docházky maximální sportovní přípravu v rozhodujícím období celoročního tréninkového cyklu. Současně se zabezpečovala pravidelná školní docházka a osobní studium.

Místo internátní školy — Špindlerův Mlýn se ukázalo jako výhodné. Velké pochopení ředitelství ZDŠ, výhodné a kvalitní ubytování v Turistické chatě, technická zařízení pro sjezdový sport a také malá vzdálenost od ubytovny do školy a na sjezdové tratě — to byly klady umístění školy.

První ročník internátní školy se mohl uskutečnit zásluhou několika nadšených organizátorů SL ČSR, tělovýchovného oddělení vlády ČSR, které zajistilo finanční krytí celé školy, a pochopením ministerstva školství jakož i školských pracovníků ONV Trutnov a Špindlerova Mlýna.

Po prvním předběžném hodnocení můžeme odpovědně říci, že se celá akce vydařila a splnila své poslání. Je to v historii čs. závodního sjezdování první akce svého druhu a dobrý začátek pro příští léta.

Jako vedoucí školy a zároveň trenér vystupoval Jiří Jirsa, trenéři se střídali po týdnu: Ivan Hrabě a Pavel Zelenka. Pedagogický dozor a vedení individuálního studia obstarali učitelé Okresního domu pionýrů a mládeže v Trutnově. Učitelský sbor ZDŠ Špindlerův Mlýn tvořili: Hahl, Haklová, Odvárková, Tauchman, Tauchmanová a Kabeláčová. Účastníci školy: J. Bauml, Autoškoda Vrchlabí (9. třída), Dr. Dlouhá, Lok. Teplice (8. tř.), Petr Hönig, Lok. Teplice (8. tř.), Petr Kakeš, Sn. Pec (7. tř.), Michal Kárník, Slavia VŠ Praha (8. tř.), Fr. Kolín, Sn. Pec (8. tř.), J. Kornfeld, S. Janské Lázně (9. tř.), E. Ptáčník, Seba Tanvald (9. tř.), L. Pršala, Autoškoda Vrchlabí (9. tř.), J. Štanclová, Sn. Pec (8. tř.), E. Uhrová, Sn. Pec (8. tř.), Boh. Zeman, Sn. Špindlerův Mlýn (9. tř.). Dohromady dvanáct žáků a žákyň, kteří byli zařazeni do těch tříd ZDŠ ve Špindlerově Mlýně, kam přísluší podle svého ročníku.

DENNÍ PROGRAM: 6.45 budíček, ranní hygiena, 7.15 snídaně a příprava do školy, 8 až 12 hod. vyučování v ZDŠ, 12 až 12.30 oběd ve školní jídelně, 12.30 až 13.30 příchod ze školy a příprava na trénink, 13.30 až 16.30 trénink podle plánu, 16.30 až 18.30 samostatné studium pod vedením učitelů ODPM v Trutnově, 18.30 až 19 hod. večeře, 19.00 až 20.30 hodnocení dne, přehled tisku, zájmová činnost, přednášky, 20.30 až 21.00 příprava na večerku a večerka. V průběhu se ukázala potřeba zařadit víc volného času.

Tréninkový plán předpokládal dobré sněhové podmínky. Zima však byla mimořádně chudá na sněh a tak nebyl tréninkový plán splněn v plném rozsahu. V počtu tréninkových jednotek jsme jej splnili na sto procent, ale v objemu tréninkové práce jen na 46 procent. Prospěch žáků ve škole se mírně zlepšil v porovnání s klasifikací v kmenové škole, přitom klasifikační měřítko ve Špindlerově Mlýně byla obecně vyšší než v domovech žáků a žákyň. Také společenské vystupování a chování bylo na vyšší. V průběhu školy probíhala soutěž o nejlepšího účastníka školy. Frekvenciantů se také povinně učili němčině.

Závěrem lze konstatovat, že se zvolená forma IŠ osvědčila. Uvažujeme o zřízení II. ročníku a promyšlíme její koncepci do dalších let.

JIRÍ JIRSA

DVAKRÁT

Odjžděl jsem z Vysokých Tater a ještě dlouho mi na sítnici setrvával obrázek toho znamenitého dřla, jež jsme postavili v Mlynské dolině, a taky dojmy ze sedmého ročníku Tatranského poháru zůstávaly pořád čerstvé. Ve vzpomínkách na něj jsem se dopracoval ke dvěma dost podstatným prognózám: že šampióni budou stále mládnout a že termín a konkurence budou základním kamenem, na němž bude stát úroveň soutěže, nebo s ním i padat.

o Tatranském poháru

Začít co nejdříve a brzy odejít, rozběhnout se ke špičkovému výkonu už ve školní lavici, do dvaceti let odevzdat to nejlepší, co jsme vstřebali usilovným tréninkem, a pak se stát trenérem nebo vkročit do života — kvalifikovaně pokud možno. Jak se zdá, vzhlíží se celý svět v tomhle receptu. Šampióni budou mládnout. Třicátníci či ještě starší budou možná ještě nadále mistry světa, ale čím dál, tím víc se jimi stanou jen zákonem výjimky. Trend světového vrcholového sportu naznačuje, že setrvávat patnáct či ještě víc roků u vrcholového sportu je při jeho dnešních nárocích příliš silné sousto pro člověka. Výhody, jež

jsou někdy spojovány s prodloužením špičkového výkonu a reprezentace, mohou být dost problematické. Pamatujeme, že ten, kdo se v mládí rozhodl mezi školou, zaměstnáním a sportem pro sportovní kariéru, zůstal na výši čtrnáctiletého, neměl-li sílu a vůli sám se vzdělávat.

Takhle to dělají doslova a do písmene v NDR: „Rychle přijdou, ale ještě rychleji zemřou.“ Trochu jsme se smáli téhle sportovní strategii a cítili jsme se nahoře, ale není v ní kus zatraceně dobře poznané skutečnosti. To není důsledek biologického procesu v chřadnoucím organismu tamního sportovce, že včas odchází ze sportovního jeviště, to je program rozumu. Třeba Wehling. Na olympijského vítěze vyvrál za pět nebo šest roků. Není bez zajímavosti, že chtěl být sjezdářem a má dokonce ve své sbírce nějaké medaile z národního mistrovství NDR v obřím slalomu. Takhle disciplína se však ocitla v nemilosti v zemi našeho severního souseda, a proto doporučili Wehlingovi, aby se věnoval něčemu, co má perspektivu a podporu ve státě. Nebyl to ostatně první případ závodnické přeorientace způsobem přesvědčování. Svou sdruzenářskou pětiletku korunoval Wehling sapporskou „zlatou“. Je mu 19 let. Ale v týmu NDR je už také Schulz a jemu podobní. Ti mají sedmnáct a možná že ještě méně roků a už se sápu nahoru, nesmějí

Helena Šikolová

Leoš Škoda

chybět na žádném velkém závodě. Vůbec bych se nedivil, kdyby vkročili na místo Wehlingovo, až se bude psát v Denveru olympijský rok 1976. Ale dávejme se dál. Jistě jste si povšimnuli copatých dívenek na běžeckých tratích ve Furkotě. V očích jsem jim viděl strach, když se spouštěly z tamních „padáků“ ve stopě, jež byla samý led. Těm je taky okolo sedmnácti let, a už jsou tady, aby vystřídaly Hauptovou, Ungеровou, Scheidelovou nebo Fischerovou, jimž se v Sapporu příliš nevedlo. Uplynulo pár týdnů od ZOH, a stráže jsou vyměněné. Možná, že pár let budou v nich mít naše běžky stejně nepřijemné konkurentky, jako je měly až dosud v onom obávaném čtyřlístku, který odstupuje ze scény. Ale vzpomeňme i na skokany NDR. Glassové, Aschenbachové, Wosipiwové! Z učednických let šli hned k mistrovským zkouškám na velkých závodech, a zdá se, že

se to vyplatilo. Ta rychlá talentů má něco do sebe...

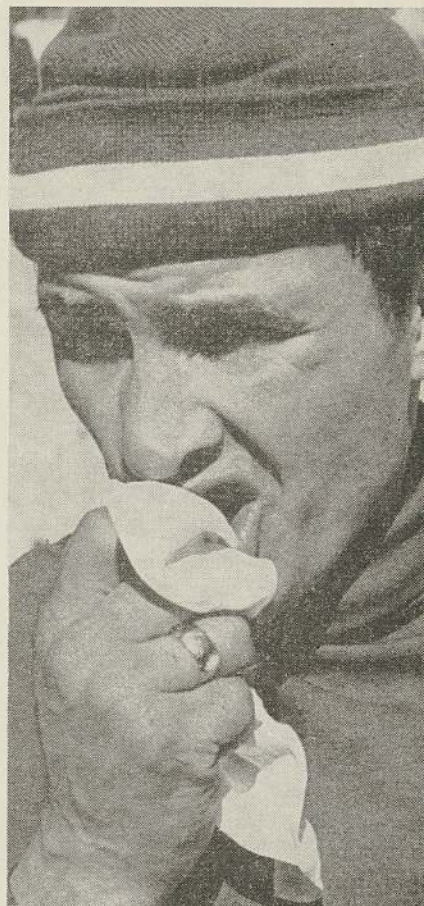
My jsme naproti tomu zvolili opatrnější kurs. Tak trochu přešlapujeme na místě. Známe výhody rané specializace, ale víc teoreticky než prakticky. Nedostatek odvahy omlazovat se nejvíc projevuje v týmu našich skokanů, a teprve nyní se uvažuje o zformování olympijského, zhruba šestičlenného mužstva ve věku od 20 do 26 let, a reprezentativního týmu, v němž by se objevili junioři v doprovodu některých zkušených borců-skokanů. Ale dejme si ruku na srdce: nevznikla už díra v přirozeném doplňování státního družstva, nebude mít zpoždění za následek dočasný pokles jeho výkonnosti?

A teď přímo k Tatranskému poháru. Díváme-li se na letošní konkurenci, nemůžeme ji hodnotit jako průměrnou. Dva olympijští vítězové, velmi dobří běžci RSFSR, skoro kompletní Polsko, vynikající sruženářský tým NDR. Ale přesto si myslím, že by Tatranský pohár měl dostat ještě víc, uvědomíme-li si jedinečnou kvalitu lyžařského stadiónu, ojedinelé běžecké trati, skvělou tatranskou pohostin-

nost i jistou velkorysost, s jakou organizátoři připravují klasický lyžařský festival ve Vysokých Tatrách. Není to laciná záležitost.

Loni olympijská generálka a letos Holmenkollen měly vliv na jakost konkurence. Chtěli jsme konkurovat hrdému a snad i trochu diktujícímu norskému středisku dohodami s lyžařskými svazy ze socialistických států, které příslibily poslat první garnituru do Tater. Oponentura se nevyvedla vinou nedůslednosti. Dohody od zeleného stolu nebyly dodrženy na sto procent a vztahy k Tatranskému poháru a Holmenkollenu se řešily kompromisem.

V klasických disciplínách se skandinávské země semkly v blok podobný alpské tvrzí ve sjezdovém lyžování. Bylo tudíž přirozené, že všechny daly přednost Holmenkollenu. Jen Švédové vyslali do Tater své perspektivní závodníky, podobně jako státy ze západní Evropy. Kompletně chyběli Norové a Finové. Socialistické lyžařské svazy představují dnes mocnost v klasickém lyžování, ale přesto si musíme uvědomit, že sotva dostane některá soutěž punc

Devatenáctiletý sruženář NDR, zlatý ze Sappora a vítěz závodu sruženého na 7. ročníku Tatranského poháru, přijímá gratulace diváků. Nahoře je sovětský běžec Dolganov: právě absolvoval vítěznou „patnáctku“ a únava mu ještě poznamenává obličej

velkého mezinárodního závodu, nebude-li v něm zastoupena Skandinávie. Snad bychom měli jednat se severskými zástupci, snad i vstoupit do aliance a snažit se zařadit Tatranský pohár do termínovky v návaznosti na okruh severských lyžařských festivalů. Přemýšlejme o tom...

JIRÍ NEJEDLO

Trofeo Topolino

Neoficiální mistrovství Evropy žactva ve sjezdářských disciplínách

Již potřetí konalo se v Itálii, asi 20 km od Trenta (česky Tridentu) spojeného s rakouskými Alpami přes Brenner nově postavenou dálnicí, v exkluzivním lyžařském středisku na Monte Bondone — jedna z italských továren na lyžování leží v Dolomitech — vybavena lanovkami, vleky, moderními mechanizačními prostředky na úpravu tratí a disponující množstvím sjezdových tratí pro turisty i závodníky. Nejnižší položené středisko Vaneze je asi 1300 m n. m., Vason 1650 m n. m. a nejvyšší Palon 2098 m n. m. Hlavně je tu sněh, hodně sněhu, který nám v letošní sezóně tak scházel, a dobře upravené tratě.

Monte Bondone se 4. a 5. března stalo Mekkou těch nejmladších sjezdářských nadějí. Po roční odmlce přijeli jsme i my. Závodů se účastnilo 13 států, a to Belgie, Bulharsko, Československo, Finsko, Itálie, Jugoslávie, Lichtenštejnsko, Německá spolková republika, Norsko, Rakousko, Švédsko, Švýcarsko a Velká Británie. Tedy všechny alpské země s výjimkou Francie. Pořadatelé hradili 20 závodníků z každé země, z Itálie 40, což všechny alpské země a Jugoslávie využily.

ČSSR se zúčastnila 16 závodníků, z toho 8 ze Slovenského lyžařského svazu a 8 ze Svazu lyžařů ČSR, dvěma trenéry Pavlem Zelenkou (SL ČSR) a Stanislavem Fabiánem (SLZ) a jedním vedoucím.

Po čtyřiařadvacetihodinové cestě vlakem přes Vídeň, Innsbruck a Brenner, prakticky bez spánku, značně unavení častým přeseďáním, dorazili jsme ve čtvrtek večer do Trenta, odkud nás pořadatelé dopravili osobními auty po silnici plné zákrutů a serpentín do Vaneze na

Přeprava zavazadel

Monte Bondone. V pátek byl trénink, losování i slavnostní zahájení s pochodněmi, vlajkoslávou i hudbami.

Sobotní slalom byl postaven na dvou samostatných tratích jak pro žáky, tak i žákyně, byl dlouhý, místy málo přehledný a hlavně začal pro obě kategorie současně, což bylo pro nás tři trenéry značně složité. A nyní výsledky našeho snažení v jednotlivcích:

Žákyně mladší - startovalo 29 závodnic

Předsednictvo Čs. svazu lyžařů se zamýšlelo nad koncepcí středisek pro vrcholovou přípravu v lyžařském sportu. Vycházelo se z návrhu na jejich výstavbu, vypracovaného pro investiční oddělení ÚV ČSTV. Nepodařilo se však — z časových důvodů sjednotit názory na základní materiál a vypracovat konkrétní návrh. Považujeme tedy náš článek za první shrnutí myšlenek, jež teprve v budoucnu bude možno realizovat.

Podle předstev ČSL by měla být vrcholová lyžařská tréninková centra umístěna v klimaticky a geograficky nejvýhodnějších podmínkách a vybavena moderním tělovýchovným a tréninkovým zařízením, umožňujícím intenzivní přípravu. Dále by se v nich měla soustředit veškerá výzkumná činnost technická, pedagogická a zdravotní. Uvedené požadavky mohou splnit střediska v oblasti Vysokých Tater (Štrbské pleso, Tatranská Lomnice, Zelené pleso) a dále Jasná v Nízkých Tatrách a Vrátina v Malé Fatře a v oblasti Krkonoš (Špindlerův Mlýn, Mísečky, Harrachov a Rokytnice n. Jiz.). Samozřejmým předpokladem je jejich materiální dobudování.

Tatranský komplex je již v poměrně pokročilém stadiu výstavby a umožní vrcholovou přípravu pro všechny lyžařské disciplíny. V některých místech se udržuje sněhová pokrývka

Vrcholová centra

sedm až osm měsíců v roce. Ideálu centra se blíží areál v Mlynické dolině. V zimě se v něm připravovalo 80 členů reprezentačních družstev, 58 členů juniorských družstev, dále 45 reprezentantů NDR, Polska a Jugoslávie. Také tam měla svá soustředění dorostenecká družstva národních svazů. Docházelo k přetížení sportovního zařízení a ubytovací a stravovací kapacity. Ukazuje se, že účast zahraničních reprezentantů bude nutno omezit v příštích letech.

Také krkonošský komplex dává možnost všem lyžařským disciplínám, zchátralé zařízení však citelně oslabuje nebo vůbec vylučuje tréninkové využití. Zvláště Špindlerův Mlýn představuje oblast, na jejímž vybudování je značně závislý rozvoj československého lyžařského sportu. Pohne-li se výstavba Krkonoš dopředu, mohlo by se v centrech lyžařského vrcholového sportu počítat s plným obsazením a vystrídáním všech reprezentačních družstev včetně juniorských v počtu přes 100 lidí.

Kádrové obsazení střediska předpokládá

5. Walachová Pavla, 13. Zibri-
nová Kateřina, 16. Charvátová
Olga, 19. Slepíčková Alena —
diskvalifikována Janoušková
Žákyňe starší - startovalo 38
závodnic

7. Šoltýsová Jana, 9. Dlouhá
Drahuše, 19. Harvanová Jana
žáci mladší — startovalo 44 zá-
vodníků

24. Vozárik Stanislav - diskvali-
fikování Loska, Schimmer a Hu-
dáček

žáci starší — startovalo 56 zá-
vodníků

5. Kič Richard, 22. Reitmayer
Zbyněk, 27. Kakeš Petr - diskva-
likován Kolín.

Nedělní obří slalom odpadl
pro silnou vrstvu 30—40 cm
sypkého sněhu, který začal pa-
dat ze soboty na neděli. Nepo-
mohla ani mechanizace, ani od-
ložení startu, ba ani snaha po-
řadatelů upravit jednu trať ob-
řího slalomu proti dvěma pů-
vodně připraveným. Skoda, děti
se těšily, hlavně ty, kterým se
ve slalomu nedařilo. Ale roz-
hodnutí jury bylo správné, bez-
pečnost a regulérnost závodů
především. A to se nedalo za
těchto ztížených podmínek za-
jistit.

Zvláštností těchto závodů je
i soutěž národů. Do hodnocení
se počítá nejlepší umístění jedné

mladší a jedné starší žákyňe a
dvou mladších a dvou starších
žáků. Po třech kategoriích —
mladších a starších žákyňích a
starších žáčích — jsme byli na
třetím místě za Rakouskem a
Itálií a před Německou spolko-
vou republikou, Švýcarskem a
Jugoslávií. Diskvalifikace tří ze
čtyř mladších žáků způsobila,
že jsme nebyli v soutěži národů
klasifikováni.

Skoda, mohl to být nevidaný
úspěch jak v jednotlivcích, tak
národech. Vždyť jsme svými vý-
sledky doslova šokovali alpské
země. V prvních pěti závodní-
cích v každé kategorii se ze
13 států umístili 9× Rakusané,
6× Italové, 3× NSR a 2×
ČSSR. Např. ani jednou Švýcaři,
Seveřané, Jugoslávci či zástupci
ostatních zúčastněných států.
Také zpoždění našich závodní-
ků za vítězem bylo malé, např.
Kič 1,26 vt., Walachová 3,48 vt.,
nebo mezi čtvrtou a devátou
žákyňí byl rozdíl pouhých 1,56
vteřiny. Způsob jízdy předních
závodníků odpovídal evropské
žákovské špičce. Přitom jsme v
mnoha případech startovali v
horších losovacích skupinách,
tedy na rozbitější trati.

Prostě není divu, že jsme na
závěrečném slavnostním zakon-
čení sklízeli obdiv i potlesk, že

nám pořadatelé umožnili na je-
jich náklad pozdější odjezd a
tím ještě pondělní kvalitní tré-
nink a že na nás na rozlouče-
nou naše vlajka v Trentu má-
vala na pozdrav: „Přijedte příští
rok a přijedte kompletní,“ ať
i v soutěži národů, nejen v jed-
notlivcích vrazíte klín do alp-
ské tvrze, jak napsal redaktor
Jirka Nejedlo po úspěšném ná-
vratu našich malých sjezdářů
do vlasti. Neboť je nám třeba
takových úspěchů, aby při pří-
štích olympijských hrách mohli
být naši sjezdáři „pří tom“.

Dr. JAROSLAV KÁRNÍK,
vedoucí výpravy

Zájem dětí — starosti trenéra
Kresby: Jiřina KÁRNÍKOVÁ

zatím jen sen

funkci ředitele, trenérů z povolání pro každou disciplínu, tělovýchovného lékaře, hospodářských a administrativních pracovníků a techniků. Technické vybavení má zahrnout ubytovací objekt s hospodářskou a stravovací částí, dále komplexně vybavenou tělocvičnu s posilovnou, místnosti pro vedoucího střediska a trenéry, přednáškové místnosti, kabinet, sklad. Dále kompletní běžecké tratě od 3 do 30 km, cvičnou běžeckou trať z PVC, slalomové a sjezdové tratě včetně slalomové tratě s umělým sněhem, skokanské můstky P-35 m, 55 m, 70 m a 90 m, dále můstek s PVC a se sněhovým kanónem. Na úpravu tratí budou k dispozici dva až tři ratracy, asi 4 sněžné skútry a příslušné závěsné nářadí. Autobus, mikrobuz a GAZ by měly představovat dopravní vybavení. Pak tu jsou ještě názorné a technické pomůcky — fotografické přístroje, filmovací aparáty, 8—16 mm, videorekordér a vysílačky. Samozřejmě také značkovací materiál pro všechny disciplíny.

Koncepce Čs. svazu lyžařů předpokládá také zřizování internátních lyžařských škol. Jako

nejpříhodnější se ukazují Liberec nebo Jablonec v českých zemích a Banská Bystrica nebo Tatranská Lomnica na Slovensku pro realizaci tohoto plánu. Bez internátních lyžařských škol, které by měly 200 až 300 posluchačů, bychom neudrželi krok s cizinou a nebyla by dána záruka, že jsme vytvořili příznivé podmínky k zabezpečení dobré lyžařské reprezentace ČSSR v budoucnu.

Základní články, zajišťující šířku i úroveň lyžařského závodního sportu, budou tvořit sportovní školy a sportovní třídy. Poslouží zároveň pro nábor dětí a výběr talentů, přecházejících do internátních škol. Vhodná místa pro jejich zřízení jsou —

na Slovensku: Liptovský Hrádok, Liptovský Mikuláš, Kremnice, Banská Bystrica, Nováky, Bardějov, Dolní Kubín, Štrba a Ždiar.

v českých zemích: Strakonice, Vimperk, Teplice, Karlovy Vary, Ústí nad Labem, Jáchymov, Liberec, Jablonec, Jilemnice, Harrachov, Vrchlabí, Trutnov, Nové Město na Mor., Frenštát, Rožnov a Šumperk.

V uvedených místech jsou příznivé podmínky k rozvíjení lyžařského závodního sportu a jsou tam také k dispozici základní trenérské kádry. V některých místech se však bude muset doplnit stávající lyžařské zařízení, především malými skokanskými můstky.

-red-

Podujatie so zlatou visačkou

Od 10. do 19. marca patrila Jasná dvom vrcholným podujatiam zjazdárov. Najprv to boli majstrovstvá ČSSR dospelých v zjazdovom lyžovaní a hneď na tento šampionát nadviazali preteky XXXIII. ročníka Velkej ceny Demänovských jaskýň.

Practicizmus a určité skepsa ma častejšie núti pristupovať k hodnoteniu niektorých podujatí veľmi kriticky. Tentoraz však moja skepsa mizne a pri zachovaní objektivity musí priznať, že VCDJ, jej XXXIII. ročník nielen splnil, ale aj vysoko prekročil všetky predpoklady. Organizátori z TJ Jasná Liptovský Mikuláš pripravili brilantné podujatie lyžiarov, schopné konkurovať svojou organizačnou, technickou, spoločenskou a propagačnou stránkou aj najväčším podujatiam v zahraničí. Dokázali, že v Jasnej pracoval team vyspelých funkcionárov, vyspelých po všetkých stránkach.

Vždy nástojčivejšie si kladiem otázku, prečo vlastne to ľudia robia. Veď zato nič nemajú. Prečo aj za nepredstavitelných ťažkostí sú ochotní prinášať obeť v prospech lyžovania. Pýtám sa, sondujem a snažím sa pochopiť to nadšenie. Zdá sa, že je to hrdosť na tradíciu XXXIII. ročníkov pretekov. Tradíciu zachovanú aj počas druhej svetovej vojny, kedy Slováci verní Československej republike sa nechali vládciť po súdoch za to, že na trati VCDJ napichali zástavky vo farbách dočasne porobenej ČSR. A je to aj hrdosť na neustále rastúci význam VCDJ doma aj za hranicami, že to radosť z dobre vykonanej práce, snaha pochváliť sa s jedinečnou krásou Nízkych Tatier, pochváliť sa tým, čo sa už vykonalo pre rozvoj Jasnej.

Kto dlhší čas na Chopku nebol, je prekvapený, čo všetko sa za posledných pár rokov urobilo. Je tu už pomerne slušný systém vlekov a výťahov umožňujúci využívať tak severnú ako aj južnú časť Chopka,

Naše mladé sjezdárky, ktoré tam mile prekvapily v Madonna di Campiglio — zleva: Kuzmanová Dáša, Droppová, Uhrvá a Kuzmanová Soňa

jednotlivé trate sú pospájané vlekmí do akéhosi „skicirku“ a iste aj nová zjazdovka FIS z Chopka na Zahrádky zohrá významnú úlohu. Teraz sa ide k nej budovať sedačkový výťah a po dobudovaní to bude jedna z najlepších zjazdových tratí v Európe. Chýba zatiaľ väčšia vybavenosť pokiaľ ide o obchodné stredisko, hotely a v špičke sú starosti aj so stravovaním. Rastúci význam a dobré podmienky pre lyžiarov lákajú do Jasnej vždy viac návštevníkov. Veríme však, že iniciatívni ľudia z Liptovského Mikuláša i z Demänovskej doliny si aj s týmito problémami poradia.

V spojení s tým rastie význam Velkej ceny Demänovských jaskýň. Zjazdové lyžovanie má u nás rok od roka viac priaznivcov. Hlavne záujem mládeže prerastá do najširších mäs a dá sa povedať, že aspoň v oblasti Tatier sa stáva národným športom. A tu VCDJ plní svoje poslanie. Po nesmelých začiatkoch sa preteky rozrástli na podujatie s pevným miestom v medzinárodnom športovom kalendári FIS. Dnes už dokonca ako preteky „A“ kategórie, teda s visačkou najlepšej akosti. To zvyraňuje ich význam aj v zahraničí. Veríme, že po pripomienkach a skúsenostiach urobí nielen organizátori, ale aj zodpovední funkcionári v Čs. lyžiarskom zväze všetko pre

to, aby sa termín VCDJ zladil s termínmi ostatných veľkých svetových podujatí tak, aby sa umožnila účasť na VCDJ aj svetovým špičkám. Zatiaľ chýbali a iste len preto, že boli zaangažovaní na pretekoch rátaajúcich sa do Svetového pohára. To však nijako neznižuje úroveň VCDJ. Prišli — takisto ako predtým, mladí pretekári z celej Európy, takí, čo o rok-dva sa už objavujú v rebríčkoch krajín na popredných miestach. Spomeňme len na P. Russella, alebo na vlnajšieho víťaza M. Bonnevie, dnes v slalome piateho muža francúzskej equipe. Tohto roku to boli nádejní Poliaci K. Dereziński, akademický majster sveta v slalome, ktorý sa stal víťazom dvojkombinácie a teda aj hlavnej ceny, akademický majster sveta v obrovskom slalome Jan Bachleda, bolťazstvo v dvojkombinácii a bol to aj výborný H. Albrecht z NSR, mladaučké Francúzky A. Vivet-Grosová, víťazka slalomu a dvojkombinácie i A. M. Jacquinová.

Bolo by len krivdou pre našich reprezentantov, keby sme sa nezmienili o ich výkonoch na VCDJ. Už na majstrovstvách ČSSR došlo k presunom v poradí. U mužov sa dostal na čelo našich zjazdárov Miloslav Sochor, keď predstihol vlnajšieho štvornásobného majstra ČSSR Milana Pažouta, ktorý tentoraz

mal výkonnostné výkyvy. Že to ešte vie, dokázal Pažout v druhom kole slalomu s najlepším časom dňa, ktorým sa vyšvihol zo šiesteho miesta po prvom kole na tretiu pozíciu. No, napriek tomu badať, že sa na ňom prejavuje psychická rozkolísanosť. Sochor, novopečený trojnásobný majster ČSSR (slalom, obr. slalom a dvojkombinácia — zjazd sa pre nedostatok snehu neuskutočnil) je výborne pripravený. Techniku jazdy má vybrúsenú a má aj dostatok zdravej pretekárskej drzosti i dravosti. Ak k týmto vlastnostiam pridá potrebnú skúsenosť a vyjazdenosť, môžeme veľmi skoro rátať s perfektným zjazdárom, ktorý nájde uplatnenie aj v medzinárodnom meradle. Vyhrál s jasnou prevahou na VCDJ obrovský slalom i prvé kolo slalomu. Len vypadnutie z bránky v druhej jazde slalomu ho pripravilo o celkové víťaj o cennú trofej VCDJ — krásny sintrový inováčový stalaktit s excentrickými vyrastkami kalcitu zaliaty v brúsenom skle — dielo prof. Klingera, autora úspešných exponátov na Svetových výstavách v Montreali a Osake. Sám víťaz VCDJ Poliak Dereziňski priznal na tlačovej besede po skončení pretekov, že Sochor bol lepší.

Ešte radostnejšia je situácia u žien. Tu sa ukázalo hneď niekoľko nádejí. Aj za neúčasti Anny Droupovej, ktorá pre zranenie neštartovala, si naše reprezentantky smelo zmerali sily s dobrou zahraničnou konkurenciou. Trenéri L. Zacharides a I. Král majú z čoho vyberať. Prekvapilo hlavne víťazstvo mladej Aleny Uhrovej v obrovskom slalome a nakoniec ani druhé miesto Mariky Šebestovej v „obráku“ sme — pravdu povediac — nečakali. V slalome zabojovala Darina Matošová a výsledkom je druhé miesto za víťaznou Francúzku A. Vivet-Grosovou. Škoda, že Radka Švábová po vynikajúcej prvej jazde v slalome, ktorú suverénne vyhrala, išla v druhom kole opatrne. Klesla tým na piate miesto. A sú tu ešte ďalšie mladé pretekárky. Predovšetkým Dáša a Soňa Kuzmanové, Zuzana Šosvaldová, Mária Škutchanová, Eva Petrovičová, Jana Šoltýšová. To už je pekné zázemie, z ktorého môže naše zjazdové lyžovanie vychádzať. -es-

Novinky lyžařského průmyslu

SANĚM ODZVONĚNO. Soukromé motorové saně mají pod pokutou zakázaný přístup do lyžařských terénů v Rakousku. Výjimky jsou povoleny jen pro saně lékařů, Horské služby a personálu, vykonávajícímu údržbu sjezdařských tratí. Tím se předchází nepříznivému jevu, který v posledních letech zamožoval lyžařské terény v Rakousku.

BĚŽKY NA MÍRU. Běžky finského výrobce Suunto (Vanha-kartano (Helsinki) se uvádějí na trh pod značkou „Rex Gold Crown“ a vyrábějí se na měru podle fyzikálních vlastností zákazníka. Jsou kombinací hickory s finskou břízou a balsou. Pro tuto sezónu se počítá s výrobou 20 000 párů. Prodávají se s náhradní špičkou, kterou s sebou lyžař vozí.

DOCELA JEDNODUCHÉ. Slaná voda, odstříkávající ze zimních silnic, je velkým nebezpečím pro jemný mechanismus nechráněných lyžařských vázání při transportu. Lehce otočné části vázání začnou korodovat a vázání přestane přesně fungovat a neuvolňuje včas nohu z vázání při pádu. Vázání chráníme tím, že je obalíme nákupním sáčkem z plastické hmoty. Tím máme vytvořenu dokonalou ochranu.

KAM NAMONTOVAT VÁZÁNÍ? Nejběžnější vysvětlení je, že se vázání má namontovat na střed lyže, při čemž středem lyže se rozumí polovina „vzdušné čáry“ od špičky k patě. U slalomo-

vých lyží se vázání montuje o jeden centimetr dopředu a u sjezdových o 1 cm dozadu. Rakouský výrobce lyží Kneissl doporučuje brát za základ nikoliv špičku boty, ale špičku prstů na noze. Vždyť při rozdílném tvaru podrážky lyžařské boty a tvaru špičky vázání může tento rozdíl činit (u stejné nohy) až dva a půl centimetru.

NOVINKA ELANU. Použitím moderních výrobních postupů se podařilo továrně ELAN zavést sériovou velkoprodukcí celoplastické lyže jako základní hmota je použit sklolaminát v kombinaci s polyuretanovou pěnou jako plnicí hmotou. Boky lyží jsou z vysokohodnotného duroplastického materiálu. Elan nabízí tento model pod jménem Gardena.

ROSSIGNOL VYBAVUJE. Německý lyžařský svaz sestavil pro sezónu 1971—72 novou listinu firem, které dodávají výzbroj pro národní mužstvo lyžařů. Byl na ni nově zařazen také francouzský Rossignol. V současné době dodávají továrny Rossignol lyže členům národních mužstev Švédska, Norska, Švýcarska, Itálie, Španělska, Kanady, Polska, Lichtensteinu, USA, Velké Británie, NSR a samozřejmě Francie.

VYŠŠÍ CENY LYŽÍ. Podle zpráv z tisku se počítá s dalším zvýšením cen sportovních potřeb v NSR, jež postihne vybavení pro lyžařský sport. Zvýšení cen by se mělo pohybovat mezi 3—10 %.

Poprvé na obrazovke

Sledovať na obrazovke priebežný čas pretekára umožnila Čs. televízia poprvé u nás pri prenose z 33. ročníka Veľkej ceny Demänovských jaskýň. Toto príjemné prekvapenie pripravili ing. Vojtech Koval a ing. Vendelín Svetlík. Hovorí ing. V. Koval: „Spojili sme sa s pracovníkom SAV Gustavom Matesom, ktorý má elektrickú meraciu súpravu časov zn. OMEGA. Impulzy z meracej súpravy na štarte a v cieľi idú do osobitného zariadenia, ktoré skonštruoval ing. Svetlík. Tu sa mení na číselné údaje, ktoré sníma kamera a odovzdáva obrazovke. To je veľmi zjednodušené vysvetlenie. Vzorom nám bol podobný systém firmy Longines. Zariadenie je skonštruované špeciálne pre zjazd, ale pracujeme na zlepšení, aby sa mohlo používať aj pre iné športy, hlavne v ľahkej atletike. Zariadenie pre titulkovanie obrazu — meno a štátnu príslušnosť pretekára — je kúpené v zahraničí. -es-

Sochor vyhrál v Jasně všechno, co se vyhrát dalo. Na obrázku ho vidíte na trati obřího slalomu

Mistrovství ČSSR ve sjezdových disciplínách

Slalom muži

1. Sochor (D. Liberec) 110,72,
2. Pažout (VŠT Košice) 113,16, 3.
Petřík (Bohemians Praha) 114,38,
4. Škampa (Technika Brno) 114,44,
5. Janda (D. Liberec) 114,61, 6.
Vojtěch (D. Liberec) 115,11, 7.
Sinay (UK Bratislava) 115,32, 8.
Krajňák (VŠT Košice) 115,35, 9.
Tacinec (Seba Tanvald) 115,36, 10.
Hellebrandt (D. B. Bystrica) 115,37,
11. Vojtěch (LIAZ Jablonec) 115,35,
12. Sochor (Slovan Pec) 116,57, 13.
Menec (Technika Brno) 117,07,
14. Sedivec (Sl. VŠ Praha) 117,67,
15. Venglář (Baník Ostrava) 118,28,
16. Vochvesta (Bižuterie Jablonec),
118,58, 17. Mužíček (LIAZ Jablonec)
119,00, 18. Hrbek (LIAZ Jablonec)
119,04, 19. Šírek (LIAZ)
119,27, 20. Urbanský (VŠT Košice)
120,22, 1. Mikuška (Ještěd) 121,18,
2. Brož (D. B. Bystrica) 121,70,
23. Horák (D. B. Bystrica) 122,87,
24. Nohel (Slavia Olomouc) 122,89,
25. Konštický (Technika Brno)
123,23, 26. Topercer (VŠT Košice)
123,98, 27. Technik (Ještěd) 124,04,
28. Novotný (D. Pardubice) 124,07,
29. Kotala (Baník Ostrava) 124,44,
30. Matoušek (Chemická Ústí)
124,63, 31. Zeman (Slovan Špindlerův
Mlýn) 124,75, 32. Tomej (Chemická
Ústí) 124,84, 33. Kmínek
(Chemická Ústí) 125,23, 34. Bubeník
(D. Pardubice) 125,26, 35. Benedik
(Strojárň Piesok) 126,13,
36. Štec (TZ Trinec) 126,53, 37.
Proks (Slavia Olomouc) 126,98, 38.
Mazák (Slavia Olomouc) 129,07,

39. Kiša (Medik Martin) 129,15, 40.
Zajden (Jasná L. Mikuláš) 129,21,
41. Petřík (Bohemians Praha)
129,71, 42. Pančocha (Baník Ostrava)
129,92, 43. Vořechovský (Slovan
Pec) 130,03, 44. Čunderlík
(Strojárň Piesok) 131,25, 45. Krasula
(Tatran T. Lomnica) 131,81,
46. Münster (Chemická Ústí)
131,67, 47. Koloušek (Slavia VŠ
Praha) 133,72, 48. Raclavský (Technika
Brno) 151,02, 49. Černý (Technika
Brno) 159,71, 50. Máša (Slavia
VŠ Praha) 215,55. — Startovalo
88, vzdalo 28, diskvalifikováno 10,
klasifikováno 50 závodníků.

Obří slalom muži

1. Sochor (Dukla Liberec) 3:03,05,
2. Pažout (VŠT Košice) 3:03,45, 3.
Heczo (D. B. Bystrica) 3:03,38,
4. Vojtech (D. Liberec) 3:08,72,
5. Pančocha (D. B. Bystrica) 3:
:09,36, 6. Reitmajer (Jasná L. Mikuláš)
3:10,32, 7. Hellebrandt (D.
B. Bystrica) 3:11,94, 8. Švitorka
(D. Liberec) 3:12,22, 9. Škampa
(Technika Brno) 3:12,57, 10. Vojtech
(LIAZ Jablonec) 3:13,04, 11.
Janda (D. Liberec) 3:13,14, 12.
Máša (Slavia VŠ Praha) 3:15,51,
13. a 14. Koloušek (Slavia VŠ Praha),
Mikuláš (Jasná L. Mikuláš)
3:16,63, 15. Medla (UK Bratislava)
3:16,03, 16. Raclavský (Technika
Brno) 3:17,05, 17. a 18. Krajňák
(VŠT Košice), Nemeček (Bohemians
Praha) 3:17,91, 19. Dudev
(Technika Brno) 3:18,25, 20. Vač
čovský (D. Liberec) 3:18,69, 21.

Horák (D. B. Bystrica) 3:19,42,
22. Tacinec (Seba Tanvald) 3:19,49,
23. Šírek (LIAZ Jablonec) 3:19,56,
24. Dolenský (D. Liberec) 3:21,09,
25. Slachta (Jasná L. Mikuláš) 3:
:21,77, 26. Vala (Sp. Rožnov)
3:22,33, 27. Krasula (Tatran T.
Lomnica) 3:23,00, 28. Miština (VŠT
Košice) 3:23,25, 29. Technik (Ješ
těd Liberec) 3:23,42, 30. Šuda
(Technika Brno) 3:23,49, 31. Ing.
Novotný (Dukla Pardubice) 3:23,50,
32. Šťastný (UK Bratislava) 3:23,06,
33. Vokatý Petr (Bižut. Jablonec)
3:23,69, 34. Grieszl (Ještěd Libe
rec) 3:23,80, 35. Petřík (Bohe
mians Praha) 3:24,32, 36. Urbanský
(VŠT Košice) 3:24,63, 37. Krasula
(Tatran T. Lomnica) 3:24,91, 38.
Topercer (VŠT Košice) 3:24,92, 39.
Brož (D. B. Bystrica) 3:25,10, 40.
Mužíček (LIAZ Jablonec) 3:26,46,
41. Zajden (Jasná L. Mikuláš)
3:27,13, 42. Mazák (Slavia Olo
mouc) 3:27,46, 43. Pančocha (Baník
Ostrava) 3:27,74, 44. Sekelský
(Strojárň Piesok) 3:28,25, 45. Čer
ný (Technika Brno) 3:28,41, 46. Ji
rotka (Bohemians Praha) 3:28,67,
47. Menec (Technika Brno) 3:28,88,
48. Kiša (Medik Martin) 3:29,70,
49. Prouza (PF Hradec Králové)
3:29,80, 50. Hrbek (LIAZ Jablonec)
3:30,45, 51. Štec (TZ Trinec) 3:
:30,58, 52. Sinay (VŠT Košice)
3:30,99, 53. Macháček (PF Hr. Krá
lové) 3:32,03, 54. Vořechovský
(Slovan Pec) 3:32,50, 55. Zeman
(Slovan Sp. Mlýn) 3:32,53, 56. Zá
kravský (Technika Brno) 3:32,61,
57. Münster (Chemická Ústí) 3:

:32,68, 58. Bubeník (D. Pardubice) 3:32,90, 59. Nohel (Slavia Olomouc) 3:33,25, 60. Hainiš (PF Hr. Králové) 3:34,15, 61. Venglár (Baník Ostrava) 3:34,27, 62. Žampa (Tatran T. Lomnica) 3:37,06, 63. Tomev (Chemická Ústí) 3:37,79, 64. Marenčík (Strojář Piesok) 3:37,92, 65. Ing. Korman (Tatran T. Lomnica) 3:41,06, 66. Holinger (Chemická Ústí) 3:41,21, 67. Benedík (Strojář Piesok) 3:43,42, 68. Sedivec (Slavia VS Praha) 4:36,81 — V závodech bylo přihlášeno 89, startovalo 89, diskvalifikováno 21 a klasifikováno 68 závodníků.

Dvojkombinace — muži

1. Sochor 0,0, 2. Pažout 12,90, 3. Vojtech 41,00, 4. Škampa 51,21, 5. Hellebrandt 53,26, 6. Janda 53,91, 7. Vojtěch 57,80, 8. Krajňák 73,07, 9. Tacinec 78,19, 10. Šírek 95,60, 11. Horák 110,41, 12. Menec 114,92, 13. Urbanský 115,65, 14. Mužiček 116,60, 15. Brož 123,38, 16. Technik 127,96, 17. Hrbek 128,14, 18. Novotný 128,34, 19. Topercer 132,37, Raclavský 135,28, 21. Vengláš 135,78, 22. Koloušek 143,54, 23. Nohel 152,57, 24. Petřík 153,51, 25. Krasula 157,17, 26. Zeman 158,21, 27. Štec 159,86, 28. Zajden 180,20, 29. Mazák 180,66, 30. Bubeník 181,38, 31. Pančocha 185,73, 32. Kiša 188,68, 33. Tomel 173,25, 34. Vořechovský 179,18, 35. Münster 193,13, 36. Benedík 193,54, 37. Černý 282,25, 38. Sedivec 277,28, 39. Máša 367,68.

Slalom žen

1. Kantová (Technika Brno) 95,35, 2. Svábová (Slavia VS Praha) 95,43, 3. Matošová (Jasná L. Mikuláš) 96,06, 4. Kuzmanová D. (Strojář Piesok) 96,37, 5. Uhrová (PF Hr. Králové) 97,41, 6. Šebestová (UK Bratislava) 97,74, 7. Kuzmanová S. (Strojář Piesok) 98,60, 8. Sosvaldová (Chemická Ústí) 98,94, 9. Kubínová (UK Hr. Králové) 99,66, 10. Vyčítalová (Chemická Ústí) 99,83, 11. Guničková (Jasná L. Mikuláš) 100,54, 12. Bulínová (Chemická Ústí) 102,61, 13. Bubeníková (LIAZ Jablonec) 104,68, 14. Handlová (Slavia VS Olomouc) 104,71, 15. Kupčová (Jasná L. Mikuláš) 104,74, 16. Krajňáková (Start Kežmarok) 105,15, 17. Pičmanová (Sokol Hartmanice) 105,34, 18. Kramářová (LIAZ Jablonec) 105,87, 19. Chovanová (UK Bratislava) 105,90, 20. Dufferová (VST Košice) 106,15, 21. Petrovičová (Tatran T. Lomnica) 106,33, 22. Komjátýjová (TJ Desná) 107,17, 3. Horešovská (Slavia Olomouc) 107,63, 24. Sivčáková (Strojář Piesok) 108,41, 25. Kupčová (Jasná L. Mikuláš) 108,42, 26. Michutová (Baník Ostrava) 109,11, 27. Volná (Technika Brno) 109,64, 28. Luczková (LIAZ Jablonec) 109,91, 29. Bercíková (Technika Brno) 110,64, 30. Ing. Holovská

(VST Košice) 110,94, 31. Kapčiarová (LIAZ Jablonec) 110,98, 32. Meislová (LIAZ) 111,00, 33. Chocholová (Slavia VS Praha) 111,30, 34. Weinertová (Slavia Olomouc) 111,42, 35. Bambasová (CHZ Litvínov) 111,97, 36. Hostovská (Strojář Piesok) 113,13, 37. Křížová (Bohemians Praha) 113,63, 38. Jarošová (Baník Ostrava) 114,95, 39. Iblerová (Bohemians Praha) 117,05, 40. Uhrová (VST Hradec Králové) 119,53, 41. Rödlingová (Chemická Ústí) 119,72, 42. Fürstová (Lok. Teplice) 120,90, 43. Bajero (Baník Ostrava) 120,91, 44. Luczková (Slavia VS Praha) 121,91, 45. Kacamonová (Slavia VS Praha) 124,03, 46. Churomská (PF Hradec Králové) 126,18. — Přihlášeno 59, startovalo 57, vzdaly 3 závodnice. Žádná závodnice nebyla diskvalifikována.

Obří slalom žen

1. Kantová (Technika Brno) 1:30,70, 2. Matošová (Jasná L. Mikuláš) 1:31,96, 3. Kuzmanová (Strojář Piesok) 1:33,47, 4. Svábová (Slavia VS Praha) 1:33,49, 5. Šebestová (UK Bratislava) 1:34,01, 6. Sosvaldová (Chemická Ústí) 1:34,77, 7. Vyčítalová (Chemická Ústí) 1:34,87, 8. Kramářová (LIAZ Jablonec) 1:37,88, 9. Bartovicová (Jasná L. Mikuláš) 1:38,17, 10. Krajňáková (Start Kežmarok) 1:38,34, 11. Koráňová (Bohemians Praha) 1:38,84, 12. Kubínová (PS Hr. Králové) 1:38,62, 13. Mayerová (Ještěd) 1:38,70, 14. Škuthanová (Lok. Teplice) 1:39,14, 15. Horešovská (Slavia Olomouc) 1:40,36, 16. Handlová (Slavia VS Olomouc) 1:40,59, 17. Pičmanová (Sokol Hartmanice) 1:41,11, 18. Kupčová (Jasná L. Mikuláš) 1:41,84, 19. Chocholová (Slavia VS Praha) 1:42,25,

20. Veličková (Slavia Olomouc) 1:42,43, 21. Petrovičová (Tatran T. Lomnica) 1:42,49, 22. Michutová (Baník Ostrava) 1:43,14, 23. Bajero (Baník Ostrava) 1:43,78, 24. Kapčiarová (LIAZ Jablonec) 1:44,04, 25. Bufferová (Slavia VST Košice) 1:44,10, 26. Chovanová (Slavia UK Bratislava) 1:45,09, 27. Luczková (LIAZ) 1:45,37, 28. Jarošová (Baník Ostrava) 1:45,53, 29. Sivčáková (Strojář Piesok) 1:45,68, 30. Fürstová (Lok. Teplice) 1:45,93, 31. Bambasová (CHZ Litvínov) 1:46,28, 32. Ing. Holovská (Slavia VST Košice) 1:46,44, 33. Komjátýjová (Besná) 1:46,50, 34. Holerová (Bohemians Praha) 1:47,21, 35. Křížová (Bohemians Praha) 1:48,54, 36. Eisnerová (Lok. Teplice) 1:48,58, 37. Folprechtová (Bohemians Praha) 1:49,63, 38. Melchlová (LIAZ) 1:50,24, 39. Weinertová (Slavia Olomouc) 1:52,88, 40. Kacamonová (Slavia VS Praha) 1:53,62, 41. Luczková H. (Slavia VS Praha) 1:56,00, 42. Flašková (Sokol Bělčice) 1:56,80, 43. Uhrová (PF Hr. Králové) 1:58,58, 44. Chudomská (PF Hr. Králové) 1:58,82. — Přihlášeno bylo 57, startovalo 56, diskvalifikováno 12, klasifikováno 44 závodnice.

Dvojkombinace — ženy

1. Kantová (Technika Brno) 0,00, 2. Matošová (Jasná L. Mikuláš) 13,65, 3. Svábová (Slavia VS Praha) 21,23, 4. Kuzmanová (Strojář Piesok) 26,43, 5. Šebestová (UK Bratislava) 37,34, 6. Sosvaldová (Chemická Ústí) 48,63, 7. Vyčítalová (Chemická Ústí) 53,92, 8. Kubínová (PF Hr. Králové) 77,21, 9. Bartovicová (Jasná L. Mikuláš) 78,93, 10. Krajňáková (Start Kežmarok) 103,33, 11. Kramářová (LIAZ) 104,03, 12. Handlová (Slavia Olomouc) 115,03, 13. Pičmanová (Sokol Hartmanice) 121,31, 14. Kupčová (Jasná L. Mikuláš) 124,75, 15. Horešovská (Slavia Olomouc) 127,97, 16. Petrovičová (Tatran T. Lomnica) 134,38, 17. Chovanová (UK Bratislava) 147,03, 18. Michutová (Baník Ostrava) 151,50, 19. Chocholová (Slavia VS Praha) 156,46, 20. Komjátýjová (TJ Besná) 161,12, 21. Sivčáková (Strojář Piesok) 162,48, 22. Kapčiarová (LIAZ) 165,30, 3. Luczková D. (LIAZ) 167,83, 24. Ing. Holovská (Slavia VS Košice) 178,55, 25. Bambasová (CHZ Litvínov) 182,28, 26. Jarošová (Baník Ostrava) 190,75, 27. Meislová (LIAZ) 199,10, 28. Křížová (Bohemians Praha) 201,82, 29. Bajero (Baník Ostrava) 204,28, 30. Iblerová (Bohemians Praha) 208,45, 31. Weinertová (Slavia Olomouc) 214,27, 32. Fürstová (Lok. Teplice) 216,28, 33. Kacamonová (Slavia VS Praha) 268,96, 34. Luczková H. (Slavia VS Praha) 271,47, 35. Uhrová (PF Hradec Králové) 274,43, 36. Chudomská (PF Hradec Králové) 300,42.

Vítězslava Kantová

Pokyny k mezinárodnímu styku

Mezinárodní sportovní styky (dále MSS) jsou důležitou součástí činnosti Čs. svazu lyžařů (dále ČSSL) a uskutečňují se v souladu s programem naší zahraniční politiky. Všechny jsou jednotně řízeny a schvalovány.

Zádosti o MSS (v ČSSR nebo v zahraničí) musí být podány nejpozději do 1. dubna předcházejícího roku národnímu lyžařskému svazu, jenž je předá souhrnně ČSSL. S výjimkou družebních styků se MSS povoluje pouze oddílům, které se umístily na prvních třech místech I. ligy nebo úspěšně pořádaly tradiční mezinárodní závody. Žádost musí obsahovat údaje o místě, času, disciplíně a počtu účastníků.

Bezdevizová výměna umožňuje uskutečňovat mezinárodní družební styky se socialistickými zeměmi na úrovni krajů nebo okresů. Povolení pro kolektivy, jež jsou nejméně účastníky II. ligy, vydávají národní lyžařské svazy a schvalují je příslušné krajské orgány tělesné výchovy.

tu ČSSL. Ten je povinen odešlat MSS. Schválené oddílové MSS jednájí TJ nebo lyžařské oddíly přímo se zahraničními partnery písemně. Uzavřené dohody je nutno dodržet. Všichni pořadatelé MSS v ČSSR jsou povinni odeslat první zvací dopis prostřednictvím sekretariátu schválené dopisy do třiceti dnů po obdržení. Státům, jež budou pozvány bez souhlasu ČSSL, nebude doporučeno vydání vstupních viz do ČSSR.

Pořádající TJ zajistí — po kompletním vybavení zájezdu — vedoucího výpravy, který je politicky, společensky a organizačně na výši. Musí ovládat cizí jazyk, potřebný pro zájezd. Jméno vedoucího a jeho náhradníka, doplněné bližšími

údaji, je nutno oznámit nejpozději 8 týdnů před odjezdem národnímu lyžařskému svazu, protože vedoucí musí být schválen vedením ÚV ČTO nebo STO. Současně se ohlásí nominace trenérů a závodníků (včetně náhradníků 50 %).

Vedoucí výpravy předloží do 7 dnů po návratu písemnou zprávu v 5 vyhotoveních národnímu lyžařskému svazu, obsahující hodnocení politické, sportovní a technické a hospodářské, a dále pět výsledkových listin.

K mezinárodním závodům v ČSSR: pořadatel je povinen uhradit tyto pobytové výlohy: ubytování, stravování (maximálně 90 Kčs denně), kapesné do 20 Kčs na osobu a den (u NDR a Rumunska 25 Kčs, u SSSR 30 Kčs). Dále je povinen uhradit cestovné: SSSR, Maďarsko a Polsko — zpáteční jízdné (SSSR letadlo), Rumunsko — letištní poplatek a při cestě vlakem balíček na cestu, Bulharsko, Jugoslávie, NDR — obě cesty hradí hostující, kapitalistické státy — cestovné se hradí podle předem uzavřené písemné dohody. Pořadatel mezinárodních závodů v ČSSR uveřejněných v kalendáři FIS, je dále povinen uhradit pobytové a cestovní náklady technickému delegátu FIS (je-li jmenován), kompletním reprezentačním družstvům ČSSR a technickému delegátu ČSSL. Pořadatel ostatních mezinárodních závodů jsou povinni uhradit technickému delegátu národního lyžařského svazu. Nejméně dva měsíce před pořádáním mezinárodních závodů je pořadatel povinen předložit rozpis závodů ke schválení s podrobnými údaji. Zprávu o mezinárodním závodě podává 14 dnů po jeho uskutečnění ve 2 vyho-

veních národnímu svazu a ve 4 ČSSL. Ke zprávě přiloží stejný počet výsledkových listin. Do jednoho týdne odešle pořadatel listiny výsledků ve 3 vyhotoveních všem lyžařským svazům zúčastněných států, v jednom exempláři sekretariátu FIS (jedná-li se o závod v kalendáři FIS) a předsedovi komise FIS. Adresy předá sekretariát ČSSL.

Mezinárodní sportovní styk je plně kryt prostředky pořádající TJ. Mezinárodní oddílový styk nesmí po hospodářské stránce narušit činnost lyžařských oddílů nebo jednot. Na mezinárodní závody v ČSSR, zařazené v kalendáři FIS, může ČSSL přispět finanční částkou na technické uspořádání. Pořádání MSS v žádném případě neopravňuje pořadatele k mimořádným dotacím z prostředků ČSTV. Veškeré devizové příjmy ze zájezdů do zahraničí musí být neprodleně po návratu odvedeny prospěch ÚV ČSTV, TJ dostanou korunovou protihodnotu.

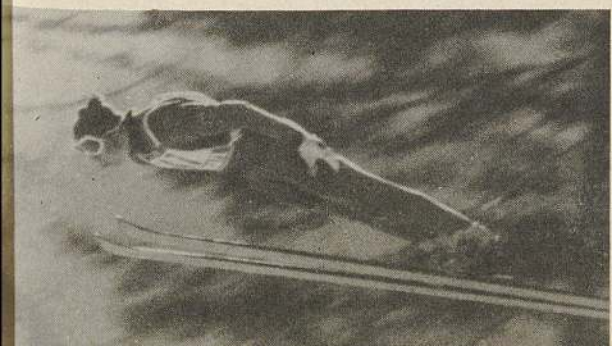
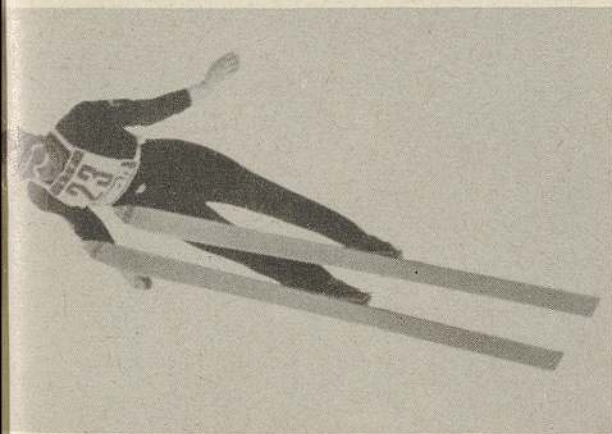
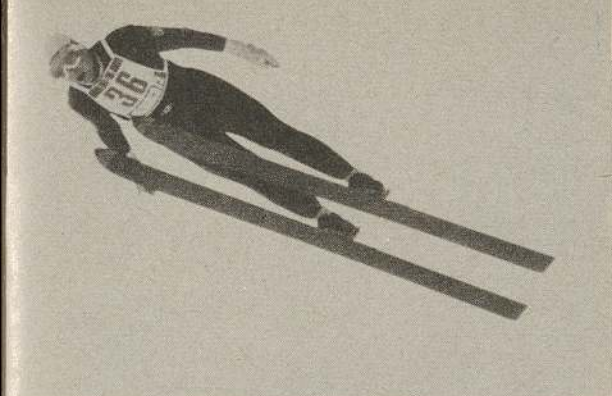
Tyto pokyny pro mezinárodní styk lyžařských oddílů jsou závazné pro všechny lyžařské orgány a oddíly na celém území ČSSR od 1. března 1972. -re-

Autoři snímků obálky: K. Novák, V. Puttich, Mir. Hladík, P. Mikeska, Jar. Trousil a J. Trejbal. Fotografiemi dovnitř čísla přispěli: B. Černý, Jar. Trousil, J. Nejedlo, Mir. Hladík, Jar. Zelený, L. Zacharides a I. Zidek.

LYŽAŘSTVÍ

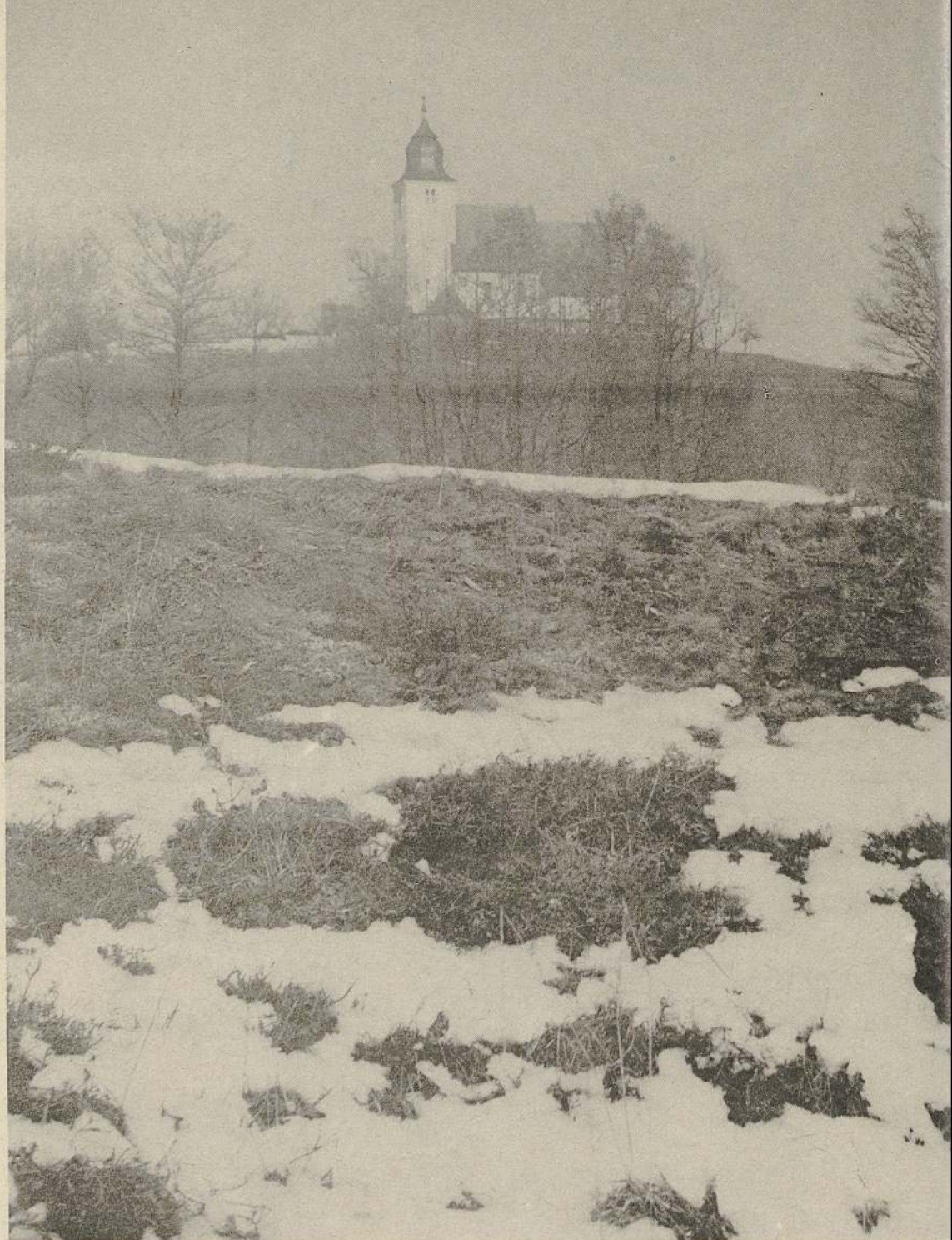
Vydává Československý svaz tělesné výchovy v nakladatelství Olympia v Praze. Zastupující šéfredaktor tělových. časopisů Alfréd Janecký. Vedoucí redaktor časopisu Jiří Nejedlo. Řídí redakční rada: M. Beran, předseda, B. Tvrzník, Fr. Lauer, ing. M. Chloubka a K. Eidlpes. Redakce: Praha-Karlín, Sokolovská 140. Telefon 82 92 65. Redakční uzávěrka: K 5. dni předchozího měsíce. Vychází jednou za měsíc. Vytiskla Stráž, tiskařské závody, n. p., Karlovy Vary. Rozšiřuje Poštovní novinová služba. Cena 2,50 Kčs. Informace o předplatném podá a objednavky přijímá každá pošta i doručovatel. Objednavky do zahraničí vyřizuje PNS — ústřední expedice tisku, odd. vývoz tisku, Jindřišská 14, Praha 1. Uzávěrka tohoto čísla byla 6. dubna 1972.

Mistrovství světa v letech na lyžích

PLANICE 1972

Tak létali na prvním šampionátu (od shora): Karel Kodejška, Josef Doležal, Walter Steiner ze Švýcarska a H. Wosipiwo z NDR. Na stupních vítězů stojí zleva H. Wosipiwo, W. Steiner a Jiří Raška, který si z Planice přivezl bronzovou medaili

Předjaří vkročilo do podhůří dříve než v jiných letech

lyžařství

ROČNÍK 58 ● ČERVEN 1972 ● Kčs 2,50

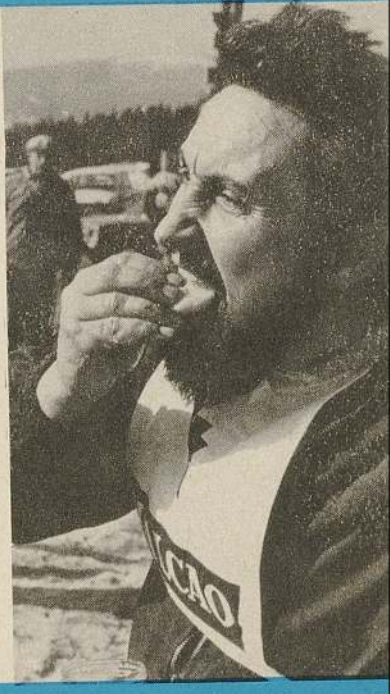
6

Devět grácií — reprezentantek ČSSR ve sjezdovém lyžování

Stopy únavy a obrovského vypětí sil se ještě zračí v obličejích dvou našich běžkyň Zoubkové a Šulekové těsně po absolvovaném závodě. Běžci, v našem případě ing. Illavský a jeden z maratonců z hlídkového závodu Po hřebenech Krkonoš, doplňují už výdej energie tekutinami a ovocem.

Jak dál ve sportovní reprezentaci ČSSR

MILOSLAV BERAN, předseda politickovýchovné komise Čs. svazu lyžařů

Vrcholový sport a sportovní reprezentace ČSSR je v systému socialistické tělesné výchovy oblastí, která může významně ovlivnit rozvoj tělesné výchovy. Proto při rozpracování tezí XIV. sjezdu KSČ do podmínek tělovýchovné organizace byla

vrcholovému sportu věnována mimořádná pozornost.

V souvislosti s významem vrcholového sportu pro socialistickou společnost a s dosaženými výsledky lyžařů na XI. ZOH v Sapporu musíme si i my lyžaři nutně položit otázku: „Jak dál ve sportovní reprezentaci ČSSR?“ Pokusíme se odpovědět a formulovat opatření, jež nutno uskutečnit.

Úspěšný rozvoj naší socialistické společnosti i tělesné výchovy stále naléhavěji proto vyžadují, aby vrcholový sport plnil své poslání na kvalitativně vyšší úrovni. Jde v podstatě o to, aby výsledky našich sportovních reprezentantů, jejich výkony a vystupování odpovídaly mezinárodnímu postavení a prestiži ČSSR, velké tradici, kulturní vyspělosti a nadání našich národů.

V systému socialistické tělesné výchovy je třeba z hlediska metodického, výchovného, organizačního i ekonomického chápat vrcholový sport jako relativně samostatnou oblast, jejíž specifika je dána řadou vnějších i vnitřních faktorů politického, ideového, sociálního, psychologického i tělovýchovného charakteru. Vyrůstá z výkonnostního sportu, avšak je záležitostí přísně výběrovou, týká se talentovaných jedinců, kteří na základě svých výjimečných schopností mohou po dlouhodobé, vysoce náročné přípravě dosáhnout úzkého sepětí tréninkové a ideové výchovné práce, cílevědomě ji řídit a zabezpečit hlubší ideologickou přípravu trenérů předních sportovců.

Cílem je tedy výchova sportovců v důstojné reprezentanty socialistické vlasti, u nichž vysoká sportovní výkonnost musí tvořit jednotu s jejich morálně politickým profilem.

Výjimečné výkony, které na reprezentantech požadujeme, vyžadují i výjimečné podmínky, které nenarušují principy socialistické morálky, ale naopak upevňují pocit sounáležitosti sportovce-representanta k socialistické společnosti. Výjimečnost těchto podmínek nemůže být chápána ve smyslu elitářství či buržoazně pojímaného profesionalismu ve sportu, ale ve snaze všech státních a společenských orgánů o vytvoření optimálních podmínek, nezbytných pro důstojnou reprezentaci socialistické vlasti na straně jedné a v morálním závazku sportovce o dosažení nejlepších výsledků a získání

nebo prohloubení sportovní kvalifikace na straně druhé.

Péče o vrcholový sport v ČSSR však ustrnula v zúženém pojetí, podle kterého vrcholový sport je špičkou přirozeně vyrůstající z masové základny výkonnostního sportu. Nedostačně je dosud respektována skutečnosti (v jiných socialistických zemích již dlouhá léta uplatňovaná), že vrcholový sport je sférou vyžadující zvláštní způsob řízení a organizační základnu, spočívající v cílevědomém a plánovaném výběru, přípravě talentů a vytváření podmínek.

Provedení rozbor současného stavu a dosažení zkušeností ukazují, že celkové řešení vrcholového sportu není možno uskutečnit bez citlivého sladění podílu státní a společenské sféry, bez podpory resortů. Je proto nutné vytvořit novou účinnou koncepci vrcholového sportu, jejímž cílem je výchova sportovců v důstojné reprezentanty socialistické vlasti.

Splnění těchto úkolů vrcholového sportu vyžaduje věnovat největší pozornost jeho kádrovému zabezpečení. Současné poznatky, především z ostatních socialistických států potvrzují, že zabezpečení této oblasti je nutno provádět plně profesionálními a částečně i poloprofesionálními kádry. Toto řešení odpovídá potřebám dalšího rozvoje vrcholového sportu. S tendencí poloprofessionalizace a profesionalizace kádrů je nutno počítat v plánovacích a ekonomických rozvazích. Podmínkou je, aby tyto kádry byly na nejvyšší politicko-odborné a organizátorské úrovni. Ta předpokládá vytvořit systém výběru výchovy a péče o kádry a kádrové rezervy.

Vrcholový sport má velmi členitou vnitřní strukturu. Lze ji vymezit do těchto okruhů:

- výběr talentů
- péči o vybrané talentované jedince
- péči o vrcholové sportovce
- péči o reprezentanty
- vlastní reprezentaci.

Každý okruh vyžaduje zvláštní zabezpečení, vzhledem k úkolům, které v celém systému vrcholového sportu plní.

Chceme-li i my lyžaři zkvalitnit práci na tomto úseku (vrcholového sportu) činnosti Čs. svazu lyžařů, nemůžeme v budoucnosti pominout tyto poznatky z organizace a zabezpečení vrcholového sportu. Udržet a rozvíjet dosažené výsledky naší práce můžeme jedině za předpokladu, že zkvalitníme celou oblast řízení této činnosti. Centrální řízení, centrální plánování a centrální zabezpečování této oblasti je podmínkou úspěchů výchovných i sportovních.

V oblasti materiálně technické a kádrové základny musí dojít k racionálnímu uspořádání

těchto oblastí. Silná střediska vrcholového lyžování, dostatečně kádrově vybavená, materiálně zabezpečená a technicky vybavená, umožňující kvalitní trénink vybraných sportovců na straně jedné a odpovídající občanský život na straně druhé, budou zřejmě v neďaleké budoucnosti solidní základnou pro další rozvoj vrcholového lyžování. K tomu směřuje světový vývoj řízení a zabezpečování vrcholového sportu. Nechceme-li stagnovat a tím nutně poklesnout ve sportovní výkonnosti ze světového hlediska, pak musíme tuto cestu také nastoupit.

Nezbytnou podmínkou — a to nejen v oblasti vrcholového sportu — je péče o nadanou a talentovanou mládež. Přes částečné úspěchy některých lyžařských oddílů a sportovních základů, máme právě v tomto okruhu činnosti největší rezervy. Jejich využití znamená vytvořit takový systém výběru a péče o tuto mládež, aby obsáhl co největší okruh mládeže a soustředil tuto nadanou a talentovanou mládež do sportovních tříd, okresních tréninkových center a škol vrcholového sportu, u nichž může být zabezpečena odpovídající péče a odpovídající vývoj talentů.

Zkvalitnění řídicí, organizátorské a pedagogické práce předpokládá daleko vyšší využití vědeckých poznatků a jejich přenos do praxe. I zde jsou velké rezervy. Vývoj ukazuje, že již nestačí práce sebelépe fundovaného trenéra na zvládnutí kvalitního tréninkového procesu. Tý-

mová práce (trenér — lékař — psycholog — technik) je předpokladem vyšších úspěchů.

Nedílnou součástí přípravy reprezentantů jsou sportovní soutěže. Musíme vytvořit takový systém soutěží, který by odpovídal současným potřebám vrcholového sportu. Dostatečný počet soutěží na základním článku vrcholového sportu — výběr talentů a péči o ně — nám pomůže získat základnu talentované mládeže. Pro reprezentaci pak je rozhodující kvalitní soutěžení na mezinárodní úrovni. Zásada, že není efektivní v práci s reprezentanty, aby opakovaně získávali titul mistra ČSSR, ale aby konečným cílem přípravy bylo odpovídající umístění na ME, MS a OH, je rozhodující pro jejich výběr.

Chtěli jsme ukázat jen na několik okruhů naší činnosti, ve kterých jsou pro budoucnost rezervy k dalšímu rozvíjení sportovního mistrovství ve prospěch naší socialistické společnosti. Jsou adekvátní jen pro oblast vrcholového sportu, tedy pro vybraný okruh sportovců. Nelze je aplikovat do výkonnostního sportu a masového rozvoje tělesné výchovy. Jsou typické právě jen pro jmenovanou oblast.

Ukazují jednu z cest, zdá se že neúčinnější, jak dál i v lyžařském sportu. Vráťme se k nim v některém z dalších čísel našeho „Lyžařství“ po projednání a schválení připravované koncepce vrcholového sportu a sportovní reprezentace v ČSSR.

Rezervy v nás

Potřeba efektivního hospodaření se stala zákonem doby, v níž žijeme. Odezvěla z pleinárního zasedání ÚV KSČ v únoru a všechny složky naší společnosti ji přijaly za metodu a styl práce. Je přirozené, že ani oblast čs. tělovýchovy a sportu nemůže stát stranou procesu, jenž má posílit pracovní produktivitu všech občanů. Také v lyžařském sportu chápeme svou povinnost přiložit ruku k dílu a podobně jako v jiných sportovních odvětvích budeme spatřovat hlavní příspěvek efektivnější práci na každém kroku v tom, že se v první řadě zamyslíme nad tím, co neděláme dosud zcela dobře, kde zůstávají dosud nezoráné brázdy, kde máme rezervy. Našli bychom je ve vrcholovém sportu i tam, kde je nejlivnější smysl našeho lyžařského bytí — v práci pro nejširší vrstvy lyžařů, v masovém zapojení společnosti do lyžařského sportu. Tam přinášíme prostřed-

nictvím lyžařské aktivity nejvíce pro zdraví, radost a dělnost celé společnosti.

Nezastírejme si, že se celá oblast masového lyžování vyvíjí příliš živelně a že vliv celé sféry základního lyžování zasahuje jen zlomek lyžujících veřejnosti, především pak mládeže. Vyškolili jsme nemalé počty cvičitelů, ale kapitál do nich vložený zůstal mnohde bez účinků. Ve zprávě ÚV ČTO se uvádělo, že skoro 30 procent trenérů II. třídy, kteří prošli školením, zůstává bez užitku pro hnutí. Domníváme se, že procento nepracujících cvičitelů v lyžařském sportu bude ještě vyšší. Nestálo by za to podívat se za těmi, kdož odešli, zeptat se na důvody jejich odchodu a hledat možnosti, jak je vrátit mezi prořídle cvičitelské sbory? Potřebujeme každou schopnou ruku, jež umí správně vést, chceme-li naplnit společenskou funkci lyžařského sportu, chce-

me-li vyjít s nabídkou pohybové aktivace společnosti také za hranice oddílů, jež byly dosud hlavní základnou naší cvičitelské práce. Ve spolupráci se složkami Národní fronty, které na druhé straně také promýšlejí své vstřícné plány, jak zapojit své členy do procesu tělovýchovné aktivace, se rýsuje nová, podstatně širší oblast funkce lyžařského cvičitele. Pro pracovníky, kteří vedou sféry základního lyžování, se nabízí nespočet variant k uplatnění iniciativy a nápadů. Zdá se, že právě v tomto směru neřekl úsek masového lyžování své poslední slovo a že svou činnost zaměřoval dosud více méně jen na odborné roviny místo aby se stejnou pilí pracoval také organizátorskou úlohu svého resortu. A tady, myslím, bude jádro toho, oč usilujeme hovořime-li o efektivnosti našeho snažení. Tady je jedna dosud neodkrytá rezerva úseku základního lyžování. -nj-

Ján, Janko, Honza

Jeho spolupracovníci v předsednictvu ho oslovují různě: Jáno — to zní skoro obrádně, jindy je to Janko, nebo taky Honza — jadrně po česku. A on sedí v čele stolu, před ním kupa různých spisů různého věku, kormidluje tu krásnou, ale často zlobivou loď, jež se jmenuje československé lyžařství, tu se mile usmívá, když se věci daří, tu se s přísným pohledem obrátí na lidi kolem sebe a volá ke kázní: „Ale, priateľé, kam bychom to došli, úlohy je treba plniť!“

Ano, takový je Ján Mráz, předseda Československého svazu lyžařů. Těch pár úvodních vět rádobý charakteristických si nemůže činit nárok na to, aby profíl funkcionáře a člověka vyjádřily se žádoucí úplností. Ale už v tom, jak mu lidé říkají, můžeme vystopovat sumu přátelství, jež k němu cítíme, ale i respekt k jeho kvalitám, rozpoznáme v těch sloveních i to, že ačkoliv Slovák, patří tady k nám v Česku a že jako osoba v čele čs. lyžařského sportu je dobrým plodem federativního uspořádání věcí v naší drahé vlasti.

Mohli bychom dlouze hovořit o jeho práci. V jedné poloze může být považována za příkladnou, inspirační: v tom, jak je důsledná, jak se pro ni stalo prvním zákonem udělat to, k čemu jsem se zavázal a udělat to na úrovni. Ta práce nezná času a odpočinku, vydává všechno ze sebe. Ano, znali jsme takového Jána a zůlášť to dílo, jež po něm zůstalo na památném mistrovství světa ve Vysokých Tatrách, nevymizí z paměti...

Laudatio na člověka je, když ... Ano, zpravidla tehdy, když se mu věk pěkně zakulatí a když se dostane do takového stádia, jež nutí zamyslet se nad tím, co po něm zbylo, a co mu ještě zbývá. Po tom, co udělal, se může Ján Mráz ohlédnout s pocitem dobře vykonané práce. To říkáme my o něm. A ať v letech, která dál ponese svým životem, zůstane stejným. K onomu mezníku dochází Ján Mráz 28. června. To mu bude padesát let. Zvedáme pohár vínka, které máš tak rád, na Tvé zdraví, Jáno, Janko, Honzo!

Ján Mráz beseduje s pionýry o Zimních olympijských hrách v Sapporu

Televize a základní lyžařský výcvik

Ve všech cvičitelských kursech se klade velký důraz především při praktických zkouškách na názorné předvedení jednotlivých lyžařských prvků. Při tom se zdůrazňují nejdůležitější, podstatné a charakteristické části předváděné pohybové struktury, například odraz, přenesení váhy, jízda po vnější lyži v oblouku atd. Správná ukázka má vyvolat u lyžaře začátečníka dokonalou představu o nacvičovaném pohybu.

Slovní výklad cvičitele, i když je velmi popisný a věcný, nikdy nemůže tuto dokonalou představu vyvolat. Slova, jako přenesení váhy, postavit lyži na hranu, odlehčit lyže, jsou pro začátečníka jenom slova, která, protože tyto pohyby nikdy neprováděl, nevyvolávají u něj žádné svalové pocity.

Postup nácvičku je vlastně stálým opakováním, kdy na základě pokusů a omylů si postupně vypracovává svoji představu v závislosti na svých svalových pocitech při pohybu.

Domníváme se, že k vypracování adekvátních pocitů i správných představ o prováděném pohybu by v základním lyžařském výcviku přispělo využití televizního záznamu pohybu. Každý by svůj pohyb viděl na obrazovce a mohl tak spojit pohyb s pocity, které vznikají v průběhu pohybu. Spojitost mezi rozvojem pohybu i jeho dalším zkvalitňováním a zrakovou kontrolou tohoto pohybu byla potvrzena mnoha vědeckými pracemi.

Proto byl v letošním roce uskutečněn pokus využít na kursech posluchačů pedagogické fakulty UK v Praze při lyžařském výcviku televizní záznam různých lyžařských cviků.

Bylo použito soupravy značky „Sony“, která se skládá z bateriové zvukové kamery, z bateriového videomagnetofonu, síťového videomagnetofonu a monitoru. Na bateriový videomagnetofon byl natáčen zá-

znam na cvičných loukách nebo v terénu, kde není přípoj na elektrickou síť. Jeden pásek je na 20minutový program. Síťový videomagnetofon má pásek s 90minutovým záznamem.

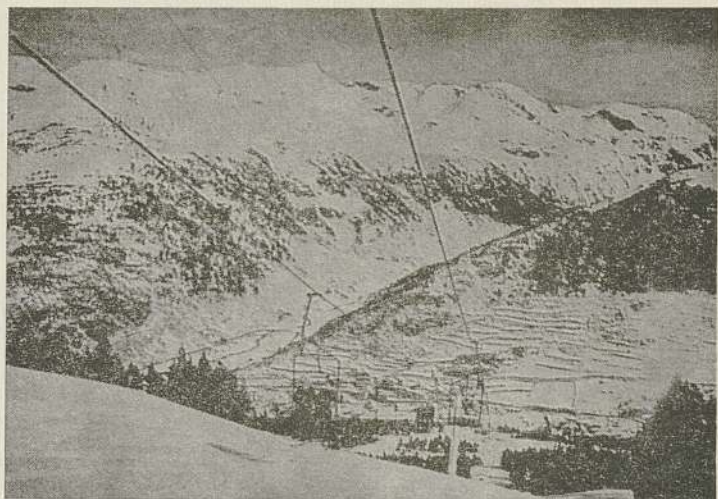
Výhodou televizního záznamu je za prvé možnost promítnout záznam cvičenci ihned po skončení jízdy, za druhé možnost zpomalit nebo i zastavit pohyb v nejdůležitějších fázích. Na základě zkušenosti i z praktických důvodů nejlépe se osvědčilo promítání televizního záznamu vždy po skončení výcviku, tj. v poledne a odpoledne nebo večer. Promítání se uskutečnilo po družstvech, aby každý cvičenec kromě svého provedení mohl pozorovat i provedení pohybu ostatních členů družstva.

Bylo zajímavé sledovat, jak pocity začátečníků, vznikající za pohybu i jejich představa o rychlosti prováděného pohybu, neodpovídají skutečnosti zachycené na záznamu.

Dokonalý rozbor i s návodem jak postupovat při odstraňování chyb vyžaduje vysoce odborně, teoreticky fundovaného cvičitele. Vyplynulo to i z dotazníku, který frekventanti na závěr kursu zodpověděli. Slabší lyžaři přiznali, že by své chyby a nedostatky z televizního záznamu nepostřehli. Vyspělí lyžaři se však domnívají, že by rozbor v hrubých rysech mohli provést sami.

Z výsledků, které jsme použili tím televizního záznamu při základním lyžařském výcviku získali, můžeme potvrdit, že se podstatně zefektivňuje nejen výcvik, ale také i teoretické přednášky, ke kterým byl na filmován příslušný záběr pohybu — např. metodika. V závěru článku pokládáme za povinnost zmínit se také o ceně použitého televizního zařízení. Mnozí čtenáři by se totiž mohli domnívat, že jde o příliš nákladné vybavení, které si nebudou moci nikdy opatřit. Nynější cena soupravy představuje 3X vyšší cenu než 16mm filmová promítačka. Věříme proto, že během několika let se stane používání televizního záznamu při lyžařském výcviku samozřejmostí.

Text: dr. I. PAVÍČEK
foto: B. ŠPANIHEL

Zimní stanice Solden v Andoře

Po stopách úspěchu F. Ochoy

Před několika desetiletími se ve Španělsku věnovalo sportu pouze několik stovek lidí. Ale i tato malá hrstka pořádala šampionáty a Španělsko se zúčastňovalo olympijských her. Olympijský výbor existuje v zemi od roku 1924.

V posledním desetiletí si lidprovděť i na samém jihu, v vynutil částečné uvolnění politického režimu a došlo také ke zlepšení v oblasti sportu a zejména tělesné výchovy. Veškeré dění v této oblasti řídí Národní výbor pro tělesnou výchovu a sport, jenž 23. prosince 1961 vyhlásil svůj oficiální program. Podle něho se má věnovat sportu každý Španěl a tělesná výchova se stala hlavní součástí výchovného systému a přestala být souhrnnou záležitostí hrstky privilegovaných lidí z majetných druhů španělského národa.

Lyžařský sport je i přes jižní polohu země ovlivňován horskou přírodou. Zhruba v šesti oblastech se Španěle věnují lyžování. Nejbližší k metropoli je pohoří Guadarrama, vzdálené od Madridu pouze 55 kilometrů. Elektrická dráha jezdí až do průsmyku Navacerrada, nad nímž jsou ubytovací možnosti a lyžařské terény. Sezóna zimních sportů na hřebenu Guadarramy trvá až do června. Dalším pohořím je Gredos západně od Madridu. Často je zváno imitací Švýcarska. Dosaheje svými vrcholy Almanzor, Calvitero a Amealito tatranských výšek. Zimní sporty lze

Andaluzii. Nedaleko od starobylého města Granady se zvedá přes 3000 metrů vysoká Sierra Nevada se štíty Veleta a Mulhacén. Z Granady jezdí do těchto hor elektrická dráha. I Konberské pohoří s vrcholkem Naranja je možno využít pro lyžování. Ve všech horách je v proudu rozsáhlá výstavba hotelů, výtahů, vleků a lyžařských tratí.

Nejrozsáhlejší lyžařskou oblastí jsou však Pyreneje. Tam není problém prodloužit si sezónu až do léta. Nebo si španělští lyžaři odskočí na francouzskou stranu, či zajíždějí za tréninkem do Alp. Této možnosti se dostává pouze vybraným sportovním závodníkům, kteří mají navíc oporu některých velkých firem nebo banky. V téhle přední řadě stál také olympijský vítěz ve slalomu v Sapporu Francisco Fernandez Ochoa jako jeden z nejtalentovanějších. Jeho úspěch podnítl v zemi novou vlnu zájmu o lyžařský sport. Lze říci, že teprve Ochoa otevřel oči Španělům, aby zhodnotili po lyžařsku to, co horská příroda rozdává plnou náručí. L. LINHART

Devítiletý borec

K problematice rané specializace na lyžařský běh

Na Memoriálu Rudly Krňoula v běhu na suchu všech lyžařských kategorií po hřebenech Českého lesa s hromadným startem v Pivoni a cílem v Carparticích dosáhl Pavel Knopp z Tatranu Chodov úctyhodného výkonu tím, že vzdálenost téměř 12 kilometrů zaběhl pro mladšího žáka (ročník 1963) v mimořádně dobrém čase: 1 hodina 6 minut, což odpovídá průměrné rychlosti 1 kilometr za 5,30 minut. Pohledem na výsledky zjistíme, že malíček Pavel porazil 20 mnohem starších závodníků.

Uvážíme-li, že celá trasa běhu byla proložena pěti dlouhými výstupy (na Velkou Skálu, Skarmanku, Tyrolku, Haltravu a Sádek), že se běželo často přes úseky hlubokého sněhu a nescílněkrát se musely přeskačovat stovky velkých balvanů, které stály v cestě, vystoupí výkon malého chlapce ještě víc. Byl výsledkem dobré fyzické přípravy v mateřském oddíle Tatranu Chodov, triumfem vůle, houževnatosti a odhodlání docílit pro svůj oddíl nejlepšího výsledku.

Jako trenér žáka (spolu s Božou Váchalem) jsem si tímto radostným faktem znovu ověřil dva užitečné poznatky:

1. nejideálnější spolupráce trenéra se svěřencem nastane při přímém a těsném vedení svěřence na trati. Lze mu po celé délce trati udělovat takové technické, fyziologické a taktické pokyny, které příznivě ovlivňují jeho konečný výkon (tentokrát jsme vytrvalecký běh považovali za kontrolní součást tréninku, a proto jsem mohl běžet po boku Pavla celých 12 kilometrů — nešlo tedy o porušení pravidel lyžařských závodů (č. 217) — vedení závodníka na trati). Memoriál R. K. nelze svou specifickou atleticko-lyžařskou formou zařadit mezi oficiální druhy závodů,

uznávaných Svazem lyžařů ČSSR.

2. Malý Knopp doběhl do cíle bez schvácení, vyčerpání nebo vysílení a tak svým ojedinělým výkonem znovu nepřímo vyvrátil již zastaralé názory, že pro mladší žáky je v disciplíně vytrvaleckých tratí vhodný a zdravotně nezávadný pouze běh od 300 do 600 metrů.

Uvedu poznatky některých trenérů — našich i zahraničních, kteří podpořili můj názor: prof. Kerksenbrock píše v r. 1966 v časopise „Lehká atletika“: „Když jsem v minulých letech učil na jedné pražské devítiletce, stávalo se pravidelně, že chlapci ve věku 12 až 14 let přišli na školní hřiště už před hodinou tělocviku a běhali kola. Dráhu necelých 200 m absolvovali v rytmickém klusu třicetkrát. Překvapilo mne, že po několika minutách byli vydýcháni a schopní s ostatními nastoupit k normální hodině tělesné výchovy.“ Holandský trenér Van Aaken píše: „Vlohy k vytrvalosti jsou téměř u každého dítěte, avšak vlohy ke sprintu jen u jednoho z tisíce. Je nesprávné, že děti běhají jen sprinty do 60 m, přičemž i tak krátký sprint je pro organismus dítěte nanejvýš neekonomický a po psychické stránce zkouškou „na roztrhání“. Žádné dítě nevydrží běžet naplno 200 m, avšak každé

uběhne v mírném tempu i několik kilometrů.“

A co říká populární novozélandský trenér Artur Lydiard: „U nás si berou rodiče i své děti — už od 4 let — s sebou k nedělnímu Joggu. Mládež běhá až 100 km týdně, aniž by došlo k poškození jejího organismu.“ Cituji doslovně i tvrzení dalšího lehkooletického odborníka ing. Václava Sábila: „Proto u nás přežívá tolik zastaralých tradic — zejména na úseku vytrvalecké přípravy mládeže. Je to především až v pověru přecházející názor o škodlivém vlivu vytrvaleckého cvičení na mladý organismus, takže namísto soustavného rozvíjení adaptačních funkcí vnitřních orgánů na zátěž při promyšlené a soustavné práci v kyslíkové rovnováze, volí se u mládeže převážně intervalový postup, tj. s převažující prací na kyslíkový dluh.“

Končím svojí úvahu s přáním, aby i naše země byly jednou zamořeny epidemií či aspoň jen atmosférou takového běžeckého hnutí a nadšení, ke kterému již dávno dospěli domorodci, děti i starci třeba z Nového Zélandu.

Pak jistě nebudeme mít nouzi o masovou základnu dobrých lyžařských vytrvalců.

GABY KOUBEK,
vedoucí Lyžařské základny
v Domažlicích

na různé zátěže při jízdě na lyžích

V poslední době stoupá zájem veřejnosti o pobyt v zimní přírodě, k čemuž se ideálně hodí lyžařská turistika prováděná na běžeckých lyžích. S tím souvisí často i nutnost přesunu na větší vzdálenost a přeprava nutného vybavení či dalšího materiálu. To vyvolává řadu problémů, které nebyly dosud podrobněji řešeny.

Chůze na běžeckých lyžích patří k neekonomičtějším způsobům přesunu. Tento pohyb působí relativním dojmem lehkosti a snadnosti. Je to způsobeno především aktivním zapojením práce horních i dolních končetin a fází skluzu, která je do jisté míry fází odpočinkovou. Síla odrazu nohou při běhu na lyžích se rovná podle Spiridonova a Artěmova u nejvýkonnějších 145–150 kp, u běžců I. výkon. třídy 105–170 kp, u začátečníků 103 kp. Podobné hodnoty pro sílu odrazu uvádí i Kieling. Další aktivní fázi při běhu na lyžích je oddech pažemi. Je podle Donskoje 2,5–4X menší než odraz nohou (tj. 30–40 kp).

Celkový výdej energie při pohybu na lyžích je větší, než při chůzi či běhu bez lyží. Lišutín uvádí, že energetický výdej při přesunu na lyžích je asi 1,5krát větší než při peším pochodu. Závisí ovšem na rych-

TAB. č. 1. CHARAKTERISTIKA 28 MUŽŮ

	\bar{x}	VAR. ROZPĚTÍ
VĚK	23,1 ROKŮ	20,1-29,8
VÝŠKA	173,7 CM	162-186,5
VÁHA	73,1 KG	65-83,5
VC	5.038 ML	4.000-5.800
I Z	114,6	98,6-144,6
TF V KLIDU	60,5/MIN.	52-68

Nové Swixy - překvapení sezóny

Největší výrobce vosků ve Skandinávii, AB Wallco Sport, se po letech stagnace dostal opět do postavení nejlepšího výrobce lyžařských běžeckých vosků. Z 24 držitelů medailí v běžeckých disciplínách v Sapporu jich plných 22 použilo při svém výkonu vosku značky Swix, buď samostatně jako Norové a Švédové, nebo v kombinaci s jiným voskem (sovětští závodníci a Švýcaři). Dlouholetý výzkum, který byl firmou ukončen v loňském roce, přinesl své ovoce a nově vyvinuté vosky se nedají se starými, u nás používanými Swix, vůbec porovnávat.

Při letošním jarním švédském turné, které jsme absolvovali s mladými závodníky Českého lyžařského svazu, jsme měli možnost přesvědčit se o naprosto dominujícím postavení Swixů nejen mezi skandinávskými závodníky, ale i mezi závodníky NDR a Švýcarska. Nám se bohužel podařilo získat několik sad vosků teprve při zpáteční cestě při návštěvě firmy AB Wallco Sport a při rozhovoru se známým expertem Martinem Mattsbo, který je oficiálním „mazačem“ norského a švédského reprezentačního

družstva, jsme se dozvěděli několik zajímavostí o Swixech.

AB Wallco Sport je vůbec první firmou, která vyvinula syntetické vosky a zavedla nyní již běžně vžitý barevný systém vosků, pro každou teplotní oblast určitou barvu.

Vývojové vosky byly testovány nejlepšími norskými a švédskými závodníky, bylo provedeno na tisíce zkoušek, které byly vyhodnoceny na počítačích strojích a v loňském roce byla zahájena sériová výroba.

Zelený Swix speciál a modrý Swix jsou podle výsledků srov-

návání s ostatními vosky vůbec nejlepší ve své oblasti. Ostatní tvrdé vosky nejsou na úrovni těchto dvou, ale statistické zpracování významných závodů ukázalo, že speciál a modrý jsou nejvíce používanými vosky a proto bylo jejich vývoji věnováno nejvíce času.

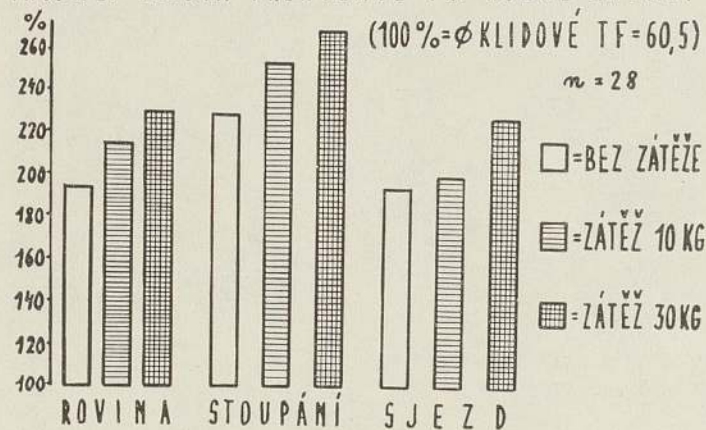
Předností Swixů je, že zachovávají své vlastnosti i při dlouhodobém používání. V tom se liší např. od Rode, které podle zkoušek mění rapidně své vlastnosti po ujetí 12 až 18 km.

Z klístrů je prý velmi obtížné určit nejlepší vosk. Podle mého názoru Mattsbo je vynikající modré skare a žlutý klístr, používaný speciálně pro nový mokry snih.

Věřím, že i našim trenérům a závodníkům se dostane v co nejkratší době možnosti zkusit osobně nové Swixy.

Odb. as. JAN WEISHÄUTEL,
KTV FVL

TAB. 2.2. TEPOVÁ FREKVENCE PŘI RŮZNÉ ZÁTĚŽI

losti přesunu, velikosti zátěže, jakosti a množství sněhu, fyzické připravenosti a technické vyspělosti, délce trasy, převýšení, povětrnostních podmínkách ap. Plicní ventilace se zvětšuje až na 40–60 litrů za minutu, frekvence tepu vzrůstá na 150 za minutu, krevní tlak po počátečním vzestupu u trénovaných klesá na normální výši.

METODIKA A VÝSLEDKY

Abychom si osvětlili vliv různé zátěže při pohybu na běžec-
kých lyžích, provedli jsme sledování u 28 mužů - posluchačů fakulty tělesné výchovy a sportu (FTVS) v lednu 1971 u Richtrových bud v Krkonoších. Jednalo se o průměrné lyžaře, absolventy základního 12denního lyžařského kursu. Charakteristika skupiny je uvedena v tab. č. 1.

Sledování bylo prováděno ve 3 po sobě následujících dnech, vždy v nadmořské výšce startu 1150 m n. m. Barometrický tlak se jen nepatrně lišil od 745 do 751 torrů, teplota vzduchu -1 až -2 °C, za bezvětří nebo mírného větru, vždy mezi 14–17 hodinou. Sněhové podmínky byly zhruba stejné, sníh nový, suchý, prachový. Mazání lyží bylo u všech účastníků jednotné, stoupavost a skluznost lyží průměrná. Oblečení a vybavení bylo běžné pro běh na lyžích.

Sledování se uskutečnilo:

1. na rovině v délce 200 m, s

nepatrným převýšením (1,5⁰), podle tyčemi vyznačené cesty bez běžecké stopy,

2. při stoupání rovněž 200 m s převýšením 8,5⁰ za obdobných podmínek. Na trati bylo 5 menších terénních nerovností,
3. při sjezdu, který byl prováděn na téže úseku jako stoupání, a to vždy po třech minutách po předcházejícím výstupu.

Každý výše uvedený úsek absolvovali posluchači vždy bez zátěže a po 15 až 20 minutách totéž se zátěží 10 kg a po další obdobné přestávce se zátěží 30 kilogramů.

Rychlost pohybu na lyžích na rovině i při stoupání byla přesně 6 km v hodině, což bylo 120 vteřin na 200 m. Tato rychlost byla určována doprovodnou osobou. Sjezd trval v průměru 24 vteřin (23,1–25,2 vteřiny).

Tepová frekvence byla měřena běžnou metodou na art. radialis (výjimečně na art. carotis), vždy po dobu 30 vteřin bezprostředně před startem a ihned po dojetí daného úseku (nejpozději do 10 vteřin). Po změření hodnoty tepové frekvence po stoupání, následovala 3minutová pauza, po té byla změřena znovu tepová frekvence (TF) a konečně ještě po ukončení sjezdu. TF byla měřena vždy stejnými osobami.

Přehled dosažených výsledků měření TF podává tab. číslo 2 a 3.

Dále byly sledovány objektivní a subjektivní změny tělesného stavu probantů. Při pohybu na rovině bez zátěže a se zátěží 10 kg nebyly patrné kromě lehkého pocení jiné známky únavy. Při zátěži 30 kg už i na rovině se objevily obtíže s manipulací zátěží a větší pocení a prohloubené dýchání. I subjektivně bylo udáváno, že zátěž je značná.

Při stoupání se únava prohlubovala, probanti se značně potili, byl pozorován zkrácený krok. Tyto projevy se stupňovaly při 10 kg zátěží a zvláště pak při 30 kg. Zde navíc celko-

TAB. 2.3. TEPOVÁ FREKVENCE PŘI RŮZNÉ ZÁTĚŽI V PRŮMĚRNÝCH HODNOTÁCH A V PROCENTECH

$n = 28$

CHARAKTERISTIKA JÍZDY	0 KG		ZÁTĚŽ 10 KG		30 KG	
	\bar{x}	%	\bar{x}	%	\bar{x}	%
CHŮZE PO ROVINĚ	118	193,7	127	213,4	137	229,2
STOUPÁNÍ	137	228,1	154	251,1	160	268,6
SJÍŽDĚNÍ	117	193,4	125	198,8	132	225,5

vé vzezření vyjadřovalo velkou námahu a dýchání bylo značně obtížné. Při této nejvyšší zátěži byly patrné těžko překonatelné obtíže s 30 kg břemenem. V přestávce před sjezdem měli probanti zátěž stále na sobě, udržovali odpočinkový postoj s opřením o lyžařské hole ve značném předklonu.

Sjezd bez zátěže i s 10 kg nečinil podstatných obtíží. Při sjíždění s 30 kg měli všichni obtíže s udržováním rovnováhy, postoj byl nejistý, u 3 osob došlo k pádu během sjezdu a u 5 při zastavení v cíli.

Břemeno představovaly cihly, umístěné při 10 kg zátěži v batožnici, u 30 kg zátěže na horolezecké krosně.

DISKUSE A ZÁVĚR

Na základě našeho sledování se domníváme, že zátěž 10 kg, kterou představuje obvyklé zavazadlo turistů při zimních pobytů v horách je vcelku úměrné a lze jej považovat za přiměřené zatížení organismu. Rovněž technika jízdy na běžecích lyžích a její bezpečnost v tomto případě není negativně ovlivňována.

Při sledování vlivu 30 kg zátěže, což představuje minimální váhu vybavení pro zimní táboření nebo pro přesuny na horách s náhradními lyžemi se však ukazuje, že tato zátěž je značně nadměrná a silně negativně ovlivňuje techniku jízdy a především její bezpečnost.

Naše výsledky jsou obdobné např. s údaji Liškutína, který uvádí, že energetický výdej zvětšováním břemene vzrůstá rovnoměrně asi do 20–30 kg, tj. asi do 1/3 tělesné váhy. Potom neúměrně stoupá a při zatížení, které odpovídá 45 % celkové váhy je 3krát vyšší, než energetický výdej na 1 kg břemene, tvořící jen 20 % tělesné váhy.

Na základě výše uvedených údajů lze doporučit, aby při jízdě na lyžích nebylo používáno nadměrné zátěže. V případě nutnosti přepravovat větší břemena, je vhodné rozdělit náklad či organizačně zajistit jiné vhodné řešení. Přitom je třeba mít na zřeteli význam ekonomického rozdělení, uložení a upevnění břemene.

Detail z rumunského sjezdařského ráje nás seznamuje s mezistaniční lanovkou ze Sinate na horu Virful cu Dor a s hotelem, který tu postavili

„Cupa Bucegi“ patřila ženám ČSSR

V dnech 8.—9. apríla v rumunské Sinaie sa konal dvakrát slalom (závod v obr. slalome pre nedostatok snehu odvolali) a výprava pod vedením J. Kišu, trenéra Hampla, pretekárov — Petříka, Krajňáka, Konšťackého a žien — Tušilová, Šebestová a Škutčanová bola prítom.

Pohodlná cesta lietadlom tam a späť bola príjemná. Jeden deň na tréning nám pokazil dážď, ale odpoľudnia i v daných podmienkach sa predsa trénovalo. Na dni závodov 8.—9. apríla sa úplne vyjasnilo, v noci bol mráz, cez deň slniečko a teplo až okolo 24°C. Sneh — vynikajúci firn.

V prvom slalome v sobotu 8. apríla skončil z mužov Petřík Luboš na 4. mieste časom 75,8 sek., keď obe kolá vyhral najlepší rumunský pretekár — účastník OH v Sappore — Cristea Dan časom 72,3 sek. Krajňák a Konšťacký vzdali v II. kole.

Naše ženy na ideálnom firne predviedli vynikajúcu jazdu a v súčte oboch kol bola najlepšia Marika Šebestová, ale v hornej časti II. kola slalomu vynechala jednoduchú otvorenú bránku a bola diskvalifikovaná. Vyrovnanou jazdou v oboch kolách mala potom Alenka Tušilová časom 72,1 sek. najrýchlejšie kolá a tým vyhrala prvý slalom. Škutčanová Mária bola časom 75,3 sek na 4. mieste. Prvý deň sa teda dostavil vynikajúci úspech žien ČSSR. Tie to predviedli taký technický výkon v slalome, ktorý je u nich málo vidieť aj na našich svahoch. Aj Petříkov výkon voči rumunskému slalomárovi sa dá hodnotiť ako veľmi dobrý, lebo v minulých rokoch tento pretekár vedel poraziť aj nášho Pažouta a Rakúšana Pechtla Jozefa.

Na druhý deň sa išiel opäť sla-

lom, lebo obrovský slalom poriadatelia odvolali vraj pre nedostatok snehu, hoci ja sa s týmto názorom nestotožňujem, veď u nás za podstatne horších snehových podmienok obr. slalom vieme usporiadať.

V druhom slalome mužov sa nám nedarilo tak, ak v prvý deň, lebo Petřík v I. kole vyšiel zo slalomu a bol až 7., Krajňák v II. kole vzdal a len Konšťacký časom 78,0 sek. skončil na 5. mieste, keď znovu víťaz Rumun Cristea Dan vyhral časom 73,0 sek.

U žien sa podarilo Marike Šebestovej opakovať dobré jazdy ako v prvý deň a teda druhý závod v slalome vyhrala časom 69,6 sek. pred Bulharkou Dimitrovou Dimitrinkou časom 70,1 sek. Alenka Tušilová v II. kole spadla, musela sa vraciäť a časom 80,3 sek. skončila až na 8. mieste. Škutčanová v II. kole vzdala.

Celá výprava sa vracala spokojná s dosiahnutými výsledkami a vlastná pripomienka obzvlášť k ženám je tá, že takáto forma by mala u nich nastať začiatkom hlavného pretekárskeho obdobia a teda dosahované výsledky na medzinárodných súťažiach by boli rozhodne lepšie. Škoda, že usporiadatelia nezaistili dobré elektrické meranie, ktoré by počas pretekov pracovalo a teda oba slalomy sa merali len ručne, čo pravidlá FIS nepovoľujú a z podareného zájazdu sme neprinesli žiadne FIS body. JOZO KISA

Na zkušene za polárním kruhem

Již tradičně je zakončována lyžařská běžecká sezóna jarních závodů ve Švédsku. Dobré sněhové podmínky, dokonalé tratě a perfektně sladěný program závodů zaručují pořadatelům každoročně účast nejlepších evropských lyžařů. Mladí závodníci Českého lyžařského svazu Rezáč, Böhm, Kubica, Zuzánek, vedoucí ing. Slonek a trenér Weisshäutel a dvě škodovky tvořili malou československou výpravu, která však patřila v historii turné k jedné z našich nejúspěšnějších. Novinové zprávy přinesly pouze výsledky, a proto chceme ve specializovaném časopise popsat toto turné podrobněji.

Turné jsme zahájili ve středním Švédsku v Särne během na 30 km. Bylo nutné podat ihned na začátku solidní výkon, který by získal našim mladým, pro Švédy zcela neznámým závodníkům, respekt a uznání. Vynutili si ho velmi rozhodným a sympatickým způsobem. Pro pozdní přihlášky jsme měli poslední čtyři čísla. Po projetí silné skupiny všichni trenéři vypnuli stopky a se čtyřmi Čechy se vůbec nepočítalo. O to větší rozruch nastal, když po prvním kole vedl Kubica před Rezáčem a teprve na dalších místech byli favorizovaní Švédové a Švýcaři. Bylo příjemné sledovat uznalé pohledy Švédů a překvapení na tváři Lenarta Ohlsona, švédského trenéra švýcarského olympijského družstva, ozdobeného bronzovými medailkami za štafetu v Sapporu. V posledním kole se podařilo Källinovi a Hauserovi velmi soustředěným výkonem dostat se do čela a obsadit první dvě místa. Kluci skončili na krásném třetím a čtvrtém místě, což znamenalo výběrné zahájení a přineslo do naší party správnou bojovnou náladu. Sněhové podmínky byly dobré, sniž rychlý a trať velmi těžká, technická, kde se „zapochoďování“ projevila v minutových ztrátách. Závodilo se na tradiční trati a poprvé v historii závodu vyhrál neskandinávský závodník. První Švéd byl až šestý, což pondělní denky ostře kritizovaly.

Po tomto úspěšném zahájení nám cesta na sever, měřící zhruba asi 900 km, uběhla velmi rychle, i když jsme více než polovinu absolvovali za sněhové vánice a na zasněžených silnicích se naše letní obuté škodovky pohybovaly občas jinak, než si přáli řidiči. Blížkost po-

lárního kruhu byla znát a městečko Palänge, kde nás čekaly další závody, vypadalo jako o vánocích, zasněžené krásným, čerstvým bílým sněhem, což byl pro nás po letošní zimě trochu neobvyklý obraz. Přijeli jsme do prostředí, kde jsme již závodili v minulých letech, a proto bylo uvítání i prostředí okolo závodů velmi srdečné. Jel se 18 km na dvou okružích. Böhm konečně na pořádných lyžích byl po prvním kole pátý, potom však ztrácel, zlepšil se ale Standa Rezáč, takže jsme měli opět dva v prvé desítku. Kubica dal silnější vrstvu žlutého a namrzl, Míra Zuzánek zajel svůj průměr a dostal se do prvé patnáctky. Trochu vzrušení jsme zažili při rozdělení cen, Halvarsson dlouho váhal mezi rádiem a dalekohledem, už jsme se viděli jak si v autě hraje, ale pak vzal rádio a Standa alespoň může dobře sledovat dceru až mu vyroste a bude se toulat kolem Jilemnice.

Večer jsme museli ozelet bál a přesunout se o 300 km severněji do Malmbergetu, kde se závodilo druhý den v běhu na 22,5 km. Zařadili jsme se do kolony aut švédských závodníků a v háku za sportovním Volvem Evy Ollsonové, švédské mistryně v běhu na 5 km, jsme dorazili na místo. Závodilo se na velmi těžkém, 7,5 km dlouhém okruhu, který se jel třikrát. Nevýhodou švédských závodů je pro nás neobvyklá doba startu, 11 nebo 12 hodin a je obtížné naladit tělo tak, aby se přinutilo k silné snídani. V Malmbergetu po dobrém začátku Rezáč, Kubica i Zuzánek dojeli jen se sebezapřením a hladově jako vlci. Böhm zajel velký závod, 2,5 km před cílem byl ještě šestý, potom ale

nevyržel a klesnul na deváté místo, ale i to byl v takové konkurenci vynikající výsledek. Startovali pro informaci všichni Švédové, Fini, Švýcaři, Poláci a závodníci NDR. Zajímavé bylo sledovat soubor Magnussona, který týden před tím vyhrál na švédském mistrovství 15, 30, 50 km a měl nejlepší čas ve štafetě, s Mäntyrantou, který startoval těsně před Magnussonem. Magnusson vedl jasně v prvním kole, kdy „Mäntyho“ dojel, pak mu ale nestačily síly a skončil až na 7. místě jen o 12 vteřin před Böhmem. Zvítězil Bölling před Mäntyrantou.

Po rozdělení cen jsme se okamžitě přesouvali do Svanstainu, kde pokračovalo turné další den závodem na 18 km. Po dobrodružné jízdě ve sněhu a vánici, kdy jsme se na většině křižovatek museli vrátit, protože se nedalo zabrzdit, jsme jako první z celé lyžařské party dorazili do Svanstainu. Sklidili jsme zaslužený obdiv Švýcarů, kteří se neustále chodili dívat na naše pneumatiky a nechápavě kroutilí hlavami. V závodě na lyžích jsme již tak úspěšní nebyli. Projevila se přece jen únava a tak Svanstain byl našim nejhorším závodem. Závod vyhrál s přehledem Mäntyranta, oslavovaný několika tisíci diváky. Jel velmi vyrovnaně ve všech třech kolech a získal tak poslední vítězství ve své lyžařské kariéře, protože tato sezóna byla prý doopravdy jeho poslední. Velmi dobře jeli Švýcaři, Poláci byli zcela z formy a dojel pouze jeden.

Rozhodli jsme se vypustit Korpilombolo, které by bylo naším čtvrtým závodem ve čtyřech dnech, a odpočinout na Tornedalsloppet, 42 km dlouhý závod. Poprvé jsme si dopřáli trochu zábavy na tanečním bále. Ti, kteří byli ve Švédsku poprvé, byli trochu zmateni svérázným průběhem švédské zábavy, ale jiná země, jiný mrav.

Tornedalsloppet je závod s hromadným startem a v průběhu závodu se překračuje polární kruh. Je velmi populární v norrbotenské oblasti a letos se sešlo na startu více než 400 závodníků. Počasí i sněhové podmínky byly výborné... Pořadatelům se však nepodařilo udržet závodníky až do stanovené doby startu a tak závod začal o 7 minut dříve. Na to doplatili Zuzánek s Böhmem, kteří přišli 5 minut před startem a viděli, jak se celé pole závodníků ztrácí v dálce. Bylo nemožné dostat se přes 400 závodníků a tak byl pro ně závod ztracen. Standa s Jobšem pracovali vpředu ukázkově. Při hromadném startu je třeba dostat se okamžitě do čelní skupiny, která se utvoří ihned v prvních kilometrech závodu, ztrátu ze

začátku není možné později vyrovnat. Prvních 15 km se jede velmi rychle, potom se poněkud zvolní a posledních 15 km se opět letí. Čelnou skupinu tvořilo 15 lidí. První z ní překvapivě odpadl Hallvarsson. 10 km před cílem zůstalo vpředu již jen 9 závodníků, z toho oba naši. Odpadl Magnusson a 5 km před cílem se utrhla čtyřka, ze které si finišem zajistil prvenství Bölling, letošní vítěz Vasova běhu. Kubica přijel pátý, což byl velký úspěch, Standa Řezáč skončil sedmý. Míra Zuzánek se probodoval na 19. místo, což byl fantastický výkon. Böhma jsme stáhli na 10. km.

Tímto závodem mělo naše turné skončit, protože však skupina z Murmaňsku nepřišla a naše výkony zde byly velmi vysoce hodnoceny, byli jsme pořadatelé Kirunských her požádáni, zdali bychom si nemohli náš pobyt prodloužit a zúčastnit se závodů v Kiruně. Ústřední trenér Tvrzník nám po telefonickém rozhovoru zajistil v Praze potřebné formalty a my jsme odjeli do Kiruny.

Kirunské hry jsou posledním závodem světového žebříčku a končí jimi prakticky sezóna.

Pole závodníků se rozšířilo o Simašova, Nory v čele s Tyldumem, Demela a Italy. Závodilo se na standardní trati, 7,5 km okruhu s velmi těžkým stoupáním v závěru. Ve výborné formě se představil Simašov, který vyhrál oba běhy suverénně se značným náskokem. Míto ani Tyldum neměli šanci. Dobře zajeli Finové i Švýcaři. Závodníci NDR byli již unaveni a skončili v 2. desítkě závodníků. Z našich se dařilo pouze Řezáčovi, který zajel na svém 14. místě na 30 km, jen s malým patnáctivteřinovým odstupem od 9. místa, zajel nejhodnotnější výsledek celého našeho zájezdu.

Po třech úspěšných týdnech jsme se konečně chystali na cestu domů. Společně se všemi jsme se rozloučili se zimou v hotelu na posledním lyžařském večírku a druhý den ráno jsme poprvé obrátili auta předkem k jihu a rozjeli se domů. Čekalo nás sice zhruba 3000 km, ale cesta domů ubíhá vždy rychle. Po krátké zastávce ve Stockholmu jsme v sobotu 15. dubna zakončili turné v Úvalech na zahradě s přáním zazávodit si na severu i příští rok.

JAN WEISSHÄUTEL

Orava privítala najlepšiu bežecnú mlad' ČSSR

„Zvyšovaním športového majstrovstva mládeže za jednotu našich národov, za priateľstvo a mier!“, pod týmto heslom sa uskutočnili v dňoch 3.—5. marca 1972 na Orave prebory dorastu ČSSR v behu na lyžiach, usporiadané na počesť I. zjazdu Socialistického zväzu mládeže.

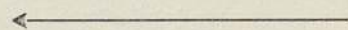
Pre nepriaznivé snehové podmienky v tohoročnej zime boli nútení usporiadatelia uskutočniť preteky vo vyšších polohách. V okolí Oravskej priehrady nebolo po snehu ani stopy. Aj na náhradných tratiach v okolí Zuberca sa sneh vlivom počasia veľmi rýchlo topil, preto organizačný výbor rozhodol poriadat tento prebor v Roháčskej doline pod bývalou Tatliakovou chatou v oblasti Adamcúla (nadm. v. 1800 m).

Čo povedať celkovo o úrovni dorastencov a dorasteniek po dvoch pretekoch? Dvakrát majstrovský titul v kat. st. dorasteniek získala s veľkou prevahou ambiciózná pretekárka Blanka

Šafařová. Minuloročná dvojnásobná prebornička Mirka Jaškovská obsadila dvakrát druhé miesto a od B. Šafařovej ju v oboch pretekoch delilo 21 sek. Ďalšia juniorska reprezentantka Z. Baudyšová zostala za nimi v priem. o 25 sek. (Všetky tri nás s veľkým úspechom reprezentovali na ME juniorov).

V kategórii ml. dorasteniek sa nedarilo Solanskej Alene a Dobákovkej Jarmile, ktoré do preborov dorastu boli podľa FIS bodov na prvých miestach. U mladších dorastencov v prvom preteku získal prebornický titul Záchveja Štefan (v minulom roku obsadil 15. a 35. miesto), v druhom preteku Basář Peter. Favoriti tejto kategórie Krška a Michalitzký sa

Jaškovská a Šafařová

museli uspokojit s 2. miestom. Z uchádzačov o prebornícky titul u staršieho dorastu odpadol Haki Oldřich a prebornícke tituly i keď s malým rozdielom, ale zaslúžene získali Nyvlt Karol a Just Peter.

Aj keď som doteraz zhodnotil len výkon pretekárov a pretekárov na prvých miestach, možno povedať že úroveň dorastu je dobrá. Časové spozdenie medzi prvým a desiatym pretekárom (okrem kategórie st. dorasteniek) je menšie ako v minulom roku. Mnohí pretekári a pretekárky sa od minulého roku značne zlepšili (Záchveja, Sorger, Dobáková ai.). Verím, že výsledky by boli ešte lepšie, hlavne po technickej stránke pretekárov. Keď však uvážime, že v mnohých lyžiarskych centrách bolo nedostatok snehu, nebolo možné trénerom

prevádzať tréningy v plnom rozsahu a podľa plánu. Za snehom sa cestovalo 20—30 km (ba i viac), čím vznikli veľké časové straty a pochopiteľne i väčšie finančné náklady.

Nepriazeň tohoročnej zimy poznačila aj záver preborov dorastu. V tretí deň, keď mali prebiehať preteky v štafetových behoch, nás po príchode na miesto štartu privítal silný nárazový vietor, ktorý v čase odštartovania prvej kategórie ešte zosilnel. Údolie pod Roháčmi, — tak útulné v prvých dňoch pretekov — sa potom premenilo na nepoznanie. Snehová metelica zaháňala pretekárov a rozhodcov do autobusov (stany boli od vetra potrhane a železné konštrukcie poškodené). A len niekoľko odvážnych trénerov sa vydalo na obhliadku trate. Zjistil som, že trať bola

následkom poklesu teploty zľadovateľá, v hornej časti v zjazddoch pomerne nebezpečná. Na základe tohto súťažný výbor odložil štart pretekov o hodinu neskoršie. Počasie sa ani potom nezlepšilo a tak preteky štafiet súťažný výbor rozhodol nekonat.

Záverom treba poďakovať všetkým funkcionárom na Orave za dobrú organizáciu týchto preborov a vhodnú propagáciu tejto oblasti. Veď tak ako v minulosti, i teraz vytvorili všetkým účastníkom po spoločenskej, kultúrnej a športovej stránke dobré podmienky. Škoda, že do tlače sa z tohto preteku dostali len veľmi stručné výsledky, lebo okrem zástupca Oravských novín neboli na tomto vrcholnom preteku dorastu prítomný žiaden novinár.

Eudovít HRNČIAR

K charakteristice současné závodní techniky sjezdového lyžování

Snaha po nejrychlejší jízdě, po dosažení nejlepšího času vede ke zkracování tratě, k neúspěšnější stopě, k použití neekonomičtější techniky. Hledání nejvýhodnějšího způsobu řešení takového pohybového úkolu je umožněno jen dalším zlepšováním pohybové i psychické připravenosti závodníka, dalším rozvojem jeho pohybových schopností a zkušeností.

Jedním z nejvýraznějších rysů, kterých si můžeme u závodníků, kteří představují současný vrchol zvládnutí sjezdové techniky všimnout, je široká škála možností, s kterými jsou schopni řešit různé situace, které se před nimi na vytyčené trati objeví. Vyplyvá to z jejich veliké pohybové zkušenosti, která je dána nesmírnou šíří a rozmanitostí tréninku na nejruznějších tratích, v různých rychlostech, v bouřích, na ledě, na nejruznějších sklonech svahů atd. atd. Takto nabytá zkušenost reprezentuje stovky najejetých kilometrů, tisíce branek, množství dřiny a potu.

Nadějný mladší dorostenec Vladimír Braun ze Spartaku Rokytnice na trati obřího slalomu na úbočí Kotle v Krkonoších

Pro současnou závodní techniku je charakteristická snaha závodníků zkracovat dobu, kdy jedou v oblouku. Úměrně s tímto zkrácením se prodlužuje přímá jízda, při níž jsou ztrátové odpory nejmenší. Závodní jízda přestala být plynulým navazováním oblouku na oblouk. Je pochopitelné, že při takové stopě jízdy, kdy se změna směru musí provést v kratší době a na kratší dráze, dochází ke vzniku mnohem větších síl, které na závodníka působí. To kladé větší požadavky jak na jeho

fyzickou zdatnost a technickou dovednost, tak na jeho výzbroj.

Ze snahy ukončit co nejdříve oblouk, neztratit rychlost a získat co nejvýhodnější stopu pro nájezd do další části trati, popřípadě rychlost ještě zvýšit, vyplynulo značné osamostatnění práce každé nohy. S výjimkou disciplín citelně prodloužila doba, kdy závodník jede jen po jedné lyži. S oběma lyžemi rovnoběžnými na sněhu jede prakticky jen v přímé jízdě a v poměrně krátkém momentě

střední fázi vedení lyží v oblouku. Výjimkou jsou pouze dlouhé oblouky při sjezdu. Nasazení a ukončení oblouku provádějí dnes přední závodníci zpravidla na jedné lyži a střední fázi vedení lyží zkracují podle možnosti na minimum. Co nejdříve ukončují oblouk na vnější lyži obvykle odrazem na vnitřní, která se těsně před ukončením oblouku dostává do většího či menšího odvratu nebo do polohy více či méně rozšířené stopy. Odrazem tu dochází ke zvýraznění horizontálního pohybu, který je patrný ve slalomu a zejména v obřím slalomu. Při srovnání s technikou pouhého překlápění hran vynikne rozdíl mezi dřívější poměrně pasivní a touto velice aktivní jízdou.

Dalším charakteristickým znakem současné závodní techniky je **patrný záklon**, projevující se při provádění některých typů oblouků ve fázi jejich nasazení. Při ukončení smyku se zastaví pohyb pánve vpřed, resp. se změní jeho směr — pokračuje více po spádnicí, dojde k prudkému podsunutí lyží pod tělem vpřed způsobeným předkopnutím bérců a k okamžitému stáčení lyží do nového směru. Lyže jakoby vystřelily do nového oblouku ze zatížených pat odlehčenými špicemi. Závodník se na krátký moment dostává do polohy přisednutí, při němž využívá delšího opření o hůl. Okamžitě po vystřelení lyží a jejich stočení následuje celkové uvolnění svalového napětí těla a pánve se dostává opět nad kotníky, záklon je zrušen. Tato technika si vyžádala i změnu ve vybavení — vysoké zadní části sjezdových bot, tvrdší patky i u slalomových lyží. Zvládnutí tohoto typu oblouku není jednoduché, nemělo by být zaměňováno se starou jízdou v záklonu. Uplatňování tohoto oblouku je náročné, nedá se aplikovat po celé trati a musí být provedeno přesně, jinak vede zejména na ledě často k pádu.

Dalším prvkem, kterého si lze všimnout u vrcholných jezdců je **snaha o stálý kontakt se sněhem během jízdy**. Kontakt je umožněn především naprostou uvolněností a měkkostí kolen. Snaha udržet se v dotyku se sněhem je diktována biomechanickou nutností. Chce-li jet závodník ideální stopou a

nechce-li zbytečně ztrácet zvýšenými odpory při dopadu na sněh následkem brzdění, musí tento dotyk stále udržovat. Neúměrné odlehčení při nasazení smyku, které má za následek odpoutání lyží od sněhu, znamená, že závodníkovo těžiště pokračuje během odlehčení v přímé dráze původním směrem. Tím je sice usnadněno otočení lyží, závodník se však zpravidla dostává do méně výhodné polohy vzhledem k možnosti najetí do další branky, zvýší brzdivé momenty a ztrácí ideální stopu. Určitou výjimku zde tvoří jízda na velmi prudkém svahu, kde vzhledem k situaci může být někdy výhodnější dát přednost rychlému přetočení odlehčených lyží přes spádnicí na úkor kontaktu se sněhem (toto bylo typické v obřím slalomu mužů v horní příkré části trati na OH v Sapporu).

Při celkovém pozorování jízdy předních závodníků je stále více vidět **aktivní snaha jízdu neustále zrychlovat od startovní do cílové branky**. Jízda je na pohled dynamická, v žádném momentě nedochází k přerušení pohybu v nějakém ztrnulém postoji. Na jedné straně je vidět úžasná uvolněnost závodníka, na druhé straně jeho veliká síla i pružnost. Patrný je též velký rozsah pohybu zejména pánve ve všech třech rovinách i v rotaci. Práce pánve je ostatně při jízdě vedle vlastní činnosti nohou snad nejdůležitější pohybovou složkou. Její poloha je rozhodující v otázkách rovnováhy, v momentech postavení lyží na hrany, její pohyby podporují otáčení lyží a zajišťují opření o hrany. Dob-

rou práci pánve si závodníci zajišťují poměrně vzprímeným držetím trupu. Při neúměrném předklonu trupu je totiž práce pánve do značné míry blokována.

Vrcholový závodník **nevystačí dnes s dokonalým zvládnutím jen určitého typu oblouku**. Jeho technika zahrnuje různé způsoby nasazení oblouku, několik způsobů vedení lyží, dovede několika způsoby oblouk zakončit i různě jízdu zrychlovat. Jeho nervosvalová koordinace je na vysoké úrovni. O okamžité volbě momentálně nejvhodnějšího typu oblouku nebo nevhodnějšího způsobu projetí daného úseku trati rozhoduje jeho pohybová zkušenost. Rozhodování je tu více méně podvědomou reakcí, automaticky se vybavující jako výsledek zkušenosti z řešení stovek a tisíců podobných situací absolvovaných v tréninku a v předchozích závodech. Jen díky ohromné šíři, různosti a objemu tréninku jsou přední světoví závodníci schopni podávat své výkony.

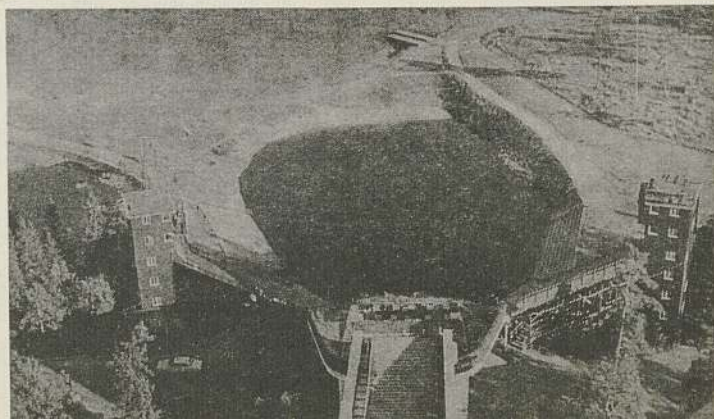
Pro naše trenéry se naskytá otázka, do jaké míry jsme schopni našim závodníkům zajistit takový trénink, aby rozdíl ve zvládnutí techniky jako celku mezi předními světovými a našimi závodníky nebyl příliš velký. V souvislosti se současnou technikou je třeba přemýšlet o náplni a šíři tréninku, hledat nové formy. V každém případě by nám známé srovnání našich tréninkových možností s možnostmi závodníků alpských zemí nemělo vzbít chuť a snahu zlepšit co se dá alespoň v možnostech, které máme.

ARNOŠT MARTÍNEK

RÁJ ZVANÝ HOLMENKOLLEN

Na podzim roku 1891 našli nad Oslem pod vrcholkem Hol-

menkollenu nad bažinami Bas-serud vhodný svah. Upravili ho

na idylické místečko s rybníkem uprostřed. Svah nad ním přizpůsobili pro skoky a veřejnost zhlédla první závody po slední neděli měsíce ledna následujícího roku.

Nový areál zimních sportů se těšil takové oblibě, jako dosud žádná obdobná místo v Norsku. Tehdejší noviny napsaly, že už od rána proudili občané z norské metropole směrem na Holmenkollen v nebyvalém počtu. Všichni majitelé povozů a potahů byli v permanci. V předvečer oné neděle bylo prakticky nemožné sehnat koně nebo jakýkoliv dopravní prostředek. Všechno už bylo zamluveno několik dní, ba i týdnů předem.

Jelikož cesta na Holmenkollen není delší než větší procházka, mladší lidé dali přednost pěší túře, většinou na lyžích. Dámy a pánové, dívky a chlápci, všichni se sunuli vážným krokem až do lesa na vrcholku. Odhaduje se, že na nově upraveném pahorku s můstkem bylo 15—20 tisíc lidí. Město bylo po polední liduprázdne.

Skoky však nebyly delší než na dosavadním můstku v Kuseby. Nejdelší skok na Holmenkollenu byl tehdy 21,5 metru dlouhý. Nájezd byl postupně zvyšován. Roku 1914 byl zvýšen o 9,5 metru a zatrávněn. Tehdy se závodů zúčastnil první Čech. Někteří závodníci však proti „velkému“ můstku brojili, neboť se jim zdály skoky příliš riskantní. Časem si však zvykli a můstek byl i nadále zvyšován.

V sezóně 1939/40 bylo lešení můstku nahrazeno čtyřicetimetrovou věží a pak do ní byl ještě dodatečně vmontován výtah. Po mnoha dalších zlepšeních před světovým šampionátem roku 1966 dosáhl nájezd výšky 56 metrů.

Tribuna nyní pojme 8000 lidí a ostatních 50—60 tisíc přihlížejících stojí na prostranství kolem doskočiště. Na Holmenkollen jezdí z Oslo elektrická dráha. Roku 1952 dopravila společně s dalšími dopravními prostředky 120 000 lidí na závody ve skoku. Holmenkollen se stal Mekkou nebo Olympem klasického lyžařského sportu. Snad až příliš si uvědomoval svou výjimečnost, svou cenu...

V létě je Holmenkollen výletním místem. Lidé se procházejí lesem a po lukách kolem můstku a za teplých dnů se koupají v rybníčku na místě dojezdu a opalují na místě doskočiště. Zatrávněná plocha hýří květy a nezasvěcenec netuší, že se pod ním skrývá tří-

patrová budova. V jejím prvním a druhém poschodí je umístěno lyžařské muzeum a ve třetím patře je restaurace pro 70 hostů. Za letních dnů je v provozu kavárna na terase. Při kávě je možno vzpomínat, že to před 81 rokem na Holmenkollenu právě začínalo. LUBLIN

Pořadatelům lyžařských běžeckých závodů za rámeček

Běžecký úsek Čs. svazu lyžařů vyslovuje díky a uznání okresnímu výboru STO ve Zvoleni a TJ Lokomotiva v Bučině, MNV a TJ Sokol v Novém Městě na Moravě, TJ Ještěd Liberec a AS Dukla Liberec, TJ Slavia Dolný Kubín a TJ Tesla Orava, Nižná n. Orl., lyžařskému oddílu TJ Jiskra Mšeno a organizačnímu výboru Tatranského poháru 1972 za zajištění celostátních běžeckých lyžařských závodů ČSSL, které všechny byly uspořádány v plánovaných termínech za nepříznivých sněhových a povětrnostních podmínek, které nám letošní zima připravila. Díky ČSSL - úseku běhu - však patří i všem pořadatelům dalších běžeckých závodů, kteří umožnili, aby si lyžaři-běžci mohli změřit sportovní a technickou a mnohdy i morální zdatnost. Jen ten, kdo zná obětavost a lásku k lyžařskému sportu, kdo zná organizační schopnosti našich dobrovolných lyžařských pracovníků, dovede ocenit nezměrné úsilí, s kterými byly lyžařské závody v letošním roce uspořádány.

Za běžecký úsek ČSSL: FRANTIŠEK TÁBORSKÝ

Aspoň podakovanie

Neviem ako kto, ale vždy keď pozerám na lyžiarske preteky, mám pred očami tie desiatky ľudí, ktorí podujatie pripravili. Im vďačíme za nebývalý rozmach nášho lyžovania, tým nenápadným, skromným funkcionárom, technikom, rozhodcom, spojárom, čo bez ohľadu na svoje súkromie venujú dovolenky, čas, peniaze, pohodlie, ochudobnia rodinu, len aby tie „ich“ preteky boli čo najlepšie. Nechápem, ako vôbec niekto môže týmto obetavcom závidieť? Je hádam na závidenie stát hodiny na štarte, v cieľi, či pri kontrole bránok, v čase-nečase. Mrznúť, či naopak opekať sa na nemilosrdnom slniečku vo veľkých výškach a domov cestovať s opuchnutou tvárou, omrznutými rukami?

A ođmena? Často nepríjemnosti s manželkou (manželom), v zamestnaní, ohováranie i kritika v tlači, rozhlase... A predsa to robia! Prečo asi? Ani dnes, po toľkých rokoch neviem presne v čom vlastne je skrytá tá nezaplatiteľná obetavosť, entuziazmus lyžiarskych funkcionárov. Iste v tom má prsty láska k športu, k nenapodobiteľnej kráse našich hôr, ale i vedomie dobra konaného pre osoh spoločnosti, pre zdravie občanov, pre propagáciu lyžovania a jeho masové rozšírenie.

Ak i za normálnych podmienok je práca organizátorov obdivuhodná, tým viac a vypuklejšie sa javie ich zásluhy z hľadiska práve uplynulej sezóny, vynimočnej a mimoriadne chudobnej na sneh. Nech už sú to ľudia zo Šumavy, Krušných hôr, Krkonoš, Orlických hôr, Jeseníkov, Beskyd, Malej i Veľkej Fatry, Nízkych či Vysokých Tatier i odinakiaľ, všetkým bez rozdielu patrí mimoriadne ocenenie, uznanie a hlboká úcta za to, čo pre lyžovanie v tejto sezóne urobili. Priam za nemožných podmienok pripravili preteky, navozili i nanosili snehu, preparovali trate, udržiavali stopu, poprekládali preteky do vyšších polôh — len aby sa uskutocnili.

Vám všetkým patrí vďaka a podakovanie. KAROL EIDLPEŠ

AKO SA CESTUJE

Zjazdárky na cesty — tak znel titulok správy na prvej strane Športu č. 19 z 24. januára. Lenže autor zabudnul na podtitulok, ktorý mal znieť „boj o sekundy v prekážkovom slalome“. Bolo to takto:

Po skončení slávnostného vyhlásenia víťazov, lepšie rečeno víťaziek VCS v Parkhoteli, keď sme si pripíjali na zdravie našej víťaznej Vítězslavy Kantovej s jej trénerom, hovorí mi Laco Zacharides: „Zajtra ráno cestujem s našimi dievčatmi do Brixenu cez Bratislavu a Viedeň, len nemám ešte všetko v poriadku s pasmi a neviem, ako to zariadiť.“ „A čo nemáš ešte v poriadku“ — ja na to. „Ale potrebujem v banke vybrať ešte vreckové v šilingoch, alebo vo Vidni ich budeme potrebovať na taxíky zo Südbanhofu na Westbahnhof a okrem toho treba ešte pasy pre Darinu Matošovú a Mariku Šebestovú vyzdvihnúť na medzinárodnom oddelení STO. Nemohol by si nám pomôcť? Kedy cestuješ do Bratislavy?“ vyzvedá Laco. Reku: „Zajtra ráno lietadlom.“ Laco sa chytá príležitosti: „Nemohol by si nám pomôcť? Pre teba, starého bankára, nebude problém rýchle vec vybaviť na zmenárni. Cestou z letiska by si sa mohol zastaviť v medzinárodnom oddelení na ulici Odbojárov pre pasy Dariny a Mariky.“ „A čo by bolo za túto službičku?“ ja na to. Pritom som poškuloval po krásnom odznaku „Madona di Campiglio 1972 — Campinato Europeo Giovanni“, ktorý sa mu skvel na prsiach. Nebol by to Laco, keby nevyužil túto svoju slabinu. Odznak sa presťahoval na moje prsia a ja som bol lapaný. Laco začal ihneď pavačinu ďalej omotávať: „Vieš, ale keby Darina nemala vybavené rakúske vízum, mohol by si ho za dopoludnie obstarat“. Pomyslel som si, že Evička na medzinárodnom pomôže a tak som aj túto úlohu prijal. Ale tým moje poverenie ešte nekončili. „Ale budeme mať v Bratislave len 3/4 hodiny času, to bude stačiť tak na presadenie na viedenských vlak. Nemohol by si nám pasy a valuty priniesť na stanicu?“ útočil Laco ďalej. Odznak sa mi veru nechcelo

Primát brněnských lyžařů

V Jiráskově čtvrti v Brně za budovou stavební fakulty VUT vyrůstá z iniciativy katedry tělesné výchovy strojní fakulty VUT lyžařského oddílu Techni-

ky Brno a pod patronací národního výboru města Brna lyžařská sjezdová trať s umělou hmotou, první toho druhu nejen v ČSSR, ale ve všech zemích socialistického tábora vůbec. S její výstavbou, zařazenou v akci Z, se započalo loni v říjnu. Trať dlouhá 250 m (sklon svahu 24 stupňů) bude vybavena vlekem, elektrickým osvětlením a bude překlenuta lávkou pro chodce. Plastická hmota, již bude trať pokryta, je čs. výroby — jde o lisované kartáče z polyetylenu. Při jejím vývoji se osvědčila spolupráce katedry tělesné výchovy strojní fakulty s výzkumným ústavem makromolekulární chemie a výzkumným ústavem gumárenské a plastikářské technologie v Gottwaldově.

Na stavbě trati odpracovali brněnští studenti (hlavně z vysokoškolských lyžařských oddílů techniky, university a VSZ) tisíce brigádnických hodin. Sjezdovka má být slavnostně otevřena letos v září k 20. výročí založení katedry tělesné výchovy na vysokých školách a k 50. výročí vysokoškolského sportu v Brně. Bude sloužit dopoledne žákům a studentům brněnských škol, odpoledne a večer lyžařským oddílům i široké veřejnosti. Počítá se s tím, že finanční náklady na stavbu trati (samotná sjezdová plocha bude stát asi půl miliónu korun) se lyžařům vrátí do dvou let.

Za Mildou Prokopcem

Dne 25. dubna 1972 náhle zemřel ve Vrchlabí ve věku 75 let člen starší lyžařské generace, turnovský rodák Milda Prokopec, reprezentant ČSR ve skoku na lyžích na první zimní olympiádě v r. 1924 v Chamonix. Byl všestranný sportovec, výborný fotbalista, tenista, plavec a lehký atlet, sportovec vzácných vlastností morálních a lidských. Od roku 1945 pracoval a žil ve Vrchlabí, kde ve své veřejné práci byl oddaným činovníkem a podporovatelem zájmů TJ Spartak Vrchlabí.

Aktivnímu sportovnímu lyžování zůstal věren do posledních dnů svého života.

-šk-

vrátiť a tak som len odovzdane zavzdychal: „Vieš, nezabojovali tie Tvoje dievky na VSC tak, ako som čakal, ale aby si nepovedal, že som nanič bajuniar, spravím vám aj toto.“

Slalom medzi prekážkami začal už v pondelok ráno v Poprade. Začalo to tým, že lietadlo pre nepriaznivé poveternostné pomery meškalo hodinu. Z letiska sa ponáhlam do medzinárodného oddelenia STO, udýchaný tam vpadnem a pýtám sa: „Máte tu pasy Matošovej a Šebestovej?“ Rexa sa na mňa udivene pozerá a hovorí: „Veď tie sme postali do Prahy.“ Báb ten granát do našej línie! Prvý výbuch. Po krátkej porade voláme Prahu a žiadame, aby oba pasy obratom najbližším lietadlom poslali do Bratislavy. Stúbili tak urobíť. Pasy by tu mohli byť o 14 hodine, ak bude zásielka podaná na OK 303. Medzitým dopoludnia som vybavil valuty v banke, a na druhú hodinu som sa ponáhlal na letisko, aby som zásielku priamo vo výpravni zásielok mohol prevziať. Prišiel som, keď službu konajúce dievčata práve otvárali kufor so zásielkami, ale mnou čekaná zásielka tam nebola. Druhý granát do našej línie! Čo teraz? Kedy príde nasledujúce lietadlo z Prahy? — spytujem sa. „O 17.55,“ znie odpoveď. Vlak do Viedne odchádza o 17.30, to znamená, že pasy prídu neskoro. Napadlo ma, že je tu ešte možnosť cestovať do Viedne autobusom s odchodom 19.00 hod. pre prípad, že by zásielka neprišla lietadlom o 14.00 hod. Tak sa chytám ešte tejto možnosti. Ale to vyžaduje tieto úkony a pochôdzki: 1. na ÚV STO obstaráť objednávku cestovných listkoch, 2. kúpiť cestaxík. Bolo 18.40 hod., keď sa tovné listky v Čedoku, 3. čakať na stanici na príchod výpravy

z Popradu, 4. zariadiť presun Mariky a Dariny s batožinami k Avionu, 5. na letisku čakať na spoj OK 313 o 17.50 a prevziať pasy, 6. dopraviť pasy k Avionu do 19 hod. Auto nemáš k dispozícii, sám to nezvládzeš, chlapče“ — hovorím si. A tak som si spomenul na ďalšieho bajuniara kamaráda Janka, tiež takého „staršieho dorastenca“ ako ja, cestou z letiska som sa zastavil u neho v úrade a popísal som mu celú prekážkovú slalomovú trať. Janko ako ústredný rozhodca sa vyzná v každej situácii a je vždy ochotný pomôcť. A tak sme si úlohy rozdelili. Janko si vzal na starosť úlohy číslo 3 a 4. Ja tie ostatné. Janko prevzal cestovné doklady a valuty a odobral sa na stanicu a ja obstaráť cestovné listky na viedenský autobus. Pred 18. hodinou som už netrepezlivo čakal na príchod lietadla OK 313. Bolo už 17.55 a lietadlo nikde, hoci počasie pre lety bolo veľmi priaznivé. Spytujem sa pri informáčnom pulte, či príde podľa letového poriadku, vraj ano. Utekám do výpravne zásielok a tu dopadol tretí granát! OK 313 z technických príčin mešká a príde až o 18.45 hod. Ochotné dievčatá vo výpravni zásielok telefonickým dotazom v Prahe zistili, že očakávaná zásielka je práve v tomto lietadle. Čo teraz? To už bolo 18.25 hod. Volám informácie ČSAD v Avione, aby mi z čakárne zavolali k telefonu majho spolubojovníka Janka. Bol tam! „Janko,“ hovorím, „zožeň taxík, príď ihneď na letisko, ale zariad, aby viedenský autobus počkal asi 10 minút s odchodom.“ Nastali preteky s časom. Do akcie boli zapojené aj dievčatá z výpravne zásielok na letisku. Boli sme dohovorení, že mi zásielku pri lietadle odovzdajú, aby sa ani minúta nestrácala. Trnul som, či sa Jankovi podarí načas zohnať taxík, veď pri Avione nemajú štand. Pred budovou letiska sam však natrafil na ochotného vodiča žltej škodovky Autoškoly, ktorý sľúbil odvieť ma k Avionu, keby taxík načas neprišiel. Ale Janko za desať minút bol na letisku. Poďarilo sa mu pri benzínovej

pumpe pred Avionom zachytiť rozsvietená pristavacia draha na letisku. A už aj rotovalo po nej lietadlo. Ale to nebolo nami očakávané. Sklamanie a veľké napätie rostie. Pristavacia draha ostáva osvietená, to znamená, že každú chvíľu pristane nami tužobne očakávané lietadlo. Je 18.50 a trisiatrinásica rotuje po pristávacej ploche. O 18.57 zastali vrtule motorov a bolo možno prisunúť schody k tropu lietadla. Dievčatá z výpravne zasilok vybehli k letuške a takmer jej kufor so zásielkami vytrhli z ruky. Na bočnici motorových schodov kufor otvorili a konečne víťazoslávne letuška zamávala očakávanou obálkou. Právam som ju, skočili sme do taxíku a upaľovali k mestu. A tu pri komárňanskej trati ďalší granát! Závery spustené! Ale keby to len kvôli jednému vlaku, ale boli dva, a to dlhé nákladné, proti sebe idúce s časovým intervalom asi dvoch minút. Ale aj tak i napriek červeným svetlám na križovatkách o 19.10 sme boli pred Avionom. Na stanovišti viedenského autobusu čakali však už len naše smutné, opuštene dievčatá Marika a Darina. Autobus čakal iba 5 minút. Čo teraz? Dievčatá už rezignovali. Janko hovorí: „Autobus má náskok asi 5—6 minút, v Bergu na hranici by sa ešte dal autobus dostihnúť.“ Vzplanula v ňom duša bývalého pretekára — bojovníka, nevzdával sa do poslednej branky. Zapálil aj uja taxikára. „Len ako tieto vaše drevá vtrepáť do tejto mojej káry? Nosníky nemám, no že skúsime to.“ A už aj trepal zväzky lyží zadnými dvierkami do svojej volgy. A záračne sa to tam všetko vošlo, aj s batožinami a dvomi dievčatami. Treba vedieť, že pretekár, keď odchádza na turné do cudziny, neberie so sebou len jedny lyže, ale aspoň troje. Bolo 19.15, keď štartoval taxík od Avionu smerom k Bergu. My sme len zakývali každý jednu rukou, na tej druhej sme si už palce držali.

A držali sme ich dobre, lebo preteky v slalome prekážok sme vyhrali, ako nám to telefonicky potvrdili z Bergu. Ak takto budú bojovať naše dievčatá na alpských svahov, nepochybujeme o ich úspechov.

Dr. EUGEN MEDEK

Darina Matošová

Svět se točí kolem lyží

BEZ VOSKOVÁNÍ. Voskování běžek odpadá u nového typu uváděného na trh pod značkou Montana Combi vyráběného z březového dřeva. Tajemství spočívá ve dvou pruzích stoupačích pasů o délce 105 cm, které jsou uloženy souběžně se žlábkem do umělé skluznice. Pasy vyráběné ze syntetické kožešiny se výborně osvědčují při stoupání i při turistice, kdy kožešina poskytuje dobrou oporu při odrazu. Při sjezdu nejsou tyto lyže o nic pomalejší než normální běžky. Jejich cena je v detailním prodeji 105 západních marek.

VÝPRODEJOVÉ CENY LYŽÍ.

Od 20. února zavedly sportovní obchody v NSR výprodejové ceny lyží. Slevy jsou výrazné — 20 až 30 procent. Přesto se nepočítá s tím, že by se podařilo vyprázdnit sklady. Mírná zima měla nepříznivý dopad na prodej lyží v celé řadě zemí. Podobně jako v NSR hodnotí zimní sezónu v Rakousku, Švýcarsku, ve Francii. Lépe je hodnocen průběh zimní sezóny v Itálii.

KAM SE STARÝMI LYŽEMI?

Dokud byly lyže ze dřeva, bylo řešení tohoto problému jednoduché. Dnes je to podstatně těžší; proto se některé velké sportovní obchody uchýlily ke zcela novému způsobu: aby si zvýšily svůj obrát v obchodu s lyžemi, berou při nákupu nových lyží staré jako splátku. Jestliže jsou aspoň trochu dobře zachované, zařadí je do kolekce použitých lyží, kde si je může vybrat lyžař, který nemá právě příliš mnoho peněz.

(hor)

DÍVÁME SE DO ODDÍLŮ

Pětiletka lyžařů TJ VTŽ Chomutov

Na rozdíl od lyžařských oddílů s dlouholetou a bohatou tradicí je oddíl lyžování TJ VTŽ Chomutov oddílem mladým, poněvadž v sezóně 1972 dovrší teprve pět let své existence. Mladým je však také pro aktivitu a iniciativu, kterou s mladistvým elánem vyvíjí, a také proto, že jeho činnost je zaměřena převážně na mládež.

Oddílu se podařilo za poměrně krátkou dobu vybudovat slušné podmínky k závodní činnosti ve sjezdových disciplínách na lyžařské základně na severní straně Klínovce, která v posledních letech má velmi dobré sněhové podmínky. Byla získána ubytovna o kapacitě 32 lůžek v Loučce, vybudován vlek VL 1000 Severka—Klínovec pro veřejnost, oddílový vlek u velkého slalomového svahu, před dokončením je věž rozhodčích s elektrickým měřením času a rozhlasovou ústřednou. Dobrovolnými brigádami byly rozšířeny a upraveny sjezdové tratě.

Oddíl pracuje systematicky po celý rok na základě plánů činnosti, při čemž své perspektivy cíle zakotvil v plánu rozvoje do r. 1975.

Zájem o závodní lyžování je velký a je nutno bohužel zatím příliv nových členů regulovat, poněvadž současné podmínky oddílu (počet organizátorů, odborných pracovníků, kapacita ubytovny, vleku, finanční podmínky) větší nárůst členské základny nedovolují.

Zákonitě se také dostávají sportovní úspěchy. V sezóně 1970 se probojoval do svazového družstva ČSR ml. dorostenec Jaroslav Kostecký (1956), v sezóně 1971 žáci Karel Stütz (1959), Petr Poruba (1959) a Miroslav Schimmer (1961).

Oddíl nepracuje osamoceně, ale spolupracuje s jinými orgány a organizacemi, které přesevěčtuje o své dobré činnosti a získává od nich pomoc pro

uskutečňování svých záměrů. Okresní výbor ČTO v Chomutově pověřil oddíl zřízením lyžařské základny mládeže.

Aktivitu oddílu, kterou projevila za poměrně krátkou dobu své existence, zejména na úseku organizátorském, sportovním i politicko-výchovném, ocenilo předsednictvo OV ČTO v Chomutově udělením titulu „Vzorný oddíl“.

K. S.

Lyžařským oddílům!

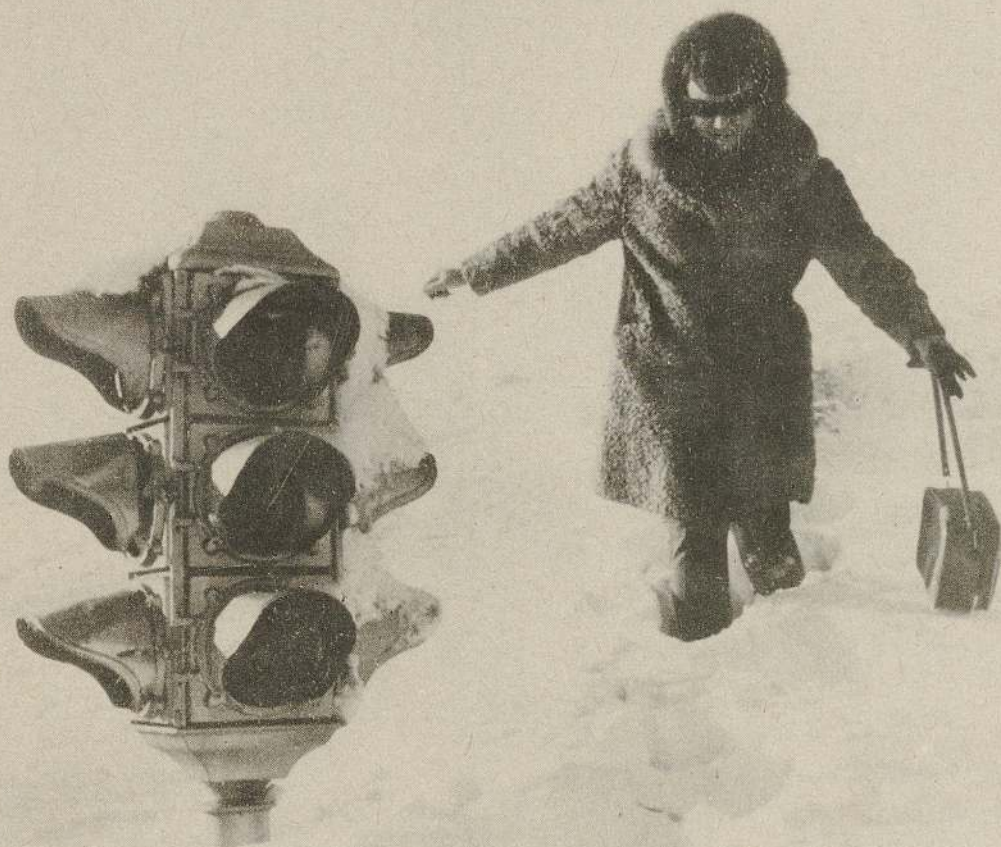
Ve snaze dostat odběr časopisu „Lyžařství“ na vyšší úroveň se obrací jeho redakce na lyžařské oddíly se žádostí, aby tyto snahy podpořily hromadným předplatným. Oddíly si mohou objednat časopis přímo v redakci Lyžařství, Praha-Karlín, Sokolovská 140, aby se předešlo případným průtahům při objednávce u PNS. Je možné, aby oddíly poskytovaly časopis těm členům, kteří svou prací nejvíc přispívají k jeho úspěchům. Náborová akce časopisu „Lyžařství“ má plnou podporu předsednictev českého a slovenského svazu lyžařů, stejně tak i Čs. svazu lyžařů.

-red-

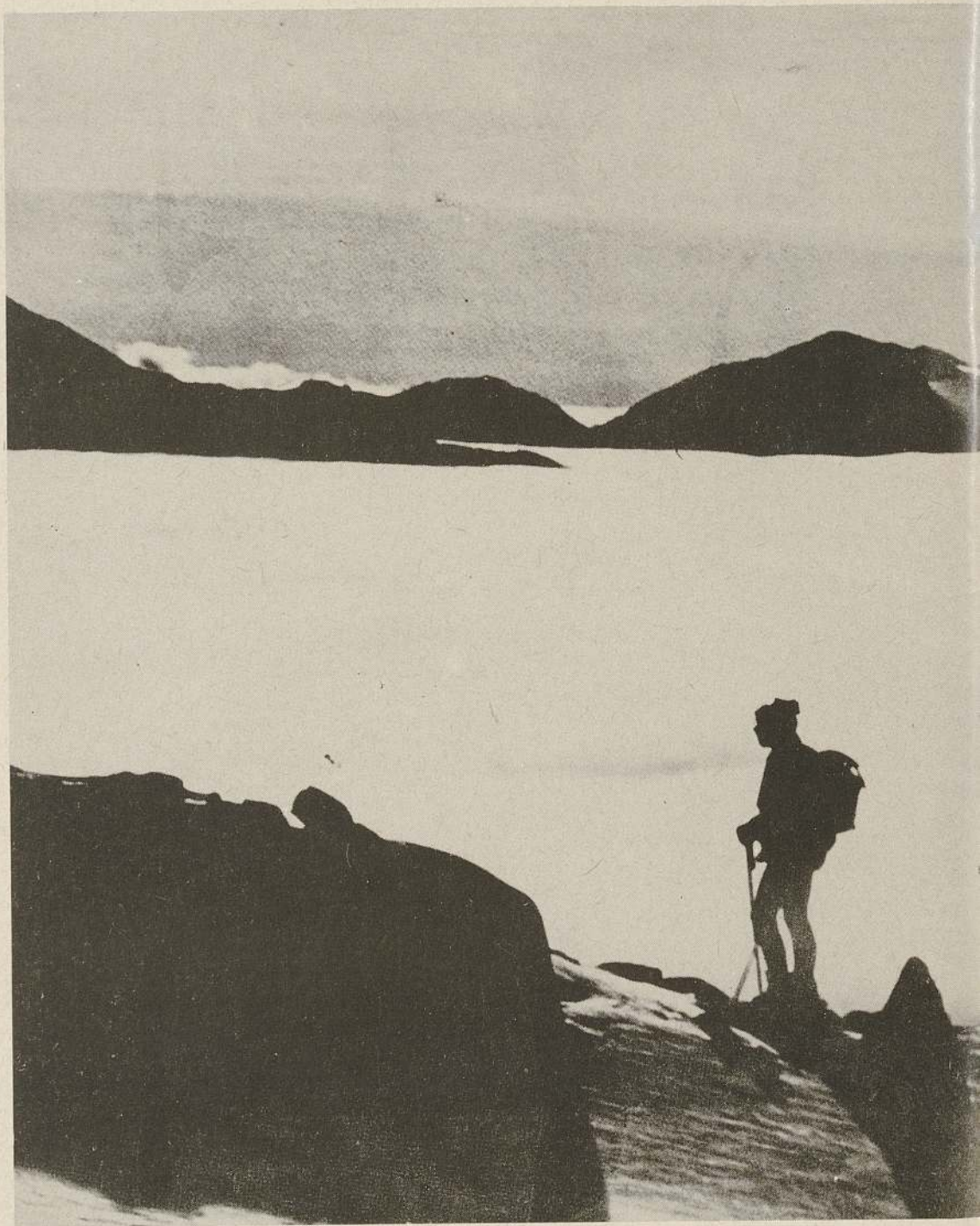
Fotografiemi do tohoto čísla přispěli: do obálky: L. Zacharides, J. Zelený a K. Novák, dovnitř listu: J. Frýba, J. Weishäutel, L. Hrnčiar, M. Zeman, M. Hladík, L. Linhart, J. Zelený.

LYŽAŘSTVÍ

Vydává Československý svaz tělesné výchovy v nakladatelství Olympia v Praze. Zastupující šéfredaktor tělových. časopisů Alfréd Janecký. Vedoucí redaktor časopisu Jiří Nejedlo. Řídí redakční rada: M. Beran, předseda, B. Tvrzník, Fr. Lauer, ing. M. Chlouba a K. Eidlpes. Redakce: Praha-Karlín, Sokolovská 140. Telefon 82 92 65. Redakční uzávěrka: K 5. dni předchozího měsíce. Vychází jednou za měsíc. Vytiskla Stráž, tiskařské závody, n. p., Karlovy Vary. Rozšiřuje Poštovní novinová služba. Cena 2,50 Kčs. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá každá pošta i doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS — ústřední expedice tisku, odd. vývoz tisku, Jindřišská 14, Praha 1. Uzávěrka tohoto čísla byla 6. května 1972.

Sen, pohádka nebo jatamorgana? Snad jen tehdá, máme-li na mysli chudou zimu 1971—1972 v naší vlasti, ale na Sachalinu byly i letos záplavy sněhu docela obyčejnou skutečností. Ze semaforu zbyl jen vršek. A tak musíme konstatovat, že zima byla vlastně velmi nespravedlivá...

lyžařství

ROČNÍK 58 ● ČERVENEC 1972 ● Kčs 2,50

7

Velké cíle jsou nesnadné,

PhMr. Zdeněk Tamele,
generální tajemník
Čs. svazu lyžařů

ne však nedostupné

XIV. sjezd KSČ věnoval ve svých základních dokumentech mimořádnou pozornost i otázkám dalšího rozvoje socialistické tělesné výchovy a jejímu podílu na výchově socialistického člověka. Je proto nutné soustředit se zejména na ty záležitosti, které se dotýkají základních úkolů dalšího rozvoje naší společnosti

a mají proto zásadní význam pro zabezpečování rozvoje tělesné výchovy a dále na ty záležitosti, které mají bezprostřední vztah k tělesné výchově a tudíž i k lyžování.

Tyto zásadní myšlenky mělo na paměti představenstvo Československého svazu lyžařů, když v prosinci m. r. schválilo pětileťtý plán lyžařů a jako jeden z hlavních úkolů si uložilo politickou výchovu všech lyžařů — sportovců i funkcionářů. Úkol je to nemalý a jedině s pomocí národních svazů přinese kladné výsledky v celém lyžařském hnutí. V první fázi se politická výchova zaměřila na členy olympijských družstev a výsledkem byla celá řada předvolebních besed, kterých se naši olympionici i další členové reprezentačních družstev zúčastnili.

Mimořádnou pozornost věnujeme zajištění a provedení II. etapy volební kampaně v našich svazech jakož i zodpovědné přípravě návrhů na obsazení nových představenstev lyžařských svazů všech stupňů.

V roce 1973 důstojně oslavíme 70 let organizovaného lyžování v ČSSR. Při této příležitosti chceme ve spolupráci se Svazem lyžařů ČSR otevřít celostátní muzeum lyžování v Jilemnici. Také tento úkol si vyžádá od všech, kteří na něm pracují, mimořádné pracovní vyčerpání a každá pomoc, v jakékoliv formě, bude s radostí přivítána. Současně s oslavou tohoto významného výročí chceme vyhodnotit všechny zasloužilé pracovníky v lyžování — bez pomoci všech lyžařských orgánů bychom však nemohli všem nejlepším navrhnout tělovýchovná významenaní. Nezapomeňte tudíž na ně!

V oblasti vrcholového sportu a sportovní reprezentace ČSSR bylo naším úkolem zajistit maximální přípravu všech reprezentantů na Zimní olympijské hry v Sapporu. Nechci předcházet konečné zhodnocení naší účasti vyššími tělovýchovnými orgány, ale jsem přesvěd-

čen, že představenstvo ČsSL a především naši olympionici udělali vše, co bylo v jejich silách. Na základě podrobných zhodnocení výsledků budou přehodnoceny plány přípravy na mistrovství světa 1974 i ZOH 1976 a po získání nových zkušeností pak budou zpřesňovány tak, abychom ve všech disciplínách dosáhli v r. 1974 na MS co nejlepších umístění.

Připravovat reprezentační družstva a vytvářet jim ty nejlepší podmínky nejen sportovního růstu, ale i v oblasti sociální patří k prvořadým úkolům Čs. svazu lyžařů. Ale současně je nutné myslet i na budoucnost a ve spolupráci s republikovými svazy zajistit dlouhodobou perspektivní přípravu mladých nadějných závodníků ve všech technických disciplínách. K zajištění rané specializace má sloužit i plánovaný přebor ČSSR žactva těchto disciplín. A v plánu je opětovně pořádání mistrovství ČSSR družstev ve skoku a závodu sdruženém, aby byla zajištěna širší základna těchto našich úspěšných disciplín.

Nedílnou součástí příprav reprezentantů je i mezinárodní sportovní styk. V něm prvořadě budeme uskutečňovat dohody uzavřené se zástupci lyžařských svazů zemí socialistického tábora a při stycích s kapitalistickými státy se vždy budeme řídit zásadami zahraniční politiky ČSSR. V příštích třech letech nás čekají nemalé úkoly, neboť chceme vzorně uspořádat v r. 1973 finále Světového poháru ve sjezdu mužů a žen ve Vysokých Tatrách, v r. 1974 zajištění X. ročníku „Poháru přátelství“ v rámci mezinárodního skokanského turné v ČSSR a v tomtéž roce ještě pořádat soutěž „Družby“ v klasických disciplínách ve Vysokých Tatrách. A v r. 1974 nebo 1975 chceme uskutečnit v Liberci mistrovství Evropy juniorů v klasických disciplínách. Mezi předními mezinárodními akcemi této pětiletky bude jistě patřit i jubilejní X. kongres INTERSKI, který uspořádáme v r. 1975 v Areálu snů na Štrbském Plese. Je samozřejmé, že každoročně umožníme uspořádání řady významných mezinárodních závodů v ČSSR a že členové našich reprezentačních družstev se zúčastní mnoha důležitých mezinárodních závodů v cizině.

Zvyšovat sportovní mistrovství a pořádat velké mezinárodní závody u nás však úzce souvisí s výstavbou takových zařízení, která by tyto možnosti poskytovala. V oblasti výstavby chceme především urychleně dokončit projektovou připravenost můstku pro lety vzduchem (příprava na MS 1976—1977) ve Špindlerově Mlýně a okamžitě zahájit výstavbu potřebných

objektů v Liberci včetně Jizerských hor (pro MEJ 1974—1975). Současně požadujeme zahájení rekonstrukce lyžařských zařízení v Harachově a dokončení položení umělé hmoty na můstek s normovým bodem 70 m na Štrbském Plese. U ostatních objektů chceme připravit projektovou výstavbu tak, aby zahájení staveb bylo uskutečněno nejpozději v další pětiletce.

Pětiletý plán lyžařů ukládá předsednictvu ČSSR i všem jeho složkám dlouhou řadu dalších úkolů. Jejich splnění má jen jeden cíl: posunout příčku rozvoje i výkonnosti lyžování v ČSSR ne o jeden, ale o několik stupínek výše. Je to velký cíl a dosáhnout jej bude ne snadné. Spojí-li se však úsilí nás všech, kteří máme lyžování rádi, pak není tento cíl nedostupný.

Omlazená lyžařská reprezentace

Snaha omlazovat se obrází v nominacích reprezentačních lyžařských družstev, schválených předsednictvem Čs. svazu lyžařů na květnovém zasedání. Odvahu zavádět mladou krev měli běžci, sdruženáři, sjezdaři i skokani, jedni víc, druzí méně. Generační problém zasáhl snad nejtěživěji skokanský úsek a proto dalo předsednictvo souhlas k tomu, aby se družstvo rozšířilo o 14 členů a aby se mezi nimi vyčlenili reprezentanti s olympijskou perspektivou.

Také přišla na přetřes trenérská otázka. Předsednictvo rozhodlo odvolat Zdeňka Cilleru z funkce trenéra reprezentačního týmu běžkyň. Oficiální komuniké oznámilo, že se tak stalo pro jeho nevhodné chování na zájezdu běžců a běžkyň v Sovětském svazu. Tam došlo k politováníhodnému střetnutí dvou našich trenérů a předsednictvo došlo k názoru, že Cillerův podíl na něm byl jednoznačný. Zdeňka Ciller zůstává trenérem měnské základny a na jeho místo v reprezentačním družstvu běžkyň byl povolán B. Rázl, který před Štefanem Oleškákem vedl čs. sdruženáře. Hlavním trenérem sdruženářů se stal J. Kutheil.

Bohuslav RÁZL

STÁTNÍ DRUŽSTVA 1972—1973

BĚZCI: Fajstavr Jan, Dukla Liberec, rok narození 1944, **Hených Stanislav**, Dukla Liberec, 1949, **Michalko Ján**, ČH Vysoké Tatry, 1947, **Miroslav Karásek**, Ještěd Liberec, 1951, **Saidl Jaroslav**, Dukla Liberec, 1950, **Rezáč Stanislav**, Dukla Liberec, 1949, **Kubica Josef**, Dukla Liberec, 1950, **Böhm Zdeněk**, Slavia VŠ Praha, 1951, **Šimon František**, Dukla Liberec, 1953, **Beran Jiří**, Jiskra Police n. M., 1952, První trenér: **Honců Jaroslav**, asistent: **V. Weishäutel**.

BĚŽKYŇE: **Bartošová Alena**, Jiskra Mšeno, 1944, **Cillerová Milena**, Jiskra Mšeno, 1945, **Chlumová Milena**, RH Semily, 1946, **Jaškovská Miroslava**, MEZ Frenštát, 1955, **Labázková Eva**, Tesla Liptovský Hrádok, 1948, **Šafářová Blanka**, Autoškoda Vrchlabí, 1954, **Šikolová Helena**, Jiskra Mšeno, 1949, **Šuleková Anna**, Tesla Liptovský Hrádok, 1947, **Šuleková Emilie**, Tesla Liptovský Hrádok, 1952, **Taschová Táňa**, Tesla Liptovský Hrádok, 1952. První trenér: **Bohuslav Rázl**, druhý trenér: **Ludevít Hrnčiar**.

SKOKANI: **Doležal Bohumil**, Dukla Banská Bystrica, 1946,

Jaroslav HONCŮ

Kodejška Karel, Dukla Banská Bystrica, 1947, **Sláma Jaroslav**, Dukla Liberec, 1949, **Lidák František**, Dukla Banská Bystrica, 1949, **Škoda Leo**, Dukla Liberec, 1953, **Höhl Rudolf**, Dukla Liberec, 1946, **Kliment Ján**, Dukla Banská Bystrica, 1950, **Balcar Jindřich**, Dukla Liberec, 1950, **Urbas Ján**, Dukla Banská Bystrica, 1952 [všichni členové olympijského družstva ČSSR], **Raška Jiří**, MEZ Frenštát, 1941, **Matouš Josef**, Dukla Liberec, 1942, **Divila Ladislav**, MEZ Frenštát, 1944, **Hubač Zbyněk**, RH Semily, 1940, **Novák Bohuslav**, Slovan Špindlerův Mlýn, 1945 [členové reprezentačního družstva]. První trenér: **Jáchym Bulín**, druhý trenér: **Martiňák Miroslav**, třetí trenér: **Motejlek Dalibor**.

SDRUŽENÁŘI: **Kučera Tomáš**, Dukla Liberec, 1948, **Buchta Stanislav**, Slavia VŠ Praha, 1951, **Zeman František**, Dukla Liberec, 1951, **Rýgl Ladislav**, Slavia VŠ Praha, 1947, **Rázl Vladimír**, Dukla Liberec, 1951, **Fejkl Jan**, Dukla Liberec, 1949,

Kučera Antonín, Dukla Liberec, 1946, Foltman Libor, Dukla Liberec, 1948, Svoboda Jaroslav, Jiskra Mšeno, 1944, Zvonek Josef, TŽ Trinec, 1944. První trenér: Josef Kutheil, druhý trenér: Štefan Olekšák.

SJEZDÁŘI: Heczko Jan, Dukla Banská Bystrica, 1951, Konštačský Karel, Slavia Technika Brno, 1951, Pančocha Karel, Dukla Banská Bystrica, 1951, Pažout Milan, Slavia Košice, 1948, Petřík Luboš, Bohemians Praha, 1945, Reitmayer Peter, Jasná Liptovský Mikuláš, 1953, Sochor Miloslav, Dukla Liberec, 1952, Švitorka Milan, Dukla Liberec, 1952, Vojtěch Martin, Dukla Liberec, 1952. První trenér: Jan Vedral, druhý trenér: Karel Hampl.

SJEZDÁŘKY: Droppová Anna, Jasná Liptovský Mikuláš, 1954, Kantová Vítězslava, Slavia Technika Brno, 1950, Kuzmanová Dagmar, Strojárny Piesok, 1956, Kuzmanová Soňa, Strojárny Piesok, 1956, Švábová Radomila, Slavia VŠ Praha, 1952, Uhrová Alena, Pedagog Hradec Králové, 1955, Tušilová Alena, Slavia Technika Brno, 1949. První trenér: Zacharides Ladislav, druhý trenér: Král Zdeněk. -nj-

Obnova pustevenských můstků!?

Pustevny na Radhošti patří bezesporu k nejznámějším a nejvyhledávanějším zimním rekreačním střediskům Severomoravského kraje. Lze říci i k nejstarším, neboť nejmladší objekt na Pustevnách — hotel Tanečnice — dílo nár. umělce arch. Dušana Jurkoviče, oslavil o vánocích již svou pětáctýřicítku.

K přitažlivým atrakcím patřil na Pustevnách od dvacátých let až do roku 1960 lyžařský skokanský můstek — místo řady významných závodů včetně Mistrovství Svazu lyžařů RČS, startů mistra světa Siegmunda Ruuda a Andersona, a poválečných přeborů SHM. Rekord můstku byl před válkou 56 m. Po okupaci již nedošlo k obnovení shořelé nájezdové věže a tak se skoky pohybovaly na hranici 45 m. Pro současné lyžování v ČSSR je však můstek památný v tom, že v roce 1955 se stal místem prvních pokusů frenštátského rodáka a pozdějšího olympijského vítěze Jiřího Rašky. Lze jen litovat, že pět let na to byl v důsledku výstavby lesních komunikací přerušen nájezd můstku a vzhledem k investičním problémům

hraniční oblasti dvou okresů — Nový Jičín a Vsetín nedošlo dosud k jeho obnovení.

Letošní zima, pro lyžaře maximálně nepříznivá pro katastrofální nedostatek sněhu, vyřadila z provozu na celém území ČSSR můstky nacházející se pod nadmořskou výškou 850 metrů. Přebor ČSSR dospělých na můstcích na ještědu se uskutečnil na naveném sněhu, když předcházející mezinárodní čs. turné bylo odvoláno. Přebor dorostu ČSSR ve skoku se poprvé v poválečném údobí neuskutečnil vůbec! Většina skokanských závodů se proto odehrávala na Štrbském Plese. Jak by pro naděje našeho lyžování v tomto údobí přišel vhod provozuschopný můstek na Pustevnách nalézající se v nadmořské výšce 1040 m. Tato situace vyburcovala k činnosti Severomoravský svaz lyžařů. Jeho místopředseda pro výstavbu — Eda Leinfelner, předseda úseku skoku — trenér rožnovské základny Zdena Solanský a pracovní-

ÚČET DO ROVNOVÁHY

A zase se konalo velmi vážné zasedání předsednictva Čs. svazu lyžařů a znovu přišla na přetřes existenční otázka sjezdových disciplín. Být či nebýt — skoro tak se vedla debata o sjezdovém úseku, jenž dosud neodvzdává tolik, co dostává. Ke střetu názorů na otázku sjezdařů došlo opět ve chvílích, kdy se měly rozdělovat prostředky. Budiž konstatováno, že z něj vyšli se štítem. Teď „status quo ante“ — sjezdaři budou žít dál. Měli výmluvné obhájce, kteří vládli slovem stejně znamenitě jako kdysi lyžemi v brankách. Uhájili nejen existenci, ale peněžní částku, získanou vlastní iniciativou. Mohou ji použít k rozvoji své disciplíny.

Zdálo se mi, že si jádro řídí-

cího lyžařského sboru dobře uvědomilo, že „žít a nechat žít“ je tou nejdemokratičtější cestou, oním nejušlechtilějším stylem, který lze nastolit při řešení problematicky vztahů — mezi lidmi, myšlenkami a skutečnostmi. Proto bylo nakonec dobře všem u zeleného stolu, když se s rozumem a porozuměním skončila rozprava o sjezdařské otázce, i těm, kdož byli před chvílí ještě oponenty.

Mám pocit, že odkaz na našeho severního souseda, který před mnoha léty dal sjezdařský sport na index, nemůžeme dnes považovat za argument. Ono se už ani v NDR nejlí sjezdařské sousto tak horké jako kdysi. Svědčí o tom například skutečnost, že se dává příležitost mladým sjezdařům nejen

na závodech v socialistických zemích, ale že jim byl dopřán také trénink na Kaprunu. Zřejmě se zakládá nová vlna v NDR. Na druhé straně dává Sovětský svaz povzbuzující injekci, nám i ostatním. Hovoří-li Sergej Pavlov, předseda výboru pro tělesnou výchovu a sport v SSSR, že v zemi budou rozvíjet alpské disciplíny, stavět nové dráhy a zimní střediska a že v budoucnu se chtějí dotáhnout na světovou špičku, můžeme považovat jeho slova za velmi seriózní zhodnocení disciplíny, která tu je o doznívá lavinovitěho rozšíření, a jež touží po jistotách i perspektívě.

Dejme něco takového také našim sjezdařům a sjezdařkám s vědomím, že jednou splátí dluh a že položka „ber - dej“ na jejich účtu bude v rovnováze. -nj-

ci lyžařského oddílu TJ MEZ Frenštát pověřili vypracováním návrhu rekonstrukce můstku u hotelu Tanečnicka Josefa Zitu z Vysokého n. J., který vyprojektoval v předchozích letech můstky P 35 m a P 72 m s umělou hmotou ve Frenštátě p. R. „na Horečkách“. V krátké lhůtě vypracované návrhy dvou variant řešení byly na místě posouzeny skupinou odborníků mezi nimiž nechyběl samozřejmě ZMS Jiří Raška, který přes svou vlastní závodní činnost projevuje stále větší aktivitu zajišťování podmínek pro výcvik svých mladých nástupců.

Navržený můstek předpokládá jednoduché přemostění stávající komunikace, posunutí odrazového stolu přibližně o 10 m do svahu, výstavbu 8 m vysoké ocelové nájezdové věže a terénní úpravy bubnu s prodloužením dojezdu. Předběžné náklady předpokládají částku 450 tisíc Kčs. Realizace se uvažuje v létě příštího roku 1973. V tomto roce se provede definitivní zaměření a zpracuje prováděcí projekt. Parametry navrženého můstku jsou — normový bod P=50 m, kritický bod K=68 m, to znamená, že plně odpovídají potřebám pro

JIŘÍ RAŠKA (uprostřed) asistuje při debatách nad projektem můstku

závod dorostu včetně vrcholového závodu přeboru ČSSR, jsou vhodné pro první přípravu na sněhu pro dospělé závodníky a v neposlední řadě bude můstek rezervou k frenštátskému můstku P 72 m a rožnovskému P=60 m, pokud by tyto při plánovaných zimních závodech postihla obleva. Společně s přílehlými standardními běžeckými tratěmi Šrubařova memoriálu by můstek tvořil ideální areál pro závod sdružený.

Lze jen věřit, že od plánů půjde realizátorům výstavby z TJ Rožnov, kteří na sebe toto nelehké břímě převzali, vše přímou cestou, a že obnova a rekonstrukce lyžařského skokanského můstku na Pustevnách u hotelu Tanečnicka bude prvním podnětem k další výstavbě a zvelebení tohoto krásného beskydského turistického i lyžařského centra, hodné dlouholeté tradice střediska Beskyd.

-sed-

JAK JSME NA TOM

Jako každým rokem uveřejňujeme celostátní žebříky našich závodníků v běhu na lyžích, které poskytují ucelený obraz naší závodnické výkonnosti základny a ukazují i na vzájemnou výkonnost jednotlivých závodníků, vyjádřených časovým zpožděním za prvním závodníkem v žebříčku (případě za ideálním vítězem stanoveného počtu závodů — u mužů a žen tři závody z pěti, u juniorek a juniorek dva závody ze tří).

Toto časové zpoždění vyjadřuje lépe než jakékoli mnohohlavné hodnocení obraz o tom, jak jsou na tom naši běžci a bude i podnětem k letnímu

rozjímání i k dobrým předsevzetím do příští zimy.

I sestavené pořadí lyžařských oddílů podle umístění závodníků v žebříčku i pořadí oddílů v I. lize by mělo být důvodem k hodnocení práce lyžařského oddílu, trenérů i závodníků. Lyžařské oddíly by se měly podívat, zda péče, věnovaná závodníkům, je v rovnováze s jejich umístěním, podívat se na to, co a jak zlepšit, aby výsledky byly ještě lepší. Abychom v této lyžařské disciplíně neustrnuli, ale abychom, i když po těch malých stupínkách, kráčeli stále výše, až ke stupňům nejvyšším, zdobeným zlatem.

Celostátní žebříček závodníků v běhu 1972

MUŽI

1. Fajstavr Jan, Dukla Liberec 0 vteřin
2. Henych Stanislav, Dukla Liberec 26 vteřin
3. Michalko Jan, ČH Štrbské Pleso 1,01 min.
4. Karásek Miroslav, Ještěd Liberec 1,16 min.
5. Saidl Jaroslav, Dukla Liberec 1,37 min.
6. Řezáč Stanislav, Dukla Liberec 1,39 min.
7. Kubica Josef, Dukla Liberec 1,46 min.
8. Böhml Zdeněk, Sl. VŠ Praha 1,47 min.
9. Peřina Václav, Dukla Liberec 1,55 min.
10. Červinka Jiří, Jiskra Mšeno 1,59 min.
11. Zuzánek Miroslav, Ještěd Liberec 2,01 min.

12. Pavlák Štefan, ČH Štrbské Pleso 2,07 min.
13. Bieman Götz, Jiskra Mšeno 2,13 min.
14. Hrubý Ladislav, Jiskra Mšeno 2,16 min.
15. Lupták Julius, ČH Štrbské Pleso 2,23 min.
16. Ilavský Jan, ČH Štrbské Pleso 2,27 min.
17. Brúzik Jan, Slovan Smokovec 2,32 min.
18. Šalling Vladimír, ČH Štrbské Pleso 2,34 min.
19. Valent Bohuš, Kovo-Tesla L. Hrádok 2,45 min.
20. Tryzna Jiří, Dukla Liberec 2,52 min.
21. Doležal Jiří, Jiskra Mšeno 2,59 min.
22. Novák Jan, Slavie VŠ Praha 3,03 min.
23. Tůma Petr, Ski Jilemnice 3,28 min.
24. Krčil Karel, RH Semily 3,36 min.

25. Sacký Karel, MEZ Frenštát 3,36 min.
26. Štefl Karel, Sokol Nové Město n. Mor. 3,41 min.
27. Bartoš Jiří, Jiskra Mšeno 3,51 min.
28. Odvárka Milan, S. Nové Město na M. 3,56 min.
29. Krasilov Jiří, ČZ Strakonice 4,09
30. Miluška Milan, S. Nové Město na Mor. 4,17 min.
31. Mlynář Pavol, Slovan Smokovce 4,24 min.
32. Pachner Jan, Sl. MFF Praha 4,31 min.
33. Procházka Zdeněk, Sl. MFF Praha 4,37 min.
34. Žák Jiří, S. Nové Město na Mor. 4,40 min.

ŽENY

1. Bartošová Alena, Jiskra Mšeno 1 vteřina
 2. Sikolová Helena, Jiskra Mšeno 5 vteřin
 3. Cillerová Milena, Jiskra Mšeno 9 vteřin
 4. Chlumová Milena, RH Semily 42 vteřin
 5. Labašková Eva, Kovo-Tesla L. Hrádok 1,47 min.
 6. Suleková Anna, Kovo-Tesla L. Hrádok 1,48 min.
 7. Jaškovská Miroslava, MEZ Frenštát 2,26 min.
 8. Taschová Táňa, Kovo-Tesla L. Hrádok 2,37 min.
 9. Kotátková Lenka, S. Nové Město n. M. 2,48 min.
 10. Suleková Emilia, K.-Tesla L. Hrádok 2,59 min.
 11. Neumannová Helena, Sl. VŠ Praha 3,07 min.
 12. Bružíková Irena, Slovan Smokovce 3,11 min.
 13. Šimůnková Eva, Sl. VŠ Praha 3,25 min.
 14. Milušková Hana, S. N. Město n. M. 3,30 min.
 15. Bekešová Helena, Slovan Smokovce 3,30 min.
 16. Wendlerová Jana, RH Semily 3,40 min.
 17. Hýsková Iva, Jiskra Mšeno 3,41 min.
 18. Kaplanová Olga, S. N. Město n. M. 3,48 min.
 19. Novotná Eva, Ještěd Liberec 3,49 min.
 20. Mrázková Milica, Universita Brno 3,52 min.
 21. Passlárová Anna, Slovan Smokovce 4,11 min.
 22. Procházková Dana, Sl. MFF Praha 4,36 min.
 23. Vojtěchová Ivana, Ještěd Liberec 4,46 min.
 24. Macháčová Anna, Sl. Stav. fak. Praha 4,49 min.
 25. Staroňová Anna, K.-Tesla L. Hrádok 5,43 min.
 26. Zoubková Helena, Sl. VŠ Praha 6,03 min.
 27. Baláková Milena, Universita Brno 6,21 min.
 28. Oždianová Alena, Ski Jilemnice 6,26 min.
 29. Kovaříková Milena, Universita Brno 6,32 min.
 30. Nosková Alena, Sl. MFF Praha 6,36 min.
 31. Reseteričová Marian, Sp. Dubnica 6,43 min.
 32. Vaicová Jana, CHZ Litvínov 6,48 min.
 33. Hnídková Ilona, Ještěd Liberec 6,50 min.
 34. Müllerová Dagmar, Sl. St. fak. Praha 7,25 min.
 35. Hrdinková Naďa, Lok. Trutnov 9,12 min.
- Závodnicím na 1. až 4. místě udělena mistrovská třída.
35. Šalling Pavol, ČH Štrbské Pleso 4,40 min.
 36. Schürger František, Slovan Smokovce 4,41 min.
 37. Škuca Zdeněk, MEZ Frenštát 4,44 min.
 38. Holman Ladislav, Ski Jilemnice 4,55 min.
 39. Greguška Vlado, ČH Štrbské Pleso 4,59 min.
 40. Vojáček Pavel, ČZ Strakonice 5,05 min.
 41. Staroň Vladimír, ČH Štrbské Pleso 5,17 min.
 42. Petr Josef, Dukla B. Bystrica 5,21 min.
 43. Smolík Miloslav, Dukla Vimperk 5,28 min.
 44. Šmíd Vladimír, RH Semily 5,34 min.
 45. Soukup Miroslav, Jiskra Mšeno 5,35 min.
 46. Pavlátá Vladimír, Universita Brno 5,43 min.
 47. Páříčka Ondřej, Baník Kremnica 5,44 min.
 48. Chlubna Miloš, S. Nové Město na Mor. 5,54 min.
 49. Kubica Václav, Universita Brno 5,55 min.
 50. Fusko Ludevít, Baník Kremnica 5,56 min.
 51. Hudač Josef, ČH Štrbské Pleso 6,08 min.
 52. Verszehegy Boris, Slovan Smokovce 6,10 min.
 53. Švanda Josef, S. Nové Město na Mor. 6,11 min.
 54. Urbanec Milan, Sl. VŠ Praha 6,11 min.
 55. Hrubý Josef, Dukla Liberec 6,17 min.
 56. Hoříčka Zdeněk, Dukla B. Bystrica 6,22 min.
 57. Sedlák Jindřich, Jiskra Mšeno 6,34 min.
 58. Ryjáček Oldřich, Dukla B. Bystrica 7,04 min.
 59. Hrdinka Milan, ČZ Strakonice 7,21 min.

60. Šovčík Pavol, Dukla B. Bystrica 8,08 min.
- Závodníkům na 1. až 8. místě udělena mistrovská třída.

JUNIORI

1. Pála Jiří, ČZ Strakonice 7 vteřin
2. Hrubý Josef, Dukla Liberec 24 vteřin
3. Buchar Jan, Jiskra Mšeno 40 vteřin
4. Gajdoš Daniel, Kovo-Tesla L. Hrádok 50 vteřin
5. Krčín Jaroslav, RH Semily 1,33 min.
6. Otčenáš Pavol, ČH Štrbské Pleso 1,49 min.
7. Jakubčíak Vlado, K.-Tesla L. Hrádok 1,51 min.
8. Pavlíček Zdeněk, Dukla B. Bystrica 1,53 min.
9. Zahourek Jiří, Sl. Karlovy Vary 2,00 min.
10. Musil Jindřich, S. N. Město n. M. 2,15 min.
11. Zálepa Milan, Seba Tanvald 2,16 min.
12. Kohút Juraj, Sp. Dubnica 2,27 min.
13. Hložek Oldřich, Dukla B. Bystrica 2,30 min.
14. Tryzna Jindřich, Ski Jilemnice 2,58 min.
15. Sklenka Dan, K.-Tesla L. Hrádok 3,00 min.
16. Jahoda Oldřich, Jiskra Mšeno 3,01 min.
17. Duriác Emil, Sp. Dubnica 3,05 min.
18. Kulík Petr, Dukla Sušice 3,08 min.
19. Grnáč Luboš, CHZ Nováky 3,11 min.
20. Bachorík Dušan, ČH Štrbské Pleso 3,29 min.
21. Dyml Ladislav, Jiskra Mšeno 3,33 min.
22. Kočí Drahomír, RH Ústí n. L. 3,33 min.
23. Šimek Luboš, Sp. Auto Vrchlabí 3,51 min.
24. Kubát Ladislav, Sl. Karlovy Vary 4,02 min.
25. Neumann Jiří, Ski Jilemnice 4,08 min.
26. Procházka Václav, Dukla Vimperk 4,11 min.
27. Trčka Jan, Universita Brno 4,12 min.
28. Tuláček Vladimír, Baník Osek 4,26 min.
29. Jeřábek František, Mars Svratka 4,28 min.
30. Just Zdeněk, Seba Tanvald 4,56 min.
31. Šmíd Miroslav, Sp. Police n. M. 5,12 min.
32. Vavruška Jiří, Jiskra Mšeno 5,17 min.
33. Margold Jan, Sl. St. fak. Praha 5,19 min.
34. Horský Jaromír, Dukla Sušice 5,28 min.
35. Lariga Zdeněk, Sl. St. fak. Praha 5,34 min.
36. Kučera Pavel, RH Semily 6,23 min.
37. Hromádka Mir., Dukla Sušice 6,27 min.
38. Moravec Miloslav, SHZ Litvínov 6,52 min.
39. Kučera Karel, Sp. Auto Vrchlabí 7,51 min.

JUNIORKY

1. Šafařová Blanka, Sp. Auto Vrchlabí, st. dor. 0 vt.
2. Suleková Emilia, K.-Tesla L. Hrádok 32 vteřin

3. Taschová Táňa, K.-Tesla L. Hrádok 32 vteřin
4. Bekešová Helena, Slovan Smokovce 49 vteřin
5. Obšilová Lída, Jiskra Mšeno 55 vteřin
6. Jaškovská Mir., MEZ Frenštát st. dor. 1,06 min.
7. Hýsková Iva, Jiskra Mšeno 1,10 min.
8. Topičovská Alena, Ski Jilemnice 1,18 min.
9. Hubačová Marie, ČZ Strakonice 1,52 min.
10. Baudyšová Zdena, J. Lučany st. dor. 1,52 min.
11. Wolfová Jana, Sp. Dubnica 1,55 min.
12. Stolínová Alena, Jiskra Mšeno 2,00 min.
13. Voldřichová H., ČZ Strakonice st. dor. 2,01 min.
14. Zemánková Blanka, RH Semily 2,08 min.
15. Štepitová Edita, K.-Tesla L. Hrádok 2,12 min.
16. Polášková Mirosl., MEZ Frenštát 2,14 min.
17. Horáčková Dana, Sl. Karlovy Vary 2,21 min.
18. Soumarová Hana, Lok. Trutnov 2,23 min.
19. Marcoňová Viera, Sl. Dolný Kubín 2,26 min.
20. Langnerová Rita, Sp. Police n. M. 2,43 min.
21. Stražilová Vlasta, Sp. Police n. M. 3,03 min.
22. Humpová Dagmar, J. Otrokovice 3,17 min.
23. Šilingerová Helena, Jiskra Mšeno 4,03 min.
24. Michalová Naďa, Baník Osek 4,33 min.
25. Schürerová Eva, Sl. Dolný Kubín 4,40 min.
26. Mikšlová Eva, S. N. Město n. M. 5,25 min.
27. Růžičková Vlasta, Sp. Auto Vrchlabí 5,30 min.

Josef KUBICA

Pořadí lyžařských oddílů podle umístění závodníků v žebříčku 1972

Pořadí 1971-72	Lyžařský oddíl	Počet bodů	Počet závodníků				
				15/—	Spartak Dubnica	667,50	4
				16/24	Sp. Autoškoda Vrchlabí	622,12	4
				17/11	Slavie MFF Praha	602,65	4
				18/17	Slovan Karlovy Vary	534,44	3
				19/27	Sl. Stav. fak. Praha	533,19	4
				20/28	Spartak Police n. Met.	495,62	3
				21/30	Dukla Sušice	434,13	3
				22/19	Slavia Dolný Kubín	333,64	2
				23/—	Seba Tanvald	332,19	2
				24/29	Dukla Vimperk	311,49	2
				25/—	Baník Osek	305,24	2
				26/12	Baník Kremnica	299,93	2
				27/28	Lok. Trutnov	266,31	2
				28/32	CHZ Litvínov	235,23	2
				29/—	Jiskra Lučany	191,98	1
				30/35	CHZ Nováky	172,39	1
				31/—	Jiskra Otrokovice	170,76	1
				32/—	RH Ústí n. Orł.	166,75	1
				33/33	Mars Svratka	153,00	1
				34/—	RH Pardubice	124,25	1
1/1	Jiskra Mšeno	3505,64	19				
2/7	Kovo-Tesla Lipt. Hrádok	2249,45	12				
3/3	ČH Štrbské Pleso	1961,63	11				
4/2	S. Nové Město n. Mor.	1809,51	11				
5/4	Dukla Liberec	1776,29	9				
6/5	Slovan Smokovce	1371,33	8				
7/8	RH Semily	1089,54	6				
8/15	ČZ Strakonice	1061,16	6				
9/9	Sl. VŠ Praha	999,29	6				
10/10	Ski Jilemnice	997,24	6				
11/13	Dukla B. Bystrica	931,23	6				
12/21	Universita Brno	866,25	6				
13/6	Ještěd Liberec	829,18	5				
14/23	MEZ Frenštát	813,39	5				

Mistrovství ČSSR družstev v běhu na lyžích v roce 1972

Poř.	Lyžařský oddíl	Ženy		Muži		Celkem	Poř. 1971	Značně změněné pořadí lyžařských oddílů proti roku 1971 svědčí o zdravé soutěživosti a bojovnosti, jež zavládla v kolektivní soutěži. Důsledkem je i větší vyrovnanost mezi jednotlivými oddíly. Je však třeba uvést, že lyžařský oddíl Jiskry Mšeno, jenž v I. lize v roce 1971 i v předešlých letech suverénně vyhrával, byl v roce 1972 handicapován nepřítomností svých třech olympioniček v druhém kole soutěže v Novém Městě n. M., protože Šikolovou, Bartošovou a Cillerovou vázalo reprezentační poslání na ZOH v Sapporu. Podobně, i když ne tak citelně, byla postižena RH Semily neúčastí M. Chlumové.
		body	poř.	body	poř.	body		
1.	S. Nové Město n. M.	718,0	3	955,5	2	1673,5	3	
2.	Kovo Tesla Lipt. Hrádok	828,0	1	769,0	6	1597,0	4	
3.	Jiskra Mšeno	728,0	2	868,5	4	1596,5	1	
4.	Slovan Smokovce	677,0	4	837,5	5	1514,5	6	
5.	Slavia VŠ Praha	521,0	6	977,0	1	1498,0	8	
6.	Ještěd Liberec	506,0	7	901,5	3	1407,5	2	
7.	Ski Jilemnice	438,0	8	717,0	7	1155,0	7	
8.	ČZ Strakonice	549,0	5	564,0	9	1113,0	—	
9.	RH Semily	324,0	9	621,5	8	945,5	5	
10.	Universita Brno	294,0	11	518,5	10	812,5	—	
11.	Spartak Dubnica	332,0	10	209,0	11	541,0	—	
12.	Baník Kremnica	162,0	12	204,5	12	366,5	9	

Mistrem ČSSR družstev v běhu na lyžích v r. 1972 se stal I. O. Sokola Nové Město na Mor. Z I. ligy v r. 1972 sestupují poslední 3 oddíly.

FRANTIŠEK TÁBORSKÝ,
běžec úsek ČSSL

V tieni Sappora

Tohoročný, v poradí už piaty európsky šampionát juniorov v behu na lyžiach, ktorý sa uskutočnil koncom februára v talianskom Tarvisiu, nesledovala športová verejnosť s takým záujmom, aký si vrcholné európske podujatie zasluhuje. Nielen svetoví, ale i naši priaznivci športu žili ešte v znamení Zimných olympijských hier v Sappore. Preto nie div, že i naše oznamovacie prostriedky priniesli len stručné výsledky.

Už piatu sezónu vediem družstvo junioriek ČSSR a bol som poverený ako zodpovedný tréner viesť družstvo i v tejto sezóne. Na základe nominácie, ktorá bola prevedená v máji 1971 boli v príprave: Blanka Šafařová z Autoškody Vrchlabí, Zdena Baudyšová z Iskry Lučany, Miroslava Jaškovská a Miroslava Polášková z MEZ Frenštát, Gabriela a Terézia Sekajová z Tesly Liptovský Hrádok a Alena Topičovská zo SKI Jilemnice. Letná príprava prebiehala podľa individuálnych plánov v oddieloch, resp. športových základniach. Príprava na hlavné obdobie sa začala hneď na prvom snehu v druhej polovici novembra na Štrbskom Plese. Tréning na snehu bol prerušený len nakrátko v období vianočných sviatkov a pokračoval až do 14. januára, kedy sa uskutočnili druhé kvalifikačné preteky ktorými sa skončila druhá časť spoločnej prípravy. Pretekárky sa rozišli do svojich oddielov, kde sa pripravovali podľa individuálnych tréningových plánov pod dohľadom oddielových trénerov. Tretími kvalifikačnými pretekami, kto-

ré boli 3. až 5. februára v Novém Městě na Moravě, sa začala tretia, záverečná časť spoločnej prípravy na majstrovstvá Európy. Na základe výsledkov z troch kvalifikačných pretekov bola prevedená užšia nominácia: Šafařová, Sekajová Gabriela, Jaškovská, Baudyšová a náhradníčka Polášková. Záverečnú časť prípravy absolvovalo uvedených päť pretekárov opäť na Štrbskom Plese, kde sa pripravovalo súčasne aj družstvo juniorov pod vedením trénera Matouša. Podľa kontrolných a kvalifikačných pretekov mala pred štartom na ME najlepšiu výkonnosť Šafařová pred Sekajovou, Jaškovskou a Baudyšovou.

Do dejiska šampionátu cestovala celá výprava priamo zo Štrbského Plesa 22. februára ráno. Hneď druhý deň po príchode absolvovalo celé družstvo tréning spojený s prehliadkou trate. Z družstvom necestoval Sekajová, ktorá sa krátko pred odchodom zranila. Jej neúčast bola veľmi citeľná. Miesto nej štartovala náhradníčka Polášková. Posledný tréning bol 24. a 25. sa uskutočnili prete-

BLANKA ŠAFAŘOVÁ

ky v behu jednotlivkyň na 5 km. Startovalo 53 pretekárov z 15 krajín. Favoritkami boli reprezentantky ZSSR, NDR a skandinávských štátov.

Ceskoslovensko reprezentovali Šafařová, Jaškovská, Baudyšová a Polášková. Prím v pretekoch hrali favorizované pretekárky Sovietskeho zväzu a Nemeckej demokratickej republiky. Veľmi príjemne prekvapili naše reprezentantky Šafařová a Jaškovská, ktoré od štartu viedli rovnocenný boj s najlepšimi európskymi juniorkami. V celkovom poradí sa umiestnila Šafařová na 3. mieste a získala bronzovú medailu so stratou na víťazku Rehema z ZSSR 16,22 sekundy, Jaškovská na 10. mieste so stratou 52,46 sekundy. Baudyšová a Polášková podali priemerný výkon a skončili na 31. resp. 39. mieste.

Po jednodňovom odpočinku bol 27. februára na programe štafetový beh na 3x5 km. Na štarte sa zišlo 13 štafiet. Naša štafeta v zložení Jaškovská, Baudyšová, Šafařová podala veľmi dobrý výkon a hlavne zásluhou Šafařovej, ktorá dosiahla na svojom úseku druhý najlepší čas, skončila na štvrtom mieste. Hlavne v týchto pretekoch sa prejavila neúčast Sekajovej, ktorá tvorí so Šafařovou a Jaškovskou vyrovnanú trojicu. Pri jej štarte by podľa prepočtu (teoretického) mohlo naše družstvo bojovať o druhé miesto.

Ak hodnotíme piate Majstrovstvá Európy juniorov z hľadiska výsledkov našich reprezentantiek, môžeme povedať, že to bol dosiaľ najúspešnejší šampionát. Vďaka zvýšenej starostlivosti zo strany Československého zväzu lyžiarov a kvalitnej príprave v letnom období, ale hlavne na snehu v ideálnom prostredí na Štrbskom Plese môžeme konštatovať, že naše mladé, nádejné pretekárky sa prebojovali medzi sveto-

Mistrovství ČSSR družstev ve sjezdových disciplínách

Také sjezdári a sjezdačky energeticky soutežili o titul mistra ČSSR družstev. Nejlepším kolektivem — stejně jako loni — se stala VŠTJ Technika Brno. Pro družstvo se započítávaly FIS body z celostátních kvalifikačních závodů v Rokytnici n. J., ve Špindlerově Mlýně, v Jasně a z mistrovství ČSSR v Jasně. Z I. ligy sestoupily Baník Ostrava OKD, Bohemians ČKD Praha a Tatran Tatranská Lomnica. Na jejich místo postoupily vítězné oddíly ze skupiny II. ligy: Ještěd Liberec, Slavia Havířov a Slavia UK Bratislava.

KONEČNÁ TABULKA I. LIGY

	bodů
1. VŠTJ Technika Brno	1837,75
2. LIAZ Jablonec n. N.	1999,75
3. Jasná L. Mikuláš	2023,12
4. Slavia VŠT Košice	2314,56
5. Slavia VŠ Praha	2826,61
6. VŠ Ped. Hr. Králové	2955,78
7. Chemička Ústí n. L.	3110,48
8. Strojárení Piesok	3222,11
9. Slavia Universita Olomouc	3266,91
10. Baník Ostrava OKD	3391,83
11. Bohemians ČKD Praha	3528,43
12. Tatran Tatranská Lomnica	3718,15

vá juniorskú špičku. Ich zodpovedný prístup k tréningu je zárukou, že pri ďalšej systematickej príprave budú platnými reprezentantkami nášho ženského lyžovania. Dosiahnuté výsledky zavážujú a verím, že i v budúcich sezónach sa budú dievčatá dôsledne pripravovať, aby tohoročné dobré výsledky neboli ojedinelé a na budúcich, 6. ME, ktoré budú v sovietskom Kavgolove svoju výkonnosť potvrdili dobrým umiestnením.

Piate Majstrovstvá Európy juniorov v behu na lyžiach boli organizačne výborne pripravené. Napriek nie najpriaznivejšiemu počasiu podarilo sa organizátorom zaistiť hladký priebeh. Trate boli dobre upravené. Pri pretekoch jednotlivých na 5 km bol sneh zmrznutý — zľadovateľ, v pretekoch štafiet mokry. Jednotlivé výpravy boli ubytované v penziónoch. Strava a ubytovanie boli veľmi dobré. Z miesta ubytovanie bola zaistená preprava na miesto pretekov autobusom. Za svoje výkony boli pretekári odmenení nielen medailami, ale i veľmi peknými vecnými darmi. Slávnostné zahájenie a vyhlásenie výsledkov bolo na námestí vyzdobeného Tarvisia. Zúčastnili sa ho najvyšší predstavitelia Talianskeho lyžiarskeho zväzu a mesta Tarvisio.

VÝSLEDKY

Beh hladký — 5 km

1. Rehema, ZSSR	17:53,37
2. Dotterweich, NDR	18:08,91
3. Šafářová, ČSSR	18:09,59
4. Hinze, NDR	18:13,62
5. Zakirova, ZSSR	18:28,12
6. Dulova, ZSSR	18:31,40
7. Krause, NDR	18:33,73
8. Lund, Norsko	18:35,48
9. Engebretsen, Nor.	18:42,46
10. Jaškovská, ČSSR	18:46,23
31. Baudyšová, ČSSR	20:07,66
39. Polášková, ČSSR	20:49,44

Beh štafetový — 3x5 km:

1. ZSSR	1:02:04,10
2. NDR	1:04:40,91
3. Norsko	1:05:26,20
4. ČSSR	1:06:05,98
5. Finsko	1:06:14,34
6. PER	1:08:32,86
7. Švédsko	1:08:58,27
8. Juhoslávia	1:08:59,98
9. Rumunsko	1:11:27,16
10. NSR	1:12:25,79
11. Bulharsko, 12. Francúzsko,	
13. Taliansko	

MILOSLAV HŮSKA,
tréner bežkyň-junioriek ČSSR

Sjezdarský terén u Vailu

Mraky nad Denverem

Ještě před rokem se zdálo všechno jasné a Denver vyhlašoval do světa, že je schopný uspořádat zimní olympijské hry třeba ihned. To byla krajina kolem Indian Hills, západně od města, vyhlédnutá pro klasické lyžařské disciplíny. Tak trochu připomíná svým profilem Holmenkollen. Protože všechno tane v zeleni, říká se jí „Evergreen“ a protože se v zázemí více než miliónového průmyslového města zrodil tak čistý vzorek přírody, byla tato krajina prohlášena za státní přírodní rezervaci, aby zůstala zachována dalším pokolením.

Dodejme ještě, že autostrádou a autem může občan Denveru vkročit do zeleného ráje za 15 minut. Alpské lyžařské disciplíny měly být podle původního záměru umístěny v neméně sličné krajině, byť už zřetelně vysokohorsky poznamenané, kolem města Loveland.

Ale stalo se něco, s čím organizátoři nepočítali. Pozvedl se lid Evergreenu i Lovelandu a jasně oznámil, že si nepřeje zimní olympiádu ve svých krajinách. Stalo se něco, co historie olympijského hnutí snad ještě nezaznamenala. Občané vetovali uspořádání her, protože by rušily jejich práva na klid a dobré trávení, že by se nešetrně zasáhlo do krajiny předpokládanými stavbami, že by se rezervace stala arénou. A lidové hnutí odporu sílilo, a když se přes zjevný nesouhlas začala přesto stavět některá sportovní zařízení, vyšli občané do ulic a s rozlícenými obličejí zčechny ty začínající stavby jednoduše zbourali nebo spálili. Teprve v těchto chvílích si olympijští pořadatelé uvědomili, že se taková síla musí asi respektovat a začali se rozhlížet po nových lyžařských olympijských sportovištích.

Jak jsme už psali v Lyžařství, rozhodlo se o Vailu jako o olympijském středisku pro alpské disciplíny a o Steamboats Springs, což má být náhradní řešení pro klasické lyžařské disciplíny. První středisko je vzdáleno od Denveru 110 kilometrů a Steamboat Springs dokonce 250 km. Uvažuje se, že by transport klasického lyžařství mezi Denverem a Steamboat Springs obstarávala letadla.

Obrovské vzdálenosti, jaké dosud snad nikdy neoddělovala olympijská vysunutá pracoviště od centra, vyvolávají jistě řadu poříz. Tuto obavu sdělil také předseda FIS Marc Hodler šestičlenné delegaci z Denveru na zasedání představitelů mezinárodních sportovních svazů v Lausanne. Mnohé z chmur nad XII. ZOH v Denveru 1976 rozptýlují organizátoři poukazem na dokonale dopravní systém, jímž budou olympijská sportoviště propojena. Jednu námitku však sotva vyvrátí, a ta je o to závažnější, že tlumočí myšlenku řádově olympijskou: aby hry spojovaly sportovce a lidi a aby byly soustředěny na co možná nejmenší ploše. Denverká olympiáda by tenhle požadavek porušila. Stala by se olympiádou největších vzdáleností.

JIRÍ NEJEDLO

Lyžařské muzeum

Kolem roku 1880 se začaly v Norsku vyrábět lyže továrním způsobem. Převládá telemarský typ a staré místní typy začaly být stále vzácnější.

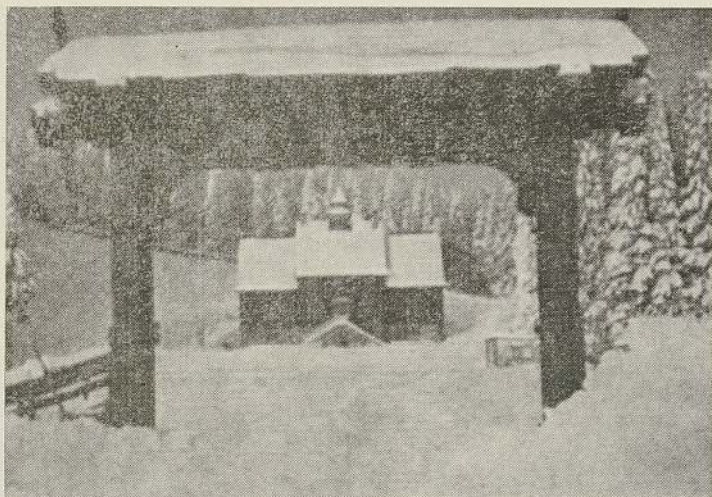
Hjalmar Welhaven začal při lyžařských závodech na pahorku Huseby poblíž norské metropole sbírat nejrůznější typy, aby je pro příští doby zachoval. Již roku 1894 navrhoval zřídit lyžařské muzeum, ale trvalo ještě dalších 30 let, než se jeho plán uskutečnil.

První lyžařské muzeum na světě vzniklo až roku 1923 u Frognerseterenu poblíž vrcholu Holmenkollen nad městem Oslo. Budova ve stylu prejzových norských kostelů vzbudila velký zájem a díky tisku byla Welhavenova sbírka kompletizována typy lyží z dalších míst Norska. Roku 1951 byly lyže přemístěny do nového skokanského můstku.

Při vchodu do budovy je znak tohoto muzea: před 4000 lety do skály vytesaný lyžař. Poblíž vchodu do muzea jsou lyže nebo jejich úlomky, jež byly nalezeny v močálech. Archeologové určili jejich stáří na 1000–2500 let.

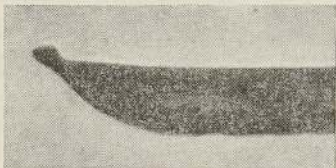
Jsou tam i přes 250 let staré laponské lyže pokryté tulení nebo sobí kůží na skluznici, aby při stoupání do vrchu neklouzaly a nelepil se na ně mokrá sněh. Jiné lyže ze severu jsou zahnuté i vzadu. Lze jich po zlomení znovu použít.

Pár lyží z Osterdalů má levou lyži tři metry dlouhou.

Původní lyžařské muzeum na Holmenkollen (nahore) úlomek prehistorické lyže (uprostřed) a jedno z nejstarších vázání (dole)

Druhá „andor“ je kratší a na skluznici kryta sobí nebo losí kůží. Touto lyží se lyžař odrážel a na druhé jel jako na koloběžce a řídil jí směr. V hlavním městě se používaly tři-

metrové lyže, než Sondre Norheim zavedl kratší lyže s vázáním a dlouhé hole na odpičování.

Další sbírka je věnována lyžařským holím. Mnohdy jich užívali při boji s medvědem a na obranu proti vlkům, jichž bývalo před stoletím ve Skandinávii velké množství.

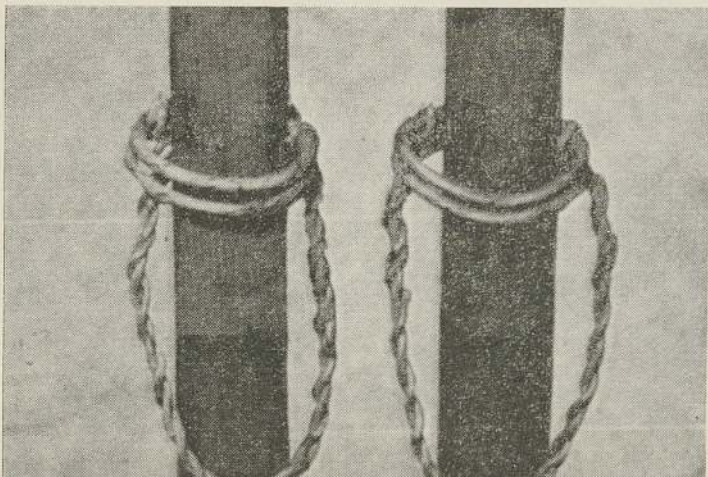
V muzeu jsou také první laminátové lyže z roku 1891 a lyžičky prince Olava z roku 1907.

Obrazy Laponců na lyžích ze 17. století, lyžařských oddílů z 18. století, královské rodiny na lyžích a norské polární výpravy obou posledních století zdobí stěny místností.

Mezi sbírkou starých typů vázání najdeme první patentované vázání z roku 1889 a lyže Sondre Norheima. Jsou tu vystaveny přes sto let staré třímetrové lyže norského zlatokopa z Kalifornie a nejdelší lyže na světě, které měří 376 centimetrů. Fotografie ukazují, jak směšné byly lyžařky v dlouhých sukňích před 80 lety.

Poslední místnost je zasvěcena Nansenovi a Amundsenovi. Nansen poprvé užil telemarských lyží při výpravě do polárních končin na své výpravě Grónskem roku 1888. Lyže byly opatřeny kovovými hranami, aby dlouho vydržely. K patentování kovových hran však došlo až před necelým půlstoletím v souvislosti s rozvojem slalomu. Cenným exponátem jsou lyže a hole, jejichž pomocí se Amundsen dostal roku 1911 k jižnímu pólu a rovněž pár lyží ze Scotovy nešťastné výpravy z téže doby.

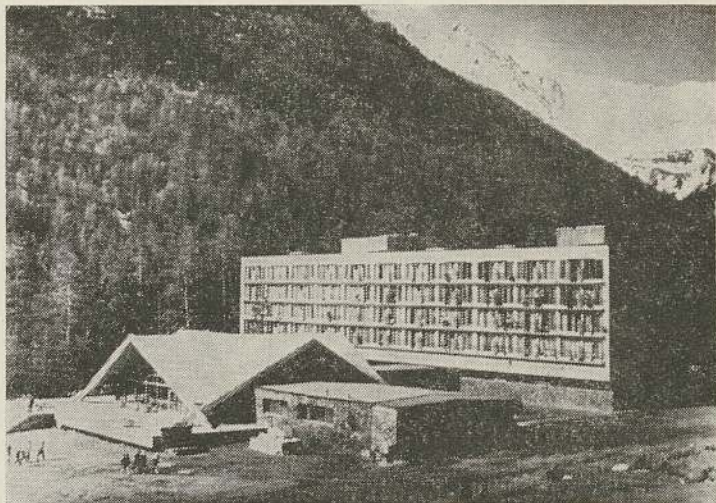
Nakonec nás zaujme fotografie lyžujícího Roalda Amundse na věku 21 let, která je dobrým příkladem všem mladým návštěvníkům muzea.

KAVKAZ 1972

Mezinárodními závody sjezdářů v Těrskolu skončila letošní, na počet startů bohatá, na množství sněhu hubená sezóna. Tyto závody se stávají pravidelnou součástí mezinárodního kalendáře a letos poprvé byly uskutečněny v termínu, který umožňuje získání bodů FIS — před 30. dubnem. Přes nevelké zkušenosti z pořádání podniků podobného charakteru lze bez komplimentů možno prohlásit, že pořadatelé se svého úkolu zhostili se ctí. Velkou zásluhu na tom má i delegát FIS, starý rutinér mezinárodních soutěží JUDr. Dušan Senčar. V porovnání s loňským rokem byla zde menší účast závodníků alpských zemí, což se projevilo v bodových přírážkách, hlavně ve slalomu mužů a ve všech soutěžích žen.

Bezspornu největšími postavami letošního soutěžení na svazích Čegetu byli závodníci NSR — jedna z kandidátek na slalomové zlato ze Sappora — Rosi Mittermeyerová a čtvrtý z obřího slalomu mužů na ZOH Alfred Hagn. Oba vyhráli vše, co se vyhrát dalo, i když...

V prvním kole obřího slalomu mužů si Hagn zajistil dostatečný nákok před Milou Sochořem a těsně za ním se umístivším specialistou na závody socialistických zemí Rumunem Cristeou. Zvláště doma je tento závodník k neporažení. Heczko skončil na 5., Martin Vojtěch na 10. a Konšťacký na 14. místě mezi 77 závodníky, z toho 17 zahraničními z NSR, Rakouska, Jugoslávie, Polska, Bulharska, Rumunska, ČSSR a SSSR. V 2. kole byl opět nejrychlejší Hagn a Sochor si zlepšeným výkonem zajistil bezpečně druhé místo, Heczko třetím časem kole se

probojoval na 4. místo a při odpadnutí Vojtěcha skončil ještě Konšťacký na 9. místě.

Ve stejné soutěži žen zvítězila Mittermeyerová před další závodnicí NSR olympioničkou Treychelovou. Z našich skončila soutěž jen Kantová na 6. místě.

Ve slalomu byl souboj zajímavější. Po prvním kole vedl Cristea před Heczkem, Sochořem a Hagnem. V druhém kole však poslední jmenovaný vynikající jízdou dokázal opět zvítězit před Cristeou a našim Sochořem. Škoda pádu Heczka, který tak skončil na 5. místě. I tak to byl však pěkný závod, za který zaslouží všichni naši uznání. Vždyť tratě byly ve výšce 3000 m a hlavně slalom byl svojí délkou fyzicky velmi náročný.

V soutěži žen bylo na prvních dvou místech stejné pořadí jako v obřím slalomu. Třetí skončila po dobrých jízdách v obou kolech naše Matošová.

A tak na závěr je třeba jen litovat, že Lyžařství nevychází barevně, abychom tak všichni účastníci mohli zdát hold krásce kavkazské přírody.

←
V Těrskolu je v proudu výstavba nových objektů (nahore) — čs. reprezentace na jarních závodech na Kavkazu (dole)

Junioři - sdruženáři hodnotili

Koncem dubna se sešli mladí sdruženáři, aby zhodnotili minulou sezónu. Cílem přípravy juniorského družstva bylo mistrovství Evropy v klasických disciplínách. Naši mladí sdruženáři v něm nedosáhli zatím mimořádných výsledků. Přesto si je připomeňme za poslední tři léta a porovnejme s nejlepším závodníkem — mistrem Evropy. Právo startovat na této soutěži mají tři závodníci z každé země. Toho jsme vždy využili.

Roku 1970 byl nejlepší náš závodník Buchta na 12. místě — 14,5 % za vítězem

1971 byl nejlepší náš závodník Vl. Rázl na 9. místě — 11 % za vítězem

1972 byl nejlepší náš závodník Pospíšil na 18. místě — 12,9 % za vítězem

1970 byl nejhorší náš závodník Zeman na 15. místě 18 % za vítězem

1971 byl nejhorší náš závodník J. Kučera na 20. místě 30 % za vítězem

1972 byl nejhorší náš závodník Balatka na 21. místě 17,4 % za vítězem.

S dosaženými výsledky na mistrovství Evropy juniorů nemůžeme být spokojeni. Je třeba se stále zabývat způsobem přípravy nejen u juniorů, ale již u dorostenců. V poslední době stále omlazujeme juniorské družstvo, hledáme nejtalentovanější závodníky, kterým dáváme příležitost přípravy v družstvu juniorů. Myslím, že tato forma práce je dobrá a že nám v budoucnu přinese žádané výsledky. Dokladem toho je

poslední ME, kde startovali za ČSSR dva dorostenci a jeden junior — Pospíšil, který však ještě v příštím roce bude většově patřit do této kategorie. Junioři mají tvořit základ budoucích našich reprezentantů. Problémů, které se vyskytují jak v přípravě, finančním zabezpečení pro přípravu, jakož i v materiálním vybavení, je stále hodně. Úsek závodu sdruženého se těmito problémy průběžně zabývá a snaží se je řešit. Mnohdy však přesahují jeho pravomoc či možnost řešit je. Potom záleží na Svazu lyžařů ČSSR, do jaké míry pomůže úseku závodu sdruženého. My všichni si přejeme, aby naši junioři dosahovali i na ME výraznějších úspěchů, aby se co nejvíce přiblížili špičce. O tom, že máme řadu talentovaných závodníků, jsme se přesvědčili na ostatních mezinárodních závodech, kde naši junioři startovali a kde výsledky byly dobré. Mám na mysli start v Schönachu (NSR), na mezinárodním mistrovství ČSSR v Tanvaldě a na Tatranském poháru.

ANNA DROPOVÁ

Výkonnost v tieni záujmu oddielov

Pravdu povediac, už po niekoľko minulých rokov nemal novinár príliš veľa príležitostí k chvále, pri hodnotení šampionátu ČSSR dospelých v zjazdových disciplínach. To preto, že hlavne ich organizačná príprava i samotný priebeh signalizovali malú starostlivosť zo strany riadiacej zložky čs. zjazdového lyžovania, aj zo strany priamych organizátorov. Príčiny? O tých sme už v našom časopise písali — nedostatok financií, málo funkcionárov, malá propagácia a v neposlednom rade aj to, že majstrovstvá boli akosi v tieni iných veľkých zjazdárskych podujatí, pripravovaných oddielom povereným zabezpečením šampionátu.

Iná však je situácia pri pohľade na majstrovstvá ČSSR dospelých v zjazdových disciplínach, uskutočnených v Jasnej v čase od 10. do 13. marca 1972. Aj keď tentoraz boli poznačené mimoriadne nepriaznivými snehovými podmienkami, vyznelo celé podujatie v tom najlepšom svetle, pokiaľ ide o prácu organizátorov, rozhodcov, technikov. Funkcionári TJ Jasná a TJ Dukla Lipt. Mikuláš a TJ Pokrok Závažná Poruba odviedli kus dobrej práce. Menej spokojní však mus-

Na snímku družstvo juniorů-sdruženáři se svými trenéry: zleva stojí: trenér Kožišek, Balatka, Kožišek Petr, Kučera Vl., Pospíšil, Vokřínek, Kožišek Č., trenér Lánský — vpředu klečí: Hlava a Kuhn

me byť pri pohľade na športovú časť šampionátu. V zásade možno povedať, že neuskutočnenie zjazdu (pre nedostatok snehu!) majstrovstvá ochudobnilo. Veď práve zjazd je disciplínou, ktorá býva chrbticou alpského lyžovania a nemáme u nás veľa náročných pretekov v zjazde. Naozaj škoda, že tentoraz sa nová zjazdovka FIS z Chopku nedočkala svojho krstu. Náhradou bolo uskutočnenie obrovských slalomov, pre ktoré poskytla trať všetko, čo chceme v „obrátku“ mať.

FOZORKNOSTI sa sústreďila na súboj minuloročného majstra ČSSR Mišana Pažouta s Miroslavom Sochorom, ktorého majstrovstvá ČSSR zasunili vo výbornej forme. Pažoutovi sa nepodarilo obhajit svoje prvenstva a Sochor získal tri tituly majstra ČSSR: v slalome, obrovskom slalome a dvojkombinácii. Pažout, aj keď tesne, predsa len sa musel uspokojiť s druhými miestami. Bolo na ňom vidieť, že nie je v najlepšej psychickej pohode. Okrem týchto dvoch zjazdárskych individualít a ich vzájomného súboja nedošlo u mužov k väčším prekvapeniam.

V SLALOME sa medzi prvými šiestimi neobjavilo žiadne nové meno. OBROVSKÝ SLALOM ukázal viac bojovnosti. Tréneri už toľko netaktizovali ako v slalome, naopak, nabádali svojich zverencov z oddielov íst naplno a hneď sa to prejavilo — aspoň u prvých pätnástich. Ukázali, že vedia riskovať a íst naplno. Aj tu síce prvé dve miesta obsadili Sochor a Pažout, ale objavili sa ďalšie mená. Predovšetkým na tretej pozícii Heczko, potom na piatom mieste Pančocha a Reitmayer na šiestom mieste.

U ŽIEN ukázalo pazúriki naraz až niekoľko mladých nádejí. Všetky tituly síce získala skúsená Kantová a tiež Matošová, Svábová a Šebestová zo staršej generácie si ešte udržali svoju pozíciu, ale o slovo sa hlási aj mladá. Sestry Kuzmanové, Uhrová a Šošvaldová. Len malč časové rozdiely ich delia od tých starších. Hlavné Dagmar Kuzmanová svojim tretím miestom v obrovskom slalome a štvrtým miestom v slalome je príjemným prekvapením. Je len potrebné, aby tieto mladé diev-

čence k svojej zdravej pretekárskej drzosti pridali aj kus pretekárskeho myslenia a uváženejšieho prístupu k tréningu i k pretekom. Škoda, že nemohla pre zranenie štartovať A. Droppová. Jej súboj s Kantovou by bol iste priniesol ešte zaujímavejšie a bojovnejšie preteky, aj keď tentoraz treba priznať, že v obrovskom slalome išli ženy, rovnako ako muži, dravejšie a neporovnateľne smelšie ako slalom, v ktorom sa — až na výnimky — nechali voziť.

NEDOBRE na majstrovstvá ČSSR vplývalo to, že boli súčasne aj pretekmi rátającimi sa do zjazdárskej ligy družstiev. Liga je dobrá vec, mobilizuje oddiely a to aj také, ktoré v minulosti spali spánkom spraviedlivých. No, spájať ich so šampionátom ČSSR však v žiadnom prípade nemôže prospieť zvyšovaniu výkonnosti. Predovšetkým už spomínané taktizovanie o body, kde často záujem oddielov prevyšuje záujmy re-

prezentácie. Špekulácie s výsledkami vedú k otupovaniu bojovnosti pretekárov, čo sa markantne ukázalo prave na majstrovstvách ČSSR, kde hlavne v slalome získávali body pretekári neriskující a idúci „sichrovku“. Ale potom sa natiska otázka ako chceme docieľiť, aby sa zvyšovala výkonnosť čs. zjazdového lyžovania? Majstrovstvá ČSSR, toto vrcholné domáce podujatie predsa musí byť a ostať pretekmi výberovými. Spájať šampionát s I. ligou — aj keď tentoraz boli mimoriadne pomery — považujem za neúnosné a pri väčšej ochote by sa bolo našlo iste aj iné riešenie. Veď na štarte sme videli aj takých pretekárov, ktorí absolútne nepatrili na štart vrcholného zjazdárskeho podujatia. Ich úroveň nezodpovedala ani tretej triede. Majstrovstvá ČSSR musia ostať pretekmi výberovými, inak sa s požiadavkou zvyšovania úrovne nevyrovnáme.

KAROL EIDLPEŠ

Běžci na umělém sněhu

Pod heslem: ctitelé běhu, trénujte na umělém sněhu, aby ste byli lepší na skutečném — spouští italská firma Societa Italiana Technopazzole do světa umělou běžeckou dráhu, nazvanou „Čtyři sezóny“. Stejně jako pro běh lze ji s úspěchem použít pro sjezd, slalom i skok.

Běžci vyzkoušeli její kvality už loni při premiéře italského Vassalopetu „Marcialonga“. Sa-

možřejmě se také objevila letos při Vasově běhu ve Švédsku. Obecně vysoko se hodnotí její kvality a přínos.

Vlákno je složeno z PVC. Zpevňuje je zvláštní postup, zabezpečující zesílení podélných molekul. Tím se dosáhne zvýšení odolnosti, která zabraňuje trhání vlákna. Povrch je uhlazen a vlákno se napouští silikonovými složeninami, zaručujícími dobrou klouzavost.

Vláknitý povrch je upevněn ve formě mřížkové vazby na pružném ocelovém profilu. Tím vzniká naprosto stejnorodý, velmi odolný a pružný podklad, jenž se dobře přizpůsobuje nerovnému terénu. Montáž není za této situace nikterak náročná: jednotlivé panely o rozmě-

rech 2,60 X 0,40 m se vzájemně připevňují dvěma speciálními kolíky. V terénu se musí před položením panelu upravit půda jen tam, kde stopa traverzuje svah. Na umělé hmotě může běžec stoupat i sjíždět. Sklon svahu nemá být vyšší než 10 až 12 stupňů.

Podobně jako kolečkové lyže představuje umělá běžecká dráha výbornou tréninkovou pomůcku v době mimo sezónu na sněhu. Snad by stálo za úvahy zabývat se myšlenkou zpřístupnit ji také našim běžcům a běžkyním. -nj-

CHEMIE kolem sjezdových disciplin

Současný obrovský rozmach sjezdových disciplín nese s sebou také zvýšenou náročnost na stavbu a úpravu tratí. Snahou každého pořadatele závodů ve sjezdových disciplínách by měla být zásada, aby co největší počet startujících závodníků měl zaručeny stejně optimální podmínky — tedy i závodníci slabší, s vyššími startovními čísly. Při dnešní dokonalé výzbroji závodníků a moderním rasantnějším pojetí jízdy to je úkol nemalý, zvláště když při závodech vzniknou extrémní povětrnostní podmínky.

Ačkoli úprava tratí pro slalom a obří slalom chemickými prostředky není pro nás novinkou (již v letech 1960—1965 se u nás prodával mimo salmiaku speciální přípravek „Tvrdo!“, setkáváme se často i u zkušených pořadatelů velkých závodů s nevhodným používáním těchto celkem nákladných přípravků. Je proto nutné znát jejich správný účinek v podmínkách, kdy se používají.

SALMIAK (CHLORID AMONNÝ NH₄Cl)

je bílá krystalická látka slané chutnající, ve vodě snadno rozpustná, v suchém prostředí stálá, ve vlhkém však přitahující vlhkost ze vzduchu.

Životvorná směs: Smísí-li se 25 g salmiaku s 200 g sněhu, klesne teplota směsi na -7,9 st. C. K poklesu teploty dochází vlivem záporného rozpouštěcího tepla salmiaku.

V případě, že je teplota sněhu nižší než -2 st. C, dochází vlivem salmiaku k sníženému bodu tání salmiaku—sněh a tím prakticky dojde k měknutí směsi.

Vezmeme-li v úvahu tato fakta, je jasné, že salmiaku můžeme použít při teplotách od +1 st. C. výše. Vlastní teplotu vzduchu a sněhu můžeme sice měřit teploměrem, ale na účinek salmiaku a rychlost reakce působí ještě jiné faktory, například vlhkost vzduchu, prochlazování či proteplování působením větru, dopad infrapaprsků apod. Protože působení těchto faktorů nemůžeme běžně do-

stupnými prostředky měřit, spokojíme se proto s provedením zkušebních sond.

Několik polí 2X2 m na svahu, na kterém je postavena trať, upravíme podobným způsobem jako vlastní slalomovou trať. Každé pole posypeme různým množstvím salmiaku. Protože salmiak ve spojení se sněhem reaguje velmi rychle, zjistíme snadno, zdali je vhodné vůbec salmiak použít, případně jaké množství salmiaku bude neúčinnější pro vlastní trať.

PŘÍPRAVA TRATI PRO SPECIÁLNÍ SLALOM

Tyčemi vytýčenou trať důkladně prošlapeme botami předpokládanou stopou v šířce nejméně dva metry se shora dolů (na 2 m šířky šest osob drobnými kroky). Do takto prošlapané tratě sypeme lopatkou nebo rukou stejnoměrně salmiak. Bezprostředně po posypu upravíme trať na hrubo lyžemi nebo hrabičkami, těsně za hrabičkami upraví pak trasu dva nebo tři lyžaři se souvňáním na hladko. Zachování tohoto postupu je rozhodující pro kvalitu tratě, vzhledem k téměř okamžité reakci směsi salmiak—sněh. Jakékoliv opoždění další úpravy posypu salmiakem znamená, že se nám utvoří velmi nerovný povrch, který sice zmrzne, ale bude pro první závodníky na trati spíše nevýhodou.

Často jsme svědky, že z úsporných důvodů je salmiak sván jen na nejvíce exponovaná místa tratě, hlavně na ná-

jezdy branek. Tento způsob úpravy zabraňuje rytmičnosti jízdy a znamená i nebezpečí pro závodníky, protože se stále mění kluznost tratě a navíc takto upravená trať je brzy rozbita. Při případném nedostatku salmiaku je lépe, když celou upravovanou trať zůžeme na méně než uvažované dva metry, ale zachováme po celé trati stejný povrch.

Dobře upravená trať salmiakem při vhodné teplotě i při nepříznivých sněhových podmínkách snese jakékoliv zatížení. Jsou známy případy, kdy na dobře upravené trati startovalo v několika kategoriích více než tři sta závodníků a trať přitom neznamenala podstatné změny.

KDY PŘIPRAVOVAT TRÁŤ

Protože salmiak po posypu okamžitě působí, zahájíme úpravu tratí podle situace a po vykonaných zkouškách, zpravidla 1½ hodiny před zahájením závodu. Není vůbec na závidu, změní-li se povětrnostní podmínky po provedení posypu, kdy směs salmiak—sněh již reagovala. I v extrémním případě, že teplota ovzduší klesne po proběhlé reakci pod bod mrazu, se povrch tratí nezmění. Je tedy možno při dostatečné vlhkosti sněhu provést preparaci (úpravu salmiakem) již v předvečer závodů. Životnost dobře upravené tratě je velká. Nelze ji přesně vyjádřit čísly, ale ze zkušenosti při letním lyžování ve Zmrzlé dolině vím, že v jedné trati jsme trénovali dva dny a ještě třetí den byla trasa slalomu pevnější než okolní neupravený terén. Přiměřením, že zde byl rozdíl denní a noční teploty 25 stupňů.

ÚPRAVA TRATI PRO OBŘÍ SLALOM

Při úpravě tratí obřího slalomu zachováme stejný po-

stup. Protože však trať obřího slalomu při délce 1500 m i více by bylo velmi těžko celou upravit šlapáním, lze použít při posypu Ratrac. Podle typu Ratracu provádíme posyp případně ze zadní části vozu do zvrásněné trasy. Protože zvrásnění od pásů stroje je stejnoměrné, nemusíme po posypu provádět úpravu hrabičkami. Ratrac síce pro svoji malou měrnou váhu nezvrásní sníh příliš hluboko, ale proti úpravě trati speciálního slalomu nejsou zde nároky na hlubokou úpravu trati tak vysoké. Je-li u Ratracu přívržné zařízení na úpravu trati, rozhazuje se salmiak samozřejmě před válce, které trasu uhlazují, není-li u Ratracu toto zařízení, musí trasu ihned po posypu uhladit opět dva až tři lyžaři sesouváním.

SPOTŘEBA SALMIAKU PRO SPECIÁLNÍ SLALOM

Na 10 metrů slalomové trati = 20 m² 2—3 kg

na celou trasu slalomu 350 m = 700 m² 70—100 kg

NĚKTERÉ VLASTNOSTI SALMIAKU

Salmiak není jedovatý. Akutní riziko je jako při práci s vodou nebo kuchyňskou solí. Můžeme jej rozspávat holou rukou, ale v případě, že máme mokrou ruku, dojde ihned k reakci a při déle trvajících pracích je nebezpečí velmi nepříjemného prochlazení ruky. Salmiak nepůsobí při krátkodobém styku na textíle. Protože však je solí s velmi silným obsahem kyseliny solné, při působení vody způsobuje silnou korozi kovových částí. Proto tedy pozor při práci se salmiakem ku příkladu na přezky lyžařských bot. Také kovové hrany lyží je po práci ihned potřeba otřít.

Salmiak se prodává v pytlích z igelitu s vrchním ochranným obalem z juty nebo papíru. Není-li poškozen vnitřní igelitový obal, můžeme jej skladovat po celý rok, i déle. Před vlastním použitím je nevhodnější připravit menší dávky 2—5 kg do igelitových sáčků, není-li možné skladování přímo v blízkosti upravované trati a roznášení salmiaku v nádobách.

JOSEF HOLINGER,
trenér ÚLZ Ústí n. Lab.

Z breznianskej TJ hlásia:

MAJSTROV AKO MAKU

Zima už aj na vysokohorských svahov pominula a aj za pretekárskym lyžovaním sme urobili „bodku“. Rekapitulujú sa jednotlivé podujatia uskutočnené v uplynulom zimnom období a kujú sa plány do budúcnosti.

Zleva: A. Ličková, trenér Samel, Havrilová, v podřepu Beňačka

Tak tomu je aj v lyžiarskom oddieli pri telovýchovnej jednotke Mostáreň Brezno, kde sa majú čím popýšiť.

K systematickej práci pristúpili v Brezne roku 1965 a odtedy sa dostavil dlhý, predĺžený rad prenikavých úspechov. Už v sezóne 1968—1969 sa stalo mladé družstvo zjazdárov z Brezna víťazom II. ligy dorastu. Mladší žiak Julius Žila sa stal v sezóne 1970—1971 dvojnásobným majstrom Slovenska, dorastenka Anna Ličková zvíťazila v slovenských kvalifikačných pretekoch na Chopku a dorastenec M. Beňačka bol na týchto pretekoch druhý. Na pretekoch družstiev žiakov ČSR—SSR obsadil Richard Kič 1. miesto v slalome a alpské kombinácii a mladší žiak Julius Žila bol taktiež najlepší v tých istých disciplinách.

Neboli to nahodilé úspechy. Dôkazom toho bola sezóna 1971—1972, na začiatku ktorej boli do širších kádrov slovenských družstiev zaradení traja — Beňačka, Ličková a Havrilová — a štyria žiaci — Kič, Žila, Smékal a Lopušná. Pretekár Kič sa stal víťazom Interkriteria žiakov vo Vratnej. Ďalším úspechom tohoto pretekára bolo 5. miesto v obrovskom slalome na majstrovstvách ČSSR dorastu a konečne jeho reprezentácia v štátnom družstve žiakov v taliánskom Bondone, keď za silnej medzinárodnej účasti skončil v slalome na 5. mieste za pretekármi Rakúska, Talianska a Francúška. To však nie všetko. O ďalšie tituly sa postarala nadejná A. Ličková a M. Beňačka na majstrovstvách Slovenska dorastu. Majstrovstvá Slovenska žiakov sa stali záležitosťou len pretekárov TJ Mostáreň a Richard Kič získal titul majstra ČSSR v obrovskom slalome v kat. staršieho žiactva.

Úspechy, aké v Brezne nemajú obdobu v lyžovaní, sú výsledkom niekoľkoročnej obetavnej práce dobrovoľných funkcionárov, neúnavnej činnosti trénera Jozefa Samuela a Dušana Trepáča a cvičiteľov. Sú dôkazom toho, že tých 28 pretekárov (dorast a žiaci) a 80 mladých adeptov lyžiarskej školy v Brezne (vo veku od 6 do 15 rokov) je na dobrej ceste obhájiť niekdajšiu úspešnú tradíciu slovenského lyžovania. Isteže veľkú úlohu tu zohráva zemepeňská poloha Brezna a možnosť tréningov na blízkej Čertovici a ja južných svahov Chopku.

SAMO PAMPURÍK

Dievky ve znamení Nonese na závodoch v Itálii

Lyžovačka pod horkým slunkem

Ještě před rokem inzerovaly Alpy 14 středisek letního lyžování. Horké slunce a stříbrné plochy firny se stávají stále vyhledávanější kulisou atraktivního lyžařského zážitku, a tak se nedivme, že úměrně tomu roste i nabídka. Na letošní letní sezónu Alpy ohlásily už 24 stanic, kde je možno pěstovat lyžařský sport v létě.

Nejvíce jich je ve švýcarských Alpách (7) a v Itálii (6), Francie má čtyři, stejně tolik Rakousko a NSR se oddává letní lyžovačce jen na Zugspitzplattu, a to jen do konce července. Pak je dvouměsíční přestávka. Rakousko uvádí v život novou letní lyžařskou stanici v Hintertuxu (Zillertal), Švýcarsko ve Felksin-Eggnerjoch (Wallis). Za největší alpskou zónu letního lyžování je označována oblast Theodulského ledovce (Trockener Steg - Furggjoch (3375) - Plateau Rosa - Gobba di Rollin (3899). Tady se lyžuje před hranice. Ze švýcarské strany se staví lanovka Kleinmatterhorn (3883) a jeden z pěti vleků na italské Plateu Rosa, vedoucí na Gobba di Rolin do výšky 3871 m, je vůbec nejvyšším vlekem v celých Alpách. Itálie dává letnímu lyžování k dispozici Punta Indren v jihovýchodní expozici Monte Rosy. Jeden z vleků vede až na kótu 3500 m. A pak je tu samozřejmě Marmolada, královna italských Dolomit. Tím, že se vystavila lanovka v Malga Ciapely (1450) na Marmoladu di Rocca (3300), se zpřístupnilo ideální lyžařské území. Otevřela-li sedačka z Fedajapass (2000) k Pian dei Fiaccioni (2600) perfektní severní svah lyžování, slibuje „La Bellunese“ (osm kilometrů dlouhá s výškovým rozdílem 1800 m) jakousi korunovaci letních lyžařských radostí. Slávu Francie zprostředkují letní stanice Col de L'Iseran, Grand Motte, Les Grands Montets a novější pak Glacider de Sarenne (Alpe d'Hues).
-nj-

Převrat také v Rakousku

V rakouském lyžařství zřejmě došlo v nedávné době k pronikavým změnám osob na vedoucích místech. Nejprve odstoupil ze své funkce dlouholetý trenér skokanů „Bubi“ Sepp Bradl, který jako první skokan na světě přeletěl v r. 1936 hranici sto. Jeho nástupce se hledá veřejným konkursem. Nabídku dostal také náš Jáchym Bulín.

V alpských disciplínách došlo k převratu, jaký lyžařský svět nepamatuje. Ve veřejném konkursu se na místo „šéfa“ přihlásilo 41 kandidátů v čele s 71letým Helmutem Lantschne-rem. Nakonec zvolili technickým ředitelem Toni Sailerova všemi hlasy. Splnila se tak touha presidenta rakouského lyžařského svazu dr. Schlicka. Mluví se o tom, že Sailerova roční odměna bude 500 000 šilinků. V detailech dosud nehotová smlouva má platit čtyři roky. Oboustranná výpověď je možná po dvou letech.

Nejen nový technický ředitel Sailer, ale i hlavní trenér mu-

žů Ernst Hinterseer je z Kitzbühlu; olympijský vítěz 1960 ve Squaw Valley byl dosud zastupcem výroby lyžařských bot a angažoval se také ve výrobě lyží. Funkce nyní opouští, protože ve smlouvě je podmínka, že spojení s výrobci musí být přerušeno. Jinak hrozí pokuta 50 000 šilinků. V této souvislosti je zajímavé vyjádření Toni Sailerova: „Vlastně s nimi musíme spolupracovat, vždyť chtějí totžď, co my: úspěchy a vítězství. Intriky a zákulisní pleťchy musí však být zarahned v zárodku.“

Novým trenérem žen je Ernst Falchz z Arlbergu. Úspěšný zá-

vodník musil odstoupit ze závodní aktivity pro těžké zranění pánve. Jeho spolupracovníkem je Erich Sturm. Překvapilo, že nebyl angažován Karel Kährs, který objevil Annemarii Pröllovou. Či se přece jen projevily vlivy výrobních firem?

Do nové sezóny nastupují tedy Rakušané pod novými veliteli. Chybou svazu snad je skutečnost, že jim neumožnil, aby se mohli trochu zapracovat ještě za vedení prof. Hoppichlera, takže o štěstí a úspěchy se bude bojovat zcela novými kartami.

A ještě jedna zajímavost: na kongresu MOV v Mnichově chtějí zástupci rakouského OV předložit návrh na změnu § 26. Je to známý amatérský paragraf, který vytvořil válku nervů mezi Avery Brundagem a FIS.
-ik-

Symposium má volnou trať

Předsednictvo Čs. svazu lyžařů dalo souhlas k tomu, aby se v říjnu, případně listopadu uskutečnilo mezinárodní symposium o lyžařské výzbroji a výstroji. Jeho dějištěm mají být některé naše lázně. Cílem mezinárodního setkání odborníků bude výměna zkušeností, pro nás z něj vyplyne možnost srovnávat světovou špičku s domácí produkcí a poučit se tam, kde by nová poznání mohla příznivě ovlivnit jak kvalitu čs. výroby, tak i ekonomickou i obchodní aktivizaci celého systému, jenž se zabývá lyžařskou výzbrojí i výstrojí. Od symposia se především očekává výrazné posílení těch vlivů na výrobu, jež vyplývají z potřeb lyžování jako sportu a z jeho významu pro fyzickou zdatnost a zdraví společnosti. Z našich výrobců budou pozváni: Sport, Drevoindustria, Filmový průmysl, Lověna, Koh-i-noor, Drukov, Družstevní kombinát Dražice, Botana, Svit, Snaha, Dřevotvar Znojmo, Tokoz Žďár, Okula, Druchema, Textilkombinát Liberec, Drutěva Brno. Ze zahraničí: Elan, Rysy, Strela, Kästle, Fischer, Blizzard, Fritzmeier, Järvinen, Marker, Tyrolia, Nevada, Humanic, Dolomit, Brückel, Kastinger, Komperdell, Uwex, Carera. Organizací symposia zajistí ve spolupráci se Sport-Turistů komise pro výzbroj a výstroj Čs. svazu lyžařů.

-nj-

Auťori snímku na obálce: A. Tóth a M. Hladík, **fotografie uvnitř čísla:** Zd. Holačka, L. Linhart, J. Kotland, J. Vedral, J. Zelený, J. Lánský, J. Samel a J. Nejedlo

STARŠÍ PANÍ

Vídáváme ji skoro na všech větších závodech, má už vrásky v obličeji, ale srdce je stále mladé, to lyžařské srdce: KVĚTA LELKOVÁ — živá kronika našeho ženského běhu na lyžích, stavitelka jeho základu, strážkyně prvních úspěchů. Teď se může s pocitem uspokojení rozhlížet po brázdách, kde vzkličily plody její pionýrské práce. Jen se dobře podívejte, jak zmohutněl zástup cítiček těch dvou útlých prkének v bílé stopě. A nejen odnožil do šířky, ale vyrostl do neušené výšky. Vzpomeňme Šikolové a sapporské olympiády. Tak si myslím, že Květa Lelková je vlastně pramáti i té sapporské bronzové.

Teď je bývalá aktivní závodnice trenérkou Okresní lyžařské základny v Trutnově. Mám před sebou přehled činnosti, který Květa vypracovala s vrozenou pečlivostí, a když se tak procházím jeho kapitolami, docházím znovu k sympatickému

zjištění, že to její srdce opravdu nestárne, dokáže-li rozpoutat kolem sebe tak nevidaný ruch. Troufám si skoro tvrdit, že z hlediska objemu práce i jejich výsledků by se trutnovská okresní základna, vedená ženou, mohla docela klidně postavit po bok některým ústředním lyžařským základnám, které šéfuji muži, nebo by je dokonce předčila. Třeba tenhle argument: v sezóně 1971—1972 se závodníci a závodnice zúčastnili šedesáti závodů. Běžci zvítězili třicetdevětkrát, běžkyně dvacetdevětkrát! V základně

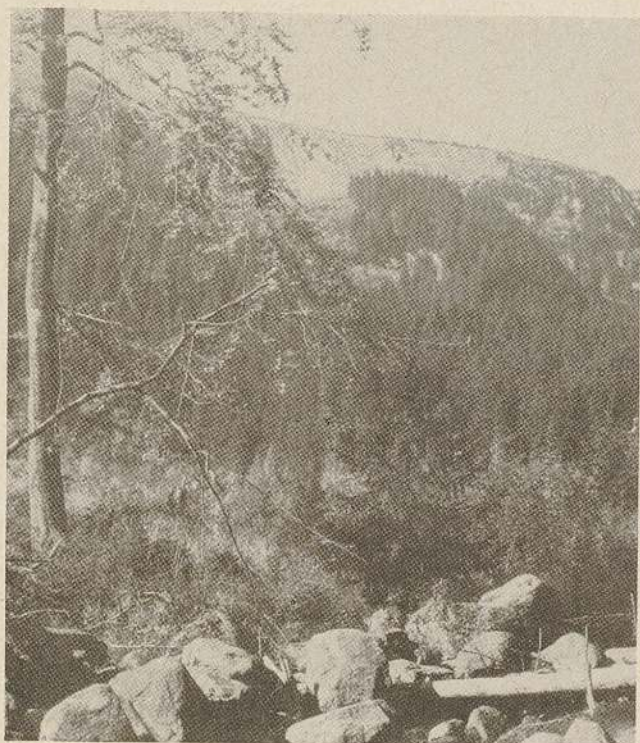
mají také dorostenecké přeborníky ČSSR v běhu na lyžích: Karta Nývlt na 10 km ve starších dorostencích a Petra Basaře na 5 km. Nývlt zaznamenal také nejvíce vítězství v uplynulé sezóně: 17.

Sympatickým rysem ve stylu práce Květy Lelkové je to, že se svůjma očima zahleděla tam, kde je záruka věčnosti našeho lyžování: na mládí. Žáci a závkyně se stávají předmětem systematické péče, jsou zařazováni do soustředění společně s dorostenci nebo seniory. V zimě trénovali třikrát týdně. Ale běh není vším, co charakterizuje základnu Květy Lelkové. V dorostu se sdruženář Novotný zařadil na druhé místo celostátního žebříčku. Teď ještě aby Trutnovou vyrostl pořádný skokan. A taky něco pro Květinu věčně mladé ženské běžecké srdce: aby tady už co nejdřív byl třeba takový Nývlt v dívčím provedení. Věřím, že se Květa dočká...

-nj-

LYŽAŘSTVÍ

Vydává Československý svaz tělesné výchovy v nakladatelství Olympia v Praze. Zastupující šéfredaktor tělových. časopisů Alfréd Janeček. Vedoucí redaktor časopisu Jiří Nejedlo. Řídí redakční rada: M. Beran, předseda, B. Tvrzník, Fr. Lauer, ing. M. Chlouba a K. Eidlps. Redakce: Praha—Karlín, Sokolovská 140. Telefon 82 92 65. Redakční uzávěrka: K 5. dni předchozího měsíce. Vychází jednou za měsíc. Vytiskla Stráž, tiskařské závody, n. p., Karlovy Vary. Rozšiřuje Poštovní novinová služba. Cena 2,50 Kčs. Informace o předplatném podá a objednávkvy přijímá každá pošta i doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS — ústřední expedice tisku, odd. vývoz tisku, Jindřišská 14, Praha 1. Uzávěrka tohoto čísla byla 6. června 1972.

Letní lyžovačka na stříbrných plochách firnu a pod rozžhaveným kotoučem stejně stříbrného firnu (píšeme o její expozici uvnitř čísla) má stále větší okruh ctitelů, podobně jako lyžování na hladinách jezer, rybníků a moří (obrázky na 1. a 4. straně obálky). Ale v létě si můžeme také obnovovat návyky běhu na lyžích, budeme-li mít k dispozici takovou umělou hmotu, na jaké už trénují italští běžci (2. strana obálky). Na třetí straně se díváme na letní tvář Krkonoš, která nám v zimě zprostředkovává tolik radostí.

Autoři snímků: A. Toth a M. Hladík

lyžařství

ROČNÍK 58 ● SRPEN 1972 ● Kčs 2,50

8

Na můstcích s umělou hmotou začíná sezóna. Ať přivede naše skokany do mistrovské formy v hlavním závodním období

Oblaka se protrhávají

„Vláda ČSR konstatuje, že dosavadní způsob zabezpečování rozvoje oblasti Krkonoš jako území významného pro upevňování zdraví našich občanů a pro růst jejich sportovní zdatnosti je nedostatečně účinný a při stále rostoucích nárocích a počtu návštěvníků pokračuje zhoršování stavu veřejného ubytování, stravování, dopravních podmínek, komunikací a ostatních služeb včetně tělovýchovných, sportovních a rekreačních zařízení.“

Citovali jsme usnesení vlády z 12. dubna 1972. Má číslo 92. Ale čtème ještě dál: „Vláda ČSR schvaluje, aby se již v nejbližší době přistoupilo k důslednému řešení vzniklé problematiky, včetně nejpotřebnější výstavbu a rekonstrukce sportovních a tělovýchovných zařízení.“

A nyní ještě konkrétněji: „Vláda ČSR ukládá radě východočeského KNV zpřesnit návrh nezbytných opatření v oblasti Krkonoš do roku 1975, vypracovat návrh koncepce komplexního rozvoje oblasti Krkonoš do roku 1990, a to podle jednotlivých pětiletých etap, zabezpečit stavební kapacitu pro Krkonoše, řízenou ONV Trutnov. Dále vláda ukládá radě KNV ve spolupráci s ONV Semily a Trutnov vyhledat do 30. června 1972 taková ubytovací zařízení podnikové a odborové rekreace, která by mohla být použita pro poskytování občerstvení a případné ubytování širší veřejnosti. Do stejného termínu vláda ukládá projednat s vybranými organizacemi, provozujícími velké podnikové chaty, sdružování prostředků na výstavbu a provoz sportovních a turistických zařízení. Obdobné jednání uskutečnit s Ústřední správou rekreace ROH.“

V posledním bodě požaduje vláda ČSR federální vládu o souhlas s tím, aby mohla v prováděcích plánech na léta 1973 až 1975 zvýšit současné hodnoty investičních limitů, stanovených pětiletým plánem rozvoje národního hospodářství, o hodnoty až do výše 200 miliónů korun ve prospěch rozvoje oblasti Krkonoš, aby mohli představitelé vlády ČSR uskutečnit jednání o zajištění dalších polských stavebních kapacit pro účely výstavby rozhodujících investičních akcí v oblasti Krkonoš alespoň o 300 miliónů korun v letech 1972 až 1975 a aby federální ministerstvo národní obrany poskytlo výpomoc při úpravě běžeckých, turistických a sjezdářských tratí v Krkonoších.“

To byl výtah z usnesení vlády České socialistické republiky, které s radostí přijmou především lyžaři, protože bude mít značný dosah na úroveň sportu, který si tak zamilovali.

Křivdy na tváří hor se začnou odstraňovat, Krkonoše vstoupí do éry, která skončí se zastáváním a přiřadí se po bok horstván, která standard služeb lyžující veřejnosti neustá-

le zvyšovala, až dosáhla vysokého stupně z hlediska vybavení. Začíná se s rozvahou, ale důležité je, že se už našla síla k tomu, aby se bolák zprovoval ze světa. Uvolňují se nové finanční prostředky už v této pětiletce a ve spolupráci s ministerstvy, vedoucími ústředních orgánů a představiteli ROH se tvoří základy pro komplexní rozdělení celých Krkonoš.

Jak informoval místopředseda Svazu lyžařů ČSR ing. L. Petřík na zasedání předsednictva Čs. svazu lyžařů, bude už do této pětiletky zahájena rekonstrukce skokanských můstků ve Špindlerově Mlýně a v Harrachově, dále pak stavba ubytovny ve Špindlerově Mlýně. Konečně také dostává slovo tak dlouho umlčovaný Medvědí. Už letos začínají v okresním podniku ČTO v Trutnově se stavbou vleku! Také se podařilo prosadit výstavbu mamutího můstku ve Sv. Petru a vedle něj bude stát také zbrusu nová „devadesátimetrovka.“

Když znamenitý místopředseda skončil své exposé, zavládo v řídicím sboru čs. lyžařství velmi sympatické a povzbudivé ovzduší. Když se upřímně radoval, pocity štěstí se přelévaly ze skokanů na sjezdaře, z Čechů na Slováky, z trenérů na funkcionáře. Bylo to, jako když se člověku, který dlouho bloudil v mlze, najednou otevře obloha a na kraji obzoru se objevilo slunce. Tušení velkého startu do nové budoucnosti Krkonoš se však neodráželo jen ve slovech, jež chválila a děkovala, za nimi šlo v zápětí hned přemýšlení, jakým způsobem prakticky pomoci dílu, jež se rodí. Tak nejdříve vstal trenér sjezdařů Jan Vedral a vyhlásil za sebe a za své svěřence, že se přihlašují na brigády na stavbách, jež jsou plánovány. To si zaměřejmě nedal líbit představitel skokanů a hned svého kolegu začal přebíjet konkrétnějším závazným příslibem: že skokani budou pracovat při rekonstrukcích můstků v Harrachově i Špindlerově Mlýně a při stavbách nových zařízení ve Sv. Petru. Pak dali slovo sdruženáři a nakonec běžci, a najednou jsme byli všichni, byli jsme jedna lyžařská rodina, jak to má být vždycky. Tak mi přitom napadlo, že by celá věc neměla zůstat jen odevzou reprezentančních družstev, že by celá lyžující veřejnost měla zaujmout k tak vážnému kroku, jakým je renesance Krkonoš, nějaké vlastní stanovisko. Především česká lyžařská veřejnost, protože Krkonoše jsou jí nejbližší. Dalo by se uvažovat dokonce o nějaké spontánní akci jako „Lyžaři svým Krkonošům“ nebo tak nějak. Prostě neměli bychom zůstat stranou. Výraz vděku je neúčinnější tehdy, když má podobu činu nebo práce ve jménu myšlenky, za níž chceme poděkovat.

Přátelé lyžaři, přemýšlejte o tom!

JIRÍ NEJEDLO

Žebříčky běžců trochu jinak

V posledních letech se staly celostátní žebříčky, sestavované úsekem běhu ČSSL, významným ukazatelem výkonnosti závodníků v běhu na lyžích.

Žebříčky vycházely z výsledků dosažených na předem stanovených závodech, z nichž se započítávaly nejlepší výsledky každého závodníka, docílené na určeném počtu tzv. kvalifikačních závodů.

BÚ převzal pro hodnocení výkonů bodový systém hodnotící běh pro závod sdružený (FIS body). Poslední dva roky jsou již tyto FIS body v konečné úpravě žebříčků přepočítávány zpětně na vteřinové rozdíly mezi jednotlivými závodníky (vteřinové zpoždění za vítězem), které konkrétněji ukazovaly na vzájemnou výkonnost závodníků, než bodové hodnoty, vyjadřované podle FIS bodů pro závod sdružený.

Ukázalo se, že u samotného běhu na lyžích není třeba používat bodových tabulek pro závod sdružený, jehož výsledek je vyjadřován dosaženým časem (ve vteřinách, v časové míře) a výsledkem ve skoku na lyžích, vyjadřovaném bodovou hodnotou za délku skoku (body za metry), a kvalitou provedení skoku (body za styl). A je velmi obtížné najít nejsprávnější relaci odlišných měřítek. Svědčí o tom skutečnost, že tabulky pro výpočet závodu sdruženého se několikrát měnily a ještě se budou měnit.

Ale zmíněný problém se netýká samotného běhu na lyžích, jehož výsledek je dán jen dosaženým časem a vzájemnou výkonnost závodníků posuzuje podle časových rozdílů mezi jednotlivými závodníky.

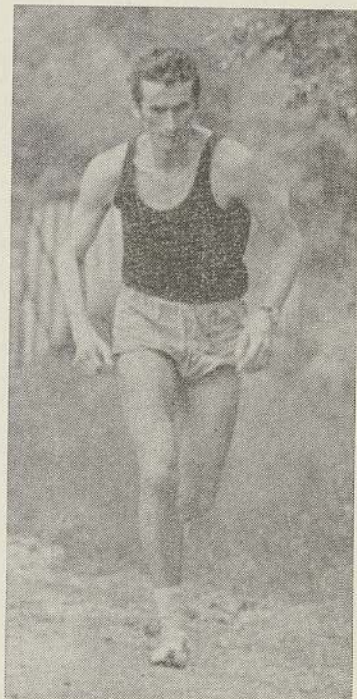
Proto přepočítání časových rozdílů je zbytečné a přidává práci nejen pořadatelům běžeckých závodů, ale i při zpracování celkových žebříčků závodníků.

Proto od r. 1973 budeme ve výsledcích celostátních kvalifikačních závodů kromě dosažených časů uvádět přímo časové

rozdíly jednotlivých závodníků, vypočtené k času vítěze. A toto časové zpoždění bude sloužit za podklad pro sestavování žebříčků a bude současně přímým ukazatelem vzájemné výkonnosti mezi závodníky, který stejně závodníci i trenéři brali za hlavní měřítko.

Při běhu na lyžích se však setkáváme s jiným problémem, a to s různou délkou tratí u stejné kategorie závodníků. A jinou hodnotu má časový rozdíl, dosažený v závodě na 15 km, než stejný časový rozdíl dosažený v závodě na 30 km. Podobně je tomu i u závodů žen na 5 a 10 km. Aby se tyto hodnoty aspoň částečně vyrovnávaly, je třeba časový rozdíl dosažený v závodě na 30 km (u mužů) a 10 km (u žen) pro žebříček započítávat jen jednou polovinou, aby časové rozdíly, vyjádřené v žebříčku, odpovídaly. Stejná praxe bude i u žebříčku dorostu (přepočtem časových rozdílů na jednu délku tratě).

Ve výsledcích jednotlivých závodů bude však účelné uvádět skutečné časové rozdíly bez ohledu na délku tratě a jen pro žebříček provést příslušný přepočítání na stejnou délku tratě. Tím by byl vyřešen nadhozený problém a časové rozdíly, uvedené v žebříčku, by odpovídaly stejné délce tratě. Druhým určitým nedostatkem při sestavování žebříčků je okolnost, že v posledních letech byly omezovaly kvalifikační závody (žebříčkové) i účast na nich jmenovitou nominací určitého počtu závodníků (mistrovství ČSSR, Tatranský pohár). Tím se stalo, že jen tyto nominovaní závodníci měli možnost umístění se v celostátním žebříčku, protože mohli absolvovat předepsaný minimální počet závodů. Ze žebříčku vypadla řada závodníků střední výkonnosti a ve

Jan Fajstavr

značné nevýhodě byli i závodníci, kteří měli v r. 1972 možnost absolvovat jen 3 závody [Sliač a mistrovství ČSSR] proti závodníkům s možností absolvovat 5 závodů, v nichž se 2 nejhorší výsledky škrtyly.

Tento nedostatek, který z bojí o umístění v žebříčku vyřazuje řadu závodníků střední výkonnosti, je možné odstranit zavedením „Bob - systému“. Toho se používá při hodnocení některých sjezdových závodů, které přehodnocuje na úroveň celostátních kvalifikačních závodů vypočtením bodové přírážky.

Obdobně jej můžeme použít i v běhu na lyžích, kde u některých předem stanovených závodů je možno podle umístění závodníků na prvých místech a s přihlédnutím k jejich časovému zpoždění, vyjádřeném v žebříčku minulého roku, vypočítávat pro každý takový závod vteřinovou přírážku. Touto vteřinovou přírážkou by byl zatížen jak vítěz závodů, tak všichni další závodníci. Přitom hlavní závody, jichž se musí zúčastnit členové státního druž-

stva (mistrovství ČSSR, Tatranský pohár, případně další určené závody), by byly závody bez časové přírážky.

Tím bychom dali možnost řadě dalších závodníků zasáhnout do bojů o umístění v žebříčku, při čemž by to neovlivnilo u umístění reprezentantů naší běžecké špičky. Navíc by se zpřesnilo hodnocení lyžařských oddílů podle umístění jejich závodníků v celostátním zebříčku, do kterého by byl pojat větší počet oddílových běžců.

V každém případě stojí za úvahu přemýšlet o nové věci a

velmi rád bych proto znal stanovisko těch, kteří se touto problematikou zabývají. Očekávám, že se alespoň někteří ozvou a svůj názor napíší a za to jim předem děkuji.

Pro informaci uvádím časové přírážky, vypočtené uvedeným systémem u některých celostátních nebo svazových závodů roku 1972:

U žen by tato přírážka činila u závodu v Novém Městě za účasti naší špičky bez olympioniček
na 5 km 1'21"
na 10 km 1'05"

u ligového závodu ve Mšeně na 5 km 26"

u mistrovství ČSR (bez účasti nejlepších) na 5 km 2'36".

U mužů — závody v Novém Městě na Mor. (zúčastnila se naše špička bez olympioniků) při 15 km 46"
při 30 km 51"

u ligového závodu ve Mšeně (bez špičky) při 15 km 1'48"
u mistrovství ČSR (při účasti členů stát. družstva — členů členských oddílů) při 15 km 13".

F. TÁBORSKÝ — BŮ - ČSSL

Profil vítězného mužstva

MUDr. KAREL DANĚK, CSc., a kolektiv sester laboratoře funkční diagnostiky tělových. lékařství v Novém městě n. M.

Do historie lyžařského oddílu Sokola Nové Město na Moravě byl v uplynulé zimě zapísán nový úspěch: vítězství v běžecké I. lize. Podívejme se na fyziologické předpoklady, které toto vítězství umožnily!

Připojená tabulka srovnává hodnoty vteřinového výdechu [FEV₁], dále indexu usilovného výdechu [IVK: vyjadřuje hodnotu výkonnosti dýchadel v přepočtu na konstituci měřeného jedince], dále hodnotu vý-

konu krevního oběhu a látkové výměny při 170 tepech za minutu [W₁₇₀], a konečně tutéž hodnotu, přepočtenou na kilogram váhy vyšetřené skupiny osob [W₁₇₀/kg].

SKUPINA

lyžaři-běžci, členové ligového družstva Sokola Nové Město

průměr všech lyžařů Žďárských vrchů (věk 21—35 let)

průměr všech ostatních sportovců Žďárských vrchů (21—35 let)

průměr výběru zdravých nesportovců Žďárských vrchů (21—35 let)

průměr všech pacientů, vyšetřených v laboratoři tělovýchovného lékařství pro potřeby jiných oddělení OÚNZ (pracovní a důchodové posuzování apod.; věk 21—35 let)

Hodnoty FEV₁ jsou uvedeny v milimetrech vzduchu, hodnoty IVK v přepočtených litrech vzduchu, W₁₇₀ a W₁₇₀/kg jsou uvedeny v kilopondech za minutu [zhruba platí, že 600 kpm/min = 100 wattů, respektive 100 kpm/min = 1 kilokaforie za minutu].

Uvedené hodnoty mužů si můžeme srovnat ještě s průměrnou hodnotou W₁₇₀, jež byla zjištěna v roce 1970 při příležitosti Mistrovství světa na Štrbském plesu pracovní skupinou Ústřední vojenské nemocnice

pod vedením plk. dr. Jar. Horáka, v níž tehdy spolupracoval i autor tohoto článku. Průměr W₁₇₀ všech tehdy vyšetřených lyžařů-běžců (z toho bylo 31 zahraničních a 8 našich) byl 1704 kpm/min.

Namáhavá adaptabilita krevního oběhu a dýchadel, to znamená schopnost průdušek, plic, krve, srdce a cév přenést co nejrychleji co největší množství kyslíku a živin do pracujících svalů a odvést z nich co nejrychleji rozpadové produkty, které tam při práci vznikají, je

	MUŽI				ŽENY			
	FEV ₁	IVK	W ₁₇₀	W ₁₇₀ /kg	FEV ₁	IVK	W ₁₇₀	W ₁₇₀ /kg
lyžaři-běžci, členové ligového družstva Sokola Nové Město	4190	3,81	1895	25,15	2900	2,79	1258	21,45
průměr všech lyžařů Žďárských vrchů (věk 21—35 let)	4028	3,68	1758	24,05	3090	2,99	1131	20,10
průměr všech ostatních sportovců Žďárských vrchů (21—35 let)	3820	3,31	1418	18,70	3128	2,96	840	13,50
průměr výběru zdravých nesportovců Žďárských vrchů (21—35 let)	3796	3,14	1183	14,90	3021	2,56	789	12,05
průměr všech pacientů, vyšetřených v laboratoři tělovýchovného lékařství pro potřeby jiných oddělení OÚNZ (pracovní a důchodové posuzování apod.; věk 21—35 let)	3185	2,38	976	13,10	2437	1,88	626	10,45

v nejstručnější míře vyjádřena právě výše srovnávanými čtyřmi ukazateli, a je zároveň také rozhodujícím fyziologickým momentem úspěšnosti závodníka v terénu. Na terénních výsledcích se ovšem navíc podílí i sportovní a bojová morálka závodníka — to znamená jeho úsilí „vytěžit“ z možností které mu skýtá jeho fyziologická adaptabilita, to maximum, kterého je psychicky a fyzicky schopen. Navíc se tu podílejí i faktory počasí, charakteru dráhy, výstroje (mazání) atd.

Je proto obtížné srovnávat výsledky různých jednotlivců, získané na různých tratích v různých dobách — ale zato můžeme dobře srovnávat výsledky celé skupiny, získané v tytéž dny na těchže drahách. Máme k dispozici údaje o rychlostech, dosažených pěti členy novoměstského lyžařského mužstva na patnáctikilometrových tratích v Novém Městě a Mšeně (únor—březen 1972). Vypočteme-li si z nich průměrné rychlosti pro obě trati a naneseme-li si výsledné hodnoty do grafu, na jehož druhou osu naneseme hodnoty W_{170} nebo W_{170}/kg , zjistíme, že průměrná rychlost členů novoměstského ligového mužstva vsutku závisí na jejich fyziologické námahové adaptabilitě. Z grafů si dokonce můžeme vypočíst i rovnici pro tuto závislost, která v daném případě je:

$$v = 14,90 + 0,165 \cdot W_{170}/kg \pm 0,26 \text{ km/hod,}$$

respektive

$$v = 16,60 + 0,00135 \cdot W_{170} \pm 0,30 \text{ km/hod.}$$

Jak ukazuje poslední člen rovnice, je vztah mezi hodnotami námahové adaptability a dosaženou rychlostí v terénu dost „volný“; pro pravděpodobnost 0,67, tzn. ve dvou třetinách případů se bude pohybovat v pásmu rychlostí, širokém přes roz-

Lety 180 metrů?

Oberstdorf bude 8.—11. 3. 1973 dějištěm II. mistrovství světa v letech na lyžích. Dosaďvní obří můstek, projektovaný Heini Klopferem, se zdá pořadatelům již malý a tak bude přestavěn. Získá zčásti nový profil a nájezdová věž bude postavena z lehkých slitin. Nová konstrukce bude mít kritický bod 165 m a umožní prý lety do 180 m (?), takže se má očekávaných 80 000 diváků nač těšit. Náklad na přestavbu je rozpočten na 4,5 miliónu marek. Zároveň přibude k dosavadnímu vybavení i nový 90 m můstek nákladem 2,5 miliónu marek, který bude otevřen již pro novoroční turné čtyř můstků Interpohár.

díl půl kilometru za hodinu! Ale i když tu je možné toto široké kolísání, podmíněné morálkou a technikou závodníka a objektivními podmínkami dráhy, počasí a výstroje, je tu na druhé straně jasná patrná souvislost mezi laboratorními a te-

rénními výsledky: a to může být do budoucna poučením jak pro trenéry a lékaře, tak i pro samotné sportovce. Vyplatí se opravdu být informován o vývoji své zdatnosti respektive hlavních ukazatelů, na nichž se zdatnost zakládá!

Co jsme za rok udělali a co ještě uděláme

Dne 22. a 23. dubna sešlo se v Praze rozšířené zasedání úseku sjezdových disciplín Svazu lyžařů ČSR, aby zhodnotilo uplynulou sezónu 1971—72 a navrhlo hlavní úkoly pro období 1972—73. I když jde o hodnocení jen z pohledu Českého svazu — federální úsek zasedal ve Vlasimi až v květnu — přece snad nahlédnutí do této sjezdařské kuchyně není nezajímavé.

Plány pečlivě sestavené a do-
držované a široká spolupráce s lyžařským hnutím i různými institucemi a orgány byly základem práce celého úseku. Podkladem byl plán Svazu lyžařů ČSR, rámovaný ÚV ČTO a ČSSL.

Jedním z nejdůležitějších úkolů úseku bylo zajištění soutěží. Byly proto zpracovány, i když opožděně, pravidla soutěží na sezónu 1971—72, vydán termínový kalendář a výkonnostní žebříčky žactva [žebříčky dorostu a dospělých vydal federální sjezdový úsek]. V letošní sezóně úsek přímo řídil

— u dospělých — mistrovství ČSR, II. ligu skupinu Čechy a Moravu a 6 divizních skupin prostřednictvím krajů

— u dorostu — přebor ČSR a přebor dorosteneckých družstev ČSR a 3 kvalifikační závody dorostu

— u žactva — přebor ČSR a 2 kvalifikační závody a utkání SSR—ČSR.

Pro špatné sněhové podmínky se celá řada závodů několikrát překládala a některé se neuskutečnily vůbec (zejména dorostenecké závody). Odřikání závodů nebo jejich překládání způsobilo též vážné organizační a finanční potíže pořadatelům.

Mezinárodní závody v ČSR. Byl uspořádán 3. ročník Junior-kriteria ve Spindlerově Mlýně pro dorosty a 1. ročník Skikriteria žactva v Říčkách v návaznosti na mezinárodní žakov-

ské závody ve Vrátně. Oba závody byly úspěšné a dobře organizované. V příštích letech je třeba tyto závody pravidelně pořádat, je však nutné zajistit zejména u dorostů kvalitnější ústast zahraničních závodníků s FIS body.

Mezinárodní závody a trénink v zahraničí. Členové národních družstev s výjimkou žactva se prostřednictvím Sportturistu účastnili týdenního tréninku v listopadu 1971 na Kaprunu v Rakousku. Žactvo v počtu 8 závodníků bylo společně se slovenskými žáky na 3. ročníku Evropského kriteria mládeže v Itálii a dále v kombinaci s dorosty v dubnu na závodech v Polsku. Oba zahraniční starty byly velice úspěšné. Dospělí v kombinaci s dorosty byli v provincii 71 ve Francii (4 děvčata), dále v lednu 72 v Bulharsku (3 děvčata) a v březnu 72 ve Francii (4 chlapci).

Ostatní plánované styky — Polsko a NSR — pro špatné sněhové podmínky odpadly. Bohužel tato odřeknutí opět postihla dorosty.

Národní družstva. Byla ustavena družstva A — dospělí (8 děvčat a 10 chlapců), B — dorosty (8+10) a C — žactvo (11+12). Tato družstva jsou rezervou státních družstev a proto jsou v nich závodníci cca do 21 let, kteří byli vybráni podle těchto kritérií

- stáří závodníka
- jeho umístění v žebříčku (v celostátním resp. v národním v žáků)
- předpokladů jeho dalšího sportovního růstu
- jeho morálně-volních vlastností
- stanoviska odpovědných trenérů.

Družstva měla celoroční plán přípravy, limitovaný kádrovými, časovými a hlavně finančními možnostmi Svazu (např. náklady na výcvikové tábory jsou kryty jen z části, není dostatek výzbroje apod.). Proto bude počet členů družstev v sezóně 72—73 snížen. Všichni členové družstev byli v péči přísl. ústřední lyžařské základny, která též na členy družstev A a B dostává určitý příspěvek. Část družstva B měla ve Spindlerově Mlýně dlouhodobý výcvikový tábor (cca dva a půl měsíce) spojený se školní docházkou, finančně zabezpečený především z prostředků předseidnictva vlády ČSR. Výcvikový tábor byl kladně hodnocen a je připravován i pro letošní sezónu s využitím dosavadních zkušeností.

Politickovými prací se družstva má stoupající tendenci. Všechna družstva soutěží o titul „vzorný kolektiv ČSTV“, družstvo B kolektivně vstoupilo do pionýrské organizace.

Výzbroj, výstroj a volné jízdny. V roce 1971 bylo dovezeno pro národní družstva 24 párů lyží. Členové federálních dorosteneckých družstev obdrželi navíc od ÚŠJ CSF 2—3 páry ojetých lyží. Tím v podstatě každý člen družstva A i B dostal půjčen nejméně 1 pár lyží.

Vázání Marker — převážně mimo rozpočet Svazu — bylo prakticky opatřeno (alespoň 1 kus) pro každého člena družstev A a B.

Tréninkové oblečení bylo zajištěno pro všechna tři družstva z propagačních prostředků

různých národních podniků, stejně jako oblečení pro část pracov. úseku (trenéři družstva C a B, pracovníci STK). Volné průkazy na vleky a výtahy ČTO — celkem 74 ks — obdrželi všichni členové národních družstev a jejich trenéři a někteří pracovníci úseku.

Přes podporu různých podniků a institucí — tedy mimo rozpočet Svazu — nejsou národní družstva a jejich trenéři dostatečně vybaveni, zejm. ne lyžemi. Bez krytí těchto nákladů např. lyžařskými oddíly, jednotami, ale i rodiči závodníků, nelze družstva zabezpečit ani nejnужnějším materiálem. Ještě daleko složitější je situace ve výzbroji a výstroji v krajích, okresech a hlavně jednotách, které své požadavky musí krýt nákupem v tuzemsku. Oblast dovozu, cenovou tvorbu v tuzemsku i výrobu se snaží ovlivnit federální materiálová komise při Československém svazu lyžařů. Slevy na vleky a výtahy ČTO resp. tělových. jednot v ČSR ovlivňuje SL ČSR, zatím bez pronikavějšího výsledku.

Investice. Investiční činnost ústředních tělovýchovných zařízení ČTO z lyžařského hlediska ovlivňuje předseidnictvo SL ČSR. Obdobně, i když s daleko menším výsledkem vzhledem k pravomocím, ovlivňuje Svaz i investiční činnost tělovýchovných jednot a institucí.

V rámci plánovaných investičních prostředků ČTO dostal Svaz v roce 1971 6 ks radiostanic, které půjčuje odborným úsekům. V dubnu 1972 z těchto prostředků byl dovezen přenosný lyžařský vlek. V investiční oblasti jsou největší nedostatky jak v koordinaci této činnosti

různých tělovýchovných složek, jiných institucí a orgánů, tak v samotné investiční výstavbě. Proto bude třeba posílit komisi výstavby a věnovat otázkám investic zvýšenou pozornost ve vazbě na úkoly obsažené ve „Zprávě o současném stavu a rozvoji lyžování v ČSR“, která byla v dubnu 1972 SL ČSR zpracována.

Metodická a politickovými činností. Úsek má vytvořenou politickovými komisí, která se stará o politickovými činností práci s národními družstvy i lyžařskými kádry. Tato práce má stoupající úroveň.

V roce 1971 byl proveden letní běh školení trenérů II. tř., zimní běh školení trenérů II. tř. byl pro špatné sněhové poměry přeložen na prosinec 72, dále bylo provedeno doškolení trenérů I. a II. tř. Z doškolení byl vydán písemný materiál. Širší lyž. veřejnost byla pravidelně informována různými články v Lyžařství i ostatním sportovním tisku o hlavní problematice sjezdového lyžování. Bylo vysíláno několik šotů v televizi z tréninku národních družstev, lyžařských závodů i předsezónní přípravy. Díky pořadatelům uskutečnil se ze žákovského mezinárodního Skikritéria v Říčkách prvý přímý televizní přenos v ČSR z našich závodů.

Přes tyto úspěchy je třeba politickovými komisí kádrově posílit a ještě zintenzivnit její činnost, hlavně v oblasti metodického působení, propagace apod.

Rozpočet. Finanční plán je sestavován vždy na běžný rok, proto při hodnocení příslušné sezóny se plán a čerpání přerývají. Finanční limity jsou pro úsek vyčleňovány předsednictvem SL CSR podle zásad schválených ústředním výborem Svazu.

Protože finanční plán zdaleka nezabezpečuje veškerou plánovanou činnost úseku, jsou finanční prostředky zajišťovány pracovníky úseku z jiných zdrojů (např. výcvikový tábor spojený se školní docházkou, tréninkové oblečení, materiální vybavení apod.).

Úprava lyžařských pravidel. Komise rozhodčích ve spolupráci se Sborem rozhodčích spolupracuje na dlouhodobém úkolu úpravy sjezd. lyžařských pravidel. Úpravy budou ještě před sezónou 72—73 vydány tiskem.

Nejdůležitější úkoly pro sezónu 1972—73, tak jak byly přijaty na rozšířeném zasedání v dubnu a jak jsou v současné době plněny.

a) Připravit a schválit systém soutěží řízených úsekem, jejich pravidla, termínový kalendář, rozestat pověřovací dopisy a zajišťovat realizaci těchto soutěží. Systém soutěží byl schválen, je zpracován návrh pravidel soutěží a připravuje se kalendář.

b) Ve spolupráci s příslušnými organizačními výbory zabezpečit mezinárodní závody v ČR (Juniorkriterium a Skikriterium). Příprava obou závodů již započala.

c) Schválit koncepci práce s národními družstvy v návaznosti na ÚSJ CSF, tato družstva ustavit, vypracovat pro ně celoroční plán přípravy a zajišťovat jeho plnění.

Koncepce národních družstev byla schválena. Družstva jsou ustavena v tomto složení:

žactvo — trenéři Ivan Hrabě a Dušan Kříž — závodníci: Ak-samit, 1960, Cízler 59, Julínek 62, Klečka 61, Loska 60, Němec

58, Kolín 58, Kornfeld 57, Porubský 56, Ptáčník 57, Zeman 57

— trenér Dušan Charvát — závodnice: Cihelková 56, Dlouhá 58, Jahodová 57, Navrátilková 57, Pičmanová 56, Šudová 56 — podle předsezónní přípravy bude rozhodnuto o event. zařazení Šuvové 57, Fučíkové 58, Uhrové 58 a Štanclové 58

dospělí — trenér Jan Lučka — závodníci: Fürich 55, Kohoutek 55, Kmínek 54, Menec 51, Sochor 54, Skampa 51, Vala 54 a dále Dudev 52 bude zařazen podle výsledků lékařské prohlídky

— trenér Josef Holinger — závodnice: Bulínová 54, Kořánová 52, Škuthanová 55, Šosvaldová 54, Vyčítalová 55.

Celoroční plány přípravy družstev jsou zpracovány a začalo se s jejich realizací.

d) Zpracovat koncepci komise výstavby a materiálu v návaznosti na „Zprávu o současném stavu a rozvoji lyžování v ČR“, kterou v dubnu 1972 zpracoval SL ČR — zajistit realizaci. Rámcový plán práce je zpracován. Zabezpečuje se dílčí realizace.

e) Zpracovat pro sezónu 72 až 73 plán práce všech komisí v návaznosti na schválený plán úseku, zajistit jejich plnění a sledovat finanční čerpání.

Plány všech komisí úseku sjezd. disciplín SL ČR jsou zpracovány resp. budou uzavřeny do konce června 72. Plnění je zatím podle plánu včetně fin. čerpání.

f) Zpracovat pro sezónu 72—73 finanční plán úseku a plán mezinárodních styků a předložit ho předsednictvu SL ČR v požadovaných termínech.

Finanční plán na rok 1972 a plán mezinárodních styků na rok 1972 byly zpracovány loňského roku. Na rok 1973 byl již zpracován návrh plánu mezinárodních styků a návrh finančního plánu bude uzavřen ve III. čtvrtletí 1972.

Dr. JAROSLAV KÁRNÍK,
předseda úseku sjezdových disciplín SL ČR

Kresby: JIŘINA KÁRNÍKOVÁ

62, Schimmer 61, Šváb 60, Viktorin 59 — desátý žák bude jmenován dodatečně

— trenér Ota Janoušek — závodnice: Brixlová 59, Brudná 61, Fučíková 60, Hartmanová 59, Charvátová 62, Janoušková 60, Jonášová 61, Viktorová 59, Vlčková 61, Walachová 60

dorost — trenéři Pavel Zelenka a Jiří Jirsa — závodníci: Hofman 56, Kakeš 59, Kárník

P ě t i l e t k a I A S

Bezpečnost se v našem technickém věku stává stále naléhavějším příkazem. Ani v lyžařském sportu není podobné úsilí nikterak samočelné, naopak zcela nezbytné. V květnu uplynulo pět let od založení Mezinárodní pracovní sekce pro bezpečnost lyžování (IAS), jejíž aktivita významně ovlivnila rozvoj lyžařské techniky. Zvláště bezpečnostní vázání prošlo přičiněním IAS mnohým zdokonalováním. Svůj název si nyní zaslouhuje mnohem více než kdykoliv předtím, tím spíše, že vzrůstající měrou spadají do této kategorie i typy vázání určené pro děti. Lyžařská vázání, která obstála před komisí IAS, jsou označena zkušební značkou. Tu dostali výrobci Tyrolia, Marker, Salomon, Eckel apod. Za další a důležitý přínos bezpečnosti můžeme považovat normalizaci lyžařských bot, resp. jejich podrážek, které jsou pro bezvadnou funkci bezpečnostního lyžařského vázání nanejvýš důležité. Za zmínku stojí, že na tomto poli Evropa předstihla Ameriku, kde o zřízení podobné instituce teprve usilují. Bude mít zkratku ASTM.

-ah-

Světový pohár 1972

Průběh i konečný výsledek dnes již tradiční soutěže o Světový pohár sjezdařů k sobě poutal letos méně pozorností, než dříve. V olympijské sezóně to bylo pochopitelné. Váha olympijských medailí jako by každé čtyři roky narůstala a ve sjezdových disciplínách, stejně jako ve většině ostatních sportů, přerostla již dávno v nejvyšší dosažitelnou metu. Desítky novinářů kladly závodníkům před Sapporem stejnou otázku, na kterou dostávaly také stále stejnou odpověď: „Letos je mým cílem olympijská medaile, umístění ve Světovém poháru je až na druhém místě.“ Vzhledem k jedinečnosti olympijských her je to tak správné.

Přesto se domníváme, vzhledem k charakteru sjezdových disciplín, že i v olympijské zimě zůstávají výsledky soutěže o Světový pohár neobjektivnějším srovnáním výkonnosti předních světových sjezdařů a národních družstev. Z hlediska průběhu a výsledků SP 72 jsou velice překvapující výkony ně-

kterých sjezdařů v Sapporu. Tak Collombin, „stříbrný“ ve sjezdu, skončil ve sjezdové soutěži SP 72 až na 15. místě. Ochoa, „zlatý“ ve slalomu, je ve slalomové soutěži SP 72 12., stejně jako Mattle, třetí v obřím slalomu v Sapporu. V ženských držitelky zlatých medailí Cochran a Nadig skončily ve SP 72 na šestých místech. O opačná překvapení nebyla rovněž na OH nouze. Do SP se letos započítávaly výsledky sedmi závodů v každé disciplíně v soutěži mužů i žen. Přibližně 100 nejlepších sjezdařů a 60 nejlepších sjezdařek z celého světa se utkalo ve 21 soutěži. Tolikrát vzájemná utkání kompletní světové špičky v jednom závodním období najdou těžko obdobu v jiném sportovním odvětví a v olympijských sportech bychom asi hledali zcela marně. Objektivita výsledků soutěže o SP nám umožňuje posoudit rozložení sil jednotlivých národních družstev, stojících v čele světového sjezdového lyžování. Rozbor těchto výsledků pak naznačuje určité

GUSTAVO THOENI

tendence, jejichž respektování je přínosem i pro práci čs. reprezentačního družstva.

ŠVÝCARI PŘEKVAPIVĚ V ČELE

Do výsledků soutěže o SP 72 mužů se dostalo celkem 56 závodníků, kteří získali alespoň jeden bod. Přibližně polovina — 30 závodníků, získalo více než 20 bodů. Pořadí těchto 30 závodníků je zachyceno v připojené tabulce, z níž budeme také převážně vycházet.

Do prvé třicítky SP 72 se
(Pokračování na str. 10)

Kalendář vrcholných soutěží 1973

Předsednictvo Čs. svazu lyžařů schválilo na červencové schůzi návrh termínového kalendáře vrcholných lyžařských soutěží v roce 1973.

MISTROVSTVÍ ČSSR

1. až 4. II.: klasické disciplíny ve Vysokých Tatrách
25. II.: běh na 50 km v Jilemnicích
20. až 25. II.: sjezdové disciplíny ve Spindlerově Mlýně

PŘEBORY ČSSR

1. až 4. III.: klasické disciplíny dorostu v Novém Městě v Kr. horách
14. až 18. II.: sjezdové disciplíny dorostu na Chopku (jih)
8. až 11. III.: klasické disciplíny žactva v Tatranské Lomnici (zároveň utkání ČSR—SSR)
8. až 11. III.: sjezdové disciplíny žactva (TJ Gottwaldov)

I. LIGA A CELOSTÁTNÍ KVALIFIKAČNÍ ZÁVODY

Běh:

13. a 14. I.: Vrchlabí, I. postupový závod (m, ž, jun)

19. až 21. I.: Sliač, II. postupový závod (m, ž, jun)

9. až 11. II.: Nové Město n. M., I. liga, CKZ (m, ž)

10. a 11. III.: místo neurčeno, I. liga (m, ž)
místo neurčeno, CKZ (dor)

15. až 18. II.: Tatranský pohár, CKZ (m, ž)

Skok:

10. až 13. II.: Skokanské turné ČSSR, I. liga, CKZ (m)

15. až 18. II.: Tatranský pohár, I. liga, CKZ (m)

4. III.: místo neurčeno, I. liga, CKZ (m)

20. a 21. I.: B. Bystrica a Selce, I. liga, CKZ (dor)

24. a 25. II.: Desná a Josef. Důl, I. liga, CKZ (dor)

Sdružený závod:

13. a 14. I.: Tanvald, I. liga, CKZ (m, jun)

10. a 11. II.: Nové Město n. M., I. liga, CKZ (m, jun)

17. a 18. II.: Tatranský pohár, I. liga, CKZ (m, jun)

20. a 21. I.: B. Bystrica, I. liga, CKZ (dor)

24. a 25. II.: Desná v Jiz. horách, I. liga, CKZ (dor)

Sjezdové disciplíny:

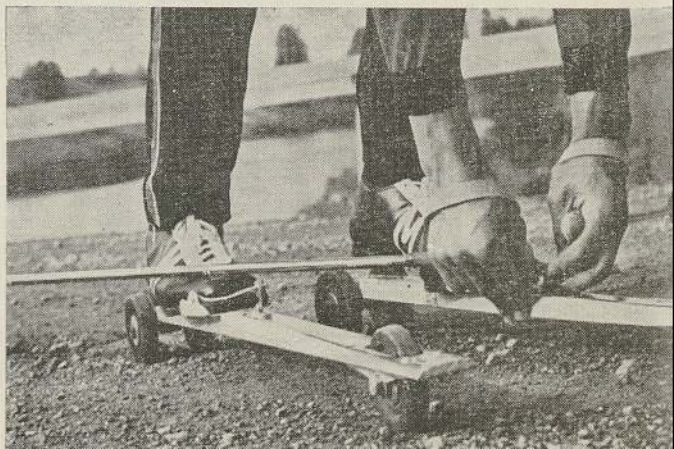
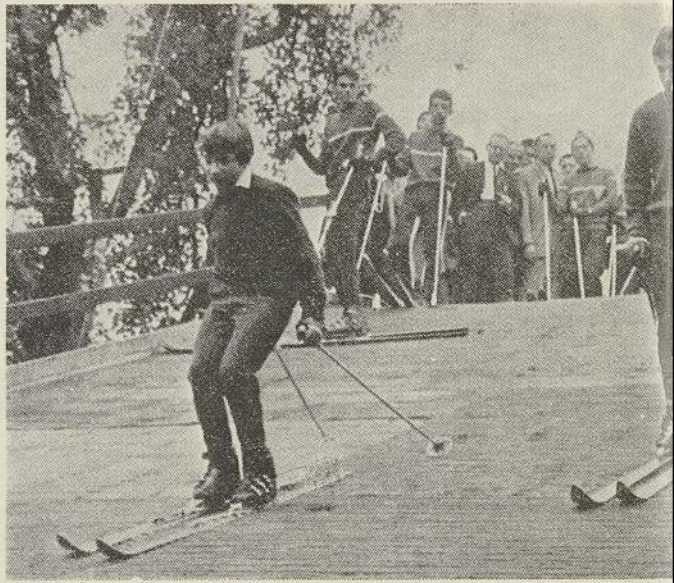
9. až 11. II.: Ještěd, I. liga, CKZ (m, ž 2X sl, osl)

2. až 4. III.: Harrachov, I. liga, CKZ (m, ž, 2X osl, sl)

13. a 14. III.: Jasná, I. liga, CKZ (m, ž, 2X sj)

19. až 21. I.: Špičák na Šumavě, CKZ (dor, 2X osl, sl)

23. až 25. III.: Vysoké Tatry, CKZ (dor, 2X sl, osl)

VŠELIJAK se jezdí 7 létě na lyžích: na kartáčích, na trávě, na polyetylénových došcích, na PVC, ale taky na asfaltu, natáhne-li si člověk kolečkové lyže a je-li rodem běžec. Zcela jinou podobu a také konstrukci mají kolečkové lyže pro sjezdaře. Připomínají tak trochu obrněné pásové vozídko a lyžník se na nich valí jako tank. Ve švýcarském Gstaadu dokonce pořádají Velkou cenu ve sjezdových disciplínách na takovém nářadí. Lyžování na trávě pěstujeme také u nás. Je sice poněkud pozdnějšího data a jeho provozování vyhovuje spíše podzím než léto, ale v každém případě je to řádově mezsezónní zaměstnání. Věnují se mu liberečtí sjezdaři. V detailu taky představujeme kolečkové běžky a v této souvislosti snad nebude na škodu, oznámíme-li, že byt se zpožděním, ale přece zahájili letos také naši běžci-reprezentanti přípravu na nástroj více méně vlastní výroby. V zahraničí se na kolečkových běžkách trénuje už více než tři roky. Dočkáme se také lyžování na kartáčích a premiéra má být už brzy na slalomovém svahu v Brně. Ve stávkách můstek s umělou hmotou jsme patřili mezi průkopníky a lze věřit, že právě odtud si naši skokani odnesli hodně cenných návyků pro své výboje na sněhových můstcích. Z fotomontáže o tom, jak se všelijak jezdí 7 létě na lyžích, zřetelně vysvítá, že kromě radosti ze zdravého pohybu získává lyžař mnoho užitečných hodnot pro to, aby se mohl cítit dobře připravený na zimu. Aťe ruku na srdce: není letní lyžování přece jen nejpohodlnější na skutečném sněhu? -n-

Světový pohár 1972

(Pokračování ze str. 7)

probojovalo 9 Švýcarů, 6 Rakušanů, 4 Francouzi, 3 Američani, Italové a Němci, 1 Polák a Nor.

Početní převaha švýcarských sjezdařů je nejmarkantnější v hodnocení sjezdu. Zde se umístilo v první desítku SP 5 jejich závodníků! Ve sjezdu je také nejvýraznější pokles výkonnosti Francouzů — pouze 2 závodníci zde bodovali do SP, Duvillard (43 b.) a Orcel (1 b.). V hodnocení obřího slalomu jsou síly rozloženy rovnoměrně mezi závodníky vedoucích družstev. Ve slalomu je překvapením neúspěch Rakušanů, jejichž nejlepší slalomář Rofner se zde umístil až na 13. místě s 15 body. Pořadí družstev mužů ve SP 72, dané součtem všech dosažených bodů je rovněž výmluvné: 1. Švýcarsko 534 b., 2. Francie 374 b., 3. Itálie 307 b., 4. Rakousko 294 b., 5. NSR 152 b., 6. USA 125 b., atd.

Švýcaři tedy získali téměř jednou tolik bodů co Rakušané! Takový úspěch družstva, které v posledních letech víceméně jen přihlíželo soubojům Rakouska a Francie, nečekal ještě letos v lednu nikdo. Příčiny vzestupu nebo poklesu výkonnosti jednotlivých družstev je mnoho. Trenéři všech národních týmů analyzují formu i obsah přípravy švýcarských sjezdařů, snaží se najít to podstatné, co zřejmě přineslo novou, vyšší kvalitu a lyžařské federace zajišťují svým nejlepším obdobné podmínky, jaké měli Švýcaři v posledních letech.

SPECIALIZACE — POZNANÁ NUTNOST

Z připojené tabulky vyplývají další zajímavé skutečnosti. Všimneme-li si, ve které disciplíně který ze závodníků bodoval, zjistíme, že pouze 4 závodníci získali body ve všech třech disciplínách. Gustav a Rolando Thöniové ovšem bodovali ve sjezdu pouze 3—4 body, Tresch ve slalomu rovněž jen čtyřmi body. Zůstává tedy dnes na scéně

A. BACHLEĐA

než SP jediný sjezdař s vysokou výkonností ve 3 disciplínách. Je jím H. Duvillard — největším soupeř G. Thöniho v dramatickém závěru SP 72. Vystává otázka, zda je tento nedostatek všestranných vrcholných závodníků způsobem zvyšující se odlišností sjezdu od slalomových disciplín, nebo záměrnou specializací mladých závodníků již od žákovského věku. Blíže k pravdě je zřejmě první odpověď. Faktem zůstává, že je za těchto okolností ohrožen smysl tzv. alpské trojkombinace, která bude zřejmě v budoucnu nahrazena soutěží odpovídajícími vývoji.

Pohled na pořadí v jednotlivých třech disciplínách SP 72 potvrdí předchozí závěry. Prvních jedenáct závodníků seřazených podle bodů SP vyjetých ve sjezdu, tedy prvních 11 „sjezdařů“ specialistů si nevyjelo ani jeden bod v jiné disciplíně. Russiho 4 body v obřím slalomu jsou jedinou výjimkou. Na druhé straně jsou výjimkou závodníci, kteří si vyjeli body pouze ve slalomu nebo pouze v obřím slalomu. Prvních 7 „slalomářů“ sbíralo úspěšně body i v obřím slalomu. Souvislost slalomových disciplín a odlišnost sjezdu je z tohoto pohledu tedy více než zřejmá. Lze předpokládat, že výkonnost v jednotlivých sjezdových disciplínách poroste i nadále takovým tempem, že snaha o výchovu „univerzálního vrcholného jezdce“ bude korunována úspěchem jen ve výjimečných případech. Tento fakt musí být brán v úvahu i trenéry státních družstev. Vytváření reprezentantů z hlediska dispozic pro jednotlivé disciplíny, diferenciací obou

skupin v přípravě i ve výběru závodů, určení míry intenzity sjezdového tréninku pro skupinu slalomářů. [Naprosté vyloučení sjezdového tréninku slalomářů by bylo zásadním omylem].

NA ČEM SE JELO

K tabulce pořadí připojujeme pro zajímavost přehled vázání a lyží, na kterých vrcholní jezdci startovali. Jelikož především lyže ovlivňují do určité míry dosažené výkony, je zajímavé, že 14 jezdců z první třicítky startovalo na lyžích francouzských a z nich 12 na lyžích značky Rossignol. „Vítězné“ italské lyže Persenico jsou zastoupeny 4X (3X v první desítku!), rakouské lyže 6X, americké a německé 3X. Převaha francouzských lyží je jistě dobrým ukazatelem jejich kvality. Chybné by bylo ovšem tvrzení, vycházející mechanicky z uvedeného poměru, že francouzské lyže jsou např. o 50% lepší než lyže rakouské. Pro umístění ve SP 1 v každé jiné sjezdové soutěži je rozhodující sportovní výkonnost každého závodníka a pozitivní bilance francouzských lyží je právě značně ovlivněna tím, že na nich startují vynikající jezdci z mnoha zemí — Švýcar Russi, Polák Bachleđa, Nor Haaker a další. Souhrnně lze říci, že rozdíly mezi lyžemi jednotlivých předních světových firem co do kvality jsou mnohem menší, než rozdíly ve schopnosti těchto firem získat špičkové domácí, ale také zahraniční sjezdaře pro své výrobky. Toto platí ještě daleko větší měrou o vázáních, kde jsou silné firmy Nevađa a Salomon zastoupeny 18 jezdci v první třicítce SP 72.

SITUACE V SOUTĚŽI ŽEN ODLIŠNÁ

Ve SP 72 žen bodovalo 46 závodnic. Vedoucí postavení si zde udržely Francouzky, jímž bodovalo 11 závodnic. Dále bodovalo 8 Američanek, 6 Rakušanek, 5 závodnic NSR a Kanady a pouze 3 Švýcarky a jediná Italka, která získala 1 bod! Pořadí družstev žen je značně odlišné od pořadí družstev mužů: 1. Francie 771 b., 2. Rakousko 537 b., 3. USA 208 b., 4. NSR 183 b., 5. Švýcarsko 126 b. atd.

(Pokračování na str. 16)

SVĚTOVÝ POHÁR SJEZDAŘŮ 1972

	celk.	SJ (poř.)	OSL	SL	lyže	vázání
1. G. Thöni — It.	154 b.	4 b. (17.-19.)	84 b. (1.)	66 b. (4.)	Persenico (It.)	Nevada (Fr.)
2. H. Duvillard — Fr.	142 b.	43 b. (6.)	49 b. (5.)	50 b. (6.)	Rossignol (Fr.)	Salomon (Fr.)
3. E. Bruggmann — Švý.	140 b.		78 b. (2.)	62 b. (5.)	Persenico	Salomon
4. J. N. Augert — Fr.	125 b.		24 b. (13.)	101 b. (1.)	Dynamic (Fr.)	Nevada
5. B. Russi — Švý.	114 b.	110 b. (1.)	4 b. (23.)		Rossignol	Nevada
6. A. Bachleda — Pol.	109 b.		28 b. (8.-10.)	81 b. (2.)	Rossignol	Salomon
7. R. Thöni — It.	93 b.	3 b. (20.)	15 b. (16.)	75 b. (3.)	Persenico	Marker (NSR)
8. K. Schranz — Rak.	83 b.	83 b. (2.)			Kneissl (Rak.)	Tyrolia (Rak.)
9. M. Lafferty — USA	63 b.	63 b. (3.)			K 2 (USA)	Nevada
10. H. Messner — Rak.	61 b.	61 b. (4.)			Kneissl	Marker
11. R. Rossat-Mignod — F)	55 b.		55 b. (3.)		Rossignol	Nevada
12. E. Haaker — Nor.	50 b.		50 b. (4.)		Rossignol	Salomon
13. W. Tresch — Švý.	49 b.	19 b. (12.)	26 b. (11.-12.)	4 b. (21.)	Rossignol	Markem
14. F. Vogler — NSR	47 b.	47 b. (5.)			Erbacher (NSR)	Salomon
15. D. Zwilling — Rak.	46 b.		38 b. (6.)	8 b. (16.)	Atomic (Rak.)	Nevada
16. A. Penz — Fr.	45 b.		17 b. (15.)	28 b. (7.)	Rossignol	Salomon
17. A. Röstl — Švý.	42 b.		28 b. (8.-10.)	14 b. (14.)	Head (USA)	Geze (NSR)
18. J. D. Dätwyler — Švý.	39 b.	39 b. (7.-8.)			Rossignol	Nevada
19. A. Sprecher — Švý.	39 b.	39 b. (7.-8.)			Persenico	Marker
20. E. Schmalzl — It.	37 b.		13 b. (18.)	24 b. (9.)	Rossignol	Salomon
21. M. Dätwyler — Švý.	37 b.	37 b. (9.)			Rossignol	Salomon
22. A. Hagn — NSR	35 b.		30 b. (7.)	5 b. (19.)	Völkl (NSR)	Salomon
23. R. Berthold — Švý.	32 b.	32 b. (10.)			Rossignol	Nevada
24. S. Heckelmüller — NSR	28 b.		28 b. (8.-10.)		Erbacher	Nevada
25. Tritscher (Rak.) 27, 26. Mattle (Švý.) 26, 27. Palmer (USA) 25,						
28. Cordin (Rak.) 24, 29. Cochran (USA) 22, 30. Loidl (Rak.) 21 b.						

SVĚTOVÝ POHÁR SJEZDAŘEK 1972

1. Pröll — Rak.	269 b.	125 b. (1.)	115 b. (1.)	66 b. (4.)	Atomic	Nevada
2. Macchi — Fr.	187 b.	67 b. (4.)	50 b. (4.)	70 b. (2.-3.)	Dynamic	Salomon
3. B. Lafforque — Fr.	128 b.		52 b. (3.)	76 b. (1.)	Rossignol	Nevada
4. Kaserer — Rak.	120 b.	7 b. (17.)	76 b. (2.)	37 b. (7.)	Blizzard (Rak.)	Nevada
5. Nadig — Švý.	111 b.	71 b. (3.)	37 b. (6.)	3 b. (23.)	Rossignol	Nevada
6. Mittermeir — NSR	110 b.	12 b. (10.-11.)	32 b. (7.)	66 b. (4.)	Fritzmeier (NSR)	Salomon
7. Drexel — Rak.	101 b.	76 b. (2.)	22 b. (11.)	3 b. (21.)	Atomic	Nevada
8. Steuer — Fr.	96 b.		26 b. (10.)	70 b. (2.-3.)	Dynamic	Nevada
9. Debernard — Fr.	90 b.		28 b. (8.)	62 b. (5.)	Rossignol	Salomon
10. Mir — Fr.	89 b.	63 b. (5.)	11 b. (16.)	15 b. (12.-13.)	Rossignol	Salomon
11. Jacot — Fr.	70 b.	12 b. (10.-11.)	27 b. (9.)	31 b. (8.)	Dynamic	Nevada
12. B. Cochran — USA	67 b.		10 b. (18.)	57 b. (6.)	K 2	Nevada
13. M. Cochran — USA	67 b.	1 b. (23.)	44 b. (5.)	22 b. (11.)	K 2	Nevada
14. Rouvier — Fr.	60 b.	60 b. (6.)			Dynamic	Salomon
15. Behr — NSR	29 b.			29 b. (9.)	Völkl	Nevada

Výkonnostní žebříčky sdruženářů 1972

MUŽI

1. Kučera Tomáš (D. Liberec) 868,00
2. Rýgl Lad. (Seba Tanvald) 833,53
3. Kučera Ant. (D. Liberec) 826,20
4. Zvonek Jos. (TŽ Třinec) 816,86
5. Svoboda Jar. (J. Mšeno) 807,89
6. Zeman Frant. (D. Liberec) 792,90
7. Fejkl Jar. (D. Liberec) 787,15
8. Buchta Stan. (Sl. VŠ Praha) 783,35
9. Foltman Libor (D. Liberec) 780,19
10. Rázl Ant. (Sl. VŠ Praha) 770,00
11. Kremel Mil. (ČH Štrb. Pleso) 755,94
12. Rázl Jiří (RH Semily) 748,43
13. Hrstka Milan (ČH Štrb. Pleso) 746,62
14. Žuffa Martin (ČH Štrb. Pleso) 729,35
15. Vojtěch Jos. (Ještěd Liberec) 680,87
16. Seidel Petr (ČH Štrb. Pleso) 669,70
17. Meier Jiří (S. Studnice) 661,17
18. Kučera Jindř. (Sl. VŠ Liberec) 660,87
19. Kožený Olaf (J. Mšeno) 648,68
20. Štiller Jar. (ČH Štrb. Pleso) 639,97
21. Rázl Vlad. (D. Liberec) 411,95
22. Bartošek Jindř. (Sl. VŠ Praha) 326,92

JUNIOŘI

1. Pospíšil Jos. (D. Liberec) 851,90
2. Balatka Jar. (T. Albrechtice) 771,54
3. Kožíšek Petr (Seba Tanvald) 722,95
4. Hlava Vlast. (J. Harrachov) 690,94
5. Kožíšek Čestmír (Seba Tanvald) 689,97
6. Vokřínek Bř. (D. Liberec) 689,95
7. Kučera Vlast. (J. Harrachov) 672,85
8. Kuhn Petr (S. Lomnice n. P.) 643,04
9. Novotný Jiří (L. Trutnov) 617,55
10. Tyřl Mirosl. (B. Osek) 565,82
11. Klesla Radek (TJ Rožnov p. R.) 465,32

DOROST MLADŠÍ

1. Holub Siegfried (RZ Abertamy) 411,05
2. Medal Vratisl. (J. Harrachov) 390,72
3. Kalod Jiří (TJ Rožnov p. R.) 389,10
4. Hušek Leo (J. Mšeno) 382,77
5. Hanus Mir. (Tatr. Lomnica) 381,27
6. Dala Dušan (TJ Rožnov p. R.) 377,77
7. Šablatura Lud. (J. Harrachov) 372,35
8. Fojtášek Vlad. (TJ Rožnov p. R.) 367,84
9. Jakoubek Petr (Seba Tanvald) 359,44
10. Mňuk Petr (Sl. Kořenov) 348,06
11. Pěnička Milan (S. Lomnice) 334,67
12. Kožíšek Ondřej (Seba Tanvald) 333,25
13. Škvařidlo Pavel (T. Tatr. Lomnica) 316,29
14. Běhounek Stan. (Seba Tanvald) 313,40
15. Piperek Vlad. (D. Ban. Bystrica) 294,31
16. Sejna Lad. (Seba Tanvald) 257,16
17. Křemen Jiří (Tofa Albrechtice) 250,43
18. Ryvola Miloslav (RZ Abertamy) 226,38
19. Kudrna Pavel (Sl. VŠ Liberec) 224,42
20. Blahušiak Pavel (St. Selce) 219,38

21. Štefan František (S. Pernink) 167,56
22. Orth Marian (RZ Abertamy) 105,13

DOROST STARŠÍ

1. Balatka Jaroslav (Tofa Albrechtice) 412,30
2. Novotný Jiří (Lok. Trutnov) 372,12
3. Junek Vladimír (S. Studenec) 348,74
4. Hubka Miloš (J. V. Machov) 336,68
5. Slivka Vladimír (Dukla BB) 318,24
6. Koldovský Michal (T. Albrechtice) 283,18
7. Vávra Jaroslav (Seba Tanvald) 260,98
8. Holub Josef (RZ Abertamy) 242,34
9. Křenek Ondřej (Rožnov p. R.) 214,44
10. Blahušiak Mir. (Stavomontáže Selce) 627,24

ŽÁCI MLADŠÍ

1. Kumpošt Miroslav (Sl. VŠ Liberec) 814,9
2. Janata Ladislav (S. Nová Paka) 791,4
3. Janoud Jiří (J. Harrachov) 791,1
4. Plecháč Zdeněk (S. Studenec) 764,3
5. Janoušek Milan (J. Harrachov) 764,1
6. Kumpošt Roman (Sl. VŠ Liberec) 716,8
7. Rieger Petr (J. Harrachov) 716,0
8. Pavlíček Mir. (S. Studenec) 710,3
9. Sedlák Antonín (S. Pernink) 602,0
10. Neuman Petr (Sl. VŠ Liberec) 541,2
11. Červený Lub. (Sl. VŠ Liberec) 533,5
12. Janda Petr (S. Studenec) 374,4
13. Farský Karel (J. Harrachov) 343,3
14. Gorawski Walter (RZ Abertamy) 337,8
15. Kazda Petr (S. Nová Paka) 307,2
16. Nusser Petr (J. Harrachov) 292,2
17. Tauš Jiří (Sl. VŠ Liberec) 282,9

ŽÁCI STARŠÍ

1. Novák František (J. Harrachov) 842,4
2. Matura Luděk (S. Lomnice) 790,3
3. Vedral Vladimír (S. Lomnice) 782,4
4. Solanský Ondřej (TJ Rožnov) 758,8
5. Balatka Miroslav (T. Albrechtice) 725,5
6. Sekyra Zdeněk (TJ Rožnov) 677,4
7. Filip Josef (Sl. VŠ Liberec) 667,6
8. Černoch Radek (MEZ Frenštát) 653,9
9. Žitěk Ivan (S. Lomnice) 623,8
10. Baroš Milan (TJ Rožnov) 500,5
11. Dyntr Mirek (Seba Tanvald) 352,0
12. Koryčanský B. (TJ Rožnov) 317,4
13. Moždík Josef (S. Pernink) 275,6
14. Motlík Václav (Sl. VŠ Liberec) 165,9

Trenérská generalita — zleva Mečíř, Honzl,
Honců, Šimůnek a Javorský ▶

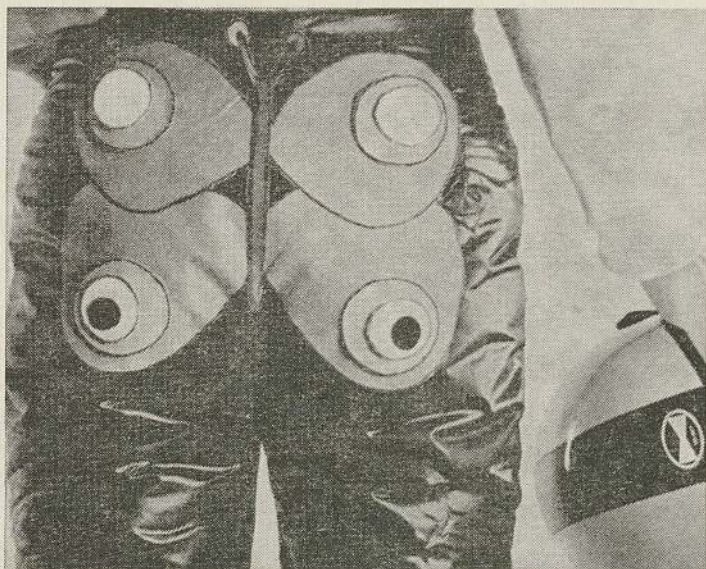
President dává příklad

Běh na lyžích je pro finského občana stejně charakteristický jako nekonečné lesy a jezera pro krajinu Suomi. Není bez zajímavosti, že Finsko souspěří se sousedním Švédskem v masovém zapojení občanů do běžeckých závodů. Už v několika letech dosáhl počet soutěžících finských běžců v tomto závodě půl druhého miliónu. Prakticky celý finský národ si v zimě obouvá lyže. Finští školáci dostávají koncem února devět volných dnů k tomu, aby se mohli pořádně „vyřádit“ na lyžích. Výjimku ve vztahu k lyžím netvoří ani finský prezident dr. Urho Kaleva Kekkonen. Několik desítek let pěstoval vytrvalostní běh na lyžích a ještě nyní — i přes vysoký věk — zůstává věrný běžkám.
-lin-

Krátce ze sportu

NOVÝM PREZIDENTEM rakouského lyžařského svazu byl zvolen na zasedání delegátů v Kitzbühlu Kurt Schlick. Ředitelem sportu Oscar Brändle.

V SAPPORO byla desátá ve sjezdu i v obřím slalomu 21letá Martha Bühlerová z lichtenštejnského knížectví. Nyní oznámila, že zanechává závodní činnosti.

Módní tendence zimy 1973

Přídavné jméno „protiskluzový“ se nejčastěji vyskytuje při hovorech o módě zimy 1973. Účelem těchto příslušných materiálů je snížit rychlost pádu v hladkých nylonových oblecích. Tyto tendence se nejdříve projevují na prošívaných anorakách a „oteplovačkách“. Nový materiál se vyznačuje výraznými protiskluzovými prvky. U anoraků převažují vedle delších standardních tvarů poněkud kratší, zdůrazňující obrysy postavy. Modely jsou obzvláště slušivé a působí sportovním vzhledem, je-li u nich použito částečného prošívání. Krátké prošívané bundy se však prodávají pouze v kombinaci buď s lyžařskými kalhotami — v pase vysokými — nebo overalem. Zvláštní pozornosti se těší dvojdílný oteplovací oblek s dvěma díly vzájemně odsouhlasenými —prošíti, stretch, našité úzké proužky, šikmé lemy). Mimo to jsou k dispozici běžné oteplovačky, které lze kombinovat s každým prošívaným anorakem. V sortimentu lyžařských kalhot se stávají standardními modely, spadající přes lyžařské boty. Jsou vyrobeny z elastické lycry kombinované s vlnou.

Barvy převládající v nastávající zimě: dámské prošívané anoraky + oteplovačky: námořnický modrá, normální modrá, černá, hnědá, platinová, olivová. Pánské lyžařské kalhoty: námořnický modré, modré, černé, hnědé, béžové. Dámské prošívané anoraky: námořnická modř, černá, červená, hnědá, béžová, růžová, modrá. Dámské lyžařské kalhoty: námořnická modř, černá, červená, béžová, modrá, růžová. Vedle toho se budou objevovat pestře tkané kostky, jakož i tisk, provedené ve veselých barvách.
-ah-

Na chvíli s prvním MISTREM SVĚTA

Je mladý, útlý jako proutek, měří 185 cm a připomíná spíš basketbalistu než skokana na lyžích. Ve Švýcarsku mu říkají „záračné dítě“ a jeho nadání pro skokanskou disciplínu je prý jedinečné, výjimečné. Stejně vysoko cení jeho odvalu. Ve vzduchu jim připadá jako pták, elegantně plachtící vzduchem.

To je Walter Steiner (21 let), povoláním řezbář. Poznali jsme ho také na našich můstcích. Společně s Hansem Schmidem vytvořili dvojici, která se stala ozdobou skokanského společenství výkony, ale i jemným chováním a vystupováním. Oba dva patří k němu. Jakoby jejich hlavy byly až někde v oblacích. Průvodcem jejich kroků, když odložili skokačky, byla zhusta krásná literatura.

Walter Steiner vyletěl vlastně v průběhu tří roků pod vedením trenéra Ewalda Roschera. Dnes je skokanskou světovou osobností především zásluhou dvou velkých úspěchů: stříbrné medaile na ZOH v Sapporu na velkém můstku a titulu mistra světa v letech na lyžích v Planici 1972.

Postavme si sympatického Waltera trochu pod drobnohled...

● Jaký máte pocit ve vzduchu? Nemáte strach?

„Strach to není, spíš nejis-

tota. Na velkých můstcích mám pocit, jako kdybych plachtil — mám-li dobrou polohu ve vzduchu. Při špatném skoku se snažím dostat se co nejrychleji dolů.“

● Skáчете nadechnutý nebo vydechnutý?

„Nevím to, ale dejme tomu, že ve vzduchu nedýchám. Ale spoň si to myslím, protože ústa mám stále otevřená.“

● Je možno skočit 187 metrů?

„Bohužel ano. Bohužel proto, že příliš dobře vím, jak vzrůstá nebezpečí pro skokana při honbě za rekordem. Rychlost je tak velká, že můstek ovládá skokana a nikoliv skokan můstek.“

● Jak to dokážete, že váš let narůstá zejména v posledních fázích?

„Je to technický problém a otázka odvahy. Japonci se například vztýčují příliš brzy, zejména na velkých můstcích. Taky se mi zdá, že lyže po od-

W. Steiner na závodech ve Spindlerově Mlýně

razu stává příliš proti vzduchu, patrně proto, aby odporem vzduchu vyšly hodně do výšky. Ale tím se však poněkud ztrácí rychlost. Nevím, kde a kdy jsem se naučil otevírat předklon co nejpozději. Přistání se tím nijak neznesnadňuje, naopak, zdá se mi snazší. Roscher naučil mě a Schmidu doskakovat velmi krátce, tedy bez dlouhého a hlubokého prodlévání. Při našich výškách je to vlastně jedině možné.“

● Koho považujete za nejlepšího skokana v poslední době?

„Letos to byl Hans Schmid, loni Mork.“

● Kdo ve vás objevil skokana?

„Nejdříve se o mě staral Rolf Hefti, to je dnešní trenér švýcarských sjezdařek. Začínal jsem vlastně jako sjezdař. Možná, že to byly právě některé návyky ze sjezdu, které mi pomohly dostávat se nahoru jako skokanovi. I dnes považují alpské lyžování za důležitou součást tréninku skokana. Skok dělám intenzivně pět let, před třemi roky mě přijali do skupiny kandidátů. To už byla éra Roscherova.“

● Kdo je vaším vzorem?

„Nejdříve to byl otec. Pěštoval lyžařskou čtyřkombinaci: běh, skok, sjezd a slalom. Pak jsem měl idoly ve Wirkolovi, Grinim a Raškovi.“

Steiner krátce poté, co se stal prvním mistrem světa v letech na lyžích v Planici

● Kdo je nejlepším skokanem v Československu?

„Rašku stále považuji za prvního čs. závodníka, ale je obtížné tvrdit, kdo by mohl být druhým nejlepším. Jako tým jsou čs. skokani jedni z nejsilnějších. Výkony za Raškou se stále mění.“

● Jak vysvětlíte, že jste se po vážné operaci menisku na podzim loňského roku dostal v tak krátkém čase do vynikající formy?

„Hlavní příčina: perfektně provedená operace. Pak snad to, že jsem se přesně řídit pokynů při obnoveném tréninku. Ale neměl bych zapomenout také na to, že jsem v létě měl pěknou zásobu skoků na můstku s umělou hmotou.“

● Jak trénujete v létě?

„Kromě vlastního tréninku na můstku s umělou hmotou pilně pěstuji lesní běhy. Přitom dělám cviky, jež jsou pro mě důležité na můstku. To znamená posilování, zvyšování rychlosti a reague. K tomu přistupuji cviky odvahy. Ty dělám buď při skocích z věže nebo na nářadí. Týdně trénuji třikrát a když je víkend, tak jedu do hor na kole nebo hraji tenis.“

● Uznáváte autogenní trénink?

„Považuji některé prvky autogenního tréninku za užitečné a používám jich.“

● Působíte na své kolegy soustředěností a klidem, skoro stoickým. Prozradte recept!

„Nejsem tak docela klidný — jen se snažím uklidňovat tím, že se klidně chovám. Dělam to stejně jako Hans Schmid. Ostatní skokani potřebují ruch kolem sebe, společnost, aby se uklidnili.“

● Říká se, že Roschera chtějí Američané...

„Nevěřím, že by odešel, skoro dám ruku do ohně, že zůstane s námi.“

● Vydláváte na sportu?

„Dokud jsem v učení, netráím peníze, ale čas k tomu, abych se vyučil. Jen díky pochopení mistra mohu pěstovat sport poměrně intenzívně.“

● Páli bychom Vám, aby stříbrná medaile ze Sappora a zlatá z Planice nebyly posledními...

„Je to také mé velké přání.“

-nj-

Co s hadím obloukem

Celý letošní rok ve sjezdových světových závodech byl prezentován značně jednostranně — moderní technika všech světových es, ať se jmenují Gustavo Thoeni, Fresch, Russi, Russel, Augert, Penz, Killy, dokonale položila na lopatky starší generaci, vychovanou před deseti léty. Tím nutně se dostala do konečného bodu celá jedna generace sjezdařů, jejíž začátek byl u Toni Sailera a konec u dalšího reprezentanta rakouského lyžování Schranze. Víme z celé historie vývoje lyžařské techniky, že existují body, od kterých začíná a jimiž končí vždy celé jedno období lyžařské techniky. V letošním roce skončilo definitivně ono zlaté období rakouské lyžařské techniky. A začátek tohoto konce byl před 15 léty, kdy Vuarnet a Joubert theoreticky propracovali aerodynamický postoj ve sjezdu a Vuarnet prakticky demostroval kvalitu jejich práce.

Myšlenka a její logika, využít terénu, na kterém se jezdí, terénu plném boulí, hrbolů a dalších terénních nerovností, pro zlepšení naší techniky jízdy, je velmi jednoduchá, ale až poté, když ji před námi vyslovil někdo jiný. Jízda mezi slalomovými brankami v nízkém členitém korytě, jehož podélný průřez má stejnou charakteristickou křivku jako členitý terén, přinutil závodníky podřídit svoji techniku těmto nerovnostem. A právě z toho vyšla moderní technika, jejíž vrcholem pro Francouze je hadí technika a na ní navazující technika vyrovnávání hrbolů. U nás pro rozšíření tohoto pojmenování bylo rozhodující slovenské vydání Vuarnetovy a Joubertovy

knihy Comment se perfectioner à ski, kde bohužel spleť a ne vždy zcela vhodné přeložení vytvořilo předpoklad pro současný výklad hadí techniky jako nadřazenému pojmu pro celou techniku moderní jízdy.

Existuje jediná zásada moderního oblouku — rychlost, a tomu je podřízeno vše. Svým charakterem je to řezaný oblouk bez smyku a technika, která nám umožňuje provést takový oblouk se vyznačuje aktivním předsunutím lyží. Ideálem není tedy zatlačení na lyže směrem dolů, ale posunutí lyží vpřed, kterým se dostává lyžař do charakteristického sedu. Moderní tvar lyží vtažením nohou pod tělo nám dovolí vykrojit oblouk bez sesouvání. Tato technika nám umožňuje zachovat stálý dotyk lyží se sněhem, odstraňuje nárazy hrbolů a boulí a tím urychluje naši jízdu. Přední část lyží působí jako tykadla, ohledávající terénní nerovnosti.

Máme-li provést dostatečně předsunutí lyží pod sebou, musí nám zadní zvýšená část sjezdařských bot umožnit zadržení pohybu těla vzad. Bez této základní vlastnosti sjezdařských bot by celé úsilí sjezdaře bylo vyplýtváno na udržení se v sedu. Moderní bota nemá svoji konstrukci umožnit náklek nohy, ale zajistit resp. zadržet pohyb těžiště vzad.

Theoretický výzkum, praxe, vývoj konstrukce lyží, bot a holí, to vše nám dovolilo udělat obrovský skok od dřívější elegance jízdy k maximálně účelné technice, prezentované současnou špičkou alpských závodníků.

Je jisté, přestože každá lyžařská národní škola se snaží

dokázat svoji prioritu odlišnosti od jiných, že jízda předních sjezdářských es se v ničem neliší od sebe a že základ této moderní techniky byl položen a je stále v moderní francouzské technice, kterou víceméně musí převzít do svého repertoáru i ostatní země, nechtějí-li hrát čím dále více druhého housle. A to platí podtržené i o nás.

JIRÍ PIŠL

Světový pohár 1972

(Dokončení ze str. 10)

Pohled na tabulku prvních 15 závodnic říká, že to, co bylo řečeno o specializaci mužů, v ženském sjezdovém lyžování neplatí. Nejlepší „sjezdařky“ budou i v ostatních disciplínách a naopak. Důležitou roli zde bude zřejmě hrát to, že ženské sjezdové tratě jsou poměrně snadné, takže nevyžadují rozvoj speciálních schopností závodnic.

Dnes je jasné, že soutěž o Světový pohár sjezdařů výrazně zaktivizovala vrcholné sjezdové lyžování na celém světě, že mu dala novou náplň a nový cíl. Již pouhá možnost startu v závodech SP je dnes pro každého sjezdaře oceněním jeho kvalit. Vzestup formy našich reprezentantů v závěru uplynulé sezóny dokumentovaný významnými úspěchy v mezinárodních závodech a rapidním zlepšením postavení v žebříčku FIS by měl být předzvěstí výraznějších úspěchů i v soutěžích Světového poháru 1973.

K. HAMPL — trenér

Redakce časopisu „Lyžařství“ předsídlila. Poznamenejte si novou adresu, kam budete posílat své příspěvky nebo posílat přihlášku k odběru časopisu: PRAHA 1, KLIMENTSKÁ 1, tel. 66551.

Lyžařský průmysl hlásí

KOVOVÉ BĚŽKY OD FISCHERA. O tom, že obliba běžek stoupá a že výrobci budují nové kapacity i ve vložení sjezdářských zemích, svědčí skutečnost, že největší výrobce lyží na světě — rakouská továrna Fischer — rozšířila svůj sortiment běžek o kovové. Jsou to typy „Evropa 77“, dále „Fischer Evropa“ a konečně „Evropa Racing“. Šířka lyží Evropa je 55 milimetrů a váha přibližně 1,9 kg při délce 210 cm.

PĚT LET FISCHER-SKI CLUBU. K jubileu pěti let Fischer-ski klubu se konalo týdenní soustředění v Obertauernu. Tohoto klubového mítinku se zúčastnilo též 93 zakládajících členů. V současné době čítá Fischer-ski club 7000 členů ve 23 zemích světa.

PATENTNÍ LYŽAŘSKÉ TALÍŘE. Jsou pojmenovány „Butterfly“ a vyrábí je firma Intamin AG Zürich. Tento typ talířů má 4 výkyvná křídélka, která se při vytahování ze sněhu sklopí z horizontální do vertikální polohy, takže sněh, který obvykle na normálních talířích uváže, z nich spadne. V horizontální poloze skýtají dobrou oporu ve sněhu. Jsou vyrobeny z plastické hmoty.

FULLPLAST — REBELL. To jsou celoplastické lyže, jejichž výroba je zcela automatizována. Z počátečních 70 000 párů v sezóně 1972—73 má produkce stoupnout v dalších letech na 100 až 200 tisíc ročně. Je to poprvé v historii výroby, co se v kooperaci vyrábí současně ve dvou podnicích — ve Švýcarsku a NSR. Kvalita, jízdní vlastnosti, chování v torsi, jakož i pnutí zůstávají u těchto lyží neměnné.

Podle návrhu jednoho novináře vyrábí rakouská firma lyžařské hůlky, jejichž horní část lze odšroubovat. Pro dámy je uvnitř uložena rtěnka, pro pány šroubovák...

ÚSPĚCHY FIRMY ELAN. Jugoslávská továrna na sportovní potřeby Elan oznámila, že dokončila stavbu nových kapacit. Důmyslný investiční program jí přeměnil na jednu z nejmodernějších výroben na světě. Roční výrobní kapacita lyží činí nyní půl miliónu párů! V loňském roce vyrobil Elan 324 000 párů lyží. Pracuje převážně pro export a vyvází do 32 zemí.

POLÁCI NABÍZEJÍ KOOPERACI. Polský průmysl sportovních potřeb nabízí rovněž kooperaci ve výrobě lyží. V průběhu roku vybudovali Poláci nový závod ve Szaflary s roční kapacitou 200 000 párů lyží.

Autoři snímků — na obálce: K. Novák, ČTK, kresby: J. Kárníková. Uvnitř čísla: J. Kotland, K. Novák, J. Trousil, J. Vedral a J. Nejedlo.

LYŽAŘSTVÍ

Vydává Československý svaz tělesné výchovy v nakladatelství Olympia v Praze. Zastupující šéfredaktor tělových. časopisů Alfréd Janeček. Vedoucí redaktor časopisu Jiří Nejedlo. Řídí redakční rada: M. Beran, předseda, B. Tvrzník, Fr. Lauer, ing. M. Chlouba a K. Eidpes. Redakce: Praha 1, Klimentská 1. Telefon čís. 66551. Redakční uzávěrka: K 5. dni předchozího měsíce. Vychází jednou za měsíc. Vytiskla Stráž, tiskařské závody, n. p., Karlovy Vary. Rozšiřuje Poštovní novinová služba. Cena 2,50 Kčs. Informace o předplatném podá a objednávkou přijímá každá pošta i doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS — ústřední expedice tisku, odd. vývoz tisku, Jindřišská 14, Praha 1. Uzávěrka tohoto čísla byla 6. července 1972.

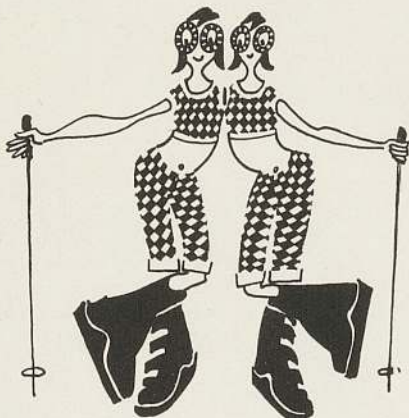
GYPSY — LOOK

JAPANESE — LOOK

PANNA MÁRINKA — LOOK

UNI — SEX

LADY GODIVA — LOOK

KULI — LOOK

NĚKOLIK APARTNÍCH MO-
DELŮ PRO LETNÍ LYŽOVÁ-
NÍ Z MŮDNIHO SALŮNU
J. KĀRNÍKOVĚ

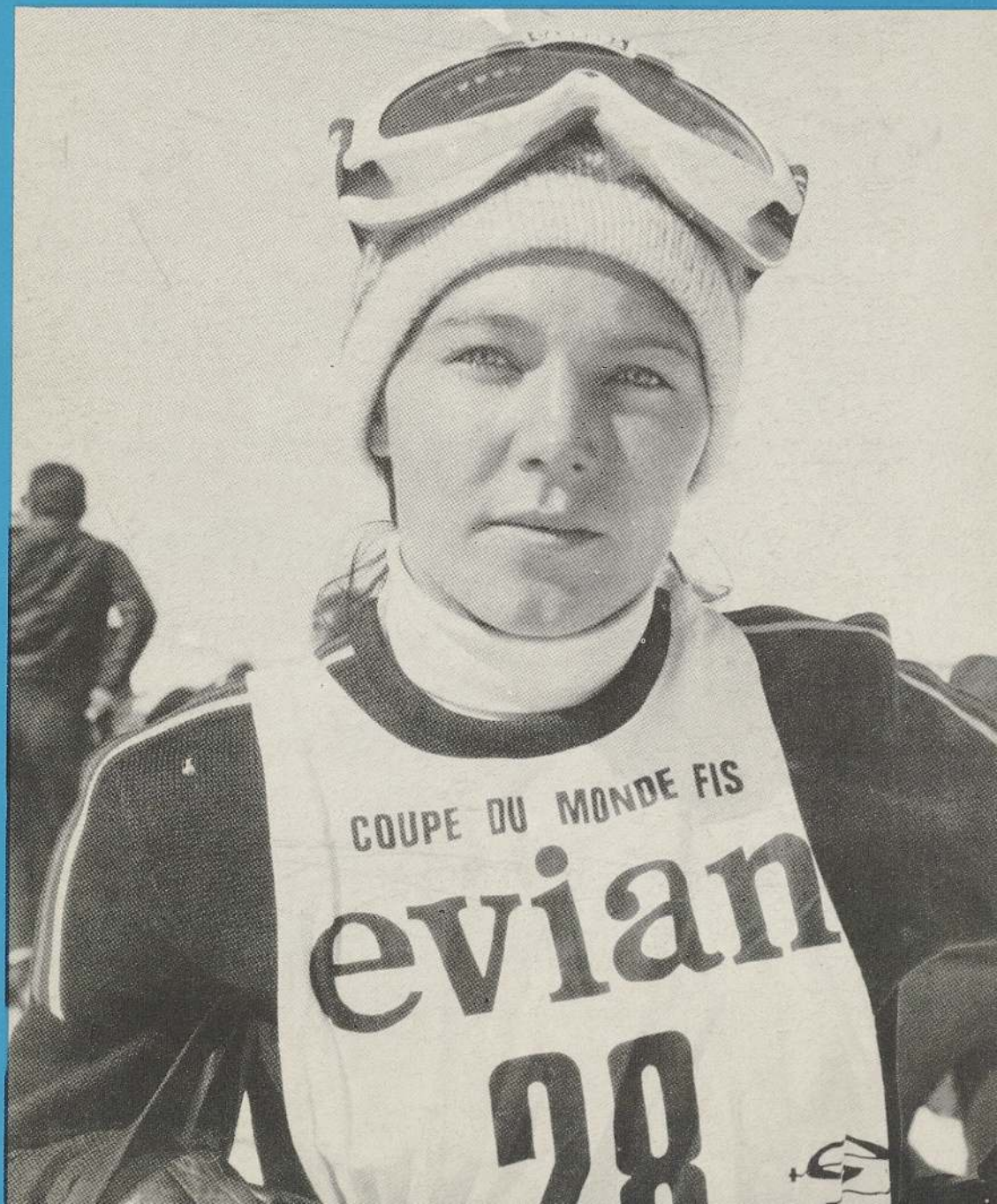
Jedna ze švýcarských lanovek na Col de Menouve, otevírající vstup do lyžařského terénu nad průsmykem sv. Bernharda

lyžařství

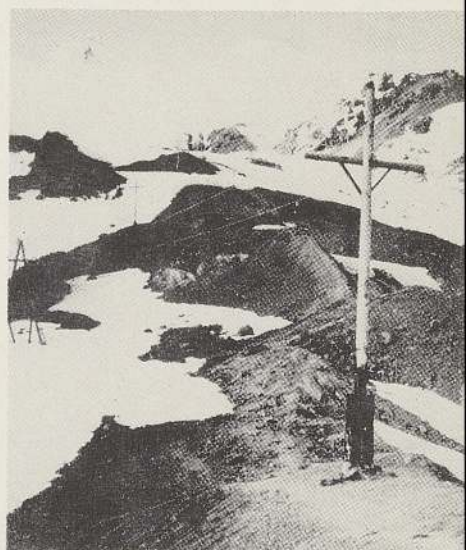
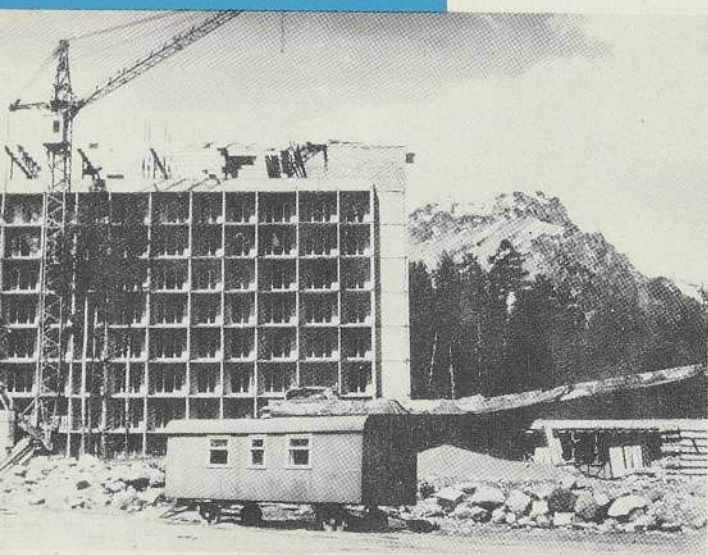
ROČNÍK 58 ● ZÁŘÍ 1972 ● Kčs 2,50

9

VÍTĚZSLAVA KANTOVÁ, naše sjezdářka č. 1 v letošním roce, na závodech ve Val d'Isère

V Sovětském svazu, kde letos oslaví 50 let existence státu, je v proudu rozsáhlá výstavba lyžařského zařízení a nových středisek. Obrázky J. Vedrala nás zavádějí na Kavkaz do Těrskolu, v němž vzniká centrum pro alpské disciplíny

ĎALŠIE CESTY

čs. lyžiarskej reprezentácie

Z vystúpenia predsedu Čs. zväzu lyžiarov J. Mráze na plénu ÚV ČSTV

Chcem Vám povedať niekoľko úprimných slov, ktoré snád budú niekde aj tvrdé a kritické. Možno sa Vám bude zdať, že niekedy prednesiem maličkosti, ktoré nepatria pred toto vysoké shromaždenie, akým je plénum ÚV ČSTV. Život však, bohužiaľ, ukazuje, že pri všeobecnej ohromnej vyrovnanosti sa predné umiestnenia dosahujú v zlepšovaní práve rôznych maličkostí.

Musím otvorene povedať, že začíname len s veľkou námahou držať krok s rozvojom v ostatnom svete pokiaľ ide o náš šport a jeho klasické disciplíny. Už takmer vôbec sa nám to nedarí u zjazdových disciplín.

Určitý predstih, ktorý sme mali napr. výstavbou mostíkov s umelou hmotou, ostatné štáty už dobehli. Pokiaľ ide o výstroj a výzbroj, náš priemysel zaostal — svet nás o mnoho kilometrov predbehol. Hoci sme svetová skokanská veľmoc, nie sme roky vstave dostať od našej výroby skokanské lyže. Pre reprezentantov musíme kvalitné lyže kupovať v zahraničí. Pritom ale výsadné spoločnosti nám ešte nezaručia nákup tých najkvalitnejších. Nebude nám zostávať nič iné, len aby si lyže v zahraničí vybrali naši zodpovední tréneri sami.

Už od roku 1964 poukazujeme na nevhodné oblečenie našich reprezentantov na majstrovstvách sveta, najmä na ZOH, no náprava nepričádza. Naša výroba bohužiaľ nie je v stave zabezpečiť kvalitnú výstroj ako sú bežecké kombinézy, oteplovačky, závodnícke košele, závodnícke gólfky apod.

Na vrcholné preteky vysielajú dnes štáty nielen viacej trénerov, ale dá sa povedať celé štáby ďalších pracovníkov ako sú technici, opravári, odborníci na mazanie lyží, kontroly na tratiach pre mazanie lyží s vysielaczkami a občerstvením, lekári-psychológovia, laborantky, kameramani pre filmovanie, manipuláciu s videorekordérom a pod. Nám sa nepodarilo presvedčiť ani o potrebe vyslania aspoň druhých trénerov. Nečakajme zázraky v umiestnení ak šéf misie musí robiť občerstvovateľa na trati.

Musíme, alebo mali by sme vziať ako fakt na vedomie, že k podaniu vrcholných výkonov je dnes napr. samozrejماً požiadavka skorého tréningu na prvom snehe najmenej od októbra v cudzine, kúpeľné liečenie, sústredenia pri mori, vecí ktoré prispievajú k zvyšovaniu výkonov, pretože pomáhajú zdravotne regenerovať sily reprezentantov.

V novinách ste iste čítali o zlej situácii so športovými a turistickými objektami v Krkonoších. Musím otvorene povedať, že pokiaľ ide o objekty dôležité pre našich lyžiarskych re-

prezentantov, je situácia priamo kritická. Mostíky v Spindlerovom Mlyne a Harrachove sa hrozia zrútiť a je pomaly nebezpečné na nich skákať. Pritom sa ale, ako som už uviedol, práve od skokanov a združenárov čakajú najlepšie výsledky.

Mnohým z Vás sa môže zdať, že veci zbytočne vykreslujem dramaticky. Nie je tomu tak. Úmyselne som chcel informovať o tom, že ďalšie zlepšenie výsledkov lyžiarskych reprezentantov bude možné dosiahnuť len tak, keď pre to budeme vytvárať cieľavedome podmienky.

Ak som hovoril len o problémoch, tak to neznamená, že snád lyžiarski pracovníci sú bezradní, alebo že chceme klásť len podmienky, za akých dosiahneme také alebo onaké výsledky. Nie, my sa predovšetkým spoliehame na seba a na našu prácu. Vyššie sa obraciame len vtedy, keď si už skutočne nevieme sami pomôcť. Chceme len, aby ste aspoň trochu nazreli do našich problémov a keď za Vami prídem, ľahšie nás pochopíte a nám pomôžete.

Môžem Vás ubezpečiť, že sa predovšetkým dívame stále dopredu, na ciele, ktoré chceme splniť v budúcnosti. Už pred ZOH 1972 sme sa zamýšľali a kuli plány ako ďalej. Od 1. júna 1972 už ideme so spracovanými koncepciami a plánmi prípravy na ZOH 1976 a perspektívne riešime už aj prípravu na rok 1980.

Menovali sme už olympijské družstvá pre rok 1976 a niekde i perspektívne pre rok 1980. Zmeny sme robili citlivo, ale s odvahou. Skokanské družstvo pre ZOH 1976 napríklad je prakticky úplne nove zložené z mladých a perspektívnych skokanov.

V našich plánoch pre ZOH 1976 máme naozaj úprimnú snahu výrazne zlepšiť politickovýchovnú prácu. Spracovali sme „morálny kodex čs. lyžiarskeho reprezentanta“. Politickovýchovná časť plánov prípravy sa má stať súčasťou každodennej práce trénerov a reprezentantov. Iste to všetko nepôjde hladko a bez problémov. Iste budete čítať o vyradení niektorých reprezentantov a o kritike na adresu lyžiarov. Dúfam, že to bude kritika len v záujme vecí, v záujme zlepšenia práce na tomto úseku.

Permanentne rokujeme s výrobnými podnikmi za účelom zlepšenia výzbroje a výstroje. Rokujeme s UTZ o generálnych opravách alebo výstavbe lyžiarskych zariadení. Pomáhame zjazdárom pri obstaraní výstroje zo zahraničia bez devízových nárokov.

Našu prácu v oblasti vrcholového športu chceme postaviť na metodicky vyšší základ. Máme dobré výsledky z počiatkov výskumnej a vedeckej práce na Univerzite v Olomouci, da-

lej v Liberci, Jablonci, Nymburku a Bratislave a aj v Tatrách. Vytvárame osobitný tím vedec-psychológov, trénerov, technikov, lekárov-psychológov, ktorý by nám pomáhal vo výskume a v neustáalom zlepšovaní výkonnosti našich reprezentantov a ich tréningu na stávajúcej svetovej úrovni.

Práve v tomto smere si myslíme, že by nám veľa osôh mohla priniesť spolupráca a výmena skúseností v rámci socialistických štátov. Budeme sa o ňu stále usilovať a hľadať

primerané formy. Pevne veríme, že v budúcnosti by sme mali takto spoločnými silami získať ďalšie úspechy.

Dúfame a očakávame, že schválením a postupnou realizáciou koncepcie o postavení vrcholového športu v našej telovýchove budú sa vytvárať dobré podmienky pre ďalšie zvyšovanie výkonnosti aj našich lyžiarskych reprezentantov a tým aj pre vzornú reprezentáciu našej zjednotenej telovýchovy a našej socialistickej vlasti.

Val d'Isère a Alpe d'Huez 1972

Prýč jsou doby, kdy lyžování začínalo po napadnutí prvního sněhu. Dnes je trénink na sněhu po celý rok již samozřejmou nutností. Díky porozumění byla tato nutnost pochopena a tak podle přísloví: Když nejde hora k Mohamedovi..., odjela koncem měsíce června družstva sjezdářů a sjezdaček do francouzského střediska Val d'Isère k tréninku a závodům, které jsou pro mnohé státy kvalifikací pro start na závodech na jižní polokouli — v Austrálii a Chile.

Na rozdíl od většiny zájezdů dřívějších, které byly vyřizovány pozdě a odjeli jsme převážně včas, byl tento zájezd vyřizován včas a odjeli jsme převážně pozdě.

O Col d'Iseran bylo již na stránkách tohoto časopisu mnoho řečeno. Stačí snad jen dodat, že ideální podmínky i letos přilákaly kompletní družstva domácí země a NSR, Rakušané poslali své budoucí reprezentanty, dnes tvořící se

družstvo B, a dále přijelo několik Italů, Svýcarů a pro okořenění ještě Američané a Kanaďané, i když poslední ne v nejsilnější sestavě.

Pro měření sil po dvouměsíční přestávce slušná konkurence.

Pro dokreslení situace snad alespoň skupiny našich závodníků, které více objasní skutečnou konkurenci, vyjádřenou body FIS. Ve druhé patnáctce Sochor, ve třetí Vojtěch Mar-

tin, ve čtvrté pak všichni ostatní. Celkem 74 startujících. Mezi čtyřiceti pěti ženami byla konkurence úměrná počtu startujících.

V ženách, které startovaly po oba dny první, dominovaly domácí závodnice. Nedařilo se reprezentantkám NSR, jmenovitě Mittermeierové, zatímco další členky omlazeného družstva NSR patnáctiletá Mayerová a o rok starší Behrová ukázaly, že se s nimi již v letošním roce bude muset počítat. Rakušanky skončily na poli poražených. Z našich zajela stabilně Kantová obě kola, i když pod své schopnosti.

V soutěži mužů našli Francouzi v I. kole důstojné soupeře v reprezentantech NSR. Naši jeli první kolo s příliš velkým

Stanovme si hranice

Pri počúvaní správ o prudko rastúcom percente práceneschopnosti našich občanov, núti ma rozmýšľať o preventívnom význame telesnej výchovy, športovania a turistiky pre zdravie človeka. V spojení s tým mi prichodí myšlienka na otázku dobrovoľnosti v našej telovýchove. Pravda, nechcem tvrdiť, že treba zaviesť metódy starej Sparty, predsa len si dovoľm tvrdiť, že otázku dobrovoľnosti v našej telovýchove nemáme celkom ujasnenú.

Niekedy pojem „dobrovoľnosť“ zdôrazňujeme, inokedy popierame. Telesnú výchovu

sme si vytipovali ako spoločenskú nutnosť, na druhej strane hovoríme o jej dobrovoľnosti. Ak je nutná, je aj záväzná, ak je dobrovoľná, malo by byť jasné, kde končí jedno, a kde sa začína druhé. Pre koho je nutná? Tvrdíme, že plní významné úlohy v našej spoločnosti. V tom prípade je nutná! Kde však je potom dobrovoľnosť?

Zdá sa, že niektoré názory si treba poopraviť. Veď v socialistickej spoločnosti nie je zdravie len moja súkromná záležitosť, do ktorej nemá kto čo hovoriť. Kto tvrdí opak, veľmi sa mylí. Akonáhle totiž žiadam od spoločnosti, aby ma živila a liečila počas mojej choroby, má táto spoločnosť tiež právo žiadať, aby som urobil všetko pre zachovanie svojho zdravia. Bolo by iste zaujímavé poznať výšku

prostriedkov odčerpaných zo spoločnej pokladnice na liečenie tých ľudí, čo z pohodlnosti, nedbalosti či blahobytnosti premárnili svoje zdravie a skrátili vek aktívnej činnosti. Za nich a na nich musí pracovať druhý! Keď spoločnosť musí napravnú ľahkomyselne premrhanú hodnotu, musí tiež nútiť občana k tomu, aby sa staral o svoje zdravie! Potom ale dobrovoľnosť v telovýchove bude mať celkom iný význam!

Tu niekde treba hľadať nejasnosti a príčiny častých ponôb na nepochopenie, slabú podporu telovýchovy... Vezmime si napr. telesnú výchovu na školách. Je povinným predmetom? Áno! Prečo potom sa telovýchova nevyučuje tak, ako napr. slovenský jazyk, či matematika? A nie sú vzácne prípady, keď telesná výchova je len vý-

respektem, v průměru o dvě vteřiny pomaleji než druhé kolo. A tak přísnější měřítko sne-se jen Heczko. V druhém kole se podstatně zlepšili a tak výsledky nejen Sochora, ale i Reitmayera jsou příjemným překvapením. Škoda pádu Martina Vojtěcha.

Po závodech posloužila dobře chemicky upravená trať k vydatnému tréninku. Chuť do tréninku podpořilo i slunečné počasí, které s několika bílými obláčky poskytlo velkou možnost pro získání několika ma-lebných snímků. Bohužel pro omezené možnosti Lyžařství ne-lze celou atmosféru dokumen-tovat barevně.

Místo dalších závodů, slalom speciál v olympijském středisku Alpe d'Huez [tehdy slou-žilo sáňkařům a bobistům] ne-má stejné podmínky jako Val d'Isère. Proto se sem sjíždějí závodníci až na poslední dny. Krátké rychlé slalomy nebyly v minulosti silnou zbraní na-šich závodníků. Proto umfštění našich v obou kategoriích je potěšitelné.

Závěrečné mechieu [pravdě-podobně naše mecheche] jsme již pro urychlený odjezd ne-stihli.

I tak však byl letošní trénin-kový zájezd za letním sněhem velmi prospěšný.

JAN VEDRAL

Obří slalom — Col d'Iseran 1.—2. 7. 1972

Ž E N Y

1.	21	Chalvin (Fra)	1,15,97	1,10,44	2,26,41
2.	5	Debrnard (Fra)	1,16,87	1,10,90	2,27,77
3.	18	Ducroz (Fra)	1,17,02	1,11,24	2,28,26
20.	28	Kantová (ČSSR)	1,21,93	1,17,96	2,39,89
26.	43	Kuzmanová D.	1,26,54	1,17,88	2,44,42
27.	39	Kuzmanová S.	1,27,04	1,18,81	2,45,85
29.	44	Uhrová	1,27,97	1,20,61	2,48,58

M U Ž I

1.	11	Rossat-Mignot (Fra)	1,40,90	1,35,59	3,16,49
2.	5	Penz (Fra)	1,39,89	1,36,98	3,16,88
3.	12	Duvillard (Fra)	1,40,76	1,36,19	3,16,95
10.	22	Sochor (ČSSR)	1,44,12	1,37,18	3,21,30
12.	49	Heczko	1,43,43	1,38,14	3,21,57
26.	46	Reitmayer	1,45,16	1,38,73	3,23,89
34.	56	Pančocha	1,46,35	1,39,21	3,25,56
43.	60	Švitorka	1,49,78	1,41,54	3,31,32

Slalom speciál — Alpe d'Huez 8.—9. 1972

Ž E N Y

1.	10	Chalvin (Fra)	30,91	35,94	66,85
2.	8	Jacot (Fra)	31,32	36,25	67,57
3.	5	Mittermaier (NSR)	31,16	36,46	67,42
8.	9	Matošová (ČSSR)	33,61	37,79	71,38
11.	26	Kuzmanová D.	34,86	39,85	74,71
15.	19	Šábová	34,61	41,90	76,51

M U Ž I

1.	6	Përrot (Fra)	30,11	34,61	64,72
2.	11	Duvillard (Fra)	31,48	34,64	66,12
3.		Pellat Finet (Fra)	30,87	35,10	65,92
11.	45	Heczko (ČSSR)	33,07	36,88	69,95
14.	1	Sochor (ČSSR)	32,31	38,48	70,79
16.	22	Švitorka	33,43	38,25	71,78
17.	44	Reitmayer	34,19	38,12	72,31
22.	39	Vojtěch M.	34,16	38,58	72,74
28.	38	Pančocha	34,91	38,54	73,45

berovým predmetom pre skupi-nu pohybovo nadaných žiakov. Podobne možno hovoriť o do-brovoľnosti aj inde. Sú národ-né výbory povinné starať sa o telesnú výchovu? Alebo tam, kde sa čosi robí, je to len pre-javom ich dobrej vôle? Je po-vinnosťou závodných výborov ROH, vedenia závodov, podpo-rovat telesnú výchovu svojich pracovníkov? A mohli bysme vypočítavať ďalej — ekonomo-via, urbanisti, architekti, pláno-vači...

Počúvam vždy o tom, že eko-nomická situácia nedovoľuje poskytnúť telovýchove toľko, koľko si žiada. Je však toto sta-novisko aj z ekonomického hľa-diska oprávnené? Domnievam sa, že zdravý a silný človek vy-tvorí ďaleko viac hmotných hod-nôt ako slabý a chorý! A práve telovýchova do značne

miery podmieňuje vytváranie väčšieho množstva hodnôt. Len-že potom ju nesmieme dávať až kdesi na koniec. To, hádam, by sme si mohli dovoliť v tých prípadoch, kde telovýchova ta-kéto spoločenské hodnoty vy-tvárat nepomáha a nemá vplyv na plnenie ekonomických úloh. XIV. zjazd KSČ dokázal, že ve-ďúce stranické orgány tieto sú-vislosti pochopili a práve na tomto zjazde kládli tak veľký význam na rozvoj masových a rekreačných foriem telesnej vý-chovy.

Preto je potrebné stanoviť si jasnú hranicu dobrovoľnosti a povinnosti. Veľké telovýchovné jednotky odčerpávajú mnoho z našich spoločných prostried-kov. Je ich povinnosťou od-vádzať ako protihodnotu kva-litnú telovýchovnú činnosť, ale-bo je to pre nich len otázka

dobrovoľnosti? A v akých sfé-rach majú jednoty tieto hodno-ty odvádzať? Určite sa ne-treba trápiť s človekom, aby be-žal stovku na 11 sek., ani nie som povinný chodiť na futba-lové zápasy. Ale mojou povin-nosťou už by malo byť absol-vovať každý deň také množstvo pohybu, aby sa stal liekom pro-ti pohodlnosti civilizácie.

Práce v telovýchove je do-brovoľná, ale len od jednej hra-nice po druhú a tú treba jasne určiť! Čo pre jedného je do-brovoľné, je pre druhého povin-nosťou, vyplývajúcou z jeho funkcie či zamestnania, alebo povinnosťou morálnou.

KAROL EIDLPEŠ,
predseda politickovýchovnej
komisie SLZ

12 000 bránok slalomu

Zjazdárky už myslia
na olympijské hry
v Denveri

Pre oživenie pamäti: v sezóne 1972—1973 budú ČSSR reprezentovať v zjazdovom lyžovaní ženy — H. Droppová, D. Matošová (obe TJ Jasná L. Mikuláš), Soňa a Dagmar Kuzmanové (TJ Strojárne Piesok), A. Tušilová a V. Kantová (Slávia Technika Brno), R. Švábová (Slávia Praha) a A. Uhrová (Slávia Medik Hradec Králové).

O plánoch a perspektívach našej ženskej reprezentácie sme sa porozprávali s trénermi L. Zacharidesom, Z. Kráľom a lekárkou družstva MUDr. H. Lukáčovou.

● Výber do reprezentácie bol tentoraz robený s prihliadnutím na ZOH 1976 a na MS 1974. S kým rátate pre tieto vrcholné podujatia?

— Do predbežnej prípravy na ZOH v Denveri 1976 sme zaradili Droppovú, Uhrovú a obe sestry Kuzmanové.

● Droppová má 18, Uhrová 17 a dvojičky Kuzmanové 16 rokov. Do roku 1976 budú o štyri roky staršie. Nemohlo by sa uvažovať o niektorej z mladých žiačok 13—14ročných?

— Súhlasím s tým, že popri menovaných by sa mala v menovkách objaviť aj niektorá z talentovaných žiačok. Žiaľ, doteraz nemajú dostatočné výsledky a ani potrebný počet FIS bodov. Preto sa ťažko zdôvodňuje ich zaradenie do reprezentácie. Vybrali sme pre prípravu na ZOH najmladšie dievčatá z reprezentačného družstva.

● Ešte niečo o stanovených cieľoch?

— V prvom rade účasť na MS 1974, kde by sme chceli umiestnenie do 20. miesta a získanie potrebných FIS bodov. V zjazde do 32, v slalome do 55 a v obrovskom slalome do 32 bodov. Na majstrovstvách Európy juniorov predpokladáme umiestnenie do 10. miesta u Uhrovej a sestier Kuzmanových.

A konečne na ZOH v Denveri umiestnenie do 15. miesta a získanie FIS bodov v zjazde do 24, v slalome do 47 a v obrovskom slalome do 27 bodov.

Lekárka družstva MUDr. H. Lukáčová sleduje starostlivo zdravotný stav, ale aj rast fyzickej zdatnosti reprezentantiek. Využili sme jej ochotu na to, aby prezradila ako vyzerá situácia u jednotlivých pretekárk na začiatku prípravy:

— Na Ústave telovýchovného lekárstva v Bratislave sme urobili základné lekárske vyšetrenie, spolu s ohodnotením fyzickej zdatnosti, svalovej sily a rýchlosti reakčného času. Ak nám vyhodnotiť tieto údaje v bodech, potom vyzerá poradie takto: Droppová 57 b., Matošová 54, Švábová 45, D. Kuzmanová 33, S. Kuzmanová 32, Tušilová 32, Uhrová 30, Kantová 28 bodov.

Obraciam sa opäť na trénerov L. Zacharidesa a Z. Kráľa s otázkou, ako chcú využiť získané lekárske vyhodnotenie, či sú so zistenými hodnotami spokojní a konečne, aký cieľ si vytýčili ku koncu prípravného obdobia:

— Pochopiteľne sme lekárske vyhodnotenie dostali k dispozícii. Zistené hodnoty sa pohybujú na hranici priemeru. Preto chceme docieľiť na konci prípravného obdobia zvýšenie hodnôt testov o 25 percent. Do 31. decembra 1972 najazdíme najmenej 200 zjazdových kilometrov, 300 kilometrov voľnej jazdy, 9000 bránok obrovského slalomu a 12000 bránok slalomu.

● Pre prácu s družstvom máte k dispozícii aj psychológa dr. Kubalíka. Čo od jeho činnosti očakávate?

— Veríme, že spoločne s ním sa nám podarí vybudovať zdravo čížiadostivý kolektív s pozitívom zodpovednosti k príprave i k reprezentácii. Dr. Kubala nám pomôže viesť dievčatá k osobnej disciplinovanosti a k zvýšeniu schopnosti koncentrácie. Už v minulej sezóne sa jeho vplyv pozitívne prejavil u niektorých reprezentantiek.

Jak se bude vyvíjet závod sdružený

Pokusím se vykreslit vlastní představu o dalším vývoji sdruženého závodu u nás a v celosvětovém lyžařském nruu. Prvoraým sumtem poaminujícím popularitu určitého sportu je jeho atraktivnost. Nemelo by smyslu se domnívat, že sdružený závod mezi takové sporty patří. Je to dáno především jeho vysokou náročností na technické a fyzické zvládnutí obou lyžařských disciplín.

Minulost v čs. lyžování nepříznivě ovlivnila současný stav ve vztahu k masovosti sdruženého závodu, jeho podpory a cílevědomého záměru rozvoje. Vedení sdruženého závodu při SL CSSR si proto vytyčilo dlouhodobý cíl, který je současně směrnicí pro všechny funkcionáře, trenéry a dobrovolné pracovníky úseku.

1. Vytvoření dlouhodobé koncepce rozvoje sdruženého závodu ve všech věkových kategoriích v obou národních svazech. Jedním z důležitých faktorů je pochycení mládeže ještě v předzávodních věkových kategoriích a vybudovat pro ni výcvikové středisko s možností celoročního tréninku skoku na lyžích. SL ČSR nás v tomto snažení podporuje, což dokumentoval ve svých „Hlavních úkolech“ do budoucnosti.

Trvale nepochopitelný nezájem o rozvoj sdruženého závodu prokazuje SLZ, který od svého ustavení nedokázal založit samostatný úsek, který by odpovědně mohl zajišťovat úkoly dané dlouhodobou koncepcí rozvoje. Domníváme se, že výmluvy na nedostatek funkcionářů nemohou obstát, protože v českých zemích tomu bylo při ustavení „Svazu“ obdobně jako na Slovensku a přesto již v tomto roce budou pracovat zcela samostatně jako úsek federální, tak i českého svazu bez kumulovaných funkcí.

2. Získat plnou podporu komise vrcholového sportu a SL CSSR. Podpora P-ČSR a komise pro vrcholový sport je z hlediska tormašního zřejmě, ale useku chybí především to nejpodstatnější, co podmiňuje udržení se ve světové špičce, a to je podpora finanční. Zdá se to být logické, že závodní sport, který vyžaduje přípravu dvou diametrálně odlišných disciplín musí být finančně preferován. Bohužel tomu prozatím tak není. Zástupcům sdruženého závodu se nepodařilo dosud prosadit svůj oprávněný požadavek ve svazových orgánech, přestože formy nepřímých preferencí pro sjezdové disciplíny jsou běžně realizovány. Tuto situaci chápeme jako vliv kvalitnějšího funkcionářského zázemí nejen ve svazových orgánech, ale i mezi lyžařskou veřejností, než je tomu u závodu sdruženého.

Komise pro vrcholový sport by však měla zajistit spravedlivou diferenciaci sportovních odvětví, která mají v domácích podmínkách příznivé podmínky pro svůj rozvoj a těmi jsou bezesporu klasické disciplíny. Přihlédneme-li pak ještě k možnostem bodování, popřípadě i získání medailí ve světových soutěžích, pak je to sdružený závod, kde je možno se prosadit i s minimálním zázemím.

Komise pro vrcholový sport zařadila pak sdružený závod do II. kategorie vrcholových sportů, což nám poskytuje slabou

útěchu, že se něco v prospěch sdruženého závodu zlepši. Nezabranujeme to však kankulujícím trenérům, popřípadě i funkcionářům TJ, aby ekonomicky vynočetím účinnost pestování specializace skoku nebo behu, či obou disciplín spojených v jednu. Výsledek takové finanční rozvahy je pro nás nepříznivý a zapřičinuje další odliv závodníků i funkcionářů do specializací. Tomu bychom chtěli zabránit, ale bez účinné pomoci Svazů se nám to nepodaří.

3. Rozšiřovat trenérské a funkcionářské kádry z řad bývalých závodníků či příznivců. Se současným stavem nejsme spokojeni, získáváme dobrovolné pracovníky velmi těžko. Mnozí se domnívají, že veřejná činnost v tělovýchově není dostatečně společensky ohodnocena a vyčkávají, až se situace zlepší. Současný kádrový stav trenérů z povolání je pro naši disciplínu nehorší; do r. 1971 existoval pro sdružený závod pouze jeden trenér z povolání v LZ Rožnov p. R. V roce 1972 se má situace zlepšit v tom směru, že do funkce trenérů základen v Harrachově a Tanvaldě mají nastoupit specialisté sdruženáři, což bude velkým přínosem pro rozvoj v nejlépe exponovaných oblastech Krkonoš.

4. Převzít iniciativu ve způsobech hledání nových cest a metod. Současný stav je nespokojivý pro žákovské i dorostenecké kategorie, které mají v zimním období plánovány 1 až 4 závody. V letošním roce zařazujeme opětovně skokan-

Ant. Kučera, Svoboda, Rygl, Ant. Kučera s trenérem Štefanem Olekšákem

sko-sdruženářskou ligu, kde kromě mužů a juniorů mohou bodovat pro družstvo též dorostenci starší. V rámci mezinárodního soutěžení chceme prosadit další plánované cíle:

- a) do r. 1973—74 sduženářskou ligu LD států
- b) do r. 1975—76 evropskou ligu nebo Evropský pohár.
- c) do r. 1973—74 mezinárodní soutěže pro mládež.

Nejdůležitějším aspektem současné koncepce bude realizace výcvikových středisek pro skokany a sduženáře s celoročním provozem. Podmínkou realizace bude dostatečně dostupné množství umělé hmoty na malé a střední můstky, které nám v současné době zaostaly. Velkých můstků máme prozatím pokryto umělou hmotou dostatečně množství. Nyní musíme důsledně vytvářet podmínky pro nejmladší kategorie, které dosud neměly možnost celoroční přípravy pro vrcholový sport ve všech oblastech naší republiky. Iniciativu v tomto směru by měli především vyvinout lyžařské oddíly, trenéři a dobrovolní funkcionáři, kterým není lhostejný dosavadní neuspokojivý stav.

Pro zvýšení atraktivnosti sduženého závodu bude pravděpodobně nutno v nejbližší době revidovat současně proporce obou jeho částí; mám na mysli především běžeckou část. Domnívám se totiž, že by velmi prospělo celosvětovému trendu rozvoje sduženého závodu snížením současné délky běhu z 15 km na 10 km, pro juniory 8 km, dorost starší 6 km, dorost mladší 4 km, žáci st. 2 km a žáci ml. 1 km. Příprava sduženáře na běžeckou část závodu vyžaduje neúměrně vysoké množství tréninkových jednotek v poměru ke skokanské části, a to již samo o sobě signalizuje nerovnováhu. Dlouhodobé zkušenosti nám rovněž potvrzují, že sduženář takto zatížený běžeckou přípravou ztrácí přirozenou výbušnost, kterou nezbytně potřebuje k podání dobrého výkonu ve skokanské části závodu. Uvážíme-li ještě amatérské možnosti vrcholového sportovce a nedoceníení sduženého závodu u většiny lyžařských svazů, pak se nelze divit podstatně menšímu zájmu o tuto lyžařskou disciplínu ve srovnání s oběma specializacemi. Zkrácením délky běžecké tratě se naskytnou větší mož-

nosti pro uspořádání vyššího počtu závodů jak pro jednotlivce, tak i pro družstva, což by bylo novinkou. Především zájem o zavedení takového soutěže projevila většina sduženářských zástupců na schůzce komise FIS, konané u příležitosti ZOČ v Sapporu.

Dalším aspektem pro zvýšení atraktivnosti sduženého závodu by mohlo být i vyhodnocování každé jeho části zvlášť, jak se to již v některých lyžařských svazech zavádí.

5. Rozvinutí intenzivnější spolupráce s lidově demokratickými státy. Je celkem přirozené, že navazování dvou nebo i vícestranných dohod musí být pro každého účastníka určitým způsobem výhodné. Pro náš úsek by mohlo být velmi užitečné navázat u příležitosti konferencí trenérů z LD států dvoustranná jednání se zástupci SSSR pro zajištění přípravy na předzávodní období, tj. na prvním sněhu, a s NDR v období přípravném, kde by mohl být společný VT jak pro muže, tak i pro juniory. Jako protihodnotu můžeme nabídnout společný VT jak na umělé hmotě, tak i na našich skokanských zaříze-

Jinak v Bulharsku, jinak u nás

Rozhovor na letním slalomu ve Velké Zmrzlé dolině

Letní slalom ve Velké Zmrzlé dolině, navždy spojený s připomínkou lyžařů, kteří padli při osvobození Československa, je za námi. I když nebyla na jeho startu konkurence, jakou by si význam závodu i jeho jedinečnost zasloužovaly, zaznamenali jsme letošní, už 22. ročník Memoriálu padlých lyžařů jak dobrou organizační i sportovní hodnotnou událost.

Ze zahraničí se memoriálu zúčastnila družstva CSKA Sofia a juniorský tým NDR. Největší pozornost mezi slalomovými týčemi vzbuzovali bulharští reprezentanti, kteří k nám přijeli s nejsilnějším týmem: Resmiev (sapporský reprezentant), P. Angelov (v žebříčku druhý), V. Angelov (pátý), S. Stojkov (první), Petkov (nejlepší junior) a K. Stojkov (druhý junior). Šéftrenérem týmu byl mjr. Nikolov, jeho pomocníkem Valčev.

Se šéftrenérem pro nás poněkud exkluzivního týmu jsem

hovořil v krátkých besedách mezi tréninky.

● **Zajímala by nás organizace tělovýchovy a lyžování v Bulharsku a v CSKA Sofia.**

„Náš systém tělovýchovy obecně je poměrně nový, po olympiádě v Mexiku byl po kritice našich reprezentantů přijatý nový systém vedení tělovýchovy, jenž z poloviny přejímá systém NDR a z poloviny těží ze specifických bulharských podmínek. Mohu vám říci, jak to vypadá u nás v CSKA Sofia, což je obdoba vašich — Dukly

Praha, Dukly Liberec a Dukly Banská Bystrica. Především máme veškerou činnost trenérů — jen pro sjezd jich je devět — perfektně vědecky řízenou zvláštní skupinou odborníků. Ta usměrňuje práci trenérů podle nejnovějších poznatků ze světa. Tato skupina má u nás v CSKA dvacet lidí. Disponujeme třemi specializovanými základnami v pohoří Vitoša, Pirin a Pamporovo (zde bude v roce 1973 mistrovství spřátelených armád) a ještě máme olympijské středisko ve výši 2000 m pro potřeby armádních olympioniků k doladění formy a tak podobně. K získávání síly, ale i pro rehabilitaci jezdíme do základny u Černého moře.“

● **Jak jste materiálně zabezpečeni?**

„Část jste mohli vidět tady ve Zmrzlé dolině. Máme velmi

ních v oblasti Krkonoš a Vysokých Tater.

V současné době nemáme žádné zkušenosti ze spolupráce přes hranice, a to jistě nesvědčí o aktivitě rozvíjené v této oblasti naším lyžařským svazem. Nabídka NDR je už všeobecně známa a domníváme se, že bude přijata již pro letošní přípravné i závodní období.

6. Prosadit zastoupení našeho úseku v komisi FIS. Zdá se nám nelogické, aby kterýkoliv lyžařský svaz nevyužil získáním titulu MS v závodech sdruženém v r. 1970 možnost prosadit zastoupení do příslušné mezinárodní komise. Skutečnost je taková, že SL ČSSR delegoval svoje zástupce již do většiny existujících komisí, tudíž se domníváme, že by svým vlivem měl již konečně prosadit také zastoupení sdruženářů.

Prozatím se však daleko nepříznivěji projevuje nedostatek přímého zastoupení v sekretariátě SL ČSSR, což bylo předmětem jednání našeho svazového orgánu. Doufáme, že problém bude v nejbližší době příznivě vyřešen.

Ing. MIROSLAV KUMPOŠT,
předseda UZS - SL ČSSR

dobrou materiální základnu. Jen v CSKA mají závodníci k dispozici šest videorekorderů. My lyžaři si stále vezmeme s sebou francouzský přenosný vlek s motorem Wankel. Pro zajímavost: kdyby se některý z našich špičkových závodníků základní služby chtěl aktivovat za vojáka z povolání, je okamžitě povýšen na podporučíka. Váš Míla Sochor by tedy dostal rázem „hvězdu“, kdyby byl u nás. Brali bychom ho.“

● Jsou všichni vaši závodníci z hor?

„Ne, všichni jsou ze Sofie, ale ono to je ze Sofie do hor vlastně jen krok — 23 kilometrů.“

● Kolik máte v CSKA Sofia závodníků-lyžařů?

„Celkem 350 všech dohromady. Pokud vás to udivuje, musím připomenout, že máme na starosti ještě tři gymnasia se specializací na lyžařský sport.“

Rozmlouval: kpt. K. RINGEL,
velitel Dukly Pardubice

Skokani zahájili na kolech

Trochu neobvyklý, ale zajímavý zahajovací výcvikový tábor do nové sezóny zvolilo čs. reprezentační družstvo skokanů. V době redakční uzávěrky tohoto čísla „Lyžařství“ čtrnáct členů týmu pod vedením trenéra Jáchyma Bulína a tajemníka Čs. svazu lyžařů Jindřicha Hocha odstartovalo v pondělí 31. července po obědě na kolech k desetidenní osmietaповé cyklistické jízdě.

Pražané s mimořádným zájmem sledovali pestrobarevný peloton, který vyjel od budovy ČSTV na Smíchov, aby pak pokračoval v cestě přes Slapy, Konopiště a Tábor do Veselí nad Lužnicí, kde byl cíl první etapy. Dalšími etapovými zastávkami na více než 700kilometrové trati, která vedla převážně jihočeským a Západočeským krajem, byly Jenišov, Antigl u Srní (první den odpočinku), Babylón, Chebská přehrada (druhý den odpočinku), Boží Dar, Nižbor a cíl 9. srpna v Praze. Naši skokani byli vybaveni stany, spacími pytlí i dostatečnou potravinovou zásobou, které vezl doprovodný „Robur“. Ten byl připraven také jako útočiště pro „odpadlíky“ s nespravitelnými defekty i ty, kteří by případně nezvládli obtížnou trať.

Dobrá nálada při startu, pečlivá příprava kol „Favoritů“ a zájem všech o tento výcvikový tábor nasvědčovaly tomu, že to žádný ze čtrnácti startujících nebude chtít „zabalit“ a že boje v premiových spurtech budou zvlášť kruté. V doprovodném voze nechyběl ani lékař dr. Aleš Míhula, který jistě získá cenné zkušenosti z nového způsobu výcvikového tábora našich skokanů. Všichni bychom si přáli, aby byl dobrým začátkem do úspěšné nové sezóny.

JAROSLAV TROUSIL

Zbyněk HUBAČ

Jiří RAŠKA

Nejmladší sjezdařská generace TJ Slovan Špindlerův Mlýn

Sportovní lyžařské třídy ve školním roce 1972-1973

Rozvoj vrcholového sportu v celém světě vyžaduje, aby se také naše školství podílelo na sportovní přípravě mládeže. Sportovní třídy slouží k výběru pohybově nadané mládeže v některých sportovních specializacích. Jsou určeny pouze žákům, kteří splňují stanovená kritéria prospěchová, výkonnostní a morálně volní.

ÚV ČTO a MŠ ČSR zřídily ve školním roce 1972-73 v České socialistické republice celkem 34 sportovních tříd ve sportovních gymnastice, lehké atletice, plavání a lyžování. Sportovní třídy atletické, plavecké a gymnastické mají už dobrou tradici. V lyžování teprve začínáme. Se zaměřením na klasické disciplíny jsou zřízeny při ZDŠ v Jilemnici, Tanvaldě a Vimperku, se specializací na sjezdové disciplíny bude v novém školním roce fungovat pouze jedna třída při ZDŠ Zd. Nejedlého ve Vrchlabí jako jediná v ČR. Tam ji přidělili na základě velmi dobrých výsledků již existující poloilegální sportovní třídy v uplynulých letech, která byla řízena ZDŠ a vědeckým pracovištěm VŠCHT Pardubice.

Počítá se s vytvořením materiálních podmínek pro zřízení internátní školy při ZDŠ ZN Vrchlabí, která by zajišťovala přípravu mladých talentovaných sjezdařů z celé oblasti Krkonoš. Pro příští roky se plánuje návaznost sportovních tříd ZDŠ a gymnasia Klementa Gottwalda ve Vrchlabí, takže by mladý talentovaný závodník byl v péči od 6. postupného ročníku (12 let) až do posledního ročníku gymnasia (19 let). Do sportovní třídy jsou zařazováni žáci 6. postupného ročníku ZDŠ. Potom by měli přejít do sportovní třídy při gymnasiu. Nebude-li tato otázka vyřešena včas, převezmou jejich péči a sportovní přípravu Ústřední lyžařské základny a silné lyžařské oddíly. Současně bude každým školním rokem otevírána

nová sportovní třída od 6. postupného ročníku.

ÚKOLY SPORTOVNÍ TŘÍDY

1. výchovné a vzdělávací úkoly ZDŠ
2. poskytnout žákům možnosti dalšího rozvoje pohybové nadání ve vybrané sportovní specializaci - lyžování
3. ST jsou mezičlánkem systému výkonnostního a vrcholového sportu.

Všechny úkoly sportovní třídy nemůže zajistit jen sama ZDŠ a proto se počítá s úzkou spoluprací s lyžařským oddílem tělovýchovné jednoty v místě. Mám na mysli pomoc trenérských kádrů, zapůjčování vleků a výtahů, tělocvičen, dalšího tělovýchovného zařízení a materiální pomoc při sportovní přípravě sportovní třídy. V úzké spolupráci se sportovní třídou bude i trenér z povolání Ústřední lyžařské základny, který bude řídit činnost sportovní třídy po stránce metodické a odborné.

Pro školní rok 1972-73 bylo vybráno pro sportovní třídu sjezdového zaměření při ZDŠ ve Vrchlabí celkem 30 chlapců a děvčat na základě stanovených výběrových kritérií. Třídní učitelkou bude tělocvikářka ZDŠ Jaroslava Hlaváčková a hlavním trenérem sportovní třídy tělocvikář školy Miroslav Vdura, který je také trenérem III. třídy pro sjezdové disciplíny. Přípravu budou dále zajišťovat dobrovolní trenéři III. a II. třídy lyžařského oddílu tělovýchovné jednoty Autoškoda Vrchlabí a trenér I. třídy Jiří

Jirsa za Ústřední lyžařskou základnu.

Zařazení žáci jsou ze ZDŠ Vrchlabí, Špindlerův Mlýn, Prostřední Lanov, Rudník, Dolní Branná, Podhůří, Kunčice. Škoda, že se výběrového řízení nezučastnili žáci ze Strážného, Čisté, Černého Dolu. Pro příští rok bude rozšířen okruh působnosti ST i na část sousedního okresu (Benecko, Mrklav, Horní Branná).

Vybíralo se podle těchto kritérií:

- prospěch ve škole 2,0
- pohybové nadání (motorické testy)
- osobní technická lyžařská dovednost (test technické dovednosti)
- zdravotní stav
- souhlas školy a rodičů

SPORTOVNÍ NÁPLŇ TŘÍDY

- 3 hodiny povinné tělesné výchovy a 2 hodiny povinných sportovních her
- 4-6 hodin sportovní přípravy (ve spolupráci s TJ, SZ)
- výcvikové tábory 3 na sněhu a jeden v létě
- účast soutěžících v rámci kraje.

Rozvrh vyučovacích hodin bude upravován podle podmínek a potřeb sportovní třídy. Sportovní činnost se může případně kumulovat na celé odpoledne nebo celý den.

Na hospodářské zajištění třídy přispívá ČTO a MŠ částkou 40 000-50 000 Kčs, která je určena především na úhradu jízdného, na trninky a VT jízdného na lanovky, ubytování a částečné stravování na VT, pronájem tělovýchovných zařízení a ve výjimečně zdůvodněných případech příspěvek na výzbroj. Ostatní náklady nesou rodiče žáků.

JIRÍ JIRSA,
trenér lyžování I. tř.

Až se zima zeptá . . .

Trochu rad a připomínek stavitelům a provozovatelům lyžařských vleků

Jak nám řekli meteorologové, byla letošní zima jednou z nejkratších a nejslabších za posledních 100 let. Lyžaři proto nemohli v plném rozsahu rozvinout svůj milovaný sport a přesto jim přinesla zima lecceteré radosti, avšak žel, i strasti. K těm strastem patří zejména úrazy, které mnohdy byly zcela zbytečné. Stačilo již, že nedostatek sněhu znamenal úměrné zvýšení nebezpečí úrazů. Přitom bylo možno konstatovat, že na mnohých sjezdovkách byl zaznamenán proti předchozím létům značný pokrok, již v létě byly prováděny úpravy terénu a dráhy udržovány v dobrém sjízdném stavu i při provozu. Možno tedy konstatovat, i když ne snad všeobecně a do všech důsledků, že v provozu našich lanovek a výtahových drah dochází k postupnému zlepšování provozních poměrů, zajišťuje se lepší přístup k nástupu, dbá se o pořádek při provozu a hlavně projevují se už snahy o lepší

údržbu sjezdovek. Mám tedy hlavně na mysli tzv. velké provozy se stálými obsluhami a nepřetržitým — organizovaným — provozem, jak jsou vybudovány v našich horách po celé republice. Tyto provozy byly na základě úředního projednání řádně stavebně kolaudovány a stavební úřady kontrolují, zda uložené podmínky byly splněny či zda se plní. Stabilní osazenstvo výtahového zařízení je z největší části odborně vycvičeno a zapracováno a jejich rutinní práce odpovídá bezpečnostním požadavkům. Přitom nezůstává stranou ani Horská služba.

Jinak je tomu u tzv. malé mechanizace, tedy nejružněj-

ších druhů provizorních, přenosných, ale i definitivních výtahů s elektrickým pohonem nebo na spalovací motory o délce 50 do 300 či více metrů, které jsou provozovány nejružnějšími organizacemi, ať již národními výbory, tělovýchovnými jednotami, hotely, ale dokonce i jednotlivci, ve stále širícím se rozsahu. Všeobecné zásady pro výběr stanoviště, pro přípustnost ke stavbě, pro povolení do trvalého provozu, platí samozřejmě i pro ně. Jsem přesvědčen, že také velká většina těchto zařízení, i když ne všechna, takové úřední povolení má.

Pokud snad pořadatel neučinil zadosť platným předpisům, je třeba, aby se obrátil na výkonný orgán MNV, který má řádně vybudovanou stavební službu, nebo na odbor výstavby příslušného ONV se žádostí o přípustnost ke stavbě s odvoláním na ustanovení § 10 zákona č. 87/1958 Sb. o stavebním řádu a § 23 vyhl. č. 114/1959 Ú. l., kterou se zákon provádí. Tuto žádost nutno doložit stavebními výkresy v měřítku 1:100 včetně situačního plánu stavby v měřítku nejméně katastrální mapy, technický popis stavby včetně technických výpočtů, jednoduchým rozpočtem nákladů, výkazem potřebných stavebních hmot a ostatními doklady, určenými stavebním řádem případně řádnými předpisy. Doklady nutno předložit dvojmo, je-li žádost adre-

sována MNV, jinak při žádostech zasílaných na odbor výstavby ONV trojmo. K žádosti o vydání rozhodnutí o přípustnosti stavby je třeba přiložit doklad o tom, že provozovatel — stavebník — je majitelem pozemku nebo má na pozemku právo stavby, anebo požádal o jeho vyvlastnění. Postačí však, bude-li se moci prokázat souhlasem majitele pozemku na základě nájemní smlouvy či smlouvy o dočasném užívání.

Provedenou a dokončenou stavbu nutno předat do trvalého provozu (kolaudovat) tzn., že stavební úřad na základě jeho prohlášení, že povolená stavba byla dokončena, vydá příslušné povolení o trvalém provozu, při čemž se stanoví podmínky. Toto povolovací řízení se provádí na základě vládního nařízení č. 6/1956 Sb. a vyhl. č. 243/1957 Ú. l., při čemž stavební úřad přizve k jednání vedle dodavatele stavebních prací (pokud si to provozovatel neprovedl sám) a dodavatele montovaného zařízení, také orgány odborného dozoru, hygienika, elektrozařízení, bezpečnost provozu atd. — nebyl-li zajištěn jejich předchozí písemný souhlas. Přitom stavební úřad zjišťuje, zda stavba vyhovuje podmínkám stanoveným odbornými orgány. Do trvalého provozu nesmějí být uváděny stavby, které nezaručují plynulý, bezpečný a hospodárný provoz. Zjistí-li se při řízení, že stavba má nedostatky, ale že jí lze přesto uvést do trvalého provozu, stanoví stavební úřad

opatření a lhůty, ve kterých je provozovatel povinen zabezpečit odstranění zjištěných nedostatků. Zápis o povolovacím řízení obsahuje vedle zásadního stanoviska a souhlasu stavebního úřadu také opatření a lhůty k odstranění zjištěných nedostatků nebo v negativním případě odmítnutí povolení se zdůvodněním.

Je pak věcí stavebního úřadu a orgánů odborného dozoru, a v horách tedy i věcí Horské služby, aby kontrolovaly dodržování stanovených podmínek a nedostatky vytýkaly, případně i sankcemi vymáhaly odstraňování.

Rozepsal jsem se poněkud ze široka o celém stavebním řízení i pro informaci těch provozovatelů výtahových zařízení, kteří dosud takové povolení nemají, s tím, aby si neprodleně o ně požádali. Je to nejen na ochranu provozovatelů a účastníků - lyžařů, užívajících příslušné výtahy, ale i třetích osob. Není pochyb o tom, že nejdůležitějším momentem při projednávání celého řízení bude otázka bezpečnosti. Ta spočívá jak ve vhodném výběru trať, tak v odstranění překážek, stromů, sloupů, příkopů, plotů atd., ale i ve vyloučení křížování veřejnými komunikacemi. Bezpečnost bude záležet i v řádně provedené elektroinstalaci a montáži elektrického zařízení, ve správné instalaci výtahového zařízení, v řádné funkci zajišťovacích a vypínacích mechanismů, v signalizaci atd. Budou k tomu patřit i případné varovné tabulky, upozorňující veřejnost na provoz výtahů a snad i nízké plůtky, oddělující vlečnou dráhu od ostatních ploch. Vše bude pochopitelně záležet na situaci v terénu a rozsahu a druhu zařízení atd. Jsme toho názoru, že celému řízení je nutno nejen ze strany provozovatelů, ale i stavebních úřadů, případně i Horské služby, bude-li k tomu ONV pověřen, věnovat zvláštní pozornost. Neštěstí, které se událo v jednom horském středisku v Krkonoších, při kterém mladý člověk — lyžař — přišel o nohu, když se zapletl do vlečného lana, je varovným případem!

Stranou však nesmí zůstat ani otázka hlučnosti. Zejména

I terénní skok lze provozovat na kolečkových lyžích

výtahy na spalovací motory vydávají značný hluk a navíc znečišťují ovzduší. Značně hlučné jsou však také provozy s tzv. věčným lanem a neustálým provozem, jejichž elektrické motory hlučí do údolí a zdaleka upozorňují lyžaře, kde jsou v provozu výtahy.

Pozornost však nutno věnovat i skutečnosti, zda celé zařízení neznešvaruje okolí, zda zapadá esteticky do rámců přírody, zda provozem nevznikají odpady a špína, které musejí být občas odstraňovány. Provozovatelé si musí být vědomi toho, že přejímají zvláštní odpovědnost nejen vůči sobě, ale vůči celé veřejnosti, která bude kontrolovat jejich počínání.

Tyto řádky jsem psal uprostřed léta a myslím si, že už nyní by měli všichni ti, jichž se to týká, podniknout potřebné kroky. Zajistit dokumentaci, provést všechna nutná opatření a požádat úřad o schválení. Příští zima už nebude tak krátká a milovníků bílého sportu stále přibývá. Chceme zvyšovat sportovní úroveň, kterou malá mechanizace nesporně poskytuje a bez níž by vývoj moderního lyžování byl nemožný, avšak nikoliv na úkor bezpečnosti.

Dr. JERIE

Rakousko a lyže

Roku 1945 bylo v Rakousku pouze 12 lanovek a 6 použitelných lyžařských vleků. V současné době se blíží počet lanových drah jedné stovce a ještě bouřlivější rozvoj zaznamenaly výtahy a vleky. Těch má nyní Rakousko hodně přes dva tisíce. A protože země našeho jižního souseda dovedla zapojit do služeb lyžující veřejnosti také příslovečnou rakouskou „Gemütlichkeit“, nedivme se, že se stala nejvíc vyhledávanou alpskou zemí zahraničními návštěvníky.

-lin-

Problematika letní přípravy lyžaře běžce z hlediska aerobní a anaerobní vytrvalosti

Vzhledem k současnému období bude jistě aktuální otázka letní a podzimní přípravy lyžaře běžce, jejíž nedělitelnou součástí je i posilování. K problematice posilovacího tréninku, který obecně znamenal obrovský přínos a prudké zvýšení výkonů prakticky ve všech sportovních odvětvích, bych chtěl uvést několik poznámek a posíleze praktickou ukázkou letošní přípravy dvou urostenců.

Základní složkou běhu na lyžích je při jeho časové délce bezesporu vytrvalost. Rozvíjení vytrvalosti ve spojení se silovou složkou rovněž nezbytnou pro běh na lyžích není však tak zcela jednoduché jak se dále pokusím ukázat. V roce 1966 byl uveřejněn v časopise Lehká atletika překlad článku známého lehkooatletického odborníka T. Netta, který vyvolal v odborných kruzích značnou odezvu a řadu polemik (MUDr. Šimíček, M. Gráf, atd.). Dovolují si použít těchto článků jako výchozího materiálu, a to aplikovaně na problematiku posilování lyžaře běžce.

Srdce, krevní oběh a dech jsou služebníky výměny látkové a svalů, neboť jen sval může vykonávat pohyb v žádoucím úsilí a vytrvalosti. Ve svalu se přetváří dodávaná chemická energie v pohyb. Pokud je schopen sval tuto energii pomocí kyslíku spalovat a odstraňovat zároveň odpadové látky, potud je prakticky neunavitelný a v nejvyšší míře vytrvalý. Z tohoto hlediska pak dělíme vytrvalost na:

a) aerobní, která je dána schopností svalů provádět při dostačujícím zásobování kyslíkem a při dostatečném prokrvení pohyb dlouhou dobu,

b) Anaerobní, spočívající v schopnosti svalů provádět pohyb i při nedostatku kyslíku a oddalováním únavy dosáhnout předpokládaného výkonu.

Výkon lyžaře běžce spočívá z hlediska délky trvání jeho výkonu především v aerobní vytrvalosti, i když se zde na rozdíl např. od běžců atletů-vytrvalců projevuje mnohem silněji celá škála prvků vytrvalosti anaerobní. Tato skutečnost je vedle samotného charakteru běhu na lyžích dána i

deikou urati, jejím charakterem i použitou technikou běhu. Svalstvo připravené především aerobní vytrvalostí je silné, ale svým nadprůměrným prokrvením dosahuje vysokých výkonů. Laboratorní pokusy bylo zjištěno, že při napětí pouhých 50 % maximální možné síly je bezec schopen až nekalkulovaného výkonu. Získání anaerobní vytrvalosti, kterou bezec lyžář rovněž potřebuje, je však proti aerobní vytrvalosti spojeno i s určitou svalovou hypertrofií. Zvětšení síly bez současného zvýšení prokrvení nemá smysl. Sval je sice schopen určitou dobu pracovat anaerobně, tj. za nedostatky kyslíku a svou silu získanou tréninkem v anaerobní fázi plně zapojit — ovšem jen krátkou dobu. Při nedostávajícím se prokrvení v přiměřeném množství dochází záhy k velmi nepříznivým výsledkům, neboť při vyložení silového tréninku se prokrvení nezvyšuje úměrně se silou. Neúměrné zvýšení svalové hmoty tak škodí základní složce, kterou je — jak jsme již řekli — aerobní vytrvalost. Vlastní problém posilovacího tréninku se nachází právě v této rovině a právě otázka adekvátního prokrvení svalů se stala předmětem polemiky.

Přes odlišnosti v názorech je jasné, že vhodně volený systém posilovacích cviků je v dnešní době nezbytnou složkou zkvalitnění tréninkového procesu v téměř všech sportovních odvětvích a stal se přímo stimulujícím činitelem výkonnostního růstu.

Pro trénink lyžaře běžce bude tedy platit několik základních směrů:

a) Aerobní a anaerobní vytrvalost úspěšně zkloubit. Jejich vzájemný poměr se bude vedle

typu závodníka odrážet i v určité tratve specializaci spickových závodníků.

b) Posilovat tak, aby nenarostly svaly, které si budou překážet, tedy nikoliv boj proti posilování, ale proti vybudování neucelne muskulatury kulturistického způsobem.

Prostředkem k tomu má být vedle běhu a cyklistiky vhodně volený systém posilovacích cviků prováděných především s leňci a střední zátěží a s velkým počtem opakování.

V praxi jsem se pokusil tyto poznatky aplikovat do letní přípravy dvou nadějných dorostenců přibližně stejné výkonnosti z TJ Praha Praha. Oba mají díky svému trenérovi, otci jednoho z nich, bývalému závodníku Janu Voldřichovi, poměrně velmi dobrou běžecskou techniku a zvýšení výkonnosti je třeba zajišťovat především cestou intenzivní letní přípravy směřující k podstatnému zvýšení fyzické kondice.

Závodníci:

Pavel Voldřich, nar. 13. 12. 1953, studující, výška 185 cm, váha 72 kg, II. VT v roce 1972,

František Krátký, nar. 18. 6. 1955, učeň, výška 175 cm, váha 68 kg, II. VTM, v roce 1972 42. místo na přeboru ČSSR v běhu na 5 km a 45. místo v běhu na 10 km.

Výkony „na suchu“ v r. 1971 byly poměrně slabé — 3 km hladkého běhu u obou závodníků na hranici 12 min. a 5—6 škybů nadhmatem.

Cíl pro rok 1973 je dosažení I. VT u obou závodníků.

Tréninkový systém, který uvádím, je společný pro oba závodníky, liší se pouze, a to nepodstatně, v individuálním dávkování. Intenzita se postupně zvyšuje především počtem opakování jednotlivých cviků v průběhu třítydenního cyklu 4. týdne je vždy věnován aktivnímu odpočinku. Celé období přípravy je rozděleno do 4 etap, v kterých uvádím typický trénink prvního týdne v cyklu, tj. v základním dávkování.

Stručná charakteristika etapy je následující:

I. etapa **duben—květen**, získání obecné vytrvalosti a síly jako základu pro další trénink.

II. etapa **červen**, rychlostně vytrvalostní trénink, zařazeny již některé prvky speciálních běžeckých cvičení. Intenzita se proti I. etapě podstatně zvyšuje. Na závěr etapy kontrolky.

III. etapa **červenec—srpen**, prázdninové období, trénink vyčníží ze specifických podmínek jednotlivce v tomto období a má převážně běžecký charakter. Intenzita vzhledem k množství disponibilního času je menší než v předchozí etapě.

IV. etapa **září, říjen, listopad**, vystupování přípravy, množství speciálních běžeckých cvičení a posilování. Účast na přespolních bězích. V září kontrolky.

Ukázky týdenního tréninku v jednotlivých etapách

I. ETAPA

1. den: Tělocvična

1. rozcvičení — plné míče
2. soupažný tah v leže na lavičce (benč) 5×8 à 30 kg
3. trh na prsa 5×5 à 30 kg
4. „pulover“ 5×10 à 15 kg
5. dřepy se spolupůlčetem na ramenou u žebřin
6. břicho, z lehu na šikmé lavičce 5×10 do sedu

2. den: Les - park

Souvislý volný běh cca 10 km v terénu

3. den: Tělocvična

1. rozcvičení - plné míče
2. „benč“ 5×15 à 20 kg
3. v předklonu přitahy k pasu nadhmatem 5×10 à 20 kg
4. 10 kliků+10 sklápěček+10 dřepů s výskokem, celé nepřetržitě rychle 3—5×
5. rozpažování vleže na lavičce činky cca 5—8 kg, 3×15
6. zápas — „kočkování“ na žínce cca 15 min.
7. břicho — 3×30 sklápěček

4. den: Les - park

Fartlek, velmi volně až do 20 km s chůzí

II. ETAPA

1. den: Tělocvična

1. rozcvičení - plné míče
2. shyby, 8 sérií vždy do max., střídavě nadhmat, podhmat, mezi à 20 sklápěček, vše nepřetržitě v tempu

3. 10 kliků+10 sjezdů, dřepů s výskokem+10 přeskoků sounož přes lavičku+10 sjezdů, dřepů s výskokem, celé nepřetržitě rychle 3×

4. „benč“ 3×1 min. s à 20 kg [výkony ke konci období 70×, 56×, 50×]

5. trup - švédská bedna
a) v leže na břichu čelné zdvihání trupu, paže v týl 20×

b) ze záklonu sed 10×

Vše 3×

6. 15× přitahy k pasu nadhmatem v předklonu

15× tricepsový tah na šikmé lavičce

15× bicepsový zdvih

vše 3× rychle s 20 kg činkou

7. břicho - supersérie

a) v lehu hlavou dolů na šikmé lavičce zvedání trupu do sedu, paže v týl 10×

b) v lehu na šikmé lavičce hlavou nahoru přednosy 10×

vše 3×

8. 100 kliků v individuál. dávkách např. 40+25+10+15+10 co nejrychleji

2. den: Hřiště - dráha - intervalový běh

1. rozklusání 2—3 km, 3 rovinky

2. interval. běh, přestávka chůze jako úsek 3×200, 3×400, 3×200 v tempu 3 km za 9 min.

3. vyklusání

3. den: Les - park - posilování nohy

1. rozklusání 2 km, rovinky

2. 50 odrazů [násobených skoků]+20 „metcalů“ (dřep na jedné noze a odskok do dřepu na druhé noze)+10 žabáků, celé 5×, mezi sérií pokusávání cca 2—3 min.

3. kopaná cca 1 hod. (dva na dva) bez brankáře za gól 20 kliků

4. 2 km výklus

4. den: **Fartlek v terénu**

V nepřetržitěm běhu (nikoliv klusu!) 3×80 m, 1×400 m, 3—5× sprint. nástup, 1000 m tempově, 800 m tempově, 3×80 m, 3—5× sprint. nástup, 600 m tempově, 3×80 m. Celková délka cca 10—12 km

III. ETAPA

červenec: 1. týden soustředění a kontrolky, které přinesly

zlepšení na 3 km hladkého běhu z loňských 12 min. na 10:37 min. u Krátkého a na 10:47 min. u Voldřicha bez předchozího odpočinku. Ve shybech se Voldřich zlepšil z 6 na 15 shybů a Krátký na 13 shybů nadhmatem. Další část měsíce byla věnována individ. tréninku formou aktivního odpočinku v rámci prázdnin.

srpen: Ráno 5× týdně vždy klus cca 3 km, 10 lehkých rovinek a výklus 2 km

odpoledne:

1. den: Běh - sprint

1. rozklusání, rovinky
2. 10×60 ostře, meziklus 60 m
3. 1×400 m ostře
4. rovinky, vyklusání

2. den: Posilování paže - trup

1. rozcvičení
2. 100 hodů polenem nebo kamenem aut. způsobem
3. 50 hodů polenem nebo kamenem přes hlavu zády ke směru hodů
4. 50 hodů střídavě levá, pravá paže
5. 10 kliků+10 sklápěček+10 dřepů s výskokem, celé 5× rychle bez odpočinku

6. opět hody polenem v polo-vičních dávkách

3. den: Běh - interval v terénu

1. rozklusání, rovinky
2. 3—4× 1 km za cca 3:20—3:30 min., přestávka 8 min.
3. vyklusání

4. den: Posilování nohy

stejně jako 3. den ve II. etapě

5. den: **Fartlek v terénu** stejný jako 4. den ve II. etapě

IV. ETAPA

1. den: Tělocvična

1. rozcvičení plné míče, malé činky
2. zápas - „kočkování“ cca 10—15 min.
3. kladka 50× soupaž, +100× střídavě+50× soupaž jako při běhu na lyžích
4. shyby na hrazdě 5×+klenčáky na bradlech 5× vše 3×
5. „benč“ 3×1 min. s 20 kg činkou
6. trup - švédská bedna, jako 1. den bod 5 v II. etapě
7. kliky, dřepy, přeskoky, dřepy jako 1. den bod 3 ve II. etapě
8. kladka stejně jako v bodě 3
9. břicho supersérie, stejně jako 1. den bod 7 v II. etapě
10. 100 kliků
2. den: **Běh - interval v terénu**
1. rozklusání, rovinky

2. 3×1 km v kopc. terénu mezi
3. 300 m do prudkého kopce s lyž. holemi
postupně zařadit takto 300-hole, 100 běh, 300 hole, 1000 běh, 300 hole, 1000 běh, 300 hole

4. vyklusání

3. den: **Les - park posilování nohy**

stejně jako 3. den bod 1—4 ve II. etapě

4. den: **Fartlek v terénu**

1. v nepřetržitém běhu 3×80 m, 2×400 m, 1000 m tempově, 1×400 m, 2×80 m
2. 3—5× prudký 100m kopec s lyž. holemi
3. výklus cca 2 km

Trénink v této etapě bude přizpůsobován zejména koncem měsíce října a začátkem listopadu závodům v přespolním běhu. S přechodem na sněhu bude nutno nepřerušit posilování, aby byla udržena dosažená funkční schopnost organismu. Nepřerušovaná příprava na sněhu u obou závodníků nepřichází z hlediska pražského bydliště v úvahu a tak je nutno počítat s určitým porušováním dynamického stereotypu vytvářeného prakticky jen při sobotách a nedělích na sněhu.

Ing. JOSEF HAMMER,
lyžařský oddíl TJ Praga Praha

Z lyžařského sportu v zahraničí

Švýcarští lyžaři-sjezdáři ani v létě nezhálejí. Jednou ze součástí jejich letní přípravy je i kopaná. Koncem července v Altdorfu hráli s Clubem 64 nerozhodně 1:1 (1:0). Utkání bylo mimořádnou sportovní událostí a přihlíželo mu 3500 diváků. Jeho vítězství bylo věnováno lyžařskému fondu a znamenal prý pěkný finanční přínos, neboť řada obchodníků podpořila uskutečnění zápasu. Reprezentační tým švýcarských lyžařů nastoupil v sestavě: Pargätzi — Edi Bruggmann, Good, Berthod, Sprecher, Odermatt, Coray (Gisler), Russi, Hemmi, Mattle, Tresch. Vedoucí branku reprezentantů vstřelil Coray, za Club 64 vyrovnal Michaud.

Novomanželé Ladislav a Milena Ryglovi

Bylo horké léto ...

Bylo horké léto a lidé se vrhali na dovolenou, jiní pracovali, lidé jedli a spali a taky se milovali. Bylo prostě léto, čas uprostřed roku, důvod k zastavení mezi větším spěchem, počasím, snad i mezisezóna — alespoň pro některé lidi a některé věci.

V tom čase se taky lidé vdávali a ženili. Třeba zrovna Láďa Rygl a Milena Chlumová nebo Ján Matejbus a Hanka Šuleková. Dohráli jednu partii jako sólisté, ejhle je tu počasí, a za ním druhá partie, těžší, neskonale těžší, protože už nejsou sami. Život jednoho je částí toho druhého, a protože stejně jako v muzice je zapotřebí dvou tónů, aby byla harmonie, budou muset Láďa s Milenou a Janko s Hankou hledat taky toho druhého, aby našli sebe a podařilo se jim založit manželské spojení, jež bude do smrti lahodit souzvukem. To přejeme oběma párům zároveň s tím vším, co se říká při takových velkých dnech.

Milenu Chlumovou, nyní Ryglovou a Láďu Rygla znám pět let jen o poznání déle, než běžecský pár, který se našel mezi Liptovskými holemi a Nížkými Tatrami. Prožíval jsem s Láďou přešťastné chvíle poté, co ho dekorovali zlatou medailí na slavném tatranském šampionátu ve sdruženém závodě, byl jsem při tom, když Milena vystupovala na stupně vítězů na běžecských šampionátech republiky. Oba se stali sportovními pojmy a lyže, jimž věnovali veškerou lásku a síly, je sblížily taky jako lidi. O sympatiích, spojujících sdruženáře, který se po vážném zranění díky obrovské sebekázní a vytrvalosti znovu vrátil

mezi naši sdruženářskou špičku, a běžecskou specialistku, cvrlikali už mnozí lyžařští vrabci. Svatba byla na obzoru, hovořilo se o ní i psalo. Mně se podařilo — ze sympatií k rodčímu se svazku — dokonce Láďu oženit ještě dávno před svatbou. On se na mě před odletem do Sappora dost zlobil za předčasnou ohlášku v novinách a Milena ho musela silně uklidňovat. Teď, když byla opravdovská veselka, jsem se toulal někde na dovolené, takže jsem pro změnu zmeškal autobus, abych mohl pogratulovat a říci Mileně a Láďovi hezky po krkonošsku: ať vám to frčí — v životě, v práci, ve stopě, na můstku a taky v lásce. Činím to teď za všechny lyžaře a blahopřání jde k vám do podhůří Jizeřek a Krkonoš, manželé Ryglovi, ale i k vám do Liptova, manželé Matejbusovi. -nj-

Novomanželé Ján a Hanka Matejbusovi

Kombinovaná funkčná skúška pre pretekárov v zjazdových disciplínach

Na seminároch trénerov zjazdových lyžiarskych disciplín vyšla požiadavka o vhodnú funkčnú skúšku pre testovanie adaptability srdca na špecifickú záťaž zjazdára. Zatiaľ používaná funkčná skúška — step test — je všeobecná, v záťaži nie sú použité cvičebné prvky, adekvátne pre zjazdové lyžovanie. Takisto ostatné doposiaľ používané funkčné jednoduché skúšky.

Preto predkladám návrh na kombinovanú funkčnú skúšku vhodnú pre zjazdárov, v úmysle pomôcť zdravotníkom a trénerom v lyžovaní. Vyskúšala som toto vyšetrenie pred časom na pretekároch zjazdárov, vzorok výsledkov predkladám v priloženej tabuľke.

Tak ako pri step teste, aj v uvedenej kombinovanej funkčnej skúške pre zjazdárov je vhodné porovnávať výsledky toho istého jedinca v opakovaných vyšetreniach, neporovnávať jednotlivcov medzi sebou (rozdielna výška ťažiska apod.). Vyšetrením si dopĺňame obraz všeobecnej trénovanosti a športovej formy v priebehu celej sezóny. Preto ho doporučujem vykonávať pravidelne na začiatku a konci prípravného obdobia k zhodnoteniu rastu telesnej zdatnosti potrebnej ako základ pre špeciálnu trénovanosť zjazdára, ďalej vykonať vyšetrenie v strede a na konci pretekárskeho obdobia k odhaleniu výšky a udržiavania športovej formy, k odhaleniu kumulácie únavy v priebehu sezóny, event. pretrénovania. Je potrebné o každom vyšetrení viesť si záznam v číslach, event. v grafickom znázornení, ktoré

nám jasnejšie dokáže výkyvy od individuálnych základných hodnôt. Okrem týchto pravidelných vyšetrení doporučujem opakovať vyšetrenie podľa individuálnych potrieb, napr. výkyv v športovej forme, stav po ochorení pretekára. Výška frekvencie pulzu je totiž veľmi citlivým ukazovateľom predávkovania fyzickej záťaže, event. pretrénovania, pretrvávajúcej rekonvalescencie, únavy telesnej aj duševnej z častých pretekov spojených s cestovaním v zimnom období a s narušenou životosprávou. Je však aj ukazovateľom nedostatočnej trénovanosti. Preto ako základ, ku ktorému porovnáваме, používame hodnoty namerané na začiatku prípravného obdobia.

Návod k vykonaniu funkčnej skúšky:

potreby: stopky (event. hodinky so sekundovou ručičkou)
metronom (pre udávanie frekvencie tak ako pri step teste)
kriedu (na označenie rozpätia bočných odskokov na dlážke)
merítko (pre označenie vzdialenosti 20 cm)

Vyšetrovaného posadíme na stoličku a v kľude mu na zá-

pästí (arteria radialis) zmeráme výšku pulzovej frekvencie. Meriame 30 sek., výsledok násobíme dvomi, nakoľko všetky konečné hodnoty prevádzame na minútové. Potom mu vysvetlíme, že funkčná skúška pozostáva z troch stupňov, v ktorých vykonáva tri druhy rôznych cvičení (viď nižšie).

1. Drepy na mieste v zjazdovom postoji 30X za 30 sekúnd (metronom nastavený na 60/min.).

Ďalej po výkone cvičenca posadíme a meriame mu opäť na zápästí frekvenciu pulzu pol minúty a výsledok násobíme dvomi. Potom meriame prvú polminútu v 1. minúte po skončení cvičenia a v druhej. Ďalej potom nasleduje cvičenie s mierne pokrčenými kolenami a vlnením tela.

2. Zložné odskoky do strán do vzdialenosti 20 cm (ktoré si vopred naznačíme bielou kriedou na dlážke). Frekvencia odskokov 180/min., výkon trvá 30 sekúnd. Opäť ako predošle meriame pulzovú frekvenciu ihneď, na začiatku 1., 2. a 3. minúty.

Prichádzka
3. Cvičenie - beh na mieste - frekvencia 180/min., výkon trvá 3 minúty. Frekvenciu pulzu meriame ako predošle, ale aj v 4. minúte po skončení práce.

Pri dobrej trénovanosti a funkčnej schopnosti srdca, ktoré je najdôležitejším orgánom

Vzor tabuľky s číselnými údajmi (sumačne):

Meno	kľud	ihneď	1. m.	2. m.	ihneď	1. m.	2. m.	3. m.	ihneď	1. m.	2. m.	3. m.	4. m.
V. H.	56	102	92	60	134	80	62	60	90	64	62	60	52
M. Ch.	60	94	62	56	160	96	74	68	130	110	90	88	88
M. M.	66	88	62	58	122	88	74	68	116	86	76	64	60
E. S.	66	100	70	62	82	64	64	60	122	80	80	76	74
P. B.	68	112	86	76	112	74	72	70	90	90	74	72	68

Pre tréningové potreby si zhotovíme tabuľku na individuálne sledovanie pre hodnoty namerané v priebehu roka.

Napr.

meno:

	FP	FP v I. vyš.	FP v II. vyš.	FP v III. vyš.
dátum merania	kľud	ihneď, 1. 2. 3.	ihneď, 1. 2. 3.	ihneď, 1. 2. 3. 4.

pre športový výkon, sa nám u športovcov vracia zvýšené hodnoty frekvencie pulzu k hodnotám vychodiskovým nasledovne. Do dvoch minút po prvom, do troch v druhom a do štyroch minút v tretom vyšetrení. Preizmený návrat zvýšenej frekvencie pulzu k vychodiskovým hodnotám nám signalizuje nedostatočnú fyzickú zdatnosť (všeobecnú trénovanosť), pretrénovanie, výkyvy v zdravotnom stave a iné príčiny, po ktorých potom musíme pátrať, analyzovať ich a odstraňovať.

Ako som hore spomenula, vhodné je zostrojiť na milimetrový alebo štvorcový papier graf už v základnom meraní na začiatku prípravného obdobia a doňho nanášať výkyvy nájdené v ďalších meraniach, napríklad rôznymi farbami pre lepšiu názornosť. Do grafu doporučujem nanášať III. stupeň funkčnej skúšky spolu s kľudovou hodnotou, ktorý má vytrvalostnejší charakter a preto pre hodnotenie funkčnej schopnosti srdca najväčší význam. Spomalené ukľudňovanie hovorí o zníženej fyzickej zdatnosti.

Tak ako všetky funkčné vyšetrenia, aj kombinovanú funkčnú skúšku pre zjazdárov je vhodné vykonávať ráno pred tréningom, kedy ešte nie je organizmus unavený a vždy dodržiavať tie isté podmienky, aby výsledky boli porovnateľné. Pozor na veľké výkyvy nadmorskej výšky, ktoré ovplyvňujú zmeny frekvencie pulzu! Kritické sú prvé tri dni aj u dobre trénovaných pretekárov.

Verím, že uvedená kombinovaná funkčná skúška nájde svoje uplatnenie aj v terénnej práci s pretekármi zjazdových disciplín pre svoju nenáročnosť pomôcok ako aj jej charakter adekvátneho zafarbenia.

MUDr. HANA LUKÁČOVÁ,
preds. zdrav. komisie SLZ

Kanadský lyžařský svaz sa svém výročným zasadání v Edmontonu rozhodl, že se bude ucházet o uspořádání lyžařských mistrovství světa 1978 v severských disciplínách. Jako dějiště šampionátu přicházejí v úvahu Thunder Bay a Mount St. Anne v Quebecu.

DESATERO vzorné údržby

Nová výrobní technika si také vynutila nové způsoby ošetřování a údržby lyžařské výbroje. Poučme se, pokud jsme některé zásady ošídili, a napravme to ve zbývajícím čase.

1. Lyže očistíme po skončení sezóně, zbavíme je vši nečistoty, tedy i rozptýlené soli, jež na nich ulpěla z poslední přepravy na střeše auta. Zvlášt jí trpí kovové součástky.

2. Kontrolujeme soudržnost lepených částí a kovová kování. Opět hrozí rozptýlená sůl.

3. Věnujme pozornost ocelovým hranám. I nejlepší lyže, proslulé svými vlastnostmi, ztrácí „záběr“ na tvrdé podložce, jestliže jsou hrany zakulacené. Snižuje se točitost, vznikne-li vinou chybného broušení zub na hraně. Zachránit ji můžeme lépe provedeným brusem za pomoci plochého pilníku nebo brusky na hrany. Brousíme v podélném směru. Zásadně chybně je příčné broušení.

4. Navoskujeme umělou skluznici i hrany před uskladněním lyží. Olej se nedoporučuje, neboť vniká do lepicích spár a škodí. Nejdříve však ošetříme poškozená místa skluznice pomocí tužky PVC.

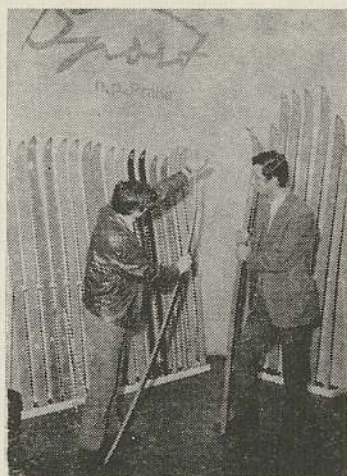
5. Lyže uschovávat v suchém, nepřímém teplém prostředí. Rozhodně ne v pytli! Také garáž není zrovna nejvhodnějším místem. Už mnohokrát se stalo, že lyže byly výfukovými plyny úplně znehodnoceny.

6. Ukládejme lyže na stojato. Není třeba vypínat. Dbejme však, aby nezůstly svázaný řemínky ve středu.

7. Někteří výrobci doporučují, aby lyžařská vázání byla dověna. To je vhodné také při přepravě lyží. Jiní výrobci jako Tyrolia doporučují uvolnit vázání, aby se pružiny neunavovaly.

8. Nezapomeňte očistit vázání, zbavit je usazenin a soli, případně promazat silikonovým olejem. U všech typů se zjistilo, že stupeň uvolnění boty z vázání je vyšší u znečištěných součástek.

9. Lyžařské boty je možno uložit v krabici. Vypnutí pod-

rážky u plastických lyžáků není nutné. Kožené části boty ošetříme krémem a budeme dbát, aby v kovových částech (přezky) neulpěla vlhkost — tvoří se rez.

10. Cokoliv je v lyžařské výbroji po sezóně v nepořádku nebo poškozeno, patří do opravy. Čím dříve, tím lépe!

Nakonec co doporučují výrobci:

ATOMIC: lyže ukládat nastojato špičkami vzhůru. Skluznice a hrany navoskovat

BLIZZARD: nehraje žádnou roli, jak je uložíme, ale kde je uskladníme. Nejdůležitější je, aby nebyly v teple nebo na půdě

ERBACHER: není třeba vypínat, lyže však nesmíme při uložení přitisknou skluznicemi k sobě. Doporučujeme suchý skladovací prostor

KNEISSL: teplota a způsob uložení jsou bez významu. Horní a spodní plochy napustíme auto-polishelem

ROSSIGNOL: způsob uskladnění nerozhoduje. Teplota by neměla být vyšší než 30 stupňů. Vlhkost škodí hranám a slitinám hliníku

VÖLKL: teplota mezi 15 až 25 stupňů, vlhkost nesmí přestoupit 70 %

SPORT: pokud je lak na boční straně poškozen, přebrousit poškozená místa a znovu nalakovat. Jinak hrozí nebezpečí, že do trupu lyže vnikne vlhkost, rozrušující jejich pevnost. Zahraniční výrobci přelepují boky lyží plastickou fólií, u nás se používá polyuretanového nátěru.

DÍVÁME SE DO ODDÍLŮ Na chvíli v „Mariánkách“

Jsou to jedny z nejsličnějších a nejtulnějších lázní, jaké známe: Mariánky. Mnoho znamenitých věcí už tady udělali pro sport, protože pochopili, jak moudrý a šťastný je sňatek lázeňského programu a sportovní činnosti. Cítíte, jak tyhle dvě věci jdou dohromady?

Mnohým sportům se v lázeňském prostředí daří znamenitě, ale lyžařství mezi ně nevradíte. Zdá se mi, že se stalo takovou příliš skromnou chudobkou.

Mají tam oddíl, jenž se jmenuje Slovan. Nevyniká širokými základy členů. Tak kolem padesátky bychom jich napočítali. Žije, protože si několik nadšenců rádo natáhlo chomout a táhnou s láskou káru, jmenující se oddíl. Nejčastěji bychom mezi nimi poznali otce nebo matky, co mají syny a dcery, kteří po nich podělili lásku k dvěma útlým prkynkám. Tak to bývá v našich oddílech. Bez lyžařských otců a maminek by nebyl čs. lyžařský terén schopn žít.

Starají se asi o 10 až 15 běžců a dvacet až třicet sjezdářů, což není starost malá, uvědomíme-li si, že by je chtěli udržet v západočeské divizi. Když jsem tak procházel zvlněným terénem kolem lázní a objevoval přímo kouzelné partie pro běžky ve Slavkovském lese kolem Kladské nebo na druhé straně v prostoru golfového hřiště, nemohl jsem dost dobře pochopit, že v oddílu převládá dost zřetelná sjezdařská orientace. Hrsta obdivovatelů běžeckých lyží tu pravda je, ale daleko víc je těch, kteří dávají přednost jen sjíždění s kopce na „minislalomáku“ pod Krakonošem, kde fungují, byť s obtížemi, také dva minivleky. Nesnažil jsem se pátrat po příčinách lyžařské přízně mariánskolázeňských lyžařů. Proti gustu žádný dišputát. Ale oné nezorané brázdy,

ležící přímo za humny lázeňského mestečka v podobě hotového bežeckého raje, mi bylo přec jen trochu líto. A to jsem se dozvěděl, že na „Gollu“ stačí, aby napadly dva centimetry sněhu nebo pořádná jinovatka, a mariánskolázeňský občanek může vyrukovat s běžkami a dopřávat si plnými doušky radostí z krásného vydatného pohybu i z toho vzduchu, jenž je tam samý ozón. Pokud někdo vkročí do eldoráda na golfových plochách, bývají to zpravidla už pánové v letech, co si zřejmě víc umí vážit krásy kolem sebe než mladší ročníci, a budou to zase více méně oni tátové, o nichž už byla řeč, ať už se jmenují Pelnářové, Motlové nebo Karasové.

Chtěli by vnášet mladou krev pravidelně do oddílu, a proto se každým rokem obracejí na školy, podniky, instituce. Místní rozhlas se zapojuje. „Prosím vás, přihlašte se, přijďte mezi nás, budeme se vám věnovat, seč na to naše síly stačí.“ Takhle nějak se pokaždé milí mariánskolázeňští lyžaři inzerují a velká náborová akce bez jakéhokoliv omezení skončí tím, že se utrousí osm, deset, jednou dokonce patnáct dětí jako její výsledek. A tohle nezměníte, ani kdybyste vládli prostředky propagačního působení jako rození propagandistů. V duchu se ptáte: že by snad ti mladíci zlenivěli nebo že by je samo lázeňské prostředí, v němž vidí kolem sebe život značně standartizovaný, odvádělo od aktivního pohybu, jenž je zá-

kladem všeho? Nebo že by lyže byly málo atraktivní?

Pro sjezdaře domácí i ty, co přijedou do lázní na návštěvu, připravují v Mariánských Lázních rekonstrukci lyžařského areálu pod Krakonošem. K slalomovému svahu přibude malá sjezdovka a obě zařízení doprovodí nové či obnovené komunikace — vleky. Jsou připraveni postavit malé můstky pro skokany, ale jen mají strach, aby to nebyla investice, vyhozená oknem. Funkce si přeci tvoří orgán, a ta je zatím nulová. Vůbec jsou mariánskolázeňští lyžaři vždycky připraveni jít vstříc zájmům, jež se snad jednou narodí. Zatím jsou zaměřeni na hrstku dětí, z nich chtějí udělat závodníky, ale vědí, že druhé těžší práce spočívá v práci pro masový nebo rekreační sport. Uvažují o lyžařské škole. Plánů mají plnou hlavu, chtějí vymýšlet a to, k čemu se odhodlali, uskutečňovat prací vlastních rukou. Pořád věří, že jednou přijde den, kdy se vyrojí mariánskolázeňských lyžařů, že jejich řady nedohlédneš, že už to nebudou chudobka, ale rozvitá růže, jmenující se lyžařský oddíl Slovan Mariánské Lázně, a že tamní lidé prohlédnou, kolik zimní krásy a zdraví kolem sebe nechávají ležet ladem. —nj—

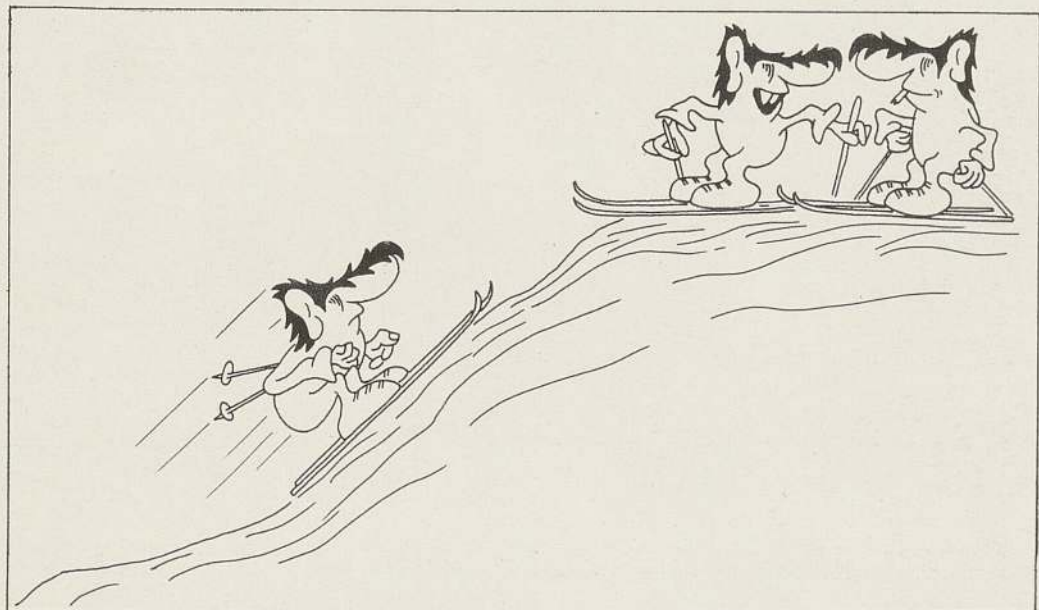
Autoři snímků na obálce: Ladislav Zacharides (1. a 4. strana), Jan Vedral (2. strana), kresby V. Vít, dovnitř časopisu přispěli: M. Zacharides, J. Troušil, M. Hladík, J. Nejedlo a L. Hrnčiar.

LYŽAŘSTVÍ

Vydává Československý svaz tělesné výchovy v nakladatelství Olympia v Praze. Zastupující šéfredaktor tělových. časopisů Alfréd Janecký. Vedoucí redaktor časopisu Jiří Nejedlo. Řídí redakční rada: M. Beran, předseda, B. Tvrzník, Fr. Lauer, ing. M. Chlouba a K. Eidlpes. Redakce: Praha 1, Klimentská 1. Telefon čís. 66551. Redakční uzávěrka: K 5. dni předchozího měsíce. Vychází jednou za měsíc. Vytiskla Stráž, tiskařské závody, n. p., Karlovy Vary. Rozšiřuje Poštovní novinová služba. Cena 2,50 Kčs. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá každá pošta i doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS — ústřední expedice tisku, odd. vývoz tisku, Jindřišská 14, Praha 1. Uzávěrka tohoto čísla byla 6. srpna 1972.

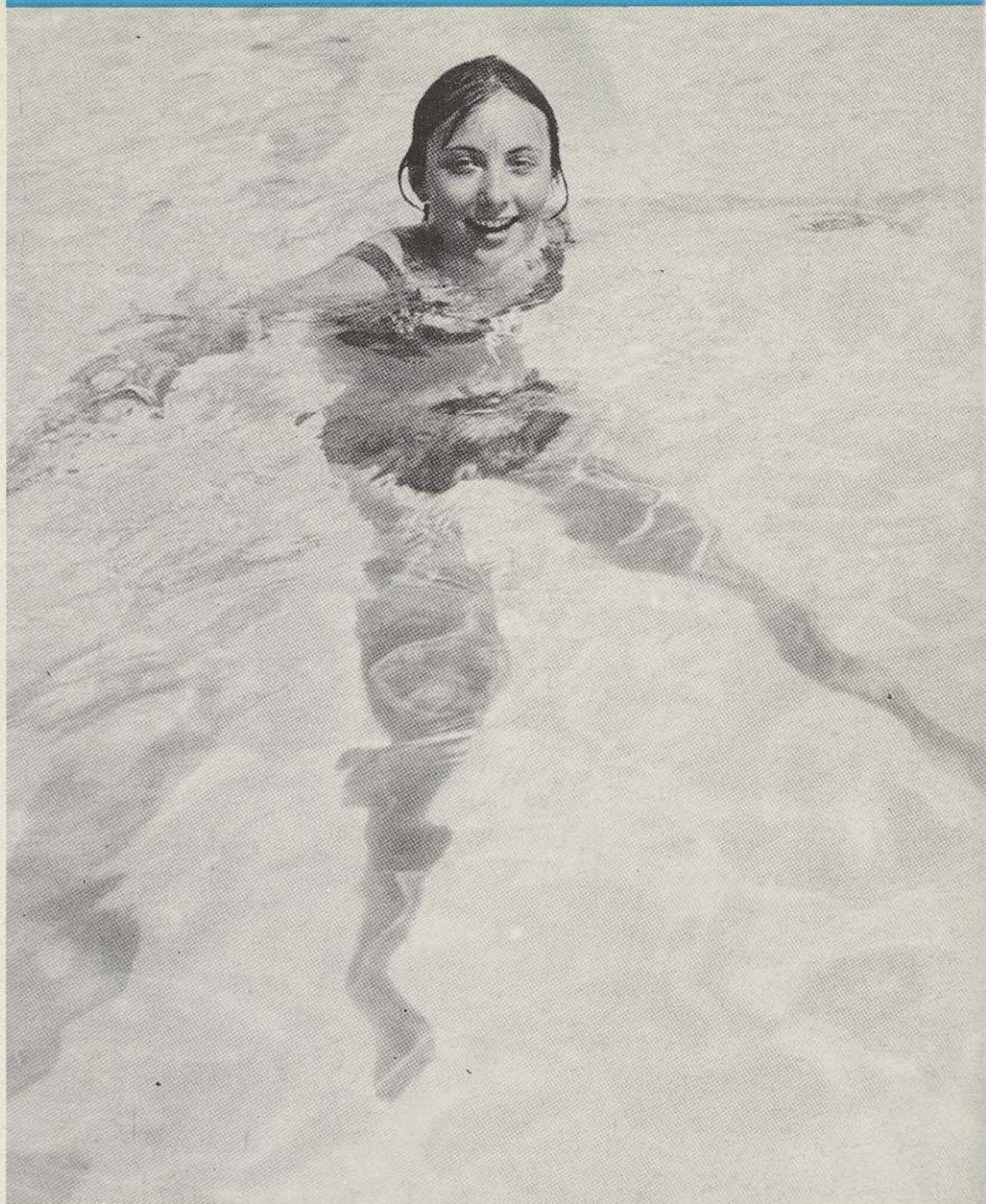

Jen to hezky spusťte — copak řeknete zimě, až se zeptá, co jsme dělali v létě

Tihle začátečníci vždycky něčím člověka překvapí...

Kresby: VLADIMÍR VÍT

*Alena Uhrová se na zájezdu čs. sjezdařských týmů ve Francii lépe cítila ve slalomových bran-
kách než v křišťálově čisté, ale ledové vodě bazénu ve Val d'Isère*

lyžařství

ROČNÍK 58 ● ŘÍJEN 1972 ● Kčs 2,50

10

Na jinovatce, dokud nenapadne pravý sníh

SOVETSKÝ SVAZ oslavuje 50 let existence, půlstoletí úspěchů tvořivé práce. Obrázek nás zavádí do severní Sibíře, do krajiny kolem města Norilsku, kde zima začala už v době, kdy u nás vrcholilo babí léto, a kde ji děti s běžkami na ramenou také patřičně uvítali.

Lépe, rychleji a kvalitněji

VLADIMÍR HEŘMANSKÝ, vedoucí oddělení svazů ÚV ČTO

Poslední plenární zasedání ÚV ČSTV i ČTO uložilo prohloubit angažovanost i aktivitu tělovýchovné organizace v období oslav 55. výročí VRSR a 50. výročí SSSR a zajistit dobrou obsahovou, kádrovou a organizační přípravu sjezdů.

Tolik usnesení. Naplnit jej činy však znamená hodně usilovné, zodpovědné a iniciativní práce. Čím větší svaz, tím je objem práce větší a na kvalitu náročnější. V plné míře platí tato zásada také pro ÚV Českého svazu lyžařů, protože jde o svaz v mnoha směrech významný, a to jak pro možnosti masového rozvoje, tak i příspěvku pro brannou přípravu. Mohou zde uplatnit schopnosti mladí i starší občané obou pohlaví. Lyžování, to je pohyb v přírodě, ale ještě mnoho dalších předností hovoří pro tento sport. Jít v lyžování rychleji kupředu znamená účinně vyřešit mnoho úkolů, které si svaz ve svém plánu předsevzal. Je rozhodnut podstatně přispět k masovému rozvoji a nespokojit se s přítůstkem 3800 členů z loňského roku. Jde také o prohloubení politickovýchovného působení, zlepšení metodické činnosti, o výraznější pokrok v práci trenérů a v růstu výkonnosti. Splnit plány samozřejmě předpokládá bezchybnou řídicí a kontrolní činnost a velmi účelné hospodaření.

Mají tedy řídicí orgány svazů i základní kolektivy úkolů více než dost. Příprava na sjezdy a volby do svazových orgánů skýtají velkou příležitost k mobilizaci sil mezi lyžaři, která je podmínkou, aby se dosavadní výsledky ještě rozmnožily. Především je nutné zamyslet se ve svazu nad dosavadním stavem kádru. Nespolé-

hat na to, že zde mají hodně obětavých a nadšeně pracujících lidí. Jaký však je jejich věkový průměr? Ukazuje se, že značně vysoký, a náhrada přichází pomalu. Nově vyškolení organizátoři, cvičitelé a trenéři nestačí nahradit ty, kteří z aktivity odcházejí.

Kde jinde než přímo v oddílech najít náhradu. Proto volby pro svaz lyžařů začínají již od výročních schůzí oddílů. Tento fakt nelze přehlédnout. Sem je zapotřebí soustředit pozornost. Svě budou ve volbách potřebovat okresy i kraje.

Ústřední výbor se musí postarat, aby všichni členové svazu lyžařů podrobně znali záměry řídicího orgánu, a byli vedeni k tomu, že záměry se mají beze zbytku naplňovat. Jinak lyžařství rychleji kupředu nepůjde. Pracovat mezi lidmi pro plnění úkolů je konkrétní politickovýchovná činnost. Nelze ji uskutečňovat jen s pomocí papírů. Osobní soudružské jednání, síla vlastního příkladu skromnosti, statečnosti, angažovanosti, hřejivého přístupu k lidem, ta nejlíp působí.

Ve volební kampani se mají uplatnit všechny nejúčinnější metody dosavadní práce, tak, abychom získali každého člena pro společnou věc, a natrvalo s ním mohli při práci počítat.

Malá úvaha na předvolební téma je zde proto, že lyžaři stojí před sezónou. V návalu práce se může stát, že středem každodenní péče se stanou odborné otázky a záležitosti politického významu by se ke škodě věci dostaly do pozadí. Takový vývoj by naplnil 5LP rozvoje TV uškodil.

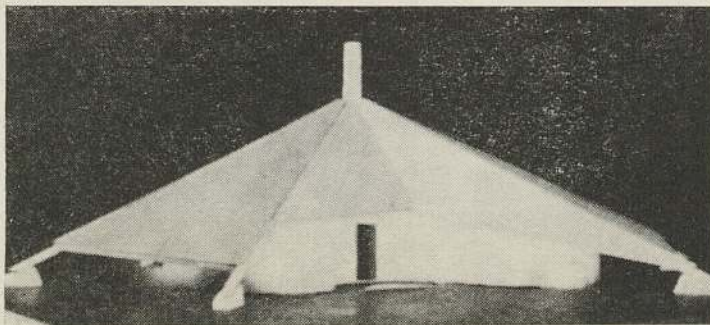
Současnost a budoucnost Krkonoš

Vládní usnesení č. 95 může nazvat počátkem nové budoucnosti Krkonoš. Jím se dá do proudu rozsáhlá výstavba, jež by měla postupně zvyšovat standard hor z hlediska vybavení zařízením pro sport a rekreaci. Členem komise vlády ČSR, pověřené uskutečňováním vládního usnesení, je předseda ČTO dr. Miroslav Hlaváček.

Získá se tím ubytování pro 250 lidí. V objektu, jenž si vyžádá nákladu asi 25 milionů korun, budou také nutné prostory pro organizování lyžařských soutěží. Výstavbu by převzala pol-

ská stavební firma. Dále se počítá s výstavbou nové chaty na Výrovce (100 lůžek), na Horních Mísečkách (40 lůžek) a s ubytovnou v Pecí pod Sněžkou (250 lůžek).

Pro první její poradu připravilo Ústředí tělovýchovného zařízení (ÚTZ) ČTO materiál, v němž jsou uvedeny potřeby lyžařského sportu. Ještě v současné pětiletce se počítá se zahájením rozsáhlé výstavby. Především to má být ubytovací zařízení s příslušenstvím v lyžařském stadiónu ve Sv. Petru.

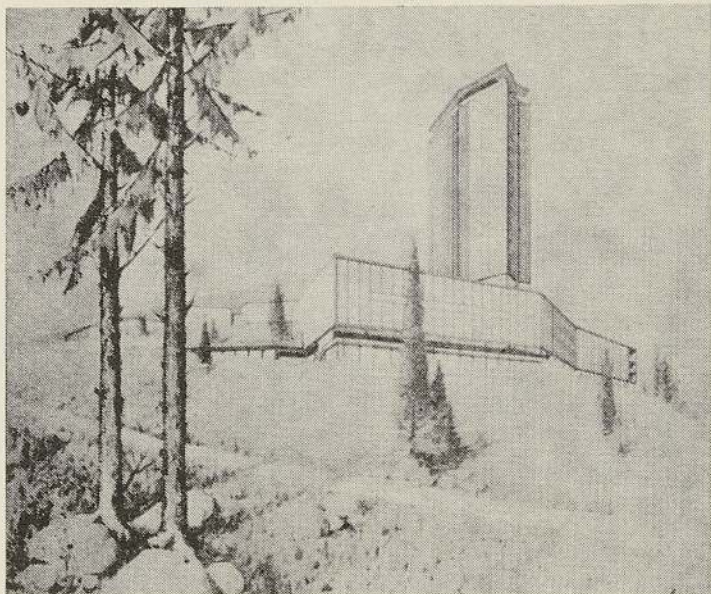

Bezpečnost a právo v lyžování

Zatímco u nás jsou otázky spojené s teoretickým zpracováním bezpečnostních předpisů v lyžování v plenkách a jaksi na okraji zájmu, jsou státy, které uznávají jejich význam. Právní komise FIS podněcuje tyto snahy, shrnuje jejich výsledky a publikuje je.

Účelem tohoto článku je seznámit naše čtenáře se stavem věcí v jiných zemích a vytvářet postupně předpoklady, aby také u nás byla na základě zkušeností vlastních, ale také osvědčených v zahraničí, zpracovány podklady pro naši „lyžařskou“ legislativu.

Již v roce 1967 zpracovala právní komise FIS jízdní lyžařská pravidla, která se v mnoha zemích postupně uplatňují. Netvoří pochopitelně součást právního řádu a samy nejsou také v technickém smyslu právním předpisem. Určují však jednoznačně míru opatrnosti lyžařů. Tato pravidla jsou současně také vodítkem soudům při zjišťování odpovědnosti ať již civilní nebo trestní. Netvoří obyčejové právo, ale nicméně jsou citovány v rozsudcích jako pokyny pro lyžaře závazné. Jsou však státy, kde tato pravidla, ač publikována, představují jen doporučení pro lyžaře a konec konců i pro soudy, které však rozhodují zcela nezávisle od těchto pravidel. V jiných státech, například v Rakousku, existuje více pravidel, tedy nejen pravidla FIS, nýbrž i pravidla komise pro bezpečnost v horách a pravidla NIRCK, která jsou německého původu. Soudy berou v úvahu všechna aplikovaná pravidla a tato zhodnocují podle vlastní úvahy. Je však věc lyžařů samotných, aby jednali v důvěře k ostatním lyžařům, že se budou řídit vydanými pokyny. Všichni lyžaři by proto měli přijmout závaznost, mít znalost a jednat podle jízdních pravidel FIS. Norsko je jednou ze zemí, kde pravidla FIS byla publikována a kde se pravidla uplatnila a kde se dodržují. I soudy je akceptu-

Projekt hřebenového snackbaru (na předcházející stránce) a hotelu Horizont v Peci pod Sněžkou

Generální oprava skokanských můstek ve Sv. Petru, původně plánovaná na letošní rok, začne až v příštím roce v rozsahu 5,5 miliónu korun. Projekt se zpracovává v Trutnově a dodavatel je zabezpečený. Projektanti uvažují o tom, že by konstrukci nájezdu zavěsili na lana. Byl by to zcela unikátní prvek v projekčním přístupu.

Perspektiva pro budování mamutího můstku není příznivá. Naprostá většina rozhodujících orgánů se totiž postavila proti záměru postavit jej ve Sv. Petru. Hovoří se o Liberci, ale mezi skokany ne příliš nadšeně.

Špindlerův Mlýn, Harrachov a Pec pod Sněžkou se také dočkají standardních tratí pro běh. Jejich výstavba je zařazena do plánu na rok 1973 v nákladu 5 miliónů korun.

A jak vůbec vypadá situace v jednotlivých krkonošských střediscích v současné době:

Ve Špindlerově Mlýně je hotový vlek vedle výtahu. Další vlek na dolní úsek „slalomáku“ je uskladněný. Doporučuje se, aby byl umístěn vedle skokanského můstku tak, aby sněhové dělo mohlo dodávat sniž pro skokanský můstek i pro dolní část slalomového svahu. Průtahy s výstavbou sedačky na Medvědíu byly způsobeny tím, že už šest dodavatelů vypově-

dělo smlouvu. Stavbu nyní převzal SPORTSTAV a je naděje, že s dokončením rozestavěné stavby výtahu se začne v příštím roce, aby se zahájení provozu na sedačce mohlo s konečnou platností uskutečnit v sezóně 1974—1975.

V Harrachově se uvažuje, aby údržbu lyžařských objektů převzala Jiskra Harrachov, čímž by byla zabezpečena pravidelná údržba.

V Rokytnici probíhá výstavba střediska sjezdových disciplín a práce probíhají bez problémů.

V Peci pod Sněžkou je hotový vlek na Hnědý vrch a dokončena úprava sjezdové tratě. Místo plánovaného vleku na Liščí horu se bude stavět sedačka 2200 m dlouhá Železný Potok—Liščí hora, a to v letech 1973 až 1975 v investičním rozsahu 15 miliónů korun.

Ale vraťme se ještě k usnesení vlády. Je to dobrá perspektiva. Lyžaři jsou připraveni dát své síly na pomoc, ale to neznamená jen ruce ochotné pomáhat, ale i hlavy. Mít zcela jasno o koncepčních otázkách rozmístění lyžařského zařízení a dát zcela seriózní podklady pro vládní komisi — to je zcela nezbytný základní předpoklad.

-nj-

jí, i když necitují. Pojišťovny likvidují škody s přihlédnutím k těmto pravidlům. V Itálii jsou ještě dále. Pravidla FIS se pokládají za základní předpis rozhodující pro posouzení chování lyžaře a je proto předpokládána znalost pravidel u všech lyžařů. Ve Francii se již tvoří vlastní lyžařské právo a skoro všechna soudní rozhodnutí jsou podložena pravidly FIS a rozsudky se jich výslovně dovolávají.

V jakém právním postavení je tedy lyžař na sjezdovce? Musí si být vědom rizika, které podstupuje, a je povinen přijmout škodu, kterou nezavinil? Měl by však existovat předpoklad, že všichni uživatelé sjezdovek mají znát pravidla a jimi se řídit. Vylučuje však skutečnost, že se lyžař držel pravidel, jeho odpovědnost? Odpověď na tyto otázky nám může poskytnout jen praxe, daná soudními rozhodnutími. Přitom je nutno vzít v úvahu i volbu tratě — snadné či obtížné — a její vliv se zřetelem k technickým schopnostem na vznik škody. Jaký právní význam a jaký následek se vyvozuje z toho, že lyžař začátečník nebo vysloveně pomalý sjezdař se odváží na trať nebo do míst úzkých a nebezpečných? Nebo naopak, co závodník, který bezohledně projíždí traťižívanou převážně začátečníky a dětmi?

Jednou z převzatých zásad je, že lyžař musí při jízdě ovládat svoji rychlost, a to pochopitelně vzhledem k charakteru tratě, jejímu svahu, a to tak, aby byl schopen kdykoliv zastavit a případně i pádem zabránit srážce. Níže jedoucí lyžař má přednost před lyžařem, který je na svahu nad ním. V této situaci nižší lyžař má volbu ve způsobu své jízdy — jeho lyžařské evoluce nemohou být omezovány — neboť lyžaře za sebou nevidí a oni se mu musejí přizpůsobovat. To je stanovisko většiny mezinárodní jurisdikce. Francouzi omezují tuto přednost tím, že se vztahuje jen na evoluce, které lze **normálně předpokládat**. Otevřenou pak zůstane otázka, co lze „normálně předpokládat“? V každém případě musí být mezi lyžaři dostatečná vzdálenost, aby nedocházelo ke zbytečným kolizím.

A další ze zásad, rozhodných pro bezpečnost na všech tratích: lyžař, který vyjíždí na trať, je povinen se předem přesvědčit, že nebude překážet jiným lyžařům, kteří již jsou v pohybu v jeho blízkosti. Křížováni trati je vždy nebezpečným manévrem, a to i na tratích snadných. Vyžaduje opatrnost a obezřetnost, neboť křížující, který toho nedbá, přejímá na sebe odpovědnost. Všeobecně vzato, by se lyžaři měli zastavovat jen na okraji tratě. Někdy — v případě pádu či jiných obtížích — se zastaví lyžaři i přímo na trati, ale nesmí přitom ohrožovat své okolí. Při výkladu tohoto ustanovení dojde k rozporům, když lyžař upadne v úzkém nepřehledném místě a bude nucen si připnout uvolněné vázání. Další rozpory jsou ve výstupech na sjezdovce. Lze je zcela vyloučit? Nemají sjíždějící žádnou odpovědnost k vystupujícím? Zřejmě nebude možno vyloučit, aby se vystupovalo po kraji, mimo trať — ať už z důvodů provozních nebo první pomoci, ale i cvičných a jiných. Závěrem nutno poukázat na povinnost dodržovat upozornění na značkách. Je-li trať uzavřena a přesto se na ní sířdí, pak lyžař přejímá nepochybně na sebe celou odpovědnost, ať již úraz či škodu způsobí sobě či druhým nebo překáží při záchranných pracích.

Všechny tyto připomínky, které jsem převzal ze zápisů právní komise FIS, svědčí o rozporuplnosti uvedených pravidel a nutnosti jejich vytřídění nejen v teorii, ale i v praxi. Máme zájem na tom, abychom zvy-

šili bezpečnost na sjezdovkách a omezili riziko úrazů a kolizí na minimální míru.

Dostal jsem také další podklady, a to minimální pravidla FIS, která v překladu zveřejňuji pro informaci naší veřejnosti:

Minimální pravidla bezpečnosti

1. Lyžař má být informován na dolní stanici lanovky (vleku) o stupni obtížnosti sjezdové tratě (barvy pro značky ve vzestupném pořadí jsou zelená, modrá, červená, černá).

2. Sjezdová trať má být označena na dolní stanici lanovky (vleku) buď jako „otevřená“ nebo „zavřená“.

3. Lyžař má být upozorněn na nebezpečí lavin.

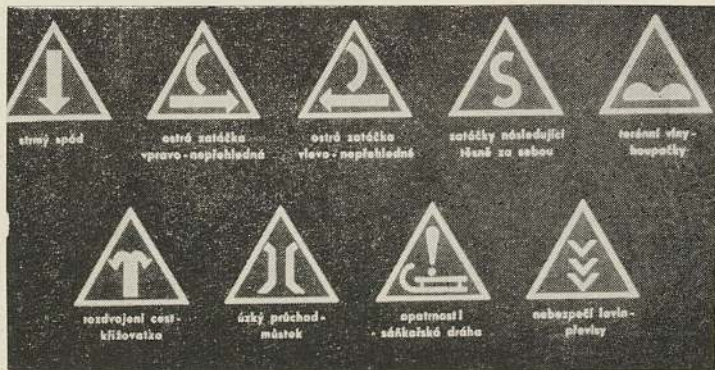
4. Nebezpečné úseky tratě, které nelze předpokládat, mají být označeny žlutým trojúhelníkem s výstražnou značkou.

5. Sjezdovou trať otvírá nebo uzavírá provozovatel. Osoba, která uzavírá sjezdovou trať, se musí přesvědčit, že na sjezdové trati nezůstal žádný lyžař. Mezi otevřením a uzavřením sjezdové tratě musí mít personál, dohlížející na bezpečnost, nepřetržitou službu.

6. Hlavní sjezdové tratě mají být označeny tak, aby svah mohl být lehce rozpoznán a sledován. FIS doporučuje, aby značky byly číslovány z údolí do svahu.

7. První pomoc na sjezdové trati má být poskytnuta neprodleně vhodnou osobou, vybavenou potřebnými prostředky.

8. Převrava zraněných osob ze sjezdovky i tratě má být uskutečněna co nejrychleji.

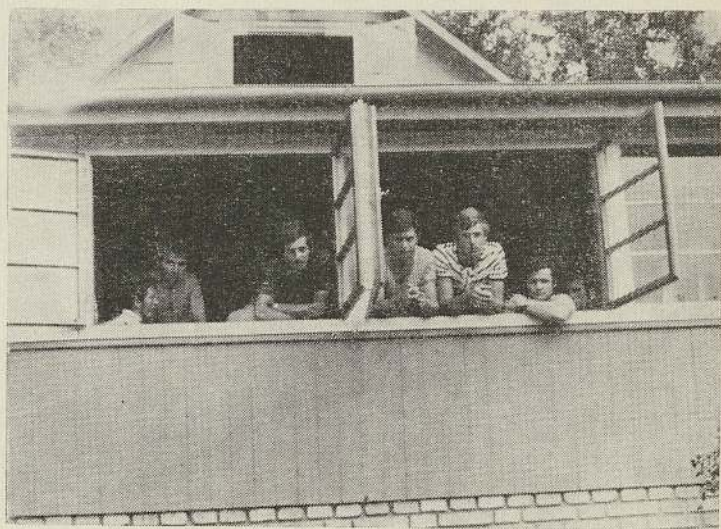
Střediska zimních sportů, zaručující tato minimální pravidla bezpečnosti, budou oprávněna označit sjezdové tratě za odpovídající bezpečnostním pravidlům FIS.

Na základě těchto minimálních bezpečnostních pravidel byly také zpracovány obecné vyhlášky, stanovící pravidla pro zajištění bezpečnosti na lyžařských sjezdových drahách. Francouzská vyhláška, kterou máme k dispozici, je poměrně velmi obsáhlá a proto ji mohu komentovat jen velmi stručně: lyžařská sjezdová dráha — sjezdovka — může sloužit jen lyžařům. Dočasně, dokud nebudou zřízeny zvláštní tratě, mohou být využity i pro skiboby. Každá trať musí být značena kruhovými číslovanými značkami s příslušnou barvou. Nebezpečná místa je nutno mimo značek — zkřížené hole — vybavit případně ochrannými sítěmi. Provoz na trati řídí vedoucí, který má k dispozici hlídky. Vedoucí kontrolují trať denně — ráno před otevřením, večer před zavřením. Lanovka, případně výtahové zařízení musí až do skončení kontroly zůstat v pohotovostním stavu. Lanovka se uzavírá — mimo večer po skončení jízd — také v případě nebezpečí lavin nebo bouřky, dále při úpravě trati mechanickými prostředky nebo — je-li to nutné — i při zajišťování první pomoci zraněným. Velkou pravomoc má přítom velitel trati.

Vedle sjezdovek zná vyhláška i lyžařské cesty, které nejsou kontrolovány a nejsou spravovány podle režimu platného pro sjezdovky. Mohou však být značkovány ve směru jízdy. Údržbové mechanizační prostředky musí být vybaveny oranžovou značkou a jejich dočasné umístění na trati musí být signalizováno praporem na plátnu trati na dolní i horní stanici lanovky. Při provozu mají lyžaři přednost před těmito prostředky.

Máme zájem na tom, aby provoz na tratích nebyl ponechán náhodě a aby byly vytvořeny předpoklady pro zvýšení bezpečnosti lyžařů. I u nás jsou pro tuto cestu podmínky, a bude proto na odpovědných orgánech, aby se chopily příležitosti.

Dr. JERIE

Po etapě zasloužený odpočinek v chatě u Berounky

DNEŠEK A ZÍTŘEK skokanského týmu

Ustanovení patnáctičlenného reprezentačního družstva — devítičlenný tým s perspektivou OH 1976 a šestičlenné družstvo na MS 1974 — ukazuje směr a snahu TR skoku i ČSSL co nejodpovědněji a bez větších komplikací, které vždy provázejí řešení nějakého problému, vyřešit generační otázku ve skokanském družstvu.

Potřebujeme čerstvou, mladou krev, zároveň ale starší závodníci svými zkušenostmi a i výsledky mohou družstvu ještě prospět. Proto je toto rozhodnutí za dané situace nejpříjemnější. Přistupuje k tomu ještě fakt, že zanedbaná péče o mládež v uplynulých letech se nám vrací tím, že nemáme dnes větší výběr talentů a jsme nuceni někdy přímhouřit oko nad stávající úroveň.

Je fakt, že není jednoduché pro trenéra skloubit patnáctičlenný kolektiv, sestávající ze tří různých věkových skupin. Zde mohou kolektiv a trenéroví pomoci hlavně ti starší závodníci, neboť jejich postoj v kolektivu může velmi citlivě ovlivnit vnitřní atmosféru a soužití kolektivu, což je jedním z důležitých faktorů pro možnost podávání vrcholných výkonů. Měli by si uvědomit, že mají určité morální povinnosti

pomoci po všech stránkách těm mladším, aby dosáhli stejně čestných a vynikajících úspěchů jako oni. Určité vyvstávající problémy vně kolektivu, které jsou zákonité, by s jejich pomocí měly být spíše tlumeny než podporovány. Dosáhnou-li dobrého skloubení všech problémů, souvisejících s životem kolektivu, pak je opodstatněna snaha vytvořit toto patnáctičlenné družstvo.

Mladí skokani, přicházející do tohoto kolektivu, si musí uvědomit odpovědnost svého zařazení a usilovat o to, aby poctivou cílevědomou prací dosáhli co nejvyšší mezinárodní úrovně, v níž jim mohou být vzory starší, zkušený závodníci.

Letošní příprava je již zaměřena s výhledem na MS 1974 a ZOH 1976. Nejdůležitější závody sezóny 1972—73 budou MS v letech na lyžích v březnu, které se budou konat na pře-

budovaném můstku v Oberstdorfu a Intersportturné na začátku sezóny. Dále se počítá opět s naší účastí na nejdůležitějších mezinárodních závodech, jako například Holmenkollen TP, Lahti, Pohár přátelství atd.

S hledisky metodiky dochází ke změně struktury letní přípravy v přípravném období — určitý způsob kruhového tréninku — a hlavně ke zkvalitnění přípravy. Chceme přejít letos brzy na první snůh (říjen) a dosáhnout naplánovaný počet skoků do zahájení sezóny povolnějším tempem, s rezervou času na vylepšení techniky provedení skoku, dále využít ve větší míře přípravy na sjezdových a běžeckých lyžích v předzávodním období. Ukazuje se dále nutnost bezpřestávkového tréninku rychlosti, dynamického a statického posilování během závodního období, neboť kontrolní měření ukazuje klesající tendenci fyzické připravenosti a rezerv během hlavního období.

Po stránce lékařsko-pedagogického sledování dochází také k výrazným změnám. Těžiště sledování družstva bude v Olomouci (pro úsporu času), kde výzkumný kolektiv PhDr. Novosada — Přírodovědecká fakulta Palackého univerzity — provádí nový kontrolní komplex motorického testu výkonnosti, zdravotní zajištění, a další výzkum z hlediska fyziologického bude provádět MUDr. Novosadová z lékařské fakulty v Olomouci a lékař družstva MUDr. Mihula z fakultní nemocnice v Hradci Králové. Psychologické sledování bude zajišťovat kolektiv doc. dr. Kociána - PEPV v Olomouci a kolektiv doc. dr. Mikšíka z Výzkumného ústavu psychické zátěže v Praze-Bohnicích ve spolupráci s psychologem družstva Falárem z ASD Liberec. I v rovině vědeckého sledování družstva dochází k výraznému zkvalitnění, což v dnešních podmínkách vrcholového sportu je bezpodmínečně nutné. Dochází k týmovému zabezpečení přípravy, běžné v jiných sportech a na celém světě.

Letošním prvním VT byla cykloturistika v jižních Čechách,

Šumavě a Krušných horách začátkem srpna o délce 900—1000 km, kdy hlavním úkolem je zvyšování obecné vytrvalosti a zpeštění změnou tréninkového cyklu. Dále jsme pokračovali prvním letošním VT na umělé hmotě v B. Bystrici začátkem září, kde hlavní náplní byla suchá příprava s prvním „ošacováním“ skoků na PVC. Další VT na umělé hmotě budou v Rožnově p. Radh. a při dobudování nového můstku ve Frenštátě p. Radh., kdy k tréninku fyzické připravenosti přistoupí intenzivní příprava na můstku. Na první snůh chceme jít v říjnu do Kirovska v SSSR, pokračovat v listopadu ve Vysokých Tatrách, kde příprava bude zaměřena více na kvalitu, bude tu možnost naskákání většího množství skoků, protože je zde výťah. Prošincová příprava bude probíhat ve Spindlerově Mlýně se zaměřením na kvalitu skoku; zde se provedou kontrolní závody pro sestavení nominace na první mezinárodní závody ve sv. Mořici a na Intersportturné. Další příprava v závodním období bude přizpůsobená termínovému rozdělení závodů.

Je jisté, že letošní zdanlivě klidné, odpočinkové období mezi ZOH a MS, bude pro čs. skokany důležité. Chceme pozorně sledovat vývoj a přístup nových mladých členů družstva k přípravě i k závodům a posuzovat možnosti těch dříve narozených vzhledem k prvním dílčím cílům — MS 1974 ve Falunu, kde bychom rádi chtěli odčinit nezdařený závod na velkém můstku v Sapporu. Budou se pozorně sledovat mladé talenty, schopné doplnit stávající družstvo. Některé jsem pozorně sledoval při letošních kontrolních testech v květnu v Olomouci a byl jsem příjemně překvapen

jejich dobrou fyzickou kondicí.

Přidají-li zlepšenou technickou úroveň na skoku, ukazují se možnosti vhodného doplnění státního družstva v příštích letech.

Chceme-li získat na příštích ZOH, MS a mezinárodních startech uspokojivých výsledků, musíme už dnes vytvořit pro to některé předpoklady. Musíme pokročit ve skokanské disciplíně rychle kupředu; náš náskok z let 1964—68 ostatní světová družstva dohnala i překonala. Tato družstva pracují se silným vědeckým, trenérsko-lékařským a mládežnickým zázemím. A o to se musíme snažit i my, i když se to někdy zdá nad naše síly. Musíme dále vychovat dostatečný počet skokanských trenérů, kterých je opravdu málo, jak profesionálních, tak i dobrovolných. Vybudovat a dobudovat po všech stránkách důležitá střediska a centra nutná pro přípravu ve vrcholovém měření, tak i práci s mládeží (výstroj, můstky, sportovní školy atd.). Musíme ve spolupráci s vědeckými kolektivy najít efektivnější a kvalitnější způsoby přípravy, rozšířit spolupráci s lékaři a psychology, nesmíme také zapomínat na sociální podmínky a aspekty reprezentantů atd.

Čs. skokani se udržují stále ve skokanské světové špičce, i když se v posledním období značně rozšířila a zkvalitnila. Je stále obtížnější a těžší obstat v tomto soupeření, proto bude záležet na obětavosti a práci všech profesionálních a dobrovolných pracovníků skokanského sportu a čs. lyžování, zda se nám podaří na tomto sportovním poli dosáhnout dalších úspěchů pro socialistické Československo.

JÁCHYM BULÍN

Nejen silniční, ale i terénní cyklistika tvořila součást letní přípravy skokanů

Zaujímavosti z lyžiarskeho sveta

Lyžiari sa už usilovne pripravujú na zimu 1972—1973. Po kalendárnej konferencii FIS, ktorá sa konala v dňoch 9. a 10. 6. 1972 v Madride, vydal generálny tajomník FIS prvý návrh definitívneho kalendára FIS, ktorý neobsahuje len suchý výpočet medzinárodných lyžiarskych pretekov v hlavnom lyžiarskom období 1972—1973, ale celú radu ďalších zaujímavostí.

Po prvý krát sa objavuje FIS-ou uverejnený prehľad schválených lyžiarskych mostíkov. Len na nich možno konať v zime 1972—72 medzinárodné skokanské preteky. Kde dosiaľ schválenie chýba, možno o toto požiadať ešte do 31. 12. 1972.

		Z našich mostíkov sú schválené:			
41/CSF	1	Štrbské Pleso - MS 1970 „A“	90	110	0,55
42/CSF	2	Štrbské Pleso - MS 1970 „B“	70	86,5	0,52
43/CSF	3	Plavy	70	86	0,52
44/CSF	4	Liberec - Ještěd „A“	90	115	0,523
45/CSF	5	Liberec - Ještěd „B“	70	90	0,5
46/CSF	6	B. Bystrica - Srnková	90	110	0,56
47/CSF	7	Rožnov pod Radhoštěm	60	71	0,56
48/CSF	8	Nýdek	60	71	0,58
49/CSF	9	Spindlerův Mlýn - Sv. Petr.	73	86	0,56
50/CSF	10	Harrachov - Čerták	70	84	0,54
51/CSF	11	Králický	70	90	0,5

Celkove je FIS-ou schválených 139 mostíkov na svete s kritickým bodom do 90 m a 5 mostíkov pre lety vzduchom. Sú to: Oberstdorf, Mittendorf (Rakúsko), Planica (Jugoslávia), Vikersund (Nórsko), Ironwood (USA).

Osobitou subkomisiou FIS bol schválený prehľad zjazdových, slalomových tratí a tratí obrovského slalomu. Celkove je vo

267/133/CSF	Skalnaté Pleso — o. sl. „Lomnické sedlo“
268/134/CSF	Hrebienok — sl. „Smokovec — Hrebienok“
304/26/72 CSF	Jasná — sl. „7 — Majstrovská“
305/27/72 CSF	Jasná — o. sl. „1 Rennstrecke — 7 Majstrovská“

Vážna je tedy situácia s Interkritériom v Špindlerovom Mlyne, kde zatiaľ trate pre slalom a obr. slalom, ako je vidno z prehľadu, nie sú schválené.

Kalendár FIS obsahuje pravidlá pre preteky o Svetový pohár v zjazdových disciplínach a samostatný kalendár pretekov o Svetový pohár. Tu sa očakáva, že by mohlo dôjsť ešte k drobným zmenám na zasadnutí komisie, ktoré sa uskutoční v polovici septembra 1972 v St. Moritz. Súčasne je v tejto časti uverejnené aj zloženie komisie pre Svetový pohár. Komisia je 16členná. Na jej čele je sám prezident FIS Marc Hodler, podpredsedom je Serge Lang, redaktor časopisu L'Équipe, tajomníkom dr. Bud Little z USA.

všetkých svetadieloch (zatiaľ s výnimkou Afriky) schváleno 330 tratí. Tu je ale sprísnené pravidlo v tom zmysle, že pokiaľ nebude schválená trať preteku uverejneného v kalendári FIS do 30. 10. 1972, bude takáto trať z kalendára vyškrtnutá.

Z našich tratí sú zatiaľ schválené tieto trate pre slalom a obrovský slalom:

V kalendári Európskeho pohára figurujú dokonca dva preteky, ktoré v zime 1973 usporiadame u nás, a to:

Veľká cena Slovenska vo Vysokých Tatrach v dňoch 20.—21. januára 1973 v slalom a obrovskom slalome pre ženy a **Veľká cena Demänovských jaskýň** v dňoch 13. a 14. 3. 1973 v slalom a obrovskom slalome pre mužov.

Časť 13 kalendára obsahuje minimálne bezpečnostná pravidlá pre zimné strediská. Zaujímavá téma pre právnu komisiu Čs. zväzu lyžiarov, kde v našich podmienkach je široké pole „osvetovej“ činnosti.

Najobsiahlejšia je časť 15, ktorá obsahuje všetky medzinárodné preteky, zavedené do kalendára FIS. Stredobodom pozornosti v severských disciplínach budú v roku 1973

— 2. majstrovstvá sveta v letoch na lyžiach, ktoré sa konajú v dňoch 8.—11. 3. 1973 v Oberstdorfu (NSR),

— majstrovstvá Európy juniorov v severských disciplínach, ktoré budú v dňoch 8.—11. 3. 1973 v Kavgolove pri Leningrade (ZSSR),

— 25. švédske hry v dňoch 22.—25. 2. 1973 vo Falune ako príprava pred majstrovstvami sveta v klasických disciplínach ktoré tu budú o rok neskoršie v roku 1974.

V klasickej časti medzinárodného kalendára máme zaradené tieto medzinárodné preteky:

— 12.—14. 1. 1973 - Zimné hry v Tanvalde

— 19.—21. 1. 1973 - Bezroukov memoriiál na Sliachi

— 27.—28. 1. 1973 - Skoky v Banskej Bystrici o Štít februárového víťazstva

— 8.—11. 2. 1973 - Zlatá lyža Českomoravskej vysočiny v Novom Meste na Morave

— 10.—13. 2. 1973 - Medzinárodný týždeň skokov v Liberci, Plavoch a Špindlerovom Mlyne

— 15.—18. 2. 1973 - VIII. ročník Tatranského pohára na Štrbskom Plese.

V zjazdovej časti medzinárodného kalendára sú najdôležitejšími pretekmi v roku 1973:

— 2. majstrovstvá Európy juniorov, ktoré sa konajú v dňoch 26.—28. 1. 1973 v Ruhpoldingu v NSR,

— Svetový pohár v St. Moritz v dňoch 6.—11. 2. 1973 súčasne ako príprava na majstrovstvá sveta, ktoré tu budú usporiadané v roku 1974

— finále Svetového pohára v Heavenly Valley v USA v dňoch 23.—24. 3. 1973 a

— finále Európskeho pohára v Pra Loup (Francija) v dňoch 4.—5. 4. 1973.

Okrem dvoch našich pretekov o Európsky pohár, a to VCS a VCDJ, je zaradené do medzinárodného kalendára taktý Juniorkritérium v Špindlerove Mlyne v dňoch 29. 1.—3. 2. 1973.

Aj keď v roku 1973 sa nekonajú majstrovstvá sveta (výnimkou sú MS v letoch na lyžiach), je medzinárodný kalendár veľmi pestrý a bohatý.

A ČSSR v něm figuruje osmi významnými mezinárodními pretekmi. Aj to svědčí o významnom postavení čs. lyžiarstva vo svete.

Definitivny kalendár FIS vjde po zasadnutí predsedníctva FIS v dňoch 10. a 11. septembra 1972 v St. Moritz. -Mr-

Branci, nepřehlédněte!

Upozorňujeme všechny lyžařské oddíly, že do 31. října je v jejich zájmu ohlásit okresnímu nebo městskému výboru ČTO a STO členy, kteří v roce 1973 nastupují vojenskou prezenční službu. Je nutné, aby oznámily také sportovce starších ročníků, kteří nastupují opožděně v důsledku odkladu, a talentované lyžaře mladších ročníků, kteří žádají o dřívější nástup vojenské základní služby. -re-

Z LYŽAŘSKÉHO SPORTU V ZAHRAŇICÍ

V letním obřím slalomu na Titlisu na trati 1150 m s výškovým rozdíllem 300 m a 26 brankami za účasti reprezentantů Švýcarska a Lichtenštejnska z mužů zvítězil Jakober za 44,92 vt. před Zingrem 44,94 vt. a Treschem (všichni Švýcarsko) 45,57 vt. Ze žen byla první Wenzelová (Lichtenštejnsko) v čase 46,55 vt. před Švýcarkou Stumpovou 48,16 vt.

*

Švédské lyžaře-sjezdaře v nové zimní sezóně má finančně zajistit jedna rakouská továrna na lyže. Podle zpráv švédského tisku Švédský lyžařský svaz má nedostatek finančních prostředků, aby zajistil účast švédských sjezdařů ve významných závodech a jejich přípravu na závodní sezónu. Rakouská továrna věnuje na podporu pěti švédských reprezentantů 80 000 švýcarských franků.

*

Dva švýcarští sjezdaři Eric Fleutry a Alois Fuchs pod vedením Willy Schära odcestovali koncem července na turné do Austrálie. V srpnu se tam zúčastnili čtyř závodů v obřím slalomu a tří ve slalomu.

Norští lyžaři v létě

Příčin, proč Norové stále po-nefjellet ve výšce 1139 metrů, drží svou lyžařskou prestiž, je dozajista víc. Jedna vyplývá ze severské přírody, v níž se lyžování stalo životní nutností. Návětrná strana západního pobřeží Norska s obrovským množstvím atmosférických srážek a značná nadmořská výška způsobují, že sněhové vrstvy v Norsku dosahují enormních hodnot a že sněh vydrží i v létě. Vlivem toho se také udržel právě v Norsku největší pevninský ledovec a kolem něho četná firnoviska. Ve středním a severním Norsku existuje tedy možnost celoročního lyžování pro klasické i alpské lyžaře.

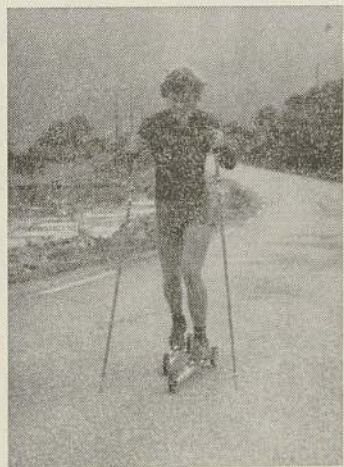
Poslední dobu trénují norští běžci také na kolečkových lyžích, ale mezi těmi, kdož se na nich prohánějí na asfaltových silnicích kolem fjordů nebo na speciálně postavených tratích, nejsou vždy jen běžecí specialisté. Je hodně těch, co si natahují kolečkové lyže jen tak pro radost.

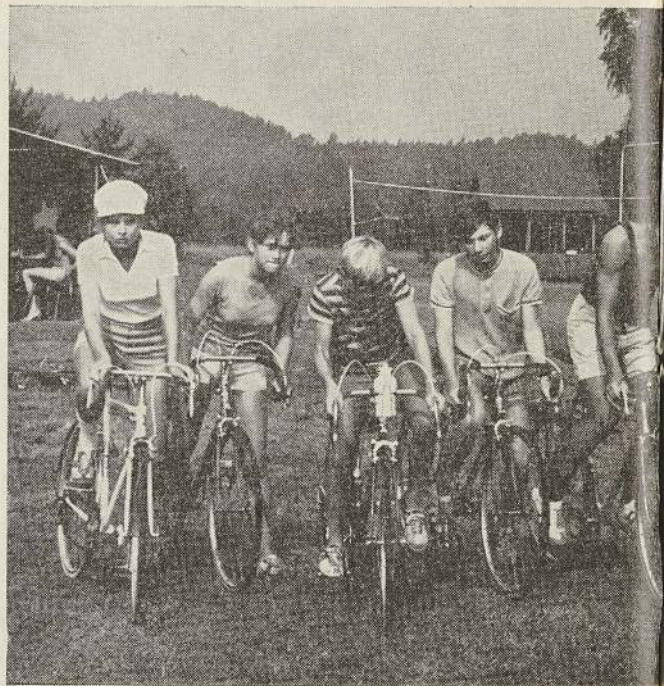
Uveřejněné snímky pocházejí z 10. července tohoto roku a byly pořízeny za jednoho podvečera ve středním Norsku v okolí největšího pevninského ledovce Josterdalsbree. Zatímco lyžař, dojíždějící slalom se dostal do čočky kamery na severním svahu průsmyku Stry-

je chlapec na kolečkových lyžích zachycen pouze dva metry nad hladinou bočního zálivu známého Geirangerfjordu.

Za vynálezce kolečkových lyží se v Norsku považuje trenér Oddmund Jensen a po něm se také typ lyží jmenuje. Prodávají se za 300 norských korun.

Neměli bychom také u nás usilovat o to, aby se trénink na kolečkových lyžích nestal jen výsadou reprezentantů, ale pronikl trochu hlouběji do běžecího hnutí??? L. LINHART

Léto u jezera

Ústřední lyžařská základna Vrchlabí — středisko sjezdových disciplín ve Špindlerově Mlýně — uspořádala v srpnu letní výcvikový tábor ve Starých Splavech u Máchova jezera. Pro výcvik bylo vybráno 12 závodníků a závodnic z TJ Slovan Špindlerův Mlýn, z Autoškody Vrchlabí, Slavia Hradec Králové a Sokola Stará Paka. Z Vrchlabí do Starých Splavů odjeli účastníci na kolech v rámci tréninku. Vedoucím tábora byl trenér Jiří Jirsa a výcvik zaměřoval na všestrannost. To znamená, že v táboře i u jezera bylo pořádně rušno od rána do večera. Dělal se lehká atletika, plavání, míčové a pohybové hry, pádlování, skoky do vody, akrobacie, gymnastika, běh v terénu, cyklistika (absolvováno 300 km), posilování a speciální sjezdářský trénink. Účastníci tábora měli překrásné letní počasí a mohli tedy využít ideálního prostředí u Máchova jezera.

Foto a text: M. HLADÍK

NOVÁ KONCEPCE PŘÍPRAVY federálního juniorského družstva sjezdařů

V minulých letech spočívala příprava juniorského družstva ČSSR, po provedené nominaci závodníků a trenérů, pouze v týdenním soustředění celého družstva na sněhu a ve dvou až třech mezinárodních startech. Těžištěm vlastní sportovní přípravy byly lyžařské oddíly a sportovní základny.

Pro nastávající výcvikový rok 1972—73 se koncepční zaměření sportovní přípravy družstva zcela změnilo. Členové družstva budou v celoroční péči SÚ Československého svazu lyžařů. Příprava družstva bude probíhat podle vypracovaného rámcového celoročního plánu přípravy. Základem přípravy budou společné výcvikové tábory v přípravném a hlavním období. Plánujeme celkem 45 dnů společné přípravy na sněhu, 21 dnů společné přípravy na suchu a 5 dní kontrolních srazů. To je celkem 71 dní společné přípravy družstva v celoročním tréninkovém cyklu. Příprava na sněhu je plánována tak, aby spolu s VT národních družstev byl vytvořen cyklus: týden doma, týden ve společné přípravě, až do juniorkriterií ve Špindl. Mlýně. Další příprava na sněhu a přechodné období bude převedeno do péče národních svazů a lyžařských základen, nebo oddílů. Příprava mezi VT bude vedena osobními trenéry za řízení a vedení trenérů družstva.

Kontrola růstu tělesné a technické zdatnosti a funkčních schopností organismu bude provedena na společných kontrolních srazech, lékařských vyšetřeních a společných lyžařských soutěžích.

Příprava na suchu byla již zahájena rozděleným VT v Bojnících na Slovensku a v Polsku, a bude pokračovat ve dnech 20.—30. 8. 1972 ve vodáckém středisku SSM na Slapech, a umělé hmotě v Brně.

Příprava na sněhu bude zahájena společně s družstvem CSR od 26. 9. 1972 v Rakousku na ledovci (Kaprun) a bude pokračovat v Itálii Livigno a opět na Kaprunu v Rakousku tak, aby závodníci byli od září každý měsíc na sněhu v jednotýdenním výcvikovém táboře až do prosince, kdy počítáme již s domácím sněhem na Chopku.

Nezapomínáme ani na politicko-výchovnou práci. Chceme v rámci VT uskutečňovat denní přehled tisku a hodnocení, krátké vzpomínkové akce a kulturně politická výročí v průběhu roku, zařazovat besedy na aktuální politická, kulturní a sportovní témata.

Dlouhodobý cíl činnosti juniorského družstva ČSSR sjezdařů vychází z koncepčního zaměření na rok 1974 na ME juniorů, které by měly pořádat ČSSR nebo jiná socialistická země.

Zmenšit výkonnostní rozdíly mezi výkonností juniorského družstva a výběrem mužské federální reprezentace. Připravit tak členy juniorského družstva ke splnění kritérií pro zařazení do reprezentačního družstva ČSSR. Ju-

niorské družstvo postupně doplňované ještě mladšími kategoriemi, představuje základ perspektivního družstva pro OH 1980.

Postupovým cílem přípravy pro rok 1973 je úspěšná reprezentace ČSSR na mistrovství juniorů v Ruhpoldingu v NSR a na 4. Juniorkriteriu ve Špindlerově Mlýně.

Pro tento rok byli ČSSL nominováni tito závodníci:

Kohoutek Stanislav - 1955 - Bohemians Praha
Kič Richard - 1958 - Mostár Brezno
Míština Luboš - 1955 - VŠT Košice
Porubský Dušan - 1956 - Slovan Pec
Šoltys Michal - 1956 - Štart Kežmarok
Zeman Bohumír - 1957 - Slovan Špindl. Mlýn
Gurský Tomáš - 1957 - UK Bratislava
Hoffman Jiří - 1956 - Seba Tanvald
Cihelková Zdena - 1956 - PF Hradec Králové
Škuthanová Marie - 1955 - Lok. Teplice
Vyčítalová Eva - 1955 - Chemička Ústí n. L.

Pro reprezentaci bude družstvo dorostenek doplněno o členky ženského družstva, které jsou plně v přípravě ženského družstva: Kuzmanová Dagmar, Kuzmanová Soňa, Uhrová Alena.

Trenéři:

Jirsa Jiří - Slovan Špindlerův Mlýn
Egyházy Šaňo - VŠ Bratislava
Technický vedoucí družstva:
ing. Klozar Václav, CSc. - VŠ Praha

Pro zařazení závodníků do juniorského družstva ČSSR bylo vzato za základ umístění ve VZZ 1972. Počítal se průměr ze slalomu a obřího slalomu a u náhradníků byl vzat v úvahu věk (zvýhodnění mladších).

Pro příští roky navrhujeme tento systém výběru (zatím neschválen).

1. — a) Nominovat první čtyři závodníky VZZ z \emptyset slalomu a obřího slalomu. Sjezd nebrat v úvahu.
b) bude-li z hlediska potřeb federálního družstva výhodnější absolutní výkonnost v jednotlivých sjezdových disciplínách, nominovat dva nejlepší z VZZ běžného roku ve slalomu a dva nejlepší v OS. Sjezd nebrat v úvahu.
2. — Nominaci dalších závodníků (obvykle 2+2) provést na základě nejlepšího umístění ve VZZ běžného roku příslušící věkově do kategorie mladšího dorostu.
3. — Objektivní posouzení perspektivy nominovaných závodníků, tj. reálná možnost dosažení vytyčených cílů.
4. — Stanovisko odpovědných trenérů.
5. — Odpovídající norma požadavků na morálně volní vlastnosti.
6. — Školní prospěch ne horší 2,0 nebo svědomitá práce na pracovišti.

JIŘÍ JIRSA,
trenér juniorského družstva sjezdařů

S lyžami medzi Tureckou a Krížnou

Velkej Fatry v zime. Ešte pred krátkym časom bola všetka tá krása pre menej zdatného lyžiara nedostupná. Väčšina nástupových ciest viedla dlhými dolinami. V oblasti Krížnej je turistická chata pod Kráľovou studňou, vo výške 1270 m n. m., ktorá však ostávala v zime väčšinou nevyužitá. Šlapať z Harmanca 14 km s „plnou poľnou“ na chrbáte odrádzalo.

To všetko už patrí minulosti. Od Silvestra 1971 je v prevádzke nový sedačkový výťah a na južnej strane Veľkej Fatry pribudlo moderné lyžiarske stredisko. Zo starej osady uhliarov Tureckej (v katastri obce Staré Hory) na bočný hrebeň Krížnej vo výške 1574 m sa dostanete za dvadsať minút. Keď k tomu pridáte ešte štyridsať minút jazdy autobusom znamená

to, že za hodinu po vystúpení z vlaku v Banskej Bystrici ste v srdci prekrásnych lyžiarskych terénov.

Spolu s výťahom je v celoročnej prevádzke aj zrubová základňa na medzistancii Salášky vo výške 780 m. Tu je k dispozícii 120 lôžok a reštaurácia s príjemným prostredím spoločenských miestností, vybavených televízormi, gramofónom, spoločenskými hrami... A čo je pre našinca obzvlášť dôležité, toto stredisko je určené predovšetkým pre domácich záujemcov. Teda nijaký Interhotel! Jeho vybavenie je pritom na vysokej úrovni. V 14 chatkách je teplá a studená voda, pričom každá buňka — dve v každej chatke — má sprchovací kút. Reštaurácia je aj pri údolnej stanici a bufet pri vrcholo-

Rozsiahle snežné pláne vo výškach od 1000 do 1500 m, bezpečné zjazdy do údolí s výškovým rozdielom 600 — 800 metrov, ideálny prašan pod hlavným hrebeňom na lúčkach, mohutný a široký chrbát hlavného hrebeňa od Rakytova až po Krížnu bez prevísov a lavín (s výnimkou Ploskej), to je aspoň stručná charakteristika krás a príťažlivosti

Z jednání predsednictva ČSSR Mistr světa odchází

● Predsednictvo ČSSR uložilo vsem nižším organizačným útvarům prohloubit aktivitu a angažovanost v období oslav 55. výročí VŘSR a 50. výročí SSSR a zajistit dobrou obsahovou, kádrovou a organizační přípravu kampaně ke IV. sjezdu ČSTV.

● Zástupci INTERSKI budou pozváni do Vysokých Tater na prověrku příprav kongresu INTERSKI. Začátkem příštího roku má ve Vysokých Tatrách zasedit predsednictvo této organizace.

● Ladislav Rygl, mistr světa ve sdruženém závodě v roce 1970, oznámil v dopisu predsednictvu ČSSL, že se vzdává členství v čs. reprezentačním týmu ze zdravotních důvodů, které mu nedovolují plnit náročné úkoly. Předsed-

nictvo přijalo jeho rezignaci a na říjnové schůzi předá Ladislavu Ryglovi dar s poděkováním za úspěšnou reprezentaci.

● Nor Smith Kielland, který v začátcích lyžařského sportu v naší vlasti působil jako trenér čs. lyžařů a později se stal diplomatickým zástupcem své země v Praze, bude pozván na mezinárodní závody v Novém Městě na Moravě.

● Sportturistu ohlásil sekretariát Čs. svazu lyžařů požadavek, aby do plánu tematických zájezdů na příští rok byly zařazeny lety vzduchem v Oberstdorfu (50 osob) a Vasúv běh (20 osob).

● Běžkyňe Bartošová a Šikolová požádaly, aby mohly trénovat podle plánu přípravy zpracovaného Zd. Cillerem. Jako důvod uvádějí, že plán, zpracovaný novým trenérem běžec-kých reprezentantek je nedostačující a že by podle něj ne-

mohly udržet výkonnost požadované úrovni. Predsednictvo soudí, že plán přípravy je třeba zpracovávat ve spolupráci s trenérem základny (Zd. Cillerem) a jeho obsah dodržovat už proto, že za vedení družstva je zásadně odpovědný B. Rázl.

● Z plánu mezinárodních setkání za III. čtvrtletí byl vyřazen plánovaný tréninkový tábor běžkyň v Jugoslávii, po intervenci se však zájezd uskutečnil.

● Na poradě představitelů lyžařských svazů z lidově demokratických států bude předložen návrh zpracovaný úsekem závodu sdruženého, aby byla organizována liga socialistických států v severské kombinaci.

● V edičním plánu nakladatelství Sport v Bratislavě na rok 1973 je jako rezerva zařazen titul „Lyžovanie“ od J. Terézčáka a kolektivu spolupracovníků.

vej stanici. Tesne za zrubovou základňou je k dispozícii 230 -metrový vlek.

Výstavba na Krížnej sa však nekončí. V budúcich rokoch bude pokračovať výstavbou šesťpodlažného horského hotela s kapacitou 120 postelí. Z prostriedkov Vládneho výboru pre cestovný ruch SSR sa pripravuje aj výstavba ďalších vlekov priamo v Krížnej, aby sa dokonale využili všetky vynikajúce možnosti.

Slovenské lyžiarske terény sú teda obohatené o nové lyžiarsko-turistické stredisko. Nemaťú zásluhu na výstavbe majú športovci TJ Tatran Harmanec, ktorí spolu s miestnymi funkcionármi NV z Harmanca, Starých Hôr a Tureckej, začali iniciatívne organizovať spoluprotcov. Veríme, že lyžiari využijú nájúajúcu sa príležitosť a vychnutajú jedinečné terény Krížnej. Len čosi nás trochu trápi. Zaplatiť desať korún za jednu jazdu na vrchol je primerané pre toho, kto ide raz za deň. No, zľava pre lyžiarov 5 Kčs pri štyroch jazdách sa nám zdá predsa len malá! Veď vozíť lacnejšie znamená tiež vozíť väčší počet a hospodári okolo výfahu by mali kalkulovať.“

Parametre novej zjazdovky: dĺžka 2850 m, výškový rozdiel 750 m s bohato členeným terénom a na záver séria „padáčikov“, ktoré vyžadujú dobré ovládanie lyží. Na bezpečné lyžovanie stačí 30 cm snehu, lebo všade je trávnatý podklad. To znamená, že lyžovať sa tu dá už v druhej polovici decembra a za priaznivých podmienok aj oveľa skôr.

A ešte niekoľko technických údajov nového jednosedačkového výfahu: dĺžka trate 2067 m, výškový rozdiel staníc 730 m, priemerné stúpanie 38 %, počet podpier na trati 34, počet sedačiek 160, vzdialenosť medzi sedačkami 26 m, časový interval zapojenia sedačiek 11,81 sek., dopravná rýchlosť 2,2 m/sek., dopravný výkon 300 osôb za hodinu v jednom smere. Výška staníc — údolná 650 m, medzistanica (bez zastavenia) 780 m, vrcholová stanica 1385 m.

Investorom a prevádzateľom sedačkového výfahu a zrubovej základne je JAVORINA, podnik cestovného ruchu v Banskej Bystrici.

KAROL EIDLPEŠ

Lord Kilanin o olympijské kvalifikaci lyžařů

Referendum o ZOH v Denveru

Kongres Mezinárodního olympijského výboru při příležitosti XX. OH v Mnichově ukončil dvacetiletou éru svého představitele Avery Brundage a nastolil nového předsedu MOV — lorda Michaela Kilanina z Irska.

Bude znamenat výměna stráží v čele olympijského hnutí změnu kursu vůči lyžařům? Lord Kilanin na to s úsměvem odpovídá: „Kdykoliv začne v Irsku sněžit, stáhnou se zpět do svého domu, ale to neznámá, že bych něco měl proti zimním olympijským hrám.“

V době, kdy tato věta nového předsedy MOV vešla do světa, nebyl ještě lord Michael Kilanin úřadujícím šéfem olympijského komitétu. Stal se jím až v polovině září. Nicméně některé další myšlenky olympijského představitele při návštěvě Mnichova lze považovat za „vládní prohlášení“. „Budu se snažit — pokud to bude vůbec možné ve dvacátém století — aby politika šla mimo sport!“ Ale nás lyžaře bude bezprostředně zajímat vztah nového předsedy k ZOH: „Diskuse o zimních olympijských hrách bude samozřejmě pokračovat. Chci říci jen to, že nebudu naléhat na jejich likvidaci, jestliže mezinárodní svazy naleznou dobrou vůli k tomu, aby se respektovala určitá pravidla.“

Tím nejdůležitějším bude zřejmě problém amatérské kvalifikace. Ostatně potvrdil to lord M. Kilanin v další části svého prohlášení: „V každém případě budu proti „otevřeným hrám“ nebo proti jejich profesionalizaci, ale myslím si, že bude třeba otázku olympijské amatérské kvalifikace dále modifikovat, aby se došlo k nějaké všeobecně platné a uspokojivé formulaci.“

Na kongresu MOV podali zprávu mimo jiné i organizátoři zimních olympijských her v Denveru v roce 1976. Oznamovali také, že referendum obyvatel státu Colorado, jež se uskuteční 19. listopadu a v němž občané státu odpoví na otázku, přejí-li si zimní olympijské hry nebo ne, rozhodne o osudu ZOH v Denveru. V současné době má organizační výbor k dispozici dva milióny dolarů z požadovaných čtyř miliónů, aby mohl dostat zbývajících 15,5 miliónu dolarů od americké vlády. Denverští organizátoři navrhují uspořádat soutěže bobistů v Lake Placid, vzdáleném 2700 kilometrů. Bobová dráha v tomto středisku je totiž jedinou v USA. Po zahajovacím ceremoniálu by bobisté odletěli do Lake Placid. Představitelé MOV se k návrhu stavěli velmi zdrženlivě. —nj—

Milá redakcia!

Dovoľte mi, aby som sa Vám poďakovala za pekný časopis, ktorý sa mi dostal do rúk pred 2 rokmi a odtedy som jeho pravidelnou čitateľkou. Hneď úvodom skočím do toho rovno: veľmi pekne by som Vás prosila o informáciu a malú pomoc.

V 10. čísle minulého roku som sa dočítala o špeciálnych trávnych lyžiach. V Bratislave som sa s nimi nestretla, preto by som Vás pekne prosila o rad, kde by som ich mohla zohnať.

Prečo?

Som posluchačka II. roč. FTVŠ v Bratislave (Tv a zemišpis). Pochádzam z Jura pri Bratislave a tu aj bývam teraz a do školy pravidelne dochádzam. Lásku k lyžiam mám po otcovi. Lyžujem veľmi rada a s chuťou. Mám rada akýkoľvek druh pohybu. A tu je už háčik. Vždy som túžila pretekať, ale len tajne, nik o tom nevedel. Boli to len hlúpučky sny malej dievky, ktorá nikdy pravidelne netrénovala, len občas si vybehla do lesa — aj to ju ľudia považovali za blázna. Na SVŠ som robila biathlon za školu a darilo sa mi dobre (len tá mizerná strelba). A to už som na FTVŠ a moje problémy, chyby a nedostatky sa prejavujú. Prvý ročník končím dobre (sdbremenením rodičov od trocha peňaznej podpory — štipendium za spech). Teší ma to, aj nie, lebo z 1. roč. ostalo mi plavanie a to je ten najväčší kameň úrazu, ktorú má prenasleduje na každom kroku, trávi ma. Veľa večerov i odpoludní som preplakala — to mi však nepomôže, to dobre viem. Všetko možné som podnikla... ach, prnáte prosím, kam som sa to dostala. To je iná kapitola môjho života...

Chcela som lyžovať aktívne a stalo sa tak a ako 20ročná mám za sebou prvý rok pretekania ve zjazdovom lyžovaní. Začiatok bol na lyžiarskom výcviku na FTVŠ. To viete, oči mi zažiarili, keď ma pán asistent vyslal aj nekam pretekať. Hneď sa mi premietli Tatry, Fatra, Krkonoše. Budeš moc lyžovať toľko, koľko budeš vládvať. To viete, čo to pre mňa znamená

lo, ale v zápätí mi víri jedna myšlienka za druhou, strach, veľká zodpovednosť, veď som nikdy v bránach nejazdila, vždy len voľne, loni aj bláznivo; začiatok sezóny bol ťažký, nevedela som, ako na to, to podnášanie, neskoré nasadovanie, drženie oblúka... Ale ja strašne chcem, možno aj to je chyba (hovori mi tréner), že ku všetkému pristupujem veľmi zodpovedne. Ale ja ináč neviem. Nie je to ešte vonkoncom dobre, ale čo môžeme začať za jednu sezónu. Keď sú oddiely, kde dievčata pretekajú 10, 12, 14 rokov. Vybojovalo som si výkonnosť triedy — I. v zjazde a obrovskom slalome a II. ve špeciálnom slalome na Slovensku. Nevie, ako to bude ďalej, lyžovať chcem, aj keď nie v oddiele, v ktorom som doteraz. Veď už aj u nás doma sa tento rok založil slavnostne nový lyžiar-sky oddiel. Ale nie je to len lyžovanie, ja musím predovšetkým dokončiť školu. Nechať to? Nie, rozhodne nie! Veď keď sa len pozriem na uholenie a upracovanie ruky matky, keď sa vraci neskoru večer z vinohradu, nemôžem, musiam to dokázať!

Chcela som ísať, pekne zrozumiteľne a hlavne stručne a napsižne. Nepodarilo sa mi to. Napísala som 1/4 toho, čo som chcela, a polovicu, čo nie. To už je raz tak. Ešte som nikdu nevísal do žiadnej redakcie. Odvážila som sa až Vám. Prepáčte mi, prosím, tie litanie. Ale keď som toho mala toľko na srdci.

Vaša stála čitateľka a milovníčka bieleho športu. VIERA

Dopis od Vierky jsem dostal a po přečtení jsem se ujišťoval, že tolik pěkného mladického nadšení pro lyže a pretekání si zaslouží velmi sympatické ocenění a nikoli jen nějakou formální odpověď. Protože dívka z vinorodého Juru u Bratislavy byla pro mě pěkným symbolem něčeho, co v raném lyžařském mládí zachvacovalo nás všechny nadšence bílého sportu a na co teď, když se nám věk zaokrouhluje do vyšších dvojciferných čísel, připomínáme jako na nejkrásnější věk života. Vzpomínáte na ono

nepomíjivé kouzlo a opojení lyžařských začátků? A pak tu byla ještě ona vůle divenky od Bratislavy něco dokázat, co v řádcích jejího dopisu i mezi nimi tak imponovalo. Taky touha s někým si porozprávět a pro nás čest, že to bylo Lyžařství jako první. Navíc zaznělo v dopisu jedno zcela konkrétní přání, a to měla být vlastně přímo povinnost odepisovat. Nedokázal jsem nic z toho, co jsem si předsevzal. Omluva neexistuje. Byla to chyba, již neomluví ani to, že se necítím dobrým korespondentem a ani čas, kterého nemám nazbyt. Mé „mea culpa“ mi ostatně Vierka připomněla velmi decentním způsobem v dopisu číslo 2, jenž přišel zkrátko:

Milá redakcia!

Prosím Vás, ja by som sa Vám chcela ospravedlniť za dopis, ktorý ste ode mňa dostali asi pred pár dňami. Písala som piate cez deviate. Viete, chcela som Vám napísať krásny list, poďakovať sa za veľa, čo mi dal Váš časopis, vyjadriť svoju uprímnu lásku k dielemu športu, k prírode. Teraz si uvedomujem, čo všetko som natúrlo a Vy sa v tom nebudete vyznať. Čo od Vás vlastne chcem. Prosím Vás, nezabudnite poradiť ohľadom tých trávnych lyží.

Ďakujem. Pozdravuje Vás čitateľka VIERA PUČEROVÁ

Tak jsem sedl za stůl a začal psát, a protože — jak už bylo oznámeno — nepovažuji se za dobrého korespondenta — dal jsem výměně listů veřejnou známost. V první řadě pro upřímné vyznání čitatelek, jež v dnešním zkomercializovaném věku a v éře, jež člověka naučila víc přijímat než dávat, může sloužit jako zdroj povzbuzení, že tu ještě je člověk toužící a zasněný.

Teď tedy, milá Vierko, k jádru věci: trávni lyže je možno objednat v n. p. Sport. Nové Město na Moravě. Zhotovují je tam na speciální objednávku. Toho času už jednu mají, a to od českého lyžařského svazu. Snad by podobný způsob mohli zvolit také Slovenský lyžařský svaz. Vlastnosti lyží Vám poněv o osobním donise trenér Jiří Iirsa ze Štindlerova Mlýna. Přejí Vám hodně úspěchů na lyžích, v práci a v životě

VAŠE LYŽAŘSTVÍ

Uplatnění běžeckých lyží v základním lyžařském výcviku

V současné době je lyžařský výcvik rozdělen na základní a výcvik pro pokročilé. Základním lyžařským výcvikem procházejí všichni začátečníci. Výcvik pro pokročilé je zaměřen na rozšíření vědomostí a zdokonalení techniky lyžování. Celý lyžařský výcvik má vytvářet solidní předpoklad pro uplatnění ve formách turistických a sportovních. To znamená, že programově naplní jsou disciplíny těchto forem.

Předpokladem pro splnění úkolů lyžařského výcviku je moderní pojetí metodiky a techniky. K tomu přispívá také nemalou měrou lyžařská výzbroj. Pro výcvik v běhu na lyžích je neefektivnější výzbroj běžecká. Pro výcvik ve sjíždění odpovídající výzbroj sjezdová. Pro sportovní pojetí lyžování jsou tyto typy výzbroje charakteristické, pro lyžařský výcvik, který má vytvořit správné základy, jsou opodstatněné. Typ výzbroje běžecké je pro sportovní formu i pro základní výcvik stejný, liší se jen kvalitou. Typ výzbroje pro sjíždění a turistické pro lyžařský výcvik se odlišuje jen v rychlostních a vodivých vlastnostech lyží, v klasicke sjezdovém vázání a ve kvalitě boty. Jinak, pokud se týče použitelnosti pro lyžařský výcvik, vyhovuje turistická výzbroj jen pro potřeby sjíždění. Není tedy markantního rozdílu, který by dovozoval všestranné použití turistické výzbroje. Z toho vyplývá také otázka turistického zaměření lyžování. Lyžař-turista má bezpečně zvládnout terén chůze, výstupy, během i sjezdem. Proto má mít všestranné dobré znalosti a pohybové dovednosti, podložené moderní technikou lyžování. Při použití obou typů výzbroje v průběhu lyžařského výcviku dostane potřebné technické dovednosti a znalosti, pomocí kterých se může zaměřit směrem lyžařské turistiky. K praktickému uplatnění těchto dovedností v lyžařské turistice však nemáme všestranný typ výzbroje a proto tedy dochází ke dvěma řešením. Buď lyžuje s tzv. turistickou výzbrojí, přičemž pro nevhodnost této výzbroje pro přesun v terénu postupně přechází na sjíždění s využitím vleku. Nebo si opatří běžeckou výzbroj, se kterou se může turistice věnovat, ovšem bez možnosti skutečného prožitku ze sjíždění. Nehledě k tomu, že úzká běžka se v terénu při přesunu boří do sněhu a nízké boty z tenké kůže nevyhovují pro tyto účely. Proto ubývá lyžařů-turistů v tom pravém slova smyslu.

Z těchto uvedených důvodů je třeba se zamyslet nad výzbrojí pro základní lyžařský výcvik. Domnívám se tedy, že kombinace vý-

zbroje běžecké a pro sjíždění je pro základní lyžařský výcvik nejvýhodnější. Problémem zůstává rozsah použití a možnosti využití pro upevnění pocitu rovnováhy, který probíhá celým výcvikem. Dalším problémem je zjištění, do jaké míry se podílí běžecká výzbroj na upevnění předozadní rovnováhy při nácviку sjezdu po spádnicí v základním výcviku. Pro ujasnění této otázky jsem se rozhodl pro výzkum metodou pedagogického experimentu způsobem jediného rozdílu a jediné shody.

Námět se týkal skupiny experimentální a skupiny kontrolní. Jako jedinou shodu jsem zvolil stejnorodost obou skupin (stejný věk, začátečníci pohybově stejně nadaní, stejné podmínky mazání lyží, výběr terénu, doby nácviку, postup stejnou metodikou). Jediným rozdílem byla lyžařská výzbroj. Kontrolní skupina používala při základním výcviku jen výzbroje turistické, jak je běžně zvykem. Tuto výzbroj používala v průběhu celého výcviku, tedy i při nácviку chůze a běhu (na vrchní tah). Experimentální skupina používala výzbroje běžecké pro nácviку obrátů na místě, chůze a běh a pro nácviку sjezdu po spádnicí. Pro sjezd šikmo a nácviку oblouků měla k dispozici výzbroj turistickou se spodním tahem.

Ověření bylo provedeno celkem u 98 mladých lidí ve věku od 17 do 19 let v průběhu 4 osmidenních základních výcvikových kursů. Čvičenci byli vybráni na základě kontrolní prověrky tělesné zdatnosti podle stejných norem a všichni z řad vybraných prokazovali přibližně stejnou úroveň. Jednalo se o nelyžaře, tedy cvičence, kteří se lyžování nikdy nevěnovali, neprošli základním lyžařským výcvikem a na lyžích neměli žádné návyky.

Pro experiment byly k dispozici běžecké lyže se špičkovým vázáním, běžecké boty a hole odpovídající délky. Lyže pro sjíždění turistické odpovídající délky s lančkovým vázáním s možností na vrchní a spodní tah, lyžařské boty dvouplášťové a hole správné délky.

Pro objektivní ověření pocitu rovnováhy bylo použito základního měření u všech družstev. Pocit rovnováhy byl hodnocen podle délky sjezdu po jedné, druhé lyži (bez opory holí) na mírném svahu 15° s dojezdem do roviny. K měření došlo vždy na začátku kursu pro seznámení a třech zkušebních jízdách.

Pro objektivní ověření pocitu rovnováhy po absolvování lyžařského výcviku bylo použito kontrolního měření u všech družstev. Podmínky pro hodnocení byly stejné jako při základním měření na začátku.

Mazání lyží bylo jednotné pod kontrolou instruktorů.

Metodika lyžařského výcviku byla stejná, podle přiložených tabulek schematického plánu a plánu základního lyžařského výcviku:

Programová část výcviku v běhu a sjíždění byla prováděna v ucelených výcvikových jednotkách.

První skupina — kontrolní, prováděla celý základní výcvik na lyžích turistických s vrchním a spodním tahem. Druhá skupina — experimentální, měnila lyže běžec-

SCHEMATICKÝ PLÁN ZÁKLADNÍHO LYŽAŘSKÉHO VÝCVIKU

DEN	DOPolední VÝCVIK	ODPOlední VÝCVIK
-	PŘÍJEZD	
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
-	ODJEZD	

OBRÁTŮ NA MÍSTĚ,
CHŮZE

VÝCVIK
V BĚHU

VÝCVIK
VE SJÍŽDĚNÍ

MĚŘENÍ

VOLNO

PLÁN ZÁKL. LYŽ. VÝCVIKU

DEN	DOPOLEDNÍ VÝCVIK	ODPOLEDNÍ VÝCVIK
-	PŘÍJEZD DO KURSU	
1	MĚŘENÍ I.	CVIKY NA MÍSTĚ, CHŮZE
2	SJEZD PO SPÁDNICI, VÝSTUPY	BĚH STRÍDAVÝ
3	SJEZD PO SPÁDNICI " PŘES TER. NEROVNOSTI	VOLNO
4	SJEZD ŠIKMO - ODŠLAPOVÁNÍ " " OBLOUK KE SVAHU	BĚH S ODPICHEM SOUPAŽ
5	OBLOUKY V ÚZKÉM PLUHU	OPAKOVÁNÍ BĚHU
6	PŘÍVRATNÝ OBLOUK	SPOJENÉ PŘÍVRATNÉ OBLOUKY
7	SPOJENÉ PŘÍVRATNÉ OBLOUKY	MĚŘENÍ II.
-	ODJEZD	

ké a turistické podle použitelnosti pro výcvik, viz tabulka:

Výsledky měření vykazují změny hodnot rovnováhy, měření na začátku a na konci základního lyžařského výcviku. Měření bylo provedeno a vyhodnoceno u čtyř kursů vždy v dvou skupin, jedné kontrolní a jedné experimentální a výsledky byly shrnuty. Měření hodnot na začátku a na konci bylo vždy na lyžích turistických s vrchním tahem.

- Výsledek ukázal změny hodnot:
1. První skupina, v celkovém počtu 49, použití lyží turistických, zlepšení pocitu rovnováhy na daném úseku 30 m o 58 %.
 2. Druhá skupina, v celkovém počtu 49, použití lyží běžeckých a turistických podle druhu výcviku, zlepšení pocitu rovnováhy na daném úseku 30 m o 92 %.

Z tohoto měření se můžeme domnívat, že použití běžeckých lyží v rámci základního lyžařského výcviku je pro rozvoj rovnováhy velmi účelné a přispívá ke zlepšení stability pro sjezd po spádnici. Z tohoto hlediska zdá se být velmi výhodné zařazení běžeckých lyží do základního lyžařského výcviku v tomto rozsahu: obraty na místě, chůze, běh a nácvik sjezdu po spádnici kombinovaný s výstupy po vytyčených trasách. Použití běžek se zdá tedy výhodné i při vlastním výcviku ve sjíždění po spádnici, pokud se jedná o základní pocitu lyží ve skluzu. Běžecká výzbroj je lehká, pohyblivá a umožňuje daleko intenzivnější provádění výcviku bez velké únavy. Běžecké lyže, jako lehký a ovladatelný prostředek, umožňují pružnou a rychlou cirkulaci při výcviku

SCHEM. PLÁN POUŽITÍ LYŽ. VÝZBROJE PRO ZÁKL. LYŽ. VÝCVIK

DEN	DOPOLEDNÍ VÝCVIK	ODPOLEDNÍ VÝCVIK
-	PŘÍJEZD	
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
-	ODJEZD	

LYŽE BĚŽECKÁ,
LYŽE TURISTICKÁ -
VRCHNÍ TAH

LYŽE TURISTICKÁ -
SPODNÍ TAH

MĚŘENÍ

VOLNO

ku a obohacuje organizační formy. Výsledkem toho je upevnění pocitu rovnováhy sjezdu po spádnici a získání dobrého základu pro nácvik změny směru, v této fázi již na lyžích turistických se spodním tahem.

Domnívám se, že v našich podmínkách, kdy nemáme dostatek vhodných vleků pro základní lyžařský výcvik, je tato možnost zintenzivnění základního výcviku ve sjíždění a upevnění stability s použitím běžek vhodná. Přispívá k rychlejšímu zvládnutí lyží v přímém směru ve skluzu a k vytvoření solidního základu pro nácvik oblouků na lyžích turistických se spodním tahem.

LUBOMÍR ZAPLETAL, odb. as.
KTV LF UP Olomouc

ZE ZAHRANIČÍ

Švéd Gösta Olander zemřel v červenci ve věku 79 let. Ve středním Švédsku vybudoval známé sportovní středisko Valdalen, které mělo světovou pověst. Připravovalo se tam mnoho světových rekordmanů a olympijských vítězů. Olander patřil ve čtyřicátých a padesátých letech k nejúspěšnějším trenérům. Měl největší úspěchy nejen s běžci středních a dlouhých tratí, ale i s běžci-lyžaři a rychlobruslaři. Dovedl mnoho lyžařů a rychlobruslařů ke světovým rekordům a olympijským vítězstvím.

Letní trénink rakouských sjezdařů pod vedením Toni Sailer a Ernsta Hinterseera se konal v druhé polovině července a první polovině srpna v Austrálii. Odtud odcestovalo deset rakouských reprezentantů do Chile, kde zakončí letní přípravu 14. září. V družstvu jsou také Rofner, Zwilling, Tritscher a Matt.

Autoři snímků na obálce: V. Kreisinger, Zd. Holačka, uvnitř časopisu: Jar. Trousil, Lub. Linhart, Mir. Hladík, K. Eidpes, K. Hampl, J. Nejedlo.

TJ Ještěd zhotovila z pověření sboru rozhodčích SL ČSR oficiální vyšívané odznaky rozhodčích na červené pásce k připnutí na rukáv. Cena jednoho kusu je 7 Kčs. Objednávky zasílejte na TJ Ještěd, sekretariát, ul. 5. května 7, Liberec.

Sjezdaři v Třeboni

Po úvodním srazu, věnovaném kontrole trénovanosti na začátku přípravného období, sjeli se členové státního družstva sjezdařů ve druhé polovině měsíce června do Třeboně, aby zde absolvovali deset dní kondiční přípravy spojené s vodoléčebnou kúrou v treboňských lázních.

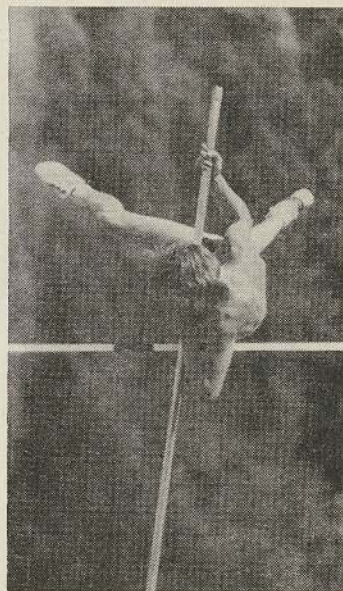
Jelikož bylo v požadovaném termínu středisko ÚV ČTO v Doubí u Třeboně údajně obsazeno, přijali naši reprezentanti s povděkem pohostinnost hotelu Svět, jehož zaměstnanci velice ochotně plnili všechna jejich přání. Se stejnou ochotou se sešli i u kolektivu zaměstnanců St. lázní Třeboň. Po zevrubné prohlídce provedené primářem MUDr. Janečkem, procházeli každý druhý den vodoléčbou a slatinnými zábaly. Příznivý účinek těchto procedur na pohybový aparát konstatovali všichni členové družstva, trenéry nevyjímaje.

Všeobecně rozvíjející zaměření tréninku, který byl hlavní náplní výcvikového tábora, určilo i jeho obsah. Program byl

denně vyplněn 6—9 hodinami věnovanými lehké atletice, tenisu, posilování, kopané, odbíjené, plavání, průpravným cvičením a pětikilometrovým pochodem na stadión v Doubí a zpět.

Po metodické exkurzi základními lehkootletickými disciplínami absolvovali všichni účastníci soustředění soutěž v lehkootletickém desetiboji. 4514 bodů, které získal nejlepší Heczko, a 4410 bodů druhého Pančochy, lze považovat vzhledem ke stadiu a zaměření přípravy za dobrý výkon. Nejhodnotnější výkon v jednotlivých disciplínách podal také Heczko — v běhu na 400 m dosáhl času 56,5 vt. Na druhé straně mají co dohánět Reitmayer a zejména M. Vojtěch, kteří se nedostali přes hranici 3000 bodů. Kladem bylo zlepšení výkonů ve většině disciplín u všech členů družstva ve srovnání se stejným obdobím minulého roku.

V tenisovém turnaji, hraném systémem „každý s každým“, našel po několika letech svého přemohitele tradiční vítěz So-

Vojtěch v neúspěšném souboji s tyčkou ...

chor, když podlehl Pančochovi, který nezapřel svoji dlouholetou tenisovou přípravu ze žákovských a dorosteneckých let. I ostatní zcela propadli kouzlu hry, která se těší rychle rostoucí oblibě po celém světě a z tvrdých soubojů odcházeli vždy se zcela propoceným tričkem.

V utkáních v odbíjené a kopané střídavě vítězily celky „AS Dukla Liberec“ a „AS Dukla Banská Bystrica“ posílené zbývajícími „záložáky“ a branci.

Na výcvikový tábor v Třeboni přímo navazoval zájezd do Francie. Výkony našich reprezentantů v tradičních závodech ve Val d'Isère a v Alpe d'Huez ukázaly, že v Třeboni byl položen dobrý základ přípravy našich nejlepších sjezdařů na sezonu 1972—1973.

KAREL HAMPL

Start k běhu na 100 metrů: zleva Švitorka, Vojtěch, Reitmayer, Heczko a Pančocha

LYŽAŘSTVÍ

Vydává Československý svaz tělesné výchovy v nakladatelství Olympia v Praze. Zastupující šéfredaktor tělových. časopisů Alfréd Janeček. Vedoucí redaktor časopisu Jiří Nejedlo. Řídí redakční rada: M. Beran, předseda, B. Tvrzník, J. Trousil, ing. M. Chlouba a K. Eidlpes. Redakce: Praha 1, Klimentská 1. Telefon čís. 66551. Redakční uzávěrka: K 5. dni předchozího měsíce. Vychází jednou za měsíc. Vytiskla Stráž, tiskařské závody, n. p., Karlovy Vary. Rozšiřuje Poštovní novinová služba. Cena 2,50 Kčs. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá každá pošta i doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS — ústřední expedice tisku, odd. vývoz tisku, Jindřišská 14, Praha 1. Uzávěrka tohoto čísla byla 6. září 1972.

Sezóna závodů na můstcích s umělou hmotou se rozběhla naplno

Bukolická nálada dýchá z obrázku, ale zpozorní i lyžař, vidí-li stožáry výtahu. „Sedačka“ na Křižnú zprostředkuje za chvíli radost ze sjezdů v půvabném koutu Velké Fatry

Lyžařství

ROČNÍK 58 ● LISTOPAD 1972 ● Kčs 2,50

11

„Tehle úhel musí mít lyže“ — radí trenér Jáchym Bulín Jiřímu Raškovi

Podzim byl ve znamení stavebního ruchu v lyžařských oddílech

BUĎ FIT NA LYŽÍCH

Z iniciativy České tělovýchovné organizace se dáva na pochod soubor popudů s názvem BUĎ FIT. Myšlenka je to ušlechtilá, protože jejím cílem je boj za zdraví, dělnost a krásu naší společnosti, ohrožené nedostatkem aktivního pohybu.

Nejde tu o rekordy, ale o masový sport, rekreační sport, rodinný tělocvik. BUĎ FIT je nabídkou pro všechny, kteří dosud stojí mimo tělovýchovnou organizaci, pro mladé i staré, babičky i mladé matky, zemědělské družstevníky i intelektuály, strážníky i ne-strážníky, pro celou širokou oblast Národní fronty, ale i pro ty, kteří nemají v kapse žádnou legitimaci. BUĎ FIT je jednou z odpovědí na usnesení XIV. sjezdu KSČ, jenž uložil program tělesné aktivizace společnosti jako hlavní směr práce čs. tělovýchovy.

Těžiště pohybového obrozování leží na bedrech České tělovýchovné organizace, což je úkol nad její síly, uvědomíme-li si, že v podstatě tu půjde o činnost mimo organizaci, i když v ní samotné je někdy práce až nad hlavu, že si s ní nevíme rady. Ale tohle si duchovní otcové projektu BUĎ FIT jistě uvědomovali, ale přesto jdou se svou nabídkou ven. Zřejmě proto, že cítí, že se jednou musí začít a že v onom ušlechtilém plánu, jehož cílem je zdraví a tělesná i duševní svěžest nás všech, musí být někdo, kdo zároveň s impulsem také organizuje a řídí. Protože BUĎ FIT chce za-

sáhnout co nejširší základnu, nemůže ČTO zůstat osamocena ve svém spravedlivém boji o člověka. Do té doby, než stát převezmé starost o tělovýchovu a vytvoří se příslušné orgány v různých stupních národních výborů, musejí organizacím České tělovýchovné organizace pomáhat strany a složky Národní fronty v rozvíjení akcí BUĎ FIT tím, že vytvoří koordináční skupiny v místech.

V podstatě je akce BUĎ FIT volnou formou tělesné činnosti. Nechce nějak kozeně organizovat, vést člověka za ruku, sevřít ho příkazy, disciplínou a poučováním. Jejím stylem je lákat, nabízet: tady je připravený volný prostor, v němž pro své potěšení najdeš potřebné nářadí, míče, síť, koše, hřiště, tady jsou vyhlídkové běžecké tratě v lese, postavíme tam malou chatku, v níž se můžeš převléknout před akcí a vysprchovat po ní. Přijď, vezmi s sebou manželku nebo přítelkyni, s chutí si zaspoutaj a budeš se cítit jako v ráji.

A teď bychom měli my, lyžaři, přemýšlet o svém vstřícném plánu ušlechtilému nápadu. Protože náš sport má tělocvičnu v přírodě a v souboru BUĎ FIT představuje přímo prototyp činnosti, již lze rozvíjet vlastně ihned, bez nákladných investic, budeme nacházet vlastní lyžařský příspěvek akcí v tom, že nabídneme veřejnosti třeba standardní lyžařskou trať. Zvolíme ji tak, aby vyhovovala kategorií příchozích buď na běžkách nebo lyžích turistických s vrchním tahem, aby byla přitažlivá z hlediska pěkných pohledů i rozhledů, viditelně ji označíme a zakončíme v blízkosti místnosti, kde by byla k dispozici základní hygiena. Nezapomeňme ji dobře inzerovat a taky udržovat v jíz-

50 LET
S S S R

Sibiř odstartovala

V té zemi netušených možností už mají zimu, ačkoliv z kalendáře odtrháváme listy s říjnovými daty. Na severu Uralu se lyžař a sníh spojili ve šťastné partnery už v září, ve středu onoho zeměpisného předělu Evropy a Asie si natáhli lyže o měsíc později a na jihu startují v listopadu.

V „Sovětském sportu“ jsme si přečetli, s jakou vážností, slavností a mimořádnou pracovní intenzitou se k velkému startu do bílého světa ticha a zdraví připravovali lyžaři z čeljabinské oblasti. První lyžařské soutěže, plánované na začátek listopadu, začaly v dozvukách hesla „Zima se zeptá, jak jsi byl pilný“ nebo „Sníh je pro vás všechny“. Výkonnost-

ní kritéria se stala hlavním motorem tažení mladých lidí za sněhem, ale bez významu a pozornosti nejsou další důvody lyžařské invaze do přírody. Máme tu na mysli především lyžování jako projev masové radosti a potřeby udělat něco pro své zdraví. To jsou silné impulsy. Ve Zlatuústu například říkají, že na lyžích bude v zimě celé město, od těch legendárních staříků až po ty, kteří se před chvílí vykulili z dětského kočárku. Ti osmdesátiletí nebo ještě víceletí kmeti jen v košilích, pochvalující si, jak je ten svět na běžkách krásný a „jaký to příjemný mrazík“, i když se rtuť teploměru zabydlela na 30. dílku pod nulou, se stali nejen symbolem, ale snad i monopo-

lem sovětského lyžařství. Tak zvané „masovky“ jsou pořádány každou sobotu a neděli až do konce března. Vůbec se nelze divit, že se na nich může vystřídat celé město. Standardní běžecké tratě soutěže GTO jsou hlavním nositelem onoho nebhývalého ruchu za jeho humny. Hotovým festivalem se pak stávají „Svátky sněhu“.

A teď mají v Sovětském svazu velké jubileum: 50 let existence státu. Je přirozené, že takové lyžařské slavnosti budou odpovídat svým rozsahem i leskem jubilejí příležitosti.

Nejen ve svém špičkovém projevu, ale především jako do písmene uskutečňovaná masová záležitost má sovětské lyžařství inspirující účinek. -re-

ním stavu. V našich silách by snad bylo taky to, že bychom se mohli pokusiť o jakási areály zdravia v lyžařském prevedení, v nichž by vedle běžeckých koleček byly k dispozícii také štandardní slalomové tratě a malé sněhové můstky. A kolem tohoto zařizení bychom měli rozproudit činnost pro širokou veřejnosť. Tady bychom rozvíjeli svoju lyžařskou variantu BUD FIT.

Zeptáte se, kde na to vzít čas a síly, kdo by měl být garantem činnosti, jež jde mimo oddíl, když sotva stačíte na to, abyste udrželi oddílové funkce při živote. Předně musíme chtít a taky věřit, že jde o ušlechtilou a užitečnou

věc. Pochopíme-li to, najdou se lidi a najdou se i formy. Pomoc při uvádění lyžařských areálů zdravia v život by měla vycházet z vedení oddílu, jenž ke spolupráci přivola štolyky Národní fronty nebo podniky v místě. A činnost by si mohli vzít pod patronát cvičitelé. Přemýšlíme-li o nových impulech pro jejich práci, tu se nám jeden přímo nabízí. Ostatně potřeba podávat ruku naší veřejnosti přes oddíl se stala už v mnohých místech docela samozřejmou. Třeba formou lyžařských škol. Zkusme tedy vložit vklad svých srdcí i rukou do věci, která si jej víc než zaslouží. Jméno má docela prostě: BUD FIT.

JIRÍ NEJEDLO

Lyžiarsky výstroj pre deti

Lyžovanie je šport, ktorý môžeme prevádzať od najútlejšieho veku až do staroby. Výcvik sa uskutočňuje v rôznom veku, podľa podmienok a možnosti materiálneho vybavenia. Najvhodnejšie je začať s výcvikom už v detstve a dôležité je venovať patričnú pozornosť výstroju. Výstroj treba vyberať taký, aby zodpovedal výške, váhe a úrovni zvládnutia lyžiarskej techniky.

I výstroj pre deti má zodpovedať najnáročnejším požiadavkám. Najmä tu sa robia veľké chyby. Je pravdou, že ak chceme dieťa dobre vybaviť, stojí to veľké peniaze. No neľutujeme. Ak by sme zaobstarali zlý, neestetický výstroj, šetríme na zlom mieste. Pred nákupom sa treba poradiť s odborníkom, lebo poradenská služba nie je vo všetkých predajniach na patričnej úrovni. Dobré je, ak sa aj deti môžu zúčastniť pri výbere (najmä väčšie), spolurozhodovať, ich radosť bude väčšia. Rozhodne treba prestať s nakupovaním do zásoby. Tu sa robia najväčšie chyby, ktoré sú potom príčinou toho, že deti na zlom výstroji dlho nevydržia, nerobia pokroky a skôr ich odradíme, ako získame pre tento krásny, zdravý šport. Radšej ušetríme na oblečení, no nie na lyžiach, paliciach a topánkach.

vek), nie je veľmi dôležitá kvalita, no i tu treba dať pozor, aby lyže nemali opačné vypätie a lyžiar stojí iba na bremennej ploške. Podľa možnosti by mali byť opatrené kovovými hranami. Toto platí samozrejme pre deti školského veku. I u detí však treba pravidlo pre výber dĺžky lyží individuálne upraviť. Rozhodujúce je ako uvádzam vyššie — výška, váha, ovládnutie techniky. U detí 8—9ročných a starších, ktoré dobre ovládajú techniku zmien smeru zjazdu a máme na to možnosti, doporučujú sa lyže z umelých hmôt a výnimočne (u pretekárov) i kovové. Všetky lyže by mali byť opatrené umelou sklznicou.

Tabuľka pre výber dĺžky lyží [podľa doc. PhDr. Miloslava Zálešáka, CSc.]

do 120 cm	115 cm
do 130 cm	140 cm
do 140 cm	160 cm
do 150 cm	180 cm

VIAZANIE

Pri nákupe viazania už nemusíme tak prihliadať na finančné prostriedky, lebo toto slúži viacej rokov. Pre deti kupujeme viazanie jednoduché, aby ho mohli obsluhovať i samé deti. Je veľkou chybou, ak pri každom páde sa odopne lyža a tiež je nesprávne, ak musí lyžu pripínať buď rodič, cvičiteľ či náhodný lyžiar. I u detí sa odporučuje používať poistné viazanie. Pre najmenších samozrejme použijeme „papučkové“ viazanie, no i tu je dobré urobiť malú úpravu. Prstový remeň treba skrátiť a namiesto pracky remeň po primeraní na topánku znitovať (zošíť). Ak máme možnosť najlepšie je viazanie namontovať a vyskúšať ihneď v obchode, doma potom poistné

LYŽE

U najmenších (preškolský

Výška

do 110 cm

dĺžka lyží

90 cm

viazanie pred sezónou správne nastaví a v teréne už iba „dolaďovať“.

PALICE

Majú byť zhotovené z ľahkého, pevného materiálu, podľa možnosti opatrené formovanou hlavicou. Krúžky malé i veľmi ľahké. Pre najmenších nahradíme pútko na hlavicu tak isto širokou gumou. Deti tak často palice nestrácajú. Výška palíc má byť taká, aby siahala pod pazuchu.

TOPÁNKY

Sú veľmi dôležitou súčasťou výstroja. Vedia spríjemniť, no i znepříjemniť pobyt na horách. Dobré topánky musia mať dnes tieto vlastnosti: popri pohodlí a ochranou pred vlhkosťou a zimou je to pevnosť a možnosť ideálneho spojenia s lyžou. Samozrejme pre najmenších je potrebné kupovať ohybné, teplé no zároveň ľahko šňorovateľné topánky (nie dierky, ale patentky). Veľmi vhodná pre deti (staršie, dobrých lyžiarov) je topánka opatrená klipsňami. I keď je drahšia je pre jednoduchosť v obúvaní i pre najmenších veľmi vhodná. U nás sa detské topánky klipsňové nevyrábajú, no dajú sa ľahko upraviť z obyčajnej detskej lyžiarskej topánky. Na základnú topánku pripevníme z oboch bokoch hornú koženú vrstvu, na ktorú prinitujeme 3, u väčších detí 4 klipsne. Používajme malé, trojrebríčkové klipsne. Obuv sa nikdy nesmie kupovať väčšia (na 2—3 roky). Správna veľkosť je, ak pri pevnom usadení päty môžu prsty „hrať na klavíri“.

Aj u detí je veľmi dôležité ošetrovanie topánok. Obyčajne menej kvalitná koža pri prudšom sušení mení pôvodný tvar a topánka začne zrazu tlačiť. Dôležité je, aby v topánke bola buď noha alebo kopyto, u menších topánok stačí vypchať papierom. Topánka takto udrží tvar pri sušení i pri dlhších prestávkach.

OBLEČENIE

Pre malé deti je najvhodnejší snehový oblek — kombinéza, podľa možnosti z nepromokavej tkaniny s kapucňou so zdrhovadlom, rukávy sú dolu opatrené gumou. Oblek však nesmie brániť v pohybe. Spodné oble-

čenie musí byť teplé. Radšej viacej tenších vrstiev ako jednu - dve hrubé. Rukavice musia byť teplé, nepromokavé, u najmenších palcové, no neskôr prstové pre lepšie uchopenie palíc. No a samozrejme teplá čiapka s možnosťou pokrytia uší.

OKULIARE

Vhodná súčasť výstroja i pre

deti. Ochraňujú najmä pred vetrom, snežením. Deti ich aj radi nosia, cítia sa ihneď veľkými lyžiarmi, pretekármi.

Umožnime deťom pestovať lyžiarsky šport na dobrom, kvalitnom výstroji. Nešetrimo, či už ide o úplných začiatočníkov, či pokročilých. Vlastností, ktoré získajú deti pri lyžovaní, im budú potrebné v ďalšom živote.

ZDENO BELAJ, odb. asist.
KTV pri VŠP Nitra

Srpen v Cervinii - lyžování jako v zimě

V posledním srpnovém týdnu proběhl výcvikový tábor čs. reprezentačních družstev v italské Cervinii. Je to pro nás sice už známé prostředí, téměř každým rokem trénovali zde na 5 až 7 km dlouhých tratích naši nejlepší sjezdáři. To však bylo vždy v průběhu listopadu, nejpozději začátkem prosince.

Měli jsme zprávy od našich závodníků, kteří se před několika lety zúčastnili letních závodů „letný kilometr“ o tom, že prakticky celé léto se dá na ledovci v Plateau Rosa lyžovat v „zimních podmínkách“. Sku-

tečnost však překonala všechna očekávání. Tréninkový týden uběhl tak, jak ani největší optimisté nemohli očekávat.

Ubytování jsme byli v hotelu President v Cervinii 2050 m nad mořem. Každý den v 7.30

Nezapomínejte na sílu ani v hlavním období

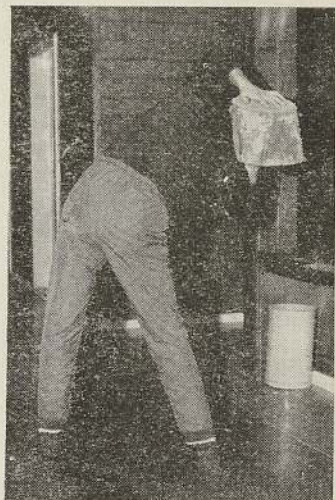
V dnešní době si nedovedeme představit trénink běžců na lyžích bez záměrného rozvíjení síly. Posilování se stalo důležitou součástí přípravy. Stále se však zdá, že nejrůznější formy silového tréninku jsou běžnější a pro mnohé přijatelnější spíše v přípravném období, než v období hlavním.

Je známo, že v průběhu hlavního období při tréninku a závodění v běhu na lyžích dochá-

zí k poklesu svalové síly. Snížení svalové síly o 3–15 % bylo zaznamenáno i v případě, že trénink na sněhu měl převážně rychlostní charakter. Sledování běžci naběhali na lyžích 1200–1400 km a zúčastnili se 12–14 závodů. Prováděli intenzivní ranní rozcvičení a po tréninku běžné uvolnění. V závěru sezóny se u nich projevil pokles výkonnosti (Mokropulo - Jabrov).

Největší význam pro udržení a rozvíjení svalové síly v tréninku běžců na lyžích v hlavním období má posilování. Provádí se jednak na sněhu a dále různými doplňkovými formami (o některých jsme se zmínili v Lyžařství č. 3, 1971).

Osvědčenou a podle zkušeností velmi účinnou formou je posilování, které se provádí 2–4krát týdně přímo jako součást tréninkového procesu na

horách. Jako nejvhodnější se jeví forma kruhového tréninku s přecházením od jednoho cvičení ke druhému. Výběr cvičení je přizpůsoben podmínkám na chatě s využitím dostupného nářadí (špalek dřeva, železná tyč, lavice, schody ap.).

Cvičí se na počet opakování nebo na čas s určenou dobou přestávky, nebo se sledováním tepové frekvence. Cvičení trvá zpravidla 20–30 min., je intenzivní a pomáhá udržovat organismus ve stavu zvýšené práce schopnosti.

jsme už jeli kabinovou lanovkou na Plateau Rosa do výše 3500 m n. m. Lanovka má tři úseky — musí se na každém přestupovat, takže bylo nutno dostat se do první kabiny, aby potom nebyly ztrátové časy při přestupování. Přestože už hlavní sezóna skončila, bylo ještě hodně zájemců o lyžování nejen z Itálie, ale i z ostatních alpských zemí, především západních Němců. Po dosažení horní stanice na Plateau Rosa objeví se mohutný ledovcový kotel Monte Rosy, který by se dal přirovnat rozměry i tvarem k Modrému dolu v Krkonoších — samozřejmě bez stromů a keřů — jen oslnivě bílý snh. Celý kotel je už ve Švýcarsku, ovšem lanovky v Cervinii a Zermattu, odkud ze švýcarské strany denně proudily stejné davy lyžařů jako z Itálie, velmi úzce spolupracují a jízdenky platí

vzájemně. V tomto kotli je 8 vleků různé délky, z nichž jsou dva v blízkosti trasy „Letného kilometru“ a pro trénink slalomu a obřího slalomu jsou téměř ideální. Od 9 hodin, kdy zahajují vleky provoz, jsme denně trénovali do 13 hodin a za tuto dobu najezdili skutečně ohromné množství branek. Jen pro ilustraci — za jeden tréninkový den absolvovali závodníci v průměru třináct 40–50vteřinových slalomů. Počasí nám také přálo, bylo slunečno celý týden, ráno teplota kolem –4 st., v poledne kolem 0 st. Nejdůležitější byly sněhové poměry. Byly skutečně ideální — tvrdý ledový podklad, na který každou noc připadlo 3 až 5 cm prachového sněhu. Po návratu na oběd, který byl dole ve 14.30 hod., jsme odpočívali a od 17 do 18 hodin navazoval ještě kondiční trénink. Taková ko-

paná ve výšce 2000 m byla jistě odpovídající dávkou k dopolednímu zatížení v téměř 4000 metrech.

Vedle nás každodenně trénovala děvčata švýcarského reprezentačního družstva, takže jsme měli možnost i určitého porovnání. I když bylo vidět na nich větší jistotu — trénují zde nejméně 10 dní v každém letním měsíci — přece jen se zdálo, že se jim naše reprezentantky trochu přibližují.

Šest dní tréninku uběhlo rychleji, než jsme se všichni nadáli. Věříme všichni, trenéři i závodníci, že letošní letní trénink (1X Val d'Isère v červenci, Cervinia v srpnu a září a další tréninky v říjnu a listopadu) velmi podstatně ovlivní naši výkonnost v nové sezóně.

JAROSLAV BOGDÁLEK,
předseda ÚSJ CSF

Význam posilování je mnohostranný a nelze jej vidět jen z hlediska svalového rozvoje. Při soustředěních na horách a tréninku na sněhu v hlavním období působí zároveň jako prostředek aktivního odpočinku a duševní hygieny. Tato funkce je velmi důležitá. Změna činnosti a zapojování jiných svalových skupin má blahodárný vliv na psychické a fyzické uvolnění. Jako prostředek aktivního odpočinku pomáhá nejen relaxaci nejzatěžovanějších svalových skupin, ale také zapojením jiných ve smyslu Sečenovova fenomenu.

Jako příklad uvádíme sérii cvičení se zaměřením na celkové procvičení a posílení hlavních svalových partií. Cvičení je koncipováno pro širší okruh výkonných závodníků.

1. Ze stoje vzpor dřepmo, podpor ležmo a zpět.

celou dobu, méně zdatní po kratší čas.) Přestávku chápeme jako přechod ke druhému cvičení.

když máme více cvičenců než cvičení.

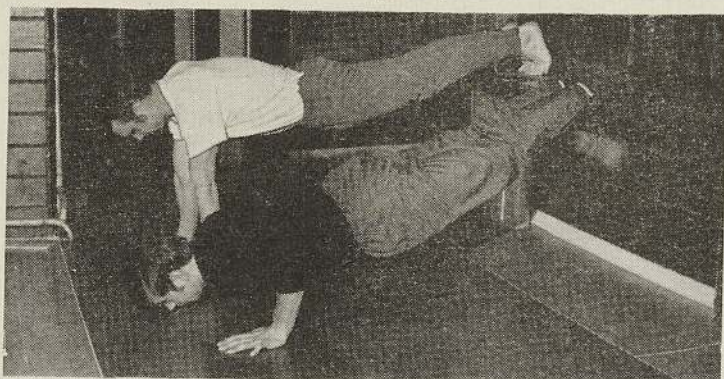
Vhodné je po sérii 3—5minutová přestávka a celou sérii znovu (případně i vícekrát opakovat).

Výběr cvičení by měl být takový, aby zaměstnával velké svalové partie celého těla a byl přitom pohybově jednoduchý. Zpočátku můžete použít i kratší dobu cvičení. Cvičte v optimálním rytmu, který je pro rozvoj svalové síly nejvýhodnější. Velmi prospěšný se ukázal rytmický hudební doprovod, který navíc napomáhá odreagování a navozuje dobrou náladu.

Posilovací cvičení je možné zařazovat do týdenního cyklu podle vyspělosti lyžařů a zaměření tréninku 2—4krát týdně.

Přejeme dobré zkušenosti s posilováním a ještě lepší výsledky v běhu na lyžích.

**Dr. JAROSLAV POTMĚŠIL,
FTVS UK**

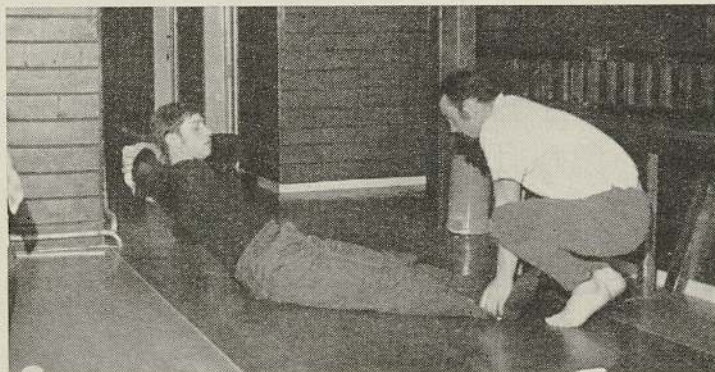

2. Z lehu na zádech kudly
3. Předklony a vzpřimování se špalkem dřeva
4. Kliky s nohama na lavici (obr.)
5. Zvedání železná tyče
6. Úklony se špalkem dřeva (obr.)
7. Kliky vzadu na lavici
8. Leh - sed se špalkem s dopomocí (obr.)
9. Výskoky na lavici
10. Vybíhání a sbíhání schodů
11. Naznačený zátah pažemi proti odporu (obr.)
12. Naznačený odpích pažemi proti odporu
13. Běh se zavěšeným partnerem (obr.)

Posilování je nejjednodušší zpočátku provádět na čas.

Příklad — cvičení se provádí po dobu jedné minuty. (Výhoda je v tom, že zdatnější cvičí po

čení, nebo ji záměrně zkracujeme a trvá 15—20 vteřin, nebo jako oddechovou pauzu 30—60 vteřin. Druhou alternativou můžeme použít také v případě,

Na prahu jedné dekády

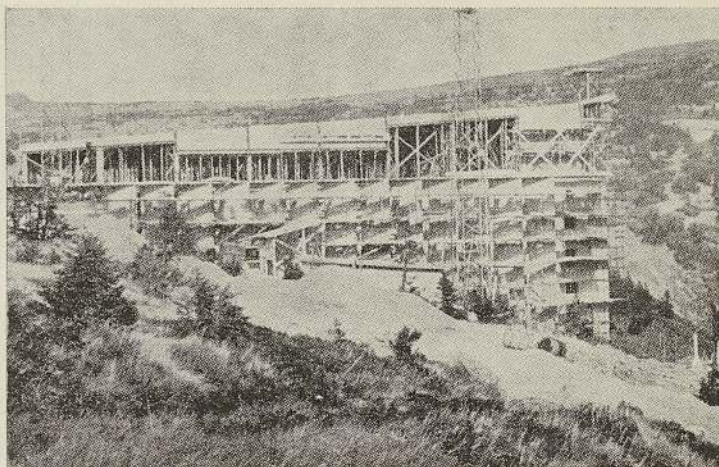
Dědictví, jež dostal podnik Interhotel Krkonoše, dříve Krkonošské hotely a ještě před tím Restaurace a jídelny Trutnov a Turnov, se tak trochu podobalo danajskému daru.

Fundus objektů představuje dnes 131 jednotek většinou už dožívajících. Těm nejstarším je přes 120 let a jsou mezi nimi hotel Úpa (1843), Obří bouda (1847) a hotel Praha v Harrachově (1850).

O tom, jak se v minulosti stávalo v Krkonoších, se dozvídáme zajímavé informace v článku J. Stejskala, uveřejněném v časopise správy Krkonošského národního parku. Nejčilejší stavební ruch panoval na prvních českých horách v letech 1920 až 1930, kdy se postavilo 24 objektů. V dekadě před tím, jež byla druhou nejplodnější, to bylo 19 bud nebo hotelů, v letech 1900 až 1910 14 objektů. A teď se podívejme na výstavbu čerstvějšího data: do roku 1940 osm objektů, do roku 1960 1 (slovy jeden objekt) a do roku 1970 dva objekty...

Teď stojíme na prahu etapy, jež chce usilovat o to, aby se napravovaly křivdy minulosti. Co je schopné života, se bude udržovat dál, a v případech, kdy se adaptace ukáží příliš nákladné a nerentabilní, se přistoupí k výstavbě nové. Tedy aurea via media est — zlatá střední cesta — to bude styl Krkonoš v příštích dekadách.

Jinými slovy se bude v Krkonoších dělat to, co už uskutečnili a v čem pokračují ve Vysokých Tatrách: ke stávajícímu fondu připojovat moderní architektonické prvky, nabízející návštěvníkům dokonalé služby a tvořící se starou zástavbou celek, jenž spěje k určité harmonii i přes zdánlivou stylovou nejednotnost. A protože Krkonoše nevyňikají příliš rozlohou a protože jsou už dost zabydleny objekty, nepovede koncepce příští zástavby do šířky, ale do výšky, tedy objekty s více podlažními.

Hmota nové Labské boudy se včlení do terénu

Přibližně v tomto duchu se staví výškový hotel Horizont v Peci pod Sněžkou. Naproti tomu nová Labská bouda, jež už je v hrubé stavbě dokončena, usiluje o to, aby byla funkční a přitom komponovala s krajinou.

Výhledový plán Interhotelu, ohraničený rokem 1980, zahrnuje hned několik akcí investičního charakteru. V Peci pod Sněžkou to má být Krakonošova chalupa, na Sněžce vyhlídková restaurace, dále nové hotely v Úpě a v Jánských Lázních. Další se má stavět ve Svobodě nad Úpou. Ve Špindlerově Mlýně by toho mělo přibýt více: kavárna, autobusové nádraží s restaurací, vícestře-

diskový závod a hotely na místě dnešního Startu, dále pod kostelem a ve Sv. Petru. Dočká se snad také Rokytnice nad Jizerou, kde je v plánu hotel kategorie B. Harrachov bude v očekávání motelu a dalšího hotelu B. Kromě toho se plánují četné rekonstrukce.

Tak potud plán, jenž by znamenal obhacení kapacity o 1340 hotelových lůžek a o 3350 míst v restauračním zařízení. Držme palec tomu, abychom za osm let mohli zapsat celou dekádu mezi ty, na něž se bude v Krkonoších vzpomínat s vděčností a obdivem.

Kromě Interhotelů chtějí přispět do vínku Krkonoš ještě další partneři... -nj-

Umělá hmota z Frenštátu

Jiří Raška tentokrát jako vynálezce

Na úspěšných výsledcích reprezentačních skokanů se nemalou měrou podílí možnost kvalitní letní přípravy na skokanských můstcích, pokrytých umělou hmotou. Tato hmota, dovážena z NDR, byla však pro širší použití limitována omezenou dovozní kvótou, poměrně vysokou cenou a nedostatečnou životností.

Proto se již delší dobu hledala možnost, jak nahradit dovozenou hmotu domácími výrobky, kvalitou nejméně rovnocenným a cenově přístupnějším. Potřeba orientace na tuzemské zdroje zesílila zejména v souvislosti s projektem výstavby nových můstků v lyžařském areálu ve Frenštátě p. R. „na Horečkách“.

Výsledkem tříletého vývoje je můstková krytina z tuzemské umělé hmoty Durofolu. Konstrukce krytiny je chráněna čs. patentní přihláškou PV 100/72, jejíž přihlašovatelé jsou členové TJ MEZ Frenštát Jiří Raška a ing. Sedláček. Technologické zařízení vlastní konstrukce bylo vyrobeno podle projektu ing. Šrubaře kolektivem členů TJ

MEZ Frenštát, vedeným Květoslavem Polívkou za plné podpory mateřského závodu n. p. MEZ Frenštát.

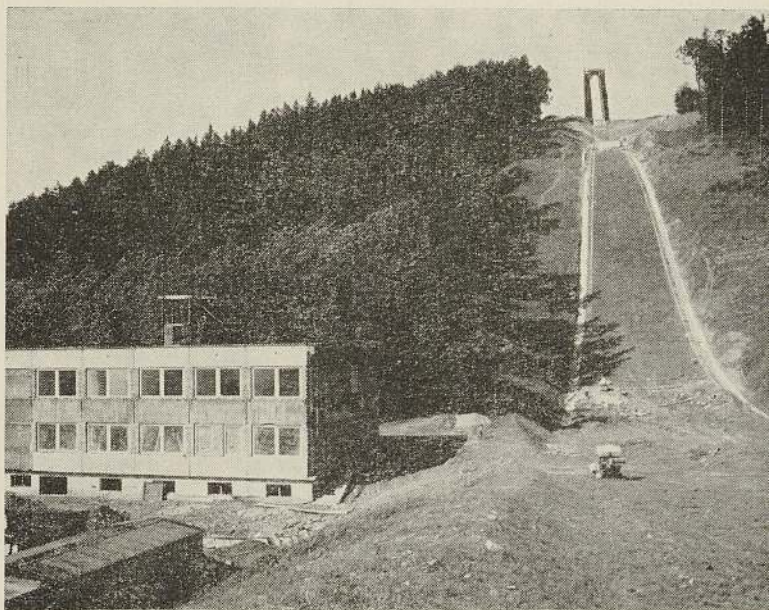
Ověřovací výroba můstkové krytiny z Durofolu proběhla v r. 1971 a prvním můstkem v ČSSR pokrytým tuzemskou umělou hmotou se stal malý můstek ve Frenštátě p. R. s kritickým bodem $K = 42$ m. Kvalita krytiny byla v téže roce ověřena startem kompletního olympijského družstva skokanů ČSSR a řady reprezentantů Polska a Maďarska. Můstek již více než rok slouží k letní a podzimní přípravě zejména mladých skokanů a je místem pravidelných soutěží Beskydské ligy mládeže.

V letech 1972 a 1973 pokryjeme shodnou krytinou i nově budovaný střední skokanský můstek ve Frenštátě p. R. „na Horečkách“ s normovým bodem $P = 72$ m a kritickým bodem $K = 90$ m, který svými parametry umožní nejdlejší skoky na světě a tím překonání neoficiálního světového rekordu ve skoku na umělé hmotě 82,5 m, vytvořeného v roce 1971 na můstku v Oberhofu v NDR. Současně se uvažuje s dodáním potřebného množství krytiny pro údržbu stávajících můstků v ČSSR a se souhlasem Čs. svazu lyžařů pro schválené nově budované tréninkové můstky zejména mládežnických kategorií.

Proti dosud používané dovážené krytině vykazuje Durofol lepší skluznost, větší životnost, snadnou montáž a podstatně nižší cenu: 1 kg dovážené krytiny stojí 64 Kčs, předběžná cena tuzemské krytiny je 29 Kčs za 1 kg.

Frenštátské dívky propagují Durofol

Frenštátská dvaasedmdesátka vyrůstá do krásy ...

Začátek byl na Horečkách

Jako poslední z řady můstků s umělou hmotou v ČSSR byl v loňském roce otevřen malý můstek ve skokanském areálu ve Frenštátě p. R. „na Horečkách“. Jeho normový bod $P = 35$ m a kritický bod $K = 42$ m ho řadí do kategorie malých můstků, ale jeho moderní profil ho rázem zařadil mezi nevyužívanější. Můstek je vhodný i pro dospělé skokany, zejména na začátek podzimní přípravy, kdy u nich mohou trenéři vylepšovat především provedení doskoku, a po celou podzimní sezónu je místem ideální přípravy pro dorost a vyspělé žactvo.

Přes nepřízeň počasí a zejména silné červencové průtrže mračen podařilo se zásluhou pracovních brigád skokanského družstva TJ MEZ Frenštát, v němž k nejpilnějším patřil zasloužilý mistr sportu Jiří Raška, odstranit všechny nepříznivé následky zimy, vybudovat novou kanalizaci a připravit můstek tak, že od 1. srpna 1972 byl opět v plném provozu.

Denně slouží moravské části národního družstva dorostu a žactva ČSR, které do Frenštátu p. R. svolal ke čtrnáctidennímu soustředění trenér Pavel Mikeska. Spolu se členy družstva trénují i ostatní členové domácí TJ MEZ vedení trenérem Zdeňkem Hrachovým a rožnovští mladí sdružení pod vedením Zdeňka Solanského.

Pavel Mikeska, bývalý reprezentant ČSSR, dnes jeden z našich nejschopnějších skokanských trenérů, z jehož třinecké líhne se v loňské sezóně nejlépe dařilo Cieslarovi, který reprezentoval ČSSR na mistrovství Evropy v italském Tarvisiu, věnuje své bohaté zkušenosti a čas nejen členům družstev ČSR, ale i ostatním chlapcům, kteří na můstku trenují bez vlastních trenérů, jako je např. jesenická skupina chlapců z Písařova, Štítů, Bohdíkova a Šumperku, kteří pilným tréninkem dohánějí náskok svých soupeřů z Beskyd. O skutečné úrovni všech mladých skokanů dá přehled až II. ročník Beskydské ligy mládeže, jehož první kolo se uskutečnilo v sobotu 16. září 1972. -sed-

Testování na Plateau Rosa

V době, kdy startovaly olympijské hry v Mnichově, začínala ve Švýcarsku zima. Obrazně i skutečně. Na Piz Corvatsch a na Plateau Rosa. To jsou dvě prominentní střediska letního lyžování.

Abychom byli přesní: zima v obou lyžařských centrech začala pro 330 výrobců a obchod-

níků, kteří mají co dělat s lyžařskou výzbrojí a výstrojí. Na Piz Corvatsch a na Plateau Rosa

se uskutečnilo něco jako veletest lyžařského sortimentu. Největší v Evropě. Švýcarsko, NSR, Rakousko a Itálie byly přitom prostřednictvím výroby a obchodu. Od lyží přes vázání, boty, brýle, pulovery, anoraky až po vosky a krém na opalování, se zkuselo všechno, co se objeví v regálech obchodů v zimě 1972—1973. Obě zúčastněné strany si testování velmi pochvalovaly: obchodníci za to, že je přivedlo blíž k výrobkům, aby mohli být zákazníkům dobrými rádci, a výrobci dostali cenné poučení o náladách trhu.

Jedenadvacet dnů trvalo testování, a bylo tedy dost času, aby se jednotlivým výrobkům mohli odhalit všechny závoje. Starali se mimo jiné o to také skutečně povolání odborníci jako soudci kvality: Dumeng Giovanoli, Gregor Furre a Jakob Tischhauser, členové švýcarského sjezdařského týmu, dále jezdec-akrobat Art Furrer. Ale ani na straně obchodníků nebyla nouze o známá jména. Z NSR

„Otavánci“ byli pilní

Nejmladší sjezdaři vybraní pro letošní rok jako reprezentativní družstvo „C“ měli opět své soustředění jako v minulém roce v krásném prostředí letního výcvikového tábora Armádního střediska DUKLA LIBEREC v Hamru na Jezeře.

Ve dnech 29. 7.—6. 8. 72 pod vedením trenérů Oty Janouška, Dušana Kříže a Dušana Charvátka sešlo se 10 dívenek a 10 kluků, aby změřili své síly jako družstvo mezi sebou v nelitostných bojích, které pro ně trenéři připravili. Ať již šlo o závažnější soutěž všestrannosti a nebo soutěž ve veslování na pramíčkách. Kde v jednom boji vyhrála děvčata, se ve druhém jako silnější ukázali kluci. Nešlo však jen o vzájemné soutě-

žení družstev, ale o náročný osobní program po dobu celého soustředění a také o řadu testů, které měly ukázat, jak jsou „na tom“ někteří z těch nejmladších, kteří by měli v budoucnu být nadějí naší sjezdářiny. Program na každý den byl tvrdý a všichni účastníci jej brali velmi vážně, škoda jenom, že počasí nebylo příznivější, aby mohli ještě ve větší míře užít vody. Přesto však plánovaný program byl do posledního puntíku splněn. Hlavně díky vedoucímu trenéru soustředění

Otovi Janouškovi (jinak velitel arm. sport. střed. DUKLA) — jemuž jistě musí patřit největší dík, že toto soustředění se uskutečňuje v zařízení DUKLY — a i oběma trenérům.

Soustředění rovněž navštívil a přípravu kontroloval předseda komise mládeže sjezd. úseku svazu ing. Klozar a trenér pražské základny Pavel Zelenka.

V letošní sezóně dostane družstvo nové oblečení od OTAVANU Třeboň, takže to již nebudou „Niveáci“, nýbrž „Otavánci“.
R. A.

přivezli olympijskou vítězku ve sjezdu Christl Haasovou a domácí obchodníci si vzali s sebou čerstvého mistra světa v letech na lyžích Waltera Steinera.

Kromě praktického zkoušení nových výrobků se testování zaměřilo také na management a marketing. Mnoho odborníků se vystřídalo za řečnickým stolem, nikdo nechválil vlastní zboží, ale všichni se zaměstnávali skutečnými problémy své výrobní specializace, což byl další sympatický rys setkání.

Hodnotu předváděného zboží vyčíslovali někteří přítomní odborníci částkou 300 000 švýcarských franků. Podíváme se alespoň v krátkém záběru na některé novinky. Arlbergská firma Kästle, která dva roky neuviedla žádný nový typ lyží na trh, předložila k testování hned sedm novinek. Jsou to CPM National Team, CPM Grand Luxe, CPM Ti, CPM Special, CPM 70 a CPM Cobra. Firma Head přešla poprvé ve výrobě lyží ke konstrukcím z prefabrikovaných dílů a inspirovala se zhotovování podobných betonových prvků. Fritzmeier uvedl nový Racing 204 s černými podélnými pruhy na žlutém podkladu. Jeho technickým obohacením má být zesílený skelný epoxi-laminát spojený se speciálně konstruovaným jádrem z bukových a topolových pásů. Známa americká firma lyžařské obuvi Lange se představila se třemi novými modely, Competition, Pro a Schwinger. Všechny tři typy upozorňují na sebe novou linií, v porovnání s dřívějšími druhy mají značně ohebnější podešev a vnitřní bota je z nového materiálu Gripdri. Pro ty, kdož si neradí špiní ruce při voskování lyží, vymyslela firma Tobler malý mazací strojek, Tokomat. Ve vaničce se rozpustí asi 700 gramů vosku a válec jej nanáší na skluznici. Výstroj byla označena současnou módní linií. Zajímavé je, že švýcarský textilní výrobci dodají celou zemi bílého kříže zaplavit pulovery, které měli švýcarské sjezdaři na ZOH v Sapporu. Neboť každý Švýcar prý touží být alespoň v zanedbatelném detailu podobný Russimu nebo Nadigové...

-nj-

Pohled z Príslopského sedla na hřeben Malé Fatry

Kde si každý přide na svoje

Nechýbají hlasy tvrdiace, že najkrajšou dolinou Slovenska je Vrátna. Nie sú ďaleko od pravdy. Táto oblasť Malej Fatry vábi najmä lyžiarov svojou členitosťou. Terénna rôznorodosť poskytuje bohatú zmenu scenérií i zjazdu. Dajú sa tu striedať ostré hrebene s rozľahlými lúkami. Už kúsok za Terchovou sa hradská doslova prediera medzi krásnymi výbežkami hrebeňov Sokolie a Boboty, prechádza úzkym krasovým kaňonom zvaným Tiesňavy.

Vrátna sa radí medzi prvotriedne lyžiarske strediská v ČSSR. Má ideálne terény alpského charakteru. Niekoľko štandardných zjazdových tratí vedie z hlavného hrebeňa z 1500 až 1700 m výšky do doliny. Najdeme tu zjazdy dlhé 5000

rozdielom 700—800 m. Niekoľko chát, lyžiarskych vlekov, sedačkový výťah, pretekárskych i turistických tratí a cvičných lúk, vytvára z doliny ideálne stredisko pre milovníkov zjazdového lyžovania. Ale na svoje si pridú aj tí, čo hľadajú osvieženie a odpočinok v prekrásnych túrach po hrebenoch. Na južných svahoch a hrebenoch sa dá lyžovať už od novembra do februára, zatiaľ čo severné svahy a doliny poskytujú jedinečné možnosti najmä na jarné lyžovanie.

CHATY A TERÉNY

sú neporovnateľne prístupnejšie, ako v iných horstvách. Autom sa dostaneme skoro k všetkým chatam. Odpadávajú dlhé nástupové pochody. Ak nemáte auto, dovezie vás do centra doliny autobus ČSAD zo Žiliny. A autom sa dostanete až k údolnej stanici sedačkového výťahu na Smilovské sedlo. V poslednom čase vo Vrátnej veľa pribudlo. V prvom rade je to bezprašná cesta z Terchovej cez Tiesňavy, parkoviská pod Grúňom (pri údolnej stanici lyžiarskeho vleku) a pri údolnej stanici výťahu Vrátna—Smilovské sedlo. Značne sa rozšírila ubytovacia a stravovacia kapa-

Poludňový Grúň

až 8000 metrov s výškovým rozdielom 1050 m, ale aj náročnejšie 3000 m dlhé s výškovým

cita vybudovaním reštaurácie Sokolie a zrubovej osady. Odstránili nevkusnú salaš a seníky na lokalite Starý majer, vybuvovali sa dva nové objekty Horskéj služby, nehovoriac už o dokompletizovaní hotela Boboty, kde nájdeme aj krytý plavecký bazén. Pri chate Vrátna si môžete nakúpiť najzákladnejšie potreby v malom obchodnom stredisku.

Prirodzeným východiskom pre túry i zjazdy je Smilovské sedlo, kam sa od vrcholovej stanice výťahu dostaneme za pár minút. Zdatnejší lyžiari cvičia na severných a severovýchodných svahoch Kriváňa, športové terény sú koncentrované v rozsiahlom chlebskom ľadovcovom kotle s početnými muldami, priehlinami a bubnami. Tento terén patrí k najnáročnejším.

TURISTICKÁ ZJAZDOVKA
je vyznačovaná týčami. Začína

sa pri vrcholovej stanici výťahu, odkiaľ vedie do chlebského kotla, kde nad Jánošíkovým skokom pri dočeku HS sa spája s trasou medzinárodnej zjazdovky a smeruje dolu priesekom až k chate Vrátna. Na dĺžke 3500 m prekonáva výškový rozdiel 760 m. Je dosť náročná.

Pretekárska zjazdovka sa začína priamo na vrchole Chleba (1644 m). Vedie mimoriadne členitým a náročným terénom. Z vrcholu ide ostrou a prudkou hranou doľava na západ a odtiaľ pokračuje prudkým pádom na terasu v chlebskom kotle. Prekonáva dva terénne kotle a protisvahy. Potom prudko klesá do rizne nad Jánošíkovým skokom. Ešte treba prekonať protisvah, strmý široký priesek cez Dereše a najťažší úsek — pádák v Zlome, prudkú a úzku muldu v Žlabe a zjazdovka vyúsťuje na vlnitom

miernejšom teréne. Je dlhá cca 3100 m s výškovým rozdielom 900 m. V niektorých úsekoch tu zjazdár dosahuje rýchlosť vyše 100 km/hod.

Existuje ešte jedna zjazdová trať. Tá je síce najkratšia, ale aj najnáročnejšia. Vedie pod výťahom a vrelou doporučujem, aby na túto trať sa vydal naozaj len vysoko technicky i fyzicky vyspelý lyžiar. Spočiatku klesá táto trať po širokých miernych lúkach, no potom príkro spadá dole v lesnom prieseku. Na dĺžke 2000 m prekonáva výškový rozdiel 760 m!

PREKRÁSNE TÚRY

spojené s dlhým zjazdom si nájdeme na trase od vrcholovej stanice výťahu cez Smilovské sedlo po severnom úbočí Kriváňa ne Pekelník. Odtiaľ krátkym zjazdom do prvého sedielka, z ktorého odbočíme po vedľajšom hrebieni až takmer k sedlu so salašom pri Kravarskom. Tu býva výborný sneh umožňujúci plne vychutnávať krásu zjazdu vo veľkých oblúkoch. Potom zbiehame zužujúcim sa hrebienkom k lesu pod salašom, kde končia tyčové značky. V lese, v krátkych serpentínach, sa dostávame do Kremnickej doliny až k mostíku, odkiaľ nasleduje náročnejší úsek strmej a úzkej lesnej cesty. Náš 5 km dlhý zjazd sa končí cca 300 m pod chatou Vrátna.

Za jednu z najkratších túr v Malej Fatre pokladáme cestu cez Belianske lúky. Meria 6 km a prekonáva výškový rozdiel 900 m. Spočiatku ideme tou istou trasou ako na Kravarsko, ale v prvom sedielku za Pekelníkom nepokračujeme na vedľajší hrebeň. Ideme po hlavnom hrebieni o jeden bubon ďalej, do sedla medzi oboma Krivánmi. Z kóty nazývanej Chrapáky sú veľké bubny, z ktorých odbočíme vľavo na východný chrbát a z neho prejdeme na najrozľahlejšie lúky Malej Fatry, bukovým porastom do sedla a ďalej lesnou cestou na plošinu so salašom. Tu iste nik neodolá lákavému slniečku a počas odpočinku nacytá trochu „bronzu“. Zjazd potom pokračuje porastom na mierne vzlenené muldy až do doliny Malá Bránica. Odtiaľ asi za hodinu prideme na autobusovú zastávku na trati Belá—Terchová.

Dorosteneční sjezdaři u moře

Na pozvání polského lyžařského klubu „Julie“ ve Szklarské Porebě zúčastnila se dorostenecká sjezdová družstva ČSR, posílená českou částí federální juniorské sjezdářské reprezentace, ve dnech 10.—17. července 1972 letního výcvikového tábora v Niechorze - Pogorzeli u Baltického moře.

Po dobrodružné celonoční jízdě autobusem ze státní hranice v Harrachově jsme druhý den v časných ranních hodinách dorazili do místa našeho týdenního domova. Niechorze-Pogorzela je nově vznikající rekreační středisko přímo na břehu moře ve spádové oblasti Kolobrzegu, vzdálené asi 100 kilometrů od přístavního města Szczecina. Proto také bylo zřejmé, že se středisko zařizuje a je ve výstavbě. Ubytování jsme byli v chatovém rekreačním středisku chemického závodu ROKYTA, vzdáleném 200 m od mořské pláže pokryté krásným jemným mořským pískem. Stravování jsme měli zajištěno polskými hostiteli ve velké moderní táborové jídelně. Polská kuchyně byla však pro nás hodně nezvyklá.

Počasí nám přálo a tak jsme většinu času strávili na mořské pláži, jak při relaxaci před

nastávajícím výcvikovým rokem, tak i při tréninku, který jsme převážně prováděli u moře. Vytrvalostní běh po mořské pláži na 6 km, kopaná, sprinty, akrobacie, posilování, vše na mořské pláži. V rámci turistického výletu jsme navštívili věž mořského majáku v Niechorze. Další trénink probíhal v borovém lese, který se táhne v délce celého pobřeží Kolobrzegu. Každé ráno nastoupilo ve stejných teplácích k dennímu cvičení 20 dorostenců a dorostenek a rozcvičení zakončilo koupáním v moři. Po snídani proběhla první fáze tréninku. Odpoledne relaxace u moře a navečer druhá tréninková fáze. Po večerní krátké zhodnocení dne a aktuální informace (o PLR, tréninku apod.) osobní volno a večerka.

Týden uplynul jako voda a v neděli večer jsme nastoupili opět noční cestu autobusem na státní hranici, vzdálenou 600 kilometrů. Při cestě jsme se zastavili na krátkou prohlídku města Szczecina a přístavu. V pondělí ráno kolem 7 hodiny jsme dorazili na celnici v Harrachově. Po krátkém odbavení jsme byli opět doma.

JIŘÍ JIRSA,
trenér junior. druž. sjezd. ČSSR

HREBEŇOVKY

Chleb - Stoh - Medzidolie a Chleb - chata na Grúni patria k tým, na ktoré budete spomínať po celý život. Tá prvá je jednou z najkrajších túr v našich horách. Začína sa v Smilovskom sedle, vedie cez Chleb, Hromové, Steny a Stoh na chatu pod Rozsutcom. Trvá asi 4 hodiny. Treba sa držať zimného značenia (tyče), lebo na Hromovom a Stenách hrozia previsy a na Stohu neslobodno traverzovať lavínovité svahy. Trasa vedie často úzkym a strmým hrebeňom.

Keď sme sa rozhodli pre túru na chatu na Grúni, držíme sa tyčových značiek, ktoré nás privedú po hlavnom hrebeni za Stenami na Poludňový Grúň (1459 m). Tu odbočíme podľa značiek krásnym zjazdom po chrbte Poludňového Grúňa. Značkovanie sa končí v mieste, kde sa grúň z oboch strán zužuje na úzky koridor. Náš zjazd však pokračuje po priestraných lúčach až k chate. Asi po 10minútovom výstupe pokračujeme v zjazde cez Paseky popri lyžiarskom vleku na Grúni až k chate pod Sokolím. Túra trvá asi 3,5 hodiny.

Samozrejme sme nevyčerпали všetky možnosti, ktoré poskytuje Vrátna. Spomenuli sme len tie najatraktívnejšie a najobľúbenejšie. Výstavba Vrátné pokračuje a po jej dokončení sa táto dolina stane pravým rajom lyžiarov. -es-

NA LYŽE s hudbou

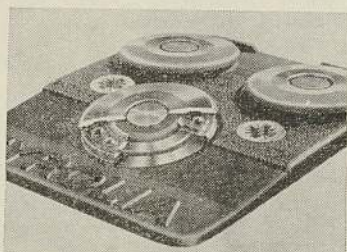
Jsem na rozpacích, mám-li posoudit, čím víc zaujme uveřejněný obrázek: zda tělem, jež je odvážně obnaženo, nebo technickou novinkou, která se na něm demonstruje. Firma Uvex, známý výrobce lyží, se domnívá, že ve spojení bude propagační účinek asi nejpůsobivější. Tak to je její poslední vynález: lyžařské brýle se zabudovanými sluchátky. V podstatě jde o malý přijímač, s nímž jsou spojena sluchátka, upevněná páskou brýlí na uších.

Mohou lyžaře na sněhu pobavit, ale budou v další fázi vývoje také důležitým prvkem při zajišťování bezpečnosti při lyžování. Návik lyžařské techniky při hudbě je podstatně lehčí, neboť hudba napomáhá svým rytmem provádění dokonalejších pohybů. Přenáší se z magnetofonové kazety, kterou si lyžař s sebou veze v lyžařské „ledvince“. Prodělat lyžařský kurs z magnetofonových kazet právě pomocí těchto brýlí není dalekou budoucností. Variantou těchto kursů může být spojení s trenérem pomocí krátkovlnné vysílačky. Tak bude možno, aby trenér vedl své svěřence nejen na „loučce“, ale také v nejprudší jízdě na trati, kdy bude mít neustále se svým svě-

řencem kontakt a může mu udílet příslušné pokyny. V dalším vývoji — to nebude třeba ani drátů — se nabídnou možnosti regulovat provoz na sjezdovce a předávat aktuální zprávy asi tak, jak to dělá rozhlas pro automobilisty na přeplněných silnicích. Zamezí se tím zbytečnému vystávání u vleků, budou se oznamovat uzavěry trati apod. Turisté lyžaři dostanou informace o zhoršujících se povětrnostních podmínkách, o nebezpečí lavin apod.

A. HORSKÝ

Tri bezpečnostní pojistky. Ty první dvě pojistky na lyžařském vázání známe. Jsou to: bezpečnostní špička a bezpečnostní pata. Nyní však rakouská Tyrolia přichází s novinkou v podobě další pojistky, kterou jsou otočné disky uložené na kuličkových ložiskách (na obr.). Mezi podrážkou boty a lyží do-

Trikrát ze světa lyží

chází ke tření. Tím se však zmenšuje hladká funkce bezpečnostního vázání, když má dojít k uvolnění boty. Poslední novinka — otočné disky — které se umísťují na lyži zhruba tam, kam přijde polštářek chodidla, odstraňuje tuto překážku.

Půl miliónu běžek. Finská firma Karhu chce vyrábět ve své nové továrně ve východním Finsku půl miliónu běžek ročně. Objekt na ploše 6000 m² byl právě otevřen ve vesnici Kitee ve východní Karelii. Počáteční výrobní kapacita — 125 000 párů dřevěných a 100 000 párů

plastických běžek — se zvýší až na 500 000 kusů. Novou výstavbou si chce firma Karhu upevnit své postavení v mezinárodním trhu mezi výrobci běžek a zařadit se do čela finské výroby.

Jubilejní Vasův běh. Rekordní účast očekávají pořadatelé Vasova běhu při jeho jubilejním uspořádání dne 4. března 1973. Vasaloppet-Komite pozvalo k 50. ročníku lyžařské svazy z celého světa s tím, aby vyslaly svá družstva. Přihlášky přijímá pro Vasův běh 1973: Vasaloppet, S 792 00 Mora, Švédsko. Termín přihlášek je do 31. ledna 1973.

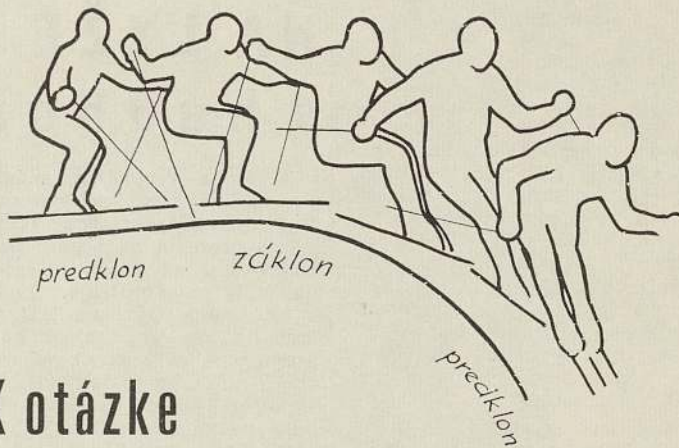
LYŽE v kultuře těla i mysli

Ve sportovních tradicích No-
vého Města na Moravě a Žďár-
ských vrchů vůbec byly lyže
odedávna motivem a náplní ne-
jen kultury těla, ale i kultury
mysli. Básníci Karel V. Červín-
ka a Petr Kříčka, i výtvarní
umělci prof. Ed. Hejzlar, ak.
malíř Karel Němec, nár. um.
Vincenc Makovský, ak. malíř
Jiří Šebek a další se zde inspi-
rovali lyžařstvím. Karel Němec

vjadřoval ve své tvorbě mou-
drost i humor lidu Vysočiny,
jeho radosti i strasti, a jeho
rozšafně pojaté postavy horá-
ckých lyžařů zdobí ve stovkách
otisků jeho dřevorezů byty
sportovců po celé republice.
Skvělou ukázkou Němcova umě-
ní je šestimetrové sgrafito na
domě č. 204 na Gottwaldově
ulici, kde dříve bývala výrobná
lyží. Sgrafito, vytvořené v le-
tech 1930—1931 a nyní už dost
poškozené věkem, bylo dosud
zčásti zakryto střechou souse-
dního domu a během vybourá-
vání celého domovního bloku se
nyní na čas objevilo, aby vzá-
pětí i ono zmizelo v bouračce.
Reprodukuje je tedy jako
právě mizící a tím cennější do-
klad dávné zakotvenosti lyžař-
ství v kultuře města, jehož ce-
lým životem „hýbe“ lyžování už
přes tři čtvrtě století, jehož ly-
žaři zorganizovali první velké
lyžařské závody na Moravě 2.
února 1910, a jehož terény ský-
tají od té doby každoročně
prostor pro srovnání sil závod-
níků z celé republiky i ze za-
hraničí.

Dr. KAREL DANĚK, CSc.,

K otázke vyrovnávacích a zrýchľovaných oblúkov (I.)

Historický pohľad na vývoj
zjazdového lyžovania ukazuje,
že preteková technika vždy o-
vplyvňovala aj nácvik techniky
v nepretekovom lyžovaní. Za
príklad nám poslúži predvojno-
vé obdobie úspechov francúz-
skej lyžiarskej školy, keď sa ro-
tácia z pretekovej techniky za-
čala praktizovať aj v základnom
výcviku a to aj u najjednoduch-
ších spôsobov zmien smeru
zjazdu.

Podobne v rokoch po vojne
ovplyvnila základný lyžiarsky
výcvik takmer na celom svete
preteková t. zv. rakúska tech-
nika.

Vplyv pretekovej techniky na
základné lyžovanie neuskutoč-
ňoval sa ako ukazuje história
bez problémov a ťažkostí. Ne-
dostatočné poznanie štruktúry
pohybu viedlo obyčajne k zdô-
razňovaniu formálnej stránky
pohybu bez ohľadu na jej funk-
ciu a miesto v komplexnom po-
hybe. Príklad možno uviesť opäť
z francúzskej lyžiarskej školy,
v ktorej sa rotácia používala i
tam, kde nemala odôvodnenie
alebo dokonca mohla sťažiť
uskutočnenie pohybového zá-
meru. Napr. rotácia pri pluhov-
ých oblúkoch ale aj pasívna
rotácia pri vedení lyží v oblúku
a pod. Ešte výraznejšie sa ne-
gatívne zdôrazňovanie formál-
nej stránky pohybu objavuje v
rakúskej vojnovnej škole, kde
sa forsirovalo preexponované
protinatovanie trupu i tam, kde
nebolo potrebné a tvorilo iba
pasívnu a formálnu súčasť po-
stoja lyžiara. Protinatovanie sa

stávalo vo výcviku cieľom a nie
prostriedkom.

K podobnému javu dochádza
u nás v súvislosti s príchodom
t. zv. vyrovnávejcej techniky
(Avalément, Ausgleichtechnik,
Wellentechnik) a zrýchľovacej
techniky (Schleudertechnik, Vi-
rage S). Veľmi často sme na
horách svedkami toho, ako mlá-
dež napodobňujú špičky, jazdí
v preexponovanom záklone (na-
chýlení tela dozadu), ktorý za-
chováva počas celého trvania
oblúkov. Labilita postoja je vi-
diteľná. Ide tu jasne o neúčelné
zdôrazňovanie vonkajšej formy
pohybu, atraktívneho sedenia
vzadu, ktorému se akosi spon-
tánne prisudzuje rozhodujúci
význam v modernej technike.
Statický neúčelný postoj v zá-
klone stáva sa tak prekážkou
k osvojeniu základného spô-
sobu zmeny smeru zjazdu, z kto-
rého je možné ďalej naväzovať
na dokonalejšie spôsoby, umož-
ňujúce aplikáciu na mnohotvar-
né podmienky, v ktorých zjazd
prebieha (terénne, alebo prete-
kové a pod.).

Abý nedošlo k takému živel-
nému prenikaniu nevhodných
interpretácií novej techniky do
zjazdového výcviku, je potreb-
né, aby sme túto prirodzenú
sňahu mládeže po „aktuálnosti“
rozumne a primerane k požia-
davke systematickosti a postup-
nosti v nácviku usmernili.
Usmerňovanie nemôže byť účin-
né ak nepoznáme štruktúralne

zvláštnosti pohybu, ak si vo pred neujasníme v čom väzí zvýšenie účinnosti jazdy v oblúkoch a čo tvorí podstatu novej techniky. Cez poznanie tejto podstaty môžeme pristúpiť k stanoveniu základnej, zjednodušenej formy prevedenia pohybu umožňujúcej správnu metodickú aplikáciu aj do nižších stupňov lyžiarskeho výcviku. Stanovenie podstaty nového pohybu a zjednodušenie predpokladá nutnosť abstrahovať od rôznych obmien v prevedení, vyplývajúcich z potreby zameranosti pohybu (napr. na pretek) a jeho použitia v rôznorodých podmienkach zjazdu (terén, sneh). Príkladom toho ako odkrytie podstaty novej techniky pomohlo lyžiarskemu výcviku aj v jeho základných formách je obdobie nástupu t. zv. rakúskej techniky. Zistenie, že uvádzanie lyží do otáčenia je určované otáčavou činnosťou dolných končatín a nie trupu umožnilo odpútať sa od tradičného zdôrazňovania pohybu trupu a odstrániť z výcviku neúčelné, pasívne postoje. Protinatáčaniu trupu sa tak dostalo správneho funkčného postavenia v komplexnom pohybe.

Iný príklad nám poskytuje aj objavenie protišvihú ako významného pomocníka v nácviku znožných oblúkov. Bolo umožnené tým, že sa podarilo zistiť podstatu novej techniky t. zv. jet-oblúkov (technicky zrýchlených švihov).

Aj príchod najnovšej vyrovnávacej a zrýchľovacej techniky si teda pri jej zaradení do lyž. výcviku, a to nielen základného, ale aj pretekového, vyžaduje objasniť čo nového prináša a čo je podstatou tejto techniky. Je to vyrovnávací pohyb krčenia a vystierania nôh, alebo je to vyššie spomenuté charakteristické „sedenie“ v záklone, alebo niečo ďalšieho? V súčasnosti sa stretávame pri tejto otázke s celým radom často protirečivých definícií a termínov. Tak napr. prvé reagovanie na nový spôsob jazdy špičkových pretekárov v slalome, cez vlny a hrboly a na prvé pokusy prenosu tejto techniky do jazdy na hladkom svahu viedlo k novému pomenovaniu „hadia technika“. Zatiaľ čo u nás sa z času na čas toto pomenovanie ešte používa, vo svete sa už

dávno od neho upustilo, pretože sa ukázalo, že opis pohybu, na ktorý bol názov viazaný nevyjadroval podstatu moderného spôsobu jazdy. Tak napr. v knihe „Ako sa zdokonalíť na lyžiach“ z r. 1968, opis „hadie techniky“ tvorí ešte podstatnú časť kapitoly pojednávajúcej o najnovšej pretekovej technike, no v ďalšej Joubertovej práci [Pour apprendre soi-même à skier, Grenoble 1970] názov „hadia technika“ a jej opis celkom vypadol. Názov zrejme vznikol zo zdôrazňovania iba niektorých formálnych znakov pohybu a z nedostatočného chápania podstaty nastupujúcej techniky.

Krčenie a vystieranie má veľký význam pre vyrovnávanie dráhy pohybu ťažiska a tiež pre vyrovnávanie negatívneho pôsobenia sily reakcie opory pri uskutočňovaní zmien smeru zjazdu na členitom teréne. Ne predstavuje však celkom nový prvok v technike otáčania. Používalo sa ho už skôr, najmä v slalome a nemôže teda byť jediným typickým znakom modernej vyrovnávacej techniky. Okrem neho musí tu byť ešte ďalší, ktorý by mal súvislosť so spomenutým charakteristickým prísadnutím a záklonom.

Keď sa pozrieme bližšie na priebeh pohybu lyžiara v modernej technike, vidíme, že prísadnutie do záklonu (posunutie ťažiska dozadu) netrvá po celú dobu, v ktorej sa uskutočňuje oblúk, že je iba prechodnou fázou v pohybovej čin-

nosti lyžiara. Pred a po prísadnutí nachádza sa lyžiar v predklone. Ide tu zrejme o dynamický prechod z predklonu do záklonu (viz obr.). Túto pohybovú činnosť však už poznáme v lyžovaní. Je veľmi podobná pohybom známym pod názvom „pumpovanie“, ktoré sa ešte nedávno v literatúre odporúčalo ako spôsob zrýchľovania priameho zjazdu. Základom zrýchľovania tu bolo striedavé klopenie (nakláňanie) tela dopredu, na ktoré bezprostredne nadväzovalo posunutie nôh s lyžami vpred. Zrýchlenie, ktoré udelil lyžiar pri predklone najskôr hmoty tela nad členkovým kĺbom, sa pomocou rýchleho odľahčenia a podsunutia nôh dopredu, prenieslo na zrýchlenie celého systému lyžiar-lyže do smeru zjazdu. Prvé zrýchlenie, prejavujúce sa nachýlením tela dopredu sa uskutočnilo napnutím, najmä ohýbačov (plantárnych flexorov) v členkovom kĺbe. Ich možnosti však v tomto smere sú pomerne malé a zrýchlenie nebolo pre zjazd dosť účinné. Jeho význam však sa ukázal najmä pri zjazde v členitom teréne. Prenesenie zrýchlenia na nohy pomocou ich posunutia vpred bolo z hľadiska rýchlosti zjazdu účinné najmä vtedy, keď sa uskutočnilo pri prechode cez protisvah vlny. Zotrvačný odpor umožňoval nadvihnúť lyže a posunúť ich vpred tak rýchlo, aby nedošlo k príbrzdzeniu zjazdu.

MILOSLAV ZÁLEŠÁK

Svetový a Evropský pohár

Predsedníctvo FIS schválilo na záříjovom zasedaní ve Sv. Mořici konečnou podobu termínové listiny Mezinárodní lyžařské federace. A protože pod přímým řízením FIS stanuly také soutěže Světového poháru, dostala i termínovka jeho závodů FISové pozhánání.

Pro novou sezónu byly soutěže Světového poháru rozděleny do tří částí — prosinec, leden, únor (březen). Do celkového hodnocení závodníků se budou započítávat u mužů: tři nejlepší výsledky z pěti prosincových závodů, pět výsledků

z deseti lednových závodů a šest výsledků z deseti závodů v únoru a březnu. V soutěžích žen to budou tři nejlepší výsledky ze čtyř prosincových, pět z devíti lednových a šest z jedenácti v únoru a březnu.

Pro informaci čtenářů uvádíme kompletní termínové listiny Světového a Evropského poháru.

SVĚTOVÝ POHÁR — MUŽI:
7.—10. 12. 1972 Val d'Isère (Francie), sjezd a obří slalom,
16. 12. 72 Val Gardena (It.), sjezd, 17.—19. 12. 72 Madonna di Campiglio (It.), slalom a

obří slalom, 6.—7. 1. 73 Garmisch [NSR], 2 sjezdy, 13.—14. 1. 72 Wengen (Švýc.), sjezd a slalom, 15. 1. 73 Adelbogen (Švýc.), obří slalom, 19.—21. 1. 73 Kitzbühl (Rak.), sjezd a slalom, 3.—4. 2. 73 St. Anton (Rak.), sjezd a slalom, 11. 2. 73 Sv. Mořic, sjezd, 2. 3. 73 Quebec (Kanada), slalom a obří slalom, 8. 3. 73 Anchorage (USA), obří slalom, 12.—14. 3. 73 Naeba [Jap.] slalom a obří slalom, 23.—24. 3. 73 Hänenvenly Valley (USA), slalom a obří slalom.

ŽENY: 7.—10. 12. 72 Val d'Isère, sjezd a slalom, 19.—20. 12. 72 Saalbach (Rak.), sjezd a obří slalom, 2.—3. 1. 73 Maribor [Jug.], slalom a obří slalom, 9.—10. 1. 73 Pfrönten [NSR], 2 sjezdy, 16.—17. 1. 73 Grindewald (Švýc.), sjezd a slalom, 20. 1. 73 St. Gervais [Fr.], obří slalom [2 kola], 25.—26. 1. 73 Schruns (Rak.), sjezd a slalom, 9. 2. 73 Sv. Mořic, sjezd, 11. 2. 73 Abetone (It.), obří slalom, 2.—4. 3. 73 Anchorage (USA), obří slalom, 7. 3. 73 Anchorage (USA) obří slalom, 12.—14. 3. 73 Naeba, slalom a obří slalom, 23.—24. 3. 73 Heavenly Valley (USA), slalom a obří slalom.

EVROPSKÝ POHÁR — MUŽI: 2.—3. 12. 72 Courchevel (Fr.), slalom a obří slalom, 10. 12. 72 Obertauern (Rak.), obří slalom, 16.—17. 12. 72 Cortina (It.) sjezd, 6.—7. 1. 73 Kraniska Gora [Jug.], slalom a obří slalom, 10.—11. 1. 73 Tarvisio (It.), slalom a obří slalom, 13.—14. 1. 73 Berchtesgaden (NSR), slalom a obří slalom, 20.—21. 1. 73 Thyon (Švýc.), 2 sjezdy, 22. 1. 73 Alpes Vaudoises (Švýc.), obří slalom, 27.—28. 1. 73 Vaillars sur Ollon (Švýc.), sjezd, 3.—4. 2. 73 Les Menuires (Fr.), 2 sjezdy, 12.—13. 2. 73 Zwisel (Rak.), obří slalom, 16. 2. 73 Innsbruck (Rak.), obří slalom, 18. 2. 73 Vitipeno (It.), slalom, 28. 2.—1. 3. 73 Caspoggio (It.), slalom a obří slalom, 8.—11. 3. 73 Zell am See (Rak.), sjezd a slalom, 13.—14. 3. 73 Jasná (ČSSR, slalom a obří slalom, 17.—18. 3. 73 Gaellivare, Lapland (Švéd.), slalom a obří slalom, 23.—24. 3. 73 Gourette (Fr.), slalom a obří slalom, 27.—28. 3. 73 Baqueira (Špan.), slalom a obří slalom, 31. 3.—1. 4. 73 Arosa (Švýc.), slalom a obří slalom, 5.—6. 4. 73 Praloup (Fr.), slalom a obří slalom. **ŽENY:** 9. 12. 73 Ober-

tauern (Rak.), obří slalom, 15.—17. 12. 72 Moena (It.), sjezd a slalom, 20.—21. 12. 72 Folgarrida (It.), slalom a obří slalom, 6.—7. 1. 73 Bregenzerwald (Rak.), slalom a obří slalom, 10.—11. 1. 73 Muerren (Švýc.), slalom a obří slalom, 14.—15. 1. 73 Les Gets (Fr.), slalom a obří slalom, 20.—21. 1. 73 Vysoké Tatry (ČSSR), slalom a obří slalom, 27.—28. 1. 73 Schladming (Rak.), slalom a obří slalom, 1.—2. 2. 73 Haus (Rak.), 2 sjezdy, 12.—13. 2. 73 Oberstaufen [NSR], slalom a obří slalom, 15. 2. 73 Garmisch (NSR), obří slalom 17. 2. 73 Vipiteno (It.), slalom, 2.—3. 3. 73 Crans - Montana (Švýc.), 2 sjezdy, 9.—10. 3. 73 Barege (Fr.), sjezd a slalom, 14. 3. 73 St. Lary (Fr.), sjezd, 17.—18. 3. 73 Alpes Vauoises (Švýc.), slalom a obří slalom, 29.—30. 3. 73 Arosa (Švýc.), slalom a obří slalom, 5.—6. 4. 73 Praloup, slalom a obří slalom.

Do 11. čísla Lyžařství přispěli fotografiemi — na obálce: K. Novák, M. Hladík a J. Kárniková (grafika) — uvnitř listu: J. Kvapil, Zd. Holačka, E. Weiner, A. Horský, J. Nejedlo, L. Linhart, J. Lustyk.

Díváme se do oddílů **Až se zima zeptá...**

„Co jsem živa, jsem takový sport ještě neviděla“ — babička Řeháková sedí před svým domkem v Ruské ulici a takhle se dívá. „Tenhle ten mrňous si určitě rozbije nos“ — prorokuje přihlížející divák na chodníku. Nerozbil. Kluk v červené přilbě se provlnil lesem barevných laminátových tyčí a zmizel v záhybu ulice. „Další,“ volá trenér. Cvakly stopky a další lyžař na trati. Lyžař? To snad ne. Přilba, lyžařské boty, hole, svetr, jen místo lyží — kolečkové brusle. „Ten oblouk ještě zlepšit, Jirko. A ty, Láďo, levou ruku důrazněji zapichovat!“ Kluci berou slova trenéra vážně. Pištění ložisek v bruslích se znovu a znovu ozývá Ruskou ulicí. Slunce zapadá za Kumburk. „Kluci, balíme!“ Tyče ve chvíle sneseny na hromadě. Někteří už zouvají lyžáky nebo pohorky. „Zítřka do tělocvičny a ve středu opět brusle! S posledním příkazem trenéra již sedají na kola, někteří jedou „po vlastní ose“, na bruslích do Staré Paky. Trenér ještě obvažuje krvavejší koleno malé Gábině — pády na asfalt jsou nepřijemné.

Tak to vypadá u nás ve Staré Pace, kde malý

lyžařský oddíl TJ Sokol vyvíjí v posledních letech značnou aktivitu v oblasti závodního sjezdování. Za práci s mládeží nám byl udělen titul „Vzorný kolektiv ČTO“. Naši členové odpracují každý rok průměrně 1000—1200 brigádnických hodin zdarma na svém zařízení.

Zima je u nás krátká, proto musíme být tím lépe připraveni, abychom dobře obstáli na závodních sjezdových tratích. Hledáme všechny možnosti tzv. suchého tréninku. V letošním přípravném období střídáme posilování v terénu s tělocvičnou, trampolínou a kolečkovými bruslemi. Závod v „suchém“ slalomu, který každý rok pořádáme, je vyvrcholením sjezdářské přípravy. A není to nadarmo. Přestože se závodnímu lyžování věnujeme teprve několik málo roků, dosáhli již naši žáci vynikajících výsledků. Například Bažant a Frýba jsou ve Východočeském kraji nejlepší a v ČR se zařadili ve své kategorii mladších žáků mezi 5 nejlepších. A pro nastávající sezónu máme cíle ještě vyšší.

„Kdy zase přijedete, chlapi,“ babička Řeháková zavírá branku. „Natrhám vám pár švestek.“ **MILAN FRÝBA, Sokol Stará Paka**

A bylo veselo ve Vrchlabí: zleva trenér Ilija Matouš jako kameraman svatby, uprostřed nevěsta na kolo-
běžce, vpravo startuje společně s manželem

HORKÉ LÉTO VZALO ZA SVĚ, byl tady podzim najednou a někde uprostřed září si dva lidé řekli, že půjdou spolu životem. Ona Blanka Šafářová, on Miroslav Pavlů. A tak byla po krátké přestávce další svatba ve Vrchlabí. Po manželství Ládi a Mileny Ryglových tu stojí čerství novomanželé Miroslav a Blanka Pavlů.

I bylo hodně veselí, když se brali. Před oddací síní uchystali členové lyžařského oddílu Auto Škoda Vrchlabí bujný ceremoniál: Jakýsi ostrý start do manželství — na koloběžkách. Když jeli Blanka a Mirek své kolo po náměstí, cvakaly spouště fotoaparátů, lidé jásalí a přáli si, aby nejen tohle první společné kolo, ale všechna další zajela mladá dvojice v dobrém čase a v pohodě. Aby jejich společný život byl šťastný.

Blanka Šafářová, 18letá členka reprezentačního týmu běžkyň, vkročila do manželství v poměrně mladém věku. V běžecké stopě zazářila jako dorostenka, suverenitu podržela i ve věku juniorském. Mluví se o ní jako o mimořádném talentu. Brzy o sobě dala vědět jako špičková sportovkyně, brzy jako žena, proměňující se v partnerku na celý život. Zdá se to logické, nehledejme jinotaje v jejím sňatku. Měla ráda a dala výraz svému citu. Je to prostě a přitom krásné.

Známe ji jako znamenitou lyžařku, ale jen ti nejbližší vědí také, že znamenitě ovládala také hru zvanou odbíjená. Zřejmě se v osobě Blančině akumulovalo to, čemu říkáme talent už od přírody. A tenhle kolektivní sport ji také sblížil s člověkem, jehož jméno stalo jejím jménem a s nímž teď půjde bok po boku. Ano, Miroslav Pavlů je odbíjenkář tělem a duší a člen prvoligového volejbalového družstva Spartaku Vrchlabí. Tak at se lyžařsko-odbíjenkářská symbióza podaří a hlavně at se podaří jejich vzájemné soužití, rozhodli-li se pro ně ve jménu lásky. AT VÁM TO FRČÍ, BLANKO A MIRKU. To vám přeje lyžaři...

-nj-

Čtenáři píší...

V Lyžařství číslo 8 byl článek „Co s hadím obloukem“, který mne přinutil k napsání tohoto dopisu. Ale co, prosím vás, s hadím obloukem u mládeže, když nemá potřebně vyztužené boty? Bylo by dobré začít s tréninkem u vyspělejších starších žáků a dorostu, ale kde vzít boty a peníze na ně?

Jsem trenérem III. třídy od roku 1964 (dříve cvičitelem lyžování). Od získání trenérského průkazu nebyl jsem pozván na nějaké soustředění trenérů, kde by byly projednávány nové směry v technice lyžování, způsoby tréninků a podobně. Jsem částečně informován o nové technice lyžování z vašeho časopisu a z cizí literatury, kterou si čas od času opatřuji. Ta-

to však působí chaoticky. Jeden autor radí tak, druhý onak. Například v knize „Vom Anfänger zum Skirennläufer“ Ekkerhart Ulmrich z DBR navrhuje plуже- ní, oblouky atd. Vyučuje již od začátku změnu směru přešlapo- váním kolem brankových tyčí (předepsaných barev, aby si žák zvykl na branky), a to na rovině s postupným přechodem na svah. Z přešlapování se do- stává žák sám do smyku, bez názorné ukázky.

Náš oddíl nemá také pramen k výběru talentů, jak by tomu mělo být. Budoucí závodníky si musíme vychovat sami, a to od základního výcviku. Do oddílu se nám hlásí děti vybavené také lyžemi bez hran a v několi- ka případech s vázáním řemín- kovým. Dítě nemůžeme dost dobře odmltnout a jedním s rodiči o lepším vybavení. Výsle- dek bývá ten, že mu rodiče koupí nové lyže až na příští vánoce. Prakticky jednu sezó- nu máme ztracenu, protože na těchto fošnách nikoho jezdit ne- naučím. Proč naše prodejny prodávají lyže bez hran, proč prodáváme již dnes nevyhovují- cí lankové vázání, dobré ke zlámání nohou?

Ministerstvo školství by mělo zařadit do hodin tělesné výcho- vy (v místech, kde jsou k tomu podmínky) běh na lyžích a sjezd. U nás je ideální terén pro běhání na lyžích, ale zůs- tává popelkou. Na školách pro lyžařský sport není pochopení. Učitelé tělovýchovy lyžování vesměs neovládají. Základna mládeže u nás by mohla být velká, jsme město mladých, má- me sedm ZDS, pět učňovských středisek, průmyslovou školu. Ale kdo se bude o ní starat? Ze zimní sezóny mám vždy strach, protože do oddílu přibý- vají zájemci o lyžování, ale cvičitele nemáme a trenéři ma- jí starosti s vyspělejšími. Mus- ím kousnout do kyselého a učit děti lyžovat, čímž trpí tré-

nink vyspělých, a projevuje se nám to na závodech.

Proč nejsou trenéři a cviči- telé?

Jejich práce vyžaduje mnoho času, není přitažlivá, ale ani oceňovaná. Žádáme-li uvolnění na závody nebo soustředění, na- rážíme na nepochopení vedou- cích. V mnoha případech musíme volno napracovávat nebo si vybírat dovolenou. Prostě čin- nost trenéra je chápána ve spo- lečenskopolitickém dosahu jen snad teoreticky, nikoliv prak- ticky. A přistupuje-li k tomu ještě nezámem vyšších tělový- chovných pracovníků, tak po- chopíme, proč u této práce zůs-

távají skutečně jen ti skalní s velkou láskou ke sportu v srdci, dávající mládeži všechen čas i pohodlí a taky část vlast- ních zájmů.

Pro informovanost trenérů a cvičitelů navrhuji, aby se v ča- sopise Lyžařství objevily meto- dické pokyny pro základní zá- vodní výcvik a dávky tréninku ligových a špičkových závodní- ků, aby z toho trenér mohl čer- pak. Tím by se docílilo jedno- ného výcviku a nezkoušely by se zbytečně jiné metody.

JOSEF ŽELEZNÝ,
trenér lyžařského oddílu
TJ Slovan Varnsdorf

Časopis do oddílů

Vždycky když je zima v dohledu, intenzivní ruch v lyžařských oddílech. Přibližně v té době, to jest vlastně už začátkem září, se také čtenáři Lyžařství obrací častěji ke svému časopisu, je o něj podstatně větší zájem než v létě. Nelze se ani divit, jsme odbor- ným měsíčníkem sportu, který má sezónu tři nebo čtyři měsíce v roce, i když v rovinách závodního a zejména špičkového sportu trvá dnes zima vlastně celý rok z hlediska tréninku a přípravy.

Ale ani onen zvýšený odběr časopisu v měsících sezóny není dostačující ve světle záměrů jeho vydavatelstva. Ukazuje se, že počet předplatitelů Lyžařství musí vzrůst daleko podstatněji v ce- lé předplatitelském roce — v jistém směru je to existenční otázka — aby mohl dopadat účinněji do naší lyžařské veřejnosti a plnil také svou úlohu v ekonomických rovinách.

Ruku v ruce se zvyšováním jeho přitažlivosti, což bylo uloženo redakci, rozhodlo předsednictvo Čs. svazu lyžařů doporučit ly- žařským oddílům kolektivní odběr časopisu. Lyžařské oddíly si objednejí pět až deset výtisků časopisu, jež budou buď dávat jako odměnu za práci či sportovní výsledky členům nebo je na shro- mážděních či schůzích prodávat. Předsednictvo Čs. svazu lyžařů se domnívá, že toto pochopení potřeb časopisu je v možnostech oddílů.

Budete-li tedy naplnění porozuměním pro svůj časopis a při- hlásíte-li se ke kolektivnímu odběru (tím nechceme přirozeně tlumit zájmy jednotlivců, kteří by chtěli rozmnožit řady odběra- telů), poznamenejte si laskavě adresu, na níž oddílům (i jed- notlivcům) zprostředkujeme předplatné rychleji než u úřadoven PNS:

Redakce časopisu Lyžařství, Klimentská 1, Praha 1

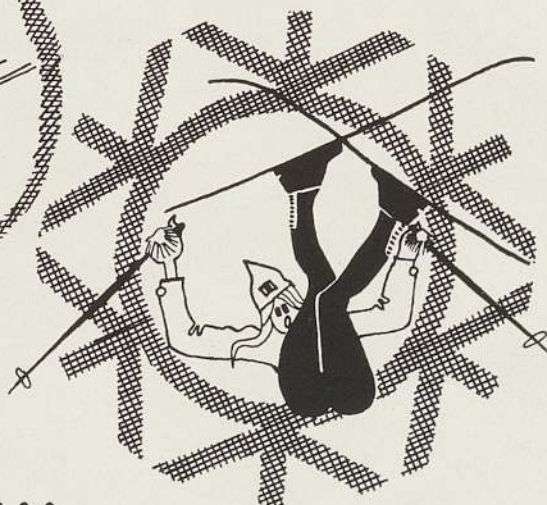
Tam, prosím, pište své objednávky.

REDAKCE

LYŽAŘSTVÍ

Vydává Československý svaz tělesné výchovy v nakladatelství Olympia v Praze. Zastupující šéfredaktor tělových. časopisů **Alfréd Janeček**. Vedoucí redaktor časopisu **Jiří Nejedlo**. Řídí redakční rada: **M. Beran**, předseda, **B. Tvrzník**, **J. Trousil**, **ing. M. Chlouba** a **K. Eidpes**. Redakce: Praha 1, Klimentská 1. Telefon čís. 66551. Redakční uzávěrka: **K 5. dni předchozího měsíce**. Vychází jednou za měsíc. Vytiskla **Stráž**, tiskařské závody, n. p., **Karlovy Vary**. Rozšiřuje Poštovní novinová služba. Cena **2,50 Kčs**. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá každá pošta i doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje **PNS — ústřední expedice tisku**, odd. vývoz tisku, **Jindřišská 14, Praha 1**. Uzávěrka tohoto čísla byla **6. října 1972**.

Dříve, než napadne první sníh - NEZAPOMEŇTE

abyste na svahu
náležitě osnili . . .

Byl konec září a na Krkonoších se objevil první sníh

lyžařství

ROČNÍK 58 ● PROSINEC 1972 ● Kčs 2,50

12

AREÁL SNŮ POD PRVNÍM SNĚHEM

Brněnští lyžaři na prvním čs. umělém svahu s plastickým povrchem

Plody práce jednoho roku

PhMr. ZDENĚK TAMELE, gen. taj. Čs. svazu lyžařů

Díváme-li se zpět na rok, jenž nám za chvíli skončí, vyvstanou v paměti nejdříve světlé chvíle, v nichž práce vydala plody, které došly obecného uznání. Uplynulý lyžařský rok, jenž byl rokem olympijským, vrací naše pohledy do Sappora, odkud se čs. lyžařství vrátilo s bezesporými pěchy sportovními, ale i společensko-politickými. Vrátil nás i do jugoslávské Planice, kde I. mistrovství světa v letech na lyžích potvrdilo suverenitu čs. skokanské školy.

Dosažené výsledky tvořily logický součet příznivých podmínek, jež naše společnost vytvořila svým lyžařským reprezentantům. Hovořilo se o nich jako o výjimečných, ale současně se naznačovalo, že styl nastoupené péče potrvá. Konečný výraz dostane v připravovaném koncepčním dokumentu a vrcholovém sportu.

V žádném případě neuvedly lyžařské úspěchy v Sapporu a v Planici vedoucí činitele lyžařského sportu do stavu obecné spokojenosti. Naopak, už pod dosaženými výsledky bylo možno vyzorovat určité signály, vybízející k ještě soustavnější práci s reprezentanty. Odrazilo se to mimo jiné také v nominacích nových reprezentačních týmů, kam zřetelně pronikla mladá vlna závodníků. Výrazný vliv na formování osobnosti reprezentanta měla politickovýchovná práce v olympijských týmech a její zásady i metodika pronikají v ještě zpracovanějším tvaru do současných družstev, v nichž jsou reprezentanti s perspektivou ZOH 1976 vedle zkušených borců s perspektivou na MS 1974. Příprava na zimní olympijské hry začala vlastně už v druhé polovině tohoto roku. Lze o ní říci, že kvantitou i kvalitou splnila náročná kritéria a že reprezentanti dostali maximum našich možností.

Souběžně s péčí o seniorská reprezentační družstva musíme však nastolit stejně promyšlený systém práce s juniorskými týmy. Výsledky, jichž dosáhli naši mladí závodníci na evropských šampionátech, neopravňují optimistický pohled do budoucnosti. To je obecné zjištění, i když se popravdě musí přiznat, že jsou kvalitativní rozdíly v jednotlivých disciplínách. Měli bychom dosáhnout ideálního skloubení v péči o juniorská a seniorská družstva a naše zájmy by se především měly soustřeďovat na rozvíjení mládežnického zázemí státní reprezentace.

XIV. sjezd KSČ nám uložil — vedle odpovědné starosti o vrcholový lyžařský sport — povinnost rozvíjet pohybovou aktivizaci širokých vrstev naší společnosti prostřednictvím lyžařského sportu. Tedy lyžováním k radosti, zdraví a dělnosti. To znamená, abychom s nabídkou vyšli také z oddílů k dosud neorganizovaným lyžařům, především k mládeži. Musíme dobře promyšlet a vážit své možnosti. Starost o rozvoj základních forem lyžování jsme přenesli na bedra příslušných komisí v republikových organizacích. Zdá se však, že by s impulsy měla přicházet také metodická komise ve federálním orgánu tím spíš, že některé stávající vlastní úkoly nespěluje beze zbytku.

Práce v předsednictvu Čs. svazu lyžařů se v roce 1972 dále stabilizovala. Lze říci, že se úroveň řídicí práce dostala o stupeň nahoru, i když zdaleka nejsou vyčerpány všechny rezervy. S aktivitou se také orgány a organizace Československého svazu lyžařů zapojují do volební kampaně ke IV. sjezdu ČSTV. V souvislosti s vyhledáváním a volbou nejkvalitnějších zástupců a delegátů nechť se dá do proudu diskuse v celém lyžařském hnutí, která svými pozitivními výsledky povede ke zkvalitňování práce v celé lyžařské frontě a k odstranění překážek, brzdících jeho cestu vpřed. Skutečnost, že v příštím roce bude našemu lyžařství 70 let, by nás v takové tvůrčí práci měla jen povzbuzovat.

Prohlubované přátelství

Porada představitelů lyžařských svazů ze socialistických států, jejichž hostitelem byl v tomto roce Čs. svaz lyžařů v útulném novém Skihotelu v Novém Městě na Moravě, je v kontextu všech předcházejících schůzek hodnocena jako jedna z nejlepších. Měla dosud největší účast delegátů a o problémech, jež se stavějí v cestu intenzivnější spolupráci, se ho-

vořilo otevřeně a se zájmem maximálně prospět společné věci.

Plenární část porady, uvedená vystoupením předsedy Čs. svazu lyžařů Jánem Mrázem, se zaměřovala zjišťováním, jak se naplňují usnesení předposlední konference v Oberhofu (NDR), a přípravou společného postupu na zasedáních předsed-

nictva FIS, jakož i náměty na kongres Mezinárodní lyžařské federace v příštím roce. Příznivé výsledky charakterizovaly jednání o metodice společného plánování mezinárodních závodů v socialistických státech.

Druhá část porady se přenesla do komisí. Také tady byl průběh diskusí ovlivňován iniciativou čs. zástupců. Uznání se do-

stalo zejména fundované přednášce dr. L. Novosada o pedagogickém sledování skokanů. Ve všech odborných úsecích se našly styčné plochy pro utužovanou spolupráci. Zdá se však, že nejpozoruhodnější byla bilance sdruženářského úse-

ku, kde už se dohodla některá praktická opatření. Je to například zrod „Poháru přátelství sdruženářů“. Budou to tři závody v rozpětí deseti dnů v ČSSR, NDR a Polsku za účasti reprezentantů všech zemí socialistického tábora. V létě se bude po-

kračovat společnými závody na umělé hmotě můstků a na kolečkových lyžích. Ke konkrétní výměně sdruženářů došlo mezi Polskem a ČSSR. Další konzultaci si však vyžádá náš návrh na pořádání sdruženářské ligy v rámci LDS.

Odrázová schopnost lyžařů skokanů v letech na lyžích - Planica 1972

Správné provedení odrazové fáze skoku je právem považováno za jeden z důležitých činitelů, ovlivňujících konečnou délku skoku. Dokonalá technika odrazu je podmíněna jednak nezbytnou úrovní síly a rychlosti a jednak možností skokana tyto pohybové schopnosti optimálně využít. Podíl odrazu na výsledku skoku je zřejmý i ze skutečnosti, že při dělení sportovních disciplín podle převládající pohybové činnosti je skok na lyžích řazen mezi ty, které jsou při sportovním výkonu charakteristické krátkodobým vyvinutím maximální síly. V současné době je tato oblast síly označována jako výbušná síla.

Zvýšení úrovně této výbušné síly je cílem obecné tělesné přípravy. Cílem speciální přípravy je vytvoření předpokladů pro uplatnění této síly při provádění skoku na lyžích, která

PhDr. Jiří Novosad, CSc.
PhDr. František Vaverka
Zdeněk Remza

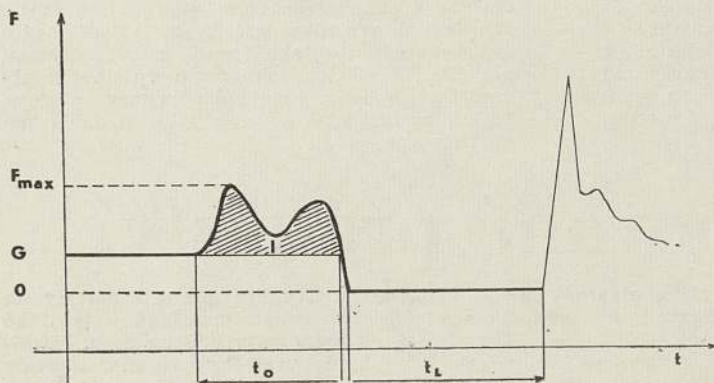
se projevuje jako odrazová schopnost. Úkolem tréninku skokana v přípravném období je maximální rozvoj této odrazové schopnosti jako komplexního výsledku trénovanosti.

Při řízení tréninkového procesu, musí mít trenér dostatek informací, na základě kterých si zvolí vhodné prostředky a metody. Pro rozvoj síly a rychlosti, jako základních složek výbušné síly, musí znát nezbytnou úroveň odrazové schopnosti, která je potřebná pro podání dobrého výkonu v závodním období. Získání informací o současné úrovni odrazové schopnosti u závodníků soutěžících ve světové špičce, bylo cílem našeho měření uskutečněného na MS 72 v Planici.

U 23 závodníků ze sedmi států byl den před vlastním závodem měřen v laboratorních podmínkách vertikální výškok. Na dynamografické desce provádí závodník vertikální výškok z nájezdového postavení. Poloha těla při provedení odrazu je tedy podobná poloze na můstku. Speciální aparatura umožňuje získání záznamu odrazové síly v čase. (Graf č. 1) Skládá se z dynamografické desky (obr. č. 1), univerzálního tenzometrického můstku a zapisovače. Toto základní zařízení bylo v Planici rozšířeno a číslicově analogové zařízení (obr. č. 2), umožňující okamžité vyhodnocování sledovaných ukazatelů v číselných hodnotách.

Při měření v Planici jsme zjistili, že průměrná výška výskoku u námi měřených závodníků činila 53,3 cm. Průměrná hodnota je vyšší než zjištěná hodnota u 41 předních závodníků na MS 70 ve Vysokých Tatrách, kde činila 49,90 cm a vyšší než hodnota 41 závodníků na Tatrském poháru 1971, kde jsme zjistili průměr 50,77 cm. Z těchto hodnot je možno usuzovat, že úroveň odrazové schopnosti závodníků, kteří soustředí ve světové špičce, má vzestupnou tendenci.

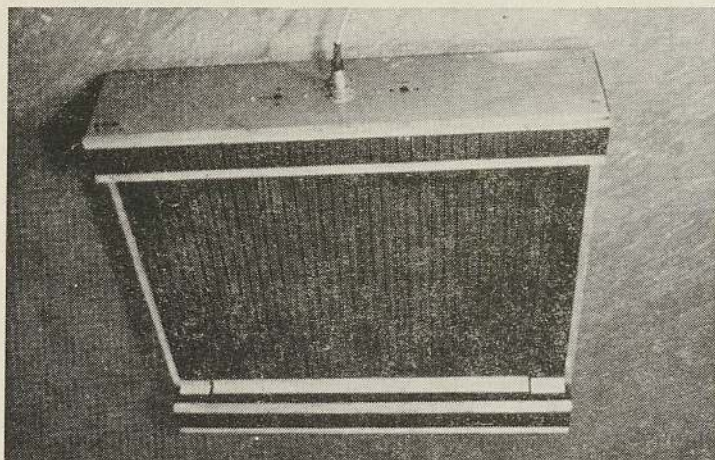
Zajímavý je i rozbor individuálních výsledků. Největší výškok z měřených závodníků měl Žeglanov (SOV) 60,2 cm a nejnižší hodnotu jsme zjistili u Ivannikova (SOV) 45,6 cm. Připojená tabulka ukazuje zjištěnou výšku výskoku a průměrnou délku skoku na lyžích z obou kol závodu u závodníků, kteří dosáhli nejvyšších a nejnižších hodnot.

WOSIPIWO H.

MS 1972-PLANICA

Grafický záznam odrazové síly při vertikálním výskoku z nájezdového postavení skokana (Wosipiwo). F - síla, t - čas, G - váha, F_{max} - maximální síla, I - silový impuls, t_0 - doba trvání odrazu, t_L - doba letu vzduchem.

Dynamografická deska pro snímání odrazové síly

	Výška výskoku (cm)	Průměrná délka skoku (m)
Že.	60,2	134
Kr.	60,0	111
Kry.	58,4	121
No.	58,4	117,5
As.	54,9	130
Gl.	54,9	127,5
Ka.	54,9	122,5
Ko.	48,5	115,5
La.	48,5	101
Me.	47,2	116
Iv.	45,6	107

Při rozboru údajů tabulky zjistíme, že s výjimkou závodníka Kr. dosáhli závodníci s lepším výskokem větších délek skoků a závodníci s menší odrazovou schopností, tedy s nižší výškou výskoku, kratších délek. Toto zjištění, které je logické na středním můstku, do jisté míry překvapuje na mamutím můstku, kde by bylo možno předpokládat, že schopnost odrazu (výbušná síla) nebude tak výrazně ovlivňovat délku skoku, jak je tomu na můstcích s menším normovým bodem.

Zajímavé je i srovnání průměrných hodnot výšky výskoku u družstev jednotlivých států. Průměry byly vypočítány z hodnot tří nejlepších závodníků družstva. Proto jsou uvedena jen ta družstva, kde jsme mě-

řili nejméně tři závodníky. Podle naměřených hodnot jsme získali následující pořadí.

1. POLSKO	2. JUGOSLÁVIE
58,4	58,4
56,6	56,6
54,9	56,6
53,3	56,1
3. SSSR	4. NDR
60,2	56,6
54,9	54,9
51,7	54,9
55,6	55,5
5. ČSSR	
51,7	
50,1	
48,5	50,1

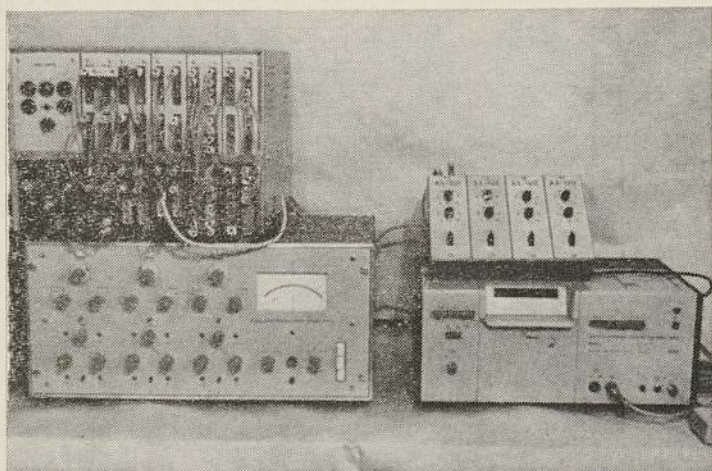
Vidíme, že odrazová schopnost závodníků u družstev, která tvoří čelo světové špičky, se

liší jen velmi málo. Rozdíly nejsou velké s výjimkou ČSSR, kde však byli měřeni pouze tři závodníci. Prvá čtyři družstva mají výrazně vyšší hodnoty než celosvětový průměr. I zde je tedy patrný růst odrazové schopnosti u předních závodníků a vedoucí postavení družstev, která disponují dostatečným počtem výkonnostně vyrovnaných závodníků. To potvrzuje i ta skutečnost, že u žádného z námi měřených závodníků, kteří se v konečném pořadí umístili v prvé desítce, nebyla zjištěna výška výskoku, která by výrazně klesla pod průměr.

Shrneme-li základní informace, které nám naměřené hodnoty výšky výskoku u závodníků na MS 72 poskytly, je možno formulovat některá zjištění:

1. Výška vertikálního výskoku u závodníků, kteří tvoří světovou špičku, se pohybuje v rozmezí 50–57 cm. Tato hodnota nám udává určitou normu, kterou by měli při rozvoji výbušné síly dosáhnout špičkoví závodníci-skokani na konci přípravného období. Tuto úroveň výbušné síly, která se projevuje jako dobrá odrazová schopnost, by měli vhodným tréninkem udržet i v závodním období.

2. Podle našich longitudinálních sledování má u světové špičky úroveň odrazové schopnosti stoupající tendenci. Pro trenérskou praxi to znamená, že je třeba věnovat v přípravě

Tenzometrická aparatura pro vyhodnocení časového průběhu odrazové síly.

ném období zvýšenou pozornost rozvoji síly a rychlosti, které jsou základními složkami výbušné síly.

3. Závodníci, kteří dosáhli nejlepších výsledků v závodech, měli i vysoké ukazatele odrazové schopnosti. Proto lze považovat technicky správný a silný odraz i na mamutím můstku za jednu z rozhodujících fází pro dosažení potřebné délky skoku.

Je třeba vyjádřit dík Lyžařskému svazu Slovenie za ochotu a pomoc při realizaci tohoto měření na světové soutěži nejvyšší úrovně, jakou bylo MS v letech na lyžích v Planici 1972.

BACHLER ZACHRÁNCEM

Stříbrný z Grenoble a svého času světový rekordman v letech na lyžích (154 m), Rakušan Reinhold Bachler vystoupil v létě jako úspěšný zachránce tonoucích. Nejdříve skočil do vody pro tonoucího otce, doplavil s ním na břeh, znovu skočil do vody a vrátil se s tonoucím synem. Zachránění byli na dovolené v blízkosti Štýrského Hradce. Bachler dostal za svůj výkon potlesk na otevřené scéně — jako když lámal rekordy nebo vozil medaile do vlasti.

Sdruženářské vykročení 1972

Patřil k úspěšné sdruženářské éře Olekšáka, Krause, Švaříčka a dalších. Ještě v sezóně 1967—68, kdy končil s aktivní činností, patřil mezi naše přední závodníky. Pak se na nějaký čas odmlčel, vidali jsme ho v roli trenéra běžkyň Ještědu Liberec. Ale již v sezóně 1971—72 se Josef Kutheil vrátil do Dukly Liberec, dostává na starost mladé sdruženáře a vede družstvo ČSR. Na jaře 1972, kdy na vlastní žádost odchází z funkce trenéra družstva ČSSR Štefan Olekšák, je Josef Kutheil (17. 4. 1939) jmenován novým trenérem reprezentace ČSSR.

„Převzal jsem reprezentační družstvo, asistenta mi dělá Štefan Olekšák, v Dukle je tomu obráceně. Už z toho je vidět, že spolu velmi úzce spolupracujeme. Má to i své opodstatnění — valná část družstva se také rekrutuje z Dukly Liberec.“

● Co se změnilo v přípravě družstva proti loňské sezóně?

„Zvýšil se objem tréninku, u vyspělých jedinců až o třetinu. Novinkou je tzv. blokový trénink. Zjednodušeně řečeno je to střídání běžeckého a skokanského tréninku po určitých

Josef KUTHEIL

cyklech, od něhož si slibujeme další zintenzívnění přípravy. Na suchu mají členové reprezentačního družstva naběháno 1400—1500 km, na hmotě absolvovali asi 150 skoků.“

● Skoky byly slabší stránkou našich reprezentantů...

„Pracovali jsme na tom, zkvalitnili jsme dynamické posilování. Rekl bych, že hlavní roli zde hraje psychická příprava.

S rodinou na lyžích

K prvním krokem na lyžích sa deti spravidla dostanú v rodine. Skúsenosti odborníkov dokazujú, že je lepšie prevádzkať výcvik detí (i tých najmenších) pod vedením cvičiteľa, v malom kolektíve. No vo väčšine prípadov nie sú takéto možnosti a deti sú odkázané na rady rodičov.

Kedy začať brávať deti na lyže, do horského zimného prostredia? Názory odborníkov sa zhodujú na tom, že najvhodnejší je 4. rok. No iste aj tu platia výnimky. Musíme sa riadiť vospelostou dieťaťa, zdravotným stavom, aby sme nedosiahli opačný výsledok, aby nedošlo k premáhaniu organizmu a ochoreniam. Vyskytujú sa prípady, kedy i mladšie deti (2½—3½ročné) berieme v zime so sebou, i keď ešte nemôžeme hovoriť o lyžovaní. Ak máme takúto možnosť, treba ju využiť.

Deti treba napred privykať novým podmienkam, získať ich pre pobyt v zimnom prostredí. Napred stačia krátke prechádzky, sankovanie, jazda na boboch a najmä rôzne hry a zábava. Nie je chybou, ak to vspelosť dieťaťa dovoľuje, pokúsiť sa o prvé kroky na lyžích. Všetko toto predstavuje akúsi prípravu pred výcvikom. **Teda napred treba vzbudiť v deťoch radosť, nadšenie a zápal pre lyžovanie.**

Veľa detí sa stretne s lyžami obyčajne až v školskom ve-

ku, no i tu nie je často možnosť prevádzkať výcvik pod dozorom cvičiteľa v družstve a tak i staršie deti sú odkázané obyčajne na rodičov.

Obrazne môžeme povedať, že koľko rodičov, toľko lyžiarskych škôl, toľko rôznych metodických postupov. Jedno si musia všetci uvedomiť. **Spôsob výcviku lyžovania pre dospelých sa nehodí pre deti.** Deti sa neradi učia cviky ako zjazd šikmo svahom, zosúvanie a pod. Pre deti platí zásada — hra a zábava za každú cenu. Deti sa učia rýchle, dobre chápu no najmä napodobňujú. Preto je dôležité, aby sme vedeli jednotlivé pohyby správne predviesť. Deti totiž napodobňujú aj najmenšie chyby. Ukazujeme deťom celkové pohybové deje a nie detaily, učia sa ich lepšie.

Najdôležitejšou vlastnosťou, ktorú by mal mať každý rodič,

Většina na to má, ale v praxi to nedokáže provést. Po téhle stránce nám byl vydatným pomocníkem (a zatím málo dostupným) videorekorder.“

● Čili — s letní přípravou jsi byl spokojen?

„Za daných podmínek ano. Měli jsme některá drobná zranění, u Vl. Rázla a Fejkla se objevily bolesti pohybového ústrojí jako důsledek zvýšeného objemu. Jsme ve stálém spojení se dvěma lékařskými pracovišti — MUDr. Jirásek ve Střešovicích a MUDr. Novosad v Olomouci, začínáme spolupracovat s pražským docentem Mikšíkem z Ústavu psychické zátěže. Všechna sledování ukázala další výkonnostní i funkční růst závodníků.“

● Dovol malé odbočení. Mohl bys srovnat dnešní tréninkový objem reprezentantů s tím, co jste dělali vy, řekněme před pěti, šesti lety?

„Jednoduše řečeno — dělá se jednou tolik. Pro srovnání: na suchu jsme naběhali maximálně 700—800 km. Příprava se zkvalitnila metodicky, objemově, přibýlo lékařské sledování.“

● Sdružený závod je těžká disciplína, vyzrávání zde trvá poměrně dlouho. Není však ne-

bezpečí, že za rok nebo dva budeme stát před generačním problémem?

„Neřekl bych. Máme sice „starší“ závodníky — Svoboda (28), Zvonek (28), A. Kučera (27), máme ale i nastupující generaci — Buchta, Zeman, Vl. Rázl, Pospíšil. Myslím, že brzy se projeví i soustavná práce sdruženářského úseku v péči o mladé závodníky. Takoví Balatka, Novotný, P. i Č. Kožíškové mohou během dvou let výkonnostně dorůst dnešní reprezentanty a zákonitě je i překonat. Chtěl bych připomenout elán, s jakým se do tréninku pustili členové juniorského družstva. To je slibné.“

● NDR se stává sdruženářskou velmocí. V čem myslíš, že se jim nemůžeme rovnat!

„V získávání a určení talentů již v žákovském věku, v trenérském a odborném vedení, v počtu trenérů-specialistů a konečně v materiálních podmínkách pro širší základnu.“

● Je nějaká šance je dostihnout?

„S něčím už se začalo, mám na mysli první lyžařské třídy, i když je kolem nich spousta problémů. Zlepšilo se i naše

Antonín KUČERA

trenérské zastoupení v základnách — už máme tři trenéry specialisty: Solanského v Rožnově, J. Rázla v Harrachově a L. Rygla v Tanvaldě. To ale zdaleka nestačí. Já osobně si největší pomoc slibuji od připravované koncepce vrcholového sportu, která by měla přinést i rozšíření základny.“

je **trpezlivost**. Zo skúsenosti vieme, že rodičia, no najmä otcovia, túto vlastnosť často nemajú. A tu sa dopúšťajú mnohých chýb. Každý rodič chce, aby mu dieťa rýchle a dobre lyžovalo. Začiatky, ako prechádzky, chôdza, výstupy, obraty, krátke zjazdy sa im zdajú nepodstatné. Ako to potom vzerá? Dieťa držíme, podpierame, tlačíme, dvíhame, samozrejme sme nervózni, rozčulujeme sa lebo úspech sa nedostavuje. Tento postup musíme rozhodne zavrhnúť.

Prí spoločnom pobyte viacej

rodín vytvárajme jeden detský kolektív — družstvo a nechajme ich viesť najlepším cvičiteľom z radov rodičov ak nemáme inú možnosť. Je veľký rozdiel medzi prácou cvičiteľa a rodiča najmä v rozdielnosti výchovateľských úloh. Je takmer pravidlom, že dieťa robí cvičiteľom to, čo s rodičom robiť nechce, ba stáva sa, že rodičia, dobrí pedagógovia nemajú pri výcviku so svojimi deťmi úspech.

Rodičia sú obyčajne nešťastní pri neúspechov svojich detí. Musíme si uvedomiť, že pokrok

u detí bude rozdielny, v závislosti od nadania, prispôsobenia sa novému zimmému prostrediu a od iných okolností. Nebudme nešťastní, úspech sa dostaví.

Veľké úspechy boli dosiahnuté v alpských krajinách v tzv. lyžiarskych detských záhradách. Cvičitelia sú tu špeciálne vyškolení na výcvik s deťmi. Deti sa tu zabávajú, učia. Tieto záhrady sú tak úspôsobené, že podporujú fantáziu detí, ktoré sa v nich rýchlo učia.

Aj keď je dokázané, že pri výcviku v rodine sa robí podstatne viacej chýb ako pri práci cvičiteľa, preda práce rodičov má veľký význam a je prínosom v získavaní detí pre lyžovanie a vôbec vzťah k zimnej prírode.

ZDENO BELAJ,
odb. as. KTV pri VŠP
Nitra

● **Hodně se v poslední době hovoří o politickovýchovné práci...**

„Mohu se pochlubit — byl jsem za příkladnou práci na tomto poli odměněn vedením Dukly Liberec. Já to neberu jako formalitu a našel jsem v tom u členů reprezentačního družstva vzácné pochopení.“

● **Co očekáváš od letošní sezóny?**

„Jak se projeví změněná tréninková práce ve vlastních závodech a výsledcích. Na základě toho bychom pak chtěli udělat důkladný rozbor a připravit detailní plán přípravy na mistrovství světa 1974. Z tohoto pohledu se také na letošní sezónu budu dívat.“

● **Závěrem dovol jednu otázku soukromou. Je lepší závodit nebo dělat trenéra?**

„Závodění je snazší, člověk sám sebe znal, věděl co potřebuje. Takhle se snažím do detailu poznat všechny jednotlivce a to není jednoduché. Jestliže jsem dříve věnoval lyžování hodně času, věnuji mu nyní všechno. Kromě trenéra jsem i organizačním pracovníkem, a to nepovažuji za ideální řešení...“

-JK-

ZIMA V OBCHODECH

Dárek těm, které máme rádi, jsme už koupili a dali pod vánoční stromeček, pokud se nám podařilo prodat se prosincovými návaly v obchodech. Ale zima nekončí vánočními svátky, naopak začíná, takže nakupovat se bude dál všechno to, co potřebujeme, aby radost na lyžích byla úplná. A třeba zrovna v lednu nebo únoru se dostane do prodejů to, po čem tak toužíme. Cesty našeho obchodu jsou někdy nevyzpytatelné.

Přijmi proto, čtenáři, skromnou informaci o tom, co by mělo být v zimě na trhu, v jakém množství a jaké kvalitě.

Běžecské lyže: Z n. p. Sport v Novém Městě n. M. jich dodají více než 30 000 párů, dalších 15 tisíc párů bude ze sovětského dovozu. Stesky na kulhající nabídku za poptávkou by měly letos odpadnout už s konečnou platností. Tisíce, jimiž jsem tu hýřil, ze vztahují na konzumní běžky pro širokou lidovou spotřebu. Podstatně horší — podle slov našich vedoucích běžecských funkcionářů, dokonce katastrofální — bude situace v sortimentu závodních běžek. Výkonnostní střed záso-

bí novoměstský Sport svými Triumfy, které splní svůj úkol taky jako dobrá tréninková běžecská lyže pro naši špičku. Ale vhodnou závodní lyži pro ty, kteří to chtějí někam dotáhnout, nemáme. Postaráno je o reprezentanty, ale ti, co jsou už hned pod nimi, aby mleli z vody. Dovoz zahraničních běžek se loni neuskutečnil a běžci to právem pocítují jako velkou křivdu.

Sjezdové lyže: poptávku se podaří uspokojit v sortimentu dřevěných lyží, s mírným dluhem počítá domácí nabídka v laminátech. V obchodech se objeví zahraniční dovoz — zhruba asi tisíc párů z produkce fi-

rem Fischer, Kästle či Blizzard. V Priorech by se mělo objevit asi sto párů Fritzmeierů.

Vázání: kapitolu začneme jedním splněným slibem. Dodržel jsem — ostatně není to poprvé — opět barrandovský Filmový průmysl. V obchodech se objevila licenční verze Markerova Rotamatu a bezpečnostní vázání pro děti Marker junior. Z dalších našich zdrojů to budou bezpečnostní vázání z Lověny a Drukovu, z dovozu přijde na trh Tyrolia. Ve vývoji je dětská Nevada a uvažuje se o verzi Nevady pro dospělě případným nákupem licence.

Boty: ve skutečské Botaně splácet dluh závodcům mladí na lyžích a dávají na trh boty běžecské, skokanské a sjezdácké v dětském a chlapčenském provedení. Samozřejmě zůstávají víceméně opakované druhy pro dospělé. Permanentní potíže jsou s přezkami pro sjezdové boty. Botana taky upravila dětské boty pro aplikaci vázání Marker junior. Z dovozu se objeví přezkáče z Jugoslávie a od firmy Kästinger.

Hole: znojenský Dřevotvar dostal zásilku tonkinu, z něhož má už konečně vzniknout pořádná běžecská hůl. Vyvíjí se také naše laminátová hůl.

Vosky: pro náročnější lyžaře bude na trhu asi 4000 sad vosků Toko a Holmenkollen a asi 25 000 sad Rexů a Rode.

Brýle: zahájila se výroba našich dětských sjezdových brýlí.

Výstroj: z dovozu se objeví v našich obchodech rakouské podkolenky pro běžce, dále šponovky z Rakouska a oteplováčky z Jugoslávie.

Kolečkové lyže: brněnský Drukov zhotovil 20 párů našich kolečkových lyží z prototypové

Úspěch v Maďarsku

Pětičlenný tým skokanů — Morcínek, Žd. Makovec, Bobek, Felix a P. Raška — si odskočil v létě do Maďarska na letní skokanské závody na můstku s umělou hmotou v Budapešti. V poměrně silné konkurenci reprezentantů NDR, SSSR, Bulharska a samozřejmě domácích skokanů se umístil Morcínek (21 let) na prvním místě před Molnárem a Gellérem (oba Maďarsko) a Smirnovem ze Sovětského svazu. Byli jsme však úspěšní také v kategorii dorostu, v níž Bobek (17 let) obsadil druhé místo za Bulharem Tasem.

Výsledky — muži: 1. **Morcínek 210,5 (39 - 39)**, 2. Molnár 209,5 (39,5 - 39), 3. Gellér (oba Maď.) 204,5 (38 - 37), 4. Smirnov (SSSR), 200 (38 - 37,5), 5. Lavez (Bulh.) 198,5, 6. Szilági (Maď.) 196, 7. **Makovec (ČSSR) 192 (37 - 36)**, 8. Teričev (SSSR), 9. Wünsche (NDR), 10. Zambo (Maď.). Soutěžilo 23 skokanů.

Dorost: 1. Taso (Bulh.) 193,5 (36 - 37), 2. **Bobek (ČSSR) 190,5 (36 - 38)**, 3. Winkler (NDR) 189 (36 - 36,5)... 7. **Pavel Raška (ČSSR) 164 (33,5 - 34)**, 8. **Ivo Felix (ČSSR) 159 (32 - 31,5)**.

série. Vyzkoušeli je běžci Dukly. Obchod jich nakoupí asi tisíc párů.

*

POST SCRIPTUM

Tak jsme nakoupili, ale, občánku, co teď, budeš-li si přát, aby ti někdo dal pěkně dohromady lyže, boty a vázání, nastavil správné síly a určil přesné vzdálenosti. Nebo, co když výzbroj utrpí určitou újmu a bude si žádat odbornou opravu. Prostá věc, prostý požadavek nás postaví před tisíc a jednu překážku. Nebude totiž, kdo by opravil, kdo by nastavil. Náš lyžařský servis je v zanedbaném stavu. Síť opraven nedostačuje a přímo katastrofální je situace v hlavním městě, kde čekací lhůty drásají člověku nervy a málem vyvolávají infarktní stavy. Napadá mi jedna myšlenka, jak vyjít z bludného kruhu. Ustavily se nedávno okresní a městské podniky ČTO s programem sloužit tělovýchově a sportu. Neměly by se především ony snažit, aby se vyplnila velmi citelná mezera v uspokojování lyžařských potřeb? Těch podniků, co si opravárenskou službu vepsaly do svého štítu, je zatím málo — dva.

Pro informaci se ještě projdeme sortimentem okresních a městských podniků ČTO pro lyžaře:

Sport servis, Praha 2, Libušina 65 (lyžařský posilovač, bruslič hran, travní lyže, speciální obleky pro lyžaře), **Sportinvesta, Praha 6, Strahov** - západní tribuna (konstrukce lyžařských vleků), **Omnisport, Brandýs n. L., Švabinského 117/29** (plakety se sportovní tematikou), **Sportcentrum, Č. Budějovice, Střelecký ostrov** (součástí lyžařského vázání Marker v licenci), **Sportplzeň, Struncovy sady, Plzeň** (speciální opravy lyží, montáž vázání včetně zahraničních typů), **Universal, Dlouhá 31, Teplice** (opravy lyží, montáž vázání), **Nisaspport, U stadiónu 2, Jablonec n. N.** (sportovní odznaky, plakety a medaile), **Start, Revoluční 4, Trutnov** (montáže lyžařských vleků VL 200, revize a opravy vleků), **Brnosport, Drobného ul., Brno** (speciální sportovní oblečení pro lyžaře), **Tatrasport, Komenského, Kopřivnice** (krytina z umělé hmoty pro lyžařské můstky).

-nj-

Tak to vypadá, když se dá do pohybu běžecký maratón Marcia-longa v Itálii (70 km)

Blíží se Jizerská 50

LETOS 3000 ÚČASTNÍKŮ

28. leden 1973 si zatrhněte červenou tužkou v kalendáři. V tuto lednovou neděli se poběží již VI. ročník Jizerské padesátky, na uctění památky našich tragicky zahynulých horolezců, nazvaný **Memoriál expedice Peru 70**.

Pamatujte na loňskou, více než dvoutisícovou lavinu lyžařů, která se navzdory nepříznivým sněhovým podmínkám vydala na padesátakilometrovou trať? A všechno nasvědčuje tomu, že loňské počty budou překonány. Pořadatelé letos očekávají téměř třítisícovou účast a už dnes jim vstávají hrůzou všechny vlasy na hlavě, jak celou akci se zdarem zajistit.

Dočkáme se pravděpodobně některých změn, pokud jde o trasu závodu. Zajistit regulérní start tak velkého počtu závodníků je velikým problémem, ke změnám pravděpodobně dojde i ve střední části trati. Co však zůstane stejné — je systém přihlášek ke startu i k ubytování.

Přihlášky budou pořadatelé přijímat pouze na základě vyplněné evidenční karty a potvrzení o proplacení startovního. Poštovní poukázka bude společně s evidenční kartou připojena k propozicím závodu. Ty budou zaslány tělovýchovným jednotám, jejichž členové se závodu zúčastnili v předchozích ročnících. Jednotliví zájemci si mohou o přihlášku napsat na korespondenčním lístku s vyplněnou zpáteční adresou na TJ Lokomotiva Liberec, Jablonecká 21, Liberec. A hlavně — přihlášku pak odeslat nejpozději do 5. ledna 1973 na adresu pořadatelů — TJ Lokomotiva Liberec. Stejně jako loni platí zásada — čím dříve tím lépe. Nejen pro usnadnění práce pořadatelům, ale i pokud jde o ubytování. Čím dříve pošlete přihlášku a žádost o ubytování, tím lépe a blíže startu budete bydlet.

Takže neváhejte a přihlašte se včas!

-K-

Překonávání strachu při sjezdu a psychická příprava ve sjezdových disciplínách

O sjezdařích se říká, že jsou lidmi, kteří se nebojí. Tvrzení neodpovídá vždy skutečnosti. Strach pociťují zejména nepřilíš zkušení závodníci, vyzrálí jej dovedou tlumit nebo překonat.

Co si představujeme pod pojmem strach? Definicí je několik. Jedna z nich (podle Rohrchera) říká, že „strach vzniká . . . , je-li život nějakou formou ohrožen.“ Nebezpečí nemusí hrozit skutečně, stačí subjektivní představa, že existuje. Hlavními znaky jsou pocení, chvění, blednutí. Psychický stav je charakterizován jako rozčilení, myšlení probíhá neuspořádaně a přerývaně, objevují se různé představy, jak čelit strachu, v nichž následují přestávky v myšlení, ve kterých člověk jednoduše čeká jakoby „ochromen“, co přijde. . . Představuje si následky nepříznivých výsledků, přičemž se zdá nešťastí mnohem větší, než ve skutečnosti je. Dochází k vzájemnému stupňování a zesilování duševního a tělesného vzrušení — k velmi nepříjemnému stavu, který zmizí, pomine-li nebezpečí nebo jsou-li spotřebovány stávající energetické rezervy. V tomto případě dochází k vysokému stupni lhostejnosti pro-

ti nebezpečí, ke stavu „už je mi všechno jedno“. V tomto stavu duševní vyčerpání dochází dosti často k činům, které jsou později vychvalovány jako „hrdinství“.

Strach ze sjezdu je průvodním zjevem především u jedinců se zvýšenou bázlivostí. Ti se strachu nezbaví a jejich skupinou se nebudeme zabývat — nemají ve většině případů naději se ve sjezdu výrazněji prosadit.

Představme si nyní, že se sjezdař v tréninku rozhodl provést určitý technický prvek poprvé. Například překonání terčného zlomu svahu předskokem. Má určitou představu o technickém provedení, několikrát již tento prvek použil na jiné trati a v jiné rychlosti. Bez bázně najíždí na zlom svahu, ale upadne, což je ve většině případů spojeno s pocitem bolesti. Dojde-li přes korekce provedení (na základě upozornění trenéra) častěji k takovému pádu, může být prožitek bolesti

tak úzce spjatý s oním konkrétním místem a použitým technickým prvkem, že již při pouhé představě pociťuje sjezdař fyzickou bolest. Anticipace bolesti vyvolává zpravidla strach. V tomto případě hovoříme o nežádoucím učebním procesu. Pod vlivem rostoucího strachu dochází k úhybné reakci, tj. dochází nyní buď k odstranění rozhodující chyby tak, aby se předskok povedl, anebo že závodník nebude tento prvek už vůbec schopen provádět.

Předpokládejme dále, že se další sjezdař na stejné úrovni buď dokáže z chyby předchůdce poučit nebo dostane strach a netroufá si předskok provést. Někdo se dokonce vystraší jen proto, že slyšel, co se všechno může při provádění zmíněného prvku přihodit. I nepříjemné vlastní zkušenosti nabádají závodníka k opatrnosti. Jindy je strach u závodníka vzbuzován vědomím, že ho trenér stává před náročným úkol předčasně, bez dostatečné přípravy. Nelze vyloučit ani možnost, že eventuelní strach trenéra (z toho, že závodník situaci nezvládne) se také může přenášet na své-

Prostředky na indexu

Na návrh své zdravotní komise zařadila FIS do mezinárodních pravidel spolu s nařízením o povinných sex-testech účastnic olympijských her a mistrovství světa zákaz použití dopingových prostředků. Jejich výčet je prozatímní a definitivní znění v pravidlech bude schváleno na kongresu v r. 1973. V soulase s tím zařadil zákaz použití dopingových prostředků v doplňcích k pravidlům také Čs. svaz lyžařů s odkazem na jejich každoročně opakované vymezení v prosincovém čísle „Lyžařství“.

DEFINICE:

Doping je podávání cizí látky tělu zdravého jedince jakýmkoliv způsobem za účelem zvýšení výkonnosti v závodě.

Za dopingové prostředky se považují:

1. Léky, které urychlují psychomotoriku

a) deriváty fenylethylaminu, například Efedrin a jeho deriváty, Amfetamin a jeho deriváty

b) piperidinové deriváty s účinkem obdobným Amfetaminu, např. Methylphenidat, Pipradol, Phacelopran

c) jiné látky s obdobnými účinky, např. Fenmetrazin

2. Analeptika, např. Eucoran, Pentehazol, Lobelin, Redrolon, Bazegrid a Heptaminol

3. Strychnin

4. Látky vyvolávající euforii (narkotická analytika)

a) morfin, codein a jejich deriváty

b) syntetická analgetika, například Pontedin, Dolsin a Methadon

c) alkohol

5. Anabolické steroidy

Za dopingové prostředky se počítají také farmaceutické výrobky, obsahující částečně látky z uvedených skupin.

MUDr. MILAN JIRÁSEK,
předseda zdravot. komise ČSSL

Dobrá nálada před startem neuškodí. Zleva Matošová, Šebestová, Droppová

řence. Konečně strach může být zejména u mládeže vyvolán také velmi přísným autoritativním trenérem, který působí, že se závodník stává bázlivým a nejistým.

Jak vytvořit předpoklady pro vyloučení vznikajícího strachu nebo jak jej odstraňovat, jestliže závodník není sám schopen svůj strach překonat?

Velký význam má opravdu dobrý, lidský vztah mezi trenérem a závodníkem. Jestliže je vztah založen na vzájemné důvěře a závodník ví, že se může na svého trenéra naprosto spolehnout, že trenér s ním neexperimentuje — již to vytváří velmi podstatný faktor pro vyloučení strachu.

Logicky k tomu patří, že v tréninkovém sjezdu musí být plně uplatněna zásada postupnosti a přiměřenosti, aby byla rizika omezena na minimum. Jedná se zde vlastně o zásadní předpoklady pro předcházení stresových situací, vyvolaných strachem.

Dobrým prostředkem proti strachu bude demonstrace úkolu jezdce stejné výkonnosti úroveň, který kritický úsek již dobře zvládl, což příznivě zapůsobí na strachujícího se závodníka.

Jestliže se již dostavil strach z určité traťové situace, je třeba soustavnější péče trenéra, případně lze doporučit intenzivní sugesci, která je možná na různých úrovních vědomí. Jako vysvětlení a apelování na rozum, jako přemlouvání a jako motivování z hloubky. Další možnost spočívá v příslibu odměn, ať již materiálních nebo

ideálních. To vše lze uplatňovat na základě dokonalé znalosti psychiky jednotlivce.

Jestliže jsou dosud uvedené metody neúčinné, půjde pravděpodobně o neurotický strach a reakce s ním spojené, které se nedají zvládnout normálními cestami a musí být léčeny lékem speciálními metodami, což se pochopitelně vyplatí jen pro opravdu špičkového závodníka. Takovými metodami jsou: autogenní trénink (koncentrovaného uvolňování), terapie chování (lékař nutí své pacienty, aby si představovali předměty svého strachu a aby se při nich uvolňovali), psychoterapeutické léčení (osvětlování požadí strachu).

Psychická příprava ve sjezdových disciplínách je dnes stále velmi důležitou složkou tréninku z hlediska schopnosti podat maximální výkon zejména ve sjezdu. Spoluvytváří osobnost sportovce, rozvíjí jeho schopnosti soutěžit a reguluje aktuální psychické stavy, podmiňují cí podání maximálního výkonu.

Psychickou přípravu dělíme na krátkodobou a dlouhodobou.

DLOUHODOBÁ PŘÍPRAVA

má všeobecnější charakter a je převážně zaměřena na rozvoj osobnosti sjezdaře v individuálním a sociálním smyslu. Pro celou tuto oblast je bezpodmínečně nutné znát osobnost svěřeného závodníka, aby se předešlo schématickému postupu. Musí se přihlížet k tomu, zda je jedinec psychicky odolný nebo citlivý, jakého je temperamentu, zda je intelektuálně aktivní nebo pasivní, sebestýj nebo ne-

jistý, samostatný nebo nesamostatný.

Jedním z hlavních cílů trenérovy práce je formovat sportovce v závodníka se silnými nervy, který dovede vystupovat klidně, ba suverénně. Musí být schopen podat za stresových podmínek výkon, odpovídající jeho stavu trénovanosti. Musí brzy dostávat příležitost k sbírání závodních zkušeností. Již začátečníci se musí zúčastnit závodů na úrovni své výkonnosti, přičemž je nutné se vyhnout příliš velkým nebo příliš malým požadavkům. Obecně lze říci, že závodníky budeme přihlašovat na takové závody, na nichž budou nuceni podat vrchol svého umění, přičemž mají možnost dosáhnout určitého úspěchu. Imunita proti závodní horečce (předzávodnímu stavu) nevyplývá jen ze zvyklosti na ovzduší závodu, ale zajisté i z účelného postoje nechtít na závodech dokázat zázraky, nýbrž snažit se dosáhnout dobrý, úměrný výkon.

Dalším úkolem trenéra je vytvářet ve sportovci odolnost vůči nezdarům. Závodník by neměl ztrácet nervy a rezignovat, jestliže se mu závod nepovede. Sjezdař musí mít právo jednou i selhat. Trenér kritizuje jeho výkon bez dramatizace, objektivně.

KRÁTKODOBÁ PŘÍPRAVA

má specifické zaměření, spočívající v bezprostřední snaze dosáhnout optimální formy k určitému období, to je dosažení a udržení maximální výkonnosti, jakož i regulace aktuálních psychických stavů (Vaněk).

Ideální by bylo trénovat před důležitým závodem v podobných podmínkách, jaké budou v závodě. Také při tomto tréninku několik dnů před závody se musí přihlížet k individualitě závodníka, protože někteří příliš citliví se intenzivním přemýšlením o nastávajících závodech stávají nervózními, podrážděnými, ztrácejí formu apod. Takovým sportovcům prospívá klid a pravidelnost normálního každodenního života. Jiné, flegmatictější povahy, musíme z jejich každodenního způsobu života vytrhnout, podřádit tím, že se s nimi častěji mluví o blízkých se závodech.

Zpravidla prináša len zápory, kým se tréning pred závodom forcíruje. Onopak, tésne pred nim (2-3 dny) je treba tréningovou činnosť omezovať. Výhodná býva i tzv. „tvŕčie prestávka“ (obvykle jednodenná) pred závodom.

Několikadenná výcviková tábor, trvajúci až do začiatku závodu (bez uplatnenia zmínenej prestávky) pôsobí podľa zkušenosť záporne. Často dochádza ke ztráte radosti z lyžovania, závodníci majú „plné zuby“ svých kamarádů a trénerů a jejich výkony většinou klesajú.

Je bezpodmínečně nutné dojet na místo závodu včas a také zbavit závodníka všech vnějších stresů, např. organizačních těžkostí.

Příliš intenzivní pozorování jízdy lepších závodníků v době závodu může působit u snadněji ovlivnitelných lidí záporne na jejich sebedůvěru a tím ovlivní jistotu výkonu. Realistické úvahy o vyhlídkách mohou vést k uklidnění a k uvolnění v závodu, zatímco příliš velká očekávání mohou vytvořit před závodem i po něm zbytečné stresy.

Abysse závodník nesoustředil příliš na závody, stalo se obyčejem organizovat v místě závodu prohlídky města, návštěvy kin apod. Při velkém rozčilení v předvečer sportovní události, které by mohlo vést k narušení spánku, se osvědčila zejména teplá lázeň.

Vzrušení krátce před závodem může být ve většině případů odstraněno odváděním hovoru jinam, lehkou gymnastikou. Ne všichni závodníci se cítí před závodem ve společnosti dobře. K tomu musí tréner přihlídnout. V každém případě je nutno se vyhnout rušivým podrážděním (ostré světlo, vedro, zima atd.). Kromě fyziologického účinku masáže lze využít i její psychologický efekt. Flegmatické nebo hysterické osoby jsou masáží povzbuzovány nebo uklidňovány a každá má pocit, že bylo nyní opravdu učiněno vše k dosažení nejvyšší výkonnosti. Jiné osoby docilují totéž krátkým gymnastickým cvičením. Uvolňovací cvičení, autogenní tréning nebo joga mají tehdy účinné, když jsou skutečně ovládnuté a provádějí se již po delší dobu pravidelně.

J. MARŠÍK

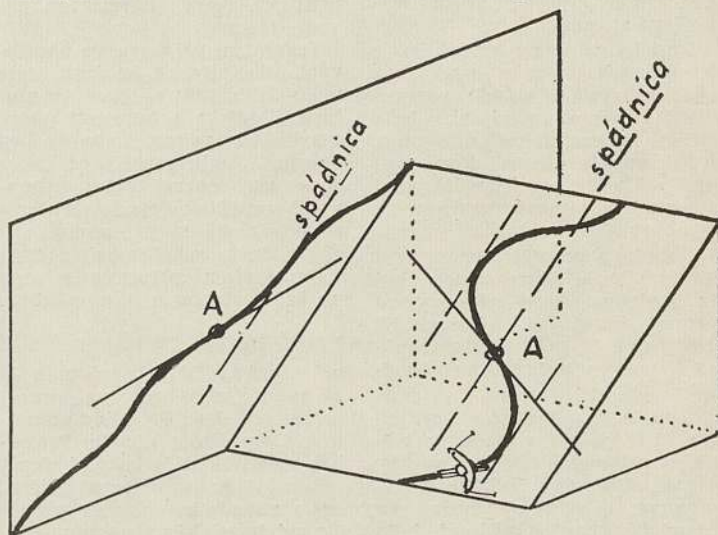
K otázke vyrovnávacích a zrýchľovaných oblúkov (II).

MILOSLAV ZĀLEŠĀK, predseda úseku metodiky ČSSL

Aj pri zjazde v oblúkoch (napríklad v slalome) pohybuje sa lyžiar po členitom teréne. Pônik sa tu teda možnosť využitia týchto zrýchľovacích pohybů. V koryte slalomu sa lyžiar vystiera a nachýli dopredu pri nájazde na vyvýšenie medzi jednotlivými korytami uskutoční aktívne predsunutie dolných končatín za súčasného ich pokrčenia dopredu. Pri tom zapicháva lyžiar palicu, ktorá mu umožňuje zabezpečiť rýchlejšie prehupnutie nôh s lyžami cez vlnu a súčasne nasadiť nasledujúci oblúk. V dôsledku aktívneho predsunutia nôh, za podpory zapichnutej palice a zotrvačného odporu v hornej časti tela dostáva sa lyžiar na vrchole vlny do charakteristického postoja prisadnutia, kedy trup na krátku dobu zostáva za nohami (obr. 2). Za vrcholom vlny v dôsledku činnosti dorzálnych flexorů a momentu sily trenia, ktoré vzniká na úrovni lyží pri zahájení otáčania, v oblúku a pri vjazde do koryta medzi vlnami prechádza lyžiar znovu do predklonu. Z toho potom zapicháva palicu a prechádza cez ďalšiu vlnu ako bolo opísané.

Základom vyrovnávacích oblúkov teda nie je ani tak vyrovnávanie dráhy ťažiska ako zrýchľujúci pohyb nohami za účelom prenosu zotrvačnosti hornej časti tela na celý systém lyžiar-lyže. Inakšie by sa lyžiar pri tomto prenose nevedel bez straty rýchlosti vyrovať s požiadavkami kladenými na orientáciu tela a zníženie reakcie opory a trenia na úrovni lyží v kritickom momente prechodu cez vlnu.

Dôležitosť úlohy zrýchľujúceho pohybu nôh potvrdzuje aj ďalší vývoj techniky, v ktorom sa naďalej tento pohybový prvok rozvíja a nadobúda možno povedať rozhodujúci význam. Máme na mysli moderný zrýchľovaný oblúk (Schleudertechnik, Godille S). Už podľa vonkajšej formy pohybu dá sa usudzovať, že v ňom ide v princípe o tú samú pohybovú činnosť ako pri vyrovnávacej technike. Pri tom však zmeny smeru zjazdu sa uskutočňujú v podmienkach hladkého svahu bez koryt a vln. To by mohlo oprávnene viesť k domnienke, že tu ide o formálne napodobovanie a nefunkčné používanie prvků

Obr. č. 4: Bod A v priečnej rovine predstavuje najväčšie otočenie dráhy ku svahu a vo zvislej rovine najväčšie zakrivenie (dvíhanie) dráhy hore. V tomto bode robí lyžiar aktívny zrýchľovací pohyb.

pohybu, ktoré majú význam iba pre určitý druh terénu a profil svahu. Pokúsme sa však na problém pozrieť bližšie a urobme si krátky rozbor podmienok, v ktorých sa pohyb uskutočňuje.

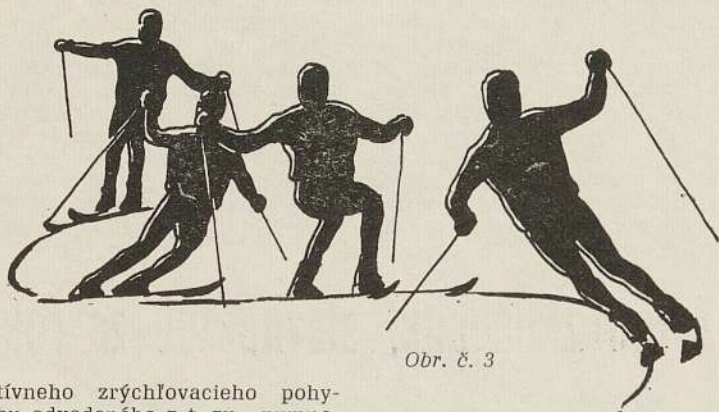
Pri priamom zjazde cez vlny pohybuje sa lyžiar po dráhe, ktorej sklon sa pri nájazde na vlnu znižuje a za vrcholom vlny zväčšuje. To značí, že dráha zjazdu mení sklon a je teda zakrivená vo zvislej rovine. Lyžiar využíva zakrivenie k zrýchleniu zjazdu tak, ako sme o tom vyššie hovorili.

Pri zmenách smeru zjazdu na hladkom svahu sme si doteraz všimli iba zakrivenie dráhy do strán, t. j. v priečnej rovine. Neuvedomovali sme si však, že aj tu sa lyžiar pohybuje po dráhe o meniacom sa sklone. Sklon dráhy zjazdu sa totiž pri prechode od spádnicke ku svahu postupne znižuje a od svahu ku spádnicke opäť zväčšuje. Ak premietneme tieto zmeny do zvislej roviny, vidíme, že sa tu lyžiar pri oblúkoch pohybuje po dráhe, zakrivenej podobne ako pri prechode vln. (Obr. 4.) Tým vznikajú vo zvislej rovine pre lyžiaru aj približne rovnaké podmienky, pokiaľ ide o uplatnenie vyrovnávacej a zrýchľovacej techniky. Pri maximálnom otočení ku svahu (t. j. pri zakončení oblúka) sa lyžiar nachádza v podmienkach podobných ako pri nájazde na maximálne vystupujúcu (prívrátenú) stranu vlny. (Boď A na obr 4.) Vtedy zapicháva lyžiar palicu, vytrháva nohy s lyžami z ich polohy vytočenia ku svahu, rýchlym pohybom ich predsúva vpred tak, že sa až dostane do typického prisadnutia. V tejto fáze súčasne nasadzuje oblúk od svahu do opačnej strany. V jeho priebehu sa postupne dostáva do predklonu, z ktorého pri zakončení oblúka uskutočňuje znovu zrýchľujúci pohyb a nasadenie oblúka do nového smeru (obr. 3).

Krátky rozbor nám tu potvrdil, že nová, t. z. zrýchľovacia technika (Schleudertechnik) je v podstate zhodná s vyrovnávacou technikou, pretože vychádza z približne rovnakých biomechanických podmienok. Charakteristický postoj sedenie v záklone je tu výsledkom ak-

Obr. č. 2

du po spádnicke a šikmo alebo cez terénne nerovnosti, ale aj o zmeny smeru zjazdu a v nich aj o znožný oblúk. Pre nácvik oblúkov zostávajú v platnosti

Obr. č. 3

tívneho zrýchľovacieho pohybu odvodeného z t. z. „pumpovania“. Vystieranie a krčenie má za účel nielen vyrovnávať dráhu ťažiska, ale aj preniesť za pomoci zotrvačného odporu zrýchlenie v ťažisku tela nad lyžami na zrýchlenie celého systému lyžiar-lyže.

Pokiaľ ide o problém prenosu tejto modernej pretekovej techniky do lyžiarskeho výcviku mládeže sme si vedomí, že táto krátka štúdia je iba prvým krokom k vyriešeniu tejto problematiky. Sústredili sme sa tu predovšetkým na osvetlenie podstaty pohybu ako na východisko k ďalšiemu metodickému rozpracovaniu. Nechceli sme tu definitívne stanoviť kedy, do akej miery, v akom rozsahu je vhodné zaraďovať tieto prvky techniky do nácviku v jednotlivých stupňoch. Prax nám najlepšie ukáže cestu. K tejto ceste by bolo azda potrebné predoslať niekoľko rád. Predovšetkým netreba zabúdať, že všetko nové stavia na predchádzajúcom vývoji. Nová technika neznamená popretie predchádzajúcej. Neide iba o techniku zjaz-

základné zákonitosti pohybu ako je predklon, zaťaženie vonkajšej lyže, odraz z hrán a pod.

Zostáva aj významný prínos rakúskej školy, prenesenie ťažiska činnosti pri otáčaní na nohy. Platia naďalej aj rôzne spôsoby zmeny smeru, z nich najmä oblúky s prenášaním váhy tela (z rozšírenej stopy, z odšliapnutia). Práve tu, v technike oblúkov s prenášaním váhy tela, ktoré sú vývojove aj metodicky jednoduchšie, sa nuka možnosť metodického zaradenie prvkov modernej techniky. Naznačuje to skutočnosť, ktorú potvrdzuje aj Joubert (1970), že oblúky s prenášaním váhy sa dnes aj v pretekoch jazdia ako oblúky so všetkými znakmi vyrovnávacej a zrýchľovacej techniky.

PRAVIDLA lyžařských závodů a jejich doplňky jakož i výpočtové tabulky jsou k dostání na adrese: Drobné zboží, knihosklad, Tyršův dům, Praha 1.

Svišťový štít na lyžích

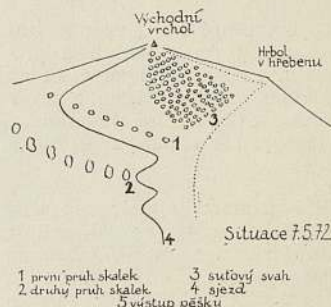
Terén Vysokých Tater je známý převážně jako prostor pro turistiku nebo horolezectví. Lyžařsky se využívá hlavně na jižních svazích a v ústí dolin, kde také jsou lyžařská zařízení. Ostatní terén, horní patra dolin a svahy štítů se považují za méně vhodné a samé štíty více méně za lyžařsky nedostupné.

Při větším sněžení a v předjaří při začínajícím tání bývá nebezpečí lavin, což dělá túry velmi nebezpečné nebo je znemožňuje. Přesto za vhodných povětrnostních podmínek lze lyžařsky proniknout do sedel i na některé štíty. Je jisté, že takový výstup do nitra velehor bude nejen lyžařsky zajímavý, ale čeká nás při něm také rozhled na zasněžený horský hřeben, který v zimě, kdy skalní štíty a věže jsou pokryty sněhem a ledem, vytváří podívanou, na niž se nezapomíná. Výstup předpokládá doplněnou nebo aspoň přizpůsobenou lyžařskou vý-

stroj (přepínací vázání, stoupací pásy nebo vosky).

Lyžařsky dostupný až k vrcholu je Svišťový štít (2380 m). Leží v hlavním tatranském hřebenu v závěru Velké Studené doliny. Vlastní výstup na štít začne u Zbojnické chaty, nejprve mírným sjezdem do boční dolinky pod Prielomem, první dolinky nalevo nad Zbojnickou chatou pod hřebenem Slavkovského štítu a Bradavice. Výstup touto dolinkou vede po jejím dně nebo lépe po okraji pravého svahu až po vlastní vrch Svišťového štítu. Tento svah je v létě pokryt sutí a ve-

Jižní svah Svišťového štítu
/ 2380 m. /

de na něm snadná cesta až na samý vrchol štítu. V zimě jím stoupeme krátkými serpentínami v jeho pravé části a pak dvojitým traverzem až na samý vrchol (viz náčrt). Chceme-li se vyhnout traverzu, stoupeme vpravo, pokud je to možné a výhodné, pak jdeme pěšky po sutí, nejlíp na výrazný hrbol v pravém hřebenu, potom po levé jižní straně hřebenu těsně pod jeho hranou. Rozhled ze štítu je velmi rozsáhlý: na západní straně vidíme celý hřeben s Vysokou a Rysy, vpředu na jihozápadě skalní kulisu Divé věže, za ní mohutný masív Gerlachy, na východní straně hlavní hřeben s charakteristickou vrcholovou terasou Javorového štítu s masívem Prostradného hřebenu, za ním potom Lomnický štít a Ladový. Pod námi je dno Velké Studené doliny, v níž z jara probleskují hladiny několika ples.

Sjezd volíme podle vysněžení zmíněného svahu, nejlépe podle náčrtu velkým obloukem a pak menšími serpentínami. Tento sjezd můžeme absolvovat náročně, ale vystačíme i s dobře zvládnutým přívratným obloukem, neboť svah je dosti prostranný. Můžeme si jej případně zopakovat — podle času. Sjezd dolinkou je mírný a snadný.

Údaje: Od Kamzíka na Zbojnickou chatu 6 km 620 m stoup. 2½—4 hod., Zbojnická chata—Svišť. štít 3 km 400 m stoup. 2—3 hod., svah Svišť štítu 1 km 250 m stoup. ½—1 hod. -fm-

Zatím zkušebně, slavnostně za rok

Tak i u nás se už jezdí na kartáčích. V Jiráskových sadech v Brně uvedli do zkušebního provozu 150 m dlouhý a 15 m široký slalomový svah s plastickým povrchem. Bralenové kartáče umožňují dobrou lyžovačku, vyvolávají příjemný pocit jízdy na tvrdém jarním firnu. Jízda není tak rychlá jako na sněhu, na druhé straně je však odpor, působící při otáčení ze strany, podstatně menší než na sněhové podložce. Výhradní právo na ověřování kvalit kartáčového povrchu a na testování techniky jízdy mají sjezdaři Techniky Brno. Toto říká předseda lyžařského oddílu brněnských vysokoškoláků dr. Vilém Podešva o kvalitách plastické dráhy: „Ze všech dosavadních forem nesněhového lyžování je bralen nejdokonalejší.“ Do podzimu příštího roku budou bralenové kartáče umístěny na dalších 150 metrech svahu, čímž jeho délka dosáhne 300 m. Dále si vybudují vlek, osvětlení a vstupní objekt. Slavnostní otevření se chystá na září 1973.

Henych je vyšetřován...

Lyžaři s křídly

Rakušan Hans Spendler zhotovil zvláštní křídla, která zvedají lyžaře do vzduchu, nabude-li rychlosti přes 40 km/hod. Délka letu závisí od počasí. Lze létat 200—1000 metrů daleko. Zařízení váží 33 kg a křídla jsou široká 7 metrů. Konstrukce se skládá z ocelových trubek, na které je navlečena lakem napuštěná látka. -ch-

Příprava na Denver v plném proudu

Titulek se v této chvíli týká našich lyžařských reprezentantů, nikoliv organizátorů XII. ZOH.

Neboť — zatímco v Mnichově vrcholily soutěže XX. letních olympijských her, naši běžci a sdružení už podruhé od začátku přípravy na ZOH 1976 prolévali pot v laboratorních sportovně lékařského oddělení Ústřední vojenské nemocnice v Praze při náročném funkčním vyšetření.

Cílem vyšetření, na které u běžců navázaly vybrané testy síly, závod na 3000 m na dráze a přespolní běh Jilemnice—Žalý, bylo posouzení účinnosti tříměsíčního usilovného tréninku v první fázi přípravného období. Jádrem pozměněné metodiky laboratorního funkčního vyšetření se stalo sledování kardiorespirační a metabolické odezvy organismu na intenzivní dvacetiminutové zatížení v dávce 4,5 W na kilogram tělesné váhy vyšetřovaného, odpovídající svojí intenzitou tempu běžecského závodu. Po desetiminutové přestávce pro provedení příslušných měření a odběrů krve následovalo ještě stupňované zatížení až do úplného vyčerpání — ke zjištění relativního kyslíkového stropu.

Jak vidno, nešlo tedy o žádnou procházku, což třeba dokumentuje ztráta na váze 2,5 kg u Šimona v průběhu vyšetřování. Samozřejmě převážně v podobě potu. Přitom máme dnes řadu borců, kteří zvládnou uvedené zatížení s klidovými nebo téměř klidovými hodnotami hladiny kyseliny mléčné v krvi a s minimálními změnami v acidobasické rovnováze v krvi, což ukazuje na vynikající adaptaci k vytrvalostnímu zatížení. Zatímco v začátku přípravného období byly zjištěny tyto příznivé ukazatele jen ojediněle (Henych, Šimon, Karásek), reagovala při dalším vyšetřování výborně už celá řada závodníků. Je potěšitelné, že mezi nimi bylo několik mladých nadějí.

A kdo nahlédl třeba do jilemnické tělocvičny při testech síly nebo sledoval početnou běžecskou smečku při závodech na dráze nebo na Žalý, jistě dospěl k závěru, že nadcházející měření sil v bílé stopě nemusíme vidět nijak černě.

MUDr. MILAN JIRÁSEK

Denverské referendum

Budou či nebudou 12. ZOH 1976 v Denveru? Dnes je už známa odpověď na otázku. O osudu zimních olympijských her rozhodlo referendum obyvatel města, jehož výsledek však „Lyžařství nemohlo oznámit z časových důvodů. Zaznamenejme alespoň poslední vývoj událostí před lidovým hlasováním.

V pozadí denverských potíží jsou peníze, protože kromě dotací státu (Washington dal zatím příslib na 15 milionů dolarů) bude muset sáhnout do kapsy taky stát Colorado a město Denver. To se přirozeně nelíbí především denverským občanům a pocíťují jistou újmu v představě příslušných plateb. Jejich protivníci argumentují tím, že celá řada staveb by se stala trvalou hodnotou a že by prospěly vybavení města. Proti

hrám se však staví jiná skupina obyvatel — nikoliv z finančních, ale principiálních důvodů. Prostě nechtějí být vyrušováni z pravidelného rytmu života. Otázka bytí či nebytí ZOH 1976 v Denveru se přirozeně také odrazila v kampani na presidentské volby. Demokrati jsou z větší části proti, republikáni pro. Oponenti shromáždili už 77 000 podpisů...

Ale i celá hlasovací procedura se stala poněkud komplikova-

vanou. Ti, kdož souhlasili, měli do urny vložit lístek s „NE“, naproti tomu oponenti lístek s „ANO“. Lístek Denver Post organizoval průzkum veřejného mínění. Na otázku, kdo je proti, odpovědělo 54 procent dotázaných, pro bylo 23 procent. Ski Racing, odborný lyžařský měsíčník v USA, soudil, že šance na uspořádání her v Denveru byla v nejlepším případě 50:50, nestane-li se zátrak.

Předsednictvo FIS se dívá na vývoj denverských věcí dost skepticky a uvažuje už o případných náhradních pořadatelích zimních olympijských slavností.

Po uzavěření tohoto čísla přišla zpráva, že se občané postavili v referendu proti uspořádání ZOH. (-nj)

Nemožné ihned, zázraky zítra

Vlek na Medvědin ve Špindlerově Mlýně se „stavi“ už skoro deset let. Kdybyste se od projektované horní stanice pustili po hřebenu východní směrem přes Krkonoš, kolem Kokrháče až na hřeben Lysé hory, viděli byste pod sebou malý zázrak. Jmenuje se Rokytnice nad Jizerou, městečko protažené od řeky až skoro po Dvoračky.

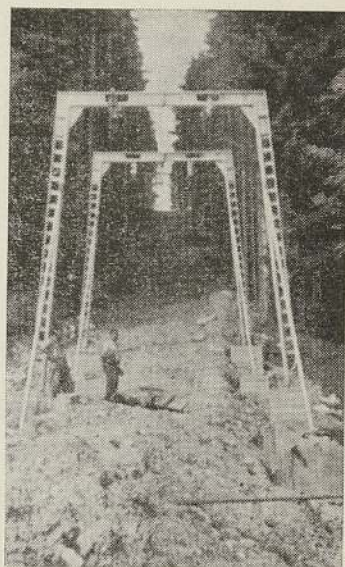
Zatímco v jiných krkonošských střediscích se plánovalo, čekalo na peníze a dodavatele, poukazovalo se na křivdy, neporozumění a nevíme na co ještě, tady v Rokytnici n. Jiz. méně mluvili, za to víc pracovali. Z lásky k věci, brigádníky o sobotách a nedělích, večera, dneska, zítra. Začalo to vlastně už po roce 1960.

Pracotec všech těch skvělých brigádnických vkladů do jižní expozice Lysé hory byl saňový výtah. Ten byl později vystřídán lyžařským vlekem, u jehož zrodu byla vlastní domácí tvorivost rokytnických lyžařů. Tedy samovýroba. Tažné lano vedlo po dřevařských kladkách. Mnoho potu stálo tohle dítko, nejen Rokytničáků, ale i četných lyžařů bývalého Libereckého kraje.

Mezníkem se však stal rok 1965. To začala stavba lyžařského vleku VL 1000 z chrudimské Transporty. Snad jen pár nadšenců mohlo tušit, jakou revoluci způsobí tohle zařízení na

svazích Lysé hory. A jaký význam bude mít pro nás sjezdářský sport. Už několik měsíců po odstartování nového vleku se ukázalo, že poptávka po něm několikrát převyšuje jeho možnou nabídku. Proto se už rodila stavba dalšího vleku, nejdřív v hlavách Rokytničáků a pak v rukách. A najednou tu stál zbrusu nový VL 500, aby zpřístupnil krásné terény kolem Horních domků.

Oba dva vleky měly své dolní stanice značně odlehle od hlavní komunikace. Bratru takových jeden a půl nebo dva kilometry a navíc poměrně příkré stoupání. A tak se zrodila myšlenka postavit další vlek, přibližovací, předsunutý dvěma už fungujícím. A protože od myšlenky je díky obětavým Rokytničákům jen krok k činu, stojí tu dnes v pořadí již třetí vlek — VL 1000, dlouhý 1180 metrů, s převýšením 280 m a kapacitou 600 osob za hodinu. Kromě své přibližovací funkce

zpřístupní další rokytnické terény k intenzivní lyžovačce.

Kdo by si však myslel, že tohle znamenité trio bude znamenat tečku nebo alespoň malý oddech v brigádnické horečce rokytnických lyžařů, šeredně by se mýlil. V jejich hlavách se rodí další plány jako houby po dešti. V příštím roce to bude úkol prodloužit vlek VL 1000 (to je ten první) z dosavadní délky 1250 m na 1550 m. Jeho vrcholová stanice bude ve výšce 1310 m (dosud 1230 m) a za hodinu přepraví 310 osob (dosud 250).

Ale jsou tu taky sjezdové tratě jako další dědictví jedné příkladné píle. Třeba závodní sjezdovka z Lysé hory. Ukázala se však příliš strmá a musela by doznat značných terénních úprav, aby dostala správné proporce i parametry. Proto ji Rokytničáci hodnotili jako trať pro obří slalom (přesněji její část) a v roce 1968 se pustili do stavby nové sjezdovky z Lysé hory přes Horní domky. Vyústí u dolní stanice přibližovacího vleku. Pařezy jsou vystříleny, povrch upraven buldozery a terén oseli travou. Délka 3200 m, výškový rozdíl 680 m.

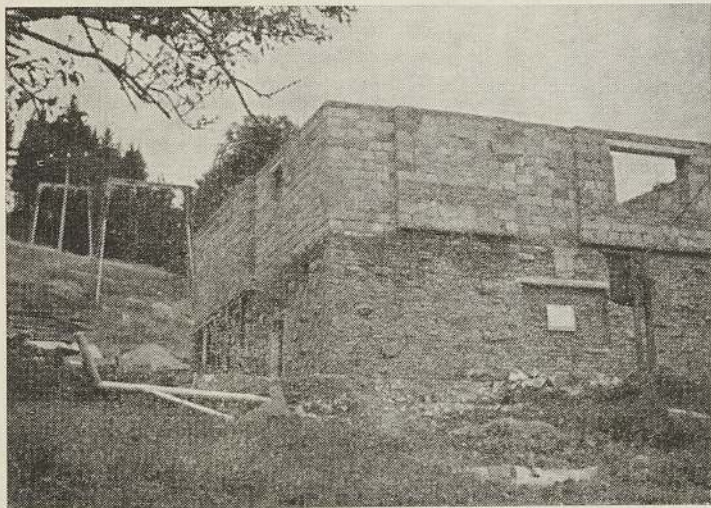
A v plánu je další sjezdová trať, tentokrát z Lysé hory přes Světlanu s dojezdem k dolní stanici třetího vleku. Výstavbu už příslušné instituce povolily, teď začne práce...

Práce — skvělá vizitka rokytnického Spartaku a rokytnických lyžařů. Co říkáte ovoci jejich „desetiletky“? Nabízí se srovnání s dekadou na Medvědinu, aby vystoupila velikost díla pod Lysou horou. Triumfující akce Z, příkladná občanská spolupráce! Mám pocit, že za takové dílo se udělují metálky nebo se říkají oslavné věty. Co kdyby poděkovali lyžaři jako první...

Bohouš Bartoníčků — to je jeden z mužů, stojících na špičce rokytnické iniciativy — mi v rozhovoru pravil s příslovečnou skromností, „že s ohledem na naše poměry postavili všechny ty věci poměrně brzy“. Já si myslím, že skutečná pravda o Rokytnici n. J. bude spíše ta, kterou jsem dal do titulku. Děkuje Vám.

JIRÍ NEJEDLO

Jak správně montovat vázání na plastické lyže

Pokrok v konstrukci sjezdových lyží má i své záporné stránky. S uvedením plastických lyží na trh se objevily i stížnosti na vytrhávání upevňovacích šroubů vázání z lyže. Výrobci lyží i vázání doporučovali proto předvrtávat otvory pro šrouby co nejmenším průměrem vrtáku. Obtíže se však nezmenšily.

Teprve nedávno se uskutečnila přesná měření a výsledek je překvapující. Šrouby montované do malých předvrtaných otvorů se vytrhávaly silou dvaapůlkrát menší, než šrouby montované „po staru“.

Vysvětlení nečekaného jevu je v tom, že šroub násilím vháněný do otvoru o malém průměru, nevyžezal do vrchní

laminátové vrstvy lyže závit, ale prakticky ji rozdrtil. Tím se zejména u lyží plastických výrazně snížila pevnost spoje.

A jak tedy správně plastické lyže montovat? Tak, jako kovové. Otvory pro samořezné šrouby předvrtat vrtákem o průměru těla šroubu do přibližné hloubky (pro nejpoužívanější u nás vázání Marker je to vrták o průměru 4,1 mm do hloubky 8 mm), v žádném případě nemazat šrouby před montáží tukem, naopak doporučuje se šrouby potřít vhodným lepidlem — u nás např. Dispercoll (vyrábí Rohoplast). Při dodržení těchto pravidel prakticky nelze vázání z lyže vytrhnout.

NOMINOVÁNÍ ROZHODČÍCH

Předsednictvo Čs. svazu lyžařů schválilo na návrh národních svazů nové ústřední rozhodčí. Jsou to Mrazík, Šimo, Brezina, Novák a Valenta (Slovenský lyžařský svaz) a Albrecht, Bačák, Hosmanová, ing. Luger, Lustig, PhDr. Margold, Mraček, Peterková, Slíva, Špaček, Zelníček, Jírka, dr. Langer, Špetla a Robek. Komisi rozhodčích FIS byli oznámeni tito kandidáti FIS rozhodčích: ing. Štrba a J. Kukura (STO) a Ježek, Petrovický a E. Leinfelner (ČTO). -re-

VZDUCHOVÝ KANÁL JINAK

Letecký tunel ve Švýcarsku — ostatně hodně drahý, protože za aerodynamickou zkoušku nevhodnějšího postoje při skoku na lyžích nebo při sjezdu zaplatí 3000 švýcarských franků — vymyslel „po svém“ Fin Kalevi Hakinen. Jak ukazuje obrázek, postavil jej na střechu svého auta. Když jeho manželka za volantem rozjede vozidlo do rychlosti kolem 150 až 170 kilometrů, pan výzkumník zkouší, v jaké konstelaci klade jeho tělo nejmenší odpor vzduchu. Má pro to závažné důvody: chce překonat světový rekord na letním kilometru v Cervinii — 183,472 km/hod.

Autoři snímků na obálce: Otto Šafář, ČTK, grafika J. Kárníková, uvnitř časopisu: F. Vaverka, J. Kotland, L. Zacharides, M. Zálešák, O. Šafář, dr. Jirásek, Vl. Pešek, L. Linhart, J. Nejedlo.

V Sovětském svazu zřizují lyžařské třídy a školy po vzoru NDR. Pronikají s nimi až na vesnice, kde jsou příznivé podmínky pro lyžování.

Nejpětší lyžařské středisko v Norsku — Voss

Lyžařská střediska v Norsku

Lyžování je bezesporu národním sportem čís. 1 v Norsku. Starší generaci stačí připomenout Telemark, lesnatou a pahorkatou krajinu západně od Osla, která se stala kolébkou moderního lyžování. Vznik sportovního lyžování se datuje zhruba od roku 1860, když přišli selští synci z Telemarku, aby ukázali své umění ve skoku na lyžích obyvatelům hlavního města. Jeden z nich — S. A. Nordheim, který je označován za zakladatele sportovního lyžování, se nám dodnes připomíná čtyři metry vysokým památníkem u dvora Hemmenstveit.

Mezi nejvyhledávanější a největší rekreační střediska na cestě z Oslo do Bergenu patří Geilo a Voss. Geilo leží v výšce 794 metrů, je letoviskem, ale především střediskem zimních sportů, neboť má v okolí nepřeborné možnosti pro lyžování na polích a lukách a je technicky vybaveno lyžařskými vleky a výtahy. V létě funguje sedačková lanovka na vrch Geilohvda do výše 1076 m n. m. V zimě jsou poblíž i možnosti

pro alpské disciplíny na poměrně strmé a 1857 m vysoké hoře Prestholtskarv. I v létě se drží místy sněh na hřebenu Hallingskarvu a na nedalekém ledovci Hardanger leží v rozsáhlém území prakticky po celé letní období. Samo Geilo je vybaveno mnoha hotely, levnějšími penziony a je zde možnost i ubytování v soukromí. Pro začátečníky i pokročilé jsou k dispozici lyžařské školy.

Podobné podmínky najdeme i ve Vossu východně od Bergenu, kam směřují lyžaři z tohoto druhého největšího norského města. Majetní Norové a cizinci bydlí v Parkhotelu Liland nebo Vossevangen a Jarlu, pro majitele aut je připraven hotel Voss. Nejznámější je však nádražní turistický hotel Fleischer, nad nímž začíná lanovka a po straních na severozápadě fungují lyžařské výtahy. Nejživěji je ovšem ve Vossu, jehož 3500 stálých obyvatel je jen pouhou částí v návalu návštěvníků, při každoročních mezinárodních závodech ve slalomu.

LUBLIN

ZAJÍMAVOSTI

President FIS Marc Hodler se nadále zabývá projektem open závodů sjezdářů amatérů a profesionálů. Jím navrhovaná soutěž má být obdobou tenisového Davis cupu.

Rozhodčími na MS v letech na lyžích v Oberstdorfu byli schválení H. Kuissle (NSR), H. Ferenc (Maď.), M. Chimičev (SSSR), K. Nakamura (Jap.), A. Sjoeborg (Švéd.), Josef Zita (náhradník K. Medved - oba CSSR), a M. Boman (Fin.).

Australské lyžování je stále populárnější, organizuje se řada sjezdových závodů dobré organizační úrovně, ale chybí konkurence zahraničí, čímž jsou domácí jezdcí zbavování možnosti získat FIS body. Uvažuje se o formě pomoci australským sjezdářům.

Vědecké zázemí lyžařských disciplín v Sovětském svazu má pro nás neuvěřitelnou šířku. Podle informací trenéra Jar. Honců se stará jen o rozvoj techniky deset vědeckých pracovníků.

Lyžařská škola pro stuttgartské lyžaře, začátečníky a pokročilé, jež bude v zimě pracovat v bavorských Alpách, si vzala videorekorder na pomoc výuce. Záznam jízdy se reprodukuje přímo na cvičné louce a večer na velkém plátně v chatě.

Začátek nového rozvoje klasičích disciplín slibuje vedení italského lyžařského svazu. Očekávalo se, že v ohni kritiky stane norský švédský trenér B. H. Nilsson, ale hlavním obžalovaným byl Vittorio Strumulo, šéf severských disciplín. Ve funkci ho nahradil major Battista Mismetti (běh) a Bruno Amati (skok a sdružený závod). Největším problémem italského běhu současnosti jsou chybějící mladí závodníci.

LYŽAŘSTVÍ

Vydává Československý svaz tělesné výchovy v nakladatelství Olympia v Praze. Zastupující šéfredaktor tělových. časopisů Alfréd Janecký. Vedoucí redaktor časopisu Jiří Nejedlo. Řídí redakční rada: M. Beran, předseda, B. Tvrzník, J. Trousil, ing. M. Chlouba a K. Eidlpes. Redakce: Praha 1, Klimentská 1. Telefon čís. 66551. Redakční uzávěrka: K 5. dni předchozího měsíce. Vychází jednou za měsíc. Vytiskla Stráž, tiskařské závody, n. p., Karlovy Vary. Rozšiřuje Potšovni novinová služba. Cena 2,50 Kčs. Informace o předplatném podá a objednávkvy přijímá každá pošta i doručovatel. Objednávkvy do zahraničí vyřizuje PNS — ústřední expedice tisku, odd. vývoz tisku, Jindřišská 14, Praha 1. Uzávěrka tohoto čísla byla 6. listopadu 1972.

Sněžka v Praze?
Ale ne, to sjezdáři koncem
roku navrhli, díky svým pří-
znivcům

Věčná je lyžařova touha po bílých vrcholech hor